Marion Zimmer Bradley
Paní z Avalonu
LADY OF AVALON
Copyright © 1997 by Marion Zimmer Bradley
All rights reserved.
Copyright of the Czech edition © Eurornedia Group k. s., 2002
Translation © Dana Vlčková, 2002
ISBN 80-242-0777-X
i. část)
Kněži a kněžky z Avalonu
Caillean - velekněžka, původně z Lesního domu
(Eilan) - původně velekněžka z Lesního domu, Gawenova matka
Gawen - syn Eilan a Gaia Macellia
Eiluned, Kean, Marged, Riannon - starší kněžky
Beryan, Breaca, Dica, Lunet, Lysanda - mladší kněžky a děvčata v učení
Sianna - dcera Královny vil
Bendeigid - bývalý arcidruid, Gawenův britský dědeček
Brannos - starý druid a bard
Cunomaglos - velekněz
Tuarim, Ambios - mladší druidové
Křesťanští mniši z Inis Witrinu
OtecJosefz Arimatie - vůdce křesťanské komunity Otec Paulus -jeho nástupce
Alanus, Bron - mniši
Římané a ostatní
Arius - Gawenův přítel v armádě
Gaius Macellius Severus starší - Gawenův římský dědeček
(Gaius Macellius Severus Siluricus) - Gawenův otec, který byl obětován jako britský Král roku
Lucius Rufinus - centurio mající na starost rekruty pro Devátou legii Quintus Macrinius Donatus - velitel Deváté legie Salvius Bufo - velitel kohorty, ke které byl přidělen Gawen Vodní chodec - muž z lidu od bažin, který převáží obyvatele Avalonu na pramicích
= historická postava
() = po smrti před začátkem příběhu
PANI Z AVALONU
(a. část)
Kněži a kněžky z Avalonu
Dierna - velekněžka a Paní z Avalonu (Becca - Diernina mladší sestra) Telen - dcera knížete z Durotriges Cigfolla, Crida, Erdujylla, Ildeg - starší kněžky
Adwen, Lina - děvčata na vychování v Avalonu Ceridachos - arcidruid Conec - mladý druid Lewal - léčitel
Římané a Brhonové (= Britové z keltských dob)
Aelius - kapitán Herkula
Allectus - syn Duovira z Venty, později Carausiův zaměstnanec
Constantius Chlorus - římský velitel, později císař
Diokledán Augustus - starší císař
Eiddin Mynoc - kníže z Durotriges
Gaius Martinus – optio z Vindolandy
Gnaeus Claudius Pollio - městský soudce z Durnovarie
Vitruvia - Polliova manželka
Marcus Aurelius Musaeus Camusius - admirál britské flotily, pozdější císař Británie
Maximián Augustus - mladší císař Menecrates - velitel Carausiovy vlajkové lodě Orionu Quintus Julius Cerialis - Duovir z Venty Belgarum Trebellius – výrobce bronzových příslušenství
Barbaři
Aedfrid, Theudibert - válečníci z Carausiovy menapijské stráže Hlodovic - francký kapitán salianského klanu Wulfhere - kapitán Anglů Radbod - fríský kapitán
(3. část) Kněži a kněžky z Avalonu
Ana - velekněžka a Paní z Avalonu (Anara a Idris -její druhá a první dcera)
Viviane -její třetí dcera
POSTAVY Z PŘÍBĚHU
9
Igraine -její čtvrtá dcera
Morgause -její pátá dcera
Claudia, Elen, Julia - starší kněžky

Aelia, Fianna, Mandua, Nella, Rowan, Silvia - novicky v Domě panen,
později kněžky Taliesin - hlavní bard Nectan - arcidruid Talenos - mladší druid
Britonové
Ambrosius Aurelianus - vládce Británie
Bethoc - Vivianina nevlastní matka
Categirn - Vortigernův starší syn
Ennius Claudianus -jeden z Vortimerových velitelů
Fortunatus - křesťanský kněz a stoupenec Pelagia
Biskup Germanus z Auxerre - zastánce ortodoxního křesťanství
Her on -jeden z mužů od bažin
Neithen - Vivianin nevlastní otec
Uther -jeden z Ambrosiových válečníků
Vortigern - velekrál Británie
Vortimer -jeho druhý syn
Sašové
Hengest - vůdce migrace Sášů Horsa -jeho bratr
Postavy z mytologie a historie
(Agricola) - vládce Británie, 78-84 n. l.
Arianrhod - britská bohyně spojená s měsícem a mořem
(Boudicca) - královna Iceni, která stála v čele velkého povstání v roce 61 n. l.
BrigaBrigantia – bohyně léčitelství, básnictví a kovářství, božská porodní bába
a místní bohyně Británie
(Calgacus) - britský vůdce, který byl v r. 81 n. l. poražen Agricolou
Camulos - bůh válečníků
(Caractacus) - vůdce britského odboje z prvního století
Cathubodva - paní havranů, bohyně vran, válečná bohyně, spojená s Morrigan
Ceridwen - britská bohyně typu „strašlivé matky", majitelka kotle moudrosti
Královna vil

Lugos - chytrý bůh všech nadání
MaponusMabon - mladý bůh, syn Matky
Minerva - římská bohyně moudrosti a léčitelství, totožná s Athénou,
Sulis a Brigou Modrou - Matka bohyně Nehallenia - místní bohyně Nizozemí
Nemetána – bohyně hájů Nodens - bůh mraků, svrchovanosti, léčitelství, možná
spojený s Nua-
dou
Paroháč, Cernunnos - pán zvířat a temné poloviny roku (Pelagius) - britský
náboženský vůdce ze čtvrtého století Rigantona - velká královna, bohyně ptáků
Rigisamus - bůh hájů Sulis – bohyně léčebných pramenů Tanarus - bůh hromu
Teutates - kmenový bůh
místa u
Aquae Sulis - Bath
Armorica - Bretaň
Branodunum - Brancaster v Norfolku
Britannia - Velká Británie
Caesarodunum - Tours ve Francii
Calleva - Silchester
Cantium - Kent
Clausentum - Bitterne na řece Ictis poblíž Southamptonu
Corinium - Cirencester v Gloucesteru
Corstopitum - Corbridge v Northumbrii
Demetia - Dyfed ve Walesu
Děva - Chester
Dubris - Dover
Durnovaria - Dorchester v Dorsetu
Durobrivae - Rochester
Durovernum Cantiacorum - Canterbury
Eburacum - York
Gallia - Francie
Gariannonum - hrad Burgh v Norfolku
Gesoriacum - Boulogne ve Francii
Glevum - Gloucester
Ictis – řeka, která ústí do Portsmouthského zálivu
Inis Witrin – Glastonbury v Somersetu

Lindinis - Ilchester v Somersetu

Londinium - Londýn
Luguvalium - Carlisle
Mendipské kopce - kopce na sever od Glastonbury
Mona - ostrov Anglesey
Mons Graupius - hora ve Skotsku, místo bitvy, ve které Agricola zničil poslední britský odpor proti Římu Othona - Bradwell v Essexu Portus Adurni - Portchester (Portsmouth) Portus Lemana - Lymme v Kentu Rutupiae - Richborough v Kentu Sabrina Fluvia - řeka Severn a její ústí Segedunum - Wallsend v Northumbrii Segontium - Caernarvon ve Walesu Siluria - silurské kmenové území v jižním Walesu Sorviodunum - Starý Saním, poblíž Salisbury
Stour River - řeka, která protéká Dorchesterem a ústí u Weymouth Tamesis Fluvius - řeka Temže Tanatus Insula - ostrov Thanet v Kentu Vale ofAvalon - glastonburské pláně Vectis Insula - ostrov Wight Venta Belgarum - Winchester Venta Icenorum - Caistor v Norfolku Venta Silurům - Caerwent ve Walesu Vercovicium - pevnost Housesteads v Northumbrii Vernemeton (velká část posvátného háje) - Lesní dům Vindolanda - Chesterholm poblíž Corbridge Viroconium - Wroxeter
KRÁLOVNA VÍL VYPRÁVÍ:
Světem lidí proudí různé síly. Ocitnu-li se v jeho blízkosti, čas uběhne rychleji než mrknutí oka, a i tehdy se mi stane, že něco upoutá moji pozornost. Smrtelníci často tvrdí, že v pohádkové říši se toho moc nemění. Ale není tomu tak. Jsou místa, kde světy leží tak blízko u sebe, jako záhyby jedné pokrývky. Na takovém podobném místě se nalézá Avalon. Když do této zvláštní země přišly poprvé matky lidí, můj lid bez tělesné schránky přizpůsobil svůj vzhled podobě těchto bytostí. Nový národ si vystavěl na kraji jezera domy na kůlech a obstarával si obživu lovem v bažinách. Hráli jsme si a chodili všude spolu, takéasi proto, že to byl čas probouzejícího se světa a období zrodu mnohého nového.
Čas ubíhal po svých cestách a pánové starého učení se dostali přes moře, podařilo se jim i uprchnout před zničením jejich posvátného ostrova Atlantidy. Pohnuli velkými kameny, aby označili hranice síly, která lemovala zem. Posvátný pramen uvěznili v kamenné studni a točitou cestu k Mohyle vydláždili kulatými kameny. To oni objevili hranice země, které jsou spojeny s jejich filozofií. Byli to velcí mágové, kteří ovládali kouzla, jejichž pomocí se člověk mohl přenést do jiných světů. Přesto byli smrtelní, a zatímco nás zůstávalo stejně, počet lidí se postupem času zmenšoval.
Po nich přicházeli další, lidé s rezavými vlasy, dětinsky se radující z nablýskaných mečů. My jsme se ale chladného železa nesměli ani dotknout a také od této doby se pohádková říše od světa lidí počala oddělovat. Dávní čarodějové se naučili lidským vědomostem a jejich moudrý lid, ďruidové, byli nadobro připoutáni k posvátnému ostrovu. Když římské legie vpochodovaly do nitra země, svazujíce ji provazy kamenných cest a zabíjejíce každého, kdo se jim postavil na odpor, stal se ostrov pro druidy konečným útočištěm.
Dle mého soudu a odhadu se to stalo nedávno. Přijala jsem na lože zlatovlasého válečníka, který se do pohádkové říše také zatoulal. Toužil se vrátit, trápil se, atak jsem ho poslala do světa lidí zpátky. Dřív než odešel, obdaroval mne dítětem. To děvče zdědilo mnoho lidského má po něm zlaté vlasy a je i zvídavé jako on.
Historie se obrátila a ve světě smrtelníků se objevila kněžka, která hledá cestu k Mohyle. Zdá se mi, jako by to bylo teprve včera, co jsem ji na břehu jezera potkala a vycítila z ní tajemnou sílu. Jak je možné, že tak najednou zestárla? A tentokrát přivádí chlapce, jehož duši jsem také poznala již dřív.
Mnoho osudů proudí k jedinému cíli. Tato žena, moje dcera i chlapec jsou vzájemně propojeni. Směřují ke síastnému, nebo špatnému konci? Cítím, že přichází čas, kdy na mne připadne úkol spojit jejich těla i duše s místem, kterému se říká Avalon.
část
96—118 a, L
Slunce se pomalu sklánělo k západu a tiché vody avalonského údolí se koupaly v jeho zlatém světle. Nad klidnou hladinou jen tu a tam vykukovaly drobné trsy zeleného rákosí. Údolí bylo zahaleno třpytivou mlhou, jež se ke konci podzimu, když je nebe jasné, převaluje nad bažinami. Uprostřed údolí se vypínala špičatá Mohyla, ověnčená stojícími kameny.
Caillean stála a hleděla kamsi přes vody. Byla zahalena do modrého pláště, označujícího ji jako starší kněžku. Cítila klid a únavu, která se v ní nashromáždila za pět dní cesty. Měla pocit, že putovala ještě déle. Jistě, cesta do Letní země, kterou urazila po pohřebním obřadu ve Vernemo-tonu, se zdála dlouhá jako celý život.

Co je to za život, říkala si Caillean. Již nikdy nesmím opustit Dům kněíek. Před půl rokem přivedla z Lesního domu malou skupinku žen, aby si na tomto ostrově našly společenství kněžek. Před šesti týdny se do Lesního domu vrátila sama, ale bylo příliš pozdě na to, aby mohla jeho zničení zabránit. Aspoň její podařilo zachránit toho chlapce.
„Tohle je avalonský ostrov?"
Gawenův dotaz ji převedl zpátky do přítomnosti. Zamrkala, jakoby oslněna světlem, a usmála se.
„Ano je," řekla, „a za chvíli zavolám pramici, která nás tam doveze."
„Ještě ne, prosím," obrátil se k ní.
Ten chlapec se v poslední době opravdu hodně vytáhl. Na desetiletého hocha byl vysoký samá ruka samá noha, jako kdyby zbytek jeho těla nestačil končetinám v růstu. Sluneční paprsky se odrážely od jeho hnědých vlasů.
„Slíbila jsi mi, že než se dostaneme k Mohyle, dáš mi odpověď na některé moje otázky. Co mám říct, až se mě zeptají, co tady dělám? Já ani pořádně nevím, jak se jmenuji!"
V tu chvíli velké šedé oči tolik připomínaly oči jeho matky, že Caillean až zabolelo u srdce. Má pravdu, pomyslela si. Slíbila mu, že si s ním promluví, ale během cesty nemluvila téměř s nikým, byla příliš zmožena únavou a žalem.
„Jsi Gawen," řekla něžně. „To je jméno, pod kterým tvoje matka poznala tvého otce, a tak i tobě začala říkat stejně."
„Ale můj otec byl Říman!" Hlas se mu zachvěl, jako kdyby si nebyl jist, zda má cítit hrdost, nebo stud.

„To je pravda, a protože neměl žádného jiného syna, myslím, že podle Římanů by ti nejspíš říkali Gaius Macellius Severus, tedy po něm i pojeho otci. Mezi Římany je to vážené jméno. O tvém dědečkovi jsem neslyšela nic jiného, než že to byl dobiý a čestný muž. Ale tvoje babička byla silurská princezna a svému synovi dala jméno Gawen, nemusíš se za ně tedy stydět!"
Gawen se na ni zahleděl. „Tak dobře. Ale tady na druidském ostrově nebudou užívat jméno mého otce. Je pravda..." Polkl a začal jinak. „Než jsem opustil Lesní dům, říkali mi - chci se zeptat - Paní z Vernemetonu byla moje matka?"
Caillean se na něj upřeně zahleděla a vzpomněla si, s jakou bolestí musela Eilan svoje tajemství skrývat. „Ano, je to pravda."
Přikývl a zdálo se, že se mu ulevilo. Zhluboka si oddechl. „Víš, nevěděl jsem, jestli je to tak opravdu. Často jsem sníval - všechny děti, které byly vychovány ve Vernemetonu, by se chlubily tím, kdyby jejich matky byly královnami a jejich otcové králi, kteří si pak pro ně jednoho dne přišli, aby šije odvedli. Slyšel jsem o tom i vyprávět, ale Paní byla ke mně vždycky laskavá, a když jsem míval sny, matka, která ke mně přicházela, byla vždycky ona..."
„Milovala tě," řekla Caillean s ještě větší něhou.
„Proč si tedy na mě nikdy nečinila nárok? Proč šiji můj otec nevzal, když to byl tak známý a čestný muž?"
Caillean si povzdychla. „Byl to Říman a kněžky z Lesního domu měly zakázáno provdat se nebo mít děti, dokonce i s muži z Kmenů. Možná tady se nám to podaří pozměnit, ale ve Vernemetonu... byla by to pro ni smrt, kdyby vyšlo najevo, že jsi na světě."
„A taky byla," zašeptal a najednou vypadal starší. „Přišli na to a zabili ji, viď? Umřela kvůli mně!"
„Ach, Gawene," - zničená bolestí natáhla Caillean k němu ruku, ale on se odtáhl - „byly pro to i mnohé další důvody. Politické - a i jiné -pochopíš to, až budeš starší." Kousla se do rtu, protože měla strach, že by toho řekla příliš. Uvědomovala si, že život toho dítěte skutečně zažehl plamen a vlastně to, co říkal, byla pravda.
„Eilan tě milovala, Gawene. Když ses narodil, mohla tě klidně poslat někam na vychování, ale nechtěla se od tebe odloučit. Vzbouřila se proti svému dědovi veledruidovi a nechala si tě u sebe on nakonec souhlasil pod podmínkou, že nikdo nebude vědět, že jsi její vlastní dítě."
„To nebylo spravedlivé!"
„Spravedlivé!" vykřikla. „Život je málokdy spravedlivý! Měl jsi štěstí, Gawene. Poděkuj bohům a nestěžuj si."
Začervenal se a pak zbledl, ale neodpověděl jí. Caillean cítila, jakji hněv opouští, tak rychle, jakji přepadl.
„Teď už na tom nezáleží, co se stalo, stalo se, a teď jsi tady."
„Ale ty mě nechceš," zašeptal. „Nikdo mě nechce."

Na chvíli se zamyslela. „Myslím, že bys měl vědět, že Macellius, tvůj římský dědeček, si tě chtěl vzít do Děvy a vychovávat tě jako vlastního."
„Tak proč jsi mne u něho nenechala?"
Caillean se na něj podívala bez úsměvu. „Chceš snad, aby se z tebe stal Říman?"
„Tojistě ne! Kdo by taky chtěl?" vykřikl zuřivě a začervenal se. Caillean přikývla. Druidové, kteří vychovávali chlapce v Lesním domě, ho naučili Řím nenávidět. „Ale mělas mi to říct! Mělas mi dát volbu!"
„Vždyť jsem ti ji dala," vybuchla. „A ty sis vybral jít sem!"
Zdálo se, že ho opouští vzdor, znovu se zahleděl přes vody.
„To je pravda. Jen nerozumím tomu, proč jsi mě chtěla..."
„Ach, Gawene," řekla a po hněvu již nebylo ani stopy. „Dokonce ani kněžka někdy nerozumí silám, které na ni působí. Částečně to bylo proto, že ty jsi byl všechno, co mi zbylo po Eilan, kteroujsem milovala jako svoje vlastní dítě."
Hrdlo její stáhlo žalem. Chvíli trvalo, než opět získala hlas. Pak pokračovala hlasem chladným jako kámen: „A částečně proto, že jsem měla pocit, že tvůj osud je spojen s námi..."
Gawen dosud spočíval pohledem na zlatavých vodách. Na okamžik se mu jemné vlnky narážející do rákosí rozmazaly před očima a slyšel jen jejich šplouchání. Pak obrátil zrak zpět k Caillean.
„No dobře." Hlas se mu mírně chvěl a bylo vidět, že se snaží ovládnout. „Budeš mi tedy matkou, abych měl nějakou rodinu?"
Caillean se na něj podívala a chvíli nebyla schopna slova. Měla bych říci ne, nebo mi jednoho dne zlomí srdce.
„Jájsem kněžka," řekla nakonec. „Stejně jako byla tvoje matka. Přísaha, kterou jsme dali bohům, nás zavazuje, někdy proti naší vůli" -nebo jinak bych zůstala v Lesním domě a byla bych tam, abych ochránila Eilan, přemýšlela v duchu. „Rozumíš tomu, Gawene? Rozumíš tomu, že i když tě mám ráda, někdy musím udělat něco, co ti možná způsobí bolest?"
Snaživě přikývl a ji v tu chvíli znovu zabolelo u srdce.
„Nevlastní matko - co se mnou bude na ostrově Avalon?"
Caillean se na chvíli zamyslela. „Na to, abys přebýval se ženami jsi už moc velký. Budeš bydlet s mladými kněžími a bardy. Tvůj dědeček byl vynikající zpěvák a ty jsi možná jeho nadání zdědil. Těšilo by tě studovat bardské učení?"
Gawen zamrkal, jako kdyby ho ta představa zastrašila. „Ještě ne -prosím -já nevím..."
„Nu nic se neděje. V každém případě se s tebou musí kněži nejprve seznámit. Jsi velmi mladý a rozhodovat o tvojí daleké budoucnosti je ještě brzy..."
A až nadejde ta správná chvíle, nebude to Cunomaglos a jeho amidové, kdo rozhodnou, kým se stane, pomyslela si ustaraně. Nemohla jsem zachránit Eilan, ale alespoň se mi podaří ochránit její dítě, dříve než bude schopné rozhodnout samo za sebe...
VĚDMA
17
„Nuže," řekla rázně, „čekají mě jisté povinnosti. Zavoláme pramici a zavezu tě na ostrov. Pro dnešek, to ti slibuji, tě nečeká nic jiného než večeře a postel. Bude ti to stačit?"
„Bude muset..." zašeptal a tvářil se, jako kdyby o jejích i svých slovech zapochyboval.
Slunce zapadlo. Na západě nebe pomalu bledlo do zářivě růžové, ale mlhy, které se držely při vodě, dostaly stříbřitý nádech. Mohylu nebylo téměř vidět, jako kdyby - napadlo ji najednou - byla nějakým kouzlem oddělena od světa. Přemýšlela o druhém jménu ostrova, Inis Witrin, Skleněný ostrov. Ta představa se jí líbila. Jak ráda by za sebou nechala svět, ve kterém byla Eilan upálena se svým římským milencem na druidské hranici. Zachvěla se a z váčku u boku vytáhla kostěnou píšťalku. Zapískala tence a ostře. Nebyl to hlasitý zvuk, ale přes vody se nesl jasně.
Gawen se až lekl a rozhlížel se kolem sebe. Caillean ukázala do mlhy. Jezero bylo lemováno porostem rákosí a bažinami, které křižovaly stovky klikatících se kanálů. Z jednoho z nich vyjížděla loď s hranatou přídí, prorážející rákosí. Gawen si zkoumavě prohlížel muže, který se odstrkoval tyčí, protože nebyl o nic větší než on. Teprve když loď připlula blíže, všiml si, že lodník má zvrásněný ošlehaný obličej a v jeho tmavých vlasech prosvítá stříbro. Když muž spatřil Caillean, obřadně ji pozdravil a pozvedl tyč, aby mohla loď najet na břeh. „To je Vodní chodec," poznamenala Caillean tiše. „Jeho lid tu byl před Římany, ještě než na tyhle břehy přišli Britové. Nikdo z nás tu není dost dlouho, aby dovedl hovořit jeho jazykem, ale sám zná naši řeč dobře a řekl mi, co tohle jeho jméno znamená. U bažin se jim asi nežije dobře a jsou rádi, když jim dáme trochu jídla navíc a nějaké ty léky, když jsou nemocní."

Chlapec se usadil na zádi lodě a nepřestával se tvářit ustaraně. Seděl, jednu ruku položil přes okraj loďky a nechal na ni narážet vodní proud, a když ledník znovu odrazil od břehu, pozoroval vlnky kolem lodě. Muž se odrážel tyčí a mířil k Mohyle. Caillean si povzdechla, ale nesnažila se mu jeho starosti vymlouvat. Za poslední měsíc si oba vytrpěli své, a třebaže si Gawen uvědomoval význam toho, co se stalo v Lesním domě méně, byl také méně schopen se se svým žalem vyrovnat.
Caillean si omotala plášť kolem těla a obrátila se čelem k Mohyle. Nemohu mu pomoci. Bude se muset se svým smutkem a zmatkem, který ho zachvátí, vypořádat sám... stejně jako já, pomyslela si hořce.
Zahalovala je mlha, která prořídla, až když se před nimi objevila Mohyla. Seshora se ozval dutý zvuk rohu. Lodník se naposledy odstrčil tyčí, až ploché dno loďky narazilo na břeh. Vyskočil a povytáhl pramici dále na souš. Když byla na místě, Caillean z ní vystoupila. Dolů po cestičce přicházelo půl tuctu kněžek, s vlasy spletenými na zádech a oblečenými do šatů z nebarveného plátna a přepásaných zelenými kytlicemi. Ppstóvih se před Caillean do řady.
° "V
Marged, nejstarší z nich, se uctivě uklonila. „Vítám tě zpět,

lonu." Zarazila se a očima spočinula na štíhlém Gawenovi. Na okamžik ztratila řeč. Caillean jako by slyšela otázku, která nesplynula z dívčiných rtů.
„Tohle je Gawen. Bude tady žít s námi. Promluvíš si s druidy a najdeš mu pro dnešní noc nocleh?"
„Ráda, Paní," zašeptala Marged a nespouštěla zrak z Gawena, který se celý začervenal. Caillean si povzdechla jestliže pouhý pohled na chlapce - protože ani teď nemohla o Gawenovi uvažovat jako o mladém muži -má na její mladší svěřenkyně takový účinek, její pokusy překonat předsudky, které si přinesly z Lesního domu, budou mít nyní usnadněnou cestu. Jeho přítomnost dívkám prospěje.
Za děvčaty stál ještě někdo. V první chvíli ji napadlo, zeji přišla uvítat jedna ze starších kněžek, možná Eiluned nebo Riannon. Ale nově příchozí byla příliš drobná. Zahlédla tmavé vlasy a potom se postava předsunula před ostatní.
Caillean překvapeně zamrkala. Někdo cizí, pomyslela si a znovu zamrkala, protože ta žena se tvářila, jako by tu byla odjakživa doma a všechno jí bylo naprosto známé. Na Caillean se dívala, jako kdyby ji znala od začátku světa. Caillean si však nedovedla vybavit, kdy a zdají vůbec viděla, netušila, kdo to může být.
Nově příchozí ale nevěnovala Caillean pozornost. Svoje jasné tmavé oči upírala na Gawena. Caillean najednou nechápala, proč jí ta cizí žena připadala malá, protože sama byla vysoká a teď jí žena připadala ještě vyšší. Vlasy měla tmavé a dlouhé a spletené stejně jako kněžky do jediného copu na zádech, ale byla oblečena do jelenice a na spáncích jí visely šňůrky červených bobulí.
Hleděla na Gawena a po chvíli se uklonila až k zemi.
„Synu sta králů," řekla, „vítám tě v Avalonu..."
Gawen na ni překvapeně pohlédl.
Caillean si odkašlala a nevěděla honem, co říci. „Kdo jsi a co ode mne chceš?" zeptala se útočně.
„Od tebe nic, prozatím," odpověděla jí žena stejně příkře, „a nemusíš ani znát moje jméno. Já se zajímám o Gawena. Ale znáš mne již dlouho, Kosáčku, ačkoliv si na mě nepamatuješ."
Kosáčku... „Lon-dubh" v irštině. Při zvuku toho jména, které mívala jako dítě, na které si téměř čtyřicet let ani nevzpomněla, Caillean okamžitě zmlkla. Znovu po létech ucítila bolest, modřiny a pálení mezi stehny a nejhorší ze všeho - ten nejpalčivější pocit špíny a zneuctění. Muž, který ji znásilnil, jí pohrozil, zeji zabije, jestliže někomu řekne, co jí udělal. Měla pocit, že jenom moře ji může znovu očistit. Prodrala se tehdy skrz ostružiní na kraj útesu. Nevšímala si trnů, které sejí zabodávaly do kůže, jediné, po čem toužila, bylo, vrhnout se do vln, jež pěnivě narážely na skály dole.
A najednou se stín mezi vysokými keři vřesovce proměnil v ženu, která

nebyla vyšší než ona, ale nesrovnatelně silnější. Taji zadržela a s něhou, jakou nedokázala její vlastní matka dát nikdy najevo, ji nazvala jejím jménem z dětství. Nakonec zřejmě v náručí Paní usnula. Když se probudila, tělo měla očištěné a bolest otupenou, zbyla jenom vzpomínka na tu hrůzu, jež se stala pro ni zlým snem.
„Ach, Paní..." zašeptala. Po létech, kdy studovala s druidy, byla schopna takhle oslovit bytost, která jí zachránila život. Pozornost té víly ale byla nyní upřena na Gawena.

„Můj pane, já budu řídit tvůj osud. Počkej na mě na břehu jezera a jednoho dne, ta chvíle není daleko, si pro tebe přijdu." Znovu se uklonila, tentokrát ne tak hluboce a najednou zmizela, jako kdyby tam nikdy nebyla.
Caillean zavřela oči. Instinkt, který ji nabádal k tomu, aby přivedla Gawena do Avalonu, byl správný. Jestliže si ho Paní vil váží, jistě zde má své poslání. Eilan měla jednou vidění a spatřila Merlina. Co jí to tehdy slíbil? Ačkoliv byl Římanem, zemřel otec toho chlapce jako Král roku, aby zachránil ostatní. Co to znamená? V tu chvíli téměř pochopila význam Eilaniny oběti.
Gawen si rozrušeně odkašlal a Caillean se vytrhla ze svého snění. Chlapec byl bledý jako stěna.
„Kdo to byl? Proč se mnou mluvila?"
Marged pohlédla z Caillean na chlapce, pozvedla obočí a Caillean najednou zapochybovala, zda ostatní kněžky vůbec něco viděly.
Caillean řekla: „Je to Paní dávného lidu- ta, kterým se říká víly. Jednou, už je to dávno, mi zachránila život. V těch dobách dávný lid přicházel mezi ostatní lidi. To, že se tu tak najednou objevila, má jistě svůj význam. Ale pokud jde o tebe - to ti nedovedu říct."
„Uklonila se přede mnou." Ztěžka polkl a pak se přidušeným hláskem zeptal: „Dovolíš mi s ní odejít, nevlastní matko?"
„Zda ti to dovolím? Neodvážila bych se ti bránit. Musíš být připraven, až si pro tebe přijde."
Podíval se na ni a v šedých očích spatřila odlesk, který jí náhle připomněl Eilan. „Nemám tedy na vybranou. Nepůjdu s ní však, jestli mi nezodpoví moje otázky!"
„Paní, nikdy bych se neodvážila zpochybnit tvoje rozhodnutí," řekla Eiluned, „ale co tě přimělo k tomu, abys sem přivedla toho chlapce?"
Caillean upila doušek ze svého poháru z rohoviny a s povzdechem jej odložila na stůl. Za šest měsíců, co uplynulo od té doby, kdy jako kněžka přišla poprvé do Avalonu, měla Caillean někdy pocit, že ta mladá žena stále jen kritizuje její rozhodnutí. Uvažovala, zda Eiluned si sama sobě nenamlouvá, zeje tak zkušená. Bylo jí teprve třicet, ale vypadala starší byla hubená a stále zamračená a až příliš se o všechno starala. Přesto byla svědomitá a stala se z ní užitečná pomocnice.

Ostatní ženy, když poznaly její povědomý tón, se otočily a věnovaly se dále svému jídlu. Zpočátku jim dlouhá síň u paty Mohyly připadala příliš prostorná, ale to bylo počátkem léta, když ji druidové postavili. Jakmile se roznesla zpráva, že je zde nový Dům panen, přicházely stále nové a nové dívky, až si Caillean říkala, že příštího léta budou muset síň rozšířit.
„Druidové si berou do učení ještě mladší chlapce," hájila se s klidem. Na Gawenových hladkých tvářích se odrazilo světlo z ohně a na okamžik vypadal starší, než byl.
„Tak ať si ho vezmou! Sem mezi nás nepatří..." rozkřikla se Eiluned na chlapce, a ten se ustrašeně podíval po Caillean, teprve pak si vzal další lžíci prosa s fazolemi. Dika a Lysanda, nejmladší z děvčat, se zahuhňaly, až se Gawen začervenal a odvrátil tvář.
„Prozatím jsem zařídila u Cunomaglose, že bude bydlet se starým Bran-nosem, tím bardem. Vyhovuje ti to tak?" dodala kysele.
„To je vynikající nápad!" přikývla Eiluned. „Ten stařec by už neměl žít sám. Mám strach, že se jednoho dne zhroutí do ohniště nebo spadne do jezera..."
To, co žena říkala, byla pravda, i když Marged vybrala starce pro jeho laskavost, a ne pro jeho slabost.
„Kdo vůbec ten chlapec je?" zeptala se z druhé strany Riannon a nazrzlé kudrny jí na hlavě poskočily. „Není to snad jeden z těch chlapců, co byli na vychování ve Vernemetonu? A co se tak zvláštního přihodilo, když jsi ho tam jela navštívit? Po venkově kolují nejhrůznější zvěsti..." S očekáváním se zahleděla na velekněžku.
„Je to sirotek." Caillean si povzdychla. „Nevím, cos mohla slyšet, ale pravá Paní z Vernemetonu je mrtvá. Došlo tam ke vzpouře. Druidští kněži ze severu se rozprchli a několik nejstarších kněžekje také mrtvých. Jednou z nich je i Dieda. Pravda je, že netuším, zda Lesní dům přežije, a jestliže ne, my tady zbudeme jediní, kdo bude střežit staré učení a předávat je dál." Znala snad Eilan svůj osud a věděla, že jedině společenství v Avalonu přežije?
Ostatní kněžky seděly s očima rozšířenýma úžasem. Jestliže si myslí, že Eilan a ostatní zabili Římané, tím lépe. Neměla ráda Bendeigida, který byl nyní

arcidruidem, ale ačkoliv byl blázen, byl přece jedním z nich.
„Dieda je také mrtvá?" zeptala se Kea tiše a potom uchopila Riannon za paži. „Ale letos v zimě jsem se měla za ní vypravit, aby mě zasvětila do svého učení. Jak budu mladé učit posvátné písně? Tohle je velká ztráta!" Seděla strnule a v jejích vážných šedých očích se objevily slzy.
Vskutku velká ztráta, pomyslela si Caillean ponuře, nejen kvůli Diedi-ným znalostem a dovednostem, ale kvůli kněžce, kterou se mohla stát, kdyby si bývala nezvolila nenávist před láskou. I pro ni to byla lekce, a člověk by si měl uvědomovat, kdy ho přemůže hořkost.
„Já tě zasvětím do učení..." řekla tiše. „Nikdy jsem se sice nezabývala tajným učením bardů z Eriu, ale posvátné písně a posvěcené postavení druidských kněžek pochází z Vernemetonu, takže to všechno dobře znám."
„Ach! Tak jsem to nemyslela," bránila se Kea a notně se přitom začervenala. „Já vím, jak zpíváš i jak hraješ na harfu. Zahraj nám, Caillean, připadá mi to tak dávno, cos nám naposledy takhle u ohně hrála!"
Caillean si povzdychla. „Dnes večer ne, mé dítě. Jsem moc unavená. To ty bys nám měla zazpívat a potěšit nás v našem žalu."
Přinutila se k úsměvu a všimla si, že Kein obličej se rozzářil. Mladší knéžka postrádala talent i dovednosti Diedy, ale její slabý hlas byl příjemný a zanícený. A bylo znát, že má staré písně ráda.
Riannon pohladila přítelkyni po rameni. „Dnes večer budeme všichni zpívat na počest Bohyně a ta nás přijde utěšit. Alespoň ty ses k nám vrátila." Obrátila se k Caillean. „Obávaly jsme se, že se do úplňku nevrátíš."
„Ale to si málo věříte!" vykřikla Caillean. „Přece mě na rituál už nepotřebujete."
„Možná ne," usmála se Riannon. „Ale bez tebe by to nebylo takové."
Když opustily síň, byla již úplná tma a bylo chladno s nocí se zvedl vítr, který rozfoukal mlhy. Za temným obrysem Mohyly bylo nebe poseté hvězdami. Caillean pohlédla k východu a všimla si, že nebe zde zesvětlalo, protože vycházel měsíc, který se dosud skrýval za kopcem.
„Pospěšme si," řekla ostatním a přitiskla si teplý plášť k tělu. „Paní již vyhlíží naše nebe." Caillean se vydala po úzké cestičce, ostatní zaujaly svoje místa za ní. V chladném vzduchu se srážel jejich dech.
Teprve když došla k první zatáčce, otočila se. Dveře do síně byly dosud otevřené a proti světlu lampy viděla temný obrys Gawenovy postavy. Dokonce i v té siluetě viděla jeho bolestnou osamělost, v tom jak tiše stál a pozoroval ženy, jak od něho odcházejí. Na okamžik zatoužila na něj zavolat a vyzvat jej, aby se k nim připojil. Ale Eiluned by to jistě pobouřilo. Aspoň je tady, na Svatém ostrově. Potom se dveře zavřely a chlapec zmizel. Caillean se zhluboka nadechla a začala stoupat posledním úsekem cesty vedoucím vzhůru do kopce.
Byla pryč celý měsíc a za tu dobu vyšla ze cviku. Když dorazila na vrchol, zastavila se, ztěžka oddechujíc, zatímco ostatní kněžky postupně docházely za ní. Musela odolat pokušení opřít se o jeden ze stojících kamenů. Pomalu se jí přestávala točit hlava a mohla zaujmout svoje místo u oltářního kamene. Kněžky jedna po druhé vstoupily do kruhu a pohybovaly se kolem oltáře ve směru slunce. Když zaujímaly svoje místa, malá zrcátka z leštěného stříbra, která jim visela od pásků, se zaleskla v měsíčním světle. Kea umístila stříbrné umyvadlo na kámen a Beryan, která právě složila o letním slunovratu přísahu, je naplnila vodou z Posvátné studny.
Zde nebylo třeba vymezovat kruh. Samotné místo bylo již posvátné, sem

nesmělo pohlédnout oko nezasvěceného. Jak se kruh žen postupně zaplňoval, vzduch houstl a znehybněl. Vítr, který ještě před chvílí profukoval jejím pláštěm, jako by ustal.
„Zdravíme posvátná nebesa, planoucí světlem." Caillean pozvedla ruce a ostatní ji následovaly. „Zdravíme posvátnou zemi, ze které jsme vzešly." Uklonila se až k zemi a dotkla se zarosené trávy. „Strážcové čtyř stran, zdravíme tě." Společně se obrátily do všech světových stran a zahleděly se do tmy, až se jim zdálo, že vidí síly, jejichž jména i podoba zůstávaly skryté v srdcích moudrých, síly, které se míhaly před nimi.
Ještě jednou se obrátila k západu. „Ctíme naše předky, kteří odešli před námi. Střežte naše děti, posvátní." Eilan, má milovaná, střež mne... střež svoje díté. Zavřela oči a na okamžik sejí zdálo, že cítí něco jako jemný dotyk ve svých vlasech.
Caillean se obrátila k východu, kde třpyt hvězd už zastiňovala záře měsíce.

Vzduch kolem ní byl napjatý očekáváním, kněžky čekaly s posvátnou úctou, až se okraj měsíce vyhoupne nad kopec. Caillean vydechla, když se náhle, jako temná silueta, zjevila daleko na obzoru vysoká borovice. A zničehonic ozářil nebe obrovský měsíc, lemovaný zlatou svatozáří. Caillean měla pocit, že každým okamžikem roste... Zdálo sejí, že opustila zemi a je stále světlejší a zářivější a volně se vznáší v neposkvrněné čistotě. Všechny ruce kněžek se zvedly, aby ji uctily.
S úsilím zklidnila svůj hlas a přála si splynout se známým rytmem rituálu.
„Na východě se zvedá naše Paní luna," zpívala.
„Klenot noci, jež nás střeží," odpovídaly sborem ostatní kněžky.
„Buď posvěcena každá věc, na kterou dopadne tvoje světlo..." Caille-anin hlas pomalu nabýval na síle, stejně tak sílil i sbor, který jí byl oporou. Energie ostatních kněžek posilovala její a ona sama svým vzrůstajícím vzrušením naopak posilovala jejich sílu.
„Klenot noci, jež nás střeží..."
„Spravedlivý budiž každý čin, který odhalí tvoje světlo..." Verše jí splývaly ze rtů se stále větší lehkostí, síla se odrážela posílena odezvou žen. Se stoupajícím vnitřním žárem se rozehřívala.
„Spravedlivé budiž tvoje světlo, kterým ozařuješ kopce..." Nyní, když Caillean dokončila verš, našla sílu udržet tón po celou dobu jejich odpovědi, stejně tak ostatní ženy vyzpívaly poslední tón a jejich hlasy splynuly v sladké harmonii.
„Spravedlivébudiž tvoje světlo, kterým ozařuješ pole a les..." Teď měsíc visel nad korunami stromů. Viděla avalonské údolí, prostírající se před ní se všemi sedmi posvátnými ostrovy, a postupně viděla dále, až zrakem spočinula na celé Británii.
„Spravedlivé budiž tvoje světlo, kterým ozařuješ všechny cesty a všechny poutníky..." Caillean roztáhla ruce, aby požehnala zemi, a zaslechla Keain jasný soprán, který náhle vyrazil nad ostatní hlasy sboru.
„Spravedlivé budiž tvoje světlo, kterým ozařuješ vlny moře..." Pohledem přelétla přes vodu. Nyní ztrácela kontrolu nad vlastním tělem.
„Spravedlivé budiž tvoje světlo nad hvězdami nebe." Naplněna měsíční září, plula vzduchem nadnášena hudbou. Visela mezi nebem a zemí a viděla všechno duše jí přetékala radostnou extází požehnání.
„Matko světla, spravedlivá Luno všech ročních dob..." Caillean cítila, jak ji měsíční zář pomalu pohlcuje, až neviděla nic jiného.
„Přistup mezi nás, Paní! Dovol nám, ať se staneme tvým zrcadlem!"
„Klenot noci, jež nás střeží.
Caillean podržela poslední tón, dokud sbor nedozpíval, a ostatní, cítíce stoupající vzrušení, splývaly s jejím zpěvem v dokonalé harmonii. Zpěvačky se zhluboka nadechly, zadržely dech a s výdechem zazněl konečný akord jej ich vzývání.
Nyní kněžky, bez potřeby řídit se nějakým znamením, vytáhly svoje zrcátka. Stále zpívajíce, přistoupily blíž k sobě, až zaujaly polokruh čelem k měsíci.
Caillean, dosud stojící na východní straně oltáře, se otočila k nim. Zpěv se teď ztišil do pouhého pobrukování.
„Paní, přistup mezi nás! Paní, buď s námi! Paní, vstup nyní do našeho kruhu!" Pomalu stáhla ruce.
Třináct stříbrných zrcátek zasvítilo bílými plamínky, když je kněžky natočily tak, aby zachytily měsíční svit. Světlo se odráželo od povrchu nádoby s vodou a ozařovalo nehybné postavy kněžek a stojících kamenů. Potom, když byla zrcátka dobře zaměřena, třináct třpytivých měsíčků se odrazilo od stříbrné hladiny a spojilo se v jeden.
„Paní, ty, jež jsi beze jména, a přesto máš tolik jmen," zamumlala Caillean, „ty, která nemáš podobu, a přesto máš mnoho tváří, tak jako se měsíce odrážejí v našich zrcátkách a vytvářejí jediný obraz, tak je to s tvým odrazem v našich srdcích. Paní, vzýváme tě! Sestup dolů mezi nás, pobuď tu s námi!"
Zhluboka vydechla. Mumlání utichlo a nastalé ticho bylo obtěžkané očekáváním. Vidění, pozornost, všechno bytí bylo zaměřeno na záři světla uvnitř nádoby. Cítila známý posun vědomí, jak se prohluboval trans, který ji prostoupil, jako kdyby ji opouštělo tělo a všechny city, až na zrak.
Nyní i ten sejí zamlžil a zakryl odraz měsíce na hladině vody ve stříbrném umyvadle. Nebo to snad nebyl obraz, ale záře, která se odrážela a měnila se, nabývala na síle, dokud se měsíc a jeho obraz nespojily v jeden proud světla. Částečky světla se pohybovaly v měsíčních paprscích, nabývaly podobu postavy, která se, lehce osvětlená, zahleděla na Caillean zářícíma očima.
„Paní," zvolalo její srdce, „ztratila jsem svoji milovanou. Jak přežiji na světě samotná?"
„Sotvasamotná-mášsestry a dcery," ozvala se odpověď, poněkud kousavá a snad i

pobavená. „Máš syna... a máš mne..." Caillean si jen vzdáleně uvědomovala, zejí podklesly nohy a nyní se ocitla na kolenou. Co na tom

záleží! Její duše se vzpínala k Bohyni, která na ni shlížela s úsměvem shůry a v dalším okamžiku láska, kterou jí nabízela, sejí vracela takovou měrou, že na okamžik necítila nic jiného.
Když se Caillean probrala, měsíc již urazil polovinu své dráhy na nebi. Paní, která jim požehnala, byla pryč a vzduch byl chladný. Ženy kolem ní se začaly hýbat. Přinutila ztuhlé svaly k pohybu, zvedla se na nohy, celá se chvějíc. V mysli jí dosud zůstávaly zbytky vidění. Mluvila s ní Paní, řekla jí věci, které se potřebovala dozvědět, ale s postupujícím časem vše pomalu bledlo.
„Paní, děkujeme ti..." zašeptala. „Dovol, ať tvé požehnání předáme do celého světa."
Společně zamumlaly poděkování svým strážcům. Kea přistoupila, aby vzala stříbrné umyvadlo a vylila z něho vodu, jež počala stékat po kameni jasným proudem. Potom, kráčejíce proti pohybu slunce, obešly dokola oltář a vracely se na cestičku. Pouze Caillean zůstala poblíž kamenného oltáře.
„Caillean, jdeš s námi? Ochladilo se!" volala na ni Eiluned na konci řady.
„Zatím ne. Musím si něco promyslet. Ještě chvíli tady zůstanu. Nedělej si o mě starosti, mám teplý plášť," dodala, ačkoliv se třásla zimou. „Jen běž."
„Nu dobře." Z Eilunedina hlasu zaznívaly pochybnosti, ale Caillean bylo třeba poslouchat. Po chvíli se i ona otočila a zmizela za vrcholem kopce.
Když všechny kněžky odešly, poklekla Caillean vedle oltáře a objala jej, jako kdyby tak mohla zadržet Bohyni, která stála před ní.
„Paní, mluv! Řekni mi jasně, co chceš, abych udělala."
Nedočkala se však žádné odpovědi. Cítila, jak z kamene vychází síla, vnímala jemné chvění v kostech, ale Paní byla pryč a kámen byl studený. Po chvíli se posadila a povzdechla si.
Jak se měsíc posunul, byl kruh zastíněn stojícími kameny. Caillean, dosud soustřeďujíc pozornost do svého nitra, hleděla na kameny, aniž by je pořádně vnímala. Teprve, -když se postavila, uvědomila si, že upírá pohled najeden z větších kamenů.
Kruh lemující Mohylu byl tvořen středně vysokými kameny, většina z nich sahala Caillean do pasu nebo k ramenům. Tenhle kámen byl však asi o hlavu vyšší. Když si toho všimla, kámen se pohnul a z něho jako by vystoupila temná postava.
„Kdo jsi, že..." začala kněžka, avšak hned se zarazila, protože s jistotou, kterou si uvědomila to odpoledne, věděla, kdo to musí být. Slyšela lehký krátký smích a v měsíčním světle se objevila víla, oblečena jako předtím do šatů z jelenice a ozdobena věnečkem z lesních plodů. Vypadalo to, že vůbec necítí zimu.
„Paní vil, zdravím tě," začala Caillean tiše.

„Zdravím tě, Kosáčku," odpověděla jí víla a znovu se lehce zasmála. „Ale ne, stala se z tebe labuť, plující na jezeře s mladými labutěmi kolem sebe."
„Co tady děláš?"
„Kde jinde bych měla být, dítě moje? Ten druhý svět se dotýká toho tvého na mnoha místech, i když je jich méně, než jich bývalo. Kamenné kruhy jsou v jistém čase vstupní branou, jako všechny okraje země -vrcholy hor, jeskyně, pobřeží, kde se moře stýká se zemí... Ale jsou některá místa, která se vždycky vyskytují v obou světech, a z nich je Mohyla místem nejmocnějším."
„Tojsem dnes ucítila," souhlasila Caillean tiše. „Někdyjsem mívala ten pocit i na Kopci panen, poblíž Lesního domu."
Víla si povzdechla. „Ten kopec je posvátné místo, v poslední době ještě víc, ale krev, která tam byla prolita, uzavřela vstupní bránu."
Caillean se kousla do rtu a viděla další popel pod plačícím nebem. Copak žal, který cítí pro Eilan, nikdy nepomine?
„Udělala jsi dobře, že jsi odtamtud odešla," pokračovala víla. „A je správné, že jsi s sebou vzala toho chlapce."
„Co s ním máš v úmyslu?" Strach o Gawena jí zostřil hlas.
„Chci ho připravit na jeho osud... Co ty pro něho chceš, kněžko, dovedeš mi říct?"
Caillean zamrkala a snažila se získat kontrolu nad rozhovorem. „Co je jeho osudem? Povede nás proti Římanům a nastolí znovu staré zvyky?"
„Tady nejde jen o jisté vítězství," odpověděla jí Paní. „Proč si myslíš, že Eilan tolik riskovala, když měla to dítě přivést na svět a udržet je v bezpečí?"
„Byla to jeho matka," začala Caillean, ale její slova zanikla v odpovědi, kterou jí dala víla.

„Byla to velekněžka, a ne malá. Byla dcerou krve, která přivedla nejvyšší lidskou moudrost na tyto břehy. V očích člověka selhala a její římský milenec zemřel v potupě. Ale ty víš, že to bylo jinak."
Caillean na ni hleděla a její duši zaplavily vzpomínky, o kterých se domnívala, že již zapomněla, otevřely se jizvy po starých ranách. „Já jsem se nenarodila tady, ani nepocházím ze vznešeného rodu," řekla upjatě. „Chceš mi snad říct, že nemám právo tady stát, nebo dokonce chlapce vychovávat?"
„Kosáčku" - druhá žena zavrtěla hlavou - „poslechni si, co ti řeknu. To, co patřilo Eilan, připadá jako dědictví tobě - díky tvé zkušenosti, tvému úsilí a nadání, které máš od Paní života. Eilan sama tě tímto úkolem pověřila. Ale Gawen je posledním dědicem rodu moudrých a jeho otec byl ze strany matky synem draka, který je pokrevně spjat s touto zemí."
„To jsi měla na mysli, když jsi jej nazvala Synem sta králů..." vydechla Caillean. „Ale k čemu nám to teď je? Vždyť vládnou Římané!"
„To ti neřeknu. Já vím jen to, že musí být připraven. Ty a druidští kněži

mu ukážete nejvyšší moudrost lidstva. A já, jestliže s tím budeš souhlasit, mu ukážu tajemství této země, kterou nazýváš Británií."
„Jestli s tím budu souhlasit..." opakovala po ní Caillean a ztěžka polkla.
„Nastává doba stavět mosty," řekla Královna vil. „Mám dceru Siannu, kterou jsem počala s člověkem. Je stejně stará jako tvůj chlapec. Přeji si, abys ji zavedla do Domu panen na vychování. Nauč ji svým způsobům, svěř jí svoji moudrost, Paní z Avalonu, a já svěřím Gawenovi svoji..."
(řišel jsi tedy, aby ses připojil k našemu řádu?" zeptal se stařec. Gawen se na něj překvapeně podíval. Když ho kněžka Kea přivedla večer předtím k Brannovi, připadalo chlapci, že starému bardovi již neslouží rozum, a stejně tak se domníval, že stařec již neovládá hudbu. Měl bílé vlasy a ruce ochrnuté věkem, že se už nemohl trefit do strun na své harfě, a když Kea Gawena představovala, vylezl z postele jen natolik, aby ukázal na hromadu ovčích kůží, kam si má chlapec lehnout, a spal dál.
Od barda si toho nemohl jako od učitele v tomhle podivném místě mnoho slibovat, ale ovčí kůže byly teplé a bez blech, a chlapec byl tolik unavený... Než se stačil rozpomenout na všechny podivné věci, které se toho dne staly, unesl jej spánek do říše snů. Ráno však Brannos nijak nepřipomínal tu zmatenou postavu z předešlého večera. Jeho uslzené oči nabyly jasného výrazu, až se Gawen pod upřeným pohledem jeho šedých očí celý zachvěl.
„Nejsem si tím jistý," odpověděl opatrně. „Moje nevlastní matka mi řekla, co tu mám dělat. Zeptala se mě, jestli bych chtěl být bardem, ale já jsem se naučil jen ty nejjednodušší písně, které zpívaly děti vychovávané v Lesním domě. Zpívám rád, ale být bardem znamená jistě něco víc..."
To nebyla tak úplně pravda. Gawen zpíval velmi rád, ale arcidruid Ardanos, který byl mezi druidy považován za nejvýznačnějšího barda, neměl chlapce rád a nikdy mu nedal příležitost zkusit zpívat na veřejnosti. Nyní, když se dozvěděl, že Ardanos je jeho vlastní pradědeček, ten, co chtěl zabít Eilan, když poznal, že čeká dítě, pochopil proč. Svůj zájem však nechtěl dát najevo.
„I kdybych takovou cestu zvolil," řekl opatrně, „copak bych to už teď věděl?"
Stařec si odkašlal a odplivl do ohně. „Co rád děláš?"
„V Lesním domě jsem pomáhal s kozami a někdy jsem pracoval na zahradě. Když jsem měl čas, hrál jsem si s ostatními dětmi s míčem."
„Rád tedy běháš venku místo toho, abys studoval?" Znovu se na něj upřely jasné oči.
„Rád různé věci vyrábím," vysvětloval Gawen pomalu, „ale rád se taky různé věci učím, jestliže jsou zajímavé. Líbilo se mi vyprávění o hrdinech, které jsme slýchali od druidů." Uvažoval, jaké příběhy se asi učily římské děti, ale na něco takového se nechtěl tady vyptávat.
„Jestliže se ti líbí příběhy, můžeme v tom pokračovat," usmál se Brannos. „Chceš tady zůstat?"
Gawen odvrátil tvář. „Myslím, že mezi mými příbuznými byli bardové. Možná proto mě paní Caillean poslala za tebou. Jestliže nebudu mít pro hudbu nadání, budeš mě i potom chtít?"
„Bohužel potřebuji právě tvoje silné paže a nohy, ne hudbu," povzdechl si stařec a stáhl obočí. „Tak ty si myslíš, že v tvé rodině byli bardové? Ty to nevíš jistě? Kdo byli tvoji rodiče?"
Chlapec se na něj obezřele podíval. Caillean mu neřekla, že nesmí o svých

rodičích mluvit, ale dosud to bylo pro něho nové a připadalo mu to neskutečné. Brannos možná žil tak dlouho, že mu ani tohle nebude připadat zvláštní.
„Věřil bys, že teprve minulý měsíc jsem se dozvěděl, jak se jmenovali? Nyní jsou mrtví, a tak jim myslím neublíží, jestliže se lidé o mně dozvědí. .." S překvapením si uvědomil, že z jeho slov zaznívá trpkost. „Říká se, že moje matka byla velekněžkou Vernemetonu, paní Eilan." Vybavil si její sladký hlas a vůni, která se vznášela nad jejím závojem, a s úsilím zadržel slzy. „Ale můj otec byl Říman, tak vidíš, že jsem se zřejmě neměl nikdy narodit."
Starý druid sice již nemohl zpívat, ale uši měl v pořádku. Neunikl mu zahořklý tón v chlapcově hlase a povzdechl si.
„V tomhle domě nezáleží na tom, kdo byli tvoji rodiče. Samotný Cu-nomaglos, který tady vládne druidům, tak jako paní Caillean vládne kněžkám, pochází z rodiny hrnčířů z okolí Londinia. Nikdo z nás na téhle zemi neví jinak než z doslechu, kdo byli jeho matka nebo otec. Ale před bohy nezáleží na ničem jiném než na tom, co pro sebe uděláš ty
sám.
Tohle není tak úplné pravda, uvažoval Gawen. Caillean tvrdí, že mě viděla, když jsem se narodil tak musí vedet, kdo byla moje matka. Ale mám za to, že se to tak jenom říká, protože musím věřit, že Caillean mluví pravdu. Mohu jí opravdu věřit ? Napadlo ho najednou. Nebo tomuhle starci ii komukoli jinému ? Zvláštní bylo, že před sebou v tu chvíli viděl tvář Královny vil. Té věří, uvědomil si, a to je zvláštní, protože si není jistý, zda skutečně existuje.
„Mezi druidy našeho řádu," pokračoval stařec, „na narození nezáleží. Všichni lidé přicházejí na tento svět bez majetku, a ať již jsi synem arci-druida nebo toulavého bezdomovce, každý člověk začíná jako křičící nahé děťátko - stejně jako ty, syn žebráka nebo krále či sta králů - všichni lidé začínají stejně a všichni také končí stejně, svinuti v prostěradle."
Gawen z něho nespouštěl oči. I Paní vil použila ten výraz: „Syn sta králů". Cítil, jak ho polévá horko a vzápětí mu byla zima. Slíbila, že si pro

něj přijde. Možná mu pak řekne, co to označení znamená. Cítil, jak mu srdce prudce tluče v hrudi, a nevěděl, zda je to obavami nebo očekávání.
Jak měsíce, který kněžku přivítal v Avalonu, pomalu ubývalo, vrátila se Caillean ke každodenním povinnostem tak rychle a s takovou samozřejmostí, jako kdyby bývala vůbec nebyla pryč. Každé ráno, když druidové vyšplhali nahoru k Mohyle, aby přivítali úsvit, oddávaly se kněžky svým pobožnostem u ohniště. Po večerech, když vzdálený příliv moře pozvedl hladinu vody na blatech, obracely se k západu, aby uctily zapadající slunce. V noci patřila Mohyla kněžkám novoluní, úplněk i doba bez měsíce - všechna tato období měla svoje vlastní rituály.
Caillean kráčela za Eiluned ke skladu potravin a v duchu uvažovala, s jak obdivuhodnou rychlostí se zakotvuje tradice. Společenství kněžek na Svatém ostrově ještě neoslavilo první rok své existence, ale Eiluned již dokázala dělat věci, které jí Caillean navrhla, s takovou samozřejmostí, jako kdyby měly sílu zákona se stoletou tradicí.
„Vzpomínáš si, když sem Vodní chodec přijel poprvé, přivezl nám pytel ječmene. Ale tentokrát, když si přijel pro svoje medicíny, nepřinesl vůbec nic." Eiluned ji vedla dolů po cestičce ke skladu a nepřestávala mluvit. „Musí ti být jasné, Paní, že takhle to dál nepůjde. Máme tu jen málo vyučených kněžek, abychom se mohly starat i o ty, kteří nám za to mohou něco poskytnout, a jestliže budeš trvat na tom, že si sem přivedeš každého sirotka, kterého najdeš, jak chceš rozšířit zásoby, abychom všechny nakrmily, když za chvíli budeme mit jenom vodu, to mi tedy řekni."
Na okamžik Caillean ztratila řeč potom přidala do kroku.
„Není to hned tak nějaký sirotek -je to syn Eilan!"
„Ať si ho tedy vezme Bendeigid! Je to nakonec její otec."
Caillean zavrtěla hlavou a vzpomněla si na jejich poslední rozhovor. Bendeigid je blázen. Jestliže to bude v její moci, postará se o to, aby se nikdy nedozvěděl, že Gawen je dosud naživu.
Eiluned odtáhla závoru, kterou byly zavřeny dveře do skladu. Když se otevřely, něco malého a šedého vyběhlo ven a zmizelo v křoví.
Eiluned lehce vykřikla a vrhla se Caillean do náruče. „Zatracená špinavá krysa! Zatracená..."
„Buď zticha!" okřiklaji Caillean a zatřáslají. „Nesmíš takhle zatracovat živou bytost, která má právo hledat si potravu stejně jako my. Ani upírat naši pomoc komukoli, kdo o ni požádá, zvláště pak Vodnímu chodci, který nás převáží sem a tam přes vodu a my mu za to místo peněz dáváme jen svoje požehnání!"

Eiluned se otočila, tváře jí hořely. „Vykonávám pouze svoje povinnosti, které jsi mi určila!" vykřikla. „Jak se opovažuješ se mnou takhle mluvit?"
Caillean ji nechala být a jenom si povzdechla. „Nechtěla jsem ranit tvoje city nebo nějak naznačovat, že sis nevedla dobře," řekla. „Avšak vím,

že není důvod k tomu, abychom tu byli, kdybychom se měli stát tak tvrdými a panovačnými jako Římané! Jsme tady, abychom sloužili Paní. Nemůžeme jenom věřit tomu, že ona se o nás postará."
Eiluned zavrtěla hlavou a tvář jí pomalu bledla. „Poslouží nějak naší j Paní, když budeme hladovět? Jen se podívej..."
Odtáhla kamennou destičku přikrývající jámu s potravinami a ukázala: „Jáma je napůl prázdná a to zbývá do zimního slunovratu ještě další měsíc!"
Ta jáma je napůl plná, chtěla namítnout Caillean, ale sama přece jmenovala Eiluned strážkyní zásob potravin, aby za ně nesla odpovědnost.
„Jsou tu ještě dvě další jámy a ty jsou dosud plné," řekla s klidem, „ale děláš dobře, že mě na to upozorňuješ."
„Ve skladu ve Vernemetonu bylo dost obilí na několik zim, a nyní tam na ně zůstalo jen málo lidí," řekla Eiluned. „Nemohli bychom k nim poslat pro další zásoby?"
Caillean zavřela oči a znovu viděla hromadu popela na Kopci panen. Skutečně, Eilan a mnozí další již nebudou potřebovat letos v zimě žádnou potravu, ani nikdy jindy. Snažila se přesvědčit samu sebe, že se jedná o praktický návrh, že Eiluned neměla v úmyslu způsobit jí bolest.
„Zeptám se." Ovládala se, aby její hlas zněl klidně. „Ale jestli, jak říkali, má být společenství žen v Lesním domě rozpuštěno, nemůžeme na ně spoléhat, že nám v příštích letech pomohou. Každopádně bude nejlepší, když na nás lid z Děvy zapomene. Ardanos se zapletl do sporů s Římany a málem nás přivedl k záhubě. Myslím, že bychom se měli snažit nebýt tolik viditelní a snažit se najít způsob, jak si sami zajistit dostatek potravy."
„To je tvoje práce, Paní. Starat se o zásoby, které již máme, je mojí povinností..." řekla Eiluned. Přisunula kamennou desku zpátky na místo. Ne, to není povinnost Paní, pomyslela si Caillean, když pokračovaly v počítání pytlů a sudů. Jen díky ní jsme tady a nesmíme na to zapomínat.
Byla pravda, že ona spolu s mnoha staršími ženami nikdy nepoznala jiný domov nežli domov kněžky. Byly však tak šikovné, že by je uvítali v kterékoli síni britského velitele. Bylo by těžké domov, na který byly zvyklé, opustit, ale nikdo z nich nebude hladovět. Přišly sem, aby sloužily Bohyni, protože Bohyně šije povolala, a jestliže Bohyně chtěla kněžky -Caillean se pro sebe usmála-je na ní, aby pro ně našla potravu.
„... a nemůžu to dělat sama," uzavřela Eiluned. Caillean si překvapeně uvědomila, že lamentování té ženy vnímala jenom jako bzučení mouchy. Nyní tázavě pozvedla obočí.
„Nemůžeš ode mne čekat, že budu hlídat každé zrno ječmene a každou cibuli. Ať si některá z děvčat vydělají na pobyt tady tím, že mi budou pomáhat!"
Caillean se zachmuřila, najednou ji něco napadlo. Dárek od Paní, pomyslela si, moje odpověď. Děvčata, která u nich studovala, byla dobře vyučena a mohla by si najít místo v kterékoli domácnosti v zemi. Proč

nevzít dcery ctižádostivých mužů a nějakou dobu je učit, co je nutné aby znaly, než se provdají. Římanům nezáleží na tom, co ženy dělají - ani to nepotřebují vědět.
„Budeš mít pomocnice," řekla Caillean své společnici. „Budeš je učit, jak udržovat domácnost, jak zacházet se zásobami, Kea je naučí hudbě a já jim budu vyprávět staré příběhy o našem lidu a zasvětímje do druidského učení. Jaké příběhy, myslíš, že budou svým dětem vyprávět? Ajaké písně budou zpívat dětem, které porodí?"
„Myslím, že naše, ale..."
„Naše," přitakala Caillean, „a římští otcové, kteří vidí svoje děti jen jednou denně u večeře, nebudou mít čas ani myšlenky na něco se vyptávat. Římané věří tomu, že na tom, co říká žena, nezáleží. Ale celý tenhle ostrov může být získán zpátky pomocí dětí žen, které dostanou vzdělání tady v Avalonu!" Eiluned pokrčila rameny a zčásti chápavě se usmála. Když však pokračovaly v prohlídce dalších potravin, nepřestávala se soustředit na vlastní myšlenky. Jedno děvče mezi nimi, malá Alia, se nehodila na život kněžky. Až se vrátí domů, může se mezi ženami zmínit o možnostech, které nabízíme, a druidové to mohou rozhlásit mezi muži ze vznešených domů, kterým dosud záleží na starých zvycích.

Ani Římané se svými armádami, ani křesťané se slovy o zatracení ne-zmůžou nic proti prvním slovům děťátka, která vysloví v matčině náručí. Řím si může vládnout ženskými těly, ale Avalon -její vzrušení stoupalo -Svatý ostrov, ležící v bezpečí mezi bažinami, ten se bude podílet na utváření jejich duší.
Gawen se probudil brzy a ležel s očima otevřenýma, mysl měl neklidnou, takže se mu už nedařilo usnout. Škvírou v rákosí své chalupy viděl, jak pomalu přibývá světla. Brannos dosud ztěžka oddechoval na druhém lůžku, ale Gawen zaslechl za oknem, jak někdo zakašlal, a slyšel šustění šatů. Vykoukl ven. Nebe nad hlavou bylo dosud tmavé, ale na východě již bylo vidět ranní červánky.
Před druidskou síní se shromažďovali muži, novicové oblečeni v šedém a starší kněží v bílém, připravovali se na ranní bohoslužby. Procesí šlo v naprostém tichu Gawen věděl, že nepromluví, dokud se kotouč slunce neobjevíjasně nad kopcem. Bude krásný den celý svůj mladý život strávil v druidském chrámu, tak pozná, jaké počasí chystá svítání.
Vyklouzl z postele, tiše se oblékl, aby spolunocležníka nevzbudil - alespoň že jej kněžky nepřidělily do Domu panen, kde by ho střežily jako mladé děvče - a vyklouzl z chatrče ven. Dosud bylo světlo mdlé, ale ve vzduchu bylo cítit ranní vlhký vzduch plný vůní. Zhluboka se nadechl.
Jako na nějaké bezhlesé znamení se procesí úsvitu vydalo na svoji krátkou pouť. Gawen zůstal stát v přítmí pod rákosovým převisem, dokud druidové neprošli kolem, potom se tichými kroky vypravil ke břehům jezera. Víla mu přislíbila, že tady na něj počká. Uvažoval, zda si pro něj

skutečně někdy přijde, a současně vnímal, jak se nad bažiny pomalu vkrádá den. Nebe právě začalo rudnout prvními růžovými paprsky svítání. Za sebou ve svahu pod Mohylou viděl ve vzrůstajícím světle nakupené chatrče. Uviděl dlouhou špici střechy shromaždbvací síně, postavené do čtverce na způsob Římanů. Došková střechy kulatých domů za ní se matně leskly, největší z domů patřil kněžkám, menší děvčatům a další malou budovu, stojící trochu stranou, obývala velekněžka. Kůlny, kde se vařilo, kde se tkalo a chlívky pro kozy ležely za ním. Zahlédl jen obrysy omšelých vršků střech síně druidů na druhé straně kopce. Dále po svahu, jak věděl, se nachází posvátný pramen a přes pastviny se dá dojít k včelínovitým chatkám křesťanů, roztroušeným kolem posvátné cesmíny, která tu vyrostla z hole, již do země zasadil Otec Josef.
Tak daleko však akještě nebyl. Kněžky po kratším rozhovoru o tom, co by bylo pro mladého chlapce vhodné, rozhodly, že bude pomáhat s pasením stáda koz i při jejich dojení. Kdyby odešel za svým římským dědečkem, napadlo ho, nemusel by se starat o kozy. Ale kozy nakonec nebyly tak špatná společnost. Pohlédl ke stále jasnějšímu nebi a uvědomil si, že kněžky budou brzy vstávat a budou ho očekávat v síni, aby si vypil svoje ranní světlé pivo a snědl kus chleba. A potom začnou mečet kozy, dychtivé, aby se dostaly na pastvu. Jediný čas, který má jen pro sebe, je teď.
Znovu v duchu slyšel slova Paní: „Syn sta králů." Co to znamená? Proč zrovna on? Nepřestával na to myslet. Od toho podivného setkání uběhlo již mnoho dní. Kdy si pro něho přijde?
Dlouho seděl na břehu a rozhlížel se po šedé hladině, která se měnila odrazem bledého podzimního nebe v stříbrný plát. Vzduch byl ostře štiplavý, ale Gawen byl na chlad zvyklý a Brannos mu dal vestu z ovčích kůží, která ho před zimou chrání. Bylo ticho, ale ozývaly se zvuky přírody zklidnil se a zaslechl šeptání větru ve větvích a vzdychání vln, když se líbaly s břehem.
Zavřel oči, zadržel dech a chvíli vnímal všechny ty tiché zvuky, které mu svět nabízel a které cítil jako hudbu. Napadla ho píseň - nedovedl odhadnout, zda přichází zvenčí nebo zda něco zpívá v jeho duši, melodie však byla sladká. Se zavřenýma očima vytáhl z kapsy píšťalku z vrby, kterou mu dal Brannos, a začal hrát.
První tóny zněly kvikavě, až měl chuť zahodit píšťalku do vody ale po chvíli se vyčistily. Gawen se zhluboka nadechl, soustředil se a zkusil to znova. Opět slyšel čistou nit melodie. Opatrně změnil prstoklad a začal vytvářet melodii. Když se uvolnil, prohloubilo se mu dýchání, začal je ovládat, a na světě byla píseň.
Ztracen v hudbě, zpočátku si ani neuvědomoval, že se objevila Paní. Teprve postupně začal ve světle tetelícím se nad jezerem vnímat okraje stínu, který pomalu nabýval podoby ženské postavy, pohybující se jakoby kouzlem po hladině, dokud nebyla tak blízko, že spatřil nízkou příď lodi, na které stála.

Loď připomínala pramici, na níž je Vodní chodec přivezl na ostrov, ale byla užší

a Paní se odrážela dlouhými ráznými pohyby. Gawen ji pozorně sledoval. Když se poprvé setkali, byl příliš zmatený, aby si ji pořádně prohlédl. Teď viděl její jemné, a přesto svalnaté ruce, nahé až po ramena, ač bylo chladno, tmavé vlasy vyčesané vzhůru do uzlu a sčesané z čela, které bylo vysoké a nezvrásněné, přeťaté tmavým rovným obočím. I oči měla tmavé a zářící. Doprovázelo ji mladé děvče, dobře rostlé, s hlubokými dolíčky v narůžovělých tvářičkách hladkých jako hustá smetana a s jemnými vlasy barvy mědi, stejného odstínu, jaký měla paní Eilan -jeho matka. Vlasy měla jako kněžka spletené do jediného dlouhého copu. Mladé děvče se na něho krátce usmálo a v růžových tvářičkách se objevily dolíčky.
„To je moje dcera Sianna," představila ji Paní a upřela na něho ostrý zkoumavý pohled ptáka. „Jaké ti dali jméno, můj pane?"
„Moje matka mi říkala Gawen," oznámil jí. „Proč jsi..."
Paní zarazila jeho slova otázkou. „Dovedeš se odpichovat bidlem ode dna, Gawene?"
„To nedovedu, Paní. Nikdy jsem neměl co dělat s vodou. Ale než se vydáme na cestu..."
„Dobrá. Nemusíš se tedy nic odnaučovat a alespoň tohle tě mohu naučit." Znovu jej přemohla její slova. „Pro tentokrát však bude stačit, když usedneš do lodě, aniž bys ji převrhl. Opatrně si nastup. V tuhle roční dobuje voda na koupání moc studená." Natáhla svoji malou ručku, tvrdou jako kámen, a poskytla mu potřebnou rovnováhu, když nastupoval do pramice. Posadil se a přichytil se boků lodi, vtom se loď dala do pohybu. Byla to však spíš reakce na její příkaz než samotný pohyb lodi, co jej znepokojovalo.
Sianna se uchichtla a Paní ji zpražila svýma tmavýma očima. „Kdyby ses to nikdy neučila, také bys to neuměla. Je snad správné posmívat se někomu, když něco neumí?"
Jak to, že já něco neumím? Uvažoval. Neodvažoval se však zopakovat svoji otázku. Možná později si ho vyslechne, až ho zaveze, kam chce.
Sianna zamumlala: „Rozesmála mě jen ta představa nečekané koupele za takového dne..." Snažila se tvářit vážně, ale znovu se rozesmála a Paní se tentokrát shovívavě usmála, odrazila se bidlem a loď se rozlétla po hladině jezera.
Gawen se ohlédl dozadu na děvče. Netušil, zda si z něho Sianna dělá legraci, ale líbilo se mu, jak se jí oči protáhly v čárečky, když se smála, a usoudil, že mu nevadí, když se mu směje. V stříbrné vodě a na pozadí světlého nebe byla tou nejzářivější bytostí, kterou viděl v jejích rudě planoucích vlasech by si mohl ohřát ruce. Pokusil se usmát. Široký úsměv, kterým mujeho pohled oplatila, pronikl skrz skořápku, jíž se snažil obrnit svoje city. Teprve mnohem později si uvědomil, že v tuhle chvíli se jí jeho srdce navždy otevřelo.

Nyní měl však pouze pocit, že v její přítomnosti mu je tepleji, a tak si rozepnul trn, kterým měl pod krkem spojenou kožešinu. Pramice hladce klouzala po hladině a slunce pomalu stoupalo na obloze. Gawen seděl tiše v lodi a zpod svých řas pozoroval Siannu. Paní, jak se zdálo, nepotřebovala mluvit a děvče také mlčelo. Gawen se neodvažoval mlčení porušit, a občas se přistihl, že se zaposlouchal do křiku ptáka nebo slabého pleskání vln.
Voda však byla klidná, hladina byla zbrázděna jen drobnými vlnkami, když se větřík opřel o hladinu nebo když, jak mu dala znamení Paní, proplouvali kolem pařezů či mělčin. Na podzim hodně pršelo a voda stála vysoko. Gawen pohlédl na vlnící se chomáče trávy vyčnívající z vody a představil si zaplavenou louku. Kopečky vyčnívaly nad hladinu a v některých místech byly zarostlé hustým rákosím. Bylo již po poledni, když Paní najela s lodí na oblázkový břeh jednoho z ostrůvků, který - alespoň Gawenovi to tak připadalo - nevypadal nijak jinak než ostatní. Potom vystoupila na pevnou půdu a pokynula oběma dětem, aby ji následovaly.
Gawena se zeptala: „Umíš rozdělat oheň?"
„Omlouvám se, Paní. Ani to mne nenaučili." Cítil, jak se červená. „Dovedu oheň udržovat, ale druidové považovali oheň za posvátný. Byl dovolen jen při zvláštních příležitostech a potom jej rozdělávali kněží."
„To jsou celí muži - dělat záhadu z něčeho, co dokáže obyčejná venkovská žena," poznamenala Sianna kousavě. Ale Paní jen zavrtěla hlavou.
„Oheň je záhada. Jako každá síla může být nebezpečný, nebo dobrým sluhou či přímo bohem. Záleží na tom, jak je využíván."
„A jaký druh ohně rozděláme tady?" zeptal sejí zpříma.
„Pouze oheň, jaký si rozdělávají pocestní, takový, který nám poslouží k tomu, abychom si uvařili oběd. Sianno, vezmi ho s sebou a ukaž mu, kde najde dříví na podpal."

Sianna natáhla ke Gawenovi ruku, přikryla mu dlaň svými malými teplými prsty. „Pojď, musíme najít suchou trávu a uschlé listy cokoliv, co rychle vzplane a bude snadno hořet - malé větvičky a chrastí-jako tohle." Pustila jeho ruku a popadla plnou náruč chrastí. Společně hledali suché větvičky a listí a vystavěli na vlhké půdě malou hraničku. Větší větve položili na hromadu poblíž. Bylo vidět, že na tomhle místě již tábořili.
Když byla hranice postavená, Paní jim ukázala, jak udělatjiskru pomocí pazourku a čepele, který měla v koženém váčku u boku. Oheň vzplál. Gawenovi připadalo zvláštní, že ho učí pracím sluhy, poté, co ho povýšila na krále. Když však pohlédl na oheň, uvědomil si, co o něm říkala, a hned tomu porozuměl. Dokonce i oheň na vaření je posvátná věc a možná za dnů, kdy budou ve vnějším světě vládnout Římané, bude muset i posvátný král sloužit drobnými a tajnými způsoby.
Po chvíli vzplál malý ohýnek a plápolal nízkým plamenem, který Paní udržovala přikládáním větších větví. Když se pěkně rozhořel, odešla k pramici a z vaku vytáhla bezduché tělo králíka bez hlavy. Malým ka-

menným nožíkem jej stáhla z kůže a vyvrhla vnitřnosti. Potom jej napíchla na zelené větve a opékala nad ohněm, který nyní hořel klidně, protože dřevo již zuhelnatělo. Po chvíli začala z králíka kapat šťáva do ohně. Gawenovi se v příjemném očekávání při té lahodné vůni stáhl žaludek a najednou si uvědomil, že dnes přišel o snídani.
Když bylo maso hotovo, Paní je nožem rozřízla na dvě porce a po jedné rozdělila dětem. Sama si nevzala nic. Gawen se dychtivě pustil do jídla. Když se najedli, Paní jim ukázala, kam zahrabat kostra kožešinu.
„Paní," řekl Gawen a ruce si otíral do své tuniky, „děkuji ti zajídlo. Stále mi však není jasné, co máš se mnou v úmyslu. Odpovíš mi nyní, když jsme se najedli?"
Dlouze se na něj zahleděla. „Myslíš si, že víš, kdo jsi, ale nevíš nic. Říkala jsem ti: Budu tvým průvodcem. Pomohu ti zjistit, co tu máš pohledávat."
Přistoupila k pramici a dala jim znamení, aby si nastoupili.
A co se sty králi? Chtěl se zeptat. Ale neodvážil se.
Tentokrát jela víla s pramicí přes otevřené vody, kde protékající voda řeky vyhloubila pod bažinami kanál musela se hodně shýbat, aby dosáhla bidlem na dno. Ostrov, ke kterému mířila, byl velký, oddělený jen úzkým kanálem od výše položené půdy na západě.
„Jděte tiše," vyzvala je, když se vysoukali na břeh. Vedla je mezi stromy. Ani na začátku zimy, kdy začaly padat listy, nebylo jednoduché proklouznout mezi kmeny a pod nízkými větvemi a suché listí pod neopatrnýma nohama zlověstně praskalo. V první chvíli byl Gawen tak zaujatý tím, aby se pohyboval tiše, že se ani neptal, kam jdou. Víla procházela téměř bez zvuku a Sianna se pohybovala zrovna tak tiše. Sám si mezi nimi připadal jako neohrabaný kůň.
Víla pozvedla ruku a on byl vděčný, že se mohl zastavit. Pomalu odsunula stranou větev lísky. Za ní se prostírala malá loučka, kde se na povadlé trávě pásli jeleni.
„Sleduj je, Gawene, musíš se naučit znát jejich způsoby," poučovala ho tiše. „V létě je tady nenajdeš. Za horkých dní leží ve stínu a ven vycházejí pouze za soumraku, aby se napásli. Ale teď vědí, že musejí jíst co nejvíce, než přijde zima. Je to jedna z prvních povinností lovce - znát zvyky každého zvířete, které sleduje."
Gawen se odvážil polohlasem zeptat: „Má tedy ze mne být lovec, Paní?"
Zarazila se, než odpověděla.
„Nezáleží na tom, co budeš dělat," řekla tiše. „Jde o to, kdo jsi. To se musíš naučit."
Sianna natáhla svoji drobnou ručku a přitáhla ho dolů do dolíku v trávě. „Budeme se na jeleny dívat odtud," zašeptala. „Tady uvidíme všechno."
Gawen po jejím boku ztichl a když se ocitl tak blízko ní, najednou si celým tělem uvědomil, že Sianna je děvče a zeje asi tak stará jako on. Až do této chvíle málokdy viděl mladé děvče, natož aby se ho dotýkal Eilan

a Caillean, které znal po celý svůj život, mu jako ženy nepřipadaly. Najednou pocítil věci, o kterých vždy jenom slýchal, aniž by jim rozuměl. Přemožen novými city, vnímal, jak mu zrudly tváře. Raději skryl obličej v chladné trávě. Cítil vlhkou zpocenou vůni Sianniných vlasů a silný pach nahrubo obarvené kůže její sukně.
Po chvíli ho Sianna šťouchla do boku a zašeptala: „Podívej!"
Na mýtinu vstoupila laň, našlapovala na útlých kopýtkách, které jako by byly na

její váhu příliš drobné. Pár kroků za ní jako po špičkách vykračoval napůl vzrostlý kolouch s pomalu mizejícími skvrnami v dorůstající zimní srsti. Mládě kráčelo v matčiných šlépějích, ale ve srovnání s její sebejistou elegancí působil jeho krok neohrabaně až nemotorně. Jako já... pomyslel si Gawen s úsměvem.
Pozoroval, jak se zvířata pohybují ve dvojici, co chvíli se zastavují a čichají po větru. Potom se zřejmě matka polekala nějakého tichého zvuku, kterého si Gawen nevšiml laň zvedla hlavu a utíkala pryč. Osamělý kolouch nejprve ustrnul, několik vteřin stál bez hnutí a pak rychle pádil za ní.
Gawen vydechl. Až do té chvíle si neuvědomoval, že zadržoval dech.
Eilan, moje matka, napadlo ho a nebylo to poprvé, co se tou myšlenkou zabýval, byla jako ta laň. Stále měla hlavu plnou starostí jako velekněžka, že si ani pořádně nevšimla, že jsem vedle ní, natož aby poznala, kdo nebo co jsem.
Nyní si však na tu skutečnost, která ho bolela, již téměř zvykl. Skutečnější nežli ta vzpomínka bylo vědomí, že Sianna po jeho boku se protáhla. Dosud cítil obtisk jejích vlhkých prstů, které svíraly jeho. Ustrnul, snažil se nedýchat a pak spatřil na okraji pastviny stín. Sotva vnímal, jak Sianna nevědomky zalapala po dechu, a na mýtinu pomalu vstoupil jelen. Ověnčen parohy, procházel se po volném prostoru. Hlavu měl zvednutou a pohyboval se důstojně a vznešeně.
Gawen ho bez hnutí pozoroval viděl, jak jelen na okamžik pohodil hlavou a zarazil se, jako kdyby Gawena uviděl skrz listy.
Gawen slyšel, jak Sianna po jeho boku nahlas vydechla: „Král jelen! Musel tě přijít uvítat! Někdy jsem se chodila dívat na jeleny třeba celý měsíc, než jsem ho spatřila!"
Gawen se nevědomky postavil. Dlouho upíral pohled na jelena. Potom zvíře zahýbalo ušima a skokem bylo pryč. Gawen se kousl do rtu to jistě on zvíře vylekal, ale v další chvíli prolétl vzduchem šíp s černým pérem a zabodl se do země, kde před chvílí jelen stál. A za ním doletí další. V ten moment však byli všichni jeleni už v bezpečí mezi stromy a bylo vidět pouze hýbající se větve.
Gawen pohlédl z místa, kde zmizel jelen, mezi větve, odkud přilétly šípy. Mezi stromy se objevili dva muži a v odpoledním slunci si zacláněli oči.
„Stůjte!" ozval se hlas Paní a zdálo se, že přichází ze všech stran. Lovci se zastavili a rozhlíželi se kolem sebe. „Ta kořist vám nepatří!"
„Kdo si to dovoluje nám zakazovat..." začal vyšší z obou mužů, ačkoliv jeho společník se pokřižoval a šeptal mu, ať je zticha.

„Samotný les to zakazuje a Bohyně, která dává všem život. Ostatní jeleny lovit smíš, protože je období lovu, ale tohohle ne. To je Král jelen, kterého ses odvážil ohrozit. Jdi a najdi si jinou stopu."
Nyní se oba muži chvěli hrůzou. Ani se neodvážili vzít si svoje šípy, otočili se a utíkali podrostem, kterým přišli.
Paní vystoupila ze stínu velkého dubu a dala oběma dětem znamení, aby se zvedly. „Musíme se vrátit," řekla. „Den už pomalu končí. Jsem ráda, že jsme viděli Krále jelena. Chtěla jsem, abys ho viděl, Gawene - proto jsem tě sem přivedla."
Gawen se snažil něco odpovědět, ale pak si to rozmyslel. Avšak Královna vil se zeptala: „Copak je? Vždycky se na mě můžeš obrátit s tím, co trápí tvoji mysl. Možná nebudu vždy schopna udělat nebo říci ti všechno, ale ty se můžeš vždycky ozvat a jestliže je to něco, co nemohu udělat nebo dovolit, pokaždé ti vysvětlím proč."
„Zarazilajsi ty muže, aby nelovilijelena. Proč? Ajak to, že tě poslechli?"
„Jsou to muži z této země a dobře vědí, že mě mají poslouchat. Pokud jde o toho jelena, žádný ze starších lovců by se ho vědomě nedotkl. Krále jelena může zabít pouze král..."
„Ale my žádného krále nemáme," zašeptal, vědom si toho, že se nyní blíží k odpovědi na svoji otázku přesto si nebyl jist, zda ji chce znát.
„Teď ještě ne," souhlasila. „Pojď." Vydala se zpět cestou, kterou přišli.
Gawen ztěžka polkl a zamumlal. „Přál bych si, abych se nemusel vracet. Jsem pro lidi u Mohyly jenom nechtěné břímě."
Gawena překvapilo, že Paní ho hned neutěšovala, že jeho strážci s ním mají dobré úmysly. Byl zvyklý na způsoby, kterými někteří dospělí dotvrzovali to, co řekli jiní.
Místo toho Paní zaváhala. Potom pomalu pronesla: „Také bych si přála, aby ses nemusel vracet nechci, abys byl nešťastný. Ale každý dospělý tak musí jednat, dříve nebo později přijde v jeho životě den, kdy musí udělat něco, k čemu třeba nemá vztah ani talent. A přestože bych považovala za svoje privilegium vychovat někoho z tvého rodu a vždycky jsem si přála, abych vedle dcery vychovávala i syna, je nutné, abys zůstal v chrámu, jak dlouho bude třeba, než se z tebe stane

druid. Tohle učení je nutné i pro moji dceru.
Gawen o tom chvíli přemýšlel a pak se ozval: „Ale já si opravdu nepřeji stát se dmidem."
„To jsem neříkala - pouze to, že se ti musí dostat toho správného vzdělání, abys mohl naplnit svůj osud."
„A co je můj osud?" vybuchl najednou.
„To ti nemohu říci."
„Nemůžeš nebo nechceš?" vykřikl na ni a Sianna celá zbledla. Nechtěl se před ní pouštět s její matkou do sporu, ale musel to vědět.
Víla na něho dlouze upírala zrak. „Když uvidíš černé mraky, které

křižují rudé čáry, víš, že nás čeká bouřka, viď? Ale taky nedokážeš říci, kdy začne pršet nebo kolik toho naprší. Stejně tak je tomu s počasím ve vnitřním světě. Znám přílivy a odlivy, vyznám se v přírodních cyklech. Znám jejich znamení a vidím jejich sílu. V tobě také vidím sílu, dítě moje z tebe vyzařuje síla hvězd, takjako tryská voda za skrytým stromem. I když nyní ti to nepřináší žádnou útěchu, vím, že jsi tady, abys splnil jistý úkol.
„Přesně však nevím, jaký ten úkol je, a i kdybych to věděla, nesměla bych o něm mluvit protože to často pak působí proti proroctví, a lidé, aby se mu vyhnuli, chovají se tak, jak by se chovat neměli."
Gawen šiji vyslechl bez naděje v srdci, ale když domluvila, zeptal se: „Uvidím tě tedy ještě, Paní?"
„To jistě uvidíš. Copak nebude mezi pannami z Avalonu žít i moje dcera? Až ji přijedu navštívit, setkám se i s tebou. Budeš ji střežit mezi druidy, tak jako jsem já střežila tebe v lese?"
Gawen na ni překvapeně pohlédl Sianna se podle něho vůbec na druidskou kněžku nehodila, byla tak jiná než Eilan nebo třeba i Caillean.
Tak Sianna se má stát kněžkou? Má i ona svůj osud?
Oak se blížil zimní slunovrat, dříve se stmívalo a ráno byla dlouho tma, vlhko a zima. Dokonce i kozy ztratily zájem chodit se pást daleko. Gawen se stále častěji potuloval poblíž úlovitých chatrčí, kam se od paty Mohyly prostírala pastvina. Zpočátku, když slýchával zpěv z velké kulaté budovy, které křesťané říkali svatyně, zůstával na poli a poslouchal hudbu, kterou byl unesen. Den za dnem přicházel blíže.
Namlouval si, že je to jenom tím, že prší nebo že fouká studený vítr a chce pozorovat kozy se střechou nad hlavou. Bylo by to možná jiné, kdyby měl společníka přiměřeného věku, ale Královna vil dosud nesplnila svůj slib a nepřivedla Siannu, aby žila s nimi v Avalonu. Byl tak sám. Kdykoliv se objevil některý z mnichů, schovával se, ale dlouhé naléhavé tóny písní ho vzrušovaly, a to jinak než většina písní, které zpívali druidští bardové.
Jednoho dne, krátce před slunovratem, ho zlákal k odpočinku výklenek ve zdi pod střechou, protože spánek míval často narušený nočními můrami, ve kterých se mu zjevovala jeho matka obklopena plameny a volající na svého syna, aby ji zachránil. Gawen ji se zkormouceným srdcem pozoroval, ale netušil, že on je tím, kterého volá, a tak neučinil pro její záchranu nic. Když se probudil, uvědomil si, že je jejím synem. Rozplakal se, protože na záchranu již bylo pozdě, bylo i později říci, zeji měl rád, jen kdyby dostal tu příležitost.
Přitiskl se k proutěné zdi a zachumlal se do ovčích kůží, které měl na

sobě. Hudba byla dnes obzvláště krásná, plná radosti, připadala mu tak, i když slovům nerozuměl. Pomalu zapomínal na úzkosti, které prožíval v noci, ranní slunce postupně roztálo noční jinovatku. Upíral oči na hru duhových barev, která se objevovala na krystalcích ledu, a postupně mu těžkla víčka, až usnul.
Probudil se ne nějakým zvukem, ale naopak tichem, které se po zpěvu rozhostilo. Mniši přestali zpívat a dveře od svatyně se otevřely. Ven vycházelo dvanáct mužů, starých, nebo tak mu alespoň připadali, oblečených do šedých hábitů. Srdce v hrudi mu prudce bilo, schoulil se do svých kožešin, tak jako myška, když vidí letící sovu. Až na konci řady se šoural stařeček, celý shrbený věkem, s vlasy bílými jako sníh. Zastavil se a upřel pronikavý pohled na Gawena, který se před ním třásl. Přistoupil k němu a pokýval hlavou.
„Tebe neznám. Jsi tedy mladý druid?"
Mnich s řídnoucími vlasy a skvrnitou pletí, který šel v řadě před ním, se zastavil a nazlobeně se ohlédl. Ale stařeček zvedl ruku, jako by mu chtěl požehnat či ho tak káral, a muž s tváří dosud nevlídnou se obrátil a následoval

své bratry do malé úlovité chaloupky.
Gawen se postavil, stařečkova zdvořilost mu dodala odvahu. „To nejsem, pane. Jsem sirotek, kterého sem přivedla nevlastní matka, protože nemám žádné jiné příbuzné. Ale moje matka byla jednou z kněžek, tak předpokládám, že se druidem stanu i já."
Stařeček si ho prohlížel s mírným překvapením. „Vskutku? Mysleljsem, že kněžky druidů jsou pod přísahou cudnosti, stejně jako naše děvčata, že se nesmějí provdat ani mít děti."
„To nesmějí," prohlásil Gawen a vzpomněl si na poznámky, které o něm pronesla Eiluned, když si myslela, zeji neslyší. „Někteří říkají, že jsem se neměl vůbec narodit. Nebo že moje matka i já jsme měli oba zemřít."
Starý kněz si ho laskavě prohlížel. „Učitel, náš pán, dokud žil mezi námi, měl"soucit s každou ženou, která spáchala cizoložství. A o dětech říkával, že jim patří království nebeské. Nevzpomínám si však, že by se nějak zajímal o rození dětí, ať již zákonné nebo nezákonné."
Gawen se zachmuřil. Má snad jeho duše vůbec nějakou cenu v očích toho kněze? Po chvíli váhání se odvážil zeptat.
„Všichni muži mají duši, která má v očích spravedlivého boha stejnou cenu, bratříčku. Tvoje duše jako duše kohokoli jiného."
„Spravedlivého boha?" opakoval Gawen. „Copak tvůj bůh, ať už je to kdokoliv, uvažuje o mé duši jako o své, i když já nepatřím k jeho vyznavačům?"
Kněz jemně poznamenal: „První pravdou tvé víry, stejně jako mé, je, že bozi, ařjižjim dáváme jakákoli jména, jsou vlastně jen jeden. Existuje jen jediný Bůh nade všemi vládne nad nazarejci stejně jako nad druidy."
Usmál se, strnule přistoupil k lavičce, která stála vedle nízkého trnitého keře. „Zabýváme se svými nesmrtelnými dušemi, přesto neznáme jméno toho druhého! Mí bratři, kteří vedou zpěv, jsou Bron, který se oženil s mojí sestrou, a Alanus. Bratr Paulus přišel do našeho společenství jako poslední. Já jsem Josef a v naší kongregaci mi říkají „Otče". Jestliže to nebude tvému pozemskému otci vadit, potěšilo by mne, kdybys mi tak říkal i ty."
Gawen na něho upřel zrak. „Nikdy jsem svého pozemského otce neviděl a nyní je mrtev, takže nemohu vědět, co by tomu říkal! A pokud jde
O moji matku, znal jsem ji, ale netušil jsem" - ztěžka polkl a vybavil si svůj sen - „zeje to moje příbuzná."
Starý kněz si ho chvíli prohlížel. Potom povzdechl. „Říkáš si sirotek, ale tak tomu není. Máš Otce i Matku..." „V jiném světě," začal Gawen, ale Otec Josef ho přerušil. „Všude kolem sebe. Bůh je tvůj Otec a tvoje Matka. Ale máš matku
1 v tomto světě, copak tě nevychovává mladá kněžka Caillean?"
„Caillean a mladá?" nechápal Gawen a krátce se zasmál.
„Pro mě, jenž jsem skutečné starý, je Caillean dosud dítě," odpověděl Otec Josef klidně.
Chlapec se podezřívavě zeptal: „Ona o mně tedy mluvila?"
Již věděl, že Eiluned a ostatní kněžky si o něm povídaly. Představa, že by však o něm mluvily i s křesťany, ho pobouřila.
Starý kněz se ale pouze usmál. „Tvoje nevlastní matka a já si občas popovídáme. Ve jménu našeho Pána, který řekl, že před Bohem jsou si všechny děti rovny, budu i tvým otcem."
Gawen zavrtěl hlavou a vzpomněl si, co slyšel kolem Vánoc. „Nechtěl bys mě. Já mám druhou nevlastní matku, Paní dávného lidu, které se říká víla. Znáš ji?"
Stařec zavrtěl hlavou. „Moc mě to mrzí, ale neměl jsem tu čest, jsem si však jist, zeje to ctnostná žena."
Gawen se svobodněji nadechl, ale ještě stále nebyl ochoten tomuhle starci věřit. „Slyšel jsem, že křesťané tvrdí, že všechny ženy jsou zlé."
„Já nic takového netvrdím," bránil se Otec Josef, „protože i Pán, který žil mezi námi, měl mnoho žen za přátele: Marii z Betanie, která se měla stát jeho ženou, kdyby se toho dožila a druhou Marii, z města Magdaly, které mnohé odpustil, protože ho tak milovala. Takže ženy rozhodně nejsou zlé. Tvoje nevlastní matka Caillean je poctivá žena. Neříkám, že ženy jsou zlé, jenom se někdy mýlí nebo nejednají správně, stejně jako muži. A jestliže některé z nich někdy chybují, potom to neznamená, že všechny ženy jsou stejné."
„Potom Paní dávného lidu není zlá, ani její dcera?"
Stařec hovořil tak, že se ho Gawen přestal bát a potřeboval mít jistotu.
„Paní neznám, tak nevím. O dávném lidu se toho mnoho napovídá. Někteří tvrdí, že jsou to pouze andělé, kteří nebojovali ani za Boha, ani za ďábla, když se vzbouřil, a proto byli odsouzeni k věčnému životu zde.
l
40
PANÍ Z AVALONU

Jiní říkají, že Eva se styděla, že má tolik dětí, a tak některé z nich schovala, takže nebyly Bohem obdařeny duší.
Moji učitelé mě učili, že pohádkový lidjsou samotné duše, které hovoří za všechno v přírodě, co nemá vlastní hlas. Ale je jisté, že Bůh je stvořil. A stejně tak jako lidé, kteří se odeberou žít do pohádkové země, nikdy nezemřou, ty z pohádkových bytostí, které se rozhodnou žít mezi lidmi, stanou se smrtelnými, a jestliže žijí dobře, Všemohoucí jim dá duši. Pokud jde o její dceru, to je pouze dítě. A jestliže patří mezi smrtelníky, potom jistě májiž duši. Copak děti mohou být zlé? Pán řekl, žejim patří království boží."
Otec Josef pohlédl na Gawena a usmál se. „Často sem chodíš poslouchat, jak zpíváme, viď? Chtěl by sis nás poslechnout uvnitř?"
Gawen se na něho podezíravě zahleděl. Srdce ho táhlo ke starci, ale v duchu slyšel hlasy dospělých, kteří ho varovali, kdo je a co by měl dělat.
„Nemusíš," dodal Otec Josef, „ale připadá mi to rozumné..." Mluvil vážně, ale v očích mu šibalsky zablýsklo a chlapec se rozesmál. „Po oslavách slunovratu, až budeš mít víc volného času, by ses mohl, jestli si to budeš přát, učit také zpívat..."
Gawen zpozorněl. „Jak to víš? Jak víš, že to si přeji ze všeho nevíc? Ale dovolí mi to Caillean?"
Otec Josef se jen usmál. „To nech na mně."
Ve velké síni voněly borové větve. Druidové je natrhali ze stromů, které rostou na vedlejším kopci podél cesty lemující úhorem ležící pole, která se táhla z Avalonu. Cesta procházela na severovýchodě kolem Mohyly a vedla až k nejzazšímu bodu, kde Británie vybíhala do západních moří. Jiné cesty moci procházely Mohylou ze severozápadu a ze severu, byly vyznačeny stojícími kameny nebo jezírky či kopci a většina z nich byla korunovaná borovicí. Caillean je ve skutečnosti nikdy neprobádala, ale viděla je svým duševním zrakem, když v duchu cestovala. Zdálo sejí, že dnes cesty překypují energií.
Podle výpočtů druidů měla být dnešní noc z celého roku nejtemnější. Zítra se slunce vrátí ze severních nebí a začne znovu svoji pouť, a ačkoliv nejhorší zima je teprve čeká, člověk má naději, že zase přijde jaro. Co uděláme v tomhle údu, kde se přírodní síly setkávají, pomyslela si Caillean, když říkala Lysandě, jak má připevnit konec věnce k sloupu, a odtud se energie rozšíří do celé země.
A to platilo o všech jejích činnostech, nejen o dnešním nočním rituálu. Stále více si uvědomovala, že tohle útočiště v bažinách je tajným středem Británie. Římané si mohou vládnout v Londiniu, řídit všechno, co se děje ve vnějším světě. Ale jenom tím, že jsou avalonské kněžky tady, mohou ovlivňovat duši národa.
Z druhé strany síně se ozvalo pištění a Dica, celá červená, se obrátila

na Gawena a začala ho šlehat borovou větví. Eiluned, zachmuřená jako bouřkový mrak, vstoupila mezi ně, ale Caillean ji předběhla.
„Ani jsem se tě nedotkl!" křičel chlapec a schovával se za Caillean. Druhým koutkem oka si kněžka všimla, že Lysanda se snaží vytratit ven, a popadla ji za ruku.
„První povinností kněžky je být pravdomluvná," upozornila ji Caillean přísně. „Jestliže budeme mluvit pravdu tady, rozšíří se do celé země." Děvče pohlédlo z Caillean na Gawena a začervenalo se.
„Schválně do mě strčil..." zamumlala Lysanda. „Chtěla jsem mu uhnout."
Caillean nebyla tak hloupá, aby se ptala proč. Věděla, že chlapci a děvčata v tomhle věku jsou jako psi a kočky, dva různí živočichové, mezi kterými panuje neustálé nepřátelství a kteří jsou zároveň svými rozdíly přitahováni.
„Nejsi tady, aby sis hrál, to víš," řekla mu mírně. „Myslíš si, že jsme sem dávaly ty větve jen kvůli jejich sladké vůni? Jsou posvátné, je to důkaz pokračujícího života, když všechny ostatní větve jsou již holé."
„Jako cesmína?" zeptala se Dica a bylo vidět, že její rozhořčení vystřídala zvědavost.
„A jmelí, zrozené z blesku, které roste, aniž by se dotýkalo země. Zítra jej druidové nařežou zlatými srpy, aby je využili při svých kouzlech." Caillean se zarazila a rozhlížela se kolem sebe. „Jsme téměř hotovi. Běž se zahřát, slunce brzy zapadne a všechny ohně uhasíme."
Dica, drobná vyhublá dívenka, které byla neustále zima, se rychle vrhla k ohni hořícímu po římském způsobu v tepané pánvi na žhavém uhlí uprostřed místnosti. Lysanda šla za ní.
„Musíš mi říci, když se k tobě nebudou chovat slušně," řekla Caillean Gawenovi. „Jsou mladé a jsi tadyjediný chlapecjejich věku. Užívej sijejich společnosti, dokud můžeš, protože až se z nich stanou ženy, nebudou moci tak volně pobíhat.
„Nic si z toho nedělej," dodala, když viděla, jakje z toho zmatený. „Proč si

neřekneš Riannon, aby ti dala jeden z koláčků, které pekla na hostinu a trochu sejí připekly? My, které jsme provedly přísahu, musíme hladovět, ale není důvod, abyste hladověli vy mladí."
Mladý dosud byl, a takový příkaz mu udělal radost, s úsměvem odběhl a Caillean se pro sebe také usmála.
Bez světla vypadala síň kněžek obrovská, jako velká jeskyně, ve které byla sychravá tma a ve které se lidé ztráceli. Gawen se přitiskl k Caillean, která seděla mezi nimi ve svérn dřevěném křesílku. Skrzjejí šaty cítil teplo jejího tělo a to ho uklidňovalo.
„A tak byl postaven Tanec obrů," řekla Kea, která byla na řadě, aby nyní vyprávěla svůj příběh, „a žádné zlé moci mu nemohly zabránit."
Hned po západu slunce se shromáždili v síni a kněžky vyprávěly příbě-

hy o větru a stromech, o zemi a slunci, o duších mrtvých a skutcích živých a o podivných bytostech, které nepatří ani do tohoto, ani do onoho světa a potulují se po prázdných pláních někde mezi světy. Kea vyprávěla o stavbě velkého kamenného kruhu na větrem ošlehané hlavní pláni. Ta ležela na východ od Letní země. Gawen o ní už slyšel, ale nikdy tam nebyl. Připadalo mu, že svět je plný zázraků, které dosud neviděl a nikdy neuvidí, pokud ho bude Caillean držet tady. Ale v tuhle chvíli byl rád, že může zůstat tam, kde je. Vítr se prohánělpo střeše z rákosí a svým šepotem jako by doplňoval Kein hlas, občas se mu zdálo, že rozpoznal několik slov. Kněžky tvrdily, že se v tuhle roční dobu, kdy tma dosahuje vrcholu, objevují síly, které nemají rády lidi když slyšel ten šepot, uvěřil tomu.
„A lidožraví obři neučinili nic?" ptala se Lysanda.
„Ne tak docela nic," odpověděla Kea a z jejího hlasu zaznívalzadržovaný smích. „Největší z nich, jehož jméno nebudu o takovéhle noci říkat nahlas, přísahal, že pohřbí kamenný kruh, ve kterém jsme uctívaly Matku - ten, co leží na severovýchod odtud. Jedna ze siločar, které protínají zemi, nás spojuje a této noci lid, který tam žije, zapálí na hlavním kameni oheň."
„Ale co udělali lidožraví obři?" zeptal se nakonec Gawen.
„Ach - nu, slyšela jsem, že jeden z nich nabral velkou hromadu půdy a nesl ji do kruhu, ale Paní se zvedla a zarazila jej, tak tu půdu vysypal a uprchl. Ajestli mi nevěříš, můžeš sejít na ten kopec podívat sám. Leží na západě od kamenného kruhu. Přijarní rovnodennostijsme tam poslali kněze a kněžku, aby vedli rituály."
Stěny se zachvěly ve větším závanu větru. Gawen přiložil ruku k ušlapané hliněné podlaze, na okamžik měl skutečně dojem, že se země třese pod těžkým krokem přicházejícím z dávných dob. A co pohádkový lid, uvažoval. Co bude se Siannou a Královnou vil? Copak jezdí na větru nebo se skrývají na nějakém tajném místě hluboko pod zemí? Od toho dne, který s nimi strávil u jezera, na ně často myslel.
„Jsme tady v bezpečí?"
Gawen byl rád, že tu otázku položila malá Dica.
„Ostrov Avalon je posvátné místo," odpověděla Caillean. „Dokud sloužíme bohům, nemůže sem vstoupit žádné zlo." Rozhostilo se ticho a Gawen naslouchal, jak vítr skučí ve střeše a pomalu utichá.
„Jak dlouho?" zašeptala Dica. „Jak dlouho to bude ještě trvat, než se vrátí slunce?"
„Tak dlouho, jako ti bude trvat, než vyšplháš na vrchol Mohyly a vrátíš se zpět," řekla Riannon, která, stejně jako ostatní kněžky, měla schopnost měřit čas, který se jinak zdál neuchopitelný.
„Potom druidové přinesou oheň," řekl Gawen a připomněl si, co mu řekl Brannos.
Caillean odpověděla: „Čekají na půlnoc, vybaveni proti chladu a ne-

bezpečenstvím tmy. Buďte v klidu, děti moje, a modlete se k Paní, aby rozžala světlo v naší tmě, protože i když vám to možná nepřipadá, vaše tma je hlubší a nebezpečnější nežli tato noc, která pohltila svět."
Zmlkla. Dlouho, nebo tak to alespoň vypadalo, se nikdo ani nepohnul. Gawen si opřel hlavu o Cailleanino koleno. Bylo slyšet jen lehké oddechování dokonce i vítr již ustal, jako kdyby celý svět čekal spolu s lidskými dušemi, které se zde shromáždily. Trhl sebou, když se ho něco dotklo, pak si uvědomil, zeje to Cailleanina ruka, hladící ho po vlasech. Úžasem ustrnul a něco v něm, co bylo zamrzlé jako ranní jinovatka, začalo roztá-vat. Jak jemné pravidelné hladivé pohyby pokračovaly, obrátil se tváří k jejímu stehnu a byl rád, zeje tam, že tak nikdo nemůže vidět slzy, které se na jeho tvářích objevily.

Nebyl to žádný zvuk, ale jakási změna, snad ve vzduchu, která ho vrátila k plnému vědomí. Dosud byla tma, ale stíny, které ho obklopovaly, na něj již nedoléhaly tak těžce. Někdo se pohnul slyšel kroky, jak se jedna z kněžek vypravila ke dveřím.
„Poslouchejte!" Dveře byly otevřeny a objevil se čtvereček temně modrého nebe s hvězdami, a jako kdyby to zpívaly samy hvězdy, ozývala se tichá píseň.
„Světlo přichází po zatmění, slepotu v jasnozřivost změní, :
stín svá křídla pozvedne
v hodině posvátné, kdy slovo síly bude vyřčeno, ukončí se noc..."
Gawen ustrnul a snažil se něco říci. Někdo vedle něj zalapal po dechu a on se podíval vzhůru. Na vrcholu Mohyly vzplálo světlo, drobný prskající plamínek doplnil další a další. Dívky něco zamumlaly a ukazovaly tím směrem, ale Gawen čekal, jaká bude další sloka písně.
„Rok se otočí, zemi rozevře náručí a vše, co ztraceno bylo, >
znovu nalezeno
v hodině posvátné, kdy slovo síly bude vyřčeno, led roztaje..."
Paprsek světla obtáčel Mohylu. Hlasy umlkaly, jak světlo mizelo na vzdáleném konci kopce a znovu se, zesílené, vracelo, stejně jako když naslouchal hudbě křesťanů. Gawen byl celý rozechvělý, když tyto melodie slyšel. Ale zatímco liturgické zpěvy mnichů byly velkolepým přitakáním

řádu, melodie druidů se stýkaly a vzdalovaly, sílily a slábly, stejně jako svobodná a nevyhnutelná harmonie ptačího zpěvu.
„Když ze ztráty stane se užitek,
bolest změní se v požitek
a marný smutek v několik slz
hodina posvátná,
kdy slovo síly bude vyřčeno,
přemůže smrt..."
Teď byli tak blízko, že Gawen ve světle pochodní spatřil muže, kteří je nesli: řadu druidů v bílých pláštích scházejících točitou cestou dolů z kopce. Gawen se pohyboval do rytmu s nimi, chtěl se stát součástí té hudby.
„Po zimě dmutí oslavné
přinese jaro
a stane se písní, kterou zpíváme
v hodině posvátné,
kdy síla slova změní se v bezmoc
dřív než bude vyřčeno,
opustí nás noc..."
Zpěváci vedeni bělovousým Cunomaglosem se přiblížili k síni. Ženy se rozestoupily, aby muži mohli vstoupit. Brannos, jehož stařecké rysy byly prozářené hudbou, se očima setkal s Gawenovým oddaným pohledem a usmál se.
Bude ze mne bard, pomyslel si chlapec. Bude! Požádám Branná, aby mě učil.
Protlačil se za ostatními do síně, chvíli trvalo, než si jeho oči zvykly na tolik světla po dlouhé době, kterou strávil ve tmě. Tucet planoucích pochodní vrhalo světlo na usmívající se tváře, ale když Gawen zaostřil, jeho pohled se upíral na jedinou osobu. Vlasy jí jako svatozář lemovaly obličej jasný jako den, oči jí svítily. Pomalu si vzpomněl na její jméno -Sianna - nebylo to však to obyčejné děvče, se kterým strávil jeden podzimní den. Dnes mu připadala jako pravá dcera pohádkové víly.
Někdo mu podal koláč ze semínek a on začal jíst a přitom nespouštěl oči z děvčete. Když se najedl, vrátily se mu lidské pocity. Nyní viděl, že dívka má na tváří pihy a na lemu pláště nějakou skvrnu. Možná proto, že strávil několik hodin ve tmě, první dojem, který z ní měl, byl jako kdyby to byla bytost z obrázku.
Nezapomeň! Říkal si. Ať se stane cokoliv, taková doopravdy je! Nezapomeň!
Stávalo se to pokaždé, uvědomila si Caillean, bez ohledu na to, kolik nocí kolem zimního slunovratu čekala na návrat světla, pokaždé ji přepadla tíseň, že tentokrát se světlo nevrátí, že oheň se nerozdmýchá, že

tma bude vládnout světu. I dnes v noci, stejně jako vždycky, pocítila příjemnou úlevu, když se první světlo objevilo na vrcholu kopce. Tento rok snad cítila za to ještě větší vděčnost než jindy. Po tolika neštěstích vítala příslib nového života.
Dřevo v pánvi na žhavém uhlí uprostřed místnosti bylo zapáleno a s teplem, které vydávaly pochodně, se teplota v síni rychle zvyšovala. Caillean si rozepnula

plášf a rozhlédla se kolem sebe. Všichni kolem ní se usmívali. Dokonce i Eiluned se protentokrát tvářila spokojeně.
Otec Josef přijal po ukončení vlastní půlnoční bohoslužby spolu s jedním ze svých mnichů její pozvání. Nepřišel s bratrem Paulem, který měl stále kyselý obličej, ale s mladším bratrem Alunem.
V jakém těle, v jakém životě a v jaké zemi jsme společně čekali, abychom uvítali vracející se světlo? uvažovala. Kdykoli se setkala s Otcem Josefem, ubírala se její mysl těmito cestami. Nalézala zvláštní útěchu v myšlence, že přes všechny zmatky a smutky současného života přetrvává něco věčného.
Prodrala se davem, aby se s ním uvítala.
„Ve jménu světla ti vracím tvé požehnání. Nechť v těchto stěnách panuje klid a mír," odpověděl jí. „Potřebuji si s tebou promluvit, Paní, pokud jde o výchovu chlapce Gawena."
Caillean se otočila a očima hocha vyhledala. Chlapec, celý uzardělý, s očima planoucíma, hleděl přes oheň. Cítila, jak ji zabolelo u srdce. Přesně takhle vypadala Eilan po svém zasvěcovacím obřadu, když vystoupila z jezírka.
Sledovala-li Caillean směr jeho pohledu, všimla si rudovlasé dívenky s jasným a veselým obličejem, jako kdyby se zrodila z plamene, a za ní spatřila stín Královny vil.
Caillean přenesla pohled z nohatého chlapce na rozzářenou dívku a cítila, vedena svými získanými instinkty, že právě tady skládanka do sebe zapadá. Po večeru, kdy hovořila s Paní vil, Caillean hodně přemýšlela o dítěti, které slíbila, že si vezme na starost a o jeho možném budoucím životě. Bylo dost těžké učit děvčata, která přicházela ze zemí lidí. Jak to zvládne s dítětem, které vyrostlo napůl v pohádkové zemi? Sianna však nepřicházela a po nějaké době na ni v každodenních povinnostech zapomněla.
„Otče - promluvím si s tebou o tom chlapci, ale někoho musím nejdřív pozdravit," řekla uspěchaně. Očima sledoval její pohled a jeho tvář nabyla překvapeného výrazu.
„Ale jistě, chápu," přitakal. „Chlapec o nich mluvil, ale tak úplně jsem mu nevěřil. Tento svět je jistě plný divů!" řekl.
Když se Caillean přiblížila k víle, ta vystoupila ze stínu a přistoupila k ní. Měla schopnost připoutat na sebe pozornost, pokud si tak přála, a když ji tam spatřili stát, rozhovor všech utichl.
„Přicházím, Paní z Avalonu, abych tě požádala o splnění slibu, který jsi mi dala." Hlas Paní se nesl celou síní. „Tohle je moje dcera. Žádám tě, abys ji vychovala jako kněžku."

„Rádaji vidím a vítámji tady," odpověděla Caillean, „pokud však jde o vychování, je to na jejím rozhodnutí, nikdo nesmí za to děvče rozhodovat."
Víla něco zamumlala a Sianna předstoupila se skloněnou hlavou před Caillean. Světlo z ohniště její odráželo od vlasů zářících mědí.
„Vím, že jsi tu se souhlasem své matky. Přišlajsi však k nám ze svobodné vůle, bez výhrůžek či donucení?" zeptala její Caillean.
„Ano, Paní," odpovědělo děvče tiše, ale jasně, vědomo si toho, že všechny zraky se upírají na ně.
„Slibuješ, že budeš žít v míru se všemi ženami v tomto chrámě a budeš se ke každé z nich chovat jako k vlastní matce či sestře se stejnou krví?"
Sianna se na ni dlouze zadívala. Z valné části zřejmě připomínala neznámého otce, ale měla matčin hluboký pohled. „S pomocí Bohyně to zvládnu."
„Děvčata, která zde vychováváme, patří naší Paní a nesmějí se sama dát jinému muži nežli takovému, kterého jim vybere Bohyně. Budeš se řídit tímto pravidlem?"
„Budu." Sianna se plaše usmála a hleděla k zemi.
„Vítám tě mezi našimi děvčaty. Až budeš dospělá, můžeš, jestliže si tě Bohyně vyvolí, na sebe vzít závazky kněžky, ale prozatím postačí, když se budeš řídit našimi povinnostmi." Otevřela náruč a přijala dítě do svého objetí, přitom ji na chvíli omámila sladká vůně vycházející z dívčiných vlasů.
Potom ustoupila a dívky jedna po druhé přivítaly svoji novou sestru všechny pochybnosti zmizely a tváře děvčat se vyjasnily, když se dotkly Sianny, dokonce i Eiluned změnila výraz. Caillean pohlédla na Sianninu matku a zahlédla v tmavých očích víly úsměv.
Určitě to děvče očarovala, abychom je přijaly, napadlo Caillean. S tím bude konec. Sianna si musí svoje místo mezi námi zasloužit, nebo na ni nebudeme hodné. I tak bude s tím děvčetem dost problémů, než se naučí kázni svatyně i všem zvyklostem, na něž není připravena a které jí svět lidí přinese. Menší kouzlo pro úspěšný začátek její cesty rozhodně není ničím špatným.
„Tohle je Dica a tohle Lysanda," představila Sianně poslední dívky v řadě. „Vy

tři budete společně obývat malou chatku u špižírny. Tvoje postel na tebejiž čeká a děvčata ti ukáží, kam si máš dát věci." Prohlížela si Sianninu tuniku z přírodní vlny, bohatě vyšívanou lístky a květy, a usmála se. „Teď si běž vzít něco kjídlu. Ráno ti najdeme oblečení, jaké nosí ostatní dívky."
Caillean pokynula děvčatům a Lysanda, která byla vždycky tou odvážnější, natáhla k Sianně ruku. Tři děvčata se dala do pohybu. Po chvíli zaslechla Caillean tichý drmolivý hlas patřící Dice, na který odpověděla Sianna krátkým smíchem. „Chovejte se k ní dobré a bude pro vás požehnáním. Dnes si zasluhujete moji vděčnost..."

Caillean si uvědomila, že ta slova nebyla vyslovena nahlas, ale když se otočila, viděla, že Královna vil je pryč. Místnost byla najednou naplněna hovorem a smíchem, lidé, kteří po celý den drželi půst, se najednou vrhli na jídlo rozložené na stole. Pro Římany by to nebylo nic zvláštního, ale lidé z posvátného společenství, kteří byli zvyklí na jednoduché vařené zrní s nějakou zeleninou a sýr, byly koláče oslazené ovocem a medem, zajíci v omáčce a pečená zvěřina něčím mimořádným.
„Tak to je dcera Paní dávného lidu, o které mi vyprávěl Gawen?" zeptal se Otec Josef, který přistoupil k Caillean.
„Ano, je."
„Jsi ráda, že přijela?"
„Kdybych nebyla, nikdy bych nesouhlasila s tím, aby mezi námi složila přísahu."
„Nepatří mezi vás."
„Ne," odpověděla Caillean pomalu, „ale ani mezi vás, Otče. O tom není pochyb." Vzala si z košíku jablko a zakousla se do něj.
Otec Josef přikývl. „Proto jsem se podivoval, když jsem tu uviděl její matku. Patří k lidem, kteří tu byli ještě před Brity - někteří tvrdí ještě před lidstvem samým. Rozhodně tu byli, když sem na tyto břehy poprvé přišel moudrý lid z potopených zemí."
„Nevím s jistotou, kdo nebo co tahle Paní lesního národa může být," řekla Caillean. „Alejednou mi pomohla, když jsem to hodně potřebovala. Její lid je vybaven moudrostí, jakou jsme my, myslím, již ztratili. Ráda bych přivedla dávný lid i s jejich učením mezi nás. A ona slíbila, že bude učit syna, kterého jsem přijala za svého, našeho Gawena."
„Právě o Gawenovijsem chtěl mluvit," navázal Otec Josef. „Je to sirotek, zeje to tak?"
„Ano, je," odpověděla Caillean.
„Potom ve jménu učitele, který řekl: Nechtě maličkých přijít ke mně, dovol, aby se Gawen stal i mým synem. Požádal mne, zda by mohl studovat naši hudbu. Jestliže si to to děvče bude také přát, může se učit s ním a stane se mou dcerou a Gawenovou sestrou v Kristu."
„To ti nevadí, že přísahali starým bohům?" divila se Caillean. Jeden z druidů si přinesl harfu a nyní na ni začal hrát. Gawen se postavil vedle něho a pozoroval, jak se paprsky světla odrážejí od jeho strun.
„Mně vůbec nevadí, že složila přísahu mezi vámi," řekl Otec Josef a s povzdechem dodal: „ale bratrovi Paulovi se to jistě líbit nebude. Je mezi námi nový a má pocit, že i tady na konci světa bychom měli každého, koho potkáme, převést na naši víru."
„Slyšela jsem o něm," prohlásila Caillean a protáhla obličej. „Nevěří snad, že jestliže kterémukoliv člověku na světě dovolíš, aby zůstal pohanem, selžeš ve své povinnosti? Musím tedy Gawenovi zakázat, aby měl s kýmkoliv z vás cokoliv společného? Nechci, aby se z něho stal naza-rejec."

„To je Paulova víra," prohlásil Otec Josef. „Netvrdil jsem, že já mám stejný názor. Muž, který zradí svoji první víru, pravděpodobně zradí i druhou, a myslím, že to platí i o ženách." Usmál se svým ojedinělým, a proto vzácným úsměvem. „Hluboce si vážím těch, kteří přijali vaši víru."
Caillean si povzdychla a ulevilo sejí byla si vědoma toho, že kohokoliv ze svých mladých lidí může Otci Josefovi svěřit.
„Neslyšel jsem však právě před chvílí, jak jsi po tom děvčeti chtěla, aby se rozhodlo samo? Nakonec, jakou víru si vybere, záleží jen na samotném chlapci." Chvíli na něj hleděla, potom zavrtěla hlavou a usmála se. „Samozřejmě, máš pravdu. Je těžké nezapomínat na to, že volba jde oběma směry a že nezáleží jenom na mé vůli nebo dokonce na jeho, ale i na vůli bohů..."
Podala starci ruku. „Teď se musím jít podívat, jak se Sianna zabydlela. Děkuji ti za laskavost, jakoujsi zahrnul Gawena je pro nás velmi důležitý."

„Je to pro mne pocta být k němu laskavý," ujistil ji Otec Josef. „Také již musím jít, protože budeme vstávat na úsvitě, abychom uctívali našeho Pána a potom budu muset ospravedlnit před bratrem Paulem svoje rozhodnutí. Ten si myslí, že jsem už tak přespříliš snášenlivý k pohanům. Ale můj učitel mě učil, že pravda boží je důležitější nežli slova mužů a že v podstatě jsou všechny víry vlastně jedna."
Caillean pohlédla na Josefa a zrak se jí rozostřil, jako kdyby hleděla skrz plamen. Potom ho na okamžik viděla vyššího, jako muže v rozpuku sil, s dlouhou temnou bradkou. Měl na sobě bílou řízu, ale kolem krku mu nevisel kříž. I ona byla mladší a byla zahalena do tmavých závojů.
„A tohle je první z velkých pravd." Ta slova se jí vynořila z hloubi paměti. „Všichni bohové jsou jen jeden a žádné náboženství nestojí nad pravdou..."
_,
Otec Josef prostě odpověděl:)>„Nechť pravda zvítězí." A oba zasvěcenci do svých tajemství se na sebe usínali.
Během druhé zimy, kterou Gawen strávil v Avalonu, zuřil na kopcích oheň. Nikdo nevěděl, jak k němu došlo. Eiluned tvrdila, že jedno z děvčat si nedávalo pozor, když ve velké hale večer předtím přikrývalo nedohořelé uhlí v ohništi. Museli však mít jistotou. Nikdo tam nespal, a když se kněžky vzbudily ostrým světlem, byla budova již v jednom plameni. Prudký vítr oheň rozdmýchával, až plameny dosáhly k rákosové střeše Domu panen.
Odtud se oheň rozšířil dolů k chatkám druidů. Gawena probudilo Brannovo kašlání. Nejdříve si myslel, že stařec jen kašle víc než jindy, ale
VĚDMA
49
pak začal sám taky kašlat a uvědomil si, zeje cítit kouř. Vyskočil z postele a šel ke dveřím.
Proti ozářenému nebi se míhaly temné postavy, pobíhaly sem a tam a křičely na sebe. Závan horkého vzduchu mu rozcuchal vlasy. Na ojíněnou trávu dopadaly jiskry a hrozivě syčely.
„Branné!" vykřikl a obrátil se ke starci. „Vstávej! Hoří!"
Gawen neměl žádnou věc, o kterou by mohl přijít, pouze vestu sešitou z ovčích kůží. Jednou rukou šiji přehodil přes hlavu a druhou rukou se snažil vytáhnout starce na nohy.
„No tak - pojď, obuj se!" Nastrčil mu boty a vzal jakýsi župan, aby jej starci ovinul kolem hubených ramen. Starý bard stál, komíhal se v jeho náručí, ale odolával Gawenovým pokusům dotáhnout ho ke dveřím.
„Moje harfa..." Aspoň tak chlapec jeho mumlání rozuměl.
„Nikdy na ni stejně nehraješ," začal Gawen, ale hned se rozkašlal. Oheň již musí být na střeše, protože místnost je plná kouře. „Běž," zasípal a strkal starce ke dveřím. „Já ti pro ni dojdu!"
Ve dveřích se objevila nějaká tvář, někdo Branná popadl za rameno a vytáhl ho křičícího ven. Gawen se mezitím otočil. Nad ním se najednou objevil jazyk plamene, rozdmýchaný průvanem ze dveří. Vyrazil k rohu, kde se na zimu zateplené úly kymácely pod náporem větru a vybuchovaly jiskrami, které jako sprška dopadaly k zemi sklonil se a, vyplivuje kousíčky hořící doškové střechy, snažil se proběhnout žhavou clonou.
Harfa byla téměř tak velká jako on a byla těžká, ale v tu chvíli v sobě shromáždil nečekanou sílu a dotáhl nástroj horkou vlnou skrz oheň až ke dveřím.
„Hlupáku!" křičela na něj Eiluned, obličej celý umouněný a vlasy rozcuchané. „To tě nenapadlo, co by asi říkala Caillean, kdyby tě oheň sežehl?"
Gawenovi bylo na studené zemi od nohou chladno, i když se od ohně celý potil. Potom si povšiml hrůzy v jejích očích a uvědomil si, že to, že mu nadává, je jen důsledek vlastního strachu. Kolik věcí, které lidi dělali a které mu byly tak nepříjemné, uvažoval, jsou v podstatě jen obrana, jakési bodliny, které ježek vystrčí, když se bojí.
Budu si ji představovat jako jeika, řekl si, a když mě bude otravovat, vzpomenu si, jaké je to ve skutečnosti plaché zvíře.
Několik druidů se snažilo uhasit vodou z Posvátné studně doškovou střechu na jedné z budov, které teprve začínaly hořet, ale měli málo nádob, a tak většina druidů jen stála a oheň pozorovala. Dlouhá síň žhnula jedním plamenem a ze střechy Domu panen šlehal oheň až k nebi. Zvířata byla vypuštěna ze stodol a chlívků, nešťastně bečela a mečela, ale jejich přístřeší bylo snad od plamenů dostatečně vzdálené.
Ženy vzlykaly nebo seděly zahaleny strnulým tichem a sledovaly plameny. „Jak budeme žít?" šeptaly. „Kam půjdeme?"
Brannos seděl a tiše plakal, ve svých kostnatých rukách držel harfu.
50

Proč riskoval svůj život, aby ji zachránil, to Gawen netušil, a pak, když si všiml, jak je nástroj veliký, nechápal jak to vůbec dokázal.
Jako odpověď ho napadla slova: „Vždycky najdeš sílu pro to, co budeš muset udělat..."
Brannos vzhlédl, oči mu v mihotavém světle svítily. „Pojď," zakrákoral. Chlapec si nevšímal Eiluned, vstal a připojil se k Brannovi. Starý bard natáhl ruku a uchopil chlapce za dlaň, potom mu ruku přiložil ke krku harfy. „Je tvoje... Zachránil jsi ji. Teď je tvoje..."
Gawen ztěžka polkl. Dráty spojující leštěné dřevo i bronzové struny ve světle ohně zlatě svítily. Hlasy kolem něho splynuly v jednotné bzučení, stejně jako praskání ohně. Opatrně sáhl do strun a vyloudil z třpytivých strun jediný sladký tón.
Nechtěl hrát nahlas, ale tón zůstal viset ve vzduchu. Ti, co stáli nejblíže něho, se otočili a ostatní sledovali jejich pohled. Gawen jim pohled oplácel, zrakem sledoval jednoho po druhém a viděl, že se mu na chvíli podařilo odpoutat jejich pozornost od zoufalství a paniky, které propadali. Co dokázal jediný sladký tón! Mezi temnými postavami našel Cail-lean zahalenou v šále. Tvář měla v mihotavém světle vrásčitou a křičelo z ní zoufalství. Vypadala staře. Jednou mu vyprávěla o hranici, na které byli upáleni jeho rodiče. Viděla ji snad teď znovu před sebou? Oči ho pálily lítostí, kterou cítil sám nad sebou, přestože nevěděl, co ztratil, ale i nad ní, protože jeho matku tak dobře znala.
A nyní oba ztrácejí již podruhé všechno.
Tón harfy dozněl. Caillean se střetla s Gawenovým vystrašeným pohledem. Tvářila se ustaraně, jako kdyby uvažovala, jak se sem vůbec dostal. Potom se její výraz změnil. Později, když na to vzpomínal, jediné slovo, které ho napadlo, že mohl tehdy číst v jejích očích, bylo „úžas". Jak ji pozoroval, narovnala se a viditelně na sebe znovu vzala vznešenou podobu Paní z Avalonu.
„Paní" - promluvila Eiluned za ně za všechny - „co s námi bude? Máme se teď vrátit do Lesního domu?"
Caillean se rozhlížela kolem sebe. Druidové k ní také vzhlíželi, dokonce i Cunomaglos, jejich vůdce, který přišel k Mohyle, aby se mohl oddávat klidné meditaci, a který byl stále nešťastnější, jak se společnost rozrůstala.
„Jste jako vždycky volní. Co byste si přáli udělat?" Hlas velekněžky byl chladný.
Eiluned zkrabatila tvář a Gawenovi jí bylo poprvé líto. „Řekni nám!" vzlykala.
„Mohu vám říci jedině, co udělám já sama," řekla Caillean procítěně. Znovu pohlédla do plamenů. „Přísahám, že na tomto posvátném kopci znovu postavím středisko dávného učení. Oheň může spálit pouze to, co je vidět lidským zrakem, co je stvořeno lidskýma rukama. Srdce Avalonu však zůstává.. ."Ještě jednou pohlédla na Gawena. „Tak jako duše vítězně vylétá z těla, které je spáleno na hranici, nemůže být opravdový Avalon

uvězněn v lidském světě." Zarazila se, jako kdyby ji samotnou udivovala vlastní slova, stejně tak jako překvapovala ty, kteří jí naslouchali. „Každý ať se rozhodne, jak mu radí jeho srdce. Já zůstanu tady a budu na tomto
, svatém kopci dále sloužit Bohyni."
Gawen se rozhlédl po ostatních a viděl, jak narovnali záda, zahlédl jiskru v očích přítomných. Caillean na něho znovu upřela zrak a on po-
> vstal, jako by mu svým pohledem dodala sílu.
•.) „Zůstanu tady," řekl.
• „A já také," ozval se hlas vedle něho.
: Gawen sebou trhl, když si všiml, že vedle něho stojí Sianna, která měla
. po své matce schopnost pohybovat se tiše jako kočka. Nyní se ozývali
ostatní a slibovali, že znovu postaví domy. Natáhl ruku a stiskl Sianninu .•
dlaň.
Zima nebyla nejvhodnějším obdobím pro nové budování. Gawen si zahříval ztuhlé prsty dechem a natáhl se ze střechy nového Domu panen k provazu ze slámy, na kterém mu Sianna podávala další svazek rákosí, aby ho připevnil k rámu. Celý se třásl chladem, tváře obvykle narůžovělé mu zfialověly mrazem. V pohádkové zemi, říkala mu, se počasí pohybuje mezi chladným podzimem a příjemně hřejivým jarem. Určitě se sama diví, proč se rozhodla žít v zemi lidí.
Ale na nic si nestěžovala a ani Gawen si nestěžoval, i když ho nízká váha předurčovala k tomu, aby vylezl na střechu a byl vystaven ledovému vichru. Usmál se na ni a jeden z druidů mu podal další svazek rákosí. Potom se nahnul na stranu, upevnil rákosí na místo a vzal si od Sianny kus slaměného provazu, aby svazek připevnil. Alespoň nová budova nebude muset být tak velká jako ta první.

Některé z kněžek pobývaly nyní s Vodním chodcem a jeho příbuznými, jiné se vrátily ke svým rodinám. Starší dmidové a chlapci bydleli s Otcem Josefem v jeho úlovitém kostele. Někteří z mužů odešli. Dokonce i Cunomaglos, vůdce druidů, je opustil a nyní žije v kopcích jako poustevník. Jeden dům pro ženy a druhý pro muže jim bude muset do příštího léta stačit. Naštěstí jámy s potravinami zůstaly v pořádku a zvířata naživu.
To znamenalo, že teď stála v jejich čele Caillean. Aspoň nikdo z Verne-i metonu nepřišel, aby jim navrhl něco jiného. Jestliže velekněžka cítila nějaké zklamání nad těmi, kteří uprchlí, nic neříkala. Gawenovi připadalo, že se na ztráty dívá spíše jako na výhodu, která je stmelí a posílí. Totéž se dělo ve světě mimo avalonské údolí, tak alespoň slyšel vyprávět, o vítězi Trajánovi, který zvítězil v občanských válkách a dal celou říši do pořádku.
Vítr se mu zakusoval do těla. Celý se třásl, zkřížil paže na prsou, aby se trochu zahřál, a studené dlaně si otíral o ramena a boky.
„Pojď dolů," nabídla se Sianna, „na chvíli tě vystřídám. Jsem lehčí než ty."
Gawen zavrtěl hlavou. „Jsem silnější," bránil se. Nazlobeně se na něho podívala a její bledý obličej náhle zbrunátnél hněvem.

„Jen ať tam vleze," ozval se další hlas. A Gawen si s překvapením všiml, že dole stojí Caillean.
„Nemůže!" vykřikl. „Je tady moc zima!"
„Zvolila si život mezi námi, nejednala bych správně, kdybych ji nějak šetřila," namítla kněžka přísně.
Sianna hleděla z jednoho na druhého a na její tváři bylo znát, že se nemůže rozhodnout, zda přijmout Cailleanina drsná slova nebo Gawe-novo ochranné gesto. Potom ho chytila za kotník a táhla dolů. Gawen vykřikl, když začal klouzat, ale vzápětí nebylo nic, čeho by se mohl zachytit. Přistál u Cailleaniných nohou. Sianna uskočila a rychle jako veverka vyšplhala na střechu. Nazlobeně se na ni podíval, ale nemohl odolat jejímu smíchu. Zavrtěl hlavou a začal dohromady splétat slaměný provaz, aby ji ho mohl podat. Caillean je zamyšleně opustila.
Tu noc, kdy naslouchal, jak se Brannos a Otec Josef přou o hudební teorii, si uvědomil, že nikdy nebyl tak šťastný. Konečně byl v teple a žaludek měl plný teplé kaše. S radostí se zachumlal do pokrývek. Z rozepře starců toho moc nechápal, ale hlasitě zpívané melodie a brnkání na struny harfy ukolébalo jeho duši k spánku.
Prošla zima a po ní léto. Shořelé budovy byly nahrazeny novými, krásnějšími, a kněžky začaly dokonce hovořit o budově z kamene. Gawenovy první nesmělé pokusy ve hře na harfu začaly přinášet své ovoce. Také se učil s Otcem Josefem a ostatními křesťany zpívat a jeho chlapecký soprán vynikal mezi jejich hlubokými hlasy.
Jak ubíhal čas, uvědomil si, že nejistota, která doprovázela jeho vztah ke Caillean, pomalu zmizela. Přestal očekávat, že se mu stane matkou, a popravdě řečeno, jak rostl, stále méně po tom toužil. Nebyl si jistý, co si o něm myslí, ale jak se avalonské společenství postupně stávalo bezpečnějším místem, přicházely mnohé nové dívky, aby se staly kněžkami, a tak měla Caillean mnoho práce s nově příchozími a Gawenovi nevěnovala tolik pozornosti.
Jak dospívali, mladíci a panny začali žít odděleně. Ale k některým činnostem se scházeli a některá učení měli společná. Také se stýkali o slavnostech. A tak uběhlo šest let.
„Jsem si jista, že všichni z vás dovedou vyjmenovat sedm avalonských ostrovů, ale dokážete mi říci, proč je každý z nich posvátná země?"
Gawena její otázka zaskočila. Bylo vrcholné léto a země se utápěla v ospalém klidu. V tuhle dobu lidé z Avalonu trávili většinu času venku a Paní dnes shromáždila svoje žáky pod velkým dubem poblíž jezera. Uvažoval, proč zvolila tohle místo. Tomuhle je učila již jako děti. Proč se k tomu velekněžka nyní zase vrací?
Po chvilce překvapení, kdy všichni mlčeli, zvedla ruku Dica. Z vytáhlé-

ho hubatého děvčete vyrostla štíhlá mladá žena s obličejem rámovaným rezavými vlasy. Její jazyk dovedl být občas dosud žahavý, ale teď se chovala, jak nejlépe dovedla.
„První je Inis Witrin, Skleněný ostrov, na kterém stojí posvátná Mohyla," odpověděla zachmuřeně.
„A proč se mu tak říká?" ptala se Caillean.
„Protože... říká se, že když se díváš do Druhého světa, prochází jím světlo jako římským sklem."

Je to pravda? Gawen v duchu přemítal, jako kdyby se zvolna probouzel, ale stále ještě nedovolil duši, aby vykoukla z jeho těla a podívala se na skutečný svět vnitřním zrakem.
„Výborně," pochválila dívku Caillean. „A další?" Upřela pohled na jedno z nově příchozích děvčat, tmavovlasou dívku z Dumnonie, které říkali Breaca.
„Druhým ostrovem, jehož duchovní život se vznáší ve výšinách, ačkoliv polohou leží v nížině, je Briga. Zde k nám přichází Bohyně jako Matka a přináší nově zrozené slunce." Děvče se začervenalo, ale jeho odpověď byla zřetelná.
Gawen si odkašlal. „Třetím je Ostrov okřídleného boha, ležící poblíž vesnice lidí od močálu. Pro něho jsou posvátní vodní ptáci a poblíž jeho svatyně nesmí být žádný pták zabit. Z vděčnosti nepokálí žádný ptákjejich střechy."
Několikrát to místo navštívil s Paní z pohádkové země a přesvědčil se na vlastní oči, že tomu tak je. Při té vzpomínce se ohlédl na Siannu, která seděla, jako obvykle, když je velekněžka učila, vzadu za ostatními. Caille-anin pohled zjihl, když naslouchala jeho odpovědi, ale jakmile si všimla, že se ohlíží, její tvář zvážněla.
„A čtvrtý?" zeptala se přísně.
Tuarim, podsaditý tmavovlasý chlapec, který byl přijat do druidského učení teprve před rokem a pohlížel na Gawena jako na svůj vzor, pozvedl hlas.
„Čtvrtý je Ostrov bažin, které chrání avalonské údolí před zlými silami."
„Pátý je Ostrov u slatin, kde žijí druzí lidé od močálu." Nyní promluvil Ambios, starý sedmnáct zim, kterého čekalo zasvěcení na druida. Většinu času trávil stranou mladších chlapců, ale nyní se rozhodl, že je načase, aby dal najevo svoje vědomosti. Pokračoval: „Na tomto ostrově tryská posvátný pramen, vyvěrající ze země pod mohutným dubem, na jehož větve každoročně zavěšujeme obětiny."
Gawen znovu pohlédl na Siannu a v duchu uvažoval, proč také neodpověděla, protože věděl, že zná odpověď na tuto otázku již od útlého dětství. Možná, napadlo ho, když si všiml jejího sklopeného pohledu a pečlivě složených rukou, je právě tohle důvodem, proč je zticha. Nebylo by to spravedlivé. Větvemi dubu povíval větřík a skrz větve pronikalo na Sianniny načervenalé vlasy slunce.

Neviděl jsem světlo procházet ostrovem, napadlo ho neodbytně, ale teď vidím, jak svítí v tobě... V tu chvíli se Siannině kráse nic nevyrovnalo. Najednou mu připadala ještě něco víc než jen děvče, které rád škádlíval a se kterým si před lety, než se z ní stala žena, hrával. Nyní měla zakázáno pobývat s muži bez doprovodu. Pozoroval ji jako půvabnou volavku vynořující se na úsvitu z jezera. Pořádně nevnímal, jak Dica přebírá odpověď.
„Šestým ostrovem je domov divokého boha kopců, kterému Římané říkají Pan. Přináší bláznovství či vytržení, stejně jako vinná réva zasazená na jeho kopcích, ze které se dělá silné víno."
„Sedmý je vysoký kopec" - ozval se znovu Ambios - „vstupní brána do Avalonu. Tam leží vesnice Vodních chodců, jejichž lid odjakživa řídí pramice, aby dopravil kněžky od Mohyly, kam potřebují."
„To byla správná odpověď," souhlasila Caillean. „Protože vy, kteří budete mezi nimi skládat přísahu, byste měli vědět, že dmidové nebyli prvními kněžími, kteří přišli, aby nabyli své moudrosti u Mohyly."
Přísně pohlédla na Ambia a potom na Gawena, který jen neochotně opětoval její pohled. Do zasvěcení na druida mu zbývaly ještě dva roky, ale pomyšlení, že si zvolil tuto cestu, mu nečinilo právě radost. Dělal pokroky ve hře na harfu, které mu stačily k tomu, aby mohl sloužit u kterékoli britské vznešené rodiny, které byly nyní věrné Římu, ale přesto dosud uctívaly staré zvyky. Nebo by se mohl vypravit za svým dědečkem - tím druhým - a domáhat se svého římského původu. Ještě nikdy neviděl římské město. Byla to hlučná a špinavá místa, tak mu alespoň říkali. Kolovaly zvěsti, že po létech míru se Kmeny na severu znovu bouří. Ale za těchto dnů, kdy mu zasněný klid Avalonu pronikal až do morku kostí a jako by ho dusil, mu myšlenka na válku připadala přitažlivá.
„Skleněný ostrov, ostrov Brigantia, Okřídlený ostrov, Ostrov bažin, Ostrov velkého dubu, Panův ostrov a nakonec Vstupní kopec. Jiní lidé dávají ostrovům jiná jména, ale jejich podstata je stejná, tak jak nás to naučili moudří lidé, kteří sem přišli ze zámoří z potopených zemí. A jak je možné, že tyto ostrovy, a žádnéjiné, jsou považovány za posvátné, když, jak vidíte, nejsou ani nejvyšší ani nejpůsobivější pro oko?"
Mladí lidé hleděli mlčky před sebe. Nikdyje nenapadlo ptát se na něco takového. Zrovna když se Caillean chystala odpovědět, ozval se pod stromem Siannin hlas.
„Já to vím."
Caillean pozvedla obočí, ale Sianna přistupovala pomalu ke kraji jezera a

vypadalo to, že si vůbec neuvědomuje, že vstupuje na posvátnou půdu plnou tajemství. A pro ni to možná ani žádné tajemství nebylo.
„Není to nic složitého, chce to jen pořádně se dívat." Pozvedla trojúhelníkový kámen a postavila ho na měkkou zem. „Tady je Inis Witrin a tady" - vzala menší kulatý kamínek a položila jej pod ten první - „tohle je Ostrov Bohyně. Okřídlený ostro-v a Ostrov velkého dubu jsou tady" - dala

jeden menší a jeden větší kámen kousek od sebe šikmo směrem od prvních dvou - „a pak máme Panův ostrov a Ostrov bažin" - umístila malý kamínek ajeden špičatý poblíž sebe, kousek doleva nad Okřídlený ostrov - „a Vstupní bránu" -ještě více nalevo přišel větší kámen.
Chlapci a dívky úplně zapomněli na Caillean a obklopili Siannu. Ga-wen usoudil, že ze vzduchu by takhle mohla jejich země vypadat, ale co to znamená?
„Copak to nechápete?" divila se Sianna. „Vzpomeňte si na noci, kdy vám stará Rhys ukazovala hvězdy." Dívky tehdy stály na jedné straně kopce a chlapci na druhé, vzpomínal Gawen s úsměvem.
„Je to Medvědice!" vykřikla náhle Dica. „Kopce tvoří stejný obraz jako hvězdy ve Velké medvědici!"
Ostatní přikyvovali, protože jim teď byla podobnost jasná. A nakonec se obrátili zpátky ke Caillean.
„Ale co to má znamenat?" zeptal se Ambios.
„Takže přece jenom chcete, abych vás poučila," ozvala se vyčítavě vele-kněžka. Sianna se začervenala, protože pocítila výčitku, aniž by ji pořádně chápala, a Gawen dostal na Caillean vztek.
„Jinak tomu souhvězdí říkáme Velký vůz. Jeho oj ukazuje k Polárce, nejjasnější hvězdě na severním nebi. Hvězda, která tvoří naši Mohylu, se nachází v samotném středu nebe. Tohle viděli staří mudrci, když pohlédli k nebi, a umístili svoje svatyně na zemi tak, abychom nezapomněli uctívat Síly, které tuto zemi chrání.
Gawen cítil, jak na něho Caillean upírá pohled, ale nepřestával hledět směrem do bažin. Najednou ho roztřásl chlad.
Když je velekněžka rozpustila, zdržel se vzadu a počkal ve stínu vrb v naději, že si promluví se Siannou.
„Nemysli si, že nás budeš zase poučovat!" pustila se do ní Caillean a Gawen je překvapeně pozoroval skrz větve. Sianna pohlédla na starší ženu a v jejím obličeji bylo znát překvapení.
„Ale vždyť ses ptala..."
„Pokládala jsem otázky, abych je navedla k úvahám o tajemství nebes, to nebyly dětské hádanky!"
„Ptala ses a já jsem odpověděla," zamumlala Sianna a hleděla k zemi. „Proč chceš, abych se s vámi učila, když si nevážíš toho, co vám mohu nabídnout?"
„Když jsi poprvé přišla mezi nás, věděla jsi toho o dávném učení víc než většina z nich, když skládají přísahu. Mohlo by z tebe být mnohem víc než z nich..." Caillean se zarazila, jako kdyby toho řekla více, než měla v úmyslu. „Musím tě však naučit věci, které neznáš!" dodala důrazně. Potom se otočila a rázným krokem ji opustila.
Když všechny kněžky odešly, Gawen vyklouzl ze svého úkrytu a objal děvče kolem ramen. Sianna se rozplakala. Gawen cítil vztek i lítost, ale

zároveň si dobře uvědomoval hebkost jejího těla a sladkou vůni jejích načervenalých vlasů.
„Proč? Ale proč?" naříkala Sianna, když se trochu uklidnila. „Proč mě nemá ráda? Jako kdyby mě tady nechtěla, proč mě tedy nenechá odejít?"
„Já tě tady chci!" zamumlal zaníceně, „nevšímej si Caillean - má spoustu starostí a někdy je drsnější, než doopravdy cítí. Raději sejí vyhýbej."
„To dělám, ale Avalon je malý a stále na ni narážím." Sianna si povzdechla a pohladila ho po ruce. „Ale díky. Bez tvého přátelství bych snad utekla, ať si moje matka říká, co chce!"
„Za rok nebo za dva budeš mít za sebou přísahu kněžky," řekl vesele. „Pak si tě bude muset vážit jako dospělé."
„A ty budeš mít za sebou první stupeň druidského učení..." Ještě chvíli držela jeho ruku ve své dlani. Když ji prve uchopil za ruku, měla ji studenou, ale nyní se od té jeho zahřála. Najednou si představil i další zasvěcení spojené s dospělostí a všiml si, že i ona se červená, jako kdyby myslela na totéž. Rychle se od ní odtáhl.
Ale ten večer, když před spaním hodnotil celý den, došel k závěru, že je mezi nimi jistě víc než jen přátelství a že si dali slib.

Uplynul rok a další zima, tak vlhká, že se celé avalonské údolí proměnilo v moře bahna a vody v jezeře stouply až k prahům domů na kůlech na břehu. Gawen šel navštívit Otce Josefa a musel se přemáhat, aby neklel, když cestou zapadal do bahna. Jelikož se mu měnil hlas, nezpíval na obřadech tak často, ale Otec Josef nyní využil svých zkušeností z cest v mládí a předával mu nejen židovskou hudební tradici, ale i teorii řeckých filozofů a společně se těšili srovnáváním jejich nauky s učením druidů.
Když však Gawen vstoupil dnes do malého kostelíka, Otce Josefa tam nezastihl.
„Modlí se ve své chatrči," vysvětlil mu bratr Paulus. Nesouhlasně protáhl svůj již tak dlouhý obličej. „Bůh na něj seslal horečku, aby mučiljeho tělo, ale pomocí modlitby a půstu bude očištěn."
„Smím ho vidět?" zeptal se Gawen a hrdlo se mu stáhlo v obavách.
„Od neznaboha nic nepotřebuje," odbyl ho mnich. „Přijď za ním jako syn v Kristu a budeš vítán."
Gawen zavrtěl hlavou. Jestliže samotný Otec Josef netrvá na tom, aby se z něho stal nazarejec, nenechá se přesvědčit bratrem Paulem.
„Myslím, že mu asi nebudeš chtít předat požehnání od bezvěrče," řekl pevně, „ale doufám, že máš dostatek soucitu, abys mu řekl, zeje mi líto, zeje nemocný a že ho pozdravuji."
Po kruté zimě byli všichni lidé v Avalonu vyhublí, avšak ani hladovění nezabránilo tomu, aby chlapec Gawenova věku vyrostl. Tak uvažovala Caillean, když hocha pozorovala při obřadech na počest příchodu jara.

Nyní mu bylo sedmnáct, byl vysoký jako lidé ze strany jeho matky. Avšak vlasy mu po zimě bez slunce ztmavly jako Římanovi. Rozšířila se mu čelist a jeho mohutný nos i brada nabyly orlího výrazu.
Tělem byl Gawen dospělý muž, hezký muž, ačkoliv si to zřejmě neuvědomoval. Při obřadech hrával na harfu, dlouhými štíhlými prsty vždy zkušeně udeřil do strun ve správnou chvíli. V očích měl však neklid, jako kdyby se bál, že udělá něco špatně.
Patří to k jeho věku, uvažovala kněžka, nebo jsem to způsobila já tím, že jsem od toho dítěte žádala příliš?
Později si ho nechala zavolat k sobě.
„Vyrostl jsi," řekla a cítila se nečekaně trapně, když na ni upřel svůj pohled. „Získal jsi zkušenosti v hraní na harfu. Ještě studuješ hudbu s Otcem Josefem?"
Gawen zavrtěl hlavou. „Krátce po zimním slunovratu onemocněl. Několikrát jsem byl za ním, ale nepustili mě k němu. Říkají, že již nevstává z postele."
„Mně nezabránív tom, abych ho navštívila!" vykřikla odhodlaně. „Půjdu za ním hned a ty mě budeš doprovázet."
„Proč jsi mi neřekl, že je Otec Josef nemocný?" zeptala se ho, když scházeli z kopce dolů.
„Máš pořád moc práce..." Zarazil se, když viděl její tvář. „A kromě toho jsem si myslel, že to určitě víš."
Caillean si povzdychla. „Odpusť mi - nebylo ode mne hezké, že jsem ti nevěnovala pozornost. Ani ti nemám co vyčítat, když mi říkáš pravdu..." pokračovala. „Někdy mám pocit, že každou chvíli po mně někdo něco chce, ale věřím, že si vždycky najdu čas na ty, kteří mě opravdu potřebují. Vím, zeje to dlouho, co jsme spolu naposledy mluvili, a nyní je už pomalu načase, abys složil druidskou přísahu. Jak rychle to uteklo!"
Procházeli kolem kulaté chatrče, která zde byla postavena pro kněžky, jež střežily Krvavou studnu, a vešli do sadu. Dále šli po cestičce směrem ke křesťanské kapli. Na pohled připomínala ostatní budovy, měla stejnou střechu z rákosí, ale nad první se zvedala ještě druhá kuželovitá střecha, takže to vypadalo, jako kdyby dům měl dvě patra. Seděl v krajině mezi chatrčemi bratrů jako slepice mezi kuřaty. Jeden z mladších mnichů zametal listí, které na cestičku v noci navál vítr. Když přicházeli k němu, zvedl hlavu a šel jim v ústrety.
„Přinesla jsem pro Otce Josefa nějaké sušené ovoce a sladké koláče," řekla Caillean a ukázala na košík. „Zavedeš mě k němu?"
„Bratru Paulovi by se to asi nelíbilo," bránil se muž nevlídně, ale pak zavrtěl hlavou. „Nu, nevadí. Možná přijdou tvoje pochoutky Otci Josefovi k chuti, naše chudé jídlo mu již nechutná. Jestliže ho přesvědčíš, aby se najedl, budeš mít moje díky, protože ti povídám, že od svátku Kristova narození vzal sotva do úst. Jí jako vrabeček."
Zavedl je kjedné z kulatých chatrčí, která nebyla o nic větší než ostatní,

ačkoliv cestička, která k ní vedla, byla dlážděna bílými oblázky. Odhrnul rohož, jež zde byla místo dveří.
„Otče, přišla tě navštívit Paní z Avalonu. Přijmeš ji?"
Caillean iny oči musely po jasném jarním světle venku nejprve přivyknout přítmí. Otec Josef ležel na jednoduchém lůžku na zemi, vedle né-ho blikala svíčka z rákosové duše namočené do loje. Druhý mnich dal starci za záda polštáře, aby se mohl posadit, a přinesl trojnožku pro Caillean.
Skutečně vypadá jako vrabeček, pomyslela si kněžka, když k němu natáhla ruku. Hubená hruď se mu skoro nehýbala jako by všechen život, který mu zbýval, zářil jen z jeho očí.
„Můj starý příteli!" řekla tiše. „Jak je ti?"
Ozvalo se něco jako kašlavý smích. „Jistě, má Paní, máš dost zkušeností, abys to viděla!" Otec Josef si přečetl v jejích očích nevyslovená slova a usmál se. „Copak příslušníci tvého řádu nepoznají, když přijde jejich čas? Můj přijde brzy a jsem spokojen. Znovu uvidím svého Pána..." Na chvíli se odmlčel a upíral na Caillean svoje oči. „Avšak budou mi chybět naše rozhovory. Ledaže by se starému člověku na smrtelném loži podařilo přesvědčit tě, abys přijala Krista, potom bychom měli naději, že se ještě jednou setkáme."
„I mně budou naše hovory chybět," řekla Caillean a potlačila slzy. „A možná v dalším životě půjdu tvojí cestou. Ale v tomto jsem složila přísahu jinde."
„Je pravda, že nikdo nezná svoji cestu, dokud nedojde na její konec, zašeptal Otec Josef. „Když se můj život změnil, nebyl jsem o mnoho mladší než ty... Potěšilo by mne, kdybych ti mohl vyprávět svůj příběh, jestli si ho chceš vyslechnout."
Caillean se usmála a uchopila ho za ruku, kterou k ní natáhl. Byla tak křehká, zejí připadalo, že skrz ni proniká světlo. Eiluned a Riannon ji čekají, aby společně probraly, které dívky přijmou jako nové do svého společenství, ale jistě mohou počkat. Člověk se vždycky poučí, když mu někdo vypráví, jak přišel k osvícení, a Otci Josefovi mnoho času nezbývá.
„Byl jsem obchodníkem z Judey, z města jménem Arimatie, ve východní části říše. Obchodoval jsem s cínem a moje lodě jezdily na nejrůznější místa, dokonce i do Dumnonie. Byl jsem velmi bohatý." Jak pokračoval, hlas mu zesílil. „V těch dnech jsem počítal jen, kolik vydělám druhý den, a jestliže jsem si někdy ve svých snech vzpomněl na zemi, která je nyní pod vlnami, a jestliže jsem zatoužil po její moudrosti, se svítáním jsem na vše zapomněl. Hostil jsem všechny, kteří byli proslulí v obchodu a řemeslu, a když jsem se doslechl o novém učiteli z Galileje, kterému říkali Ježíš, pozval jsem i jeho."
„Jak jsi věděl, že je jedním ze Synů světla?" zeptala se Caillean. Bohové nepřestávají promlouvat k lidem, ve stromech, v kopcích a v tichých srdcích mužů a žen, ale v každé době, alespoň tak se to říká, sešlou svého osvíceného, aby hovořil k světu lidskými slovy. Avšak v každém věku, to také slyšela, ho dokázali vyslechnout jen nemnozí.
Otec Josef potřásl hlavou. „Naslouchal jsem slovům Mistra a připadal mi jako člověk příjemný, pořádně jsem ho však nepoznal. Stará učení zůstávala pro mne skryta. Neušlo mi ale, že přináší lidem naději, a tak jsem dal peníze jeho stoupencům, když je potřebovali, a dovolil jsem jim, aby v mém dome slavili přesnice. Když ho zatkli, nebyl jsem zrovna v Jeruzalémě. Když jsem se vrátil, visel již na kříži. Šel jsem na kopec, kde byl ukřižován, protože jsem slyšel, zeje tam jeho matka, a přál jsem si nabídnout jí pomoc."
Při vzpomínce na tu chvíli se odmlčel a Caillean si všimla, že se mu oči lesknou slzami. Gawen cítil tíhu jeho citů, aniž by ji plně chápal. Přerušil ticho otázkou: „Jaká byla -jeho matka?"
Josef se zahleděl na chlapce. „Byla jako vaše Bohyně, když pláče při sklizni nad smrtí Boha. Byla mladá i stará zároveň, křehká, a přesto pevná jako skála. Viděl jsem její slzy a vzpomněl jsem si na svoje sny. A pak jsem stál u paty kříže a hleděl na jejího syna.
V tu chvíli již nesmírná bolest zbavilajeho tvář lidského výrazu. Vědomí vlastního osudu ovládlojeho mysl, občas vykřikl zoufalstvím a potom zase promlouval slovy útěchy k těm, kteří čekali pod ním. Když se podíval na mne, byl jsem oslněn jeho září a v ten okamžik jsem si připomněl, kým jsem v dobách minulých byl, a přísahy, které jsem složil." Stařec se zhluboka nadechl. Bylo jasné, že ho slova unavují, ale nikdo by se nyní neodvážil ho zastavit.
„Říká se, že země se zachvěla, když zemřel. Já nevím, byl jsem totiž otřesen až do morku kostí. Potom, když ho probodli kopím, aby se ujistili, zeje mrtev, zachytil jsem něco z jeho krve do nádobky, kterou jsem měl u sebe. A využil jsem svého vlivu u Římanů, abych mohl získat jeho tělo a pohřbít je ve své rodinné

hrobce."
„Ale nezůstal tam..." odvážil se Gawen. Caillean se na něho podívala a uvědomila si, jak dlouho studoval u nazarejců hudbu. Musí znát dobře všechny jejich legendy.
„Nikdy tam totiž nebyl," řekl Otec Josef s mírným úsměvem. „Pouze jeho tělesná schránka... Mistr šiji vzal zpět, aby dal najevo sílu ducha před těmi, kteří se domnívají, že hlavní a jediný je tělesný život, ale já jsem jej nemusel vidět. Já jsem ho poznal."
„Ale proč jsi přijel sem, do Británie?" zeptal se Gawen.
Josef se zatvářil lítostivě nyní hovořil pomaleji. „Stoupenci Mistra, které tu zanechal, začali mezi sebou bojovat o moc, přeli se, kdo by měl vysvětlovat význam jeho slov. Nechtěli mně naslouchat a já jsem odmítal být vtažen do jejich pří... Vzpomněl jsem si tehdy na zelenou zem za vlnami, kde dosud žijí ti, kteří svým způsobem pokračují ve starém učení a zvycích... A tak jsem se utekl sem a vaši druidové mě přivítali jako jednoho ze svých, jako hledače pravdy, která stojí za vším tajemstvím."
.HjtíMj

Odkašlal si a zavřel oči, aby znovu nabral dech. Caillean něco konejšivě zamumlala a snažila se předat mu spojenýma rukama trochu vlastní síly.
„Nesnaž se mluvit," řekla, když pootevřel ústa a znovu se rozkašlal.
„Ale já... musím... musím ti to říci." Zhluboka se nadechl a pomalu se zklidnil, ačkoliv bylo vidět, že mu postupně ubývá sil. „Nádoba se svatou krví..."
„Copak tvoji bratři zde ji nestřeží?" zeptala se Caillean.
Zavrtěl hlavou. „Jeho matka mi řekla... musí ji střežit žena. Přivázal jsem ji ke starému kruhu ve výklenku... v Posvátné studni."
Caillean rozšířila oči. Voda ve studni bohatá na železo měla barvu krve, i když byla čistá a ledově chladná. Mudrci z dávných časů postavili kolem studny přístřešek vytesaný z masivního kamene. To viděl každý. Ale o tom, zeje ve studni výklenek, tak velký, že se v něm skryje člověk, bylo tajemství známé jenom zasvěceným. Bylo to vhodné místo pro uchování krve oběti, pomyslela si, protože k tomuto účelu byl výklenek bezpochyby použit již v dávných dobách.
„Chápu..." řekla pomalu, „a budu ji dobře střežit..."
„Ach..." Otec Josef se unaveně opřel. Zdálo se, že její slib ho uklidnil. „A ty," obrátil se na Gawena, „připojíš se k mým bratřím a spojíš staré učení s novým?"

Chlapec se překvapeně podíval, oči se mu rozšířily jako polekané srně. Pohlédl na Caillean - ne s prosbou, jak očekávala, ale s obavou. Kněžka se tvářila překvapeně. Copak se chlapec opravdu chce přidat k nazarej-cům?
„Dítě moje," konejšil jej Josef, „nechtěl jsem na tebe naléhat. Až přijde tvoje chvíle, jistě se správně rozhodneš..."
Caillean napadaly stovky odpovědí, ale neříkala nic. Nebude vést náboženské rozepře s mužem na prahu smrti, ale nemohla uvěřit, že aske-tický mnišský život by mohl být tím, co si bohové přejí pro toto dítě, dítě, které samotná Královna vil nazvala Synem sta králů!
Otec Josef zavřel oči. Caillean si uvědomovala, že stařec pomalu usíná. Pustila jeho ruku.
Když vyšli ven z chatrče, rozhlédla se kolem sebe po bratrovi, který je zavedl dovnitř. Avšak venku na ně čekal bratr Paulus a z nenávisti, kterou plály jeho oči, pochopila, že pouze úcta k umírajícímu mu zabránila v tom, aby proti ní obrátil svůj hněv.
Když se za ní objevil Gawen, jeho pohled trochu změkl. „Bratr Alanus složil nový chvalozpěv. Přijdeš zítra, až se ho budeme učit?"
Gawen přikývl a Paulus důstojně kráčel pryč, až mu otřepaný lem šatu šustil po kamenech.
Ve dnech, které následovaly po návštěvě Otce Josefa, Gawen se strachem očekával zprávu, že stařec zemřel. Ale kupodivu, nic takového se

nedoslechl. Otec Josef vítězně bojoval se životem, a když se přiblížily beltanské ohně, odpoutaly Gawenovu pozornost jiné věci. Spolu s dalšími dvěma chlapci byl připraven na zasvěcení v předvečer oslav a měl z toho strach. Nedovedl však svoje pocity vyjádřit. Nikdo se ho vlastně nikdy nezeptal, jestli se skutečně chce stát druidem prostě předpokládali, že když dosáhl prvního stupně v učení, bude v něm pokračovat. Zatím mu pouze Otec Josef naznačil, že by mohla být i jiná možnost, a ačkoliv Gawen obdivoval čistotu nazarejských

vyznavačů a mnohé z jejich učení pokládal za správné, připadalo mu, že žijí ještě asketičtějším životem než druidové od Mohyly. Druidové alespoň neměli zcela zakázaný přístup k ženám.
Avalonské společenství přijalojako dědictví tradice Lesního domu, ale Caillean je nenutila dodržovat pravidla, která jim byla vnucena s ohledem na úctu k římským způsobům. Po většinu roku žili kněží a kněžky od Mohyly v cudnosti, ale přísná pravidla byla porušena o beltanských ohních a při letním slunovratu, kdy síla vzešlá ze spojení muže a ženy dávala zemi nový život. Avšak obřadů se mohli účastnit pouze ti, kteří složili přísahu.
Sianna se stala kněžkou předchozí zimu. Tohle bude její první beltan-ský rituál. Ve svých snech vídal Gawen její tělo, jak září ve světle posvátných ohňů a probouzel se s úpěním nad zmarem, který cítil z nenaplněné touhy.
Ještě než na něho vlastní tělo začalo klást své nároky a odpoutávalo jeho pozornost, bývaly chvíle, kdy zase toužil po moudrosti, která by ho čekala na konci cesty, po níž by kráčeljako druid. Nyní si tu čistou touhu již jen stěží vybavoval. Nazarejci tvrdili, že lehávat s ženou je ten nejhorší hřích. Potrestají ho snad bohové za bezbožnost, jestliže jeho pohnutkou pro složení druidské přísahy bude touha po Sianně? Není to pouze tělesná touha, říkal si. Jistě to, co k ní cítí, je láska. Ale od doby, kdy byla zasvěcena, s ní nebyl nikdy o samotě. Bylo snad přátelství, které mu prokazovala, pouze sesterskou náklonností, nebo cítila totéž co on?
Procházel se podél bažin na vzdáleném konci kopců, cítil v duši zmatek a připadal si jako chycený pták, který se dívá skrz mříže své klece. Stát se mužem musí být v římských zemíchjistějednodušší. Jaký by byljeho život, kdyby ho vychovával místo Caillean jeho dědeček Macellius? Klid, který panoval v Avalonu, byl občas nesnesitelný připadal si jako ve vězení a už ho unavovalo vídat každý den tytéž tváře. Nejraději by křičel zoufalstvím. Avšak Říman, to je občan celého světa.
Gawen si říkal, že kdyby se vypravil za Macelliem, mohl by se stát vojákem jako jeho otec. Vojáci jen musejí plnit příkazy a nemusejí se takhle rozhodovat. Občas ho to velmi lákalo. Jindy mu však připadalo, jako kdyby se každý, koho zná, snažil dávat mu příkazy a - každý jiné. Toužil po jediném: být svobodný.

Potom se jednoho dne rozhodl, že se zúčastní procesí východu slunce, ale už zdálky slyšel pláč a bědování. Scházel z kopce dolů, ale ještě než spatřil mnichy stojící jako opuštěné děti, věděl, co se stalo.
„Ach, běda," naříkal bratr Alanus a po tvářích mu stékaly slzy, „náš Otec Josef nás opustil. Když ho šel dnes ráno bratr Paulus navštívit, byl již studený. Neměl bych plakat," pokračoval, „protože vím, že teď již je se svým Pánem na nebesích. Aleje těžké představit si, že odešel sám, za tmy, bez útěchy svých synů, a ještě těžší pro nás, že se s námi nerozloučil. I když byl nemocen, představovalo pro nás útěchu vědomí, že tam je. Byl to náš otec. Nevím, co si teď počneme!"
Gawen přikývl a v krku ho pálilo, když si vzpomněl na to zvláštní odpoledne, kdy jim stařec vykládal o tom, jak přišel do Avalonu. Dosud neviděl Světlo, o jakém mluvil Otec Josef, ale viděl jeho odraz v očích starého muže a byl přesvědčen, že stařec nezemřel sám.
„Byl i mně otcem. Musímjít na kopec, abych jim to oznámil." Měl na mysli Caillean, jí to musí říct.
To odpoledne sešla Paní z Avalonu z kopce dolů, aby vyjádřila svoji soustrast. Gawena vzala s sebou jako doprovod, stejně jako když šli naposledy Otce Josefa navštívit. Zmatky, které panovaly to ráno, utichly. Zevnitř z kulatého kostela se ozýval zpěv. Procesí druidů zůstalo stát venku, ale Gawen vstoupil dovnitř. Tělo starého muže leželo na márách před oltářem a kolem hořely lampy. Ve vzduchu bylo cítit kadidlo, v jehož kouři se ztrácely stíny mnichů. Gawenovi se však na okamžik zdálo, že se nad nimi vznáší zářící postavy, jako kdyby to byli andělé, o kterých Otec Josef tak často mluvíval. Potom, jako kdyby se jich dotkly oči pohana, jeden ze stínů se zvedl a přistoupil k němu Otec Paulus.
Jak nazarejec přistupoval ke dveřím, Gawen před ním pomalu couval. Paulovy oči byly zarudlé od pláče, ale smutek nijak nezjemnil jeho tvrdé rysy. S nevraživostí se podíval na Caillean.
„Co tady děláte?"
„Přišli jsme, abychom sdíleli váš smutek," řekla velekněžka jemně, „a abychom uctili památku dobrého muže, protože vskutku Josef byl i pro nás otcem."
„Potom to nebyl tak dobrý muž, jak by se mohlo zdát, nebo tak dobrý křesťan, jakým se jevil, jinak byste se vy, pohané, radovali," poznamenal Paulus upjatě. „Nyní jsem zde vůdcem já a mně se podaří vnutit bratřím čistší víru. A mým

prvním činem bude to, že učiním přítrž všem stykům mezi naším bratrstvem a prokletými kněžími a kněžkami. Odejdi, ženo. Ani tvůj soucit, ani tvoje přítomnost zde nejsou vítány."
Gawen z vnitřního popudu udělal krok vpřed, jako kdyby se chtěl postavit mezi ně. Někteří z druidů něco zmateně mumlali, ale Caillean se tvářila zároveň překvapeně a zároveň pobaveně.
VĚDMA
63
„Tak nejsou vítány? Nebyli jsme to snad my, kdo vám dal povolení postavit si zde svůj kostel?"
„Je to tak," přiznal Otec Paulus kysele, „ale země patří Bohu, ne vám. Nemáme žádný dluh vůči uctívatelům démonů a falešných bohů."
Caillean zavrtěla smutně hlavou. „Chceš snad zradit Otce Josefa ještě dříve, než bude pohřben? Ten tvrdil, že pravá víra nedovolí brát nadarmo jméno, které kdokoliv dává svému bohu, protože všichni bozi jsou jen jeden."
Otec Paulus se pokřižoval. „Jaká ohavnost! Nikdy jsem neslyšel, že by se takhle rouhal! Zmiz odsud, nebo zavolám bratry, aby tě odtud vyvedli!" Tvář mu nebezpečně zbrunátněla a sliny se mu zachytily ve vousech.
Cailleanina tvář ztvrdla na kámen. Dala pokyn druidům, aby se vzdálili. Když se Gawen otočil, aby je následoval, Paulus natáhl ruku a chytil jej za rukáv.
„Můj synu, nechoď s nimi! Otec Josef tě miloval - nedávej svoji duši napospas modlářství a svoje tělo hříchu! Ve svém kamenném kruhu svolávají Velkou svini, které říkají Bohyně. Ty jsi nazarejec, ač si tak neříkáš! Klečel jsi před oltářem a pozvedal jsi svůj hlas při našich chvalozpěvech. Zůstaň, Gawene, zůstaň tu s námi!"
Gawen překvapeně ustrnul. Potom jej však ovládl vztek. Vyprostil se, pohlédl z Paula na Caillean, která natáhla ruku, jako kdyby ho chtěla přitáhnout k sobě.
„Ne!" vydechl. „Nenechám se přetahovat jako kost mezi psy!"
„Pojď tedy," vyzvala ho Caillean, ale Gawen zavrtěl hlavou. Nemohl se připojit k Otci Paulovi, ale kněžská slova pošpinila i jeho vztah k druidům. Srdce ho bolelo pro Siannu, ale jak se jí nyní může dotknout? Všechen jeho zmatek a touha nabyly najednou určitého významu. Nemůže tu zůstat.
Pomalu začal couvat.
„Oba mě chcete vlastnit, ale moje duše patříjen mně! Bojuj si za Avalon, jestli chceš, ale mě nech na pokoji! Já odcházím" -jeho hlas nabyl na rozhodnosti - „odcházím hledat svého příbuzného do Říma!"
fawen se pohyboval rychle po okraji bažin, využíval dovedností, kterým ho naučila Královna vil. A skutečně ona byla jediná, kdo ho mohl na jeho útěku zastavit. První den měl strach, že za ním Caillean někoho pošle. Avšak nevěděl, zda to prostě Paní zamítla, nebo ji nenapadlo požádat někoho o pomoc. Teď se však přikláněl k názoru, zejí na tom prostě nezáleží. Cestou viděl jen křičící vodní ptáky, vydři rodinku a plaché rezavé srnce.
64
PANI Z AVALONU
Avalonské údolí neopustil po sedm let, avšak o hranicích britských kmenových území a umístění římských pevností i měst měl vědomosti, stejné jako znal mapu cest, které zemi křižovaly. Dovedl nalézt cestu na sever a žít mu umožňovala znalost lesa a života v něm i rybaření. Po dvou týdnech cestování dorazil do bran města Děvy.
První věc, která ho napadla, byla, že v životě neviděl na jednom místě tolik lidí, zaměstnaných tak nejrůznější činností. Na cestě k pevnosti na konci města potkával žebříňáky tažené voly, naložené červeným pískovcem. Část východních hradeb s palisádou byla stržena a místo ní stavěli kamennou zeď. Zdálo se, že nikdo nikam nespěchá - země mu připadala naprosto klidná - a vypadalo to, že Římané chtějí, aby to tak zůstalo.
Při tom pomyšlení se zachvěl. Druidové nadávali na Římany, že se příliš zabývají dočasnou mocí. Ale i zde viděl sílu ducha a pevnost z červeného kamene byla jeho svatyní. Teď už nebylo cesty zpět. Gawen se narovnal v ramenou a vybavil si svoji znalost latiny, o které se kdysi domníval, zeji nikdy nevyužije. Za řadou oslů naložených pytli s hliněným nádobím vešel pod obloukem vstupní brány do římského světa.
„Jsi jako tvůj otec - a přesto jiný..." Macellius Severus si prohlížel Gawena. Stařec si mne nepřestává prohlížet od té doby, co jsem přijel, pomyslel si chlapec, jako kdyby nevěděl, zda ho to má těšit nebo mu být nepříjemné, že má nakonec vnuka. Stejně tak jsem se cítil já, říkal si Gawen, když jsem zjistil, kdo jsou moji rodiče...
„Nečekám, že mě přijmeš za svého," řekl nahlas. „Ale umím jisté věci - dovedu se o sebe postarat."

Macellius se narovnal a Gawen v něm poprvé zahlédl bývalého římského důstojníka. Statné tělo měl nyní shrbené věkem a vlasy bílé a prořídlé, ale kdysi to musel být silný muž. Lítost poznamenala jeho tvář, ale mysl nemá zmatenou, říkal si Gawen vděčně.
„Bojíš se snad, že mě uvedeš do rozpaků?" Macellius vrtěl hlavou. „Na to jsem už moc starý a všechny tvoje nevlastní sestry jsou provdané nebo zasnoubené, tak to jejich budoucnost nijak neovlivní. Adopce bude nejjednodušší způsob, jak ti dát svoje jméno, jestli ho budeš chtít. Ale nejdřív mi musíš říct, proč jsi po všech těch letech za mnou přišel."
Gawen cítil sílu orlího pohledu, pod kterým se bezpochyby třásli mnozí nováčci. Pohlédl na svoje ruce s propletenými prsty.
„Paní Caillean mi řekla, že ses na mne ptal... Nelhala ti," dodal chlapec spěšně. „Když jste se potkali, ještě nevěděla, kde jsem."
„A kde jsi byl?" Položil tu otázku velmi tiše a Gawen pocítil závan nebezpečí. Ale to už je všechno minulostí - nic mu neuškodí, když to starci řekne.
„Jedno ze starších děvčat, která pomáhala starat se v Lesním domě o děti, mě schovalo, když můj druhý dědeček, arcidruid, odvlekl moji

matku a mého otce do vězení. A pak - když už bylo po všem - Caillean mě vzala k sobě do Avalonu."
„Teďjsou všichni pryč, všichni druidové z Lesního domu..." říkal Macellius nepřítomně. „Bendeigid, tvůj „druhý dědeček", zemřel loni-říká se, že nepřestával mluvit o posvátných králích. Netušil jsem, že v jižní Británii nějací druidové zůstali... Kde vůbec je ten Avalon?"
Ta otázka přišla tak nečekaně, že Gawen odpověděl dřív, než začal vůbec přemýšlet o tom, proč to ten stařec chce vědět.
„Je to jen malá vesnička," zamumlal, „dům, kde žije pár žen a několik starých mužů, a dole pod kopcem sídlí společenství nazarejců."
„Potom chápu, proč takový silný mladík, jakojsi ty, zatoužil z toho místa uniknout..." Macellius se zvedl a Gawen se trochu uklidnil. „Dovedeš číst?"
„Čtu a píšu latinsky, ale asi tak jako mluvím, to znamená ne moc dobře," odpověděl Gawen. Nebyla teď vhodná chvíle vychloubat se, že ho druidové přiměli naučit se nazpaměť velké části z jejich nauky. „Umím hrát na harfu. Ale abych řekl pravdu," dodal a vzpomněl si, čím ho vybavila Královna vil, „lov a znalost lesa a života v něm, to je pravděpodobně to, co ovládám nejlíp."
„To bych řekl. Na tom se již dá stavět. Macelliové byli vždycky v armádě," dodal stařec s jistou skromností. „Chtěl bys být vojákem?"
Když Gawen spatřil v očích starého muže naději, usmál se. Ještě před několika týdny, uvažoval, jsem se měl stát druidským knězem. Jestliže se připojí k armádě, bude to naprosté popření dosavadního života.
Macellius pokračoval: „Poohlédnu se po nějakém místě pro tebe. Je to zajímavý život a chytrý muž může snadno dosáhnout vyšší hodnosti. Samozřejmě povýšení není tak jednoduché v mírumilovné zemi, jakou se Británie stala, ale snad, až budeš mít nějakou zkušenost, můžeš sloužit někde na hranicích. Prozatím se postaráme o to, abys vypadal více jako Říman."
Gawen přikývl a jeho dědeček se na něj usmál.
Další měsíc strávil s Macelliem přes den doprovázel starého muže po městě a večer mu nahlas předčítal projevy Cicera a Tachovy zápisky o Ag-ricolových válkách. Na příslušném úřadě proběhla jeho adopce, naučil se nosit tógu a s lítostí vzpomínal na jednoduché druidské oblečení.
Když byl vzhůru, Řím ho zcela pohlcoval. Pouze když spal, v duchu toužil po Avalonu. Ve svých snech vídal Caillean, jak učí svoje děvčata. Na čele se jí objevily nové vrásky a občas se zahleděla k severu. Chtěl jí sdělit, že se mu daří dobře, ale když se probudil, uvědomoval si, že do Avalonu nelze poslat žádnou zprávu, aniž by tím nezpůsobil rozruch.
V předvečer beltanských ohňů upadl do neklidného spánku, ve kterém se mu zjevila Mohyla ozářená plameny posvátných ohňů. Siannu však nikde neviděl. Jeho duše kroužila v rozšiřujících se kruzích a snažila se

přitáhnout Sianninu duši jako magnet. Konečně ji našel, ne u Mohyly, ale na kamenné lavičce vedle Posvátné studny.
„Bez tebe nemám chuť tančit kolem ohňů. Proč jsi mne opustil? Copak mne nemiluješ?" ptal se její obraz ve snu smutně.
„Miluji té," odpověděl, „ale při beltanských ohních každý slouží našemu Pánu a

Paní..."
„Ne však děvčata, která střeží studnu," odpověděla s hořkou hrdostí. „Na-zarejcům nyní vládne Otec Paulus a nedovolí jim, aby se stýkali s kýmkoli z Ava-lonu. Nemají však žádné vlastní pobožnéženy, a ani on nemůže popřít vůli Otce Josefa, co se týká posvátného pramene., který střelí dívka z Avalonu. Takže dokud budu vykonávat tuto službu, mohu zůstat pannou a počkat na tebe..." Usmála se na něho. „Jestliže si nevzpomeneš na sen, který se ti dnes v noci zdál, dej af tvoje srdce nezapomene na moji lásku..."
Když se Gawen probudil, měl tváře vlhké slzami. Toužil po Sianně, ale nic se nezměnilo. Odřízl svůj život od druidů, a k Sianně se může přiblížit pouze jako kněz.
Kolem letního slunovratu slavili Římané svátek Jupitera. Macellius jako jeden ze soudců nesl část nákladů na oslavy. Seděl s věhlasnými občany na stupínku, odkud se dalo přehlédnout hřiště. Gawen měl místo po jeho boku. Jednoho dne, řekl Macellius hrdě, vystaví arénu a otcové města se budou dívat na hry z tribuny jako římský císař.
Gawen přikývl. Jeho latina se rychle lepšila - nyní mluvil velmi dobře, ačkoliv byl znát vliv britské výchovy. Dosud, než něco řekl, musel si to dobře rozmyslet, a ačkoliv studoval Tacita a Cicera, nedovedl se zapojit do lehkého hovoru mladíků, kteří dnes doprovázeli svoje otce.
Většinou byli mladší než on. Poznal, že ti, kteří ho neznají, si říkají, jak je možné, že není ve svém věku v armádě, a ti, kteří ho znali, vyprávěli ostatním, jak Macellius nečekaně přijal za vlastního levobočka svého syna. Když si mysleli, že je nikdo neslyší, posmívali se mu, ale Gawenovým vycvičeným uším to neuniklo.
Nepodařilo by se mu však najít si mezi nimi přátele, říkal si Gawen smutně, ani kdyby si ho neoškřivili. Většině jejich žertů nerozuměl, a ty, kterým rozuměl, mu nepřipadaly legrační. Zvolil si Řím, nemohl si však ošklivit britský lid, ze kterého pocházel.
Pozoroval gladiátory, kteří pod ním sváděli boj, a truchlil nad jejich zmařenými životy, stejně jako obdivoval jejich dovednosti. Nepatřím sem... myslel si nešíastně, nic víc než do Avalonu. Eiluned měla pravdu. Neměl jsem se vůbec narodit!
Avšak druidská výchova ho alespoň naučila sebeovládání, uměl nedávat svoje zoufalství najevo. A když se spolu s Macelliem vrátili domů, stařec, potěšen úspěšnými oslavami, nepoznal, co Gawen v duchu prožívá. Ma-ellius znovu probíral události toho dne a nadšením celý zářil.
„Takhle, můj milý chlapče, rná vypadat pořádná oslava! Bude trvat dlouho, než se Juniovi Varovi nebo jednomu z těch dalších nadutců a mluvků podaří uspořádat takový den." Probíral se hromadou dopisů na svém pracovním stole, zarazil se u jednoho a otevřel jej. „Jsem rád, žes byl, chlapče, tady, abys to viděl."
Gawen, který si s povzdechem narovnal záhyby své tógy, se na něj podíval. Povšiml si změny ve starcově hlase.
„Cos to dostal?" zeptal se.
„Dobrou zprávu, alespoň věřím, že bude dobrá - našel jsem pro tebe místo v armádě. Ta zpráva musela dorazit, když jsme byli na hrách. Máš se hlásit u Deváté legie, hispánské, v Eburacu."
U legie! Teď, když to přišlo, Gawen nevěděl, zda se radovat, nebo podlehnout obavám. Alespoň se dostane pryč od těch nafoukaných frajerů, kteří se mu posmívají, a možná že v armádě bude tak zaměstnaný, že ani nebude mít čas, aby se mu stýskalo po Avalonu.
„Ach, chlapče, tohle je pro tebe to nejlepší - všichni Macelliové jsou vojáci - ale bohové vědí, jak mi budeš chybět. V Macelliově tváři se zračily smíšené pocity. Rozevřel svoji náruč.
Gawen ho objal a naplněn zmatkem si uvědomil, že jedno je jasné -i jemu bude dědeček chybět.
Římské slovo pro armádu bylo odvozeno z významu cvičení, exercitio, a jak Gawen zjistil hned první dny své služby, kvůli tomu se zjevně všichni dali k armádě. Nováčci byli mladíci vybraní pro svoji fyzickou zdatnost a inteligenci, přesto ujít dvacet římských mil za pět hodin s plnou výstrojí dalo člověku pořádně zabrat. Když zrovna nepochodovali, cvičili s dvojnásobnou výzbrojí s mečem nebo takzvaným pilem, podstupovali přísný vojenský výcvik nebo stavěli dočasná opevnění.
Gawen podvědomě cítil, že krajina kolem Eburaca je drsnější nežli kopce, na jaké byl zvyklý, avšak vnímal to spíš podle bolavých nohou nežli zrakem. Svoje okolí viděl jen mlhavě. Nováčci málokdy přišli do styku se základními jednotkami, s výjimkou situací, kdy je nějaký dohněda opálený veterán pozoroval, jak celí

zpocení pochodují v řadě. Byla to těžká zkušenost, ale mnoho se nelišila od jeho prvních dnů, kdy žil jako Říman v Děvě. Podivuhodné bylo, že díky druidskému výcviku v sebeovládání dovedl zvládnout vojenskou kázeň lépe nežli mnozí hoši z dobrých římských rodin, z nichž se někteří zhroutili a byli posláni domů.
Jak vojenský výcvik pokračoval, dostávali nováčci občas den volna, kdy si mohli odpočinout, spravit si svoji výzbroj i výstroj nebo dokonce navštívit město, které vyrůstalo za zdmi pevnosti.
Když Gawen po tolika týdnech strávených poslechem vojenské latiny zaslechl zpěvavou starou angličtinu, byl to pro něj šok. Připomněla mu, že je dosud Gawenem, a „Gaius Macellius Severus" je jen jméno, které přijal. Avšak britští obchodníci a jezdci na mulech, kteří před ním tak svobodně rozmlouvali, netušili, že tenhle vysoký štíhlý mla-

dík s římskými rysy a v legionářské tunice rozumí každému jejich slovu.
O tržišti v Eburacu bylo známo, že se tam daří obchodu. Místní farmáři proudili do města, aby prodali svoje výrobky, a obchodníci tam dováželi zboží ze všech částí říše. Avšak mladíci z kmene Brigantů, kteří za jiných časů civěli s oblibou na vojáky, zde nyní chyběli. S nelibostí se hovořilo o tom, že se spojili se severními Kmeny.
Gawen byl z toho nervózní, ale mlčel, protože řeči, které se ozývaly uvnitř pevnosti, byly ještě znepokojivější nežli ty, které slyšel za jejími zdmi. Quintus Macrinius Donatus, jejich legatus legionis, jim mohl přikazovat pod ochranou vládce, jenž byl jeho bratrancem. Zato Lucius Rufi-nus, centurio, který měl nováčky na starosti, byl slušný člověk, a v té době se roznesla zpráva o tom, že mezi důstojníky velícími kohortám se objevil více než obvyklý počet krutých a zlých mužů. Gawen měl za to, že Rufinus dostal nezáviděníhodnou práci přeměnit sebranku venkovských balíků v páteř impéria právě kvůli své slušnosti.
„Už jenom týden," prohlásil Arius a nabídl Gawenovi kalíšek s vodou. Ke konci léta bylo horko i na severu Británie a po dopoledním pochodu chutnala voda ze studně, u které se zastavili, lépe než víno. Studnu tvořilo jen pár kamenů pohromadě, mezi kterými tryskal ze skály pramen. Nad nimi se fialovým vřesem vinula cesta. Dole se prostíraly pole a pastviny zahalené v srpnovém oparu.
„Budu rád, když budu mít konečně za sebou přísahu," pokračoval Arius. „Normální brnění mi bude po tomhle připadat jako letní tunika a už mám dost poslouchání příkazů a pískání nadřízených!"
Gawen si otřel ústa a podal pohárek příteli zpátky. Arius pocházel z Londinia. Byl to dlouhý nohatý mladík, který vynikal ve výřečnosti. Pro Gawena, který si těžko hledal přátele, to byl dar z nebes.
„To by mě zajímalo, jestli nás přidělí ke stejné kohortě," bylo zase slyšet Aria. Právě se blížil konec výcviku a Gawen si začal dělat starosti, co je čeká potom. Jestliže je pravda to, co říkají starší muži obchodující s vínem -jestli je nechtějí jenom zastrašit - život ve skutečné armádě bude možná horší nežli výcvik. Nebylo to však to, kvůli čemu nemohl spát.
Polovinu svého dosavadního života strávil přípravami na to, aby se stal druidem a potom od toho utekl. Jak může po jediném létě složit přísahu, která sice nebude tak posvátná, ale bude stejně závazná?
„Přísahal jsem, že obětuji červeného kohouta Martovi, jestli mě dá do páté, ke starému Hannovi," řekl Arius. „Říká se o něm, zeje to podšitý lišák, který vždycky zajistí pro svoje muže to nejlepší!"
„Taky jsem to slyšel," souhlasil Gawen a znovu se napil vody. On sám, který opustil vlastní bohy, nemá odvahu modlit se k těm římským.
Přišla se napít další skupina. Gawen předal pohárek a postoupil do řady odcházejících vojáků. Když se muži znovu seřadili, zahleděl se k severu, kde se mezi kopci bělala kamenná silnice. Připadala mu jako tenký

provázek, dokonce i pevnost, kterou viděl v dálce, mu připomínala dětskou hračku pohozenou mezi mohutnými kopci. Avšak silnice s hlubokým příkopem lemujícím vallum ohraničovala území impéria. Někteří snílci mezi vojáky uvažovali, že není dostatečně bezpečná a že jedinou cestou, jak udržet jižní Británii v bezpečí, bude postavit skutečnou zeď. Avšak dosud to stačilo. Postavit kouzelnou čáru, která by zabránila divokým Kmenům, aby ji překročily, byla neskutečná představa, stejně jako udržet samotné impérium, napadlo Gawena náhle.
„Na obou stranách to vypadá stejně," prohlásil Arius, jako by četl jeho myšlenky. „Co vůbec je tam na druhé straně?"
„Máme tam nahoře několik pozorovacích stanovišť a jsou tam vesnice domorodců," ozval se jeden z mužů.

„To bude asi ono," řekl na to Arius.
„Co máš na mysli?"
„Vidíte ten kouř? Domorodci zřejmě vypalují strniště."
„Stejně bude lepší, když to nahlásíme. Velitel tam jistě bude chtít vyslat hlídku," řekl Gawen. Centurio však zrovna dával příkazy k odchodu. Rufinus ten kouř bezpochyby viděl také a bude vědět, co s ním. Gawen si dal ranec přes rameno a zařadil se na svoje místo.
Tu noc byla pevnost vzrušena zprávami. Na hranicích bylo vidět oheň a někdo tvrdil, že mezi kmeny stromů se mihl válečný šíp. Avšak příkaz legiím zněl pouze vyslat kohortu pro posílení pomocné pevnosti. Zaměstnávali bratrské důstojníky z Děvy, kteří sem přišli lovit. Mluvilo se o tom, že na hranici je nějaké shromáždění lidu - ale není třeba vyvolávat poplach jenom proto, že pár farmářů pálí svoje pole.
Gawen si vzpomněl na Tacitovo líčení povstání Boudiccy a jenom žasl. V poslední době však nedošlo k žádné události, která by měla pobouřit Kmeny - snadjen to, uvažoval, že na římské cestě se stále nacházejí cvočky z římských sandálů.
Dvě noci nato, když se lovci odebrali lovit, nad městem v kopcích náhle vzplál oheň. Muži v pevnosti dostali příkaz, aby se ozbrojili, ale zástupce velitele legie byl u svého velitele a táborový prefekt neměl žádnou autoritu, aby mohl dát jednotkám příkaz k pochodu. Po bezesné nocijim řekli, aby vojáci zůstali na místě a aby svoji jednotku opouštěli pouze ti, kteří mají službu. Měli za úkol pozorovat, jak často se proti nebi s červánky zvedají oblaka kouře.
Nováčci v Gawenově kohortě jen stěží spali, ale ani veteránům nebylo dopřáno spát dlouho. Zvědové se vraceli se špatnými zprávami. Hranice se nedala udržet. Novantinští a selgovanští válečníci hranici překročili a jejich brigantští příbuzní se začali bouřit a přidávat se k nim. V poledne slunce krvavě vykouklo skrz černé mraky na světlém nebi.
Quintus Macrinius Donatus přijížděl té noci pod rouškou tmy, pokryt blátem a pln vzrušení nebo snad zlosti, že se musí zříci svého lovu. Člověk

je vznešená kořist, říkal si Gawen, který byl na stráži, zrovna když velitel přijel. Avšak, vzhledem k počtu mužů z Kmenů, kteří tam prý jsou, se z lovců možná brzy stanou oběti.
„Nyní," říkali muži, „uvidíme, co se bude dít. Ti modře pomalovaní chlapíci se nikdy nedozví, kdo je napadl. Legie je rozpráší jako vystrašené zajíce a budou pelášit zpátky do svých děr v kopcích! "Avšak uběhl další den a nic se nedělo. Velitel čekal na nové zprávy, aspoň tak se to říkalo. Někteří tvrdili, že čeká na příkazy z Londinia, ale tomu se dalo jen těžko věřit. Jestli má Devátá legie střežit hranici, proč má svoje stanoviště v Eburacu?
Třetího dne po narušení hranice se konečně rozezněly trubky legionářů. Přestože její členové dosud nesložili přísahu, kohorta nováčků byla rozdělena mezi veterány. Gawen díky své znalosti lesa a života v něm a Arius z důvodů, které byly známy pouze armádním bohům, byli vybráni jako zvědové do kohorty Salvia Bufona. I kdyby bývali měli dost času na rozmyšlenou, ani jeden z nich by si nestěžoval. Bufo nebyl ani nejlepší, avšak ani nejhorší z centurionů a řadu let sloužil v Germanii. Jakákoli výhoda, kterou jim jeho zkušenost přinese, bude vítaná.
Mezi profesionálními vojáky začali někteří reptat, když se mezi nimi objevili nováčci, ale ke Gawenově úlevě Bufonův ostrý příkaz, aby si něco takového ponechali pro nepřítele, je utišil. Do oběda již byli na cestě a Gawen byl vděčný za dlouhé pochody, jež měl za sebou po svém výcviku a které ho otužily natolik, že byl zvyklý nést těžký náklad a přitom udržovat po římské silnici pevný krok.
Tu noc si postavili na okraji bažin opevněný tábor. Po třech měsících, které strávil v kasárnách, připadalo Gawenovi nezvyklé a zvláštním způsobem zneklidňující, že měl spát venku. Jejich tábor, který si na pochodu postavili, byl obehnán příkopem a chráněn palisádou. Gawen ležel v koženém stanu s ostatními muži a kromě jejich chrápání slyšel i zvuky noci a cítil závan, který se vkrádal pod bočnicí stanu a přinášel vlhký pach bažin.
Možná proto měl sen o Avalonu.
Ve snu viděl shromažďovat se druidy, kněze i kněžky, kteří společně obklopili kamenný kruh nahoře u Mohyly. Na kůlech vně kruhu plápolaly pochodně a po kamenech klouzaly temné stíny. Na oltáři hořel malý ohýnek. Kouř stoupal vzhůru a stáčel se k severu. Druidové pozvedali paže k pozdravu. Viděl, jak se jim pohybují rty a dovedl si dát dohromady jejich slova.
Kouř z ohně zesílil a ve světle pochodní oheň rudě plápolal a ke Gawenově údivu pomalu nabýval podoby ženy ozbrojené mečem a kopím. Měnila svou podobu ze staré

babizny v Bohyni a zase zpět, ale kouř, který stoupal k nebi sejí usazoval ve vlasech. Najednou se postava zvětšila kněži pozvedli ruce na zdůraznění posledního výkřiku a závan větru nesl jejich hlasy nad kamenný kruh a dále k severu a za nimi vzlétly okřídlené stíny,
VĚDMA
71
to jak pochodně naposledy vzplály a pohasly. V této chvíli závěrečného ozáření zahlédl Gawen Cailleaninu tvář. Měla roztažené ruce a zdálo se mu, že ho volá jménem.
Gawen se probudil a celý se třásl. Okraji v místě otvoru místo dveří pronikalo do stanu bledé světlo. Vstal a prodíral se přes nohy svých druhů. Pomalu vyklouzl ke vchodu. Na bažinách ležela mlha a nebe pomalu světlelo. Všude byl klid. Hlídka, která stála venku, se k němu tázavě otočila, pozvedla obočí a ukázala směrem k zákopu, kam se uchylovali do soukromí. Když kráčel do ústraní, tráva ho pod bosýma nohama zábla.
Když se vracel, prořízlo ticho pronikavé zakrákání. Za okamžik mlha zčernala křídly vran. Vrány - nikdy jich neviděl pohromadě tolik - přilétaly z jihu a zaplnily nebe nad celým kopcem. Třikrát oblétly římský tábor potom se přesouvaly k západu, ale jejich krákání bylo stále ještě slyšet, i když jim už zmizely z očí.
Hlídka udělala znamení, aby zaplašila vše zlé, a Gawen necítil alespoň potřebu omlouvat se za svoje rozechvění. Nyní poznal, co znamená Bohyně vrána, ke které se modlily avalonské kněžky, a nepotřeboval žádné druidské vzdělání na to, aby si to dovedl vysvětlit jako neblahé znamení. Ten den je bude asi čekat s náčelníky Kmenů střet v bitvě.
Hlasité zapraskání větvičky za jeho zády přimělo Gawena, aby se otočil. Srdce mu prudce bušilo. Za ním stál Arius, v obličeji červený, a tvářil se omluvně. Gawen přikývl a znovu beze slov svému příteli ukázal, jak projít houštím jalovce, aniž by se ozvalo jediné zapraskání. Až do této chvíle si nikdy neuvědomil, jak moc se toho naučil od Královny vil. Rozum mu napovídal, že jedna ukázka jak správně našlapovat, nebude jeho ve městě vychovanému příteli stačit, a jestliže Briganti zaútočí, římští vyzvědači je uslyší dřív, než je uvidí. Když Ariovi zapraskaly větvičky pod nohama, Gawen pokaždé znepokojeně nadskočil.
Doposud narazili jen na stopy po koňských kopytech, které je zavedly ke zřícenině opuštěné farmy. Kdysi to muselo být vznešené sídlo v popelu našli střepy z červené hliněné jídelní soupravy z ostrova Samosu a nějaké zatoulané korálky. Leželo tam i několik těl, jedno z nich bez hlavy. Když se otočili, vyděsil je skelný pohled hlavy, která visela za vlasy z dýky zaseknuté do dveří. Farmáři se zřejmě pod římskou nadvládou dařilo dobře, ale pak s ním naložili jako s nepřítelem.
Arius zbledl, ochromen tím, co viděl, stejnějako Gawenovou schopností si scénu tak pohotově vyložit. Avšak loupeživé bandy jsou na pochodu, tak musejí jít. Nepřítel povstal patrně nejdříve poblíž Luguvalia a pohybuje se podél limes směrem k Eburacu.
Kdyby se obrátili k jihu, vyslaní vyzvědači by poznali, že se jedná jen o poplach.
Bufonovy příkazy byly jasné. Jestliže Gawen s Ariem nezahlédnou nepřítele do poledne, musí předpokládat, že Briganti míří na východ, po
72
PANI Z AVALONU
pohodlné cestě na Eburacum. Nyní by potřebovali nějaký výhodný bod, ze kterého by je viděli přicházet, aby mohli včas varovat Římany, zaují-mající pozici vhodnou k obraně města. Gawen zkušeným okem prohlédl okolí a vedl přítele nahoru na kopec, vytvořený dávným pohybem země. Na něm se k nebi zvedaly útesy skal jako holé kosti.
Když se dostali až ke zkrouceným borovicím na vrcholu převislé skály, legionářskými šátky si otřeli pot z čela, protože se postupně oteplilo, a začali sbírat chrastí, aby byli připraveni zapálit signální oheň. Za nimi leželo travnaté údolí a tvořilo přirozený přístup pro každého, kdo by hledal úrodnou půdu poblíž moře. Všude bylo ticho. Až příliš ticho, pomyslel si Gawen, když shlížel do údolí. Svrběla ho kůže. Ať již rebelové pokračují v drancování, nebo se pomalu vracejí domů, budou muset jít touhle cestou. Možná i oni mají zvědy, napadlo ho, když se skrýval za stromem. Možná se jim už posmívají a plánují, jak přepadnou ty bláhové Římany, kteří se odvážili opustit bezpečí svých zdí.
Dále k severu se táhla močálovitá údolí, která se utápěla v kouřovém oparu. Gawenovi to připomnělo mlhy, které skrývaly před světem Avalon, jako kdyby ani nebyl jeho součástí. I hraniční pásmo bude takové. Půl roku žil v otcově světě, ale tady, na místě, které nepatří celé ani Británii, ani Římu, si s neklidem

uvědomoval svůj smíšený původ a zvažoval, zda je na světě místo, kam doopravdy patří.
„To by mě zajímalo, jestli nový císař povstalce zvládne," ozval se za ním Arius. „Ten Španěl Hadrián..."
„Od doby Claudia žádný císař Británii nenavštívil," odpověděl Gawen a nepřestával hledět do krajiny. Je tojenom oblak prachu, nebo se tamhle v dálce zvedá kouř z dohasínajícího ohně? Na okamžik se nadzvedl, přimhouřil oči a znovu se posadil. „Briganti by museli předvést pěkné divadlo, aby si vysloužili jeho pozornost..."
„To je pravda. Britové se nedovedou dát dohromady - dokonce i když měli svého vůdce u bitvy u Mons Graupius, nakonec prohráli. To bylo poslední svobodné území Kmenů."
„To si myslel i můj otec," řekl na to Gawen a s hrdostí si připomněl, jak mu dědeček vyprávěl o synových vojenských úspěších. „Tehdy tam byl."
„To jsi mi nikdy neřekl," obrátil se k němu Arius.
Gawen pokrčil rameny. Bylo pro něho těžké myslet na starého Gaie jako na svého otce, ačkoliv stačilo, aby porovnal jeho portrét, který měl Macellius ve své pracovně, se svým obrazem v bronzovém zrcadle, a muselo mu být jasné, zeje to pra-vda. U Mons Graupius bojoval jeho otec statečně. Přes tvrdý výcvik, který prodělal, pochyboval Gawen o tom, jak se zachová, až přijde skutečná zkouška.
„Ledaže by si našli nového vůdce velikosti Calgaca, jinak myslím, že dlouho nebudou představovat žádné nebezpečí," řekl nahlas.
Arius si povzdechl. „Bezpochyby bude brzy po všem, jakmile se Deváté legii podaří vypořádat se s Briganty. K Hadrianovi se to donese jen

jako zpráva o hraniční bitce, jestli vůbec. Ta bitva nebude mít ani jméno."
O tom není pochyb... uvažoval Gawen. Za poslední tři měsíce se na vlastní kůži přesvědčil, jaká kázeň panuje v římské armádě a jakou má toto vojsko sílu. Přes odvahu, jakou prokazovali jednotlivci z Kmenů, by se musel stát zázrak, aby Římanům odolali. Na okamžik mu myslí prolétla vzpomínka na Paní vran, avšak to byl jen noční přízrak. Železná pěst legií je skutečnost, která platí za denního světla.
„A pak se zase všichni vrátíme do kasáren," pokračoval Arius. „A zase nás bude čekat cvičení... Bože, jaká nuda!"
„Učinili z krajiny poušť a říkali tomu mír..." citoval Gawen tiše. „Tacitus tak hovořil o pacifikaci severu po bitvě u Mons Graupius. Možná až budeme mít tohle za sebou, budeme rádi, že se zase nudíme."
„Ale teď jsme vzrušeni očekáváním." Arius se náhle usmál. „Já vím -i já jsem nervózní."
„Tak to musí být." Jeho neklid byl pro muže očekávajícího bitvu typický. Gawen se přiměl ke smíchu a najednou byl moc rád, že Arius je s ním. Pokračoval v obhlížení kopců na severu.
Jako první zahlédl nepřítele Arius. Přiběhl zpátky z křoví, kam si šel ulevit, vzrušeně mával rukama a Gawen proklouzl houštím borovic, aby na západě, kde již slunce pomalu klouzalo za kopce, zahlédl oblak prachu. Brzy rozpoznal ohromnou masu lidí a koní.
Briganti postupovali pomalu, protože jejich vozy tažené voly byly naplněné válečnou kořistí. To je chyba, myslel si Gawen. Jedna z největších sil Kmenů byla jejich pohyblivost. Bylo jich však více, než čekal - musely jich být tisíce. Díval se k jihu, kde by měla čekat legie, a počítal čas i vzdálenost.
„Počkáme si, až projede největší část nepřátel a potom zapálíme oheň."
„A co pak?" zeptal se Arius. „Jestli zůstaneme odříznutí od své armády, přijdeme o všechno dobrodružství."
„Jestli si počkáme, bitva se dostane až k nám." Gawen si sám nebyljistý, zda v něm jeho vlastní slova mají vzbuzovat naději, nebo obavy. Nebezpečí, které jim hrozí, tak tehdy uvažoval, bude spočívat ve chvíli, kdy zapálí oheň, a tak se odhalí. Jen jestli se jim podaří zahlédnout signál římské armády...
Nepřítel byl nyní téměř pod nimi, Briganti doprovázeli svoje vozy, ačkoliv Gawen viděl, že někteří muži z divočejších Kmenů ze severu se vezou na voze. Arius si všiml jeho pohledu a potom s vážnou tváří vytáhl křesací kámen a železo. Chvíli mu trvalo, než přeskočila jiskra, ale brzy z nasbíraného chrastí stoupal proužek kouře, který pomalu sílil, jak opatrně přikládali, až vzplál mohutný plamen. Přidali trochu zeleného listí a bílý kouř zešedl. Oblak dýmu zesílil a zastínil nebe.
„Uvidí Římané jejich kouř? Gawen napjatě upíral zrak do dálky. Najednou za převisem vzdáleného kopce zahlédl světlo. Poznal stříbrný svit

kopí a třpyt zlata. Orlice... Beze slova ukázal na legionářskou vlajku a Ari-us přikývl. Za ní se zvedl stín, který pomalu houstl a valil se dolů ze svahu jako příliv mohutné řeky. Z dálky se ozývalo troubení trubek a pohybující se masa se rozdělila do tří proudů střední zpomalil a obě krajní křídla postupovala kupředu a začala stoupat do svahů po obou stranách.
Viděli je i Briganti. Na okamžik zaváhali potom se jejich řady ozbrojené kravími rohy rozvlnily a ozval se pronikavý křik. Byl patrný pohyb jejich štítů přemísťovaných ze zad na paže a bylo vidět, jak si všichni připravili kopí.
Gawen a Arius slézali dolů ze skalního útesu a zarazili se, když válečný pokřik zesílil. Aby lépe viděli, udělali si v jalovcovém houští skulinu.
Římské šiky postupovaly s nemilosrdnou pravidelností válečného stroje, zástupy mužů se pohybovaly v rovných řadách stejnoměrným krokem, křídla chránila střed. Keltská srdce žhnula divokou silou nespoutaného ohně a s řevem se blížila k nepříteli.
Britové dovedli rozpoznat, co mají Římané v plánu, ale z Římanů nikdo, ani jejich vlastní vůdci, si nebyli jisti, co budou dělat keltští válečníci. V tu chvíli to vypadalo, že Briganti budou obklíčeni a rozdrceni římskými šiky, ale několik band divokých Kmenů, které jely s nimi, se náhle oddělilo.
„Utíkají!" vykřikl Arius, ale Gawen nic neříkal.
Nepřátelé se netvářili zděšeně, ale zuřivě, a po chvíli bylo jasné, že se naopak snaží římské šiky obklíčit a zaútočit na ně, ne utéci. Najednou se vyvý-šenina, která až do této chvíle dovolovala Římanům dostat se do týla nepřítele, stala nevýhodou, protože keltštíjezdci byliještě výše. Za válečného pokřiku vysílali svoje poníky, kteří na jistých nohou sbíhali po svahu dolů.
Na tomhle území se jim nemohla postavit žádná pěchota. Legionáři, jak se snažili vyprostit z té vřavy, začali klopýtat o koně a jeden o druhého. Řadami proběhla vlna zmatku. Zeshora viděli, jak se valí vzorně seřazené šiky, avšak uprostřed se hroutí, jak přední řady narážejí na hlavní skupinu Brigantů, kteří nebyli na koních.
Oba zvědové pozorovali tu vřavu se zděšením. Gawen si najednou připomněl, jak jednou, když se snažil srazit veverku, kámen, který po ní hodil, spadl do včelího hnízda. V mžiku se to ubohé zvíře stalo kořistí stovky útočníků. Připadalo mu neuvěřitelné, že něco podobného teď probíhá před jeho očima. Pozoroval bojovníky a při každé ráně sebou trhl. Je snad horší být přímo v té vřavě nebo tady, kde může zemřít bez boje také, uvažoval.
Avšak Římané byli lépe vyzbrojeni proti žihadlům těchto nepřátel, a tudíž nebyli tak úplně ztraceni. Mnozí padli na místě, kde stáli, avšak ti, kteří mohli, se dali na útěk. Velitel a jeho štáb se usadili na menší vyvýšeniné. Jejich pláště jasných barev se daly do pohybu, když k nim dorazily první vlny prchajících vojáků. Může jim snad Donatus dodat odvahu?

Gawen se nikdy nedozvěděl, jestli se jejich velitel o něco takového pokusil. Viděl jen prchající rudé pláště, obklopené těly nepřátel a míhání krvavých mečů, kterými se Britové chtěli s nimi vypořádat. Legionářská orlice se třepotala nad bojujícími těly ještě několik dalších zoufalých okamžiků, potom spadla k zemi.
„Byl to Jupiterův úmysl," zašeptal Arius, tvář bledou jako stěna. Avšak Gawen, který viděl hejno vran kroužících nad bojištěm, poznal, že tady nevládne bůh Říma, ale Velká královna a Paní vran, Cathubodva.
„Tak pojď," zašeptal. „Teď už jim nepomůžeme."
Když scházeli dolů po vzdálené straně kopce, Arius zavrávoral. Gawen se také necítil jistě na nohou, neměl však čas dát svému příteli najevo soucit. Smysly měl napjaté na nejvyšší míru. Snažil se vyhnout nebezpečí, a když nad bitevní vřavou zaslechl třeskot zbraní, strhl svého druha do kapradí vyrůstajícího u malého potůčku a zasyčel na něj, aby byl zticha.
Leželi jako chycení zajíci a zvuky se přibližovaly. Gawen si vzpomněl na useknutou hlavu, kterou viděli na statku. Bojovníci z Kmene si hlavy někdy brávali jako válečné trofeje. Na okamžik si pln děsu představil vlastní hlavu i usměvavou hlavu Ariovu napíchnutou na kůlu někde před domem jednoho ze severních válečníků. Zvedl se mu žaludek a ztěžka polkl, v obavách, že kdyby začal zvracet, někdo by ho mohl slyšet.
Skrz kapradí zahlédl Gawen holé poškrábané nohy a slyšel zpěv mužů. Smáli se a prozpěvovali si úryvky z písně, která se stane jejich vítěznou hymnou.
Naslouchal cizímu severskému nářečí a snažil se rozpoznat jednotlivá slova.
Po jeho boku se něco hnulo. Nad hlavami mužů Kmenů se třepotala legionářská orlice. Cítil, jak se Arius zvedl a chtěl ho zadržet, ale jeho přítel byl již na nohou a začal vytahovat svůj meč. Třpyt slunce na oceli zarazil zpěv. Gawen se

přikrčil a vytáhl vlastní meč. Briganti se začali smát. Celý zmatený si uvědomil, že jich jsou nejméně dva tucty.
„Dejte mi tu orlici!" křičel Arius chraplavě.
„Dej nám svůj meč!" ozval se nejvyšší z nich latinou se silným přízvu-kem. „A pak tě možná necháme žít."
„Jako otroka mezi ženami..." řekl další, mohutný muž s rezavými vlasy.
„Necháme jim ho pro pobavení!"
„Budou se jim líbit ty jeho kudrny - možná zeje to ve skutečnosti děvče, které doprovází svého manžela do války!"
A jeho kamarádi začali chrlit ve svém jazyce dohady, co s ním ženy udělají.
Gawen měl na okamžik dojem, že se nemůže ani pohnout. Strach o přítele jej držel na místě a s ním sváděla boj touha utéci pryč. Pak si uvědomil, že vstává.
„Je to blázen," řekl jim Gawen v jejich jazyce a táhl Aria za tuniku k sobě. „Bozi ho chrání."
„Všichni jsme blázni." Brigantský náčelník si ho ustaraně prohlížel

a snažil se dát dohromady jeho římské oblečení s jeho britským jazykem. „A bozi nám dali vítězství."
To je pravda, pomyslel si Gawen, a já jsem největší blázen ze všech. Nemohl však zůstat stranou a nechat svého přítele zabít. Z toho by skutečně zešílel.
„Bohové našeho lidu byli laskaví," odpověděl Gawen, „ajistě by nechtěli vidět, jak zneuctíte bohy svého poraženého nepřítele. Tenhle je jejich kněz. Dejte mu orlici a nechejte hojit."
„A kdo jsi ty, že nám dáváš příkazy?" zeptal se jejich náčelník a obličej mu zbrunátněl.
„Jsem syn Avalonu," odpověděl Gawen, „a viděl jsem Cathubodvu, jak jede na větru!"
Muži z Kmene začali něco nervózně mumlat a Gawen na chvíli zadou-fal, že mu to takhle projde. Potom si však zrzek odplivl a pozvedl kopí.
„Pak jste zrádce a blázen, kteří cestují pohromadě!"
V tu chvíli se Arius se škubnutím uvolnil. Gawen ho nestačil zadržet, když zaútočil, avšak se sebezničující jasností viděl oblouk, kterým brigant-ský šíp prolétl vzduchem.
Náprsní krunýř by Aria zachránil, ale vyzvědači nosili pouze těžkou tuniku z vydělané kůže. Jeho přítel zavrávoral, a když mu hrot šípu narazil na hruď, oči se mu roztáhly překvapením. Už když se jeho přítel kácel k zemi, bylo Gawenovi jasné, že jeho zranění bude smrtelné. Avšak to byla poslední souvislá myšlenka, která ho na nějakou dobu napadla. Viděl před sebou tvář Cathubodvy, vykřikl a zamířil.
Cítil náraz, když jeho ostří narazilo na tělo nepřítele. Bezmyšlenkovitě zasadil muži ránu do podpaží. Zblízka neměli Keltové se svými dlouhými kopími šanci. Jeho kratší meč byl na krátkou vzdálenost výhodnější. Zařízl se do nepřítelova těla a projel masem až na kost. Dlouhé hodiny výcviku v zacházení s mečem teď přišly Gawenovi vhod, avšak kletby, které vykřikoval, byly druidské a pro jeho nepřátele byly více smrtící než jeho meč.
Gawen ucítil první zaváhání a potom ho najednou nechali být. Překvapeně zamrkal a ztěžka oddechoval jako vyčerpaný kůň.
Viděl, jak Briganti pomalu mizí za kopcem. Na zakrvácené zemi leželo osm těl. Trochu se zapotácel a pomalu se mu vracelo jasné vědomí. Přistoupil k Árioví. Jeho přítel tiše ležel a prázdný pohled upíral do nebe. Avšak poblíž místa, kam jej prchající Briganti pohodili, ležela orlice Deváté legie.
Měl bych svého přítele pohřbít, pomyslel si Gawen nejasně. Měl by Aria uložit do hrobu hrdiny s jeho nepřáteli kolem a na rov dát římskou orlici. Avšak nyní nemá dost síly, a stejně na tom nezáleží. Arius už zůstane mrtvý, stejně jako všichni ostatní. Teď pro něho ani orlice nic nepředstavuje, pouze důvod k zabíjení.
Nepatřím sem... pomyslel si zoufale. Meč mu vyklouzl z ruky. Roztřesenými prsty zatáhl za šněrování na kožené tunice. Bez těžké výstroje to bude lepší, ale stále byl cítit krví. V tichu, které se kolem něho rozhosti-

lo, zaslechl z malého pramene zurčení potůčku. Prodral se kapradím k chladné vodě, která tu tryskala do hlubokého jezírka. Omyl si krev z paží i nohou a znovu se napil. K jeho údivu pouze málo krve bylo vlastní. Po omytí se cítil lépe, ale krvavou skvrnu na své duši, tu nešetře nikdy.
Nepřísahal jsem svému císaři, říkal si. Nemusím zůstávat v armádě, abych se choval jako řezník! Může mu někdo bránit v tom, aby se vrátil zpátky do Eburaca? Tím si nebyl jist ajistě svým chováním pošpiní čest svého dědečka. Bude lepší,

když si ten stařec bude myslet, zeje mrtvý, než že prchl před hrůzami boje. Bál se, že se z něho stane zabiják, ne toho, že bude sám zabit.
Konečně vstal. Mezi mrtvými těly se ve světle zapadajícího slunce zlatě třpytila orlí křídla.
„Alespoň nebudeš zabíjet další muže!" zamumlal, pozvedl orlici a nesl ji zpátky k potoku. Vody v jezírku se zavřely nad třpytivým obrazem a voda skryla třpyt dalšího pokladu, který lid jeho matky nabízel bohům.
Na druhé straně údolí muži dosud bojovali a umírali, ale tady bylo ticho. Gawen přemýšlel, co bude dělat. Nemůže se vrátit k legiím, ale pro svoje římské rysy bude mezi Kmeny zatracen. Je skutečně jenom jediné místo, kde jim nebude záležet na tom, zda je Říman nebo Brit, kde jim půjde jenom o jeho duši. Najednou se až s bolestnou touhou rozhodl, že půjde domů, do Avalonu.
Oavalonském údolí vládl úrodný poklid. Větvemi jabloní prosvítalo slunce a třpytilo se ve voňavém kouři vznášejícím se nad kotlem na ohništi. Lehce osvětlovalo závoje kněžek a jasné zrzavé vlasy dívky, která seděla mezi nimi. Ve stříbrné míse před ní se zachvěla při dotyku jejího dechu hladina vody, pak se opět uklidnila. Caillean položila prsty na Siannina ramena, cítíc, jak se pozvolna uvolňuje jejich napětí, tak jak se dívčina extáze prohlubuje, a přikývla. Tak dlouho na tenhle den čekala.
„Nech to být, tak je to správné," zamumlala. „Nadechni se... a vydechni... zahleď se na hladinu vody." Cítila, jak i jí se rozjasňuje vnitřní zrak, když vdechuje omamné byliny, které se vaří v kotli. Rychle se podívala jinam a pevně svoje vědomí zakotvila v přítomnosti.
Sianna si povzdechla a sklouzla trochu dopředu, Caillean ji zadržela. Byla si jista, že to děvče bude mít schopnost vidění, ale dokud Sianna nesložila přísahu jako kněžka, nebylo správněji k takovým věcem využívat. Potom utekl Gawen a to děvče tak zchřadlo a zhublo, zejí Caillean jakoukoli práci s kouzly zakázala. Teprve poslední měsíc pozorovala Cail-

lean s radostí, že se její duše začala ozdravovat. Dcera Královny vil je nejnadanějším z děvčat, která k ní přišla do učení - však není divu, když má takovou matku. Velekněžka na ni byla přísnější než na ostatní dívky a ona to snesla. Jestli někdo, tak právě tohle je děvče, které bude schopno naučit se všem dávným kouzlům a pochopit všechna tajemství, až ona tu nebude.
„Hladina vody je jako zrcadlo," pobízela ji Caillean tiše, „ve kterém uvidíš věci vzdálené v prostoru i čase. Nyní vyhledej vrchol Mohyly a řekni mi, co vidíš..."
Sianna zhluboka oddychovala. Caillean se podařilo také přispět ke kouzlu trochou vlastní energie, přesto zůstala spojena s vnějším světem.
„Vidím... kruh kamenů svítí ve slunci... Dole leží údolí... vidím... třpytivé stezky vinoucí se mezi ostrovy, zářící cestu, která vede z Dumno-nie a míří k východnímu moři..."
Polozavřenými víčky Caillean zahlédla mozaiku kopců, lesů a polí a viděla, jak jimi proudí jasné siločáry. Podle jejích představ je Sianna schopna vidět vnitřní svět stejně dobře jako vnější.
„To je dobré, velmi dobré," začala, ale Sianna pokračovala - „jdu po třpytivé stezce směrem na sever vede k Albě. Zvedá se kouř hranice jsou nasáklé krví. Byla tam bitva a vrány se nyní živí na jejích obětech..."
„Římané," vydechla Caillean. Doslechli se o povstání, druidové souhlasili, že povstalcům pomohou, a kněžky, nakažené jejich nadšením, se chtěly přidat k mužům. Caillen si vzpomněla na své počáteční nutkání využít příležitosti k tomu, aby nenáviděné Římany konečně vyhnali ze země, a pak na svoje pochybnosti - zda je správné takhle využívat moc j Avalonu.
„Vidím Římany a Brity, jejich těla propletena na bitevním poli..." Si-1 anně se zatřásl hlas.
„Kdo tu bitvu vyhrál?" zeptala se Caillean. Vyslali svoje posily, když se doslechli, že se tam bojuje. A pak nic. Jestliže jen Římané vědí, co se děje, nedovolí, aby se ta zvěst rozšířila daleko.
„Havrani a vrány hodují jak na příteli, tak na nepříteli. Domovy jsou zbořené, po zemi se potulují hordy uprchlíků."
Velekněžka se narovnala a tvářila se ustaraně. Jestliže povstalci byli tak snadno poraženi, Řím bude považovat tyhle vzpoury za pouhá místní vzplanutí. Kdyby muži Kmenů zničili římské vojenské síly úplně, mohlo by se impérium Británie vzdát. Avšak tento poloviční neúspěch je pouze ještě více rozzuří.
„Gawene, kde jsi?" zašeptala Sianna a celá se zachvěla.
Caillean strnula. Dosud udržovala jisté spojení s Děvou. Věděla, že chlapec se odebral ke svému dědečkovi a potom byl poslán s Devátou legií do Eburaca. Od té

doby žila v neustálém strachu, že Gawen je možná někde v bitvě. Jak to však může vědět to děvče? Neměla v úmyslu posílat Siannu, aby ho hledala. Věděla však, že mezi nimi je silné pouto, a ne-

mohla odolat pokušení využít je k tomu, aby se i sama dozvěděla to, po čem tak zoufale touží.
„Dovol svému zraku, ať vidí dál," vyzvala ji tiše. „Nech svoje srdce, ať tě vede do míst, kam se musíš dostat."
Sianna se trochu zklidnila a zahleděla se na hladinu v nádobě.
„Prchá..." řekla konečně, „snaží se najít svoji cestu domů. Ale země je plná nepřátel. Paní, využij svého kouzla k jeho ochraně!"
„Nemohu," odpověděla Caillean. „Moje vlastní síla nepřesáhne tohle údolí. Musíme se modlit k bohům."
„Jestliže mu nemůžeš pomoci, potom zbývá už jen jediná osoba, bližší než Bohyně, i když ne tak mocná, která ho zachrání." Sianna se narovnala, přerývaně se nadechla a hladina vody se zčeřila. „Matko!" vykřiklo děvče. „Tvůj chovanec je v nebezpečí! Matko - miluji ho! Přiveď Gawena domů!"
Gawen sebou trhl a naslouchal zvukům, které se ozývaly vřesovištěm. Pomalu sílily. Na tváři cítil lehké mrazení studeného vzduchu. Uklidnil se, byl to jen vítr, který se vždycky zvedá při západu slunce. Tentokrát to byl jenom vítr. Po tři dny, které uplynuly od bitvy, měl pocit, že stále jen utíká a skrývá se. Bandy plenivých Brigantů a zmatené jednotky legionářů, obojí pro něho představovalo stejné nebezpečí a každý pastevec ho mohl zradit. Přežíval lovem drobné zvěře a tím, že si občas něco ukradl ze spíží farmářů, avšak začalo se ochlazovat. Na severu byl jedním z mnoha, kterým se podařilo z bitvy utéci, a ocitl se tak v nebezpečí z obou stran. Když se však přesune více k jihu bude považován za jasného zběha. Prakticky vzato, není dezertér, ale Římané, kteří se dosud vzpamatovávají ze své porážky, musejí hledat obětní beránky.
Zachvěl se a přitáhl si plášť blíže k tělu. Kam má jít? Copak je na světě místo, třeba i Avalon, kde může člověk s takovým osudem nalézt svůj domov? Hleděl na poslední paprsky slunce na západě a cítil, jak v něm zmírá naděje.
Tu noc se mu zdálo o Avalonu. Také byla noc a kolem Mohyly tančila děvčata, míhala se mezi kameny. Bylo jich více, než si pamatoval hledal Sianniny rezavé vlasy. Mezi stíny a svitem měsíce se postavy pohybovaly, jako by tkaly nějaký vzor, a když se přiblížily k trávou porostlé Mohyle, zdálo se, že září odpovídajícím třpytem, jako kdyby svým tancem vzbudily sílu dřímající uvnitř kopce.
„Sianno!" vykřikl, vědom si toho, že ho nemůže slyšet. A přesto, když mu její jméno sklouzlo ze rtů, jedna z postav se zastavila, otočila se a roztáhla náruč. Byla to Sianna poznalji podle jejích pružných pohybů, držení hlavy a záře jejích vlasů. A za nijako stín spatřil postavu její matky, Královny vil. Jak ji pozoroval, stín se zvětšoval, až vytvořil vstup do tmy. Strachy se stáhl, měl pocit, že bude tou tmou pohlcen a jakýsi cit jemnější než sluch mu předal její slova: „Brána k těm, které miluješ, prochází mnou..."

Gawen se probudil za svítání, byl celý ztuhlý a byla mu zima, měl však v sobě zvláštní naději. Do ok, která nastražil, se chytil mladý zajíček a jeho opečené maso ztišilo Gawenův hlad. Když se odvážiljít se napít k malému pramínku, bylo již poledne. Štěstí ho opět opustilo. Měl odtud odejít, jakmile utišil svoji žízeň, teď odpoledne se oteplilo a pocítil velkou únavu. Opřel se zády o mohutnou vrbu a zavřel oči.
Najednou se probudil, zvuk, který vnímal, nebyl pravidelné skřípění větví ve větru, ani zurčení potůčku. Slyšel mužské hlasy a klapání sandálů pobitých cvočky - nyní je viděl skrz hustý závoj listů - byli to římští vojáci, a ne demoralizovaní zbloudilci, které až do té chvíle potkával. Tohle byla skutečná vojenská jednotka, které velel centurio. Poznají jeho legionářskou tuniku, pomyslel si a instinktivně se rozhlížel po úkrytu. Za ním se vypínal kopec, jehož svahy byly pokryty stromy s propletenými větvemi. Přikrčeně se k němu plížil, odstrkoval stranou větve vrb. Byl v dolní části svahu, když ho spatřili.
„Stůj!"
Na okamžik ho zarazila autorita, která z hlasu zaznívala. Po chvíli pokračoval dál a vedle něho narazilo na kámen pilum. Gawen je uvolnil a okamžitě odhodil. Slyšel, jak někdo zaklel, a pokračoval v útěku, vědom si toho, že je již příliš pozdě jestli neměli v úmyslu sledovat ho předtím, zcela jistě ho budou sledovat

teď.
Začal věřit tomu, že se mu podaří uniknout, když svah náhle končil, terén jako by se ohnul a končil na hraně skal. Shlížel z okraje do rokliny, hleděl na ostré štíty skal pod sebou a zase zpět nahoru na zbraně svých pronásledovatelů. Bude lepší, když budu s nimi bojovat, pomyslel si zoufale, nežli být vzat zpět do okovů za pokus o dezerci.
Gawen teď viděl jejich tváře, zarudlé vypětím a strašlivě rozhodné. Vytáhl svoji dlouhou dýku a litoval, že zahodil kopí. Pak ho někdo zavolal jménem.
Zarazil se, ale bylo mu jasné, že legionáři nemohou popadnout dech, aby ho zavolali, i kdyby věděli, jak se jmenuje. Musí to být pouze hučení krve v uších, které ho šálí, nebo vítr ve skalách.
„Gawene -pojďke mně!" Byl to ženský hlas. Nedobrovolně se otočil. Dole v hloubce pod sebou viděl nějaký stín, když se na něj zahleděl, stín se prohluboval.
„Pamatuj, cesta do bezpečí vede skrze mne..."
Zoufalstvím jsem zešílel, napadlo ho, ale nyní se mu zdálo, že vidí ze tmy zářit oči v pravidelném obličeji rámovaném vlnami tmavých vlasů. Přešel i ho strach. Lehce si povzdychl. Ve chvíli, kdy první z legionářů po něm natáhl ruku, Gawen se usmál a vstoupil do prázdna.
Římané museli mít dojem, že se propadl do tmy. Pocítili závan chladného vzduchu, jako dech samotné zimy, jímž se zachvěly jejich duše, a dokonce ani ten nejodvážnější si netroufl do strže za tělem muže, kterého pronásledovali.
Jestliže to byl nepřítel, je mrtev, a jestli přítel,
pak to byl blázen. Vylezli zpátky na kopec a ani jeden nezačal o tom, co viděli. Když se přidali ke zbytku své jednotky, byla ta událost zasuta v jejich vzpomínkách vedle nočních můr. Ani centurio nepovažoval za nutné zahrnout ji do zprávy, kterou pak podal.
Jistě měli další, naléhavější věci, o které se museli starat. Zbytky Deváté legie se pomalu prodíraly zpět do Eburaca, kde je Šestá legie, vyslaná z Děvy, přijala se stěží skrývaným pohrdáním. Nový císař Hadrián prý zuřil a hovořilo se o tom, že se skutečně sám vypraví do Británie, aby vzal věci do svých rukou. Ti z Deváté legie, kteří přežili, měli být převeleni k jiným jednotkám jinde v impériu. Nikoho nepřekvapilo, když na jakékoli vyptávání odpovídali zarputilým mlčením.
Pouze centurio Rufinus, který se skutečně staral o nováčky, kterým velel, si promluvil se starým pánem, jenž býval vojákem a pocházel z Děvy. Samozřejmě že si vzpomněl na mladého Macellia. Chlapec byl vyslán jako zvěd a ták se možná velké bitvě vyhnul. Ale od toho dne ho nikdo neviděl.
Potom Šestá legie odpochodovala do severní Británie, aby zahájila dlouhodobý a tvrdý úkol její pacifikace. Macellius se vrátil domů do Děvy a neustále si dělal starosti o osud chlapce, kterého si za těch pár krátkých měsíců tak oblíbil.
Toho roku přišla tuhá vlhká zima. Na severu řádily bouřky a prudké vytrvalé deště proměnily avalonské údolí v šedé moře. Avalonské kopce se staly skutečnými ostrovy, na kterých se lidé shlukovali a modlili se, aby již přišlo jaro.
Ráno v den rovnodennosti se Caillean vzbudila brzy, celá se chvěla chladem. Ležela na svém lůžku vystlaném slámou a pokrytém ovčí kožešinou zabalená do vlněných přikrývek, ale kousavá vlhkost zimy se dostala do všeho, včetně jejích kostí. Od té doby, co jí skončilo měsíční krvácení, byla zdravá a čilá, ale dnes ráno, když si připomněla,jakji po celou zimu bolely klouby, cítila se najednou stará. Srdce sejí rozbušilo v náhlé panice. Nemůže si dovolit zestárnout! Avalon sice prosperuje, dokonce i po takové sezóně, jako byla tato, aleje tak málo vyškolených kněžek, na které by se mohla spolehnout. Avalon by se zhroutil, kdyby ona tu nebyla!
Zhluboka se nadechla, aby zklidnila tep a přinutila svaly zase se uvolnit. To jsi kněžka? Co se stalo s tvojí vírou? Caillean se usmála, když si uvědomila, že peskuje sama sebe, jako kdyby byla jedním ze svých děvčat. Nedokážeš věřit Bohyni, že se sama o sebe postará?
To pomyšlení jí přineslo úlevu, ale měla zkušenost, že Paní se nejlépe postará o ty, kteří se již pokusili pomoci sami sobě. Zůstává její povinností vyškolit svoji nástupkyni. Bez Gawena byly posvátné pokrevní svazky, které ji spojovaly s Eilan, ztraceny, ale tím spíše existovaly důvody, aby se postarala o Avalon, který si zasloužil, aby její práce i její učení pokračovaly.

Sianna... napadlo ji tehdy. To ona musí být mou nástupkyní.
To děvče složilo přísahu kněžky, avšak, když probíhaly beltanské ohně, byla nemocná a slavnosti se nezúčastnila. A pak se stala strážkyní studny. Avšak to by mohlo dělat jedno z mladších děvčat. Pro některé z kněžek, které přijaly vnucenou cudnost Lesního domu, bylo těžké vidět hodnotu rituálu, při němž bylo

dovoleno kněžím a kněžkám ulehnout spolu. Ti, kteří tak učinili, se nemilovali kvůli vlastnímu potěšení, nebo alespoň ne zcela, ale jako zástupci mocných mužských a ženských sil, kterým lidé říkali bozi. Budoucí avalonská velekněžka musí tuhle oběť podstoupit.
Letos nepřijmu žádnou výmluvu. Musí dokončit svoje zasvěcení a musí se oddat bohu.
Někdo zaškrábal na dveře. Caillean se posadila a projel jí záchvěv chladu.
„Paní!" Byl to hlas Lunet a celá se zajíkala vzrušením. „K přístavišti míří loď Vodního chodce. Někdo jede s ním. Vypadá jako Gawen! Pojď se, Paní, podívat!
Caillean již vstala, obula si boty z ovčí kůže s beránkem uvnitř a přehodila přes sebe teplý plášť. Když otevřela dveře, oslnil ji jasný den a vzduch, který jí ještě před chvílí připadal tak nepříjemně studený, ji nyní posilnil jako víno.
Sešli se na cestičce vedoucí od jezera. Vodní chodec již opět odrážel svoji loď od bahnitého břehu. Lunet a další kněžky, které vzbudil její křik, se držely v hloučku v pozadí a hleděly na Gawena, jako kdyby se vracel z říše mrtvých.
Caillean si chlapce dobře prohlédla a pochopila jejich nejistotu. Gawen se totiž změnil. Byl vyšší a hubenější, ale měl pevné svaly a obličej s vysedlými lícními kostmi, který se k ní obrátil, bezpochyby patřil dospělému muži. Avšak jeho oči byly naplněny úžasem.
Zavrtěla hlavou a mávnutím ostatní odehnala. „Hloupá děvčata, tohle není samhain, kdy se navracejí mrtví, tohle není žádný duch, ale živý muž. Přineste mu něco teplého k pití a suché oblečení, jestli vás nenapadá nic užitečnějšího - nu, běžte!"
Gawen se zaraženě rozhlížel kolem sebe. Caillean ho tiše oslovila.
„Co se stalo?" ptal se zmateně a konečně na ni zaostřil svůj zrak. „Je tady tolik vody, a přitom jsem neviděl žádný déšť, a jak mohou být pupeny na větvích, když teprve ztrácejí listí?"
„Je rovnodennost," odpověděla, aniž by rozuměla, co má na mysli.
Přikývl. „Bitva proběhla před měsícem a pak jsem se pár dní jen tak potuloval..."
„Gawene," přerušila ho, „velká bitva na severu se odehrála v období minulé sklizně, před půl rokem!"
Země se mu zhoupla pod nohama, na okamžik měl pocit, že omdlí. „Před šesti měsíci? Ale od té doby,co mě zachránila Paní vil, uběhlojenom šest dní!"
VĚDMA
Caillean ho vzala za paži a pomalu tomu začínala rozumět. „Ve druhém světě ubíhá čas jinak. Věděly jsme, že jsi v nebezpečí, ale netušily jsme, co se stalo. Vidím, že musíme Královně vil poděkovat za to, že tě zachránila. Nemusíš ničeho litovat, dítě moje, přišel jsi o zimu a byla to tuhá zima. Ale už jsi zase doma a musíme rozhodnout, co s tebou uděláme!"
Gawen se přerývaně nadechl a potom se přinutil k úsměvu.
„Doma... Teprve po bitvě jsem pochopil, že nejsem doma ani mezi Římany, ani mezi Brity. Pouze zde, na tomto ostrově, který není tak zcela ve světě lidí."
„Nebudu tě nutit k žádnému rozhodnutí," řekla Caillean opatrně a snažila se potlačit své vzrušení. Jaký by z něho byl vůdce druidů! „Avšak, jestliže jsi nesložil žádnou jinou přísahu, je zasvěcení, kteréjsi podstoupil, než jsi nás opustil, pro tebe stále platné."
„Ještě týden a složil bych přísahu císaři, ale přišli Brigantové a poslali nás do války bez přísahy," odpověděl Gawen. „Bratr Paulus by zezelenal vzteky."
Najednou se usmál. „Potkal jsem ho, když jsem stoupal vzhůru do kopce. Prosil mě, abych se připojil kjejich bratrstvu. Odmítljsem a on křičel něco ve smyslu: Co se stalo s nazarejci od té doby, co zemřel Otec Josef? Paulus mi připadá ještě bláznivější než předtím!"
„Teď je z něho Otec Paulus," poučila ho Caillean. „Zvolili ho za svého vůdce a zdá se, že je rozhodnut přimět ostatní, aby se z nich stali stejní fanatici, jako je on. Je jen škoda, že po tolika letech, kdyjsme žili na tomto kopci v míru, došlo k něčemu takovému. Nechce však mít nic společného se společenstvím, kde vládne žena. Nikdo z našich lidí s nimi nemluvil již celé měsíce. Avšak zdá se, že jemuje to jedno," pokračovala. „Teď to bude na tobě, abys rozhodl, co dělat dál."
Gawen přikývl. „Zdá se, že po celých šest měsíců ve druhém světě jsem přemýšlel, tak mi to připadalo krátké. Jsem připraven" - zarazil se a rozhlédl se kolem sebe po omšelých chatrčích a vzhlédl nahoru k Mohyle ověnčené kameny - „čelit čemukoliv, co mi bohové uloží."
Caillean se na něj s úžasem zahleděla. Zdálo sejí, že chlapec je obklopen zlatou září jako král, nebo to byl oheň?
„Tvůj osud může být těžší, než si myslíš..." řekla hlasem, který jako by jí

nepatřil.
Potom její vidění zesláblo. Podívala se na chlapce, jak bude reagovat, ale on hleděl jakoby skrz ni a z jeho tváře opadla všechna únava i obavy. Caillean se nemusela otáčet, aby věděla, že za ní stojí Sianna.
Objevil se nový měsíc a pomalu ho přibývalo. Vstupem do nízké chatrče z proutí, kde ho ubytovali, viděl Gawen právě na křehký srpeček měsíce, který se jen taktak zvedl nad kopec. Chudáček sotva narozený měsíc už zase spěchá do postele nebude trvat dlouho a ocitne se zase ve tmě. Gawen se nepohodlně převracel na lůžku. Je noc před večerem, kdy budou zapalovat beltanské ohně. Od západu slunce, kdy již byl nový

měsíc vysoko, je tady v téhle chatrči. Je čas, aby se oddal meditacím, tak mu alespoň řekli, aby si udělal pořádek ve své duši. Připadalo mu to jako nekonečné hodiny, kdy s Ariem čekali na bitvu mezi Římany a Bri-ganty.
Drží ho tu jen jeho vlastní vůle. Nebylo by nic lehčího nežli vyklouznout do tmy. Ne že by ho avalonský lid zavrhl, kdyby si to rozmyslel. Musel by se vypořádat s většími problémy, než jaké pro něho připravovali, aby měl právo zasloužit si její lásku. Znovu a znovu se ho ptali, jestli se k zasvěcení rozhodl z vlastní vůle, ale kdyby to odmítl a zůstal, už navždy by v Cail-leaniných očích viděl zklamání a pro Siannu by byl ztracen. Znovu vyhlédl ven. Měsíc již zmizel. Zkušený pohled na postavení hvězd mu řekl, že se blíží půlnoc. Brzy si pro mé přijdou a já na ně budu čekat. Proč? Drží ho tu jenom touha, kterou cítí k Sianně? Nebo je to nějaká hlubší pohnutka?
Gawen se již jednou pokusil utéci a zjistil, že se nemůže vyhnout vlastnímu osudu. Nyní mu připadalo, že zvolit si něco, čemu-by mohl sloužit a plně se oddat, je jediný způsob, jak dosáhnout uspokojení.
Venku něco zašramotilo podíval se na nebe a viděl, že hvězdy se pohnuly. Druidové v bílých róbách, ve kterých ve světle hvězd vypadali jako duchové, se začali shromažďovat.
„Gawene, syne Eilan, nyní, v hodině samotné půlnoci, tě vyzývám. Ještě stále toužíš po tom, být přijat k pochopení posvátných tajemství?"
Byl to hlas Branná a Gawena zahřálo u srdce, když starce slyšel. Připadal mu starý jako samotné kopce, prsty měl nyní zkroucené bolestí kloubů, takže již nemohl hrát na harfu, ale pokud bylo třeba, stále dokázal jednat při rituálech jménem kněží a užít své moci.
„Je tomu tak." Jeho hlas zněl ochraptěle.
„Potom přistup a dovol, ať začne zkouška."
Dosud ve tmě ho zavedli k Posvátné studni. Voda dnes zurčela jinak. Gawen nakoukl dolů a všiml si, že pramen byl odveden jinam. Viděl žebřík vedoucí do studnové jámy a v jejím boku výklenek.
„Aby se tvoje duše mohla znovu zrodit, musíš být nejprve očištěn," řekl Brannos. „Sestup do studny."
Gawen se zachvěl, svlékl si šat a pomalu sestoupil dolů. Tuarim, který skládal přísahu před rokem, šel za ním. Gawen se polekal, když mladík poklekl a kolem kotníků mu připevnil železná pouta. Věděl, že ho to čeká, a věděl, že pokud ho opustí odvaha, bude se moct osvobodit. Přesto ho chladivé závaží naplnilo nečekanou úzkostí. Nic však neříkal a naslouchal, jak do studny začíná znovu proudit voda.
Hladina rychle stoupala. Voda byla kousavě ledová a chvíli se nedokázal soustředit na nic jiného. Avšak s trpkostí si uvědomil, že zatímco on podstupoval vojenský výcvik, každý z kněží, které znal, musel podstoupit tohle přece neuteče, když oni všichni to vydrželi. Snažil se odpoutat pozornost tím, že uvažoval, zda je tam dosud posvátná nádoba, o které

hovořil Otec Josef, nebo zda ji Caillean uložila někam jinam. Napadlo ho, že kdyby se pokusil, mohl by něco cítit, nějakou ozvěnu radosti či bolesti, avšak vnímal pouze, jak voda stoupá.
Když dosáhla až k jeho hrudi, Gawen téměř necítil dolní část těla. Uvažoval, zda by ho svaly vůbec poslouchaly, kdyby se rozhodl, že uteče. Je to celé jenom trik, jak ho odsoudit k smrti, aniž by se mohl bránit? Vzpomeň si! Pobízel sám sebe. Vzpomeň si, jak tě Caillean učila zažehnout v sobě vnitřní oheň!
Studená voda mu objala krk drkotal zuby. Zoufale si vybavil plamen -jiskřičku ve své temné mysli, která v něm vzplála, když se snažil nadechnout vzduch a potom mu prozářila každou žílu. Světlo! Vnímal pouze to záření. Potom měl na okamžik pocit, že vidí jakýsi stín rozštípnutý jediným bleskem, který oddělil světlo od tmy, a v řetězové reakci vnesl řád a význam do světa.

Vrátilo se mu vědomí vlastního těla, ale na jiné úrovni. Gawen zjistil, že vidí, protože tma, která ho obklopovala, byla osvětlena zářením, které vycházelo z jeho vlastního těla. Již mu nebyla zima - a po chvíli měl pocit, že jeho vnitřní teplo přivede vodu k varu. Když voda dosáhla k jeho rtům, zasmál se.
V tu chvíli začala voda znovu klesat. Netrvalo to dlouho. Přítok vody byl zastaven a výtoky uvolněny tak, že ho po chvíli mohli druidové vytáhnout. Gawen si to příliš neuvědomoval. Vnímal pouze to světlo! Nové vědomí bylo to jediné, na co se teď dovedl soustředit.
Pod studnou byl zapálen velký oheň možná kdyby neuspěl, zahřál by ho. Řekli mu, že jím musí projít, aby mohl pokračovat, a Gawen se znovu zasmál. Sám byl oheň - proč by se měl bát plamene? Ajak byl nahý, prošel se po žhavých uhlících, a ačkoliv žár vysušil vodu z jeho těla, neměl spálený jediný prst na noze.
Brannos na něho čekal na druhé straně.
„Prošel jsi skrz oheň a vodu, dva živly, ze kterých -jak se dávný lid, jako jsme my, učí -je složen svět. Ještě zbývá země a vzduch. Abys dokončil svoji zkoušku, musíš nalézt cestu, jak vystoupit na Mohylu - jestli to dokážeš..."
Zatímco stařec hovořil, ostatní přinesli hliněné nádoby, ze kterých stoupal bylinný dým, a rozestavěli je kolem něho. Kouř stoupal vzhůru, sladký a dusivý zároveň. Poznal štiplavou nasládlou vůni bylin, které se používají pro povzbuzení vidění, nikdy se s nimi však nesetkal v takové hustotě. Nedobrovolně se nadechl, až se rozkašlal, přinutil se znovu nadechnout a překonat vlnu závratě, kterou to v něm vyvolalo.
Přijmi to, nech se tím unést, připomněl si, jak ho kdysi učili. Kouř mohl být velmi nápomocný pro odpoutání mysli od těla, ale bez sebekázně se mohl duch ztratit ve zlých snech. Avšak Gawen, který k této zkoušce přistoupil již naplněn posvátným ohněm, nepotřeboval pomoc, aby překročil hranice běžného vědomí. S každým dalším nádechem cítil, jak ho

kouř posunuje dále za tuto hranici pohlédl na druidy a viděl je obklopené posvátnou září.
„Vystup na posvátný kopec a přijmi požehnání bohů..." Brannův hlas hřímal mezi oběma světy.
Gawen pohlédl ke svahu, který se nad ním vypínal. To bude jednoduchý úkol, i když se jeho duch vznáší. Za těch sedm let se na Mohylu tolik naběhal, že jeho nohy musí tu cestu znát nazpaměť. Udělal krok a cítil, jak se propadá do země. Další... bylo to, jako kdyby se brodil hlubokou vodou. Pohlédl před sebe to, o čem si myslel, zeje světlo ohně zvedající se ze země zahalené mlhou, mu nyní připadalo jako záře vycházející ze samotné země a kopec byl zářivě průhledný jako římské sklo. Kámen, který označoval začátek cesty, byl ohňový sloup.
Bylo to, jako kdyby světlo vycházelo z jeho vlastního těla -jako ty aury, které obklopovaly všechny ostatní. Nejsem to jen já! Pochopil tehdy. Všechno je stvořeno ze Světla!
Avšak předměty, které byly tím osvětlením odhaleny, vypadaly jinak, než jak se jevily ve světle každodenním. Teď bylo jasné, že točitá cestička, kterou tak dobře znal, nevede kolem Mohyly, ale přímo do ní. Na okamžik se ho zmocnil strach - co když ho vidění opustí a zůstane uvězněný pod zemí? Avšak jeho nové vnímání světa bylo tak zajímavé nemohl odolat touze poznat, co se skrývá uvnitř toho posvátného kopce.
Gawen se zhluboka nadechl a tentokrát mu kouř, místo, aby ho zmátl, umožnil ostřejší vidění. Nyní mu byla cesta jasná. Odvážně vyrazil vpřed.
Z nejzápadnějšího bodu Mohyly vedla cesta přímo dovnitř kopce. Ocitl se v dlouhé zatáčce, ve které se pohyboval skrz průhlednou hmotu, která měla odpor jako voda a pálila jako oheň, ale nebyla ani jedno z nich. Uvědomil si, když obešel vzdálenou zatáčku a vypravil se zpátky, že mu to připadá, jako kdyby podstata jeho těla nebyla tak hmotná spíše se vznášel, než prodíral, a pouze to, že si uvědomoval světlo, kterým byl prostoupen, mu dovolilo udržet si svoji totožnost.
Teď se blížil ke vstupu, avšak cesta místo toho, aby obcházela kopec v jedné spirále, obíhala ho dvakrát. Znovu se vrátil do výchozího bodu a podruhé obešel kopec. Tahle druhá točitá cesta byla delší cítil, že se vzdaluje od středu, místo aby se mu přibližoval. Avšak stejné nutkání ho znovu přinutilo obejít kopec, tak blízko povrchu, že viděl vnější svět jako skrz křišťálový opar. Procházel znovu dokola a zpět a nyní ho cesta vedla konečně přímo do nitra kopce.
Teď se ocitl ve velké hloubce. 2 nitra kopce sálala tak pronikavá síla, že její tlak jen stěží vydržel. Tiskl se ke stěnám chodby, snažil sejí zachytit, a když se dotkl překážky, ucítil první extatický rozpad své osobnosti. Tahle cesta je zakázaná, ozval se hlas z hlubin ještě jsi nedokončil svoji přeměnu.

Gawen ustoupil. Viděl, že jediná cesta ven je zároveň cestou vpřed, avšak bolest, kterou mu pohyb od středu způsoboval, byla téměř nesnesitelná. Avšak tato otáčka bludiště byla užší a těsnější než všechny ostatní

a najednou narazil na ostrou zatáčku a zavrávoral, protože proud síly, která pronikala Mohylou, ho zachytil a strhl směrem ke středu kopce.
Odněkud za kruhy tohoto světa se ozýval hlas: „Pendragon prochází po Dračí cestě..."
Připadalo mu to jako třpyt slunečního světla na větvích pokrytých rampouchy v zimním lese bylo to jako hlas trubek, chvění strun všech harf světa byl to samý třpyt a krása nesmírná. Stál v čele všech draků a vznášel se na tom žhavém bodě, který byl středem světa.
Avšak po nekonečnosti, která stála mimo čas, se mu zdálo, že ho někdo volá jeho pozemským jménem.
„Gawene..." Bylo to slabé volání ozývající se z dálky a byl to ženský hlas, který by měl znát. „Gawene, synu Eilan, vrať se k nám! Navrať se z křišťálové jeskyně!"
Proč by tak měl učinit, uvažoval, když tady je cíl veškeré touhy?
Může vůbec? Uvažoval, ponořen v záři krásy, která neměla ani konec, ani počátek. Avšak hlas byl naléhavý, občas se rozpadal do tří hlasů a pak se zase spojoval v jediný výkřik. Nemohl si toho nevšímat. Napadaly ho obrazy krásy, které byly méně dokonalé, ale skutečnější. Připomněl si chuťjablka, ohýbání svalů při běhu a prostou lidskou krásu doteku dívčí ruky.
A při té vzpomínce si vybavil její tvář. Sianna...
Musím jít za ní, pomyslel si a natáhl ruku k místu, odkud vycházelo záření. Avšak nemohl se pohnout z místa, když neviděl, kam má jít.
„Tohle je zkouška vzduchu," vzpomněl si ještě. „Musíš pronést slovo síly."
Avšak neřekli mu, jaké slovo by to mělo být.
V jeho vědomí se odrážely zlomky starých příběhů - vyprávění, která slyšel od starého Branná, kousky učení bardů. Jména byla kouzelná, na to si vzpomínal, než však můžeš pojmenovat druhého, musíš říct nejdříve svoje jméno.
„Jsem synem Eilan, dcery Bendeigida..." zašeptal a váhavěji dodal: „jsem synem Gaia Macellia Severa." Cítil ve vzduchu očekávání. „Jsem bard a válečník a druid vyškolený v kouzlech. Jsem dítě Svatého ostrova." Co víc mohl ještě říci? „Jsem Brit ajsem Říman a..." připomněl si něco dalšího: „Jsem Syn sta králů..."
připadalo mu, že tohle tady bude mít nějaký význam, protože záření zesílilo a na okamžik zahlédl tu správnou cestu. Nedokázal se však pohnout. Zasténal a v mysli zoufale tápal po dalším jménu. Kdo vůbec je? Kdo je tady?
„Jsem Gawen," dopověděl a pak si připomněl sílu, která ho vtáhla dovnitř: „Pendragon..."
A když vyslovil to slovo, měl pocit, jako kdyby ho někdo zvedl a prostrčil ho tunelem světla silou za hranicemi jeho chápání, vrhl jej na vrchol Mohyly a dál do vlhké půdy mezi kameny v kruhu.
Zde zůstal Gawen nějakou dobu ležet. Ztěžka oddechoval. V uších mu zvonilo jen postupně si uvědomoval, že někde v dálce se začínají ozývat

ptáci prvním pokusným cvrlikáním vítají nový den. Tráva pod jeho tělem byla vlhká. Má prsty... Stiskl chomáč trávy, cítil jejich sílu a sytou vůni vlhké půdy. S bolestným pocitem ztráty si uvědomil, že je opět pouze člověkem.
Připadalo mu, že se kolem něho shromáždila spousta lidí. Postavil se, protřel si oči a zjistil, že ne všechno je zase normální, protože, přestože slunce dosud nevyšlo, všichni mu připadají ozářeni zvláštním světlem. Největší záře vycházela ze tří postav, které stály před ním - byly to tři ženy oblečené do dlouhých šatů, tváře zakryté závoji a prsa i čelo ozdobené na způsob Bohyně.
„Gawene, synu Eilan, povolaly jsme tě do tohoto posvátného kruhu..."
Hovořily jedním hlasem a jemu přeběhl mráz po zádech. Podařilo se mu povstat a na okamžik pocítil rozpaky, když si uvědomil, že je dosud nahý. Před nimi - před M - pomyslel si, bude nahý, i kdyby měl na sobě šaty.
„Paní," ozval se ochraptělým hlasem, „jsem tady."
„Prošel jsi zkouškou, kterou ti druidové připravili, zvládl jsi kruté útrapy. Jsi připraven složit mi přísahu?"
Gawenovi se podařilo dát nějak najevo souhlas ajedna z postav přistoupila k němu. Vypadala vyšší než druhé dvě, štíhlejší, a přesto ještě před chvílí byly všechny stejné. Nad bílým závojem její zvedal věnec z posvátné cesmíny a vytvářel jí trnovou korunu.
„Jsem tvoje dívka, navždy Panna, svatá Nevěsta..." Hlas měla jemný a sladký.

Gawen se snažil rozpoznat rysy té tváře pod závojem. Jistě je to Sianna, kterou miluje, a přesto se její tvář i postava mění a láska, kterou k ní cítil, byla co chvíli otcovská a jindy zas bratrská náklonnost, a občas ji vnímal jako milenec, kterým si přál být. Pouze jediná věc mu byla jasná - miloval tohle děvče již mnohokrát, nejrůznějším způsobem.
„Jsem veškerý počátek," pokračovala. „Jsem očista tvojí duše. Jsem pravda, která se nedá pošpinit ani ohrozit. Odpřísáhneš, že budeš vždycky pomáhat tomu, co se rodí jako dobro? Gawene, složíš mi přísahu?"
Zhluboka se nadechl svěžího ranního vzduchu a řekl: „Tak přísahám."
Přistoupila k němu a zvedla si závoj. Když se sehnul, aby děvče políbil na rty, byla to Sianna, Sianna a ještě něco víc, byla to bytost, jejíž dotek ho pálil jako oheň.
Potom od něho odstoupila. Zachvěl se a narovnal, když k němu přišla prostřední postava. Věnec z obilných klasů tvořil korunu jejího doruda zbarveného závoje. Koho to, uvažoval, našli, aby sehrál v rituálu tuto roli? Samotná mu připadala jednu chvíli menší a ve druhé chvíli zase obří, masivní postava, jejímž trůnem je celý svět.
„Já jsem Matka, navždy plodná Paní země. Jsem růst a síla, která dává život všem. Měním se, ale nikdy nezemřu. Budeš sloužit věci života? Gawene, složíš mi přísahu?"

Ale jistě, ten hlas zná! Gawen se snažil proniknout pohledem skrz závoj a zahlédl záblesk tmavých očí. Jiným smyslem než zrakem ji poznal, Paní vil, která jej zachránila.
„Představuješ dveře ke všemu, po čem toužím," řekl tiše. „Nerozumím ti, ale budu ti sloužit."
Zasmála se. „Rozumí snad semeno síle, která způsobí, že vyklíčí z temnoty do denního světla, nebo pochopí dítě sílu, která jej vyvrhne z bezpečí mateřského lůna? Vše, co si přeji, je, abys byl ochoten mi sloužit..."
Otevřela náruč a on se nechal obejmout. Dokud ji znal jako Paní vil, vždycky mezi nimi byla určitá vzdálenost. Ale měkká náruč, kterou mu nyní nabídla, byla tak vstřícná, až se rozplakal. Připadal si jako malé dítě chované v náručí a konejšené ukolébavkou z dávných časů. Jako by ho držela vlastní matka.
Vzpomínka, kterou se snažil od dětství potlačit, v něm najednou ožila, viděl její bílou pleť a rezavé vlasy, a poprvé vědomě cítil, že ho miluje...
A potom znovu stál čelem k Bohyni a její třetí postava se až bolestně přiblížila k němu. Korunu měla z kostí.
„Jsem Smrtka," řekla drsným hlasem, „Stařena, vědma. Já už jsem viděla všechno, přežila všechno a dala všechno. Jsem smrt, Gawene, bez které nemůže být nic změněno. Složíš mi přísahu, Gawene?"
Smrt znám, pomyslel si Gawen a vzpomněl si na prázdné vyčítavé pohledy mužů, které zabil. Smrt hubí muže tak jako kosa sklízí úrodu toho dne. K čemu to může být dobré? Avšak, jak si vzpomínal, před očima viděl těžké klasy plné obilných zrnek.
„Jestliže to má nějaký význam," řekl pomalu, „budu sloužit i smrti."
„Obejmi mě..." řekla Smrtka, když na ni bez hnutí hleděl.
Nic ho na té ohnuté postavě nepřitahovalo. Avšak přísahal, a proto se přinutil přistoupit k ní a nechal její kostnaté paže, aby ho objaly.
A pak již necítil nic, pouze se vznášel ve tmě, ve které pomalu začal vidět hvězdy. Stál v prázdnu a hleděl na tu ženu se závojem kolem čela, na krásu v jejích očích, která překonala všechno mládí. Byla to Caillean a byl to i někdo jiný, komu před mnoha lety sloužil a koho miloval. Hluboce se uklonil a pozdravilji.
A pak byl zase sám sebou, chvěl se, nevěděl, jak se má chovat, a hleděl na kněžky stojící před ním: černou, bílou a červenou. Na východě začalo nebe blednout prvními červánky nadcházejícího dne.
„Přísahal jsi a tvoje přísaha byla přijata." Znovu promluvily jedním hlasem. „Zbývá už jen jediná věc: zavolat ducha Merlina, aby z tebe udělal kněze a druida, sluhu tajemství."
Gawen poklekl se skloněnou hlavou a všichni začali zpívat. Vyčkával. Zpočátku to byla píseň beze slov, nota za notou, dokud se mu celé tělo nechvělo tím zvukem. Pak přišla slova, ačkoliv nebyla v žádném jazyce, který by znal. Avšak potřeba a prosebná modlitba, která z písně zaznívala, byla jasná.

Moudrý muži, modlil se, sestup mezi nás, vstup do mne. Protože tvoji moudrost zde nutně potřebujeme!

Ozval se tlumený zvuk z kruhu a vzápětí jej oslnilo světlo. Zpočátku si myslel, že vyšlo slunce a Mistr moudrosti nepřišel. Avšak slunce to nebylo.
Zářivý sloup svítil ve středu kruhu. Gawen přivolal vlastní světlo, aby se ochránil, a s pozměněným viděním spatřil, že duch, kterého zavolali, starý a přesto v rozpuku sil, se opírá o svoji hůl, která odpovídá jeho postavení, dlouhé bílé vousy představující všechnu moudrost světa mu zakrývají hruď a na čele mu září čelenka s drahými kameny.
„Pane, přísahal," křičel Brannos. „Copak ho nepřijmeš?"
Merlin se rozhlédl po kruhu. „Přijmu jej, avšak ještě nenastala chvíle, abych já vstoupil mezi vás." Znovu pohlédl na Gawena a usmál se. „Přísahal jsi, synu, a vzal jsi na sebe kněžský stav, a přesto nejsi žádný mudrc. V křišťálové jeskyni jsi pojmenoval sám sebe. Řekni mi tedy, jaká to byla slova, jež tě osvobodila?"
Gawen se na něho zahleděl. Vždycky mu říkali, že co se v takových okamžicích stane, musí provždy zůstat tajemstvím mezi člověkem a jeho bohy. Avšak, když si vzpomínal na to, co řekl, začal si uvědomovat, proč tato jména, na rozdíl od všech ostatních, musí být vyslovena.
„Jsem Pendragon..." zašeptal, „jsem Syn sta králů..."
Kroužkem proběhla vlna úžasu. Vzduch se vyjasnil. Nebe na východě plálo zlatými paprsky a červánky lemovaly kopce. Avšak na to nehleděli. Gawen cítil, jak mu na čele září zlatá čelenka, a viděl, že jeho tělo je zahaleno do královského šatu, vyšívaného a posetého drahými kameny, jaké by žádný žijící umělec z tohoto světa nedokázal vyrobit.
„Pendragon! Pendragon!" volali druidové a dávali mu titul svatého krále, který vládne duchem, a ne mečem, který je živoucím spojením mezi j lidmi a zemí, na které žijí.
Gawen pozvedl paže na znamení přijetí a k vyjádření pozdravu a slun-1 ce před ním vystoupilo nad kopce a sláva naplnila celý svět.
ct vytetovaní na Gawenových předloktích ho v odpoled-ním slunci pálili. Díval se na ně s úžasem, který ho neopouš-těl od té doby, co se objevil Merlin. Těla hadů vytetovaná přes jeho pevné svaly se kroutila sem a tam. Pomocí trnů mu je napíchal do kůže a nabarvil borytovou modří jeden stařec z malého národa od bažin. Když s prací začal, byl Gawen ještě napůl oblouzněn, a jakmile začal cítit bolest, snažil se odsunout vědomí stranou. Tetování ho nejdříve pálilo, ale nyní mu je připomínalo jen občasné bodnutí v předloktí. Řekli mu, že si má odpočinout, avšak ležet na ovčích kožešinách, vy-
VEDMA
91
koupaný a oblečený v tunice z vyšívaného plátna, mu připadalo jen
O málo skutečnější než zkouška, kterou podstoupil. Gawen nemohl popřít, co se mu stalo, ale stále tomu nerozuměl. Druidové ho nazývali Pendragonem, provolávali mu slávujako kněži králi, jako těm, kteří vládli v zemích nyní ponořených pod mořem. Avšak připadalo mu, že avalonské údolí je jen velmi malé království. Je snad jako Kristus, kterého Otec Josef nazýval králem, že má království, které není z tohoto světa?
Možná, napadlo ho, když usrkl vína s vodou z poháru, který mu dali na dosah, až se skončí tato noc, on a Sianna budou vládnout jako král a královna pohádkové země. Srdce se mu při té myšlence rozbušilo. Neviděl ji od ranního rituálu. Avšak dnes večer bude tančit kolem beltan-ských ohňů. Ajako král se bude procházet hlučícím davem a bude si moct zvolit kteroukoli ženu, jež mu padne do oka. Již teď mu bylo jasné, kterou bude chtít. Přestože byl v armádě, od první chvíle, kdy spatřil Siannu, nestál o jiné děvče, které by si vybral pro svoji první zkušenost s láskou.
Už jen když o tom přemýšlel, cítil se připraven. Kdyby vše šlo podle plánu, byli by se spojili již před rokem, ale tehdy ji opustil. Počkala snad na něj? Snil o tom, že počkala, avšak věděl, jakému tlaku bývají kněžky vystaveny, aby se účastnily rituálu. Neměl však odvahu zeptat sejí přímo. Nakonec na tom nezáleží. V duchu je jeho. Přes bažiny se sem doneslo slabé bubnování. Gawen cítil, jak mu srdce tluče stejným rytmem, usmál se a znovu zavřel oči. Brzy, již brzy to bude.
Příští rok, říkala si Caillean, když si prohlížela tanečníky, budou muset oslavy přesunout na louku u paty Mohyly. V otevřeném prostoru za kamenným kruhem není pro druidy a mladé kněžky dostatek místa, a to ještě mají dorazit lidé od bažin.
Ve světle z ohňů její tmavé oči ustaraně obhlížely všechny, kteří se zde shromáždili. Bylo skutečně obdivuhodné, jak rychle se ta zpráva roznesla, ale jistě, starý lovec, kterého pozvali, aby Gawenovi vytetoval draky na zápěstí, to jistě rozhlásil.
Kněžky ovšem věděly, co se stalo už od rána, kdy se druidové vrátili z kopce a oči jim vítězně plály. Caillean měla pocit, že dosáhla jistého předělu v očekávání, přirozeného pro oslavy cítí sílu, která zde dřív nebyla. Jistěže si

daly všechny záležet na tom, aby měly pěkné účesy a vzaly si na sebe ty nejlepší ozdoby. Dnes mezi nimi bude procházet král. Koho si vybere?
Caillean se nemusela dívat do stříbrného umyvadla, aby znala odpověď.
1 kdyby neměla ráda Siannu už od doby, kdy byli s Gawenem ještě děti, jakmile ji spatřila dnes ráno jako Pannu nevěstu, její srdce až přetékalo láskou. Kněz a kněžka avalonští se nezení a nevdávají tak jako ostatní lidé, ale když se spojí při Velkém obřadu, stanou se nástroji, kterým jsou spojeni Pán a Paní. To, k čemu zde dnes večer dojde, bude královská svatba a Gawenovo spojení se Siannou požehná zemi.
Věděla, že Gawen byl zrozen k tomu, aby sdílel významný osud, ale kdo

by si dovedl představit tohle? Caillean se usmívala vlastnímu nadšení. Svým způsobem byla oslněna jako kterákoli z mladších kněžek, když snila o tom, jak Gawen a Sianna budou jako požehnaný král a královna vládnout duchu Británie z Avalonu a ona bude stát za nimi.
Na oslavy zakoupili dva voly a opékali je na rožních dole pod kopcem. Maso pak nosili nahoru v košících a lidé z bažin přinesli zvěřinu a vodní ptáky i sušené ryby. Pivo z vřesu se rozlévalo z kožených vaků a z hliněných nádob se popíjela medovina tím přispěli k dobré náladě. A v prostoru mezi půlkruhem hodovníků a kamenným kruhem hořel beltanský oheň.
Kdyby pohlédla na jih, viděla by záři ohně zapáleného na Dračím ostrově. Věděla, že z toho místa bude vidět další oheň a ještě další, po celou cestu až na konec země, a právě tak pláně ležící na sever od velkého kamenného kruhu u posvátného kopce byly tuto noc označeny ohněm.
Této noci, říkala si s uspokojením, této noci je celá Británie zalita světlem, které vidí i ti, kteří se rodí pouze jednou a postrádají ducha!
Děvče z lidí od bažin, mající v oblaku černých vyčesaných vlasů věnec z planých růží, s plachým půvabem pokleklo před kněžkou a nabízelo jí z košíku sušené bobule naložené v medu. Caillean si odhrnula z čela modrý závoj a trochu si nabrala. Usmála se. Děvče si všimlo stříbrného srpečku, který se třpytil nad malým půlměsíčkem vytetovaným na kněž-čině čele, naznačilo znamení úcty a rychle odvrátilo tvář.
Když odešlo, velekněžka si nechala tvář odkrytou. Dnes je sváteční noc, kdy se dveře mezi dvěma světy otvírají a duše volně putuje. Není důvod pro nějaké tajemství. Závoj je stejně jenom symbolem Caillean ví, jak přivolat zdání stínu, který - když to bude třeba - skryje její rysy. Kněžky, které byly u nich v učení, byly přesvědčeny, že se velekněžka, stejně jako Královna vil, může zjevit z čistého vzduchu.
Za zvuku bubnů, které se ozývaly jako tlukot srdce souznějící s rytmem oslav, náhle vytryskla kaskáda tónů harfy. Jeden z mladých druidů si přinesl na vrchol Mohyly malou harfu. Nyní seděl, s nohama zkříženýma, vedle snědého bubeníka, světlovlasou hlavu nakláněl na stranu a snažil se zachytit rytmus. V další chvíli se ozvalo hořkosladké troubení píšťaly z kravího rohu, pozvedající svůj hlas nad zněním strun harfy jako mladý býček na poli porostlém planými rostlinami.
Děvče s věncem z šípkových růží ve vlasech se začalo pohybovat do rytmu, ohýbalo paže, křehké boky se jí pod kolouší kůží líbezně vlnily. Zpočátku váhavě a potom se vzrůstající vervou se přidala Dica a po ní Ly-sanda. Bubnování se zrychlilo a brzy se jim čela leskla potem a tenké modré tuniky se jim začaly lepit na tělo.
Jak jsou krásné, pomyslela si Caillean, a nespouštěla z děvčat oči. I ona se začala vlnit do rytmu hudby, ač již uběhlo mnoho let od té doby, co naposledy tančila při oslavách.
Najednou si všimla, že tanečnice změnily způsob tance a volně plynoucí pohyby přerušil vpád vetřelce, jako když vstoupí člověk do proudu v řece.

Tanečnice se rozestoupily, otočily se a Caillean zahlédla Gawena. Měl na sobě bílou suknici krále, přepásanou zlatem. Na prsou mu visel královský medailonek z dílny starých mistrů a na hlavě měl korunu ze zelených dubových listů.
Kromě toho zdobily jeho předloktí pouze modří hadi. Nic jiného však nepotřeboval. Dny, které strávil v římské armádě, vytvarovaly jeho tělo a na stehnech i lýtkách se mu rýsovaly pevné svaly. Poslední mladická jemnost z jeho rysů vymizela, v jeho tváři vynikaly lícní kosti a všechno bylo sladěné, jak má být. Chlapec, kterého milovala a o kterého se strachovala, zmizel, místo něho tu stál muž.
A když si všimla záře, která z něho vycházela, bylo jí jasné, že vidí krále.
Touží snad po něm? Caillean si uvědomovala, že dosud má tu moc obklopit se

třpytem, vedle kterého by vybledlo Siannino zářivé mládí. Avšak předpokládala, že pouto, které mezi mladými lidmi je, pochází z duše a bylo zpečetěno již v dobách minulých. Gawen by si zvolil svoji pravou družku, i kdyby vypadala jako čarodějnice. Sianna je především mladá a může dát Gawenovi dítě, zatímco Caillean přes všechnu svoji moudrost a všechna kouzla by něco takového již nemohla.
Není to milovaný mé duše, pomyslela si s náznakem smutku. Duše muže, který by měl být mým druhem, není teď součástí žádného těla. Přitažlivost, kterou na ni působil, byla jen přirozenou reakcí na silný mužský magnetismus krále a kouzlo beltanských ohňů. Této noci Gawena miloval každý - muž či žena, mladý nebo starý.
Viděla snad chlapce, podobně jako viděla Eilan chlapcova otce, když přistoupil o beltanských ohních k ní? Gawen byl vyšší než tehdy Gaius, a přestože měl nos zahnutý jako Říman, připadalo jí, že posazením očí připomíná Eilan. Avšak popravdě řečeno, v tuto chvíli Gawen nepřipomínal ani jednoho ze svých rodičů, ale někoho jiného, koho znala už dávno, v jiném životě.
„Král roku," ozývalo se šeptání, když procházel mezi tanečníky, a Caillean potlačila bodnutí zlé předtuchy. Otec tohoto chlapce byl také tak nazýván, než zemřel. Ale Gawen má na paží posvátné hady. Není pouze Králem roku, který je ctěn po jeden cyklus ročních období a potom, jestliže to doba vyžaduje, je obětován je Pendragon, který bude sloužit zemi, jak dlouho bude žít.
Kolem Gawena se shromáždila děvčata a vtáhla jej do víru tance. Caillean viděla, jak se směje, jak bere nějaké děvče za ruce a otáčí je, potom je nechává udýchané a smějící se a obrátí se k dalšímu, které krátce objímá, roztočí a posílá do náručí jiného mladíka. Tančili, dokud všem stačil dech. Pouze Gawen vypadal, že by takhle vydržel dovádět celou noc. Potom jim dovolil, aby ho uvedli na jeho sedadlo, pokryté jeleními kůžemi, stejně jako křeslo, na kterém po druhé straně ohně seděla Caillean.
Přinesli mu jídlo a pití. Bubnování pomalu ustalo a pouze sladké tryl-kování píšťaly z kosti pokračovalo jako doprovod jejich rozhovorů a smí-

chu, který se ozýval ze všech stran. Caillean pila víno s vodou a pozorovala všechny shromážděné s laskavým úsměvem na rtech.
Když se znovu ozvalo bubnování, tiché a pravidelné jako tlukot srdce, otočila se.
Bubeník, muž od bažin, musel vědět, co teď přijde, ale Caillean se tvářila ustaraně, protože netušila, co mají Vodní chodec a stařec, který ho doprovází, v úmyslu. Nic nepřátelského - kromě nožů v pochvách za jejich pásky byli neozbrojeni - ale něco vážnějšího, nebo snad slavnostnějšího nežli hravé oddávání se oslavám. Tři mladíci je doprovázeli a nespouštěli z Gawena zářící oči. Co to nesou? Caillean se postavila a tiše obešla oheň, aby si to mohla prohlédnout.
„Jsi králem." V hrdelních slovech Vodního chodce bylo slyšet tvrzení, ne otázku. Pohledem zalétl k drakům na Gawenových předloktích. „Jako dávný lid, který přichází od moře, na nic nezapomínáme." Stařešinové přikývli. „Pamatujeme staré příběhy."
„Je to tak," souhlasil Gawen a Caillean bylo jasné, že vidí svoje dřívější životy, které předcházely dnešnímu zasvěcení, postupně si na ně vzpomíná.
„Přišel jsem znovu," dodal.
„Potom ti dáváme toto," prohlásil stařec. „Ze spadlé hvězdy to vyrobili naši kováři - ach, je to tak dávno. A až se zlomí, kouzelník z tvého lidu to zase dá dohromady. Mezitím, pane, to používej k naší ochraně, a až zemřeš, zase to schováme." V rukou držel něco dlouhého zabaleného v pomalované kůži.
Když Gawen dar přijímal, bylo ticho. Caillean slyšela, jak jí tluče srdce, pomalu a ztěžka. V obalu, tak jak jí to napovídaly vracející se vzpomínky, ležel meč.
Byl dlouhý s tmavou čepelí, velikostí připomínal římský jezdecký meč s ostřím ve tvaru listu. Pamatovala, že takové užívali druidové při svých rituálech. Ty však byly bronzové a nikdy se takhle netřpytily jako zrcadlo. Hvězdný kov... Gawen už slyšel o takových čepelích, ale nikdy žádnou neviděl. Koho by napadlo, že lidé od bažin budou mít ve svém vlastnictví takový poklad? Nešlo zapomenout na to, že přestože jsou pokorní, jejich Kmen je velmi starý.
„Vzpomínám si..." začal Gawen tiše. Jílec se hodil do jeho ruky, jako kdyby byl vyroben na míru. Pozvedl meč a v tvářích všech shromážděných se zaleskl odraz ohně v čepeli.

„Vezmeš si tedy meč a budeš nás chránit," pokračoval Vodní chodec. „Přísahej!"
Gawen zamával mečem nad hlavou s neuvěřitelnou lehkostí. Jako chlapec by jej nepozvedl. Mávnutím v zápěstí prořízl vzduch, až čepel zazvo-nila. To je zvláštní, pomyslela si Caillean, že zrovna Římané ho vycvičili, aby se mohl stát ochráncem těch, které potlačovali.
„Přísahal jsem, že budu sloužit Paní," řekl Gawen tiše. „Nyní přísahám i vám a vaší zemi." Otočil čepel a ostřím přejel přes svoji dlaň. Nebylo třeba moc tlačit - meč byl ostrý jako jazyk hada - a vzápětí vytryskla z rány tmavá krev a začala kapat na zem. „Pro tento život a toto tělo," pokračoval. „A pro svoji duši obnovuji přísahu, kterou jsem již kdysi složil..."
Caillean se zachvěla. Jaké vzpomínky si ten chlapec vybavil, když pobýval v kopci? Naštěstí, jak bude ubíhat čas, vzpomínky vyblednou. Je těžké normálně žít, jestliže si člověk tak dobře pamatuje minulé životy.
„V životě a smrti, pane, ti budeme sloužit." Vodní chodec se dotkl prstem krve na zemi a přiložil sijej ke svému čelu. Zůstala mu na něm červená čmouha. Druhý mladík udělal totéž a pak Gawena obklopili z obou stran jako čestná stráž. Mladí druidové, kteří přihlíželi, se tvářili pobaveně, pozorujíce přeměnu člověka, který byl ještě před rokem chlapcem.
Caillean vzhlédla. Hvězdy se posunuly směrem k půlnoci a oheň začal dohořívat. Hvězdné proudy se začaly otáčet doba pro největší kouzla se přiblížila.
„Kde je Sianna?" zeptal se Gawen tiše. Caillean si uvědomila, že ještě než mu přinesli meč, rozhlížel se po davu.
„Běž do kruhu. Zavolej svoji nevěstu a ona přijde."
Oči mu zasvítily, a ne světlem od ohně. Beze slova kráčel ke kamennému kruhu. Jeho doprovod šel za ním, avšak když procházel dvěma sloupy, které značily vchod, zastavili se zde a zůstali na stráži. Gawen pohlédl na okamžik k oltáři, pak pozvedl meč a umístil jej jako svoji oběť před kámen. S prázdnýma rukama se otočil a šel zpátky.
„Sianno! Sianno!" volal a touha z toho volání pronikala do všech světů.
Na okamžik všichni u Mohyly ztichli. Vyčkávali.
A potom zdálky zaslechli zvuk připomínající stříbrné zvonečky. Spolu s ním se ozývalo bubnování, rychlý taneční rytmus, při kterém srdce plesalo radostí.
Caillean hleděla dolů z kopce a zahlédla mihotavá světla. Brzy zahlédne i obličeje - ostatní lidi od bažin a další, kteří nebyli tak úplně lidmi a kteří směli vstoupit mezi lidi pouze o této noci, kdy se dveře mezi světy otvírají.
Uprostřed se zachvělo něco bílého - nějaká průsvitná hebká látka ve tvaru baldachýnu. Hudba zesílila, hlasy začaly s písní o nevěstě, slavící davy se stáhly do dvou stran, aby mohlo projít procesí, které scházelo dolů z kopce.
Král při své korunovaci, ženich při svatbě, kněz při svém zasvěcení -všechno to jsou okamžiky božské slávy. A Gawen, ztělesňující všechny tři, pozoroval, jak k němu přiváději jeho nevěstu.
Avšak Sianna - ar je sebevětší krása Boha, krása Bohyně ji překoná. Když pozvedli baldachýn, děvče přistoupilo mezi pilíři k němu. Na hlavě mělo korunu z cesmíny a Caillean si uvědomila, že i kdyby použila všechna svoje kouzla, nemohla by se té dívce rovnat. Sianna se totiž, když Gawen spal, vrátila do království své inatky, a tak dceru pohádkové královny zdobily šperky z druhého světa.

Gawenovo tělo se třáslo a srdce mu prudce bušilo. Byl rád, ie odložil meč když se takhle chvěje, mohl by se i poranit. Nosiči pochodní, kteří Siannu doprovázeli, stáli teď v kruhu. Jak Sianna procházela mezi sloupy a přistupovala k němu, zdálo se, že světlo houstne a svět mimo kruh mizí.
V tu chvíli by nedokázal říci, zeje krásná. To bylo lidské slovo, a ačkoliv byl vychován jako bard, nedokázal to, co nyní cítí, vyjádřit žádným výrazem. Chtěl pokleknout a políbit zem, po které kráčí, a přesto se v něm hnulo něco stejně božského přistoupil blíž, aby ji uvítal. Viděl odraz toho božského v jejích očích.
„Volal jsi mne, můj milovaný, jsem tu..." Hlas měla hebký a v jejích očích zahlédl třpyt, který mu připomněl lidské děvče, se kterým kdysi dávno lovil ptáky. Bylo snazší smířit se s božskou silou, která se v něm hlásila o slovo.
„Naše spojení," pronesl s těžkostí, „poslouží zemi a lidu. Ale žádám tě, Sianno, bude také pro tebe prospěšné ulehnout se mnou?"
„A co uděláš, když řeknu, že ne?" lehce se mu vysmívala.
„Vezmu si jinou - nezáleží mi na tom kterou - a pokusím se splnit svoji povinnost. Avšak bude to jen moje tělo, které bude jednat, ne moje srdce nebo moje duše. Ty jsi kněžka. Chci, abys věděla, že pochopím, když ..." Zahleděl se

na ni a toužil, aby pochopila to, co nedokáže říci nahlas.
„Avšak já nic takového neříkám," odpověděla mu, „ani ty ne."
Sianna přistoupila blíž a položila mu ruce na ramena. Zaklonila hlavu, aby ji mohl políbit, a Gawen, ruce dosud visící bez pohybu podél jeho boků, se sklonil, aby si vzal, co mu nabízela. A když se rty dotkl jejích úst, cítil, jak do něho plně vstoupil Bůh.
Bylo to jako oheň, který se ho zmocnil tu noc předtím, ale jemnější ajakoby prozářené zlatem. Uvědomoval si sám sebe, Gawena, ale zároveň toho druhého, který uměl, jak sám netušil, rozmotat složitý uzel panenského pásu a odepnout brože, kterými bylo sepnuto její roucho. Za okamžik stála před ním a sladké záhyby jejího těla byly nad všechny šperky, které dosud měla na sobě.
Potom se pohnula, odepjala si zlatý pás a zatáhla zajeho suknici, dokud i on nebyl nahý. Jako v úžasu se dotkl jejích prsů a potom se znovu políbili, jako kdyby byli jedno tělo.
„Kam si lehneme, lásko moje?" zašeptal, když mohl znovu dýchat.
Sianna odstoupila a lehla si na kámen. Gawen stál před ní a cítil, jak z Mohyly vychází silný proud a stoupá vzhůru z nitra kopce skrz jeho chodidla a vzhůru páteří, až se celý zachvěl tou silou. Opatrně, jako kdyby se náhlým pohybem mohl roztříštit, se nad ni sehnul a klesl mezi její otevřená stehna, tak aby přizpůsobil svoje tělo jejímu.
V okamžiku jejich spojení pocítil, jak naráží na blánu jejího panenství, a věděl, že mu nelhala, ale již mu na tom nezáleželo. Vracel se domů... bylo to sladší, než muž v něm očekával, a měl jistotu, že s radostí rozpoz-

nal Boha, který do něho vstoupil. Leželi bez hnutí přitisknuti těsně k sobě, bez pohybu, avšak síla, která je spojila, se nedala popřít.
Sianna jej pevně stiskla a Gawen se začal pohybovat v rytmu nejstaršího ze všech tanců a uvědomoval si, že je jediným zdrojem pro energii, která v něm koluje, která jej vede k tomu, aby předal všechnu sílu, která se v něm shromáždila, ženě, v jejímž náručí ležel. Cítil, jak se pod ním mění v oheň, jak se mu ještě více otvírá a tiskne se k němu, jako kdyby skrz to lidské tělo mohl dosáhnout na něco, co je víc než lidské.
V poslední chvíli, kdy již ztratil schopnost vědomého uvažování, zaslechl Siannu,jak šeptá: „Jájsem oltář..." Odpověděl: „...ajájsem oběť," a když tak odpověděl, našel úlevu, alespoň pro vášeň muže a sílu Boha.
Tryskající proud energie zesílený spojením Boha s Bohyní se odrážel od Mohyly. Obrovský tok síly pronikal všemi prostupnými cestami a vytryskl i na nižší pole, která dosahovala až k Mohyle, a tak byla posvěcena všechna zem. Caillean čekala venku mimo kruh, cítila, jak ona síla vytryskla do všech stran, a pocítila úlevu. Oddychla si. Ostatní, kteří všichni svým způsobem cítili, co se stalo, vyskočili na nohy a oči se jim rozšířily úžasem. Bubny, které nepřestávaly udávat rytmus božského spojení od chvíle, kdy se Sianna připojila uvnitř kruhu ke Gawenovi, najednou zavířily nečekanou silou a ozval se nejprve osamělý hlas, ke kterému se připojily další a další, dokud celý kopec nejásal jediným výkřikem radosti.
„Bůh se spojil s Bohyní," prohlásila Caillean, „náš Pán se zemí!"
Bubny se po svém prvním víření opět zklidnily do tanečního rytmu. Lidé se se smíchem pustili do tance. Všichni, i ti nejstarší druidové, měli pocit, že musejí uvolnit svoje napětí. Únava zmizela a s ní, jak se zdálo, i všechny zábrany. Ti, kteří až doposud pozorovali tančící jen zpovzdáli, se začali pohybovat do rytmu. Jedno mladé děvče z lidu od bažin vtáhlo starého Branná do prostoru před ohněm a on poskakoval a kroužil s větší energií, než by Caillean věřila, zeje schopen.
I když oheň byl nyní nízký, žár, který vyzařoval, zesílil. Tanečníci se brzy zpotili. Caillean překvapilo, že jedna z jejích kněžek, Lysanda, si jako první stáhla svoji tuniku a ostatní rychle následovali její příklad. Mladý muž a žena z lidí od bažin se osvobodili od vlajícího oblečení, vzali se za ruce a pro radost skočili přes oheň.
Caillean na ně hleděla a uvědomila si, že to je již drahně let, kdy naposledy zažila při beltanských ohních takové veselí. Možná že nikdy, protože obřady, které se konaly ve Vernemetonu, byly omezeny strachem z Římanů, kteří s něčím takovým nesouhlasili, a v Avalonu se dosud způsoby tohoto kraje učili. Avšak jistě to způsobilo spojení syna z rodu druidů s dcerou z pohádkového lidu. Všichni, pomyslela si, když pohledem přelétla tanečníky, mohou být s dnešními oslavami spokojeni.
Avšak žádná noc, byť by byla sebeveselejší, nemůže trvat věčně. Muži

i ženy se po dvojicích rozcházeli, aby oslavili vlastní obřad na svahu kopce. Ostatní se zahalili do svých plášťů a ulehli do vřesu poblíž ohně. Pochodně těch, kteří kruh střežili, již dávno dohořely, ale stíny samotných kamenů poskytovaly dostatek soukromí těm, kteří leželi za nimi.
Krátce před svítáním skupinka mladých lidí šla uhasit beltanské ohně a sesbírat zelené listí pro výzdobu budovy u úpatí Mohyly. Tančení během dne, kterým se uctíval strom, bylo stejně veselé jako noční oslavy u ohně a bylo ještě ozdobnější a umožnilo nezasvěceným pannám a mladším dětem, které přespaly u ohně, aby se mohly oslav také účastnit.
Caillean, která toho natančila a vypila méně než ostatní a byla zvyklá držet vigilie, pozorovala ze svého křesla u ohně noc, jak pomalu bledne. Jakmile však svítání zaplašilo stíny noci, usnula vyčerpáním.
Nastal nádherný den. Skrz listí na větvích, ze kterých si postavili něco na způsob malé chýše, aby měli soukromí, shlédl Gawen z vrcholy Mohyly na krajinu plnou jezer, lesů a polí, která se koupala ve slunci beltanského rána. Byl si jist, že by mu připadala krásná, i kdyby nebyl tak šťastný. Pravda byla, že ho bolelo celé tělo a nové tetování ho pálilo, když natáhl ruce, ale to byly jen povrchové bolesti těžko se daly srovnávat s nádherným pocitem zdraví, které cítil ve svých žilách.
„Otoč se," řekl Ambios, „vydrhnu ti záda." Nalil mu vodu přes oblečení na záda. Z druhé strany jejich přístřešku, kde zrovna koupali Siannu, se ozýval sladký dívčí smích.
„Děkuji ti," řekl Gawen. Každý nový zasvěcenec mohl očekávat, že o něho budou pečovat, ale z Ambiovy služby vycítil úctu, která ho překvapila. Bude to tak už vždycky? Bylo krásné cítit se jako král při extázi rituálu, ale Gawen uvažoval, zda se v každodenním shonu veškerá úcta nevy-tratí.
Píchlo ho v předloktí a to ho přinutilo pohlédnout znovu na vytetované draky. Alespoň jedna věc se změnila jednou provždy. Tohle tetování hned tak nezmizí. A Sianna je navždycky jeho.
Vykoupal se a přehodil přes sebe tuniku bez rukávů, kterou mu přinesli. Byla z plátna obarveného na sytě zelenou a vyšívaná zlatem. Netušil, že druidové mají takové nádherné oblečení ve svých zásobách. Ovázal si pás kolem pasu a připnul si meč. Ačkoliv ostří nevykazovalo žádné známky času, kožená pochva byla zpuchřelá a některé ze stehů začaly povolovat. Bude se muset postarat o to, aby mu udělali novou, napadlo ho, když vycházel z přístřešku z větví.
Všechny myšlenky na meč ho opustily, když spatřil Siannu. Byla oblečena stejně jako on do jarní zeleně a právě si připevňovala na čelo novou korunku z cesmíny. Ve slunci jí vlasy zářily jako červené zlato.
„Paní..." vydechl, vzal ji za ruku a políbil ji. „Jsi tak šťastná jako já?" ptala se jeho ústa její ruky.
„Můj milý..." ještě šťastnější, odpovídaly její oči. Najednou zatoužil po

noci, kdy budou zase sami. Teď pro něho byla pouze lidskou ženou, avšak Bohyně, která k němu přišla předešlé noci, nebyla krásnější.
„Gawene - můj pane - " šeptala Lysanda. „Máme pro tebe jídlo."
„Bude lepší, když se najíme," zamumlala Sianna. „Hostina, kterou připravují dole, nebude hotova, dokud si neodbudou polední tanec u stromu."
„Už jsem se nasytil," řekl Gawen a stiskl jí ruku, „ale brzy budu mít zase hlad..."
l Sianna se začervenala, krátce se zasmála a přitáhla ho ke stolu, na který Ozkládali studené maso, chléb a pivo. < Zrovna se chystali posadit, když se zezdola ozvalo volání. l „Chceš, abychom již šli dolů?" zeptala se Sianna, avšak volání nebylo IMiléhavé, nebyla to ještě výzva k účasti na oslavách. 1.
„Utíkejte!" Najednou byla slova zřetelná. „Blíží se - musíte se dostat pryč!"
„Je to Tuarim!" vykřikla Lysanda a podívala se z kopce dolů. „Co se proboha mohlo stát?"
Výcvik, na který, jak se Gawen domníval, již zapomněl, ho ihned postavil na nohy a ruka automaticky sáhla po jílci meče. Sianna na něho chtěla promluvit, ale když se jejich oči střetly, svoje slova spolkla a postavila se po jeho boku.
„Řekni mi, co se stalo." Vykročil vpřed, zatímco na plochý vrchol kopce se zrovna vypotácel mladý druid.
„Otec Paulus a jeho mniši," vyrazil ze sebe Tuarim. „Mají lana a kladiva. Říkají, že svrhnou posvátné kameny Mohyly!"
„Jsou to starci," konejšil je Gawen. „Postavíme se mezi ně a kruh. Nebudou schopni s námi pohnout, tím spíš ne s kameny, i kdyby se zbláznili." Stěží mohl uvěřit tomu, že z jemných mnichů, se kterými se učil hudbu, se mohli stát takoví

fanatici, i když je Otec Paulus celý rok zahrnoval svými kletbami.
„Ne že by to byli mniši..." ztěžka dýchal Tuarim. „jsou to vojáci. Gawene, musíme uprchnout. Otec Paulus poslal do Děvy a přivolal Římany!"
Gawen se zhluboka nadechl a srdce mu bušilo tak, že byl rád, že to kromě něho nikdo jiný necítí. Věděl, co Římané dělají s dezertéry. Na okamžik uvažoval o tom, že by uprchl. Ale to již jednou udělal, a jestliže v těle dosud cítil hanbu za to, že odešel z války, která nebyla jeho, a opustil armádu, které nepřísahal věrnost, jak by mohl žít sám se sebou, kdyby opustil lid, který ho oslavoval jako Pendragona na posvátné Mohyle?
„Dobrá!" přinutil se k úsměvu. „Římané jsou rozumní lidé a jejich příkazy mají chránit všechna náboženství. Já jim to vysvětlím a oni zabrání nazarejcům, aby kamenům ublížili."
Tuarimova tvář se začala rozjasňovat. Gawen vydechl a snažil se přesvědčit sám sebe, že co říká, je pravda. A již je pozdě aby změnil názor, protože sám Otec Paulus s tváří brunátnou vypětím a vztekem se již vynořil na okraji kopce.

„Gawene! Můj synu, co ti to udělali?" Kněz k němu přistoupil, lomil rukama a volal: „Přinutili tě, aby ses klaněl jejich modlám? Svedla tě snad tahle děva k hříchu a hanbě?" Za ním se objevili další tři bratři.
Gawenovu tvář rychle opustil pobavený úsměv - vystřídal ho hněv. Postavil se mezi Siannu a starce.
„Nebyl jsem k ničemu přinucen, ani se k ničemu přinutit nenechám! A tohle je moje nevěsta, tak drž jazyk za zuby, když o ní mluvíš!" Nyní i zbývající nazarejci dosáhli vrcholu Mohyly a v ruce mávali dřevěnými palicemi a lany ze syrové kůže. Dal znamení Tuarimovi, aby Siannu odvedl.
„Je to ďáblík, had velkého svůdce, který uvedl prostřednictvím pokuši-telky Evy celé lidstvo do hříchu! Jestliže se budeš kát, nebude tento jediný prohřešek proti tobě obrácen. Střež sejí, Gawene." Natáhl ruku. „Pojď teď se mnou!"
Gawen na něj překvapeně zíral. „Otec Josef byl svatý muž a budiž posvěcen duch, který kázal slova lásky. Jeho bych třeba poslechl, ale on by nikdy takhle nemluvil. Ty jsi, starce, snad úplně zešílel." Vrhl nepřátelský pohled i na ostatní a v jeho výraze bylo něco, co je zarazilo.
„Teď přišla moje chvíle, abych udílel příkazy!" vykřikl a cítil hvězdnou přítomnost královského pláště, do kterého byl zahalen. „Přišli jste k nám jako prosebníci a my jsme vám dali svatyni a nechali vás postavit si kostel vedle našeho posvátného kopce. Avšak Mohyla patří starým bohům, kteří chrání tuto zemi. Nemáte právo být tady vaše nohy znesvěcují tuto posvátnou půdu. A tak vám říkám, běžte, pokud nechcete, aby mocné síly, které nazýváte démony, na vás udeřily na místě, kde stojíte!"
Pozvedl ruku, a ačkoliv byla prázdná, mniši se stáhli, jako kdyby se mu v ní zaleskl meč. Gawen se zachmuřeně usmál. V následující chvíli vezmou do zaječích. Potom zaslechli na kameni klapot sandálů s cvočky. Dorazili Římané.
Bylo jich deset pod vedením upoceného decuriona, každý v ruce držel krátké ostré kopí zvané pilum. Stěží chráněni svým oblečením, prohlíželi si nazlobeně nazarejce a se stejnou nenávistí i rozzuřené druidy.
Decurio hleděl na Gawenovo zlaté vyšívání zjevně usoudil, že je to známka hodnosti, a oslovil jej: „Hledám Gaia Macellia Severa. Tito mniši mi dali vědět, že bys jej mohl mít ve svém držení."
Někdo za Gawenem zalapal po dechu a pak ztichl. Gawen zavrtěl hlavou v naději, že ten muž není v Británii tak dlouho, aby si uvědomil, jak jasné římské rysy nese jeho tvář.
„Slavíme obřad naší církve," řekl tiše. „Nikomu nepřekážíme."
„A kdo jsi ty, že můžeš něco takového tvrdit?" Decurio se pod svou přilbou zachmuřil.
„Jmenuji se Gawen, jsem syn Eilan..."
„Blázne!" Vykřikl Otec Paulus. „To je sám Gaius, kdo s tebou mluví!"
Říman rozšířil oči úžasem. „Pane," začal, „tvůj dědeček nás posílá..."

Js „Zajměte ho!" přerušil ho znovu Paulus. „Je to zběh z vaší armády!"
Řady vojáků se překvapením rozvlnily, a zatímco je druidové pozorovali, Otec Paulus postrčil jednoho ze svých bratří směrem ke kamennému kruhu.
„Jsi mladý Macellius?" Decurion si ho podezíravě prohlížel. Gawen zhluboka vydechl. Jestliže se jeho dědeček z Děvy bude snažit za něj přimluvit, mohl by se z toho nakonec dostat.
„To je moje římské jméno, ale..."
„Byl jsi v armádě," vybuchl Říman.

Gawen sebou škubl, když zaslechl, jak se kladivo zakouslo do kamene. Dva z mnichů již přehodili přes sloupovité kameny lano a začali za ně tahat, zatímco třetí se rozpřahal na další.
„Postav se do pozoru, vojáku, a odpověz mi!"
Tři dlouhé měsíce byl Gawen zvyklý na takovýhle tón odpovídat. Než si to stačil uvědomit, tělo se mu natáhlo do strnulého pozoru, jakému se mohl naučit pouze výcvikem v legii. V dalším okamžiku se snažil rychle svůj postoj uvolnit, ale škoda již byla napáchána.
„Nikdy jsem nesložil přísahu!" vykřikl.
„To posoudí ostatní," řekl decurio. „Nyní budeš muset jít s námi."
Směrem od kamenného kruhu se ozvalo zapraskání a zmučený praskot kamene, jak dřevěná palice narazila na zlom ve skále. Jedna z žen vykřikla a Gawen se otočil a viděl, jak sloup padá rozštípnutý vedví k zemi.
„Pane, zastavte je!" křičel. „Je zakázáno znesvětit tento chrám, a tohle je posvátná půda!"
„Tohle jsou druidové, vojáku!" vyštěkl nazarejec. „Myslíš si snad, že Paulinus a Agricola je všechny dostali? Řím nemůže snášet ty, kteří proti němu užívají svých kouzel. Druidové a jejich obřady jsou zakázány - tvojí povinností je zničit každého, kdo přežívá!" Vrhl se k druhému sloupu, který se začal povážlivě kývat, a začal do něho bušit palicí. Mniši s kladivy, povzbuzeni úspěchem, se vrhli na další kámen.
Gawen na ně s úžasem hleděl, všechny vzpomínky na Řím a na vlastní nebezpečí byly zahnány náhlým vzkypěním královského hněvu. Nevšímaje si decurionových příkazů, kráčel ke kamennému kruhu.
„Paule, toto místo patří mým bohům, ne tvým. Zmiz od toho kamene!" Hlas, kterým promlouval, jako by nebyl jeho odrážel se od kamenů. Ostatní mniši se zarazili a na krok ustoupili, ale Paulus se začal smát.
„Démoni, zaklínám vás! Satanáš, retro mé!"
Chystal se pohnout kamenem.
Gawen mu sevřel kostnatá ramena rukama odtáhl muže pryč a mrštil jím o zem. Když se narovnával, slyšel neomylné zašustění gladia vytahovaného z pochvy, otočil se a ruku přiložil k jílci vlastního meče.
Legionáři tasili svoje zbraně a Gawen musil silou přinutit vlastní prsty, aby jílec uvolnily. V hlavě mu vířily myšlenky. Neproliji krev na téhle posvátné půdě! Neposvětili mě na válelného vůdce, ale na svatého krále.
Ji

„Gaie Macellie Severe, ve jménu císaře tě zatýkám. Slož svoji zbraň!" Hlas decuriona hřímal a odrážel se mezi kameny.
„Pouze jestliže zatkneš i je," prohlásil Gawen a ukázal na mnichy.
„Tvoje náboženství je postaveno mimo zákon a ty jsi odpadlík," zavrčel důstojník. „Sundej ten meč, nebo přikáži svým mužům, aby tě na místě probodli."
Je to moje chyba, pomyslel si Gawen otupěle. Kdybych se byl nevypravil do Říma, nikdy by se nedozvěděli o existenci Avalonu.
Ale teď Avalon znají, odpovídala pobouřeně část jeho já. Proč mrhat životem kvůli pár kamenům.
Gawen pohlédl k hranicím. Kam se podělo to kouzlo, které se odráželo kámen po kameni, když se objevil Merlin? Jsou to jen kusy skal, které v denním světle vypadají bezmocně. Byl blázen, když si o sobě myslel, že je králem. Ale co jiného by mohla být pravda, vždyť na tom oltáři mu Sianna dala svoji lásku nemůže dovolit, aby to místo znesvětily poskvrněné ruce Otce Paula. Za řadou vojáků spatřil Siannu a pokusil se o úsměv, avšak rychle tvář odvrátil, aby mu její zoufalý výraz nevzal zbytek odvahy.
„Nikdy jsem nesložil přísahu před císařem, zatojsem přísahal, že ochráním tento posvátný kopec!" řekl tiše a starodávný meč, který mu dali muži od bažin - teprve včera v noci - mu vklouzl do dlaně.
Decurio dal znamení. Ostrá špička pozvednutého pila vylétla proti nebi. A pak najednou hozený kámen narazil na železnou přilbu a pilum, které bylo uvolněno moc brzy, odlétlo stranou.
Ostatní druidové byli neozbrojeni, ale nahoře na Mohyle byla spousta kamenů. Legionáře zasáhlo jejich krupobití. Reagovali po svém. Gawen viděl, jak byl Tuarim probodnut pilem a klesl k zemi. Ostatní kněžky, díky bohům, táhly Siannu pryč.
Tři z vojáků se vrhli na něho, štíty zvednuté a meče vytasené. Gawen se v sebeobraně přikrčil, přitom dával co proto první hrstce vojáků v čele s uhlazeným Rufinem, který na něho útočil. Zasáhl jeho tělo v místě, kde měl přední a zadní díl brnění spojené pásky, trefil ho do boku. Voják vykřikl a padl

na záda. Gawen se otočil k dalšímu muži, dokonalá ocel jeho meče pronikla mužovým krunýřem na hrudi. Muž se tvářil překvapeně a vypadal komicky, avšak Gawen neměl čas si to uvědomit, protože se na něj již vrhal třetí muž. Vlétl mezi mužovy strážce, a když ho nepřátelská čepel škrábla přes záda, pozvedl vlastní meč a vší silou zasáhl muže přímo do srdce.
Padající tělo mu málem vzalo i meč, avšak Gawenovi se podařilo v poslední chvíli jej zachránit. Čtyři z mladých druidů leželi na zemi. Přišlo jim na pomoc pár mužů od bažin, ale jejich šipky a šípy neměly proti římským brněním velkou naději.
„Utíkejte," křičel na ně Gawen a rukou naznačoval, že mají vyklidit pole. Proč ti blázni neutečou, dokud je čas? Avšak zbývající druidové se snažili zůstat po jeho boku, volali jeho jméno.

Gawenův útok Římany překvapil. První padl po Gawenově zásahu, druhý včas zvedl svůj štít a udeřil na něj. Rána zasáhla Gawenovu paži, avšak žádnou bolest necítil. Po ráně do zad byl celý zkoprnělý a napadal na nohu, ale po chvíli se vzpamatoval a vrátil to svému nepříteli tím, že dalšímu vojákovi usekl ruku.
Ještě jich zbývalo pět a k tomu decurio. Začínali bojovat s větší obezřetností. Nakonec by to mohl dokázat. Zuřivě se šklebil a vrhl se na dalšího muže, až létaly kusy z jeho štítu.
Modří vytetovaní draci na Gawenově předloktí teď zčervenali, a přestože dosud nic necítil, byla to hlavně jeho krev. Když nad ním přelétl stín, ustoupil stranou, aby se kryl před další ranou. Nakonec usoudil, že tady nejde oxádnou ztrátu krve, pohlédl vzhůru a viděl, jak doposud jasné nebe rychle zahaluje tmavá mlha.
Caillean a Sianna, pomyslel si zachmuřeně. Tyje odrazí. Musím jen vydržet. Dosud však měl před sebou ještě pět nepřátel. Meč mu vlál nad hlavou. Legionář, který stál proti němu, uskočil a Gawen se zasmál. Potom jako rána z čistého nebe ho zasáhlo něco mezi lopatky. Gawen se natáhl dopředu a dopadl na kolena. V duchu uvažoval, co ho stáhlo dolů a proč se mu najednou tak těžko dýchá.
Potom se podíval dolů a zahlédl zlověstnou špičku pila, jak mu vyčnívá z hrudi. Zavrtěl hlavou. Nechtěl tomu věřit. Najednou se rychle stmívalo, ale ne dost rychle na to, aby Římané přestali útočit na jejich nekrytá záda, nohy i ramena. Gawen však již nic neviděl. Meč z hvězdného kamene mu vyklouzl z ruky. „Sianno," zašeptal a klesl na posvátnou půdu Avalonu. Vzdychl přitom jako tu noc předtím, kdy vléval svůj život do jejího lůna.
"ti
[e mrtvý?" Caillean opatrně položila Gawenovu ruku zpátky k tělu. Když zjišťovala známkyjeho života, pocítila ještě poslední jiskřičku naděje. Bude muset nahmatat puls, aby si mohla být jistá.
„Žije," ozval se její zastřený hlas, „ačkoliv jen bozi vědí, jak je to možné." Ztratil tolik krve! Celá země v okolí brány byla nasáklá krví. Kolik let dešťů, uvažovala, bude třeba, aby se všechna smyla. „Je to síla krále, která ho drží naživu," řekla Riannon. „Dokonce ani královská odvaha nemůže překonat přírodu," odpověděl Ambios. Byl také zraněný, ale ne tak vážně. Několik jeho přátel zahynulo. Ale když přišla ta kouzelná tma, padli i Římané, a pouze nadaní vnitřním světlem dokázali rozpoznat přítele od nepřítele. „Měla jsem být tady," zašeptala Caillean. „Vždyť jsi nás zachránila. Seslala jsi stín..." těšila ji Riannon.

„Moc pozdě..." povzdechla si. Tma již byla pryč. Stejně by ji nemohla vidět, protože měla oči plné slz. „Moc pozdě, abych ho zachránila..." Když se objevili Římané, pobývala u sebe doma, odpočívala, aby byla svěží na večerní oslavy. Nenese na tom žádnou vinu, tak jí alespoň všichni říkají. Jak to mohla tušit? Avšak žádná omluva nemohla změnit skutečnost, že Eilan zemřela, protože se Caillean nepodařilo přijet před deseti lety do Vernemetonu. A nyní tu Eilanin syn, kterého se naučila mít ráda, leží a umírá, protože tu nebyla, když ji nejvíce potřeboval.
„Můžete ho někam přenést?" zeptala se Riannon.
„Snad," odpověděla Marged, která měla nejblíže k léčitelství. „Ale ne moc daleko. Bylo by lepší postavit nějaký přístřešek nad ním. Jestliže se nám podaří přeříznout násadu kopí, můžeme ho položit na záda. Bude to pro něj tak pohodlnější."
„Nemůžete to kopí vytáhnout?" zeptal se Ambios tiše.
„Kdybychom se o to pokusili, mohl by vykrvácet."
Caillean v duchu vzpomínala na muže, kteří zemřeli, protože měli proražené

plíce. Bylo by ohleduplnější pilum hned vytáhnout. Avšak, jakkoli nemá času nazbyt, Gawenje Pendragon a smrt králů, stejně jako smrt velekněžek, není stejná jako smrt ostatních lidí.
Musí dovolit Sianně, aby se s ním rozloučila, připomínala si. Avšak ve svém srdci Caillean věděla, že sama touží slyšet od svého svěřence poslední slovo.
„Přineste přístřešek z větví, který jste pro něj postavili dnes ráno. Opatrně odřízneme násadu pila a budeme s ním zacházet co nejšetrněji."
Caillean pomalu prošla kruh. Když Gawen bojoval s Římany, nazarejští mniši pokračovali ve své ničivé práci. Svrhli oba sloupy spolu se třemi menšími kameny a v oltářním kameni zela velká trhlina. Ze zvyku procházela ve směru pohybu slunce, avšak síla, kterou měla svou chůzí probudit a která měla hladce proudit z kamene do kamene, teď probleskovala jen slabě a bez účinku. Stejně jako Gawen byla Mohyla poničená a její moc krvácela z četných zejících ran.
Caillean iny kroky se zpomalovaly, jako kdyby jí srdce nedodávalo do žil dostatek krve. Cítila jeho nepravidelný rytmus. Možná i já zemřu. V tu chvíli jí ta myšlenka přišla vhod.
Vedle kruhu Gawena omyli a přivázali jej na jeho dočasné lůžko. Sianna bděla vedle něho. Všechny rány mu ošetřili a zastavili krvácení, ale z hrudníku mu stále vyčnívala špička kopí. Jeho duše se toulala na hranici mezi mdlobou a smrtí. Caillean si při odchodu zakázala otáčet se, aby zjistila, zda se něco změnilo. Kdyby se probudil, jistě by ji někdo zavolal nechtěla Sianně upírat útěchu, kterou mohla mít v tom, zeje se svým druhem nyní o samotě.
Poslední paprsky slunce zahalily krajinu do zlatého oparu, který sejako řídká mlha snášel na okolní kopce. Caillean si všimla, že rákosí ani hladina

se nezachvějí ani tím nejjemnějším vánkem. Všude byl klid, na lukách i na kopcích porostlých lesy. Kam její oko dohlédlo, byl klid a mír. Ale to je iluze, říkala si. V takový den by mela země vířit bouřemi a plát ohni!
Zachvátila ji vlna nenávisti, když jí pohled sklouzl na chýše z rákosí, které byly v kruhu rozmístěny kolem úlovitého kostela Otce Josefa. Samotnou ji to překvapilo. Paulus zabil sny starého muže o dvou společenstvích žijících vedle sebe a kráčejících po odlišných cestičkách ke společnému cíli. Avšak ani zde nikoho neviděla. Lidé od bažin tvrdili, že všichni utekli, když se snesla tma, zoufale se modlíce za odstranění ďáblů, které sami vyvolali.
Za kostelem vedla k severu cesta do Aquae Sulis. Nyní se bělala do dálky prázdná. Jak dlouho však bude trvat, uvažovala, než si starý Macellius začne dělat starosti o svoje vojáky a pošle další oddíl, aby zjistil, co se s nimi stalo?
Gawen jich zabil pět, a když padla tma, zákeřné krátké nože mužů od bažin zlikvidovaly další. Potom odtáhli těla nepřátel a vhodili je do bažin, aby dále neznečišťovala Mohylu. Avšak mniši byli bezpochyby na cestě oznámit Římanům, že sem přišli vojáci a armáda se postará o těžkou odvetu.
Přijdou, aby dokončili, co se kdysi začalo v podobě masakru na ostrově Mona, když ještě byla dítě. Druidský řád a služba naší Bohyni budou nakonec potlačeny... pomyslela si Caillean chmurně. Ale v tuto chvíli se s tím nechtěla trápit. Zůstala tam, kde byla, hleděla do kraje a na západ slunce a vnímala, jak světlo pomalu slábne.
Byla již zcela tma, když si Caillean uvědomila dotek na paži. Neměla již žádnou naději, ale uvolnění jí přineslo jistou úlevu.
„Co se děje? Je Gawen již..."
Riannon zavrtěla hlavou. „Ještě spí. Ale my ostatní tě potřebujeme. Paní, jsou tady všichni druidové a všechny zasvěcené kněžky. Mají strach někteří chtějí uprchnout, než zase přijdou Římané, jiní chtějí zůstat a bojovat. Promluv s nimi - řekni nám, co máme dělat!"
„Co vám mám říci?" Caillean zavrtěla hlavou. „Myslíš si, že moje kouzla jsou taková, že stačí, když zašeptám prosbu k Bohyni a všechno bude v pořádku? Nemohla jsem zachránit Gawena - proč si myslíš, že dokážu zachránit vás?" V chabém světle viděla Riannonin raněný výraz, a tak další slova spolkla.
„Ty jsi Paní z Avalonu! Nemůžeš se jednoduše stáhnout, protože jsi ztratila naději. Cítíme stejné zoufalství jako ty, ale tys nás vždycky učila, že nesmíme dovolit, aby naše city určovaly naše činy, že musíme zachovat klid a dovolit, aby rozhodl věčný duch v nás..."
Caillean si povzdychla. Měla sice pocit, jako kdyby její vlastní duch zahynul, když Paulus svrhl jejich posvátné kameny, ale přesto byla dosud ženou, která měla svoje závazky. Je pravda, pomyslela si, že nejsilnější pouta jsou ta, která si vytvoříme sami.

„Nu, dobrá," řekla konečně. „Tohle rozhodnutí ovlivní všechny naše životy. Nemohu rozhodnout za vás, ale přijdu mezi vás a promluvíme si o tom, co budeme dělat."
Druidové se jeden po druhém pomalu ubírali do porušeného kruhu. Ambios přinesl Caillean křeslo. Klesla do něj a teprve přitom si až bolestně uvědomila, jak dlouho stála. Naučila se nevšímat si požadavků těla, ale teď, po šedesátce, cítila každý rok.
Na zem postavili několik olejových lamp. V mihotavém světle viděla Caillean ve tvářích shromážděných vlastní obavy a úzkost.
„Nemůžeme zůstat tady. O Římanech toho moc nevím," řekl Ambios, „ale každý slyšel, jak trestají ty, kteří napadli jejich vojáky. Kdyby to bylo za války, jsou zajatci prodáni do otroctví, ale když se vzbouří příslušníci civilního obyvatelstva a zaútočí na svoje pány, jsou ukřižováni..."
„My Britové nemáme povoleno nosit zbraně, abychom je nemohli použít proti nim," řekl další.
„Překvapuje tě to?" zeptala se Riannon s hořkou hrdostí. „Podívej se, kolik škody napáchal se svou zbraní Gawen!" Všichni se na okamžik zahleděli na tichou postavu ležící v přístřešku z větví.
„Jedno je jisté: s námi nebudou mít v žádném případě slitování," řekla Eiluned. „Slyšela jsem vyprávět, co dělali ženám z Mony. Lesní dům byl založen, aby ochránil ty, kteří zbyli. Neměli jsme ho nikdy opouštět."
„Vernemeton je v troskách," řekla Caillean unaveně. „Vydržel tak dlouho jedině proto, že arcidruid Ardanos se stal osobním přítelem několika význačných Římanů. Od té doby jsme žili v míru, protože úřady si neuvědomovaly, že jsme tady."
„Jestliže zůstaneme zde, budeme vyvražděni. Ale kam máme jít?" zeptala se Marged. „Ani hory Demetia nás neskryjí. Máme snad požádat lidi od bažin, aby nám postavili korakly a vypravíme se na ostrovy, které leží za západním mořem?"
„Bohužel," ozvala se Riannon, „ubohý Gawen tam s největší pravděpodobností dorazí dřív než my."
„Mohli bychom uprchnout na sever," navrhl Ambios, „do Kaledonie, abychom se nemuseli klanět Římu."
„Však oni se za Agricoly taky klaněli," řekl na to Brannos. „Kdo tvrdí, že se o to nějaký ctižádostivý císař nepokusí znovu? A lidé ze severu mají vlastní kněze. Nemusejí nás přijmout."
„Potom bude konec řádu druidů v Británii," pronesla Riannon procítěně. „Musíme poslat děti, které jsme si vzali na vychování, zpátky kjejich rodinám a sami se pokusíme rozprchnout a protloukat se, jak nejlépe dokážeme."
Brannos zavrtěl hlavou. „Na takové dobrodružství jsem už starý. Zůstanu tady. Římani si mohou na mém starém těle vzít, co budou chtít."
„Já zůstanu taky," přidala se Caillean. „Paní Eilan mě ustanovila, abych zde na tomto posvátném kopci sloužila Bohyni, ajá svoji přísahu nezradím."
„Matko Caillean!" vyhrkla Lysanda. „Nemůžeme opustit..." Avšak přerušil ji další hlas. Zvedla se Sianna a volala na ně.
„Gawen je vzhůru!" „Pojďte sem!"
To je zvláštní, pomyslela si Caillean, najednou necítí únavu, ne že by ji přešla, ale přestalají věnovat pozornost. Ke Gawenovi dorazila jako první. Poklekla u jeho lůžka a dotýkala se jeho těla, zda v něm ucítí život. Tělo bylo silnější, než očekávala. Uvědomila si, že Gawen je na vrcholu svého mládí, ve výborné tělesné kondici. Tohle tělo se jen tak nevzdá.
„Řekla jsem mu, co se s ním stalo po tom, co ztratil vědomí," ozvala se Sianna tiše, když se objevili i ostatní. „Ale co ses rozhodla dělat?"
„Pro řád jako takový není útočiště," ozval se Ambios. Pohlédl na Gawe-novu bledou tvář a rychle se podívaljinam. „Musíme se rozptýlit a doufat, že Římané nebudou považovat za důležité nás dostat."
„Gawen se nemůže pohybovat ajá ho neopustím!" vykřikla Sianna.
Caillean jí dala konejšivě ruku na rameno. „Nerozčiluj se! Musíš si uchovat sílu!"
„Na co?" zeptal se Gawen. Bylo udivující, že v jeho očích zablýsklo světýlko šibalství. Potom mu pohled přelétl k Sianně. „Nesmí riskovat žádné nebezpečí... kvůli mně..."
„Tys neopustil posvátné kameny," řekla Caillean.
Pokusil se zhluboka nadechnout a několikrát unaveně zamrkal. „Potom tedy šlo o něco... bránit se. Teď jsem... vyřízen."
„Co mi může tenhle svět nabídnout, když v něm nebudeš ty?" vykřikla Sianna a znovu se nad ním naklonila. Její rezavé vlasy přikryly mladíkovo raněné tělo a

ramena se jí roztřásla pláčem. Gawenova tvář se stáhla bolestí, když si uvědomil, že nemá ani sílu, aby pozvedl zdravou ruku a utěšil ji.
Caillean pálily oči slzami. Zvedla ruku a objala Siannu. Najednou jí přeběhl mráz po zádech. Podívala se před sebe a v mihotavém vzduchu před sebou zahlédla štíhlou postavu Královny víl.
„Jestli tě nedokáže ochránit kněžka, má dcero, potom se musíš vrátit do pohádkové říše a tvůj muž s tebou. Nezemře, jestliže o něho budu pečovat ve druhém světě."
Sianna se posadila, v očích se jí zračila naděje i zoufalství zároveň. „Uzdraví se?"
Víla upřela pohled na Gawena, byl v něm nekonečný soucit a nekonečný smutek. „To nevím. Možná za čas - za dlouhý čas, jak se to počítá mezi lidmi."
„Ach, Paní," zašeptal Gawen, „byla jsi na mne laskavá, ale nechápeš, o co mě žádáš. Nabízíš mi nesmrtelnost dávného lidu, ale k čemu mi bude? Přinese jen nekonečnou bolest pro moje zraněné tělo a utrpení pro moji duši při pomyšlení na avalonský lid a znesvěcené kameny. Sianno, moje drahá, má láskaje veliká, avšak tohle nepřežije. Opravdu to po mně žádáš?" Odkašlal si a na jeho obvázané hrudi se rozšířila krvavá skvrna.

Sianna vzlykajíc, zavrtěla hlavou.
„Dokáži ti odebrat i tvoje vzpomínky," nabídla mu její matka.
Gawen natáhl ruku, až se objevili královští draci, jejich zakroucená těla neuvěřitelně tmavá na jeho bledé pleti. „Můžeš si je vzít?" zeptal se. „Potom budu mrtev, protože to, co budeš mít, již nebude patřit mně. Nepřijmu žádnou záchranu, v níž nebudou zahrnuti i druidové a posvátné kameny."
Dovedl si i jeho otec uchovat zdravý rozum až do konce? uvažovala Caillean. Jestli ano, potom viděla Eilan mnohem jasněji než já a já jsem se po celá ta léta ve svém úsudku mýlila. Byla ironie v tom, že k takovému pochopení došla až teď.
Královna šije prohlížela s žalostným smutkem. „Pozoruji a studuji lidské pokolení od dob, než přišli vysocí lidé ze zámoří. Ale stále vám nerozumím. Poslala jsem svoji dceru, aby se naučila vašim vědomostem, ale spolu s nimi přijala i vaši zranitelnost. Vidím však, že jste rozhodnuti, tak vám prozradím způsob, jak se mohou kněžky a druidové z Avalonu zachránit. Nebude to snadné, bude to možná i nebezpečné a nemohu vám zaručit, co se stane, protože jsem o takovém případu slyšela jenom jednou nebo dvakrát za život a ani tehdy to nebylo moc úspěšné."
„Další způsob, jak udělat co? Matko, řekni nám, co máš na mysli!"
Caillean seděla na patách, mhouřila oči, protože měla pocit, že se tu jedná o něco, o čem sama kdysi slyšela vyprávět.
„Je to způsob, jak oddělit Avalon, ve kterém žijete, od ostatního lidského světa. Římané uvidí pouze ostrov Inis Witrin, kde mají nazarejci svůj kostel. Ale pro vás bude existovat i druhý Avalon, posunutý tak, že jeho čas bude ubíhat po jiných cestách a bude zahalen v mlhách, ne zcela jako v pohádkové říši, avšak ani nějako v lidském světě. Pro smrtelníka bude zahalen v mlze, kterou dokáží projít pouze ti, kteří se naučili využívat své síly." Ve stínu upřela pohled na Caillean. „Rozumíš tomu, paní z Avalonu? Jsi ochotna to podstoupit kvůli těm, které máš ráda?"
„Jsem," pronesla Caillean ochraptěle, „i kdyby mě to mělo zničit. Odvážila bych se větší oběti než této, ve jménu víry, v kterou jsem přísahala."
„To se může provést pouze v době, kdy vrcholí síly. Když budeš čekat až do letního slunovratu, objeví se tvoji nepřátelé a kromě toho si nemyslím, že Gawen bude živ tak dlouho."
„Avšak síly spojené s beltanskými ohni teprve odeznívají a rituál, který jsme tu slavili včera v noci, dosud působí velkou silou," řekla Caillean věcně. „Uděláme to teď."
Bylo již velmi pozdě, když byly hotovy všechny přípravy. Nebylo však možné, aby přenesli celé avalonské údolí dokonce i jenom zapůsobit na sedm posvátných ostrovů byl úkol téměř nad jejich síly. Caillean poslala lidi ve dvojicích, kněze a kněžku, aby označili území ohni rozdmýchanými z doutnajících uhlíků z beltanských ohňů. Ostatní se shromáždili u Mohyly.

Ve chvíli, kdy hvězdy svítily na půlnoční obloze, přistoupil Brannos k Mohyle, přiložil roh k ústům a zadul. Na hraní na harfu měl již prsty zkřivené, ale plíce měl v pořádku. Zpočátku se troubení neslo tiše jako temný vzdech, ale časem mohutnělo, jako kdyby čerpalo sílu ze samotné noci a naplňovalo ji hudbou

tak čarovnou, že Caillean měla pocit, že odpovídající chvění tónů musí být ozvěnou samotných hvězd. Caillean cítila, jak se třese po celém těle, a pomalu se propadala do transu. Uvědomovala si, že to, co slyší, není zcela skutečné je snad možné, aby zvuk tvořený člověkem vyplnil celý svět? A jakými smysly je možno jej vnímat tělem? To, co vnímala její duše, byl projev vycvičené vůle starého druida.
Rozhlédla se po kruhu. Připravili vše, jak nejlépe mohli. Zvedli poražené kameny a připoutali poškozené části k sobě, ale dnes se tvořil skutečný kruh, kruh z lidských těl a jejich myslí. Lidé z Avalonu se shromáždili kolem, jeden kruh uvnitř druhého, jako živoucí prodloužení bodů síly, kterou představovaly kameny. Tanec, na který neměli to odpoledne čas, provedou teď. Caillean dala Riannon znamení, aby začala hrát.
Hrála vznešenou rychlou píseň, jako když se volavka prochází rákosím. Byla to píseň pocházející z dob, kdy druidové přišli na tento ostrov. Dvě řady tanečníků se začaly vlnit a pohybovat po kruhu ve směru pohybu slunce, rozdělily se, aby obešly kameny, proplétaly se mezi sebou a znovu se oddělily, tak aby kameny byly ponořeny do zálivů světla. Dovnitř a zase ven, sem a tam se tanečníci proplétali, jako by tkali dávné vzory, a melodie se s každým kruhem zrychlovala. Caillean měla pocit, že se v ní hromadí síla, viditelné světlo bylo projevem síly, která se vznášela nad obvodem kruhu. Lehce se zachvěla, když se dotkla polámaných kamenů, jako voda, která narazí v proudu na překážku. Avšak voda neuvažuje, hledá si jen cestu nejmenšího odporu. Stejně tak rozhodnutí tanečníci překonají tento proud silou svého ducha.
Jak se tanec zrychloval, energie vířila po obvodu a směrem ven slábla. Avšak síla, která byla ve středu vnitřního kruhu, nesená vlastní hybností, náhle zpomalila, lehce zakolísala v místech, kde byly kameny poškozeny, ale nabyla opět své prvotní síly. Velekněžka vyslala dolů odnož síly, aby se zakotvila v zemi, na které stála Mohyla. Ačkoliv to dělalajiž mnohokrát, pokaždé ji překvapilo, když síla začala skutečně proudit.
Vzduch uvnitř kruhu zhoustl. Udiveně hleděla před sebe kameny i tanečníci byli zahaleni ve zlatavém oparu. Caillean pozvedla ruce, aby světlo zachytila. Vjiném světě, jen o vlásek dál od tohoto, čekala Královna vil. Jestliže druidové vzbudí dostatek síly a jestliže Caillean bude dost silná na to, aby ji shromáždila, bude jí moci pohádková víla využít, aby oddělila Avalon od ostatního světa.
Energie stoupala ve vlnách, přinášejících závrať jak rostla, poškozené kameny jako by se hroutily. Caillean se zamotala a znovu se snažila získat rovnováhu vybavila si tu noc, kdy se vracela k Mohyle přes vodu za bouře, jak se loď pod nimi kymácela, když se Vodní chodec snažil přistát u břehu.

Tehdy na ně čekaly na břehu přátelské ruce, abyje zavedly do přístřešku, jen kdyby se Caillean podařilo hodit na břeh lano. Snažila se o to ze všech sil, až málem přepadla z lodě. Avšak vítr na okamžik ustal, a to je zachránilo.
Podobný pocit měla teď. Zavrávorala, bičována stoupající energií, avšak nemohla získat ztracenou rovnováhu byla schopna sílu shromáždit, ale ne odeslat ji pryč.
„Pusí!"
Caillean netušila, zda hlas přichází zevnitř, nebo zvenčí. Avšak v žád- j ném případě nemohla již o mnoho déle pokračovat. Pouze nezměrnou vůlí se držela na nohou, až nakonec z ní energie vytryskla a ona upadla.
„Moc se omlouvám... Nebyla jsem dost silná..." Caillean si uvědomo-j vála, že blábolila něco takového. Zamrkala, netušíc, zda je při vědomí, nebo sejí to všechno jenom zdá. Postupně se svět zastavil. Seděla, zády opřena o oltářní kámen, a bledé tváře před ní pluly tak, že na ně nemohla zaostřit. „Omlouvám se," řekla znovu, o něco silnějším hlasem. „Nechtěla j jsem vás polekat. Pomozte mi vstát."
Konečně, pomyslela si nerudně, když se rozhlédla kolem sebe, se jíl vrátila její stará kázeň, aby dokázala ztlumit v sobě energii tak, aby nezni- j čila kruh. Ostatní se tvářili otřeseně, ale všichni byli na nohou. Sama měla l pocit, jako kdyby po ní dupalo stádo koní, avšak uvědomovala si, že nepříjemné bušení srdce pomalu ustává.
Nějaký šramot vzadu za kruhem upoutal její pozornost. Co to tam l dělají? Čtyři z mladíků položili Gawena na nosítka a přinášeli jej do kruhu j kamenů.
„Bylo to jeho přání, Paní," řekl Ambios a znělo to, jako by naznačoval: l Třebaže umírá, je to král... Připravili jakousi lavici a na ni nosítka položili.! Napjaté svaly na Gawenově tváři povolily, když nosítka byla konečně j v klidu, a po chvíli otevřel oči.
Caillean se na něho podívala. „Proč...?"
„Abych ti pomohl,jak nejlépe dokážu, jestli se pokusíš znovu..." odpo-j věděl

Gawen.
„Znovu?" Caillean zavrtěla hlavou. „Udělala jsem všechno, co bylo] v mých silách..."
„Musíme to zkusit jinak," vložila se do toho Sianna. „Neučila jsi nás snad, jakou má v takovém případě sílu trojice? Tři body jsou vždycky mnohem lépe vyváženy než pouze jeden."
„Myslíš snad mne, Gawena a sebe? I jenom to, že zůstane v kruhu, pro něho může být nebezpečné. Taková koncentrace síly ho zabije!"
„Zemřu tak jako tak - na svoje rány, nebo když přijdou Římané," řekl Gawen tiše. „Slyšel jsem, že smrt krále doprovází silné kouzlo. Myslím si, že až budu umírat, shromáždím v sobě ještě víc síly, nežli jsem měl před týdnem, když jsem se těšil plnému zdraví. Víš, teď si vzpomínám, kdo jsem

a kdo jsem byl. Život, který mi zbývá, je jen malou cenou, kterou musím za takové vítězství zaplatit."
„Myslí si totéž i Sianna?" zeptala se Caillean hořce.
„Tohle je muž, kterého miluji..." Siannin hlas se jen nepatrně zachvěl. „Jak mu to mohu odepřít? Byl pro mne vždycky králem."
„Znovu se shledáme." Podíval se na ni a potom na Caillean. „Copakjsi nás neučila, že tenhle život není jediným, který nás čeká?"
Caillen se střetla s jeho pohledem a měla pocit, zejí pukne srdce. V tu chvíli však neviděla s výjimečnou ostrostí pouze Gawena, ale i Siannu, a věděla, že duch, který vyzařuje z dívčiných očí, je ten, který si kdysi tak oblíbila, ale zároveň proti němu občas bojovala.
„Budiž," řekla s těžkostí. „Společně se tedy znovu odvážíme, protože si myslím, že všichni tři jsme navzájem dokonale propojeni." Narovnala se a pohlédla na ostatní.
„Jestliže i vy jste dosud rozhodnuti se toho činu odvážit, musíte se postavit na svoje místa a spojit paže kolem kamenů. Tentokrát však nebudeme tančit. Poškozené kameny nedokáží zakotvit naši energii. Musíte ji poslat spojenýma rukama ve směru pohybu slunce, zatímco budeme zpívat..."
Znovu zahalilo Mohylu mlčení. Caillean se zhluboka nadechla, ukotvila svoje bytí v zemi a začala rozechvěle pobrukovat první tón posvátného chorálu. Zpočátku tiše, postupně však její hlas zesiloval, až Caillean uviděla vibrace jako chvění oparu ve vzduchu. Když dosáhla svého účinku, přestala zpívat. Sianna i Gawen byli zticha také, avšak Caillean cítila, jak využívají zvuku k soustředění své energie.
To ji dodalo odvahy, takže teď začala sama sklouzávat do stavu hlubšího transu, ve kterém vše viděla nezaujatým pohledem. Prohloubila svoje vědomí a začala zpívat druhou část chorálu.
Jak se harmonie stávaly složitějšími, mlhavý opar se projasňoval. Jako kdyby energie stoupala tanečním pohybem vzhůru, byla stále živější a světlo, které prozařovalo oparem, se rozjasňovalo. Zkušenější druidové zaujímali svoje postavení u poničených kamenů a jejich síla zvětšovala energii ostatních. Caillean znovu v sobě shromáždila sílu a zazpívala do ztěžklého vzduchu třetí část zpěvu.
Jistě to bude působit, říkala si, když Sianna doplnila chorál svým hlasem. Všimla si duhově se třpytící záře, která postupně začala vířit ve směru pohybu slunce. Tohle nebyla síla, kterou bylo potřeba ovládat to byla síla, které bylo třeba využít, lehce podpořit její sílící proud. Teď potřebuji jen směr.
„Zpívám posvátným kamenům Avalonu," zazpívala čtvrtou sloku, kterou podpořil souzvuk ostatních.
„Zpívám kruhu světla svoji píseň..." opakovala Sianna po nijako ozvěna.
„Zpívám duchu, že přešlá bolest se znovu ozývá..." bylo slyšet Gawenův překvapivě silný hlas.

„Budiž posvěcené toto místo..."
„Tráva na svazích zelená a šťavnatá..."
„Květy kymácející se ve větru..."
Hlasy se postupně přidávaly, pokračovaly ve zpěvu. V duhovém světle zahlédla Caillean obrazy Avalonu: mlžný závoj s růžovým záblesk jezera při východu slunce, jasný stříbrný svit světla v poledne, lom světla plápolajícího jako plamen v rákosí na sklonku dne. Vyvolali krásu Mohyly na jaře, kdy je ověnčena jabloňovými květy, v syté zeleni léta a zahalenou mlžným závojem podzimu. Píseň se vracela k zeleným ostrovům, k dubovým stromům natahujícím se k nebi a ke sladkým plodům střeženým trnitými růžemi.

V dalších pokusech již nebylo takové vzrušení jako v prvním, pouze vzrůstající jistota, zeje hudba povznáší. Síla nashromážděná v kruhu se zvolna zvětšovala, postupně tryskala v širších a širších kruzích, až obsáhla celé území, na které si druidové činili nárok. Avšak osou celého velkého, pomalu se otáčejícího kola byla trojice u oltářního kamene. Caillean si uvědomovala Siannino milující srdce a Gawenovu statečnou duši, i samu sebe, jak se pohybuje za hranicemi mužského i ženského vědomí a je naplněna moudrostí, kteráje bezpohlavní, přecházejíc z jednoho do druhého, podle toho jak zpívali.
A najednou jí připadalo, že slyší další hlas, sladký dálkou, hlas z druhého světa. I tato píseň byla z Avalonu, ale krásy, o kterých zpívala, byly nadsmyslové a věčné, patřící srdci Avalonu, nacházejícímu se mezi dvěma světy. Nic smrtelného nemohlo odolat tomu volání. Cailleanin duch se třepotal jako ztracené ptáče hledající hnízdo. Země se zachvěla, Caillean zavrávorala a musela se zachytit oltářního kamene. Země pod jejíma nohama již nebyla pevná, ale její spojení s druhými dvěma bylo životním poutem, kterého se křečovitě držela, když ji vlny chvění odnášely dále a dále od skutečnosti.
Již neviděla kámen, ani kruh, pouze své dva společníky, jak plují v mlze světla. Tehdy si uvědomila, že již nemají svá těla, protože Gawen byl stále celý a obdivuhodně zdravý jako tu noc předtím, a Sianna byla po jeho boku. Caillean natáhla ruku a jejich dlaně se spojily a při tom doteku cítila okamžik sžírajícího plamene síly a po něm následující mír.
„Dokonáno jest..." slyšela nad nimi hlas. Všichni vzhlédli a spatřili Královnu vil, vznášející se nad nimi a zářící nevídanou krásou, proti níž podoba, kterou nosívá mezi lidmi je jen náznakem a přestrojením.
„Vedli jste si dobře. Nyní zbývájen úkol svolat mrak, aby skryl avalonský ostrov před světem. Vy, milé děti, se navraťte do svých těl. Stačí, když Paní z Avalonu, kteráje zvyklá déle pobývat mimo svoje tělo, se stane svědkem a naučí se kouzlům, která bude muset každý člověk provádět, aby mohl projít mlhou do druhého světa."
Caillean ustoupila od ostatních. Sianna se usmívala a začala se obracet, avšak Gawen zavrtěl hlavou.

„Vazba, kterou jsem byl ke svému tělu připojen, je přetržena."
Sianna vyvalila oči. „Jsi mrtvý?"
Gawen se překvapivě usmál. „Vypadám tak snad? Jenom moje tělo se vzdalo. Teď jsem svobodný."
A pro mne jsi ztracený... pomyslela si Caillean. Ach, můj sladký chlapče, můj synu! Začala k němu natahovat ruku, potom ji nechala spadnout. Nyní byl mimo její dosah.
„Potom chci zůstat s tebou!" vykřikla Sianna a křečovitě se ho držela.
„Tohle místo je pouze prahem," řekla její matka, „brzy zmizí. Gawen musí jít a ty se musíš vrátit do světa lidí."
„Avalonje zachráněný," vykřikla Sianna. „Proč bych se měla teď vracet?"
„Jestliže nestojíš o život, který jsi dosud nežila, potom se vrať kvůli dítěti, které nosíš..."
Sianna rozšířila oči úžasem a Caillean cítila, jak její duše poskočila nadějí, o které myslela, že už ji ztratila. Avšak byl to Gawen, jehož zář byla stále jasnější, jako kdyby s každým okamžikem pozbývaly části jeho těla na důležitosti, který řekl:
„Žij, moje milovaná, žij a vychovej naše dítě, aby něco ze mne zbylo v tomto světě."
„Žij, Sianno," pobízela ji Caillean, „protože jsi mladá a silná a já budu v čase, který nastane, zoufale potřebovat tvoji pomoc."
Gawen ji objal a z jeho paže vycházela taková záře, že prozářila i Sian-nu.
„Nebude to trvat tak dlouho. A až nadejde tvůj čas, budeme se znovu spolu procházet!"
„Slibuješ?"
Gawen se zasmál. „Tady se může hovořit jenom pravda..." A s těmi slovy se světlo, které vyzařoval, stalo oslnivým.
Caillean zavřela oči, ale slyšela ho, jak říká: „Miluji tě..." A přestože tato slova mohla patřit Sianně, byla to její duše, kteráje slyšela, a uvědomila si, že byla míněna i pro ni.
Když otevřela oči, stála na širokém bahnitém břehu mokřin, kde se vody řeky Sabriny vracely jako poloslaný zadní proud přílivu. Vedle ní stála Královna vil, oblečena znovu ve svém přírodním převleku, ačkoliv stále z ní vycházel ten oslnivý třpyt druhého světa. Noc ustoupila a vzduch se každou chvíli projasňoval. Nad jejich hlavami kroužili a křičeli rackové a vlhký vzduch byl

těžký pachem od vzdáleného moře.
„Podařilo se to?" zašeptala Caillean.
„Ohlédni se," zněla odpověď. V první chvíli měla dojem, že nic se nezměnilo. Pak si ale všimla, že kamenný kruh kolem Mohyly je nepoškozený a trčí rovně k nebi, jako kdyby kameny nebyly nikdy znesvěceny, a svah za Posvátnou studnou, kde stávaly úlovité chatrče Otce Josefa a jeho mnichů, je prázdný a sytě zelený.
„Mlhy vás ochrání - můžeš je nyní stáhnout..."

Caillean ještě jednou pohlédla na západ. Nad vodami se vznášela lehká mlha, jež do dálky houstla, až se spojila s hustou mlhou mořskou, která bývá při východu slunce.
„Pomocí jakého kouzla je mám stáhnout?"
Paní vytáhla ze svého sáčku u pasu něco zabaleného do režného plátna. Byla to malá zlatá tabulka popsaná podivným písmem a při tom pohledu se v Caillean probudila dávná vzpomínka a uvědomila si, že ji napsali muži z mocných zemí, které nyní leží na mořském dně. A když se té tabulky dotkla, ačkoliv jejich jazyk nikdy sama vlastníma ušima neslyšela, teď věděla, co ta slova znamenají.
V dálce se válely husté mlhy a začaly se zvolna přibližovat. Jak je nepřestávala volat, přicházely v návalech k ní, zahalily stromy, rákosí i vodu u bahnitých břehů a nakonec ji objaly chladným objetím, ve kterém zmizela všechna její bolest.
Mávla rukou a mlhy se rozestoupily na obě strany. Obklop nás, zahal nás, obejmi nás mlhou, aby na nás žádný šílenec nemohl vykřikovat kletby, nebo nás nevtáhl do svého kouzla. Přijmi Avalon do mlhy tak, abychom byli jednou provždy v bezpečí!
Najednou ji roztřásl chlad. Koutkem oka viděla hustou mlhu ležící nad vodou a měla pocit, že známá krajina, kterou kdysi cestovala z Děvy, již za ní neleží. Bylo to něco zvláštního, nebo dokonce cizího či neobvyklého, co je jen zčásti viditelné pro lidské oko.
Stojí tu minuty, nebo hodiny? Cítila se jako ochromená, celá ztuhlá, jako kdyby na svých bedrech nesla celý Avalon.
„Podařilo se to." Ve vzduchu se zachvěl hlas Královny vil. Tají připadala nějak menší, jako kdyby i ona se vyčerpala vší činností, kterou pro ně předešlé noci vykonala. „Tvůj ostrov leží mezi světem lidí a pohádkovou říší. Jestliže dnes bude někdo hledat Avalon, nalezne jen ostrov nazarejců, pokud nebude znát dávná kouzla. Můžeš kouzlům naučit některé lidi od bažin, kterým důvěřuješ, ale jinak budou předávána jenom tvými zasvě-
cenci.
Caillean přikývla. Vlhký vzduch byl svěží a příjemný. Odteďka budou žít v čisté zemi, nebudou sloužit žádnému knížeti ani císaři, budou řízeni pouze bohy...
CAILLEAN VYPRÁVÍ:
Od chvíle, kdy nás zahalily kouzelné mlhy, začal se čas v Avalonu ubírat jinou cestou než ve vnějším světě. Roky míjely od beltanských ohňů po samhain a od samhainu do beltanských ohňů a od toho dne nevystoupila k Mohyle žádná nepo-svěcená noha. Avšak z dcery, kterou Sianna Gawenovi porodila, je nyní dospělá žena a také ona, když nadešel její čas, složila přísahu Bohyni. A samotná Sianna ve skutečnosti je Paní Avalonu, ale ne podle titulu.
Jak stárnu, zjišťuji, že se moje myšlenky obracejí do mého nitra. Děvčata se o mě pečlivě starají a předstírají, že si ničeho nevšimla, když některé z nich řeknu matčiným jménem. Žádnými bolestmi netrpím, avšak je pravda, že věci z dávné minulosti si vybavuji živěji než to, co se stalo včera. Říká se, že velekněžka pozná, kdy nastal její čas, a já mám dojem, že v tomto těle již dlouho nezůstanu.
Občas se u nás objeví nové děvče, které k nám přijde za vzděláním. Přivezou je muži od bažin, kteří znají kouzlo, jak stáhnout mlhy, nebo šije najdou samy naše kněžky, když se vypraví do vnějšího světa. Některé se u nás zdrží rok nebo dva, jiné zůstanou a složí přísahu jako kněžky. Avšak k žádným velkým změnám u nás nedochází, když to srovnám s událostmi mimo naše údolí. Tři roky po Gawenově smrti přijel do Británie samotný císař Hadrián a poslal svoji armádu, aby postavila velkou zeď napříč severními zeměmi. Avšak podaří se mu zadržet divoké Kmeny, které jsou tak jednou provždy uvězněny na svých vřesovištích a ve svých horách?
Pochybuji o tom. Zdi nejsou silnější než muži, kteří je postavili.
Ovšem totéž platí o Avalonu.
Přes den vzpomínám na minulost, ale včera v noci se mi zdálo, jak jsem za úplňku vedla u Mohyly rituál. Hleděla jsem do stříbrného umyvadla a viděla jsem, jak se v něm odráží budoucnost. Spatřila jsem císaře, kterému říkali Antonius, jak

kráčí na sever od Hadriánovy zdi, aby postavil další v Albě. Avšak Římané nebyli schopni ji udržet a za pár let zrušili svoje pevnosti a pochodovali zpátky. V budoucnosti, kterou jsem na hladině v nádobě spatřila, doby míru střídala období války. Nový svazek severních Kmenů překonal zeď a další císař, Severus, přišel do Británie, aby je potlačil a vrátil se do Eburaca zemřít.
V mých představách uplynulo téměř dvě stě let a po celou tu dobu střežily Avalon mlhy. V jižní Británii se z Britů a Římanů stával jeden národ. Byl zvolen nový císař, zvaný Dioklecián, a ten se rozhodl zahojit říši z posledních občanských válek.
Spolu se záblesky římských střetů jsem viděla svoje kněžky, jak generace po generaci uctívají Bohyni na posvátné Mohyle nebo se vydávají do světa, aby se staly manželkami knížat a podržely při životě ve světě staré moudrosti. A někdy se mi zdálo, že jsem zahlédla někoho, kdo připomínal Gawena, a u jiných jsem

rozpoznala dívčí krásu Eilan nebo jsem spatřila tmavovlasé děvče, které vypadalo jako Královna vil.
Avšak neviděla jsem sebe samu, jak jsem se znovu zrodila v Avalonu. Podle učení druidů jsou tací, jejichž svatost dosahuje takové míry, že když je smrt uvolní z těla, odeberou se jednou provždy mimo tento svět. Nemyslím si, že jsem takový případ. Snad, jestli bude Bohyně dostatečně milosrdná, dovolí mému duchu, aby dohlížel na svoje děti, dokud nebude třeba, abych žila znovu v jiném těle.
A až to nastane, je možné, že se znovu objeví i Gawen a Sianna. Poznáme jeden druhého? To sotva. Možná ne, ale domnívám se, že si s sebou do nového života přineseme vzpomínku na svoji dřívější lásku. Možná bude na řadě Sianna, aby se příště stala mou učitelkou a já budu její žačkou. Avšak pokud jde o Gawena, ten bude vždycky svatým králem.
r>Rcitoá část
.W
řveLekněžka
—293
Od pozdního rána pršelo. Padal jemný déšť, pod kterým vlhly pláště putovníků, a na kopce se snášely závoje mlhy. Čtyři bývalí otroci, kteří byli najati, aby Paní z Avalonu doprovázeli do Durnovarie, seděli přikrčeni na svých sedlech a z masivních dubových kyjů po jejich boku kapala voda. Mladá kněžka a dva druidové, kteří ji doprovázeli, si stáhli kapuce svých vlněných plášťů přes hlavu.
Dierna si povzdychla, že nemůže udělat totéž, ale její babička jí mnohokrát v životě řekla, že avalonská velekněžka musí jít příkladem, a sama až do dne své smrti jezdila vzpřímená v sedle jako královna. I kdyby po tom sebevíc toužila, nesmí svoji sebekázeň porušit. Někdy si říkala, že ani o tu poctu být sedmou generací kněžek vlastně nestojí. Bude však muset snášet takový nečas mnohem déle. Cesta již začala stoupat do kopce a byl větší provoz. Než padne noc, budou v Durnovarii. Jen doufala, že děvče, pro které si sem přijeli, bude za tu námahu stát.
Conec, mladší z druidů, jí ukázal ladnou křivku akvaduktu, který se klenul nad krajinou.
„Je to vskutku zázrak," souhlasila, „zvlášť když není žádný důvod, proč by lidé z Durnovarie nemohli využívat vodu z městských studen. Římští boháči se stali věhlasnými tím, že pro svoje město vybudovali velkolepé stavby. Předpokládám, že knížata z Durotrige je chtěli napodobit."
„Kníže Eiddin Mynoc má velký zájem o zlepšení obranného systému," ozval se Lewal, starší z druidů. Byl to podsaditý muž s pískově zbarvenými vlasy, který byl jejich léčitelem a který se vypravil nakoupit byliny, jež nerostly v Avalonu.
„Nu, to je důležité, když nás piráti od Kanálu napadají každý rok ve větším počtu," přitakal jeden z osvobozených otroků.
„Mělo by se zapojit námořnictvo," mínil druhý. „Nebo nač platíme každoročně Římu takové daně?"
Mladá Erduílla popojela na koni blíž k Dierně, jako kdyby čekala, že banda pirátů vyskočí z dalšího křoví.
Když se vyhoupli na hřeben, spatřila Dierna město, ležící v křídovém předhůří nad řekou. Hradby i příkopy byly takové, na jaké si pamatovala, ale jejich součástí se stala nová cihlová zeď. Voda v řece byla kalná a tiše plula v korytě mezi strmými bahnitými břehy. Musel být zrovna odliv, pomyslela si, hledíc skrz kapky na temně šedý obzor, kde se nebe nořilo do moře. Zdravili je rackové, kroužící nad jejich hlavami. Druidové se narovnali a koně, jako by cítili konec cesty, přidali do kroku.

119
Dierna úzkostně vydechla, možná si teprve v tu chvíli připustila svůj strach. Alespoň dnes večer budou v teple a v bezpečí zdí nového obydlí Eiddina Mynoca. Teď si může dovolit přemýšlet o dívce, kvůli které podnikli tuhle deštivou cestu.
„Teleri, posloucháš mě? Dnes s námi povečeří velekněžka." Hlas Eiddina Mynoca hřměl jako vzdálený hrom.
Teleri překvapeně zamrkala a snažila se vrátit se myslí do přítomnosti. V duchu si již představovala svoji budoucnost, která ji čeká, až ji kněžky odvedou s sebou do Avalonu. Přítomnost představovala otcova pracovna v Durnovarii, kde stála a nervózně mačkala cíp svých šatů jako malé dítě.
„Ano, otče," odpověděla pěstěnou latinou, kterou kníže od všech svých dětí požadoval.
„Paní Dierna vážila cestu až sem, aby tě viděla, dceruško moje. Ještě stále jsi rozhodnutá odejet s ní? Nebudu tě k ničemu nutit, ale jakmile se jednou rozhodneš, není cesty zpátky."
„Ano, otče," odpověděla zase Teleri a pak, protože měla dojem, že čeká něco víc, dodala: „Ano, chci jet s ní."
Není divu, zeji vnímá jako bázlivé dítě, když před ním stojí zkroušeně jako nějaká kuchtička. Princ byl shovívavý otec - většina děvčat v jejím věku již byla vdaná, aniž by se jich někdo ptal na jejich názor. Avšak kněžky se nevdávají. Když si to přejí, mohou mít při posvátných rituálech milence a mohou i porodit děti, ale nemusejí se žádnému muži zodpovídat. Ava-lonské kněžky mají kouzelnou moc. Teleri nemlčela ze strachu, naopak ji přemohla divoká radost, když si pomyslela, že brzy bude na posvátném kopci.
Tolik si to přála - chtělo se jí v otcově pracovně zpívat, křičet, tančit jako pomatená, jen kdyby se odhodlala říci mu, co dnes doopravdy cítí. Avšak místo toho sklopila skromně oči a na jeho vyčerpávající otázky dávala jenom jednoslabičnou odpověď.
Dnes večer budou tady! pomyslela si, když ji princ konečně propustil a mohla se vrátit do svého pokoje. Dům byl postavený podle římských způsobů a hleděl do malého atria, kde v květináčích mokly kvetoucí rostliny. Celý její život byl takový, uvažovala, opírajíc se o jeden ze sloupů kolonády: byla ochraňována a o bylo o ni pečováno jako o tu rostlinku. Nastal čas, aby rozhodla sama za sebe.
Z atria vedl na střechu žebřík. Její otec ho tam dal postavit, aby mohl pozorovat stavbu nových zdí. Teleri si vysoukala sukně a vylezla po žebříku vzhůru. Tvář nastavila dešti. Ten ji bičoval do tváří a za okamžik měla mokré vlasy a voda jí stékala po krku, až jí zmáčela šaty. V tu chvíli jí na ničem nezáleželo. Zdi domu jejího otce byly omývány deštěm a nad nimi se v šedém oparu zvedaly kopce.
„Brzy zjistím, co leží za vámi," zašeptala. „A pak budu volná!"
120

Městský dům, v němž kníže z Durotriges bydlel, když byl ve svém kmenové městě, byl vystavěn po římském způsobu a vyzdoben místními řemeslníky, kteří se pokusili vyložit vlastní mytologii podle římských zvyklostí, a byl vybaven s lehkomyslností postrádající smysl pro jednotu a jakékoli pohodlí. Chladné dlaždice pokrývaly tlusté místní koberce ze střižené vlny a přes gauč ležela pokrývka sešívaná z kusů liščích kožešin. Dierna se na ni toužebně zahleděla, avšak uvědomovala si, že jakmile by klesla na pohodlnou pohovku, už by pro ni bylo těžké vstát.
Alespoň že jim otroci knížete přinesli teplou vodu, aby se omyli. S radostí si svlékla nohavice a tuniku, které si vzala na cestu, a oblékla si modré šaty s volnými rukávy, jaké nosí avalonské kněžky. Neměla na sobě žádné ozdoby, avšak její oblečení bylo z jemné vlny a bylo obarvené na nezvykle sytou modrou barvu, jak to dovedly jenom kněžky na Svatém ostrově.
Vzala bronzové zrcadlo a zastrčila si zatoulaný pramínek vlasů do korunky z copů, do kterých si spletla svoje husté vlasy. Potom zatáhla za okraj stoly, kterou si přikryla hlavu a jejíž záhyby si srovnala na prsou tak, zeji volný konec splýval po zádech. Jak oblečení, tak její účes byly strohé, avšak měkká vlna splývala po štědrých křivkách jejích ňader i boků a na pozadí sytě modré jí vlasy, které se vlhkem ještě více zkroutily, svítily jako oheň.
Zahleděla se na Erdufyllu, jež si dosud upravovala záhyby na vlastní stole, a usmála se.
„Bude lepší, když půjdeme. Kníže nebude nadšený, necháme-li ho čekat s večeří..."
Mladší kněžka si povzdychla. „Já vím, ale ostatní ženy budou mít vyšívané tuniky a zlaté náhrdelníky a já si připadám v tomhle šatě taková chudá."

„Chápu tě - když jsem poprvé doprovázela babičku na jejích cestách z Avalonu, měla jsem stejný pocit. Avšak ona mi vysvětlila, že jim nemám co závidět - jejich ozdoby jen ukazují, že mají muže, kteří je zahrnují šperky. Ale ty sis oblečení, které nosíš, zasloužila sama. Až půjdeš mezi ně, můžeš se nést s hrdostí, takže ti ostatní ženy budou závidět a budou se cítit nevkusně vyšňořené."
Se svými nevýraznými rysy a vlasy barvou připomínajícími myší ocásky nebude Erdufylla nikdy krásná, avšak při Dierniných slovech se narovnala, a když velekněžka přistoupila ke dveřím, kráčela za ní důstojným, klouzavým krokem, jaký ovládají pouze ženy z Avalonu.
Městský dům byl velký: měl čtyři křídla, která obklopovala nádvoří. Kníže a jeho hosté se shromáždili ve velké místnosti v nejzazším křídle ležícím na odvrácené straně ulice. Jedna stěna byla pomalována scénami ze svatby mladého boha s květinovým děvčetem na okrovém pozadí a podlahu tvořila mozaika s bohatými vzory. Další stěny pokrývaly kopí a štíty a křeslo, ve kterém je očekával kníže Eiddin Mynoc, bylo vystláno vlčí kůží.
VELEKNĚŽKA
121
Jejich hostitel byl muž ve středních letech, vlasy i vousy měl protkané stříbrem. Kdysi statnou postavu měl zaoblenou a jen občas mu v očích zablýsklo lehkou ironií, kterou zdědil po matce, jež byla dcerou Avalonu. Žádná z jeho sester nejevila nadání, které by se dalo rozvíjet. Tyto schopnosti měla jeho nejmladší dcera, která ač byla hezká, „měla podivné zvyklosti i nápady, takže by se hodila na výchovu do Avalonu."
Dierna se rozhlížela po místnosti, považujíc si princova přijetí. Vážně pokývala hlavou. To byla další věc, kterou ji naučila její babička. Ve svém vlastním prostředí stála Paní z Avalonu na stejné úrovni jako císař. Ostatní hosté - několik matrón oblečených po římském způsobu, důstojný pán v tóze třídy jezdců a tři svalnatí mladíci, kteří byli zřejmě Mynocovými syny - šiji prohlíželi se směsí úcty a zvědavosti. Copak se dívka, kvůli které sem přijeli, dosud parádí, nebo se stydí ukázat na veřejnosti?
Jedna z žen jí okázale nevěnovala pozornost. Když si kněžka všimla, že žena má na tenkém řetízku rybu, uvědomila si, že ta žena musí být křesťanka. Dierna se doslechla, že mnoho z křesťanů žije ve východních částech impéria. Ač společenství mnichů žilo na ostrově Inis Witrin, který byl protějškem Avalonu a dosud zůstával součástí světa, ve zbytku provincie byl počet křesťanů malý. Byli náchylní k hádkám a rozporům, takže se často zničili sami, aniž by potřebovali pomoc od císaře.
„Tvoje hradby rychle rostou," poznamenal muž v tóze. „Od té doby, co jsem tu byl naposledy, vyrostly kolem půlky města."
„Až přijedeš příště, budou hotové," prohlásil Eiddin Mynoc hrdě. „Ať si mořští vlci vyjí jinde, tady v durotrigských kopcích jim nekyne žádné štěstí."
„Je to velkolepý dárek pro tvůj lid," řekl muž v tóze, nevnímaje jeho odpověď. Dierna si uvědomila, že se s tím mužem již setkala - byl to Gnaeus Claudius Pollio, jeden z hlavních městských soudců.
„Je to jediný dar, který nám Římané dovolí," zamumlaljeden ze synů. „Nedovolí nám, abychom svoje lidi ozbrojili, a berou si jednotky, které by nás měly chránit, zpět přes Kanál, aby se účastnily jejich válek."
Jeho bratr mohutně přikyvoval. „Není to spravedlivé, že od nás požadují daně a nic nám za to nedávají. Než přišli Římané, aspoň jsme se mohli sami bránit!"
„Jestli nám nepomůže císař Maximián, budeme potřebovat vlastního císaře!" ozval se třetí mladík.
Nemluvil nahlas, ale Pollio jej zpražil nesouhlasným pohledem. „A koho bys volil, ty nadutce? Sám sebe?"
„To ne," rychle se do toho vložil jeho otec, „nemluvíme o žádné vlasti-zradě. To mu jen proudí v žilách krev jeho předků, kteří bránili Durotriges, než sem přišel z Galie Julius Caesar. Je pravda, že když má impérium potíže, někdy to vypadá, že Británie je poslední provincií, o kterou má zájem. Avšak přesto jsme na tom za jeho hranicemi lépe, než abychom se prali mezi sebou..."
122
PANÍ Z AVALONU
„Mělo by nás chránit námořnictvo. Co dělá Maximián a Constantius s penězi, které jim posíláme? Tvrdí, že zničí piráty," zamumlal jeden ze starců a potřásl hlavou. „Copak nemají žádné admirály, kteří by se mohli ujmout vedení nad námořnictvem a těm útočníkům se postavit?"
Dierna, která jim se zájmem naslouchala, se jen neochotně ohlédla, když ji někdo zatahal za rukáv. Byla to jedna z nejnákladněji oblečených žen, Vitruvia, která byla provdána za Pollia.

„Paní, šly sela jsem, že se vyznáš v bylinách a medicíně..." Ztlumila hlas a šeptem jí líčila, jakjí prudce buší srdce a že má z toho strach. Dierna se snažila proniknout skrz pečlivé nalíčení tváře a vidět za šperky spatřila ženinu opravdovou úzkost a přinutila se naslouchat.
„Došlo k nějakým změnám v tvém měsíčním cyklu?" zeptala se. Muži, stále se zabývající politikou, si ani nevšimli, když se ženy odsunuly stranou.
„Jsem dosud plodná!" ohradila se Vitruvia a prudčeji zčervenaly tváře.
„Prozatím," řekla na to Dierna jemně, „ale jsi na přechodu z vlády matky do moudré ženy. Než se ten přerod dokončí, bude to několik let trvat. Mezitím budeš brát přípravek z buřiny. Když tě bude srdce zlobit, vezmi si pár kapek, a přinese ti to úlevu."
Z vedlejší místnosti se linula lákavá vůně pečeného masa a Dierna si najednou uvědomila, že od ranního jídla uběhlo již hodně času. Myslela si, že dcera knížete se k nim připojí na večeři, ale možná je Eiddin Mynoc staromódním otcem, který si myslí, že neprovdaná děvčata nemají chodit na veřejnost. Ve dveřích se objevil otrok, aby jim oznámil, že večeře je hotova.
Když procházeli chodbou, Dierna něco pocítila snad to byl jen závan vzduchu nebo někde na konci dlouhé haly někdo otevřel dveře. Otočila se. Mezi stíny na vzdáleném konci haly se něco bělalo. Spatřila ženskou postavu, blížící se rychlým lehkým krokem, jako kdyby ji poháněl vítr. Velekněžka se zastavila tak nečekaně, že do ní Erdufylla zezadu vrazila.
„Co se děje?"
Dierna nemohla odpovědět. Podvědomě vnímala nově příchozí jako dívku na prahu ženství, vysokou a štíhlou jako vrbový proutek. Měla světlou pleť a tmavé vlasy. V její tváři se daly rozpoznat silné lícní kosti i velké čelo, příznačné i pro Eiddina Mynoca.
Něco jiného ji však zarazilo - měla pocit, jako kdyby tu dívku znala.
Diernino srdce prudce tlouklo, skoro jako srdce ubohé Vitruvie na okamžik překvapeně zamrkala a viděla křehké děvče s jemnými světlými vlasy oblečené jako kněžka a potom opět drobnou dívenku s temně rudým třpytem v tmavých vlasech a se zlatými náramky, které objímaly její paže jako hadi.
Kdo je to? ptala se sama sebe a potom: Nebo kdo to byl a kdo jsem byla já, zeji zdravím s takovou mučivou radostí? Vjednu chvíli zaslechlajakésijméno: Adsartha...
Pak už dívka stála před ní když zahlédla modré šaty, temné oči její

rozšířily. S půvabným ostychem klesla na kolena, uchopila lem Dierniny stoly a políbila ji. Velekněžka se podívala na dívčinu skloněnou hlavu, nebyla schopna pohybu.
„Ach tady je, moje zatoulaná dcera," ozval se za nimi hlas Eiddina Mynoca. „Teleri, má drahá, vstaň! Co si o tobě Paní pomyslí?"
Jmenuje se tedy Teleri... Ostatní jména i tváře jako by zmizely, existovalo jenom děvče, které se krčilo u jejích nohou.
„Ale kdepak, dcero moje, je to pro mne pocta," řekla Dierna tiše, „ale tohle není zrovna správná doba ani místo, abys přede mnou klečela."
„Najde se tedyjiná doba?" zeptala se Teleri, přijala Dierninu nataženou ruku a povstala. Hlubší pohnutí přimělo Diernu ke slovům: „Řekneme si to znovu v přítomnosti kněžek, ale nyní se tě zeptám jediné: Je to z tvé svobodné vůle, jednáš bez přinucení ze strany svého otce nebo kohokoliv jiného, že se chceš připojit k posvátnému sesterství, které dlí v Avalonu?"
Uvědomovala si, že Erdufylla na ni ohromeně zírá, ale od té doby, co se z ní stala velekněžka, málokdy si byla tak jista správností svého počínání.
„Při měsíci, hvězdách i zelené zemi přísahám," ozvala se Teleri dychtivě.
„Potom ve jménu upřímného přivítání, kterého se ti dostane od sester, až se vrátíme, tě vítám." Dierna uchopila Teleřin obličej mezi ruce a políbila ji na čelo.
Tu noc nemohla Teleri dlouho usnout. Když byli po večeři, Eiddin Mynoc popřál kněžkám dobrou noc, poukazuje na to, že mají za sebou náročné cestování, a také svoji dceru poslal spát. Teleri si uvědomovala, že její otec jedná správně, že sama by měla vědět, že knéžky jsou unavené. Říkala si, že si s nimi bude moci promluvit cestou zpět do Avalonu -nakonec má před sebou zbytek života, aby se bavila s kněžkami. Avšak bylo jí zatěžko u srdce, že se s nimi má rozloučit.
Teleri očekávala, že na ni Paní z Avalonu hluboce zapůsobí. Každý znal příběhy, jež se vyprávěly o Mohyle skryté v mlze, kterou může prostoupit pouze zasvěcenec. Někteří to považovali za pouhou legendu, protože, když se kněžky vydaly do vnějšího světa, obvykle cestovaly v přestrojení. Avšak v královských rodinách Kmenů věděli, jak to doopravdy je, protože mnohé z jejich dcer strávily

jedno nebo dvě období na posvátném ostrově, a někdy, když to žádal zájem země, jednu z kněžek vyslali, aby při beltan-ských ohních uzavřela Velký sňatek s náčelníkem. Nečekala však, že její reakce na velekněžku bude taková, jako když vidí někoho drahého z dávné minulosti.
Musí si o mně myslet, že jsem blázen! opakovala si Teleri a znovu se obrátila na svém loži. Určité ji všichni uctívají. Ve všech příbězích byla Paní z Avalonu postavou, která vzbuzovala posvátnou úctu. Paní Dierna byla jako signální oheň plápolající na pálnočním nebi. Vedle záře, která z Paní

vycházela, se Teleri cítila jako nicka. Možná, napadlo ji, zeje ale skutečně duchem někoho, koho Dierna znala v minulém životě.
Při té myšlence se zasmála. Příště si bude představovat, zeje Boudiccou nebo římskou císařovnou. Je však pravděpodobnější, říkala si, že jsem byla Dierninou služebnou! A s úsměvem na rtech usnula.
Teleri by se byla ráda vypravila na cestu hned druhý den ráno, ale jak zdůraznil její otec, nebylo by pohostinné poslat kněžky zase domů, aniž by je nechali alespoň jeden den po cestě zotavit. A navíc si potřebovaly něco koupit na trzích v Durnovarii. Teleri byla Dierniným stínem. Okamžik překvapivé blízkosti, kterou k sobě pocítily, když se poprvé viděly, se již neopakoval, ale zjistila, že se ve společnosti kněžky cítí neuvěřitelně lehce.
A postupně Teleri zjistila, že ani mezi nimi není tak velký rozdíl ve věku, jak si původně myslela. Jí bylo osmnáct, ale kněžka byla jen o deset let starší. Rozdíl mezi nimi spočíval pouze ve zkušenostech a odpovědnosti. Erduffyla jí řekla, že první dítě, dceru, měla Dierna ještě ve svém lůně, když se stala velekněžkou, a to jí bylo dvacet tři let a dítěti nebyly ještě ani tři, když je odeslali na vychování pryč. Když přemýšlela o Dierniných dětech, Teleri si sama připadala jako dítě. A stejně jako dítě usínala s nedočkavostí před cestou do Avalonu, která je čekala druhý den ráno.
Z Durnovarie vyrazili za vlhkého a deštivého úsvitu, opouštěli město dosud ponořené do spánku. Velekněžka chtěla vyrazit brzy, protože první část cesty, kterou měli před sebou, byla dlouhá. Jeden z osvobozených otroků, který jim otvíral vrata, dosud zíval a protíral si oči. Teleri uvažovala, jestli se vůbec na cestující, jež vpouštěl, upomene. Kněžky byly zahalené ve svých tmavých pláštích a připomínaly stíny, dokonce i muži, kteří tvořili jejich doprovod, jako by přijali něco z jejich anonymity.
Teleri byla již úplně vzhůru vždycky vstávala brzy a nedočkavost ji vytáhla z postele dlouho předtím, než si pro ni přišli. Ani podmračená obloha nemohla zkazit její dobrou náladu. Zatáhla za opratě, aby popohnala svoji klisnu a naslouchala ptákům, jak zdraví nadcházející den. Právě sjížděli ze svahu dolů k řece, když zaslechli volání ptáka, kterého Teleri po hlase nepoznala. Byl podzim, kdy mnoho ptáků odlétalo na jih. Teleri se rozhlédla kolem sebe a přemýšlela, zda je to druh ptáka, kterého ještě neviděla. Říkalo se, že bažiny kolem Avalonu jsou rájem pro vodní ptactvo. Bezpochyby tam najde mnoho nových druhů ptáků. Volání se ozvalo znovu, její klisna nastražila uši. Teleri dostala nepříjemný pocit a shrnula si kapuci, aby lépe viděla.
Něco se pohnulo mezi vrbami. Teleri zabrzdila koně a promluvila si s nejbližším propuštěncem, který se narovnal, sáhl po svém kyji a zahleděl se do míst, kam ukazovala. Potom někdo zapískal, vrby se zachvěly a v příští chvíli byla cesta plná ozbrojených mužů.
„Dávejte pozor!" vykřikl mladší z druidů, který jejich skupinu vedl. Vzduchem prolétlo kopí viděla, jak se mu změnil výraz v obličeji, když

jezdec padl k zemi. Jeho poník sebou trhl a zděšeně zařehtal, Teleřina klisna se začala vzpouzet, když ji její paní chtěla otočit. Pak si Teleri uvědomila, že Dierna není chráněna, a popohnala svého koně k ní.
Cesta byla plná mužů. Kopí se míhala v ranním světle a zahlédla i třpyt meče. Osvobození otroci se oháněli svými kyji, ale byly to chabé zbraně ve srovnání s ostrými čepelemi. Jednoho po druhém stáhli z koní vzduch se chvěl jejich výkřiky. Při zápachu krve se Teleřin kůň začal plašit. Náhle se na ni zazubil pokřivený obličej a vzápětí ucítila, jak jí na kotníky sahá mozolnatá ruka. Šlehla muže jezdeckým bičíkem, až ji nechal být a upadl.
Dierna pustila opratě a pozvedla paže, aby ve vzduchu vykreslila podivné čáry. Teleri cítila, jak jí hučí v uších, když velekněžka začala zpívat zmatek kolem ní umlkl. Zezadu zaslechla hluboký volající hlas. Otočila se a zahlédla těžké kopí, jak se blíží k Dierně. Pobídla svoji klisnu. Ale byla moc daleko. Avšak Erdufylla se neodvážila svoji Paní opustit, a tak se vrhla mezi velekněžčino

tělo a kopí.
Teleri zahlédla, jak nebezpečný hrot prolétl ženinou hrudí, slyšela, že žena vykřikla, a pak už uviděla jen její bezvládné tělo padat Dierně do náručí. Vylekaní koně se splašili a obě ženy se zhroutily k zemi. Teleri udeřila dalšího muže bičíkem muž zaklel a její klisna se na místě zastavila, když ji přitáhla opratěmi. Snažila se vycouvat z místa, ale někdo jí opratě vytrhl z ruky. Nahmátla pod pláštěm nůž a zasáhla prvního muže, který se po ní sápal, avšak potom ji někdo chytil zezadu a strhl ji ze sedla.
Vykřikla a snažila se muži ubránit, ale pak ji oslepila rána. Když se opět probrala, ležela v lese, ruce a nohy měla spoutané. Skrz stromy viděla, jak jejich koně mizí po cestě pryč. Nájezdníci, kteří na koních ujížděli, si stáhli přes hlavy pláště. Uvažovala, zda si stráže u vstupní brány do města vůbec všimnou, že se jezdci změnili. Avšak dva muži, kteří zde zůstali, aby svoje věžně hlídali, neměli potřebu skrývat svoje vlasy světlé jako len.
Piráti! pomyslela si zachmuřeně. Sašovénebo možná odpadlí Frísané z Bel-giky. Rozhovor, který jí u otcova stolu při večeři připadal tak nudný, najednou získal nový význam. Uvědomila si, jaké tady hrozí nebezpečí. Potlačila slzy zuřivosti a otočila obličej.
Dierna ležela vedle ní. V první chvíli si Teleri myslela, že velekněžka je mrtvá potom si všimla, že stejně jako ona sama je Dierna svázána. Jistě by se nenamáhali svazovat mrtvé tělo. Avšak Dierna ležela podezřele klidně. Světlou pleť měla bledou a na čele její udělala ošklivá boule. Avšak na jejím krku byl vidět tep a hruď její pomalu zvedala a zase klesala.
Za kněžkami ležela natažená další těla v místech, kam spadla nebo kam byla odtažena z cesty. Byl tam mladý druid a osvobození otroci a Teleri si s hrůzou uvědomila, že tam leží i Erdufylla. Přesvědčovala samu sebe, že ji to nemůže udivovat - takové zranění se nedá přežít. Kromě ní a Dierny přežil z celé jejich společnosti pouze léčitel Lewal.
Teleri zašeptala jeho jméno. Nejdřív jí připadalo, že ji muž neslyší, potom však otočil hlavu.

„Dostali ji?" zeptala se a hlavou kývla směrem ke kněžce.
Zavrtěl hlavou. „Myslím, že ji kopli koně, když padala, ale nedovolili mi, abych ji prohlédl."
„Bude žít?" Teleri zašeptala ještě tišeji.
Lewal na okamžik zavřel oči. „Jestliže bozi budou laskaví. Když utržila ránu do hlavy, nezbývá nám než čekat. I kdybych byl volný, nemohl bych dělat nic víc, než ji udržet v teple."
Teleri se zachvěla. Nepršelo, ale nebe bylo zatažené a šedivé.
„Lehni si na bok, já udělám totéž," zašeptala. „Možná se zahřejeme."
„To mě mělo napadnout." Do očí se mu vrátilo světýlko naděje. Opatrně, po chvilkách, vždy když se jejich únosci nedívali, se začali přibližovat k Dierně. Čas ubíhal pomalu, trvalo dvě hodiny, než sejejich únosci vrátili. Teleri si vzpomněla, že tihle hrubiáni se takhle chovají. Rychle zaútočí a potom utečou a vezmou s sebou kořisti, kolik unesou, dříve než sejejich obětem podaří sebrat tolik síly, aby se jim mohly postavit.
Válečník postavil Teleri na nohy a prstem vyzkoušel kvalitu jemné vlny jejích šatů. Když jí zmáčkl ňadro, plivla po něm zasmál se a pustil ji, mumlaje něco nesrozumitelného.
„Řekl jsem jim, že jsi bohatá a že jim přineseš pěkné výkupné. Naučil jsem se totiž něco z jejich jazyka, abych mohl kupovat byliny," vysvětloval Lewal Teleri.
Jeden z pirátů se sehnul nad Diernou a bylo vidět, že si nedovede spojit její bílé ruce a jednoduché cestovní oblečení. Po chvíli pokrčil rameny a vytáhl dýku.
„Ne!" vykřikla Teleri. „Je sacerdos, opulenta. Je to kněžka! Je velmi bohatá!" Někteří z těchto mužů musí rozumět latině. Zoufale se podívala na Lewala.
„Gytha! Rica!" opakoval po ní.
Sas se tvářil nevěřícně, odložil dýku, pozvedl Diernino bezvládné tělo a položil si je na rameno. Muži, kteří zadržovali Teleri a Lewala, zvedli i je a přehodili je přes hřbety kradených koní. Na koně hodili i Diernu a všechny tri je pevně svázali.
Když se konečně zastavili, Teleri si přála, aby byla v bezvědomí jako kněžka. Lodě nájezdníků byly vytaženy v malé opuštěné zátoce na břeh a tam si muži rozdělali dočasný tábor. Hrubé stany se staly útočištěm pro jejich kořist, která podléhala zkáze, zbytek ležel na hromadě poblíž ohniště. Zajatce složili vedle pytlů s obilím a zjevně na ně zapomněli, když rozdělávali oheň a začali si dělit

ukradené potraviny, zvláště víno.
„Jestli budeme mít dost štěstí, zapomenou na nás," poznamenal Lewal, když Teleri uvažovala, zda jim dají najíst, „doufejme, že alespoň do zítřka, než se vyspí z dnešního popíjení. Narovnal se, co mu pouta dovolovala, a položil ruku na Diernino čelo. Slabě zasténala, když ji sundali z koně, ale

přestože na tom byla lépe, byla dosud v bezvědomí a ještě neotevřela oči.
Snesl se soumrak. Tábor vypadal spořádaně, když muži usedli k ohni. Mezi světlými hlavami Sášů a Frísanů se tu a tam objevila černá nebo hnědá hlava a ozývala se hrubá latina doprovázená hrdelními zvuky Ger-mánů. Zběhové z armády a uprchlí otroci se dali dohromady s barbary. Jediným požadavkem přijetí do této společnosti byla zřejmě hrubost a pevné paže pro veslování či ovládání meče. Z vůně pečeného vepře se začaly Teleri sbíhat sliny, otočila hlavu a zkusila si vzpomenout na nějakou modlitbu.
Pomalu upadala do mátožné dřímoty, když se v jejich blízkosti ozvalo praskání větviček pod nohama. Rychle se probrala. Již se chtěla otočit, ale překvapilo ji kopnutí do žeber. Posadila se. Pirát, který ji kopl, se zasmál. Nebyl o nic čistší než ostatní, ale zlato, které mu viselo přes vestu z kožešiny, naznačovalo, že je jejich náčelníkem. Uchopil Teleri za rameno a přitáhl si její obličej ke svému. Když se bránila, přitiskl ji tvrdě ke své hrudi a znemožnil jí pohyb rukama. Druhou rukou jí vjel do vlasů. Zazubil se na ni potom přitiskl svoje ústa na její rty.
Když se narovnal, někteří z jeho mužů radostně pokřikovali, jiní měli tváře vážné. Teleri se nadechla, nevěřila, že sejí to opravdu stalo. Potom jí jeho drsná ruka zajela pod šaty a uchopila ňadro. V tu chvíli už jí bylo jasné, co má pirát v úmyslu.
„Prosím," nemohla se odtáhnout, ale mohla otočit hlavu, „jestli mi ublíží, nedostanete žádné výkupné! Prosím, ať mě pustí!"
Alespoň někteří z mužů porozuměli její latině. Dva nebo tři se vztyčili a jeden z nich přistoupil k náčelníkovi. Teleri mu nerozuměla, co říká, ale zřejmě ho nějak vyprovokoval, protože náčelník ji pustil a vytáhl meč. V tu chvíli se i druhý pohnul. Teleri zahlédla, jak se zablýskla čepel, ale ani jeden z mužů neudělal první krok k boji. Piráti na sebe zuřivě hleděli, ale Teleri viděla, jak jejich zápal pomalu pohasíná a oba odvrátili tvář. Když se náčelník zasmál, bylo jí jasné, že její osud je zpečetěn.
Dierna se dlouhou dobu potulovala ve snovém světě mlh a stínů. Přemýšlela, zda jsou to bažiny v dolní části Avalonu - na hranicích mezi chráněnou oblastí kolem posvátné Mohyly a vnějším světem stále ležel mrak. Když se však dostatečně soustředila, vzduch se projasnil. Stála na jednom z mnoha ostrůvků, kde se k sobě na pahorku klonily nad rákosím vrby. Na blátivé zemi leželo peří přikývla, vědoma si toho, že nablízku musí být hnízdo divokých kachen. A teď viděla vlastní bosé nohy a promáčené sukně. Na něco si však nemohla vzpomenout. Napjatě se kolem sebe rozhlížela.
„Dierno... počkej na mě!"
Volání se ozývalo za jejími zády. Rychle se otočila a uvědomila si, že své mladší sestřičce zakázala, aby šla za ní, když jde sbírat vejce, a taji neposlechla.

„Becco! Už jdu - nehýbej se!" V jedenácti letech se Dierna na bažinách vyznala tak, že se v nich mohla toulat sama. Hledávala čerstvá vejce pro jednu z kněžek, která byla nemocná. Bečce bylo teprve šest a byla malá na to, aby dovedla skákat z jednoho trsu trávy na druhý. Dierna nechtěla, aby ji mladší děvče zdržovalo. Ale od té doby, co před rokem zemřela jejich matka, bylo to děvče Dierniným stínem. Jak se sama dostala tak daleko?
Dierna se brodila kalnou vodou a rozhlížela se kolem sebe. V dálce zakvákala kachna, ale nic se nepohnulo.
„Becco - kdepak jsi? Zašplouchej vodou a já tě najdu podle zvuku!" volala. Když dostala sestru do bezpečí, říkala si, že by jí měla za její neposlušnost naplácat. Není to spravedlivé! Copak nemůže mít ani těch pár hodin pro sebe, aniž by měla to neposlušné dítě stále v patách?
Z druhé strany pahorku zaslechla šplouchání, strnula, ozvalo se znovu. Snažila sejít rychleji, špatně odhadla krok a zapadla hluboko do bahna. Začala se propadat. Zuřivě mávala rukama a snažila se zachytit vodorovné větve vrby. Chtěla se opřít o nohu, kterou stála na pevné zemi, a opatrně vytáhnout tu druhou, kterou uvízla v bahně.
Teď byla mokrá až do pasu. Celá se chvěla a znovu zavolala na svoji sestru.

Zaslechla šplouchání za stromy.
„Dierno, nemůžu se pohnout," ozvala se odpověď, „pomoz mi!"
Dierna měla už předtím strach, ale nyní ji přepadla hrůza a ochromila její údy. Zoufale se chytala rákosí, nedbajíc na to, že se o ostré listy řeže do rukou, snažila se přitáhnout, klopýtala přes kořeny, volala a prodírala se skrz ostřici. Všude ležela hustá mlha neviděla nic. Slyšela však kňourání Beccy, znovu se prodírala vpřed ve směru zvuků.
Cesta byla zatarasena padlou vrbou. Dierna se začala prodírat skrz větve, nohy jí klouzaly po hnijící kůře. „Becco!" volala. „Kdepak jsi? Ozvi se mi!"
„Pomoc!" ozvalo se znovu volání.
Po Dierniných zavřených očích probleskovalo světlo z ohně. Zasténala. Vždyť je v bažinách, kde se tu vzal oheň? Ale na tom nezáleží volá ji její sestřička, musí jít pro ni. Přerývaně se nadechla. Nemůže se hýbat! Copak je uvězněna v bahně? Zachvěla se a vší silou se snažila uvědomit si svoje tělo, s návalem bolesti začala znovu vnímat svoje údy.
Někdo se smál... Dierna se zachvěla. Potom její sestra vykřikla.
Dierna se posadila, hlava sejí točila a když se snažila narovnat, zjistila, že má svázané ruce, a znovu upadla. Štěrbinkami očí zahlédla oheň, rozšklebené tváře a bílé tělo ženy, která zápasila s mužem v kožešinové vestě. Měl stažené kalhoty a svaly na jeho růžových hýždích se napínaly, jak se snažil přitisknout děvče k zemi.
Kněžka nechápala, co se děje. Netušila, kde se to ocitla. Postupně však začínala rozumět tomu, co se před ní odehrává, ale v další chvíli zase

slyšela volání své sestry o pomoc. Zuřivě zatáhla za provazy, kterými měla svázaná zápěstí, a posadila se.
Jejich únosci si nevšimli, že se pohnula. Všichni muži sledovali zápas, který se odehrával před nimi, a uzavírali sázky, jak dlouho bude trvat. Dierna se zhluboka nadechla nepotřebovala se uklidnit, ale soustředit se tak, aby mohla dát průchod své hrůze.
„Brigo," vydechla, „Velká matko, dej mi nějaké kouzlo, ať mohu to děvče zachránit!" Co by mohla udělat? V dosahu neležela žádná zbraň, i kdyby sejí podařilo přemoci ostatní, avšak byl tu oheň. S dalším nádechem soustředila svoji vůli na plápolající plameny. Obklopil ji žár, ale vzpomněla si na chladivý déšť, který měli za sebou, a teplo uvítala. Objala ohnivý proud, stala se jeho součástí a po chvíli se tyčila v plné výšce uprostřed ohně.
Přihlížejícím připadalo, že plameny byly rozdmýchány neviditelným větrem, nyní se zvedaly vzhůru, dokud nenabyly tvaru ohňové ženy. Na okamžik se vznášela ve vzduchu, jiskry jí sršely z vlasů pak se dala do pohybu. Jejich věznitelé byli už na nohou. Někteří se zmateně křižovali a začali couvat. Jeden muž tasil dýku hodil ji na planoucí postavu, avšak prolétla skrz ni, aniž by jí ublížila, a přistála na zemi.
Pouze muž, který se snažil znásilnit Teleri, nevnímal, co se děje. Teď se mu podařilo přitisknout nohy děvčete k zemi a začal jí stahovat nohavice.
toužíš po ohni lásky? Podvol se mému objetí a hoř jako plamen!" volala Bohyně.
Plameny dosáhly až k nim a náčelník se rychle od děvčete odtáhl. Když zjistil, co ho tak pálí, znovu vykřikl a skulil se stranou. Nad ním plápolal oheň a on se zmateně vysoukal na nohy a snažil se vytáhnout si kalhoty. Chtěl se dostat pryč, ale i když se odtáhl od své oběti, plameny na něm opět vzplály a spoutaly ho, stejně jako on předtím připoutal děvče. Po chvíli se mu začala připalovat vesta a vlasy měl v jednom ohni. Začal zoufale křičet, ale na jeho marné volání mu nikdo neodpověděl, protože muži, ve snaze dostat se co nejdříve odtud, prchali mezi stromy pryč.
Oheň plál dál. Dokud se muž bránil, oheň nepřestával hořet, teprve když jeho zoufalé pohyby ustaly, oheň dohasl, vznesla se sprška jisker a bylo po všem.
„Dierno..."
S povzdechem se kněžka vrátila do svého těla. Cítila, jak jí uvolněné ruce pálí, když se do nich nahrnula krev. Musela se kousnout do rtů, aby potlačila bolest. Lewal se snažil přetnout provazy na jejích kotnících zachvěla se při představě, že i do nich se vrátí krev.
„Dierno, podívej se na mě!" Další obličej se zjevil před ní, bledý a orámovaný tmavými vlasy.
„Becco, ty jsi živá..." zašeptala, potom zamrkala, protože si uvědomo-

vála, že vidí dospělou ženu s šaty strženými z ramene, s očima vytřeštěnýma vzpomínkou na přestálou hrůzu a s tvářemi vlhkými od slz.

„Jsem Teleri, Paní, copak mě nepoznáváš?"
Dierna obrátila pohled k ohni a spatřila spálené tělo, potom znovu upřela zrak na Teleri.
„Už si vzpomínám. Myslelajsem, že jsi moje sestra..." Zachvěla se, když znovu uviděla vlnky, které narušily hladinu kalné vody, a dole spatřila něco bledého. Dierna skočila do jezírka, rukama nahmátla šaty a potom zachytila sestřinu paži. Dech se jí zrychlil při vzpomínce, jak vytahovala sestřinu hlavu nad hladinu a jak sahala po plujícím kmenu. Podařilo se jí vzpříčit ho o břeh a potom se znovu snažila dostat tělo z vody.
„Zapadla do tekutého písku. Slyšela jsem, jak křičí, ale než jsem se k ní dostala, stáhlo ji to až dolů a neměla jsem dost síly ji uvolnit." Dierna zavřela oči. I když věděla, že je to beznadějné, zůstala tam, kde byla, jednou rukou držela Beccu a druhou kmen, dokud ji nenašla záchrana, která přišla prozkoumat bažiny s pochodněmi.
„Paní, neplakej!" Teleri se nad ní nahýbala. „Zachránila jsi mě včas!"
„Ano, teď musíš být moje sestra." Dierna se na ni podívala a pokusila se o úsměv. Natáhla paže a Teleri se nechala obejmout. Připadalo jí to tak správné. Tuhle uchovám v bezpečí, pomyslela si. Nesmím ji znovu ztratit!
„Paní, můžeš jet na koni? Musíme odtud odjet, než se ta zvířata vrátí!" řekl Lewal. „Najděte nějaké jídlo a měchy s vodou. Já zatím osedlám koně a osvobodím ostatní."
„Zvířata..." opakovala Dierna a Teleri jí pomáhala vstát. „To ne - žádné zvíře se nechová tak surově. Takové chování je vlastní jen lidem." Bolela ji hlava, ale byla navyklá nevšímat si požadavků těla. „Pomozte mi jen nasednout na koně a pak už se na něm udržím," dodala, „ale co ty, maličká? Co ti udělali?"
Teleri se podívala na zkroucenou ohořelou postavu, která byla kdysi mužem, a ztěžka polkla. „Budu mít modřiny," zašeptala, „ale jsem dosud panna."
Tělem, pomyslela si Dierna, ale ďábel znásilnil její duši. Uchopila Teleri za rameno, narovnala se a natáhla ruku.
„Tenhle již další ženy neznásilní, aleje to jen jeden z mnohých. Kéž by je býval oheň Paní dostal všechny! Proklínám je při ohni i vodě, při větrech nebes a při posvátné zemi, na které stojíme. Ať se proti nim postaví moře a nenajdou žádný přístav, kde by se mohli skrýt. Jelikož žijí s mečem po boku, kéž najdou nepřítele, jehož meč je srazí k zemi!"
Dierna cítila, jakji opouští síla, když vyslovila tu kletbu. S jistotou, která někdy přicházela s kouzlem, věděla, že ta slova byla slyšet i ve vnějším světě, a přestože se nikdy nedozvěděla, co se s jejich únosci stalo, jejich osud byl zpečetěn. Jestliže bude Bohyně laskavá, jednoho dne potká hrdinu, který je potrestal, a potřese mu rukou. Zavrávorala a Teleri ji podržela na nohou.

„Pojď, Paní," řekl Lewal. „Pomohu ti nastoupit a vydáme se na cestu." Dierna přikývla. „Pojedeme tedy domů, do Avalonu..."

t" eleri vzala z košíku další hrst vlny a přidala ji k chomáči, jež jí visel z přeslice, kterou držela v levé ruce. Pravou rukou pozvedla nit, která k ní vedla zatáhla a vřeteno se začalo točit. Přišlo jí vhod, že se doma naučila příst. Na zádech a na ramenouji hřálo teplé jarní slunce. Tenhle kout jabloňového sadu byl v závětří a bylo to oblíbené místo na sezení v zimě, ale teď, když sluníčko popoháněl první pupeny do květu, zde bylo ještě příjemněji.
„Máš tak hladkou nit," povzdechla si Lina a pohlédla na vlastní vřeteno s chumlem nerovnoměrně tlusté niti.
„Nu, mám hodně praxe," odpověděla Teleri s úsměvem, „i když jsem nečekala, že svoje umění využiji právě tady. Je ale jisté, že jak knížata, tak i kněžky potřebují oblečení a někdo pro ně musí upříst vlnu. Ženy v síni mého otce neuměly mluvit o ničem jiném než o mužích a malých dětech. Tady aspoň řeči, které se při předení vedou, mají nějaký význam. Pohlédla na starou Cigfollu, která jim vyprávěla, jak byl v Avalonu založen Dům kněžek.
Lina si ji pochybovačně prohlížela. „Ale některé z kněžek také mají děti. Samotná Dierna má tři. Jsou tak sladké. Sním o tom, že budu jednou držet dítě ve svém náručí."
„Já ne," řekla na to Teleri. „To je jediná věc, kterou uměly dělat ženy, se kterými jsem vyrostla. Možná je jen přirozené snít o tom, co nemáš."
„Aspoň si můžeš svůj život zvolit sama," řeklo další z děvčat. „Když naše kněžka žila kdysi dávno v Lesním domě, měly ženy zakázáno lehat s muži. Jsem ráda, že se ten zvyk změnil!" zasmála se zaníceně a všechny kněžky se smály s ní.
„Avalonské kněžky mohou rodit děti, ale nemusí. Naše děti přicházejí na svět z vůle Bohyně a naší vlastní, ne, aby udělaly radost mužům!"

Potom žádné děti mít nebudu, pomyslela si Teleri a vzala si další hrst vlny. Díky velkomyslnosti Bohyně a Dierninu kouzlu byla dosud pannou a byla s takovým stavem spokojená. Každopádně složila přísahu cudnos-ti, dokud nedokončí svoje učení a nesloží konečnou přísahu. Zatímco v domě svého otce byla nejmladší, tady v Domě panen v Avalonu se stala tou nejstarší. Dokonce i královské dcery, které sem posílali, aby se jim dostalo před svatbou trochu vychování, obvykle přicházely v mladším věku. Uvažovala, zda se ostatní panny budou smát její neznalosti - promarnila tolik času a je toho tolik, co se musí naučit! Avšak po cestě, kterou strávila s Diernou, osobní kouzlo kněžky poněkud ulpělo i na ní a ostatní

kněžky se k ní začaly chovat jako ke starší sestře. V každém případě nezůstane s děvčaty příliš dlouho. Už je zde téměř dva roky. Příští rok možná složí přísahu a stane se nejmladší z kněžek.
Jedině ji mrzelo, že samotnou Diernu vidí jen málokdy. Jakmile se vrátili z cesty, pohltily Diernu její povinnosti spojené s postavením ava-lonské velekněžky. Teleri si namlouvala, že by měla být vděčná za to, že její dostalo možnosti užít si po cestě přítomnosti Paní. Ostatní děvčata jí to záviděla, avšak netušila, že i teď, po tolika měsících, se stále probouzí s pláčem ze snů, ve kterých ji napadá saský náčelník.
Vřeteno začínalo být vahou napředené vlny těžké. Teleri je nechala klesnout k zemi, dokud nedopadlo na plochý kámen, na kterém se mohlo otáčet, a napjala předivo mezi prsty a vřetenem. Jakmile její podaří spříst poslední dávku vlny, bude muset odtočit předivo na přadeno.
Stará Cigfolla, která, přestože měla ztuhlé klouby, předla nejrychleji ze všech a navíc jemné lněné vlákno. Vlna, kterou spřádaly, pocházela z jejich vlastních ovcí, avšak lněné vlákno získaly obchodem nebo jako dar z úcty k Avalonu. Něco z toho, říkala si Teleri, možná pochází z otcových skladišť jako součást darů, které kněžkám po jejím příchodu posílal.
„Předeme vlnu na teplou a těžkou látku," oznámila jim Cigfolla, „ale co budeme dělat s takovouhle tenoučkou nití?" Vřeteno se otáčelo a předivo, jež bylo tak jemné, že bylo sotva vidět, se zase prodloužilo.
„Utkáme z ní závoje pro kněžky, když je tak jemná?" zeptala se Lina.
„Alejistě, ale ne proto zeje lepší -jenom proto, že látka, která se z ní utká, je tak tenká. To neznamená, že tvoje vlastní práce by nebyla dost dobrá, nit dost hladká nebo rovná," ozvala se stařena přísně. „Jabloň není o nic posvátnější než dub, ani pšenice než ječmen. Všechno má svůj význam. Některé z vás se stanou kněžkami a některé se vrátí domů, aby se provdaly. V očích Bohyně mají všechny cesty, které si vyberete, stejnou cenu. Musíte se snažit dělat každou práci, kterou vám Bohyně zadá, jak nejlépe dokážete. I když tkáte jen jutu na pytle, i to musí být provedeno, jak nejlépe umíte. Rozumíte tomu?"
Tucet očí pohlédl najejí slzící oči a zase se odvrátil. „Myslíte si, že musíte příst proto, abyste byly zaměstnány?" Cigfolla zavrtěla hlavou. „Mohly bychom si látky kupovat, tak jako kupujeme jiné věci. Ale patří ke cti Avalonu vyrábět si vlastní látky. Předení je velké kouzlo, uvědomujete si to? Když mluvíme o předení či tkaní jako o posvátných věcech, potom se do příze či do tkaniny dostává něco navíc. Podívejte se na svoji práci -vidíte, jak se předivo kroutí? Není to nic víc než chomáč ve větru, ale společně z něho spředete pevnou nit a pak z ní utkáte hustou látku. Je silnější, pokud si při předení zpíváte, jestliže do každé příze spředete trochu kouzla."
„Jakého kouzla, vědmo naše, copak ty zpíváš do plátna, ze kterého utkáš závoj pro Paní z Avalonu?" divila se Teleri.
„Do téhle nitě je spředeno všechno, o čem jsme mluvily," odpověděla

jí Cigfolla. „Cykly a roční období, jak ubíhají a vrací se, stejně jako se ve spirále točí vřeteno. A i další kouzla se přidají při tkaní - minulost i přítomnost, svět za mlhami a tato posvátná půda osnova a útek tkají nový osud.
„A co barvení?" zeptala se Lina.
Cigfolla se zasmála. „To je láska Bohyně, jež prostupuje vším a zbarvuje vše, co děláme..."
„Kéž nás zde udrží v bezpečí," zašeptala Lina.
„Ale to její daří," odpověděla stařena. „Po většinu mého života žije totiž Británie v míru se sjednoceným impériem. A daří se nám dobře."
„Trhy jsou nasycené, ale lidé nemají dost peněz, aby si zboží koupili," namítla Teleri. „Možná, když žijete tady, tak to tak nevidíte, ale já jsem celé roky naslouchala prosebníkům. Přicházeli za mým otcem, nejen, aby se dozvěděli, co je

nového. Věci, které dovážíme z jiných částí impéria, jsou stále dražší a naši lidé potřebují vyšší platy, aby šije mohli koupit, takže potom musí i svoje domácí ceny zvýšit."
„Můj otec říká, zeje to všechno chyba Postuma, který se snažil oddělit západní polovinu impéria," ozvala se Adwen, která bude skládat přísahu spolu s Teleri.
„Ale Postumus byl poražen," namítla Lina.
„To je možné, ale nezdá se, že sjednocení impéria bylo tak důležité. Ceny stále stoupají a mladí lidé jsou odváděni do válek na druhém konci světa, nikoho však nepošlou, aby hlídal naše pobřeží," rozohnila se Teleri.
„To je pravda," přizvukovaly ostatní. „Piráti jsou čím dál, tím drzejší."
Cigfolla si vzala další hrst vlny a znovu roztočila svoje vřeteno. „Svět se točí jako tohle vřeteno... Že po dobru bude následovat zlo a po něm zase dobro, to je jedinou naší jistotou. Beze změny nedojde k ničemu novému. I když se naše staré zvyky opakují, je to pokaždé novým způsobem -a i tvář naší Paní se mění. Ale její síla se nemění král, který dává zemi život, se rodí znovu, aby znovu vykonal svoji oběť. I já mívám někdy strach, ale zažila jsem již tolik zim, a pokaždé jsem věřila, že opět přijde jaro..." Pozvedla obličej ke slunci a Teleri si všimla, zeje naplněn světlem.
Sedět s ženami a příst, to nebyl zrovna svobodný život, jaký si představovala, když prosila svého otce, aby ji pustil do Avalonu. Copak budu vždycky toužit po štěstí, které bude stále mimo můj dosah ? říkala si. Nebo se časem naučím žít spokojené za mlhami, které nás obklopují?
Jak roční doba pokročila, postupně se oteplovalo. Tráva na vlhkých loukách byla svěží a hustá a bažiny vyschly. I cesty, které vedly ve vnějším světě mimo Avalon, vyschly a obchodníci křižovali zem, nabízejíce zboží i zprávy ze světa. Toho jara se občas stávalo, že nabídka novinek převyšovala nabídku zboží, protože zlepšující se počasí dalo podnět k zahájení lodní přepravy zboží. K moři se vypravili i piráti, kteří takto lehce přicházeli ke své kořisti.
Ačkoliv Dierna neopustila Avalon, i k ní se dostaly noviny. Zprávy při-

cházely od žen, jimž se dostalo vzdělání na posvátném ostrově, nebo od těch, kteří jim někdy pomáhali, či od putujících druidů a sítě dalších informátorů z celé Británie. Její styk se světem nebyl tak bezprostřední, jako tomu bylo třeba u římského císaře, ale byl rozmanitější a závěry, ke kterým došla, se poněkud lišily.
Když měsíc dosáhl právě před letním slunovratem úplňku, velekněžka se uchýlila do ústraní na ostrov Briga, aby se oddala meditacím. Zůstala tam po tři dny, nic nejedla a pila pouze vodu z Posvátné studně. Všechny informace, které shromáždila, musela v této době posoudit a rozebrat a potom jí snad Paní naznačí, co je třeba učinit.
První den byl vždycky nejtěžší. Uvědomila si, že se v mysli zabývá všemožnými skutky a lidmi, které opustila. Stará Cigfolla toho zná o vedení Avalonu víc než ona a na Ildeg, která je jen o něco starší než ona, se může spolehnout, že se jí podaří udržet mezi mladými ženami v Domě panen pořádek. Dierna jim dvěma dala na starost správu věcí již mnohokrát, když se z Avalonu vydala na cesty.
Kněžky chápaly, co dělá, ale co její děti? Jak jim dokáže vysvětlit, zeji nesmějí vidět, i když vědí, že není daleko? Před očima měla jejich tváře: svoji první dceru, štíhlou a tmavovlasou, a potom další, které říkali plavovláska, a do třetice rezavou. Druhé dvě byly dvojčata. Až bolestně toužila po tom, držet je ve svém náručí. Přesvědčovala samu sebe, že její dcery, stejně jako ona, se narodily proto, aby sloužily Avalonu, a že je již čas, aby je učila, jakou má jejich ostrov cenu. První dítě, jehož otcem byl druidský kněz, se kterým se spojila při rituálu, ji již opustilo a dostalo se na vychování do rodiny s avalonskou krví, která si postavila dům z rozvalených kamenů staré druidské svatyně v Moně. Dvojčata, děti, které měla s náčelníkem, jenž se na ni obrátil, aby mu pomohla obrodit jeho pole, půjdou také brzy pryč.
Dierna zavrtěla hlavou - takovéhle myšlenky zbytečně odpoutávají její pozornost od povinností takhle se mysl vždycky snaží vyhnout se svým úkolům. Není však k ničemu dobré, snažit seje potlačovat - každé myšlence musí být dopřán dostatečný prostor a teprve potom je možno ji opustit. Znovu upřela zrak na plamen olejové lampy.
Když se druhý den ráno probudila, zjistila, zejí drobná žena, která ji obsluhovala, ponechala košík s houbami, které lidé od bažin nasbírali. Dierna se spokojeně usmála, a když je pořádně očistila, jemně je nakrájela a vhodila do malého kotlíku s ostatními bylinami, které si přinesla. Nahnula se nad kotlík a začala zpívat a vlnit se do rytmu.
Samotné přípravy byly součástí kouzla a dokonce ještě než se tekutiny napila,

štiplavá pára, která z nádoby stoupala, již ovlivnila její vědomí. Nalila obsah kotlíku do stříbrného poháru a vynesla jej ven.
Chatrč, ve které trávila posvátné chvíle, byla zarostlá trnitým keřem. Srpeček měsíce visel nad východním obzorem, třpytil se jako stříbrná škeble, z lesa se ozýval zpěv slavíků. Dierna slavnostně pozvedla pohár.

„Připíjím ti, Paní života a smrti, nabízím ti tento pohár, a přitom se sama obětuji. Jestliže si žádáš můj život, jsem v tvých rukou, požehnej mi, obdař mě viděním toho, co je a co musí být, dej mi moudrost, abych to pochopila..."
Pokaždé tu byla určitá nejistota, protože rozdíl mezi dávkou, která neměla žádný účinek, a smrtelnou byl jen malý. Záleželo na síle hub i zdraví toho, kdo nápoj pil, a jakji učili, i na vůli bohů. Maličko zaváhala, když přikládala pohár ke rtům. Pomalu vypila hořkou tekutinu, otřásla se a prázdnou nádobu postavila na zem. Potom si přitáhla k tělu plášť ze světlé nebarvené vlny a lehla si na dlouhý oltářní kámen.
Dierna se zhluboka nadechla a pomalu vydechla, počítala a uvolňovala postupně všechny svaly, dokud nesplynula s chladivým kamenem. Nad ní bledly červánky a nebe nabývalo šedavé barvy. Hleděla vzhůru a zahlédla první hvězdy.
Po chvíli prolétl oblohou záblesk světla. Zadržela dech, potom se přinutila dýchat pravidelně, aby překonala, jak ji to naučila léta praxe, nutkání vzlétnout nebo uprchnout. Na vlastní oči viděla jednu mladou kněžku, jak podlehla šílenství, protože neměla dost silné vůle, aby se ubránila rozbouřeným smyslům, které ovládly její tělo, když na ni začal odvar z hub působit. Nedovedla ovládnout svoji mysl.
Hvězdy teď zářily duhovými barvami. Cítila, jak její točí hlava, a zdálo se jí, že nebe se otočilo naruby. Znovu se nadechla a soustředila svoje vědomí do nitra svého těla a světlo nechala proudit do středu své lebky. Vesmír se točil kolem ní ve spirále duhového světla, ale její „já", na které byla zaměřená, začínalo stále více nabývat na síle. Podivné tvary vyskakovaly ze stínů kolem, ale snažila seje zaplašit, stejně jako rušivé myšlenky, které předtím na ni dorážely.
A pak se její smysly začaly uklidňovat, vidění se jí zaostřilo, dokud si znovu neuvědomovala samu sebe, jak leží na kamenné lavici a hledí k nočnímu nebi. Pozorovala nebesa s nezmenšující se pozorností, jakou by v normálním stavu vědomí nikdo nevydržel.
Měsíc ozařoval východní nebe, ale Dierna hleděla zpříma do hvězdné prázdnoty, ve které by mohl člověk zmizet jednou provždy. Nebyla tu však kvůli vlastnímu potěšení. Vnitřním zrakem začala pozvolna sledovat velká souhvězdí, jež vládla nebi. Zrakem smrtelníka dokázala rozlišit pouze jednotlivé hvězdy roztroušené zdánlivě bez ladu a skladu po obloze. Avšak Diernin duch podléhající transu viděl i prostorové tvary, které dávaly souhvězdím jejich jména.
Vysoko nad její hlavou se pomalu sunula k pólu Velká medvědice. Jak noc pokračovala, pohlížela k západu a znovu na obzor. Medvědice byla hvězdnou obdobou ostrovů v avalonském údolí - pozorování ostatních hvězd, se kterými toto souhvězdí sdílelo nebe, napovědělo Dierně, které síly ovládnou budoucnost, jež brzy nastane.
Pohledem zalétla k jihu, k souhvězdí zvanému Orel -je to snad římská

orlice? Hvězdy souhvězdí byly jasné, ale ne tak zářivé jako Drak, který byl stočený přes střed oblohy. Poblíž se vznášela ve své nedotčenosti Panna. Dierna otočila hlavu a hledala ustálenou záři bloudících hvězd a směrem k severnímu okraji západního obzoru zahlédla třpyt Paní lásky, s rudou září planety boha války v její blízkosti.
Přes nebe přelétlo další mihotavé světlo Dierna zadržela dech a poté znovu soustředěně vydechla, vědoma si toho, že vývar z hub spolu s kouzelnými bylinami ji přivádí do stavu, kdy představa a její význam jsou totožné. Záření ze dvou světel neustávalo, dokud nezahlédla hrozivého boha a zářící bohyni, vzdávající se, a přesto vítězící.
Klíčem ke všemu je láska, pomyslela si láska je kouzlem, které připoutá válečníka k naší věci... Pohled její přesunul podél obzoru k jihu, až našla planetu nebeského krále. Avšak svrchovanost sídlí na jihu... Zamrkala, zrak měla naplněn obrazy mramorových sloupů, pozlacených sloupořadí, procesí a lidí - většina lidí, které kdy viděla, se najednou objevila v jednom zástupu. Je to snad Řím? Pohledem obsáhla další obrazy viděla zlaté orlice v čele legií, jak míří k bílému chrámu, kde je očekávala drobná postava zahalená v purpuru.
Bylo to velkolepé, ale zároveň cizí. Jak se mohou takoví lidé, někde na samotném

konci impéria starat o Británii?
Nechť se orlice stará sama o sebe! My musíme uctívat draka, aby hlídal svůj lid, tak jako činil doposud... A i když o tom přemýšlela, hvězdný drak se stal duhovým hadem, který se kroutil přes oblohu směrem k severu. Ta oslnivá záře měla obrovskou sílu a Dierna jí byla smetena, neovládla ji ani vlastní sebekázní ocitla se ve víru vidění, která nedokázala ovládnout, ani se jim ubránit. Z barev se stala oblaka letící rozbouřeným nebem. Vítr skučel, takže byla ovládána svým sluchem, stejně jako zrakem. Vlny síly, které pohltily jejího ducha, když se potulovala po krajině, se ztratily ve spleti energií musela vynaložit velké úsilí, aby zvládala hloubky hrůzy, která na ni dotírala, aby se přinutila nebránit se bouři a naopak podřídit se rytmu, který určoval její skřípavé harmonie.
Na hladině moře se kymácely lodě, ještě zranitelnější v bouři živlů, než byla ona sama, protože se skládaly jen z dřevěných prken svázaných konopnými lany a jejich posádku tvořily bytosti z masa a kostí. Její duch se zmítal v závanech větru a před očima viděla muže zápasící s vesly. Lodě se houpaly na vlnách a muži na palubě nevěděli, u kterých břehů hledat útočiště. Mezi posádkou stál jediný člověk pevně na nohou, kývaje se v rytmu stoupajících a klesajících vln. Byl to muž střední výšky s kulatou hlavou a mohutným hrudníkem. Vlasy měl světlé a přitisknuté deštěm k hlavě. Avšak stejně jako ostatní hleděl zoufale do vln. Dierna přinutila svého ducha vzlétnout vzhůru, povznést svoje duchovní smysly nad zuřící bouři. Viděla hrozící mořské útesy, u jejichž paty se vlny pěnily a vzpínaly. Avšak za nimi byla voda klidná. Skrz závoje deště zahlédla bledý ohyb pláže a blikající světýlka na břehu.
VELEKNĚŽKA
137
V první chvíli byla jata soucitem, potom začala všemi smysly hledat velitele. Avšak jak se ve své mysli přibližovala k ohrožené lodi, pocítila v něm velkou sílu těla a ducha, které nelze porazit. Je to snad vůdce, kterého hledá? Začala využívat síly bouře a snažila se zhmotnit svoji mysl, tak aby se stala viditelnou i pro smrtelníka. Její duše zahalena v bílém kráčela po hladině moře. Jeden z námořníků vykřikl za okamžik všichni hleděli tím směrem. Dierna přiměla svou zhmotněnou paži, aby se pohnula a ukázala směrem k zemi.
„Tamhle -vidíš ji? Tamhle je..." Hlídka pokřikovala ze svého místa na }|>di.
„Bílá paní... prochází se po vlnách!"
Vítr se opřel plnou silou do hladiny, rozčeřil vlny a smetl křehké lodě, které hnal před sebou jako dětské hračky. Dubriská eskadra se rozptýlila. Marcus Aurelius Musaeus Carausius, jejich admirál, se opřel o záď Herkula a vytřel si vodu z očí, aby lépe viděl.
„Pokračujte v kurzu," přikazoval Aelius, který byl kapitánem. „Dávejte pozor na skály, ne na pěnu na moři. Moře se vzdouvalo do výšky domů, měsíční záře se odrážela od vzduté hladiny. Vesla se třepotala nad hladinou jako nožky nějakého brouka převáleného na záda a po chvíli se ozvalo .praskání dřeva, když byla stažena pod hladinu a pod tlakem se roztříštila.
„Neptun!" vykřikl kapitán, když se loď zakymácela, a snažil seji narovnat. Za úsvitu se vypravili z Gesoriaca a měli v plánu překročit Kanál v jeho nejužším bodě, a než padne soumrak, chtěli dorazit do Dubrisu. Nepočítali však s touto bouří, již vyvolal samotný Hádés. Bouře je zanesla dále na západ, než měli v plánu, a pouze bohové je mohli přivést zpátky do bezpečí přístavu. Bohové nebo duch, kterého veslaři zahlédli. Pohlíželi na moře. Byla to postava v bílém nebo jenom odraz měsíce ve vlnách?
„Pane..."
„Máme šest vesel zlomených a dva muži mají rozdrcené paže a nemohou veslovat."
Námořníci něco mumlali, hlasy měly vzrušené panikou, která se jich zmocňovala. Bouře neutuchala a lavice na přídi byly zaplavovány sprškami mořské vody.
„Bohové nás opustili!"
„Ne, poslali nám průvodce!"
„Buďte zticha!" okřikl jejich blábolení Carausius. Pohlédl na kapitána. On měl eskadru na starosti, pakliže vůbec některá z jeho lodí přežije, ale Herkules patřil Aeliovi. „Kapitáne," začal opatrně, „na takovém moři jsou vesla nanic, budeme však potřebovat vyrovnaný tah, až se vody zklidní." Aelius překvapeně zamrkal potom se v jeho očích objevil zásvit porozumění.
„Řekněte předákovi, aby přesunul lidi z pravoboku, tak aby doplnili čísla vyřazených námořníků a chopili se vesel."
Carausius se znovu zahleděl na moře. Po chvíli spatřil to, co předtím
138
PANÍ Z AVALONU
viděl důstojník na přídi: postavu ženy zahalenou v bílém. Tvářila se ztrápeně,

ale rozhodně se nezabývala osobními starostmi. Nohama se sotva dotýkala vln. S naléhavou prosbou mu pohlédla do očí a potom ukázala směrem k západu. Pak se zvedla vlna a vypadalo to, zeji celou pohltila, protože její obraz zmizel.
Admirál se tvářil překvapeně. Jestliže tohle není nějaké blouznění vyvolané měsíčním svitem, pak viděl ducha, a rozhodně ne zlého. V životě, stejně jako při hře v kostky, bývají chvíle, kdy člověk musí vsadit všechno na jeden vrh.
„Řekněte muži u kormidla, ar nás zavede do přístavu, dokud nás vítr žene."
„Narazíme na mělčími," namítal kapitán.
„Není to vyloučené, i když se domnívám, že jsme daleko na západě, takže nám takové nebezpečí nehrozí. I tak bude lepší najet na mělčinu, než se převrhnout na širém moři, a to by nás jistě čekalo, kdybychom se stali obětí dalšího takového vlnobití." Carausius pocházel z oblastí bahnitých břehů u ústí Rýna a mělké vody belgického pobřeží byly ve srovnání s tímto rozbouřeným mořem přátelské.
Loď se pod nohama kapitána kolébala, avšak změna v kurzu umožnila předvídat její pohyby. Nyní vlny vyvolané větrem nesly loď kupředu. Pokaždé, když její příď klesla, uvažoval kapitán, zda tentokrát klesne pod hladinu, ale než uvízli v bahně na dně, další vlna je znovu vynesla vzhůru s kaskádou mořské vody, omývající sprškou pěnivého vodopádu figuru na přídi a nepřízni počasí odolávající bronzové beranidlo.
„Zamiřte kousek dál směrem k přístavu," řekl muži u kormidla. „Jen samotní bozi vědí, kde jsme se ocitli." Avšak pohled na měsíc jim pomohl ve správné orientaci, a jestliže nelhalo to zjevení, brzy nalezneme bezpečí někde u britských břehů.
Když se prodírali napříč vlnami dále vpřed, vlnobití začalo ustávat, i když občas na bok narazila zbloudilá vlna. Polovina námořníků již vylévala vodu z lodě. Loď bude potřebovat sílu odpovídající jejímu jménu, aby přežila do svítání.
Bylo to podivné, avšak Carausius již necítil žádnou úzkost. Když byl ještě dítětem, kdysi mu jedna moudrá žena jeho lidu u ústí řeky Rýna předpovídala budoucnost a věštila mu slávu. To, že se stal admirálem eskadry, mu připadalo jako dostatečný úspěch pro chlapce z Menapie, patřící k jednomu z menších německých Kmenů. Avšakjestli je to zjevení dopraví do bezpečí, nelze pochybovat o zásahu štěstěny. Muži, kteří nestáli rodem výše než on, dosáhli purpuru, ačkoliv nikdy neměli tu čest ovládat moře.
Admirál pohlížel na vlny. Kdo jsi? Co ode mne chceš f křičela jeho duše. Avšak žena v bílém již zmizela. Viděl jen hřbety vln, jak pomalu ztrácejí svoji ostrost i výšku, a bouře je pomalu opouštěla.
VELEKNĚŽKA
139
Krátce před svítáním přišla Dierna zpět ke svému plnému vědomí. Měsíc pomalu zapadl a z jihovýchodu se sem hnaly těžké mraky, které hvězdy zastínily. Bouře! To už její nezdá. Ta bouře je skutečná a přichází, aby pokořila krajinu. Vlhký vzduch jí čuchal vlasy a svaly jí ztuhly v napjatém očekávání. Dierna se zachvěla, cítila se velmi osamělá. Než si však promluví s další živou duší, bude si muset promítnout z hloubi duše obrazy, které ji povedou při jejím rozhodování v příštích měsících. Pohyby hvězd si pamatovala jasně. Avšak ze svého posledního vidění zbyly pouze úlomky. Viděla loď, jak se zmítá na vzbouřeném moři, bičována větrem a ohrožována vlnami, na přídi stál nějaký muž...
Otočila se tváří k blížící se bouři a pozvedla ruce.
„Bohyně, dej, ať zůstane v bezpečí, ať je to kdokoliv," modlila se a vzývala Bohyni.
Slunce začalo probleskovat skrz mraky nad Kanálem, osvětlovalo hnědá bažinatá jezírka na pobřeží a šedé vlny na moři. Rybářský chlapec z Clausenta pozoroval, jak bouře žene naplavené dřevo ke břehu. Zarazil se a zahleděl směrem na moře na ostrov Vectis.
„Loď!" vykřikl a ostatní se k němu přidávali. Lidé se shromáždili u břehu a ukazovali na vlny, v nichž se objevila obrovská loď s plachtami potřísněnými solí. I zde na břehu pocítili sílu větru, který se jejich vesnicí v noci přehnal. Jak mohla takovou bouři přežít loď na moři?
„Je to veslařská loď," poznamenal jeden muž, když zpozoroval dva námořníky u vesel.
„A na palubě je i admirál!" vykřikl další, který si všiml vlajky třepotající se na stěžni.
„Ježkovy oči, to je Herkules!" zvolal obchodník, velký muž, který nikdy neopomíjel příležitost dát všem najevo, že dvacet let sloužil na lodi. „Byl jsemjejím kormidelníkem po dvě léta, dokud jsem sloužil u námořnictva. Na palubě musí být sám Carausius!"

„Ten, co před měsícem přemohl ty dvě pirátské lodě?"
„A kterému záleží na tom, abychom měli ve svých váčcích přinejmenším tolik jako on ve své plné tašce! Modlím se ke všem bohům, kteří by ho mohli zachránit," vydechl další obchodník. „Jeho ztráta by se mě osobně dotkla!"
Plachetnice pomalu připlula do zátoky Ictis a blížila se k přístavu Clau-sentu. Kupci a rybáři proudili na břeh a venkovský lid, vzbuzen ze spánku jejich pokřikováním, je následoval.
Herkules zůstal u břehu celý týden, zatímco tesaři se činili, co mohli, aby zahojili rány, které loď v bouři utržila. Clausentum bylo důležitým přístavem a jestliže opravy nedosahovaly vynikající úrovně, přesto řemeslníci odvedli dobrou práci. Carausius využil příležitosti projednávat s úřady a s každým obchodníkem, který byl v tu dobu v přístavu, o tom, jak po-

tlačit nájezdy pirátů. Avšak bylo o něm známo, že když ho nebylo zrovna l nikde třeba, trávil většinu času tím, že se procházel po pobřeží, a nikdo by se neodvážil optat, proč má stále zamyšlenou tvář.
Těsně před letním slunovratem vyrazil Carausius s nově opraveným Herkulem zase na moře znovu mířil na Gesoriacum.
Tentokrát bylo moře klidné a lesklo se jako zrcadlo.
Avalonské obřady spojené s letním slunovratem měly svou dlouhou tradici již v době, kdy se druidové objevili v tomto kraji poprvé. Dole pod Mohylou bučel dobytek - cítil oheň, který druidové založili k jejich poctě. Teleri byla ráda, že její dostalo té cti zpívat s ostatními děvčaty kolem ohně, posvátného plamene hořícího nahoře na kopci.
Uhladila si bílé šaty a s údivem sledovala Diernu, která s půvabem jí vlastním házela vonné byliny na oheň. Vše, na co velekněžka sáhla, vykonala jistými a elegantními pohyby - snad to bylo způsobeno jejím postavením, které přirozeně vyplývalo z její celoživotní praxe. Sama Teleri se připojila k obřadům spojeným s tajemstvím až později, a bylo jí zatěžko představit si, že sama bude někdy schopna pohybovat se tak, aby vše, co udělá, vypadalo jako přirozená součást kouzel.
Dole zavedli dobytek mezi ohně a lidé žádali pokřikem bohy o požehnání. Nade vší litanií se vinulo jako červená stužka poznání, že všechny věci, světlo i tma, musí jednou pominout. Úplněk ustoupil a byl pohlcen nocí, aby se, až přijde jeho čas, opět zrodil jako stříbrný srpeček světla. Cyklus pohybu slunce trval déle, avšak Teleri si dobře uvědomovala, že teď, v nejdelším dni roku, se den už zase začíná krátit. A opět, uprostřed zimní tmy, se slunce znovu vydá na svoji celoroční pouť.
Co dalšího, uvažovala, je spojeno s tímto koloběhem? Římské impérium pokrývalo polovinu zeměkoule. Mnohokrát byla jeho vláda ohrožena, a přesto se orlice pokaždé znovu vrátila v ještě větší síle. Nastane snad chvíle, kdy Řím dosáhne své největší síly a pak už jeho moc začne ustupovat? A pozná její lid, až ta chvíle nastane?
Dierna ustoupila od ohně, uklonila se Ceridachovi, nejstaršímu z druidů a arcidruidovi Británie, a celý rituál mohl začít. Bylo právě poledne nejdelšího dne, kdy síla světla dosahovala svého vrcholu a bylo jedině správné, aby kněží zahájili svůj obřad. Až nastane soumrak, ujmou se své úlohy kněžky. Stařec pozvedl ruce, až se mu široké rukávy třepotaly ve větru dal znamení k zahájení obřadu.
„Co bylo na počátku? Jen si to zkuste představit: prázdnota, pustá díra... Lůno světa těhotné budoucím životem... Existovalo to již jako možnost - a přesto to nebylo nic, co byste si mohli představit doopravdy. Byla to síla, a přesto prázdnota. Bylo to, a zároveň to nebylo... Věčná, neměnná jednota..."
Odmlčel se a Teleri zavřela oči a pokoušela se představit si nesmírnost té myšlenky. Druid opět promluvil a jeho hlas byl zabarven zaříkáváním.

„Avšak přišel okamžik, který vše změnil - v tichu se rozeznělo chvění...
„Hluchý výkřik i to, co obsahoval, vybuchly tiše - beze slova posvátná noc a světlo nadpozemské, čas, prostor v celé své síle,
! Pán a Paní, posvátná dvojice -
sestry a bratři, pozvěte je sem!"
„Říkáme mu Lugos!" vykřikli druidové. „Pán světla!" Za nimi začal jeden mladík pobrukovat melodii.
„Říkáme jí Rigantona, Velká královna!" odpověděly kněžky z druhého kruhu. Teleri otevřela ústa, aby se připojila k tónu, který byl o tercii vyšší než tón, který zpívali druidové.

Následovala další jména. Teleri je slyšela jako výbuchy světla, oslňující scénu. Cítila, jak se kolem kněží stojících po obou stranách oltářního kamene soustřeďuje síla, a cítila, jak se v kněžkách hromadí odpovídající energie. Dierna, pozvedajíc ruce, ještě jednou předstoupila. Když hovořila, Teleri vnímala, jak se Diernina slova odrážejí v jejím hrdle, a uvědomila si, že velekněžka mluví za ně za všechny.
„Jsem moře prostoru a prvotní noci,
jsem lůno temnoty i světla moci,
pupeční šňůra, spánek, věčnost,
pradávná hmota, z které vše vzešlo, jsem Matka nebeského prostoru,
odkud přichází život, kam odchází spánek."
Ceridachos vystoupil dopředu a stanul jí tváří v tvář na druhé straně oltářního kamene. Teleri udiveně zamrkala, protože místo obličeje starce spatřila teď obličej mladíka a válečníka, otce a léčitele, zářícího shromážděnou silou. A když kněžce odpověděl, zaslechla množství hlasů rezonujících s jeho vlastním.
„Jsem závan času, věčný den, jsem ruka života, prchavý sen, jsem projev síly, jiskra, začátek, jsem první podnět, poslední skutek, stvořitel kosmu, zářící pochodeň, teplo, síla, jíž začíná den."
Dierna natáhla ruku nad dřívím k podpalu, které leželo na oltářním kameni. „Z mého lůna..."

„Z mé vůle..." řekl druid a natáhl ruku tak, že se jejich ruce téměř dotýkaly. Teleri se užasle zahleděla na zákmit světla chvějící se ve vzduchu kolem jejich dlaní.
„Objevuje se světlo života!" Kněz a kněžka hovořili jedním hlasem a umně zkřížená dřeva vzplanula mohutným plamenem.
„Ať hoří posvátný oheň!" zvolal druid. „Teď vítězí světlo - v této chvíli toužíme po jeho blahodárné moci. Sjednocením svých sil udržíme světlo v plameni i v hodinách tmy, a tak pokoříme noc."
„Tento oheň bude pochodní, světlem, které bude vidět do dalekých krajů," ozvala se Dierna. „Svolejme svého ochránce, aby udržel Británii v míru a bezpečí!" Vytáhla z ohně hořící větev.
„Staniž se!" odpověděl kněz a i on pozvedl hořící větev a držel ji ve výšce. Druidové i kněžky jeden po druhém vytahovali větve z ohniště a stavěli se do řady, až byl ústřední plamen obklopen kruhem ohýnků, jako kdyby slunce, které planulo v celé kráse nad jejich hlavami, sesílalo svoje paprsky k těm, kteří stáli dole.
Teleri hleděla vzhůru a zakrývala si oči před zářivě jasným nebem. Pak si oči protřela, protože přes modré nebe se pohybovala černá skvrna. I ostatní ji viděli a ukazovali na ni, naplněni úžasem, když si uvědomili, zeje to orel, který k nim přilétá zjihu od moře. Přibližoval se,jako kdyby ptáka přitahovaly plameny, až jej uviděli zcela jasně.
Teď byl nad jejich hlavami. Orel se snesl dolů, třikrát zakroužil nad oltářem a potom se znovu vznesl vzhůru, zakroužil ve spirále a odletěl do nebe, kde splynul s jeho jasem.
Teleri byla oslněna. Zavřela oči a za svými víčky dosud viděla velkého ptáka, jak tančí na pozadí oslnivého slunce. Orel se volně vznášel ve vzduchu - proč měla pocit, jako kdyby unikl žáru ohně a dostal se do spárů slunce? To se jí musí pouze zdát, říkala si, a následovala ostatní děvčata sestupující od Mohyly dolů. Jestliže svoboda divokého ptáka, vznášejícího se ve výšinách, je jen iluzí, co potom může být pravda?
Na okamžik měla pocit, že si vzpomíná na něco z předchozího života, co naznačuje protimluv svobody, která existujejenom jako součást něčeho vyššího, avšak Teleri nemohla tu myšlenku pochopit v plné šíři a stejně jako orel i její vidění po chvíli zmizelo.

ádi tě vidíme - po té bouři jsme si už málem nedělali naděje." Maximián Augustus vzhlédl od svých voskových tabulek a usmál se.
Carausius se napřímil, pravé předloktí přiložil k hrudi na znamení pozdravu. Nečekal, že najde mladého císaře v Gesoriacu. Po celém zápa-
dě vládl impériu Maximián, podsaditý, zavalitý muž s rostoucím bříškem. Téměř dvacet let služby způsobilo, že se Carausius choval, jako kdyby byl v místnosti samotný Dioklecián.
„Bohové mi přáli," odpověděl. „Jedna z mých lodí se ztratila, ale druhou se mi

podařilo dostat zpátky do Dubris. Sám jsem byl zmítán ve vodách Kanálu a měl jsem štěstí, že jsem se dostal do Clausenta, dřív než jsem narazil na skály nebo zůstal uvězněn na širém moři."
„Tos měl. Ale bohové milují muže, který bojuje, i když se zdá, že už mu naděje nezbývá. Měl jsi štěstí, Carausie, a to je vzácnější než dovednost. Mrzelo by nás, kdybychom tě ztratili."
Maximián mu dal znamení, aby se posadil, a druhý mladší muž, který byl v místnosti s nimi, se také uvolnil. Jediný pohled stačil, aby bylo jasné, že je to příslušník armády - měl vzpřímené držení těla, jako kdyby měl přes tuniku neviditelné brnění. Byl o půl hlavy vyšší než Carausius a žluté vlasy mu začínaly řídnout.
i-: „Domnívám se, že Constantia Chlora znáš," pokračoval císař. lf „Jen z doslechu," řekl Carausius.
Constantius byl z dob, kdy sloužil v Británii, oblíbený. Říkalo se o něm, že si našel nějakou domorodou ženu jako trvalou konkubínu. Od té doby však uzavřel několik významných zasnoubení na německých hranicích říše. Carausius na něho pozorně pohlédl. Constantius se usmíval, jeho tvář byla chvíli upřímná a nestřežená jako tvář chlapce. Ale za okamžik se zase začal ovládat. Je to idealista, pomyslel si Carausius, jenž se naučil skrývat svoji duši. Takoví muži mohou být užitečnými přáteli - nebo nebezpečnými nepřáteli.
Jakpak se jeví on sám? Vlasy má vybledlé pobytem na moři, pleť ošlehanou, musí působit stejně jako kterýkoli jiný mořský vlk, pokud ho ovšem nějak nepoznamenalo vidění, které měl během bouře.
„Jistě tě potěší, že z lupu nájezdníků, které jsi zadržel minulý měsíc, máme už pořádnou částku," řekl Maximián. „Nepřestáváš mi říkat, že na jižním pobřeží potřebujeme další základnu... Ještě několik takových vítězství a získáš částku, kterou potřebuješ."
V jeho úsměvu se zračilo podivné očekávání. Carausius protáhl obličej, měl pocit, že tady něco není úplně v pořádku. Bozi vědí, jak dlouho se o to snažil, ale měl jen malou naději, že ho někdo vyslechne.
„A kdo k tomu dá příkaz?" zeptal se opatrně.
„Koho bys doporučoval?" zeptal se císař. „Můžeš si vybrat, Carausie -dávám ti britskou flotilu a pevnosti na šaškem pobřeží."
Carausius zřejmě překvapeně zamrkal, protože Constantius se začal usmívat. Avšak Carausius ho pořádně nevnímal opět měl před očima obraz ženy v bílém, jak se prochází po vlnách.
„Nyní budeme muset pro tebe vytvořit zázemí po obou stranách Kanálu," ozval se Maximián rychle. „Jaké síly by sis přál mít ajak bys je rozdělil? Nemohu ti slíbit všechno, co budeš chtít, ale pokusím se..."

Carausius se zhluboka nadechl a přinutil se soustředit pohled na muže, který stál před ním.
„Nejdříve ze všeho potřebujeme novou základnu. Na pobřeží pod Clausentem je dobrý přístav, který by se dal opevnit. Je chráněn ostrovem Vectis a mohl by být zásoben z Venty Belgarum." Když mluvil, obraz té ženy pomalu bledl a nahradily jej sny, které míval, když se procházel na palubě své lodě při dlouhých plavbách přes Kanál.
Teleri nechtěla opustil Avalon. Když si ji Dierna krátce po letním slunovratu vybrala, aby ji doprovázela na jejích cestách, bránila se. Avšak, když dorazily do Venty Belgarum, nemohla již déle předstírat nedostatek zájmu. Staré belgické hlavní město leželo v půvabném údolí se zelenými loukami lemovanými věkovitými vznešenými stromy. Po bažinách v okolí Mohyly jí připadala úrodná země pod nohama pevná a přinášela jí pocit jistoty. Tady se cítila bezpečně, měla pocit stálosti, na rozdíl od ozvěn dávných časů, které cítila v Avalonu, jako kdyby se tady lety nic neměnilo. Přestože byl ve městě zrovna trh, připadala jí Venta příjemné město na odpočinek.
Pohostinnost kněžkám nabídl Duovir Quintus Julius Cerialis, nejvznešenější z místních soudců, který měl královské předky. Ne že by se to dalo poznat na jeho vzhledu. Byl vznešený a klidný a byl římštější než samotní Římané. Nejraději mluvil latinsky a Teleri, která byla vychována tak, že ten jazyk ovládala stejně jako mateřštinu, často vyzvali, aby mladším kněžkám, které přijely s nimi, Adwen a Cridě, tlumočila. Dokonce i Dierna si někdy vyžádala její pomoc přestože velekněžka jazyk Římanů dobře ovládala, nevyznala se ve spleti formálního jazyka, který při své návštěvě potřebovala.
Ostatní by se však bez ní obešli. Bylo pochopitelné, že všechna děvčata, která byla přijata do učení, ovládala plynně starou angličtinu. Teleri si někdy říkala, ještě než složila přísahu, že byla násilím vytržena z poklidu, který jí

Avalon nabízel.
Počasí bylo pěkné, slunné. Tento rok bude dobrá úroda sena i obilí, přestože začátkem létaje překvapily bouře. Bylo jasné, jak Cerialis s oblibou říkal, že bohové a bohyně jsou k nim laskaví. Kopce obklopující Ventu ji chránily před větrem, a jak se oteplovalo, Teleri začala toužit po svěžím mořském vánku v Durnovarii. Když Dierna oznámila, že se mají vypravit dolů na pobřeží na slavnostní obřad spojený se zasvěcením nové námořní pevnosti, měla radost. Avšak bylo to něco víc než jen příjemný výlet k moři. Když se některé z žen vyptávaly, proč se velekněžka rozhodla požehnat římské pevnosti, připomněla jim Dierna orla, který se zjevil při rituálu letního slunovratu. „Kdysi jsme byli nepřáteli, ale naše bezpečí nyní závisí na Římanech," řekla jim a Teleri si vzpomněla na Sasy a musela s ní souhlasit.

„Začíná vát příjemný vánek!" vykřikl Cerialis. „To ochladí vaše růžové tvářičky, milé dámy!"
Teleri si povzdechla. Přestože měl Cerialis na hlavě klobouk s širokou krempou, obličej měl zarudlý horkem. Možná že i on potřebuje, aby ho větřík zchladil.
Za ohybem cesty spatřila skrz stromy modrou hladinu. Nově postavená cesta vedla na jihovýchodě od Clausenta kousek do vnitrozemí, kde strávili předchozí noc. Dobrý jezdec by zvládl cestu z Venty za jediný den, ale Cerialis měl za to, že dámy je třeba trochu rozmazlovat.
„Myslíš si, že ta nová pevnost Sasy zastraší?" Opřela se o stěnu kočáru, aby to s ní tak neházelo a podívala se na Ceriala.
„Jistě, jistě!" přikyvoval zapáleně. „Každé hradby a každá loď jsou jen poselstvím pro ty mořské svině, že Británii se vede dobře." Narovnal se v sedle a Teleri měla na okamžik pocit, že snad bude salutovat.
„S tím nesouhlasím," ozval se jeho syn Allectus a popohnal svoji klisnu k nim. „Záleží hlavně na vojácích a námořnících, otče. Bez mužů jsou lodě jen hnijícím dřevem a zdi jen drolícími se kameny."
Cerialův syn byl stejně starý jako Teleri, nebo o něco mladší, říkala si. Jeho pravidelné rysy byly napjaté a na rozdíl od plných a klidných tváří svého otce měl obličej protáhlý a v očích dychtivý pohled. Vypadal jako někdo, kdo v dětství hodně stonal. Možná proto nebyl ani v armádě.
„To je pravda - to je zajisté pravda." Cerialis vrhl na chlapce úzkostlivý pohled.
Teleri potlačila úsměv. Duovir byl dobrý obchodník, ale říkalo se, že jeho syn, ač je postavou křehký, náramně dobře se vyzná v číslech. Díky jeho bystrosti se rodinné bohatství významně zvětšilo, takže nyní mohou přispívat na veřejné práce i zábavu, jak se na významného soudce sluší. A Cerialis si to dobře uvědomoval.
Allectus je kukaččím mládětem v hnízdě tlustého holuba nebo, poněkud vznešeněji, orlem, pomyslela si Teleri, když se pozorně zahleděla na jeho ostrý profil. V každém případě je jasné, že stařec svému synovi vůbec nerozumí.
„Nu, nový admirál přesvědčil císaře, aby posílil naši obranu," ozvala se zaujatě. „To je rozhodně znamení, že tento muž si přinejmenším zaslouží naši důvěru."
„Je to tak. Pokud nejsou vůdci hodni důvěry, potom neuspějí ani ti nejlepší z mužů," přikývl Cerialis rádoby duchaplně.
V Allectově pohledu zahlédla pohrdání, tak umně skryté, že si nebyla zcela jista, jestli to není pouze její dohad.
„Nebo ani z žen," doplnila ho suše. Pochybovala, že by římská armáda navzdory své tradici a kázni zvládla zkoušky, které musejí podstoupit kněžky z Avalonu.
Pohledem zalétla dále, kde v dalším kočárku taženém koňmi zahlédla Diernu s malou Adwen. Potlačila závistivé bodnutí. Možná, napadlo Teleri, ji velekněžka požádá, aby s ní jela na zpáteční cestě.
Kočár se nakláněl na stranu, jak pomalu sjížděli k pobřeží. Teleri se

narovnala, když se objevili za stromy, a rozhlédla se kolem sebe. Bylojisté, že nový admirál má dobrý odhad krajiny. Země byla vyčištěna, aby zde mohla být postavena pevnost a na severozápadě byl slušně velký přístav spojen úzkým kanálem s mořem. Místo bylo dobře chráněno před bouřemi i před piráty, i když ani jedno z těchto nebezpečí si za tohoto jasného letního dne nedovedli představit.
Bylojisté, že to bude vznešená pevnost. Byly vykopány základy pro zdi, které se táhly do šíře několika akrů, a z jedné strany budou stát bašty ve tvaru písmene U. Tahle pevnost je větší než kterákoli jiná z pevností, informoval je Cerialis. Dokonce větší než Rutupiae. Když přijeli blíže, prohlížel si pracovníky s

vlastnickou pýchou. Teleri si uvědomovala, že takovou práci vždycky provádějí vojáci, ale teď si všimla, že někteří z mužů, kteří kopali základy, byli oblečeni odlišně.
„Jsi moudrá, že sis toho všimla, velmi moudrá," poznamenal Cerialis a sledoval očima její pohled. „Jsou to otroci z mých vlastních pozemků, které jsem sem poslal, aby pomáhali se stavbou. Připadalo mi, že bude užitečnější přispět na stavbu pevnosti, která bude chránit Ventu, než na nový amfiteátr pro město."
Allectus roztáhl rty, ale úsměv to nebyl. Nesouhlasí snad? Ne, pomyslela si Teleri a vzpomněla si, jak mluvil předtím. Spíš to vypadá, že to on vnukl otci tuhle představu.
„Byl to vynikající nápad a jsem si jista, že nový velitel tvoji pomoc ocení," poznamenal vřele a Teleri si všimla nepatrné zrádné červené , skvrny, která zbarvila mužovy štíhlé tváře.
Oči však upíral na pracující otroky. Někteří z mužů se procházeli sem a tam a dohlíželi na výkop. Kdepak asi je admirál, uvažovala Teleri. Viděla Diernu, jak vzpřímeně sedí a oči si stíní rukou. I Allectus přijel na koni a z jeho tváře bylo cítit napětí jako z dobrého loveckého psa. Teleri sledovala jeho pohled. Jeden z důstojníků, v elegantní červené tunice a přepásaný medailemi z pozlaceného bronzu, se blížil k nim a za ním kráčel podsaditý statný muž v námořnické tunice bez rukávů. Byla vybledlá a prosolená, že bylo jen stěží poznat její původní barvu.
Allectus sklouzl z koně, aby je pozdravil. Avšak druhý muž zasalutoval. Teleri se překvapením rozšířily oči. Je tento muž, s vlasy ztuhlými potem a s čelem spáleným sluncem dočervena, tím hrdinou, o kterém slyšela vyprávět tolik příběhů? Přicházel k nim kolébavou chůzí muže, který trávil většinu času na moři, a když se přiblížil, všimla si, jak pohledem přelétl od vody k lesům a zpět k nově příchozím. Usmál se. Napadlo ji, až se tomu musela v duchu usmát, že je to něco podobného, jako když Dierna před zahájením obřadu prohlíží shromážděné kněžky.
Dierna pozorovala Carausia pohledem, v němž Teleri četla známky ocenění. Když Říman přistoupil k Allectovi, aby si s ním potřásl rukou, znovu přelétl pohledem ke kočárům, a když pohlédl na velekněžku, Teleri si všimla, že se mu oči rozšířily úžasem. Potom vše zaniklo v násle-

dujících pozdravech a formalitách představování. Když o tom však přemýšlela později, napadlo ji, že v jeho pohledu bylo obsaženo poznání. Ale muselo sejí to jenom zdát, protože samotná Dierna jí řekla, že se s Ca-rausiem ještě nikdy nesetkala.
Za nízkým hřbetem kopců, které chránily přístav, zapadalo slunce. Carausius stál se svými důstojníky před základy pevnosti a pozoroval kněžky, jak se připravují na svůj rituál. Legionáři se seskupili do útvaru před místem, kde jednoho dne bude stát brána, a domorodí dělníci se rozestavili po stranách.
Měsíc předtím, než začali s výkopy, sem přišel kněz z chrámu Jupitera Fidese z Venty Belgarum a obětoval vola, zatímco předčítal ze zasvěcovací listiny. Carausius si však již nedovedl vybavit dobu, kdy byly vypracovány plány a sebrány peníze na jistou stavbu. Nevybavoval si, že by kněz při porážce obětního zvířete říkal něco jiného než povzbudivá slova.
„Po tisíc let a dvakrát tisíc zůstanou tyto základy, aby velebily slávu Říma v této zemi..."
Úžasné věštění, pomyslel si Carausius. A přesto kněz, čilý kulaťoučký chlapík, který měl nejlepšího kuchaře ve Ventě, nevzbuzoval velkou důvěru. Při pohledu na kněžky v modrých hábitech Carausius pochopil, proč měl pocit, že římský obřad nestačí, a proč, když se dozvěděl, že Paní z Avalonu se právě nachází v těchto končinách, ji požádal, aby přijela. Pevnost v Adurni byla římská, ale země, kterou měla chránit, byla Británií.
Po celý rituál tehdy Carausius stál a potil se na poledním slunci ve své tóze. Dnes večer měl na sobě lněnou tuniku obarvenou na karmínovou barvu s národními výšivkami kolem lemů a lehký vlněný plášť sepnutý zlatou sponou. Oblečení připomínalo národní šat vlastního lidu v bažinách Germánie, což mu připomnělo minulost, kterou zavrhl, když přísahal, že bude sloužit Římu. Lidé jeho otce přinášeli oběti Nehallenii. Kjaké asi bohyni, uvažoval, se modlí tady?
Na západě plálo slunce. Admirál se otočil, aby zahlédl okraj slunce, který na okamžik zahořel nad kopcem jako roztavený kov. Když zmizel, zahlédl menší záři. Jedna z žen zapálila pochodně. Pozvedla je k nebi a chvíli tam stála jako Bohyně s rukama plnýma světla. Potom se pořádně podíval a uvědomil si, že je to nejmladší z kněžek, říkali, že je dcerou jednoho z místních králů. Připadala mu povznesená a chladná, ale nyní, když sejí od tmavých vlasů a světlé pleti

odráželo světlo pochodní, zdála se mu krásná.
Velekněžka skrývající záhadné rysy za závojem kráčela za ní, následována druhými dvěma, z nichž jedna nesla větev jeřábu a druhá hůlku z jabloňového dřeva se zavěšenými cinkajícími stříbrnými zvonečky.
„Nyní je hodina mezi dnem a nocí, kdy můžeme procházet z jednoho světa do druhého," ozval se hlas paní Dierny zpod závoje. „Hradby, které

zde postavíte, budou z kamene a budou natolik silné, že odolají zbraním vyrobeným muži. Ale my svou chůzí vytvoříme další zábranu, ochranu ducha, který porazí duše vašich nepřátel. Vy, kteří sloužíte Británii a Římu, se toho stanete svědky!"
„Já jsem tvůj svědek," ozval se Carausius.
„I já," přidal se slabší hlas Allecta, který stál za ním.
„Já také," uzavřel slavnostním hlasem přísahu Cerialis.
Dierna přijalajejich závazky s neznatelným pokývnutím hlavy. Stejným způsobem, napadlo Carausia, přijímá císařovna do služby svoje poddané. Považoval velekněžku avalonskou za hodnou císařovny, ve své vlastní říši jí byla rovna. Je to vskutku žena z jeho vidění? Ajestliže je to ona, poznala ho také? Chovala se k němu podivné nedokázal rozpoznat, zda sejí líbí či zda ho přijímá jen kvůli jeho ctnostem a zásluhám.
Avšak kněžky již zahájily svůj obřad. Cinkání zvonečků zesláblo.
„Jak dlouho tu budeme ještě stát?" zeptal se Cerialis po chvíli. Kněžky již došly k levému rohu budoucí budovy a zastavily se, aby obětovaly duchům země.
„Nechápu, proč žádala naše svědectví. Není nic vidět."
„Nic?" zašeptal Allectus třesoucím se hlasem. „Copak to necítíš? Svým zpěvem stavějí zeď síly. Copak nevidíš, jak se chvěje vzduch v místech, kterými prošly?"
Cerialis si odkašlal a pohlédl rozpačitě na admirála, jako kdyby chtěl říci: Je to jen chlapec, má hlavu plnou výplodů fantazie. Avšak Carausius již viděl Paní z Avalonu, jak kráčí po vlnách. Teď neviděl nic, ale zdálo se mu, že něco jiného potvrzuje Allectova slova.
Počkali, až kněžky dokončily kruh ve směru, kterým se ubírá slunce, došly až na konec pravoúhelníků a znovu se vracely k nim. Dlouhé červánky na západě zářily dále a obloha zlatá zapadajícím sluncem zčervenala a po chvíli se nebe zbarvilo do temně fialové, připomínající císařský plášť. Procesí požehnalo rohu budoucí budovy po jejich pravé ruce a potom se přesunulo do prostoru, kde jednoho dne bude stát hlavní brána.
„Přistup ty, který uchráníš toto místo před našimi nepřáteli!" vykřikla Paní.
Carausius chvíli nechápal, co se děje. Potom si uvědomil, že ukazuje na něho, a přistoupil k ní. Zastavil se. Paní měla tvář skrytou za závojem, ale Carausius cítil sílu jejího pohledu.
„Co věnuješ, muži moře, abys udržel lid této země v bezpečí?" Hlas měla tichý, ale význam jejích slov ho znepokojoval.
„Přísahal jsem, že ochráním impérium," začal, ale Paní zavrtěla hlavou.
„Tohle není otázka vůle, ale srdce," opravila ho jemně. „Proliješ krev svého srdce, bude-li to třeba, abys ochránil tuto zemi?"
Tuto zemi... pomyslel si. Od doby, kdy se dal k posádce chránící Kanál, předpokládal, že Británie si získala jeho srdce, tak jako se voják přimkne svojí duši ke kterémukoli místu, kde stráví létá své služby. Ale něco takového od něho ještě nežádala.

„Narodil jsem se v zemi za mořem a při svém narození jsem byl požehnán jménem jejích bohů..." odpověděl tiše.
„Ale překročil jsi moře a znovu jsi získal život silou Bohyně, které já slouží. Vzpomínáš si?"
Pozorně si prohlížel její tvář skrz závoj viděl jen její obrysy, stejně jako je kdysi viděl skrz závoj bouře. „Tak jsi to přece byla ty!"
Vážně přikývla. „A nyní si za to, že jsem tě zachránila, žádám svoji cenu. Tvoje krev tě připoutá k této půdě. Natáhni ruku."
V jejím hlase byla nap rosta jistota a kapitán, jehož jediné slovo mohlo poslat celé britské námořnictvo na moře, ji poslechl.
Od drobné dýky, kterou držela v ruce, se odráželo světlo pochodní. Než stačil položit otázku, přejela ostrou čepelí po jemné kůži na jeho předloktí. Kousl se do rtu, aby přemohl bolest, a pozoroval tmavou krev, jak prýští z rány a dopadá v těžkých kapkách na zem.
„Živíš tuto zemi, stejně jako ona živila tebe," zašeptala Paní. „Krev krvi, duše

duši. Jelikož jsi zavázán, že budeš chránit tuto zemi, i ona bude sloužit tobě, vaše služby i osud jsou spojeny..." Najednou se na něho podívala a roztřeseným hlasem pokračovala. „Copak si nevzpomínáš? Tvoje tělo bylo živeno menapijským Kmenem, který žije za mořem, ale tvoje duše je mnohem starší. Něco takového jsi již podstoupil!"
Carausius se zachvěl a pohlédl na zem na tmavé skvrny krve, která se vsákla do země. Jistě, něco takového již zažil... Zhluboka se nadechl a uvědomil si, jak se vůně lesa mísí s chladivým vzduchem a pachem moře. Záblesk vidění mu připomněl vysoký kopec ověnčený stojícími kameny. Všude kolem něho stáli nepřátelé, římští vojáci. Krev z jeho ran kapala na zem a on mával lesknoucím se mečem...
Potom náhle jedna z pochodní zaprskala a jeho vědomí se vrátilo do přítomnosti. Teprve nyní pochopil, že to, co cítil k Británii, bylo něco víc než jen oddaná láska k vlasti. Nebude ji teď bránit pouze z vlastní ctižádosti, ale z lásky.
Dierna ukázala na nejmladší kněžku, které říkali Teleri, aby předala pochodně ostatním. S tváří vážnou a soustředěnou mu otřela paži klůc-kem, který měla zastrčený za páskem, a potom ránu převázala pruhem bílého plátna.
Velekněžka nakreslila okultní znak kolem místa, kde se do země vsákla jeho krev. „Pro ty, kteří přicházejí v míru, bude tato cesta navždy otevřena," odříkávala zpěvavě, „a bude navždy nepřístupná těm, kteří přicházejí ve zlém!" Obrátila se k východu, pozvedla paže, a jako kdyby jí odpovídal, měsíc se vyhoupl nad přístav a zářil jako stříbrný štít.
Druhý den pozval Cerialis římské důstojníky na hostinu na pobřeží. Když Římané dorazili, stála Dierna pod starým dubem a pozorovala jeho služebnictvo, jak rozkládá na stoly občerstvení. Aby prokázal svým hostitelům čest, oblékl se Carausius do bílé vojenské tuniky přepásané červe-

nou stuhou. Pas mu obepínal pásek a byl obut do sandálů z načerveno obarvené kůže ozdobené pozlacenými cvočky. Dnes bylo na první pohled vidět, že je to římský velitel. Avšak včera večer, když žehnali základům pevnosti, vypadal jako král...
Copak asi ten obřad pro něho znamenal, uvažovala Dierna. Zřejmě neočekával, že ho přímo osloví, ale na její výzvu odpověděl. Rozhodně však nemá v úmyslu ho nějak poutat. Když ale přišli ke vstupní bráně, splynul jí obraz muže na lodi s mužem, který je pozoroval z kopce. Uvědomovala si, že to nebude kámen a malta, co ochrání její zemi, ale krev těch, kteří přísahali, že ji budou bránit. A nyní ho země znala, znali ho i bohové, ale rozumí on sám sobě?
Je třeba něco víc, něco, co by ho přimělo chtít splnit povinnost, ke které se zavázal. V noci ji pronásledovaly sny o posvátných králích a královských svatbách. Najednou měla před sebou obraz planoucích pochodní proti nočnímu nebi a napadlo ji: Telen se to možná nebude líbit a pak: Ale posloužilo svému účelu. O tom, jak se bude sama cítit, neuvažovala představovala si to děvče jako Carausiovu nevěstu.
Jeden z Cerialisových otroků jí nabídl košík s ovocem, aby se osvěžila, než se začne podávat večeře. Přikývla, vzala si pár bobulek a dotkla se chlapcova rukávu.
„Jestli do večeře zbývá ještě čas, projdu se po pobřeží. Zajdi k římskému veliteli a zeptej se ho, zda by mě nechtěl doprovodit."
Dierna pozorovala chlapce, jak se prodírá k Římanům, a v duchu přemítala, že něco takového neměla v plánu. Takové impulzivní jednání jí nebylo vlastní. Od svého vidění, které měla před letním slunovratem, ji vedou bohové. Jestliže jim otevře svoji duši, musí věřit, že jedná podle jejich vůle, ne podle své vlastní.
Na admirálově chování nebylo nic špatného. Když se procházeli, udržoval mezi nimi správnou vzdálenost, přímo se jí nedotýkal, ale kráčel dostatečně blízko, aby se o něj mohla opřít, kdyby klopýtla o kluzké kameny. Avšak v očích měl soustředěný pohled, jako kdyby řídil loď proti nepříteli.
„Zřejmě uvažuješ, do čeho ses zapletl. A tak úplně mi nevěříš," ozvala se tiše. „Po takovém okamžiku se to stává často. Když vybledne vzrušení, vplíží se pochybnosti. Ráno po svém zasvěcení jsem toužila uprchnout z Avalonu. Neboj se, nestalo se nic, co by ohrozilo tvoji čest."
Pozvedl jedno obočí a na okamžik hluboké vrásky na jeho obličeji změkly. Všimla si té změny a měla zvláštní pocit. Chtěla bych ho vidět, jak se směje, pomyslela si.
„To záleží na tom, co přesně jsem přísahal..."
„Že budeš chránit Británii, na život i na smrt..." začala, ale on zavrtěl hlavou.
„To již bylo mou povinností. Tady šlo o něco víc. Snažíš se snad použít nějaké

kouzlo, které by mne k tomu donutilo?"
VELEKNĚŽKA
151
Pomalým krokem pokračovali v chůzi a Dierna přemýšlela o jeho otázce. To, že si uvědomuje sílu, kterou obřad vyvolal, je dobré znamení, ale znamená to, že sama si musí dávat pozor, co mu řekne.
„Nejsem žádná čarodějnice, ale kněžka Velké bohyně a bylo by proti mé vlastní přísaze, kdybych se měla snažit nějak spoutat tvoji vůli... Přesto věřím, že jsi spoután byl. Samotnými bohy," pokračovala, „ještě než jsme se my dva vůbec setkali."
„Když jsem tě viděl při bouři?" zeptal se Carausius. Znovu změnil výraz. Na jeho tváři se však neobjevil úsměv, ale něco vážnějšího, byly to spíš obavy. A Dierna znovu ucítila starou bolest, která jí nyní projela srdcem ostře jako čepel. Při obřadu si všimla, že jeho tvář je překryta podobou jiného muže, mladšího muže s římskými rysy i vlasy. Poznala, že v tom životě byl posvátným králem. Ale kým byla v tom dávném životě ona?
„Jak může živá žena kráčet po vlnách?"
„Moje tělo leželo v transu - byl to odraz mé duše, co jsi viděl. Tajemství Avalonu mi umožnila přemístit se prostorem."
„Druidské učení?" zeptal se podezíravě.
„Učení druidů přežívá, předává se od těch, kteří přišli dříve ze zatopených zemí za mořem. To, co z jejich učení zůstalo zachováno, předává i můj posvátný řád sester. Avalon má dosud svoji moc," dodala, „moc která může být velkou pomocí při obraně této země. S naší pomocí se okamžitě dozvíš, kdy zaútočí nájezdníci, a budeš jim moci jet v ústrety, až budou mířit k domovu."
„A jak se té pomoci dočkám?" Lítostivě stáhl rty. „Moje povinnost mě pohání z místa na místo po tomhle pobřeží a zase zpět na moře. Nemůžeš přece strávit celý život v podobě své duše, která mi bude radit, co mám dělat!"
„Je pravda, že ve svém světě mám povinnosti, které jsou stejně náročné jako tvoje. Jestliže ale někdo z mých lidí bude s tebou, mohl by ti v určitých věcech pomoci, a vynaloží-li dostatečné úsilí, jeho duše promluví s mou. Navrhuji ti jisté spojenectví, a abychom je mohli zpečetit, dám ti jednu ze svých kněžek."
Carausius zavrtěl hlavou. „V armádě mi nedovolí mít žádný veřejný vztah."
„Bude tvou ženou," přerušila ho Dierna. „Řekli mi, že nejsi ženatý."
Zamrkal a Dierna si všimla, že jeho sluncem zarudlá tvář ještě více zčervenala.
„Jsem důstojník ve službě..." řekl, poněkud bezradně. „Koho jsi mi chtěla vybrat?"
Dierna si v duchu povzdychla úlevou. „Již nejsi zvyklý, aby ti někdo poroučel," řekla s úsměvem, „a vím, že mě považuješ za velmi panovačnou. Avšak mám na mysli tvoje dobro, stejně jako službu této zemi. Teleri je děvče, které ti chci dát, je to dcera Eiddina Mynoca. Je urozená rodem, takže to bude považováno za vhodné spojení, a navíc je krásná."
„Je to ta, co při včerejším obřadu nesla pochodně?" zeptal se. „Taje vskutku hezká, ale promluvil jsem s ní sotva dvě slova."
152
PANI Z AVALONU
Dierna zavrtěla hlavou. „Nechci ji do toho svazku nutit, pokud sama nebude chtít. Až budu mít její souhlas, promluvím si s jejím otcem a pro veřejnost to bude vypadat, že to bylo dohodnuto mezi tebou a jím, jak je zvykem."
Teleri bude možná mrzet, že bude muset opustit Avalon, napadlo kněž-ku, ale jistě přivítá příležitost stát se družkou muže s takovou pověstí a takovou mocí.
Dierna si prohlížela admirálova široká a pevná ramena, jeho hezké ruce, na jejichž zápěstí bylo vidět zrychlený puls. Na okamžik zatoužila, aby ho měla při beltanských ohních pro sebe.
Avšak Teleri je mladší a mnohem krásnější. Diernu čekají povinnosti v Avalonu a Carausius bude šťastný s Teleri ve svém náručí.
Nebe se pomalu zatahovalo. Teleri si otřela čelo závojem a zhluboka se nadechla ztěžklého vzduchu. Pohyby kočáru taženého koněm, který je vezl po hrbolaté cestě zpátky k Ventě Belgarum, jí nedělaly dobře a navíc k tomu to pošmourné počasí. Bude to ještě horší, uvědomovala si, dokud se dusno neuvolní deštěm.
Alespoň na zpáteční cestě jela s Diernou. Pohlédla na ni, sedící klidně a nehnutě, s očima zavřenýma jako při meditaci. Když přejeli Portus Adurni, zaradovala se, protože to znamená, že jsou již na cestě do Avalonu. Čím déle však Dierna mlčela, tím napjatější byla Teleri.
Na poloviční cestě do Clausenta objížděli skupiny vojáků, kteří rovnali cestu a kladli na ni nové kameny. Od té chvíle byla cesta vysypána drobnými kamínky a cestovalo se jim snadněji. Jako kdyby ji změna v pohybu probudila, velekněžka se konečně pohnula.

Teleri chtěla něco říci, ale Dierna ji předběhla.
„Jsi s námi v Avalonu již přes dva roky. Brzy budeš moci složit přísahu. Jsi tam šťastna?"
Teleri se na ni překvapeně podívala. „Šťastna?" zeptala se. „Avalon je domov mého srdce. Myslím, že jsem nikde nebyla šťastna, dokud jsem nepřišla k vám!"
Sice jí občas vadila přílišná kázeň, ale stejně to bylo lepší než být uvězněna v otcově síni.
Dierna přikývla, ale v očích měla neurčitý výraz.
„Studovala jsem, co jsem mohla," ozvala se Teleri. „Nejsou snad kněžky se mnou spokojené?"
Strnulý výraz druhé ženy povolil. „Ale jsou. Vedeš si velmi dobře." Na chvíli se odmlčela a pak pokračovala: „Když jsme žehnaly pevnosti, cojsi viděla?"
Teleri se na okamžik zarazila. Přiměla svoji mysl vrátit se k pozemku ozářenému pochodněmi a hvězdami.
„Myslím, že jsme vyvolaly sílu. Celá jsem se chvěla vzrušením..." nejistě pohlédla na druhou ženu.
„A co si myslíš o římském veliteli Carausiovi?"
„Připadá mi silný... schopný... a myslím si, zeje laskavý," řekla rozvážně. „Překvapilo mě, že jsi žádala jeho krev, aby požehnal zemi."

„I on byl překvapen," usmála se Dierna. „Před letním slunovratem, kdy jsem se uchýlila do ústraní, abych se oddala vidění, jsem ho spatřila." Teleri cítila, jak se jí rozšiřují oči úžasem, když jí kněžka vypráví svůj příběh. „Je to orel, který nás zachrání, je to vyvolený obránce," dodala Dierna. „Nabídla jsem mu spojenectví s Avalonem."
Teleri se zachmuřila. Carausius jí nepřipadal jako hrdina a navíc sejí , zdál starý. Ale Dierna pokračovala.
„Bohyně nám dala tuto možnost a tenhle muž, i když nemá naši krev, má duši pocházející z dávných dob. Sotva se probudil. Potřebuje společnici, která by mu pomohla, která by ho spojila s Avalonem..."
Teleri pocítila předchozí nevolnost. Dierna k ní natáhla paži a stiskla jí ruku.
„Již se to stalo, že děvče vyškolené v Avalonu bylo dáno za manželku králi nebo válečnému vůdci, aby ho připoutalo k našim tajemstvím. Když jsem byla děvče, Eilan, princezna z Demetae, které v římském jazyce říkali Helena, dostala Constantia Chlora. Ale byl převelen z Británie. Nyní znovu nastala doba pro takové spojení."
Teleri ztěžka polkla a zašeptala: „Proč to říkáš zrovna mně?"
„Protože ty jsi nejhezčí a nejnadanější z děvčat, která dosud nesložila přísahu, a navíc jsi urozená rodem, čehož si Římané váží. To ty se musíš stát Carausiovou nevěstou."
Teleri sebou trhla. Pouhá představa, že by měla ulehnout s mužem, v ní vyvolala vzpomínky na hordu Sášů, kteří je drželi v zajetí. Potom ji přemohla nevolnost a musela se vrhnout k postranici kočáru a odhrnout záclonky. Zaslechla, jak Dierna volá na otroky, aby zastavili koně. Postupně se jí vzbouřený žaludek uklidnil a svět kolem ní se zase vrátil do původního stavu.
„Vystup si," ozvala se konejšivým hlasem kněžka. „Dole je potok, kde se můžeš umýt a napít. Pak se budeš cítit lépe."
Teleri dovolila otrokům, aby jí pomohli sestoupit z kočáru, rozpaky se začervenala, když na sobě ucítila zvědavé pohledy ostatních kněžek i sou-strastný výraz Allecta, který je doprovázel.
„Teď už ti bude dobře," konejšila ji Dierna soucitně.
Teleri si otřela ústa a posadila se na pevnou zem. Viděla kupící se mraky a krvavě rudé vlčí máky rostoucí při cestě. Potok, který proudil pod nimi, byl neobyčejně čistý. Vlhké vlasy nad čelem jí ovál zvedající se vánek.
„To, cos říkala," zašeptala, „nemohu udělat. Zvolila jsem si Avalon, protože jsem chtěla sloužit Bohyni. A ty sama víš lépe než kdokoli jiný, že se nemohu odevzdat muži." Dierna si ani neuvědomovala, co po dívce žádá, když ji nutila do takového svazku. Manželka se stává otrokyní a toho muže ani pořádně nezná!
Dierna si povzdychla. „Když mě zvolily velekněžkou, chtěla jsem utéci. Cekalajsem svoje první dítě a vědělajsem, že jestliže mě čeká takový osud, nebude ze mne nikdy matka - ne opravdová - protože mojí první povinností bude vždy pečovat o dobro Avalonu. Jednu noc, kterou jsem prole-

želá u bažin, jsem celou proplakala, dokud se neobjevila ranní mlha. Teprve pak

mě napadlo, že jsou ostatní, kteří se mohou starat o moje děti, ale že v tu dobu není nikdo, kdo by na sebe vzal břemeno Paní z Avalonu. Plakala jsem, že mi nebude dopřáno prosté štěstí, ale přesto jsem se více bála viny, která by byla větší než ta, že nebudu moci věnovat lásku svému dítěti. Kdybych odmítla svoji povinnost, cítila bych větší výčitky. Myslím si, že smrt by byla laskavější než muka, která jsem tehdy cítila.
Než však vyšlo slunce, už jsem měla oči suché a kolem sebe jsem cítila teplo, jako v náručí matky. V tu chvíli jsem věděla, že mému dítěti se dostane vší lásky, kterou bude potřebovat, protože se o ně bude starat Bohyně. Byla jsem si jista, že se nemusím bát, že zradím ty, kteří jsou na mně závislí, protože Bohyně vykoná svoji povinnost mým prostřednictvím.
„Proto tě žádám, abys to udělala, Teleri, i když vím, jak to pro tebe bude těžké. Když přísaháme věrnost Avalonu, slibujeme, že budeme sloužit naší Paní podle její vůle, ne podle naší. Nemyslíš si, že bych tě měla raději navždy po svém boku a netěšila se krásou, do které rosteš, jako mladá jabloň?" Dierna znovu natáhla ruku a tentokrát se Teleri neodtáhla. „Neblahé znamení, které se nám zjevilo, je jasné, a nelze si ho nevšímat. Británie toho muže potřebuje, aleje příliš zaneprázdněn starostmi tohoto světa, mohl by zapomenout na učení své duše. Musíš být pro něj Bohyní, má drahá, musíš jej probudit!"
Dierna se zarazila. Teleri na ni pohlédla a pochopila, že starší žena s ní skutečně vážně cítí.
„Paní je krutá, že nás takhle využívá!" vykřikla. Avšak její srdce volalo: Copak mne nemáš dostatečně ráda, aby sis mne nechala u sebe? Copak nevidíš, jak toužím zůstat s tebou?
„Musí dělat, co je její povinností, co je pro dobro všech..." zašeptala kněžka, „a chceme-li jí sloužit, musíme učinit totéž."
Teleri natáhla ke kněžce ruku a dotkla se jejích jasných vlasů. Dierna ji vzala do svého náručí.
Po nějaké chvíli pocítila Teleri, zejí zvlhly tváře. Nevěděla, zda to byla Paní, plačící na nebi, nebo zda to jsou její vlastní slzy.
Obilí bylo sklizeno do mandelů a seno shrabáno do stohů. Na zem se snášel poklid šťastně ukončené sklizně. Zlatá pole ležící za avalonským údolím se táhla do dálky. Je to dobré znamení, pomyslela si Dierna, hledíc, jak obzor uzavírají mlhy. Sňatky se obvykle konaly na jaře nebo začátkem léta, ale rozhodně bude lepší, když si Carausius vezme svoji nevěstu na začátku zimy, kdy končí sezóna nájezdů.
if
r
Bude mít dost času, aby se s ní seznámil, než se znovu vydá do boje. A jestliže se sama cítí unavená, je to proto, že poslední dva měsíce tak pečlivě chystala Teleřinu svatbu.
Není divu, že i Teleri je taková bledá. Když vstupovaly do krytého kočáru, který jim poslal Eiddin Mynoc, aby je odvezl do Durnovarie, Dierna svoji svěřenkyni povzbudivě pohladila po rameni. To děvče se tak snažilo dokončit si vzdělání, naučit se hledět na hladinu vody a vidět tam obrazy.
Bylo to samozřejmě snazší v posvátném jezírku, ale stačí i stříbrná mísa, pokud se učenka dostatečně nadýchá kouře a vodě je požehnáno tím správným kouzlem. Výjimečnost okamžiku však nespočívá ve vodě, ale v tom, kdo na hladinu hledí. Sama se to umění naučila, takže když to bylo nutné, viděla věci i v bahnité louži stačilo jen pořádně zhluboka dýchat, ani nemusela používat žádné byliny. Někdy se i stávalo, zeji vidění přepadlo, aniž by se ho snažila vyvolat, a právě tato vidění, vyvolaná potřebou, byla nejdůležitější ze všech.
Teleri však stále věřila, že posvátnost věcí spočívá v jejich podobě, a tak měla mezi věcmi, které si vezla s sebou, i košík se starodávnou stříbrnou mísou, ozdobenou pokroucenými spirálami, které dovedly upoutat pozornost, a několik džbánků posvátné vody z jezírka.
Dierna pozorovala Teleri, jak hledí otvorem v kožených záclonkách, jako kdyby chtěla svým pohledem proniknout skrz mlhy, které zahalovaly Mohylu. Avšak všechno, co bylo vidět, byl křesťanský kostel a roztroušené chatrče, kde bydleli mniši. Výše v kopci, nad Posvátnou studnou, stály domy svatých sester. Nad nimi se zvedala oblina, na které byla postavena Mohyla, holá od doby první velekněžky, kdy mniši strhli posvátné kameny. Někdy bylo těžké, když se na to člověk díval zvenčí, uvěřit, že ti, kteří mají schopnost procházet mlhou, spatří velkou avalonskou síň a Dům panen spolu s cestou, kudy se ubírají procesí, a uvidí i stojící kameny.
V její mysli byly skutečnější než to, co viděla vlastním zrakem. Od té doby, co se paní Caillean podařilo oddělit Avalon od ostatního světa, se mnohé změnilo. Za Sianniných časů začali stavět z kamene. V době, kdy vládla Siannina sestra,

začali stavět zdi Velké síně, dlouhé jako u románské baziliky, ačkoliv střechu pokrývaly místo tašek došky. Siannina vnučka poprvé zasvětila sloupy, kudy chodívalo procesí. Diernina vlastní babička dala vystavět nový Domov panen.
A co postavím já? ptala se Dierna sama sebe. Zavrtěla hlavou, protože odpověď na tu otázku spočívala v její cestě. Její předkové začali stavět z kamene, ale ona je první po mnoha letech, kdo se obrací k vnějšímu světu, kdo vystaví nehmotné budovy v srdcích mužů. Nebo jednoho muže. To ona vystaví zeď z lodí a mužů a jestliže budou její základy dobře postaveny, podaří se jí udržet Sasy od těla účinnějším způsobem než stavbou hradeb z kamene.
Když se kočár hnul, Dierna se opřela o čalounění a nechala záclonky,

aby opět zakryly výhled do kraje. Teleri měla zavřené oči, ale ruce svírala pevně, takže bylo zjevné, že nespí. Kněžka byla znepokojena a poprvé si všimla, jak má děvče útlá zápěstí. Po prvním výbuchu zoufalství se Teleri sňatku již nijak nebránila. Samozřejmě dělala všechno, co po ní chtěla, jako poslušná dcera Avalonu. Dierna měla za to, že se Teleri se svou situací smířila, ale nyní ji napadlo, zda se pod tlakem příprav nevyhnula bližším otázkám o tom, jak se děvče vlastně cítí.
„Teleri," oslovila ji teď tiše a zahlédla, jak se dívčina víčka pohnula. „Umění pozorovat obrazy v jezírku probíhá oběma směry. Jestliže se budeš na hladinu dívat každou noc, uvidíš, co se děje v Británii, ale zároveň se dozvíš, i co se děje v Avalonu, uvidíš obrazy, které ti budu posílat nebo které brzy začneš přijímat sama. Jezírko ti však pomůže zprávy i posílat. Když budeš v transu, po pořádné přípravě a budeš-li mít silnou vůli, dokážeš vyslat zprávu i mně. Jestliže se něco stane - když budeš v nouzi, zavolej a já za tebou přijedu."
Teleri odpověděla se zavřenýma očima. „Déle než dva roky jsem strávila v Avalonu. Cekala jsem, že v této době bude probíhat moje zasvěcení, ne moje svatba. Byl to krásný sen. Nyní jsem však vržena zpátky do vnějšího světa. Řeklas mi, že jsi mě přislíbila dobrému muži. Můj osud není o nic horší nežli osud jiné dívky ze vznešeného rodu..."
Dierna si povzdechla. „Jak říkáš, strávila jsi dva roky mezi kněžkami. Avalon na tobě zanechal stopy, Teleri, i když nenosíš na čele srpeček. Tvůj život již nikdy nebude stejný, protože ani ty sama nejsi stejná. I když bude všechno v pořádku, budu cítit úlevu, když se dozvím, jak se ti daří." Zarazila se, ale žádné odpovědi se nedočkala. „Zlobíš se na mě a možná máš k tomu své důvody. Nikdy však nezapomínej na to, zeje tu Bohyně, která ti přinese útěchu, i když se neobrátíš na mne."
Při jejích posledních slovech se Teleri narovnala a podívala se na ni. „Ty jsi Paní z Avalonu," řekla pomalu, „ty jsi pro mne Bohyně." Potom znovu odvrátila tvář.
Paní, co jsem to provedla? pomyslela si Dierna a hleděla na dívčin profil tak čistý a tak neproniknutelný jako římská busta. Ale stalo se, nebo téměř se již stalo a nutnost, která vedla k této zradě - pokud to Teleri jako zradu cítí - se nezměnila. I ona zavřela oči. Paní, ty vidíš do všech srdcí. Tohle dítě nedokáže pochopit, že to, co po nás žádáš, je pro mne stejně těžké jako pro ni. Sešli jí útěchu, kterou nepřijme ode mne, Paní, a lásku...
Carausius si narovnal volný konec tógy a snažil se vzpomenout si, co mu říkal Pollio. Ten muž byl hlavním majitelem durotrigských území a měl obchodní zájmy v Římě. Byl to vlivný muž, který měl i důležité styky. Avšak tak jako tak každý, koho kníže Eiddin Mynoc pozval na svatbu své dcery, byl urozený nebo mocný, nebo obojí. Všichni byli nastrojeni do tóg nebo vyšívaných plátěných šatů a mohli tvořit shromáždění aristokratů kdekoliv v impériu. Pouze kněžky oblečené v modrých šatech a stojící

u dveří připomínaly, že se slavnost odehrává v Británii a že ta má svoje bohy i svoje tajemství.
„Je to vynikající svazek," opakoval Pollio. „Samozřejmě jsme si museli vyslechnout, zeje to příkaz Maximiána, ale tenhle svazek sjednou z nejvýznačnějších rodin ukazuje, že se jedná o víc než jen o zájmy Británie."
Kněžka navrhla tento sňatek jako způsob, jak zlepšit vzájemné vztahy. Je tu snad i politická stránka sňatku s dcerou britského knížete, kterou si císař neuvědomoval? Kleopatra kvůli Antoniovi obětovala celý Egypt, ale vše, co on chce od Teleri, je pouto, které by ho vázalo s Avalonem. Musí nalézt nějaký vhodný způsob, jak dát knížeti Eiddinu Mynocovi a dalším najevo, že nemá v úmyslu nic jiného.
Pollio si vzal koláček z podnosu, který přinášel jeden z otroků, a pokračoval:

„Byl jsem v Římě. Po třech stoletích si stále myslí, že jsme někde na konci světa. Když přijdou těžké chvíle a bude třeba, aby se bránil, Řím si na nás vzpomene až v poslední řadě, až budou splněny všechny jeho potřeby. Copak jsme už něco takového nezažili, když jsme se snažili stáhnout jednotky z hraničního pásma?
„Já jsem složil přísahu císaři..." začal Carausius, ale Pollio ještě neskončil. „Existují mnohé způsoby, jak sloužit. A možná nebudeš tak ochotný ukájet svoji ctižádost v Římě, jestliže na tebe bude někdo čekat tady, co říkáš? Tvoje nevěsta je rozhodně natolik krásná, aby udržela pozornost svého muže doma."
Pollio se zubil od ucha k uchu a admirál se naježil. „Pamatuji si na ni, když byla ještě dítě samá ruka samá noha za poslední rok rozhodně vyrostla do krásy!"
Carausius přelétl pohledem přes síň do míst, kde pod girlandami z pšeničných klasů a sušených květin stála se svým otcem Teleri. Nedovedl šiji představit jako vyčouhlé dospívající děvče. Byla navoněná, ozdobená šperky a na sobě měla závoj z karmínového hedvábí dovezeného do impéria z východních zemí. Byla ještě krásnější než tehdy v té pevnosti. Byla oblečena jako královská dcera a ozdoby navíc zvýraznily její přirozenou krásu, protože je dovedla nosit.
Jako kdyby cítila jeho pohled, otočila se a na chvíli zahlédl skrz narů-žovělý opar jejího závoje čisté rysy dívčiny tváře. Připadala mu jako bohyně při slavnosti. Rychle odvrátil tvář. Je mužem, který chová přirozenou náklonnost k ženám, a jak postupoval ve své hodnosti, získával ženy čím dál tím snadněji. Dosud však, přestože chodíval v Římě za kurtizánami, neměl na loži ženu z královského rodu, a navíc tak krásnou. Uctívat ji bude snadné, pomyslel si. Nebyl si však jist, zda on sám si také povede tak skvěle jako manžel.
„Jsi nervózní?" zeptal se ho Aelius, který ponechal loď Herkula zakotvenou v Clausentu a přijel na svatbu, aby svého přítele podpořil. Stiskl mu povzbudivě rameno. „Vůbec se ti nedivím. Říká se, že všichni ženichové se cítí stejně! Nedělej si starosti - když zhasneš světla, je jedna žena

k nerozeznání od druhé. Jen si vzpomeň, jak jsi proplul s lodí ústím Rýnu a budeš se cítit vyrovnaný. Jdi na to s klidem a pomalu," rozesmál se a Carausius měl na něho vztek.
Ulevilo se mu, když na svém rameni ucítil paži někoho jiného. S omluvou se otočil. Hleděly na něho temné upřené oči štíhlého mladíka, který stál před ním. Chvíli mu trvalo, než si vzpomněl na jeho jméno.
„Pane, od loňského léta jsem strávil spoustu času..." začal chlapec. „Je to skvělá věc, kterou děláš pro Británii." Mladík se lehce zakoktával, jako kdyby slova nestačila jeho citům.
Ano, byl to Allectus, ten mladý muž, který přijel se svým otcem k pevnosti Portus Adurni a doprovázel kněžky pak domů. Carausius přikývl a mladík pokračoval:
„Když jsem byl mladší, měl jsem chatrné zdraví, tak jsem nesloužil v armádě. Avšak abys mohl dosáhnout svých cílů, budeš potřebovat peníze. Myslím že víc, než ti dá císař. Já se v penězích vyznám, pane. Jestli mne vezmeš do armády, budu ti sloužit z celého srdce!"
Carausius zvážněl a prohlížel si muže očima velitele. Allectus nevypadal na válečníka, ale připadal mu zdravý, a jestliže to, co se o něm povídaje pravda, nijak se nevychloubá. Rozhodně mluví pravdu. Admirál si začal uvědomovat, že ochrana občanů Británie, kterou od něho očekávají, by se mohla rozšířit za hranice příkazů, které mu dával Maximián. Avšak nemůže jim dát víc než jen ochranu, říkal si, když si připomněl příběhy o různých armádních důstojnících, kteří se prohlásili za císaře.
„Co tomu říká tvůj otec?"
Allectovi zasvítilo v očích. „Souhlasí s tím. Myslím, že by na mě byl hrdý."
„Nu dobrá. Můžeš se připojit k mé posádce - zatím neoficiálně -a spolupracovat letošní zimu s ní. Jestli si povedeš dobře, budeme uvažovat o tom, že by to bylo pro tebe trvalé zaměstnání, až na jaře začne tažení."
„Pane!" Allectus naznačil cosijako vojenský pozdrav, který mu dodával zdání ještě většího mládí. Bylo až dojemné, jak mladík neohrabaně bojuje se svými city.
Carausiovi ho přišlo líto. „A mým prvním příkazemje zjistit, kdy začnou první obřady!"
Allectus se narovnal a odpochodoval rádoby vojenským krokem. Carausius v duchu uvažoval, zda udělal správně, že toho mladíka přijal do služby. Ten mladý Brit byl zvláštní směsí mládí a dospělosti, ve společnosti byl nejistý, ale podle všeho to byl chytrý a schopný obchodník. V armádě se najde místo pro muže nejrůznějších schopností. Jestliže Allectus obstojí při fyzické náročnosti,

kterou služba vyžaduje, a jestliže zvládne vojenskou kázeň, mohl by být vskutku užitečným.
Admirál chvíli zamyšleně postál, přemýšlel o svém příkazu. Naplánovali svatbu na konec plavební sezóny, avšak počasí se udrželo pěkné déle,

než čekali. Bylo to výhodné pro hosty, kteří přijeli, aby se obřadu účastnili, někteří však namítali, že Sašové by toho mohli využít pro poslední nájezd, než začne období bouří. A jestliže Sašové opravdu přijdou, bude slavit tady, místo toho, aby na ně čekal v jedné z pevností u Kanálu, a než zjistí, že došlo k útoku, mořští vlci již budou pryč...
Smysl jemnější než sluch ho vrátil do současnosti. Když vzhlédl, spatřil, že před ním stojí Dierna.
Zhluboka se nadechl a ukázal na dav v místnosti. „Dobře jsi to vymyslela a všichni z nás poslechli tvoje přání. Jsi spokojena?"
„A ty?" pohlédla mu zpříma do očí.
„Dokud neskončí den, nepovažuji žádnou bitvu za vyhranou."
Dierna pozvedla jedno obočí. „Máš snad strach?"
„Od té doby, co jsem tě potkal, slyšel jsem podivné historky o Avalonu. Říká se, že Řím přemohl druidy, ne však jejich kněžky žejste čarodějnice, stejně jako ty, které žily na ostrově Sena v Armorice, žejste nositelkami dávných sil." Dovedl se postavit tváří v tvář mužům, kteří ho chtěli zabít, avšak dalo mu velké úsilí, aby odolal pohledu této ženy.
„Jsme jen smrtelné ženy," namítla kněžka jemně, „ačkoliv naše učení je usilovné a namáhavé a možná je pravda, že střežíme jistá tajemství, která jsou pro Římany již ztracena."
„Jsem občan impéria, ne však Říman." Znovu si narovnal volný konec tógy. „Dokud jsem byl chlapcem, v bažinách Germánie v místech, kde se Rýn vlévá do severního moře, žily moudré ženy z Menapie. Měly vlastní učení, ale v tobě cítím větší kázeň. Ta mi připomíná kněze, které jsem potkal v Egyptě.
„Snad..." Pohlédla na něho se zájmem. „Říká se, že ti, kteří uprchlí z potopených zemí, našli útočiště v mnoha přístavech a že egyptská tajemství se podobají našim. Vzpomínáš si?"
Carausius se překvapeně podíval něco v jejím hlase ho znepokojilo. Podobnou otázku mu položila již v Portu Adurni.
„Jestli si vzpomínám?" opakoval po ní a ona jen zavrtěla hlavou a usmála se.
„Na tom nezáleží. Dnes bys měl v každém případě myslet na svoji nevěstu..."
Oba se otočili a zahleděli se na Teleri. „Je velmi krásná. Avšak vůbec jsem nečekal, že šiji vezmu podle takového běžného římského obřadu."
„Její otec si přál, aby bylo zaručeno, že váš svazek bude řádně zpečetěn," odpověděla Dierna. „Před několika lety dali jednu z našich žen jednomu římskému důstojníkovi, Constantiovi. Sňatek proběhl podle našich zvyků a pak jsme se doslechli, zeji nyní považují za jeho konkubínu."
„A co avalonské rituály?" zeptal se stejně tiše jako ona.
„Muž a žena spolu uléhají jako kněz a kněžka Pána a Paní. On má v sobě sílu Paroháče, který přináší život poli a stádu, a ona ho přijímájako Velká bohyně, Matka a Nevěsta."

Něco v jejím hlase ho znepokojilo. Na okamžik měl dojem, jako kdyby si vzpomněl na něco dávno zapomenutého, ale nesmírně důležitého. Potom zvenku zaslechl zabečení obětované ovce a ten okamžik pominul.
„Takový rituál by se mi líbil," řekl jemně. „Ale nyní je čas zahájit rituály Říma. Požehnej nám, Paní z Avalonu, a my se vynasnažíme učinit, co bude v naší moci."
Sluha již stál ve dveřích a dával jim znamení, aby vstoupili. Carausius se narovnal a paže mu brněly známým pocitem vzrušení, které vždy cítil, když se skončilo čekání a zahájili bitvu. Tohle nakonec není tak odlišné, říkal si, když postupoval vpřed a svatební hosté se valili za ním. Je to sice oslava, ale on přesto vyplouvá do neznámých vod.
Oslava pokračovala, ale v ložnici byl klid. Kníže, který byl šťastný, že dceru neobětoval jen ve prospěch Avalonu, ale provdal ji za proslulého muže, zakoupil obrovské množství galského vína a svatební hosté plně využívali jeho pohostinnosti. Carausius pohlédl na svoji nevěstu a přál si, aby mohl udělat totéž. Ale dobrý velitel ve službě nepije.
A on byl teď ve službě. Žena, která ho očekávala ve velké posteli, byla krásná. Předpokládal, zeje zároveň laskavá, ajelikož se jí dostalo vzdělání v Avalonu, i moudrá. Nicméně pro něho byla velkou neznámou.

Nenapadlo ho, že by se mohly vyskytnout nějaké těžkosti. Rozhodně spával s kurtizánami a ženami doprovázejícími tábor a nikdo mu neradil, co má dělat. Ale teď si uvědomoval, že od tohohle manželství chce víc. Teleri ležela pod přikrývkami vytaženými až k bradě a pozorovala ho jako vystrašená hrdlička. Carausius se usmál, aby ji uklidnil, a sundal si tuniku. Podle římského práva je jeho manželkou, ale britské zvyky, stejně jako zvyky jeho vlastního lidu, stanoví, že svatba není úplná, dokud neproběhne svatební hostina a nevěsta není připravena o panenství.
„Chceš, abych zhasl?" zeptal se.
Beze slova přikývla. Carausius pocítil krátkou lítost - jaký má smysl oženit se s krásnou ženou, když se člověk nemůže dívat na její tělo? Avšak přílišná krása by ho mohla připravit o mužnost, zatímco ve tmě je každá žena stejná. Přetáhl přes sebe pokrývku a zaslechl, jak postel zasténala, když ulehl vedle své ženy. Ta však ani nedutala. S povzdechem natáhl ruku, aby se dotkl jejích vlasů. Pleť měla velmi jemnou. Bez velkého přemýšlení klouzaly jeho prsty z ženiny tváře po jejím krku a zastavily se až na pevných kulatých ňadrech. Zhluboka se nadechla, pak ztuhla a zachvěla se pod jeho rukou.
Má ji snad chlácholit milostnými řečmi? Její ticho ho znervózňovalo a žádná slova ho nenapadala. Avšak jestliže jeho mysl byla nepřipravena, jeho tělo reagovalo na pevné svaly pod jeho rukama s dychtivostí mladého muže. Carausius se snažil zmírnit tempo, dokud nebude i jeho žena připravena, ale Teleri jen tiše ležeía a pasivně přijímala, když jí jemně odtáhl stehna. Potom se již nedovedl ovládnout. Se zaúpěním klesl na její

tělo a uchopil ji za ramena. Náhle zakňourala a začala se bránit, ale on si brzy vzal, co mu náleželo.
Netrvalo dlouho a bylo po všem. Teleri se obrátila na bok, zády k němu. Carausius dlouho ležel a naslouchal jejímu dechu, ve snaze zjistit, jestli nepláče. Nevydala však ani hlásku. Postupně se uvolnil. Říkal si, že to nebyl špatný začátek a že, až si na sebe zvyknou, jejich soužití se zlepší. V lásku doufat nemůže, ale když budou žít s Teleri společně, jistě se dostaví úcta a oddanost, a to bude dostatečně odpovídat tomu, co znají ostatní páry.
Carausius nebyl zvyklý mít někoho v posteli dlouho nemohl usnout. Ležel tiše a v duchu uvažoval o postavení svých jednotek a zásobování a toužil po tom, aby mohl rozsvítit lampu a pracovat u stolu. Nedokázal však rozpoznat, zda jeho žena spí, a měl strach, že by ji vzbudil. Po čase upadl do neklidného spánku, ve kterém stál na zvedající se přídi a bránil se nepřátelům bez tváře.
Když zaslechl zaklepání, zpočátku ho napadlo, že to je zvuk beranidla, narážejícího na bok jeho lodě. Ozývaly se hlasy pomalu jim začínal rozumět.
„Paní, jsou tři hodiny ráno. Musíš počkat do svítání- při Junoně, tohle je přece admirálova svatební noc! Teď ho nemůžeš rušit!"
„Jestliže se bude zlobit, budu se z toho zodpovídat sama," ozval se ženský hlas. „Chceš snad nést odpovědnost za to, že mu nesdělím novinu, která je pro něho důležitá?"
„Novinu?" zeptal se strážce. „Žádný posel nedorazil..."
„Nepotřebuji lidského posla." Ženin hlas se změnil a Carausius, který byl již venku z postele a oblékal si plášť, pocítil chlad, který nepřičítal nočnímu vzduchu. „Pochybuješ snad o mých slovech?"
Chudák strážce váhal mezi svými příkazy a mocí, kterou na něho působila kněžka. Byl však ušetřen odpovědi, protože dveře se otevřely a objevil se Carausius.
„Co se děje?"
Diernin napjatý obličej se uklidnil usmála se. Přes noční košili měla dlouhý plášť, do kterého byla zahalená, vlasy měla rozcuchané a splývaly jí na ramena jako plameny. Pak její tvář opět zvážněla. .„Znovu přišli Sašové."
„Jak to můžeš vědět?" divil se, ale ona se jen zasmála.
„Ty jsi dodržel svoji část naší úmluvy. Myslíš si snad, že já nedodržím svoji? Vím, jak ses bál ponechat pobřeží nestřežené a dnes v noci jsem se podívala do nádoby, ze které čítám budoucnost. Říkala jsem ti - celý podzim jsem tohle učila i Teleri."
Zhluboka se nadechl a byl plně při vědomí. Začínal chápat její slova. „A co jsi viděla?"
„Město v plamenech - myslím, že to bylo Clausentum - a dvě lodě vytažené na břeh. V klidu budou loupit svoji kořist, v naději, že na ně

nikdo nepřijde. Jestliže budeš dostatečně rychlý, můžeš využít světla úsvitu a čekat na ně za ostrovem Vectis, až budou mířit domů."

Carausius přikývl. Strážce stál s otevřenými ústy, avšak okamžitě se postavil do pozoru, když admirál začal úsečnými slovy vydávat příkazy. Carausius potlačil úsměv potom se všechno změnilo v návalu očekávání budoucí bitvy. Tohle je něco, o čem ví, jak na to.
Zimu strávili v Dubris, římské pevnosti na jihovýchodním pobřeží, na kmenovém území Cantium. Teleri si myslela, že její tam nebude líbit jako v Avalonu. Avšak i když vila na křídovém útesu, kam ji Carausius usadil, byla pro ni zlatou klecí, alespoň zde měla pohodlí a velcí světlovlasí Cantianci, přestože se lišili od veselých obyvatel ze západu, k ní byli laskaví a přijali ji mezi sebe. Její manžel býval často pryč, dohlížel na stavbu nové pevnosti v Portus Adurni nebo na dalších dostavbách v Dubris.
Něco z loupežné kořisti zadržené pirátům, které Carausius porazil ten den po své svatbě, bylo vráceno jejich majitelům. Poslal do Říma pro povolení prodat věci, jejichž majitele bylo těžké stanovit, a dál statečně nesl všechny nepříjemné následky, které ochrana pobřeží otevřeného vpádům Sášů přinášela.
I pokud pobýval Carausius doma, většinu času trávil se svými důstojníky, nakláněl se nad mapami a předkládal svoje strategie. Zpočátku Teleri cítilajistou úlevu, že manžela nevídá tak často. Bála se, že když její dotkne nějaký muž, znovu její připomene, jak seji lupič pokoušel znásilnit, ale sebekázeň, které se naučila v Avalonu, na ni měla dobrý vliv.
Když s ní Carausius lehával, stačilo, aby odpoutala mysl od svého těla, a necítila nic - ani bolest, ani strach. Neuvědomovala si, že si toho její manžel všimne, ale po nějaké době začala mít podezření, že její úmyslně vyhýbá.
O zimním slunovratu slavili Římané saturnálie. Admirál dal svým mužům volno a sám se vrátil do vlastní vily, protože i on si potřeboval odpočinout. V předvečer slunovratu uspořádali hostinu. Nastala doba veselic a muži se pořádně napili. Dokonce i Teleri si dopřála více sladkého galského vína, než byla zvyklá. V Avalonu by se o dnešní noci oddávali posvátným rituálům, aby řádně uvítali právě se navrátivší slunce. Zažila tyhle oslavy pouze jednou. Teď si na ně vzpomněla a rozplakala se steskem, když si uvědomila, jak byly krásné.
Atak pila, a když vstávali konečně od stolu, překvapilo ji, žejípodklesly nohy. „Nemůžu jít!" vykřikla rozhořčeně. Muži se rozesmáli a nakonec i jí to připadalo legrační. Avšak smích ji přemohl a Carausius ji musel zadržet ve svém náručí, aby neupadla. Tvářil se zmateně, jako kdyby nechápal, jak se v jeho náručí ocitla.
„Jsem tvoje žena," prohlásila slavnostním hlasem, „máš právo mé odnést..."
VELEKNĚŽKA
163
líjak ji odnášel chodbou, všechno kolem ní se točilo. Držela se ho pevně nepustila ho, ani když ji položil na postel
|>„Mám poslat pro služebnou, aby tě svlékla?" zeptal se a snažil se zbavit 9t sevření jejích prstů.
4 ,„Ty mne svlékni," zamumlala Teleri, „manželi..." Pohlédla mu do obličeje a usmála se. Uvědomovala si, že necítí touhu, ale smutek. Když je však s ní, nebude myslet na Avalon.
„Trochu jsi to přehnala s vínem, víš," řekl jí, ale svaly jeho paží pod jejími prsty změkly.
Náhle se rozesmála. „Ty taky!"
„To je pravda," odpověděl tónem, který prozrazoval překvapení.
Zatáhla ho za tuniku a Carausius se svalil na postel vedle ní. Potom ji poněkud neohrabaně políbil. Začal jí svlékat šaty a ona si říkala, jak je příjemné mít nablízku druhou osobu. Tentokrát měla v plánu přijmout ho s láskou, ale postupně cítila, jak se její duch vzdaluje od jejího těla. Když ležel na ní, hledala úlevu v různých představách a najednou ji překvapilo, když zahlédla Allectovu tvář.
Ráno se Teleri probudila s bolestí hlavy a na nic si nevzpomínala. Ležela v posteli sama, ale Carausiův plášť ležel tam, kam v noci spadl na zem. Tak její nezdálo, že spolu spali. Aspoň se ho už nebojí, pomyslela si, když ji služebná oblékala. Když se však sešli u snídaně, připadalo jí, že Carausius neví, jak se k ní chovat, jako kdyby se trochu styděl. Nebo ho možná také bolela hlava.
Jejich vztah se tu noc sice nezhoršil, ale k žádnému sblížení mezi nimi také nedošlo.
Za temných zimních dnů si Carausius stále častěji vodil do vily svoje důstojníky. Teleri se tak často ocitla ve společnosti Allecta a soucitně mu naslouchala, když si stěžoval, jak těžko snáší všechny nároky vojenského života.
„To, jak jsme financováni, je tak neefektivní!" rozčiloval se, když se procházeli po útesech. „V Británii se vybírají daně a pak je posílají až do Říma. Teprve potom, pokud to císař uzná za vhodné, nám určitou část pošle zase

zpátky. Žádný obchodník by nemohl takhle prosperovat! Copak by nebylo rozumnější, spočítat, kolik je třeba přidělit na obranu Británie, a odebrat to z daní, které jsou odesílány?"
Teleri přikývla. Samozřejmě to, co Allectus říká, dává smysl. Sama však byla zvyklá na občanskou vládu, která byla z velké části financována příspěvky od magnátů, kteří sloužili jako místní soudci, a tak ji nikdy problémy obrany celé provincie nezajímaly.
„Nemohli bychom získat nějaké dary a příspěvky od lidí zde, jež přímo chrání Carausiovy pevnosti?"
„Nic jiného nám nezbude, jestliže nám Maximián nepošle víc." Allectus se otočil, ruce měl v bok a zahleděl se na moře. Teleri připadalo, že mu život v armádě prospěl. Jeho pronikavý pohled mu sice zůstal, ale hodiny

strávené cvičením na čerstvém vzduchu mu opálily plet. Zdálo se jí, že i rovněji stojí a že na drobné kostře má více svalů.
„Půjčil jsem nějaké peníze na úroky, které se mi vrátí, až začne námořní sezóna, tím dostaneme jistý zisk. Ale kdo chce peníze, musí nejdříve nějaké investovat. Žádat o přispění přímo soudce je dobrá myšlenka," usmál se na ni a tvář se mu celá rozzářila, „ale bude to chtít víc než jen přemýšlet, jak od lidí získat zlato. Mohou být štědří, když má výsledek přinést něco, čím mohou zapůsobit na svoje sousedy. Ale vidět nějaký užitek ve stavbě opevnění na obranu území jiného Kmene, to již chce notnou dávku představivosti. Budeš muset jít se mnou, Teleri, a zapůsobit na jejich štědrost svým půvabem! Rozhodně nedokáží odolat tvému úsměvu..."
Nechtěně se začervenala a v duchu si říkala, že bez ohledu na jeho lichotku, mu pobyt v armádě prospěl, společensky i fyzicky. Ještě tak před rokem by jí takovou poklonu nedovedl složit.
Postupně se oteplovalo a zemi začaly sužovat bouře. Carausius se přestěhoval do pevnosti a Teleri vzal s sebou. Příbuzenský svazek s knížetem Eiddinem Mynocem a věhlas Avalonu byly samy o sobě dosti podstatné, ale nebyl to hlavní důvod, proč se oženil s Teleri. Teď bylo načase zjistit, zda druhý, tajný důvod, proč šiji vzal, najde své naplnění. Teleri chodívala brzy spát - nebylo se čemu divit, protože Carausius chtěl trávit večery se svými muži. Nikdo však netušil, že Teleri vstává ještě za tmy a hledí na hladinu vody ve své stříbrné míse, ve snaze očistit si mysl a dozvědět se něco z Avalonu.
Zpočátku se těžko soustřeďovala, ale čím dál, tímjí to šlo lépe a dokonce začala čas před úsvitem pokládat za svoji nejlepší část dne. V tichých hodinách, kdy všichni v pevnosti spali, si představovala, jak je zpátky v Domě panen. Usilovně se snažila vybavit si věci, které se tam naučila, a samotnou ji překvapovalo, jak hodně si toho pamatuje, a jak v ní s odstupem času všechno učení uzrálo.
Ke konci Martova měsíce si uvědomila, že s lítostí vzpomíná na Diernu. Již na ni necítila zlost jako dřív. A jestliže taková změna postoje připomínala pohyb kamenů uvolněných -vodou z protržené přehrady, nyní začala na hladině vody, na kterou hleděla, vídat velekněžčinu tvář.
Podle toho, jak kněžka pokaždé rozšířila oči, poznala, že i Dierna ji vidí, a pocítila nečekanou bolest, když si uvědomila, že druhá žena na ni hledí s úlevou a s láskou. Dierniny rty se pohnuly. Teleri nic neslyšela, ale pochopila, zejí kněžka chce položit otázku. Povzbudivě se proto usmála a udělala znamení, kterým jakoby se ptala, jak se na oplátku daří jim v Avalonu. Všimla si, že Dierna zavřela oči a její tvář zvážněla. Potom se obraz rozmazal. Teleri na ctmli spatřila Avalon ležící v poklidu pod hvězdami. Viděla Dům panen a oDydlí kněžek, stavy na tkaní, barvírnu, kuchyně i kůlnu, kde dívky sušily a zpracovávaly byliny. Zahlédla i jablo-

nový sad, dubový háj a třpyt vody v Posvátné studni. Nade vším se zvedala silueta Mohyly.
Teleri zavřela oči a vší silou se snažila vybavit si dubriskou pevnost a přístav, kde se s přílivem a odlivem kolébaly válečné lodě. Myšlenkami přelétla k širokoramennému a soustředěnému Carausiovi, viděla stříbrné pramínky v jeho vlasech, kterých bylo víc než loni. Aniž by chtěla, objevil se však po jeho boku obraz Allecta, s očima rozšířenýma vzrušením. Avšak v dalším okamžiku ji přestala vůle poslouchat, její mysl zakolísala a viděla zas jen stříbrnou nádobu s šedivou vodní hladinou a oknem proudící slabé světlo svítání.
Carausius se zvedl od mapy znázorňující pobřeží a protáhl svoje unavená záda. Jak dlouho už se nad tou mapou sklání? uvažoval. Mapa byla z jemné kůže, která se dala srolovat a nosit s sebou, nebo připevnit na prkennou nástěnku. Dřevěné

špalíky představující lodě a zásoby doplňovaly obrázky pevností a měst. Bylo snadné je přesunovat a počítat. Kdyby bylo tak snadné posunovat lodě a muže ve skutečnosti! Avšak vrtochy počasí a lidských srdcí dovedly zničit i ty nejpromyšlenější plány.
Pevnost odpočívala v tichu hodin mezi půlnocí a svítáním. Všichni spali, až na strážce hlídající hradby. Vzhůru byl i Carausius a Allectus. Mladší muž posunul další tři dřevěné „pytle zrní" z nakresleného obrazu pevnosti Dubris směrem k Rutupiím a pohlédl na svého velitele.
„Myslím, že budeme mít dost." Udělal záznam na své tabulce. „Sice ne-ztloustneme, ale hladovět nikdo nebude." Snažil se potlačit zívnutí.
„A každý se také potřebuje vyspat," řekl Carausius s úsměvem, „ty i já. Běž do postele, Allecte, a dobře se vyspi."
„Já nejsem unaven, opravdu ne. Ostatní pevnosti..."
„To počká do zítřka. Pro dnešek už jsi toho udělal dost."
„Jsi tedy spokojen s mou prací?" zeptal se Allectus. Carausius se tvářil vážně. Nechápal, proč se ho na to ten mladík ptá.
„Minulý podzim jsi mě vzal do služby jen neoficiálně," pokračoval Allectus. „Důstojníci v tvé posádce mě znají, ale když jdu jinam, měl bych více autority, kdybych měl na sobě uniformu. Chci říci," pokračoval s jistou plachostí, „jestli jsem si zasloužil svoje místo tady..."
„Allecte!" Carausius ho popadl za rameno a mladík se narovnal. Tmavé oči mu zářily, jako kdyby zadržoval slzy. Admirálovi najednou připomněl Teleri - oba mají jemné kosti a tmavou pleť Kmenů, které žijí na západě území. Klidně by mohli být příbuzní, mít nějaké vzdálené předky.
„Můj chlapče, jak o tom můžeš pochybovat? Nedovedu si ani představit, jak jsem to dřív bez tebe zvládl. Ale jestli chceš uniformu, budeš ji mít."
Allectus se zářivě usmál, uklonil se a políbil admirálovi ruku. Carausius mladíka pustil, poněkud zaskočen silou jeho citů. „Teď jdi a pořádně se vyspi," vyzval ho jemně. „Nemusíš se v mých službách vyčerpávat, abys dokázal svoji věrnost."

Když Allectus odešel, Carausius ještě chvíli stál a hleděl za ním, na tváři úsměv. Kdyby mi Telen porodila syna, mohl by vypadat takhle, napadlo ho náhle. Vzal šiji sice z jiných důvodů, aleje to nakonec jeho žena. Proč by nemohl doufat, že mu dá syna, zrozeného z této země, který ho bude následovat?
Kráčel chodbou ke svému pokoji s větší dychtivostí než obvykle. Teleri mu dávala jasně najevo, že pro ni nejsou jeho objetí vítaná, ale většina žen touží po dítěti. A možná, kdyby mu porodila syna nebo dceru, pocítila by i laskavost k otci toho dítěte.
Když však vstoupil do ložnice, postel byla prázdná.
Carausius zůstal chvíli stát, udiven hloubkou bolesti při pomyšlení, že byl zrazen. Potom však převládl jeho rozum. I kdyby Teleri byla typ ženy, která se dovede milostně zaplést, byla příliš chytrá na to, aby tak činila v noci, kdy se ví o každém spáči a kdy pevnost obcházejí stráže. Pomalu zavřel dveře ložnice a vstoupil do předpokoje.
U nízkého stolku hořela lampa. Světlo se odráželo od stříbrné nádoby, která stála před ním, a osvětlovalo Teleřiny bílé šaty. Když vstoupil, plamen se zachvěl, jeho žena se však nepohnula. Poklekl vedle ní a dýchal co nejtišeji. Teleri upírala oči na temnou hladinu vody a pohybovala rty.
„Dierno..." šeptala, potom se ztišila, jako kdyby naslouchala.
„Paní," oslovilji konečně Carausius tichým hlasem: „Dovol, ať tvůj zrak zalétne na břehy Británie. Co vidíš?" Sám si nebyl jistý, ke které ženě hovoří, a když se Teleri ozvala, netušil, čí odpověď to byla.
„Temné vody... Vidím řeku, s nízkými břehy, proti hvězdnému nebi se rýsují koruny stromů." Přestala na okamžik dýchat a zakomíhala se. „Silný proud... Třpytí se vlny... Vesla narážejí na vodu.
„Jsou to válečné lodě? Kolik jich je?" nevydržel to Carausius. Zachvěla se, ale po chvíli odpověděla.
„Šest... Jedou po proudu..."
„Kde?" zeptal se tichým hlasem, naplněným zvědavou úzkostí. „Která je to řeka? Které město?"
„Vidím most... a zdi z červeného kamene," odpověděla Teleri pomalu. „Dierna říká... jsou to Durobrivae! Jdi! Musíš jít rychle!" Poslední slova, ačkoliv je vyřkla Teleřina ústa, zněla, jako by je vyslovila Dierna, až se Carausius zachvěl úžasem. Potom se žena zakymácela a on ji zachytil do svého náručí. Rozrušen tím, co slyšel, zvedl spěšně Teleri a odnášel ji na postel. Ačkoliv hořel touhou být co nejdříve pryč, přikryl svoji ženu pečlivě pokrývkami.

Nevzbudila se a její oddechování se prohloubilo do pravidelného dechu spánku. Se zavřenýma očima vypadala jako vestálka nebo jako dítě, a v tu chvíli si nedovedl představit, že na ni kdy hleděl s touhou.
„Má paní, děkuji ti." Carausius se k ní sklonil a políbil ji na čelo. Vyšel

z místnosti, a když dával první příkazy, které ho zavedou znovu na moře, již na ni zapomněl.
Z vojenského hlediska bylo období, které následovalo, velmi úspěšné. Diernino vidění nebylo pokaždé pravdivé a Teleri nebyla vždycky schopna její vzkazy správně pochopit. A bývaly i doby, kdy byl Carausius na moři a jeho žena ho nemohla varovat. Avšak jak slíbila velekněžka, svazek s Avalonem umožnil admirálovi, když ne přímo nepřítele zničit, alespoň si udržet jistou rovnováhu. Jestliže se Římanům nepodařilo pokaždé přispěchat na pomoc dřív, než nájezdníci dokončili plenění nějaké usedlosti, často přišli včas, aby se jim pomstili. A obchodníci, kteří se plavili z přístavů Británie, se prohýbali pod kořistí, na kterou si nikdo nečinil nárok a kterou Carausius posílal do Říma.
Ke konci léta, když na loukách stály stohy sena a ječmen se skláněl pod kosou žence, svolal Carausius shromáždění britských náčelníků ze všech území saského pobřeží, aby projednali budoucí obranu Británie. S Tele-řinou pomocí dokázal mnohem víc, než od něho Maximián očekával. Ale ani to nestačilo. Aby byla země opravdu v bezpečí, musí přesvědčit ty, kteří žijí ve vnitrozemí, aby mu pomohli. Sešli se ve velké bazilice ve Ventě Belgarum, v jediném místě v celé oblasti, které bylo dostatečně prostorné, aby se tam všichni vešli.
Carausius předstoupil před shromážděné a narovnal si záhyby tógy, tak aby volně splývaly jako na římské soše. V posledních dvou letech se po něm často žádalo, aby nosil tógu, takže i přestal vtipkovat o její nepohodlnosti. Ale jak si přehazoval volný konec přes rameno a pozvedl ruku, aby si zjednal klid, napadlo ho, že státnické pohyby, které jsou třeba, aby člověk udržel toto oblečení na správném místě, bezpochyby nejdou dohromady s římským ideálem důstojnosti.
„Moji přátelé, nemám dar výřečnosti, jaké se učí v Římě. Jsem voják. Kdybych neměl své povinnosti, které má dux tractus Armoricani a Ner-vicani, spravující pobřeží táhnoucí se po obou stranách Kanálu, nebyl bych tady, a tak mi promiňte, jestliže hovořím s vojenskou přímočarostí." Carausius se odmlčel a rozhlédl se po mužích ovinutých tógami, kteří seděli na lavicích před ním. Podle jejich oblečení to vypadalo, že hovoří před římským senátem, ale občas zahlédl i muže zřetelně s keltskou krví, se světlou pletí a rezavými vlasy nebo s příslušníky rasy ještě starší, s jemnými rysy a drobnými postavami.
„Pozval jsem vás sem," pokračoval, „abych promluvil o obraně zemí, které vás porodily a které se staly pro mne domovem."
„Toje práce vojáka," odpověděl nějaký muž ze zadní řady, „a ryji děláš dobře. Co to má však společného se mnou?"
„Ne tak dobře, jak by mohl," ozval se další nazlobeně a upřel na Ca-

rausia hněvivý pohled. „Není to ani dva měsíce, co ti lumpové napadli Vigniacis a zničili moje dílny. Kde jsi byl tehdy?"
Carausius se zamračil a Allectus po jeho boku zašeptal: „Jmenuje se Trebellius a vlastní bronzovou slévárnu. Dodávají mnohé z našeho vybavení pro lodě."
„Řekl bych, že jsem zrovna pronásledoval lupiče, který potopil loď vezoucí jeden z tvých nákladů," odpověděl admirál nevzrušeně. „Samozřejmě tvoje zboží má pro nás velký význam a modlím se k bohům, aby ses mohl vrátit co nejdříve ke své práci. Jistě si nemyslíš, že bych nechal ohrozit průmysl, jehož výrobky tak zoufale potřebuji." Ozvalo se souhlasné mumlání.
„Námořnictvo pro nás dělá, co může, Trebellie. Nesmíme si stěžovat," napomenul ho Pollio, který pomáhal svolat tohle setkání dohromady.
„To my děláme, co můžeme," opakoval po něm Carausius, „ale někdy, jak právě ukázal náš přítel, to nestačí. Máme jen omezený počet lodí a nemohou být všude. Kdybychom dokázali vylepšit pevnosti, které jsme postavili, a postavit nové, a kdybychom měli dostatek lodí, s dostatečně početnou posádkou, nemuseli bychom plakat nad vypleněnými domy a spálenými zdmi."
„To je všechno v pořádku," ozval se muž z Clausenta, „ale co čekáte od nás?"
Carausius se zahleděl na stěnu ozdobenou freskou s Jupiterem připomínajícím Diokleciána, jak nabízí věnec Herkulovi s tváří Maximiána. Hledal inspiraci.
„... Vaší povinností je práce civilního obyvatelstva a vůdců vašich měst. Jste zvyklí, že přispíváte na veřejné práce a občanské budovy. Žádám po vás, abyste část svých zisků dali najejich obranu. Pomozte mi postavit více pevností a nakrmit moje muže!"

„Teď jsi ťal do živého," zamumlal Allectus, když se síní rozhučel šepot.
„Stavět naše vlastní města je jedna věc," Pollio konečně povstal jako řečník. „K tomu jsme byli vychováni a naše zdroje jsou, i když jen stěží, dostačující, abychom tento svůj úkol mohli plnit. Ale obrana patří do odpovědnosti císaře. Proč jinak bychom chtěli od lidí tak velké daně a posílali peníze do Říma? Jestliže budeme platit za vlastní obranu, utratí snad peníze, které mu posíláme, na Sýrii, neboje vyhodí na další tažení proti Gótům?"
„Ponechme daně, které jsou vybrány v Británii tady, abychom podporovali naši vládu a rádi si svoji obranu zaplatíme," ozval se Eiddin Mynoc, „ale není spravedlivé brát všechno, a nic za to nenabízet."
Zdi se otřásaly souhlasnými výkřiky. Carausius se jim snažil sdělit, že on může pouze předávat zprávy a nabízet doporučení, že nemá jiný způsob, jak císaře přinutit poslouchat. Nikdo ho však neslyšel.
„Císař nám musí pomoci," vykřikl někdo. „Jestliže se obrátíš s prosbou o podporu na Diokleciána, postavíme se za tebe. Ale podpořit nás mu-
.I

si. Každý, kdo chce být nazýván císařem této země, musí si to jméno zasloužit!"
„Co uděláš?" zeptal se Allectus. Carausius se nejistě podíval, když spatřil v očích svého přítele úzkost.
Cerialis dal rozložit na zahradě lehátka. Pozdní slunce prosvítalo skrz stromy jako zlatý závoj. Zdálky slyšeli šplouchání řeky, narážející na rákosí. Porušit tento mírumilovný poklid řečmi o válce bylo jako svato-krádež.
„Pošleme žádost Diokleciánovi." Carausius mluvil tiše, jako kdyby měl strach, že ho někdo zaslechne, i když nablízku byli jen Allectus a Aelis. „Samozřejmě že to musíme udělat, avšak já vím, jak vážně jsou již naše zdroje ohroženy a nečiním si velké naděje, že od Říma získáme nějakou větší úlevu.
Hluboce se napil ze svého poháru doufal, že víno otupí jeho bolesti hlavy, a tak dal znamení otrokovi, který stál opodál, aby mu dolil. „Nechápu, jak mohou být Britové tak krátkozrací! Není k ničemu dobré žádat císaře o finanční zdroje. Ten musí mít na zřeteli celé impérium a z místa, kde sedí, mu může připadat, že třeba jiné oblasti potřebují pomoc více než Británie."
„To není tak jednoduché," odpověděl Cerialis vážně. „Je dost náročné už jen přinutit naše krajany, aby se podívali za zdi svých měst, a to nemluvím o našich mořských březích. Podle nich za svoji ochranu platí a nebudou přece platit podruhé..."
Carausius zavřel oči hlava mu třeštila, jako kdyby se mu měla rozskočit. Tito maloměšťané nedovedli pochopit, že síla celého impéria záleží na všech jeho jednotlivých částech. A na druhé straně bojoval se svým já, které se zrodilo, když kněžka prolila jeho krev na tuto zem, a volalo na něj, že ani přísaha císaři není tak důležitá jako bezpečí Británie.
„Učinil jsem, co jsem mohl, abych získal peníze, ale moje dosavadní možnosti mi dovolují získat jen málo." Allectův hlas zněl jako z velké dálky.
„Na základě prostředků, které máš k dispozici..." opakoval po něm admirál a z jeho vnitřního rozpolcení se vynořila myšlenka. Jestliže se nivzdá ani císař, ani britská knížata, potom musí najít třetí způsob. Zvedl se na jednom lokti a slavnostně se na ně podíval.
„Bozi vědí, že jsem se snažil hrát podle pravidel! Ale jestliže ode mne moje povinnost žádá, abych je porušil, potom tak učiním. Když zajmeme nepřátelskou loď, i na základě císařského výnosu můžeme přece získat část kořisti. Věřím ti, Allecte, že sepíšeš naši zprávu dál tak, aby... poněkud zamlžila, co se doopravdy děje."

f -ysoko a čistě se neslo pískání hlídky nad bažinami. Bylo slyšet M Maž k úpatí Mohyly a pronikavý výkřik předal zprávu vzhůru. - „Někdo přichází. Stáhněte mlhy a vyšlete bárku, která ho přiveze do Avalonu!"
Dierna si přetáhla dlouhý závoj přes hlavu a přes ramena. Srdce sejí rozbušilo nezvyklým vzrušením. Na chvíli se tím sama překvapeně zarazila, pak se zhluboka nadechla a vystoupila ze stínu svého domu na jasné světlo letního dne. Kritickým okem spočinula na kněžkách, které ji očekávaly.
Crida, když zahlédla její pohled, pohodila hlavou. „Obáváš se, že ti uděláme ostudu? Proč jsi tak úzkostlivá? Vždyť je to jen Říman."
„Ne tak zcela," odpověděla veleknéžka. „Je to muž z Kmene, kde žijí lidé, kteří se od nás tolik neliší. Mnozí z nich, stejně jako naši mladí lidé, byli přinuceni přijmout římské způsoby. A je to muž poznamenaný bohy..."

Crida zmlkla a přikryla si tvář závojem. Dierna přikývla a vedla je dolů po klikaté pěšině. Když se přiblížily ke břehu, přišel jí v ústrety Ceroda-chos, oblečený v šatu arcidruida a doprovázený Lewalem.
V duchu uvažovala, jak bude admirál vnímat Mohylu. Během let byly vápnem omítnuté budovy z proutí nahrazeny kamennými, avšak tiskly se ke svahu kopce jako kuřata ke kvočně. Pouze cesta, kudy procházela procesí, s dvojicemi sloupů, připomínala vznešené stavby Říma, i když jiného druhu. Stojící kameny, které věnčily Mohylu, tu jsou od dob, kdy Řím byl pouze několika chatrčemi roztroušenými na sedmi pahorcích.
Na břeh pod velkou jabloní vytáhli velkou avalonskou pramici. Tu postavili za časů její matky byla dostatečně prostorná, aby se na ni vešli nejen lidé, ale i koně a měla svoje vesla, takže nebylo třeba odrážet se tyčí jako u menších lodí, na nichž se lidé od bažin pohybovali mezi rákosím. Dierna nastoupila na loď a zaujala svoje místo na přídi. Na její pokyn se lodníci opřeli do vesel a pramice pomalu klouzala po hladině. Před nimi se voda halila do jasné záře a v zlatavém oparu se v dálce rýsovaly vršky kopců. Když dojeli doprostřed jezera, Dierna se postavila, po dlouholeté zkušenosti již dobře udržela ro-vnováhu, zvlášť když dnes byla hladina klidná jako zrcadlo.
Zhluboka se nadechla, pozvedla ruce a sevřela prsty tak, jako kdyby předla neviditelnou nit. Lodníci pozvedli vesla a pramice jen lehce klouzala po hladině, na hranici mezi dvěma světy. Kněžka upředla pomyslnou mlhu, která spojila vnější svět s jejich světem. Její dech nabral na síle cítila, jak její začínají rozechvívat svaly na krku, ale žádný zvuk z ní nevycházel. Dierna zavřela oči a v duchu vzývala Bohyni, snažíc se shromáždit všechnu svoji sílu do jediného volního činu.
VELEKNĚŽKA
171
Cítila, jak se oba světy prolínají, a odolala pokušení podívat se, protože věděla, že okamžik mezi časy je tou nejnebezpečnější chvílí. Od doby, kdy paní Caillean zvedla hranici mlhy, aby je ochránila, se tomuto kouzlu naučily mnohé kněžky. AJe přesto se v každém století stalo, že jedna nebo dvě kněžky, poslané, aby provedly svoji zkoušku, zmizely a ztratily se mezi dvěma světy, když se pokoušely rozdělit mlhu, aby se mohly opět vrátit.
Najednou ji obestřel chlad. Dierna otevřela oči, spatřila šedou hladinu a zahlédla koruny stromů. Mlha se rozestoupila a na břehu na ni čekal muž v karmínovém plášti. Teleri s ním nebyla. Když se spolu dorozumívaly pomocí vnitřního zraku, když si předávaly zprávy pomocí vodní hladiny v stříbrné míse, měla pocit, zejí Teleri odpustila. Až do této chvíle Dierna doufala, že se její svěřenkyně objeví také.
Na okamžik zalétla myšlenkou k jihozápadu. Teleri, stále té miluji. Copak mě nechápeš? Byla to nutnost, ne já, co té vyhnalo z Avalonu!
A Teleri se procházela po své zahradě u vily v Dubris najednou sejí zatočila hlava a cítila se slabá, jako kdyby hleděla do kouzelné nádoby. Doklopýtala ke kamenné lavičce, ztěžka dosedla, a za zavřenými víčky viděla avalonské jezero. Při té vzpomínce se málem rozstonala touhou.
Carausius tam právě dorazil, říkala si. Bude sedět po Dierniněboku a knězka mu možná dovolí, aby vystoupil na Mohylu.
Udělala snad Teleri chybu, když odmítla pozvání velekněžky? Stejně jako si kdysi přála dostat se do Avalonu, teď toužila po tom, aby se tam mohla vrátit. Odmítla však vypravit se tam, ne z nezájmu, ale naopak z přílišné touhy.
Přeji jim, aby se potěšili z přítomnosti toho druhého! Prsty křečovitě sevřela záhyby svých šatů. Pokud jde o mne, jestliže se někdy vrátím do Avalonu, atživá, či mrtvá, už nikdy jej neopustím...
„Jen pohleď na avalonské údolí," vyzývala Dierna svého hosta, když pramice proplouvala mezi rákosím směrem k Mohyle. Carausius se překvapeně rozhlédl a narovnal se, jako člověk, který se náhle probere ze snu. Muži, kteří ho doprovázeli, zůstali přes svoje protesty na břehu s koňmi. Avšak knězka, která byla zvyklá číst lidské myšlenky, viděla v jejich očích úlevu, když poznali, že posvátný ostrov, o kterém slyšeli, skutečně existuje. Dokonce i knížata z britských královských rodů se jen zřídka dostala do těchto krajin. Když bylo třeba, knězka se vypravila za nimi, aby jejich zemi požehnala. Dierna nepozvala Carausia k sobě kvůli jeho postavení či moci v římském světě, ale protože měla sen. Měla pocit, že dobře posloužilo jejím účelům, že odpověděl na její pozvání i v tomto období, kdy má admirál obzvlášť mnoho úkolů. Pravdou bylo, že od té doby, co se loni v létě Carausius rozhodl využít zisků z kořistí zabavených nájezdníkům na podporu vlastních činností, vedlo se mu dobře. Pro
172
PANÍ Z AVALONU

VELEKNĚŽKA
173
námořnictvo to byla neobyčejně úspěšná sezóna, leckteří získali mnohá ™ ocenění a zisky jen posílily loďstvo a ochranu pobřeží. Možná to bylo i tím, že nepřítel byl také vyčerpaný, a tak jim nečinil takové potíže.
Kněžky oděné v modrém stály pod jabloní a za nimi řada druidů. Když J se pramice přiblížila, začali zpívat.
„Co to zpívají?" zeptal se Carausius, protože slova byla ve starém britském nářečí.
„Chválí svého ochránce, Syna sta králů.
Zdálo se, že ho to zaskočilo. „To je příliš velká pocta, jestliže je míněna na moji osobu. Můj otec se odrážel holí, když řídil pramici podobnou této a brázdil kanály v deltě, kde se Rýn vlévá do Severního moře." i
„To duch obsahuje královské rysy, které se přenášejí krví. Promluvíme , si o tom však jindy," odpověděla mu.
!
Pramice přistála na břehu a Carausius pomalu vystoupil. Přiblížila se k němu Crida, aby mu nabídla pohár na uvítanou. Byl z jednoduché , keramiky, ale byl naplněn čirou, po železe chutnající vodou z Posvátné studny. Dierna byla potěšena, že jestliže muž pocítil sebemenší odpor, jeho obličej jej dobře skryl.

Potom svěřila svého hosta do péče Lewala, aby ho nakrmil a provedl po budovách seskupených u úpatí Mohyly. Sama zatím odvedla kněžky zpátky k jejich úkolům. Znovu se setkali teprve po večeři.
„Druidští kněži provádějí svoje rituály u Mohyly za dne," oznámila mu Dierna, když vedla Carausia cestou, kudy chodívalo procesí. „Avšak v noci patří Mohyla kněžkám."
„Římané říkají, že temnotě -vládne Hekáte a že jejími dcerami jsou čarodějnice, které využívají tmy, aby skryly svoje skutky, jež by se neodvážily provést za denního světla," řekl jí.
„Myslíš si snad, že jsme čarodějnice?" Před nimi právě stály kamenné sloupy, které střežily cestu. Zastavila se, upřela na Carausia tázavý pohled a všimla si, že muž má hlavu napjatou a ramena schýlená, jak u něho nikdy nepamatovala.
„Nu, můžou být chvíle, kdy si dobro země žádá, aby to byla pravda. Avšak mohu ti slíbit, že to nemyslím zle, jinak bych nespojoval tvoji vůli s žádným kouzlem."
Šel za ní mezi sloupy a najednou se zastavil a překvapeně vzhlédl. „Možná že ani nemusíte být čarodějkami... Všude kolem je kouzla, že by to až jednoho zmátlo."
Dierna se podívala do jeho poplašených očí. „Tak to cítíš! Jsi statečný muž, Carausie. Jestliže si udržíš svoji odvahu, Mohyla ti neublíží. Mohu ti říci jedno - pokud bylo pravdivé moje vidění, již jsi tudy šel..."
Polekaně se na ni podíval a zbytek cesty vzhůru stoupali mlčky. Měsíc, kterému do úplňku zbýval pouhý den, se vyhoupl nad kopec a sunul se pomalu po východní obloze. Procházeli místy plnými jeho světla a znovu
již vysoko na obloze. Stíny kamenného kruhu se rýsovalyjako ostré černé siluety proti nebi, jen oltář uprostřed byl plně osvětlen a na něm zářila hladina vody v stříbrné nádobě, jako kdyby byla osvětlována zevnitř.
„Paní, proč jsi mne sem přivedla?" Jeho slova zněla pevně, ale hlas se mu třásl. Poznala, že se snaží ovládnout samu podstatu toho, co prožívá, že se snaží popřít skutečnost.
„Buď klidný, Carausie," oslovila ho něžně a přešla na druhou stranu oltářního kamene. „Když stojíš na přídi své lodě, nenaslouchás snad větru a nesnažíš se vycítit náladu moře? Buď tiše a dovol kamenům, aby k tobě promluvily. Viděl jsi Teleri, jak hledí do stříbrného umyvadla, tak víš, že to nemůže nijak ublížit. Nyní jsi na řadě ty."
„Teleri byla tebou vychována jako kněžka," bránil se. „Já jsem voják, a ne kněz. Já nevím nic o duchovních věcech - veškerá čest, kterou jsem si vydobyl, byla získána pomocí mého rozumu a síly mých paží."
„Víš toho víc, než si myslíš!" připomenula mu Dierna. „To se k tobě nehodí, přiznat si neúspěch, než se pokusíš dosáhnout vítězství. Pohlédni do nádoby, můj pane" - hlas jí zněžněl - „a řekni mi, co vidíš..."
Stáli tváří v tvář, zatímco měsíc stoupal stále výš po obloze, a jestliže se Carausiovi zdálo, že čas plyne pomalu, pro Diernu, zvyklou trávit dlouhé noční hodiny v bdění, to byla chvíle úlevy od starostí vnějšího světa. Jak se ticho prohloubilo, měla stále silnější pocit, že tohoto muže za oltářem již někdy a na jiném místě viděla.
Najednou muž zavrávoral. Musel se zachytit kamene a hlavu sklonil nad stříbrnou nádobu. Hlava mu pomalu klesala, jako kdyby ho voda stahovala dolů. Dierna mu položila dlaně na ruce, aby ho zadržela a vyrovnala sílu, která jimi společně

proudila. Podívala se na nádobu pohledem zastřeným viděním, a jak obrysy začaly nabývat konkrétní podoby, cítila, že i Carausius vidí totéž.
Od hladiny se odráželo měsíční světlo. Rozhlížela se po ostrově obklopeném stříbrným mořem. Dierna je nikdy neviděla na vlastní oči, avšak poznala střídající se kruhy země a vody, úrodná pole poblíž moře a lodě kotvící v přístavech. Uprostřed ostrova byl terasovitý ostrůvek ověnčený chrámy, které se třpytily v matném slunečním světle. Byl velký jako celé avalonské údolí, ale jeho obrysy byly jakoby roztažené a připomínaly posvátnou Mohylu. Byla to stará země, matka tajemství. Dierna si uvědomovala, že vidí ostrov, odkud uprchlí vyznavači druidského učení a který nyní leží ponořen pod mořem.
Vidění se postupně rozšiřovalo nyní hleděla na ostrov z terasy s mramorovou balustrádou. Vedle ní stál nějaký muž. Pevná předloktí mu obtáčeli vytetovaní hadi, kteří se též plazili po zábradlí, a hlavu mu zdobila diadémová čelenka tvořená sluncem. Ta v měsíční záři, která se odrážela od jeho čela, nyní bledla. Vlasy měl tmavé a rysy ostře řezané, avšak jeho duši, jež se zračila v jeho očích, dobře znala.
f ní o r»jX
-„SI U~,-™,,.í
neceKane a oez vyzvaní pocítila JJierna potřebu zvednout se a od-

povědět. Natáhl k ní ruku a najednou celý obraz zaplavil proud vody, která je zalila mohutnou vlnou.
Srdce Dierně prudce bušilo a snažila se pomocí sebekázně, kterou si cvičila celý život, znovu se ovládnout. Když její zrak opět vyjasnil, klečel Carausius na kolenou a opíral se rukama o zem nad stříbrnou nádobou, která byla převržena a ze které voda vytékala stříbrným proudem přes kámen. Přispěchala mu na pomoc.
„Dýchej zhluboka," nabádala ho šeptem a držela ho za ramena, dokud se nepřestal třást. „Řekni mi, co jsi viděl?"
„Viděljsem ostrov... zalitý měsícem..." Posadil se na paty, třel si předloktí a upíral na ni svůj zrak. „Myslím, že jsi tam byla i ty..." Zavrtěl hlavou. „Apakjsem viděl další obrazy. Byljsem tady..." Divoce se rozhlédl kolem sebe. „Probíhal tu boj a někdo se snažil zničit ty kameny!" Tvář měl zachmuřenou a upřeně na ni hleděl. „Už je to pryč. Na víc si nevzpomínám..."
Dierna si povzdychla, toužila vzít ho do náručí, tak jako držívala kdysi dávno toho druhého muže. Avšak nemohla mu říci, jaké je mezi nimi pouto, pokud to nepozná sám. Samozřejmě sama nevěděla jistě, co to vidění znamená, vnímala jen pocity, které jí přinášelo. Milovala toho muže již v minulém životě - možná ne v jednom - a když si připomněla, jak se poprvé setkali, pochopila, že ho miluje doposud. Je kněžkou, naučila se ovládat svoje srdce i svoji vůli, a i k muži, který byl otcem jejích dětí, necítila nikdy víc než úctu a touhu při samotném rituálu. Jak mohla být tak slepá?
„Před dávnými časy, v zemi, která již neexistuje, jsi byl mořským králem," řekla tiše, „baštou Británie bylo odjakživa moře. A tady jistá malá část té tradice přežívá. A pokud jde o ty kameny..." Ztěžka polkla. „Před mnoha a mnoha lety tu při jejich obraně zemřel mladý muž, kterému říkali Gawen. I on byl posvěceným králem. Nevím, jestli jsi to byl ty, nebo zda je to jen tím, že ty jako válečníkjsi právě teď viděl obraz toho dávného boje. Avšak já věřím, že ses narodil znovu, abys sloužil jako ochránce Británie."
„Přísahal jsem, že budu sloužit císaři..." řekl Carausius roztřeseným hlasem. „Proč jsem viděl zrovna něco takového? Nejsem žádný král."
Dierna jen pokrčila rameny. „Ten titul nic neznamená. Hlavní je oddanost a tys ji prokázal, když jsi prolil krev, abys posvětil svoji pevnost. Tvoje duše je královská, Pane moří, aje spojena s tajemstvím. Myslím, že jednou přijde den, kdy si budeš muset zvolit, zda se chceš podvolit svému osudu."
Postavil se a Dierna cítila, že se jeho duše vzepřela proti její. V tom muži byla jistá síla, přestože nebyla ovládnuta. Učinila, co po ní chtěla Bohyně. Ať on zvolí, jak bude chtít, ona se s tím bude muset smířit. Beze slov ho už pak zavedla zpátky stezkou vinoucí se dolů z kopce.
Ráno dostali od bažin naléhanou zprávu pro Carausia. Dierna přivedla

posla na ostrov, oslepena žalem, a čekala, až admirál vyklouzne ze svého kožešinového lůžka.
„Jsou to nájezdníci?" zeptala se, když spatřila jeho tvář.
Zavrtěl hlavou a v obličeji se mu zračila směs zoufalství a zloby. „Ne Sašové -jsou to ti zloději z Říma!" Znovu se zahleděl na svitek se zprávou a poctivě překládal vše, co četl.

„Jsem obviněn ze spojenectví s nepřáteli Říma a ze zrady císaře... Tvrdí, že jsem úmyslně čekal, až budu moci napadnout piráty na jejich cestě domů, abych se mohl zmocnit jejich kořisti! Ti blázni - copak si opravdu myslí, že mohu být všude nebo číst myšlenky těch barbarů?" Otočil pergamen a nemilosrdné se zasmál. „Zřejmé si to myslí, protože mne obviňují, že jsem uzavíral tajné dohody s nájezdníky, usměrňoval je, kde mají zaútočit, a dělil jsem se s nimi o jejich kořist." Zavrtěl hlavou. „Neudrží se to v tajnosti, i když podniknu proti Římu vše, co bude v mé moci!"
„Ale vždyť jsi ty peníze použil na ochranu Británie!"
„To je pravda, ale budou mi oni věřit? Jsem předvolán do Říma, abych byl souzen před císařem. I když si povedu dobře, přinejmenším mne převelí na druhý konec impéria a nedovolí mi, abych se kdykoliv vrátil do Británie."
„Nejezdi tam!" vykřikla.
Carausius zavrtěl hlavou. „Přísahal jsem věrnost císaři..."
„Přísahal jsi věrnost této zemi a předtím jsi složil i další přísahu, abys chránil staré zvyky. Není snad v celé Diokleciánově armádě jiný muž, který by to mohl učinit za tebe?"
„Jestliže to odmítnu, budu považován za vzbouřence. Bude to znamenat občanskou válku." Podíval se na ni, tvář naplněnou zoufalstvím.
„Kdo tě může zastavit? Maximián je zapleten s Franky na Rýnu a Di-oklecián s Góty u Danuvia. Nemají síly, které by mohli postrádat na potrestání kázně pomýleného admirála, který - ať už si o jeho způsobech myslí cokoliv - chrání impérium. A jestliže dojde k válce, nebude to poprvé." Vydrželajeho kamenný pohled. „Samotný Dioklecián byl synem otroků, jehož věhlas předvídala druidská kněžka v Galii. Já nemám menší autoritu než ona."
Rozšířil oči úžasem. „Nepůjdu za císařem!" vykřikl.
Dierna se usmála. „Běž zpátky ke své flotile, Carausie, a postarej se o to, aby tě podpořili. Já se budu modlit k bohům, aby tě ochránili. Jestliže dojde k boji, možná zjistíš, že nemáš na vybranou, nežli přijmout ovoce vítězství!"
Teleri poučovala svoji služebnou, které šaty má vzít s sebou na cestu z pevnosti Dubris do vily, když se u dveří objevil nějaký legionář. „Paní, je tu posel. Smí jít dál?" „Stalo se snad něco s admirálem?" Srdce sejí náhle vzrušeně rozbušilo
176
PANI Z AVALONU
VELEKNEZKA
177
a nebyla si jista, zda strachem, či nadějí. Před rokem se Carausius vzepřel císařům a vybudoval si sám svoji flotilu. Nájezdy Sášů ustaly. Tento rok má ještě větší plány.
Carausius se před třemi dny vypravil do války se Sasy. Jestliže se mu podaří spálitjejich vesnice, nebudou možná tolik toužit po tom, znovu napadnout Británii. Avšak v lítém boji může padnout i velitel. Cítila k němu oddanost. Její manžel byl na ni vždy laskavý a chrání občany Británie. Samotnou ji děsilo, jak moc si jako manželka dovede ošklivit povinnost, kterou k němu má.
„To si nemyslím," odpověděl jí legionář. „Domnívám se, že zprávy jsou pro Carausia, ne od něho. Avšak ten člověk nemluví latinsky a jeho britskému nářečí vůbec nerozumím."
„Nu dobrá." Teleri propustila svoji služebnou a následovala vojáka k bráně. Posel byl chlapík ve vybledlé rybářské tunice, tvář měl ošlehanou větrem a tvářil se, jako kdyby měl strach, že na něj spadnou kameny ze zdi. Již na ně čekal. Když ho Teleri pozdravila durnovarským nářečím, celý se rozzářil.
„Je z Armoriky," zamumlala, když muž spustil. „Jejich lid s námi obchoduje a způsob jejich mluvy připomíná naši." Teleri se nahnula dopředu a soustředila se, co bude muž říkat. Muž ještě hovořil, když se náhle objevil Allectus.
„Chystá se na nás Maximián?" zeptal se Allectus latinsky, když muž domluvil.
„Říká něco takového," překládala Teleri. „Ale proč by měl císař zasáhnout právě teď? Myslela jsem, že Dioklecián se smířil s tím, jak Carausius popřel své obvinění a že mu odpustil, když neposlechl jeho příkaz, aby se vrátil."
„To bylo loni," prohlásil Allectus napjatě, „když císařové bojovali na Rýnu. Ale letos na jaře jsme se dozvěděli, že Maximián uzavřel v Belgii mír s Franky. Opravdu sis myslela, že Řím mu tu vzpouru odpustí jednou provždy? Myslím, že nikoho nemůže překvapit, že mladý císař se zpožděním buduje svoje loďstvo v Armorice." Zkroutil rty. „Nakonec my jsme zase zbudovali svoji posádku tady. Kdybychom jen měli více času se připravit!"
„Ale Carausius nechce s Maximiánem bojovat! Přísahal císařům věrnost!" vykřikla Teleri.
„Přísaha, kterou složil obětováním své krve na Portus Adurni, ho váže ještě hlouběji. Vždyť jsi tam byla -slyšela jsi, jak se zavázal, že bude hájit tuto

zemi," tvrdil Allectus.
Pobyt v armádě Allectovi svědčí, pomyslela si Teleri, pozorujíc muže, jak rovně stojí. Carausius může být velký válečník, ale tenhle mladík má schopnosti, díky nimž získává finanční prostředky, jež jsou pro tuhle válku nezbytné. Vzhledem k přílišné skromnosti vypadal dříve Allectus mladší, nyní vyspěl a tváří se sebevědomě.
„Ty chceš, aby se vzbouřil..." pronesla Teleri pomalu. „Aby se prohlásil vládcem Británie!"
„Ano, to chci. Křesťané říkají, že člověk nemůže sloužit dvěma pánům, a přišla doba, kdy si Carausius musí vybrat." Allectus přistoupil ke dveřím a zahleděl se na moře. „Když vzkvétá obchod, nemají z toho prospěch pouze obchodníci. Ty to možná nevidíš, ale já vím, odkud ty peníze pocházejí a kamjdou. Nyní prosperuje každý. Víš, že v chrámech se modlí ke Carausiovi, jako kdyby už byl vládcem... Ať se tedy stane pánem, kterého potřebujeme. Maximián ho již přinutí, aby si vybral!"
Allectus potřásl hlavou, vytáhl z malého sáčku u boku voskové tabulky a obrátil se k rybáři zády.
„Zeptej se toho muže, kolik viděl lodí a kolik vezly mužů. A také, kdy lodě vyrazily," obrátil se na Teleri. „Jestliže nebudu moct stát svému veliteli po boku s mečem v ruce, dám mu něco, co může mít větší cenu -informace, které potřebuje pro tuto bitvu získat, a posádku připravenou jít za ním! Rychle - loď, která ponese tu zprávu, musí vyrazit s přílivem!"
Římané budou bojovat proti Římanům! Jen při pomyšlení na to se Teleri roztřásla. Bohyně, ochraňuj Carausia! modlila se, stydíc se před zaujetím, které se zračilo v Allectových očích, a odpusť mi moje pochyby! Dnes v noci se znovu podívám do stříbrné mísy. Možná bude pro mě mít zprávu i Dierna.
Rybář se díval z jednoho na druhého a snažil se pochopit, co se děje. Teleri se zhluboka nadechla a začala se muže vyptávat.
Carausius stál na zadní palubě Orionu, která se chvěla při nárazech triéry do vln. Plachty byly svinuté. Nejníže sedící veslaři ji udržovali ve směru, ostatní odpočívali. Zbývající lodě, které poslouchaly velitelovy příkazy, stály ve třech řadách, s výjimkou rychlého člunu, který se vypravil vpřed vyhlížet nepřítele. Země na obzoru měla nádech zeleně jen o odstín světlejší než příď lodě, na západě se zvedaly pozvolné kopce a do zubatých skalisek vybíhaly pískové duny. Pobřeží vypadalo klidně, jen občas se zvedla vlna, která se valila ke břehu a odhalila skryté proudy.
Orion byl dokončen přes zimu a byla to největší loď, které Carausius velel. Svou velikostí předčila velké triéry z dávných dob a její dřevěné boky bíle zářily ve slunci. Příď zdobil vyřezávaný lovec mířící na neviditelný cíl. Tvar lodi byl sice římský, ale Dierna navrhla pro ni jméno souhvězdí, v němž, jak tvrdila, se skrývá síla, která Carausiovi přinese vítězství. Schránka na přídi chránila sošku bohyně v přilbě a ozbrojenou kopím a štítem. Římští důstojníci jí říkali Minerva, ale i tu vybírala vele-kněžka, která Carausia nabádala, aby se k bohyni modlil jako k Brize, kterou uctíval Avalon na Ostrově panen.
„Paní, s těžkým srdcem tě vzývám," zamumlal Carausius. „Nechci bojovat proti Maximiánovi. Dej mi znamení, abych našel jinou cestu, ajest-liže už musíme spolu bojovat, potom ve jménu statečných mužů, kteří stojí za mnou, pohlížej na nás milostivě a přines nám vítězství."

Carausius vhodil hrst ječmene na oltář a obětoval hlt vína. Menecrates, kterého jmenoval kapitánem Orionu, vzal hrst kadidla a vhodil je na uhlí. Zápach moře se smísil se sladkou, příjemnou vůní doutnajícího kadidla.
Avšak i při modlitbě byla admirálova mysl zaměstnána plánováním a přípravami na bitvu. Allectova zpráva urychlila Carausiův odjezd z delty Rýnu, a když dorazil do Dubris, připojily se k němu eskadry z Rutupií a Adurni. Dostal také novou zprávu od Teleri - Maximiánova flotila vyplula na moře a proplouvá Kanálem. Sama Teleri je viděla v kouzelné míse, tři eskadry po deseti lodích plně obsazených muži. Carausiova flotila byla větší co do počtu lodí, ale síly je třeba rozdělit, aby ochránily celou provincii, zatímco Maximián může soustředit všechnu sílu na kteroukoli z pevností, kterou si zvolí.
Teleri psala, že velekněžka přislíbila, že přivolá větry, aby zpomalila Maximiánův postup, ale zřejmě její podaří oddálit střet jen na chvíli. To bude stačit, říkal si Carausius, protože stejný vítr je žene Kanálem tak rychle, že již nyní projíždějí kolem Portus Adurni.
V počtu vojáků se Maximiánovi nevyrovnají. Císař se však musí spoléhat na otroky a odvedené rybáře a k nim má k dispozici jen pár důstojníků z oblasti Středozemního moře a rýnských hlídek. Maximián jistě doufá, že svého nepřítele

uvězní na břehu a přinutí ho k bitvě na palubách, kde využije legionářů, jež s sebou veze.
Lodě britské flotily mohou na druhé straně využít své schopnosti manévrovat, a tím vynahradit nedostatek mužů. Carausius musel brzdit sám sebe před přílišnou sebedůvěrou. Sašové, se kterými byl zvyklý bojovat, byli dobrými námořníky, ale jako válečníci toužili spíš osobně vyniknout, než dosáhnout společného vítězství. Carausiovi muži se ještě nikdy nepostavili lodím s námořníky ovládajícími římskou bojovou techniku. A naopak nepřítel se nevyznal v oblasti Kanálu a to samo o sobě mohlo být pro začátek dostatečnou výhodou.
Kapitán si byl vědom toho, že muži ho sledují, a v klidu dokončil modlitbu. Potom zavřel dvířka posvátné schránky. Menecrates pozdvihl kadidelnici a odhrnul uhlí stranou. Carausius se rozhlížel kolem sebe a usmíval se. Měl dobrou loď, od bronzového beranidla, které prorážela vlny pod přídí, až po těžké lněné plachty. A měl dobré mužstvo - byli to námořní důstojníci, jimž se dostalo námořního výcviku a měli už za sebou dva roky zkušeností v bojích s piráty. Dále měl dva tucty legionářů, kteří sloužili v armádě již dlouho, a sto dvaašedesát svobodných veslařů, kteří byli oddáni obraně Británie. A bohové mu seslali příjemný jarní den na obloze bylo jen pár mráčků a vál svěží větřík, který čeřil mírné vlnky temně modré jako lazurit. Byl to den, kdy se člověk snadno smíří se smrtí, nebo raduje z vítězství.
Chyběl mu Allectus, jehož moudrost a jemný humor dovedly prozářit hodiny plné smutku. Ale ačkoliv mladík si plně zasloužil místo po admirálově boku, neměl žaludek dost silný na pobyt na moři.
VELEKNĚŽKA
179
Rackové pokřikovali a poletovali kolem stěžni, pak se vytráceli nad pevninou byli to opeření piráti hladovější než samotní Sašové. Buď trpělivý, napomínal se admirál, brzy budeš nasycen.
Z přídě se ozval křik hlídky a Carausius ustrnul, stínil si oči jednou rukou a hleděl na moře.
„Na obzoru je plachetnice!" volal muž. „Blíží se plnou rychlostí..."
„Jaký je signál?" vyštěkl admirál a vstoupil do úzké uličky mezi lavicemi veslařů, kteří nepřestávali veslovat.
„Nepřítel je na dohled!"
Carausius teď viděl pohupující se stěžeň a bílou pěnu, jak veslaři naráželi do vln. Malá loď se pomalu přibližovala, až už bylo vidět pravidelné noření vesel do vody, připomínající kachňata držící se u své matky. Carausiovi se stáhl žaludek. Teď ho čeká rozhodující okamžik.
„Jak jsou silní?" volal admirál a nakláněl se přes zábradlí.
„Tři eskadry - blíží se Kanálem pozvolným tempem v pevném seskupení."
Carausius měl pocit, že události začínají nabírat na rychlosti. „Budou se připravovat k přistání v Portu Adurni. Jisté si myslí, že do setmění budou odpočívat na břehu a potom nás překvapí. Místo toho ale překvapíme myje, hoši." Otočil se ke své posádce. „Zvedněte štít!"
Když pozlacený štít houpavě stoupal vzhůru, odrazil sluneční světlo a zazářil jako padající hvězda. Taková jasná záře byla nebezpečná, ale i kdyby dychtivé oči nepřítele tu záři zachytily, stejně by muži nevěděli, jak si ji vysvětlit, když by neviděli žádné plachty. Za Carausiem ležela svinutá plachta, která chránila veslaře proti slunci. Muži se ujistili, že mají po ruce svoje meče a střední a nejvyšší vrstva veslařů se chopila vesel.
V nastalém tichu narážely vlny na boky lodí. Přes příď přelétl stín. Carausius vzhlédl a spatřil ostrý obrys mořského orla. Slunce stálo téměř nad jejich hlavami a černá silueta ptáka se ostře odrážela proti nebi. Prolétl kolem nich, zamával černobílými křídly a obkroužil jednou nebo dvakrát loď. A ještě jednou. Potom s křikem zamířil na západ, jako kdyby chtěl zavést Brity k jejich nepříteli.
„To je špatné znamení!" děsil se Menecrates, jehož volání přehlušilo náhlý šum v Carausiových uších. Bohové mu odpověděli už nemá žádné výčitky.
„Sám Pán nebes nám je dává napospas. Vpřed! Orel nám ukázal cestu!"
Paluba pod jeho nohama se zachvěla, jak se sto osm vesel naráz zvedlo a zakouslo do moře. Orion se řítil plnou rychlostí vpřed, trošičku se zakymácel, ale po chvíli se pohyb srovnal, jak veslaři sjednotili svůj rytmus a nabyli síly, která je hnala dopředu napříč vlnami. Za lodí plula řada větších triér, stěžně vyrovnané, že bylo těžké určit, kolikjich vůbec je. Po každé straně udržovala rychlost lehčí loď, která držela svoji vzdálenost tak vzorně, jak jen dovedou zkušení námořníci.
Carausius si zastínil oči dlaní. Na obzoru znovu zasvítilo něco bílého.
180

Usmál se pro sebe. „Pojď, moje krasavice, pojď - nevidíš, kolik nás je -jen si namlouvej, že budeme snadná kořist, a popluj!"
Vypadalo to, jako kdyby ho nepřítel zaslechl. Když se zbytek Maximiá-novy flotily objevil na obzoru, všiml si Carausius, že plachty jsou zmačkané, jak byly narychlo staženy, a viděl bíle zčeřené vlny po bocích lodě, jak se vesla odrážela od vody. Klínové postavení lodí, ve kterém pluly, se ještě zúžilo. Nezdálo se však, že by ubraly na rychlosti. Carausius přistoupil ke svému trubači.
Menecrates vykřikoval příkazy. Muži u kormidla Orionu se nakláněli nad kormidlo a příď se zvedala, jak se obrovská loď začala hladce stáčet na pravobok. Řada stěžňů za ním se zachvěla, jak loď jedna po druhé vyrovnávaly v jedné řadě směr. Veslaři Orionu pokračovali v pravidelných záběrech, avšak lodě za nimi nabíraly na rychlosti a menší pohyblivější plavidla ve vnějších řadách rychle prorážela vodu a začala se objevovat po boku vedoucí lodě.
„Orione," zašeptal kapitán, „dohánějí tě! Kéž jim bozi dopřejí dobrou kořist!"
Římský velitel se bude snažit pustit se do boje a zaútočí tradičním způsobem, a tím může jejich větší počet sehrát svoji důležitou roli. Cílem britské flotily musí být zničit nebo zneškodnit co nejvíce nepřátelských lodí, než se se svým nepřítelem skutečně utkají.
Rychle se přibližovali. Carausiův osobní sluha přinesl admirálovi jeho přilbu a štít. Přinesli i kopí a námořníci z Orionu je začali vrhat na záď a příď nepřátelských lodí, zatímco střelci z praku začali metat svoje kameny. Nyní bylo vidět na palubě přibližující se triéry třpyt nepřátelského brnění. Carausius se naposledy rozhlédl. Jako admirál může určovat strategii, ale v situaci, která se co chvíli mění, je rozhodující, jak jednotliví kapitáni provádějí příkazy, které dostali. Kostky jsou vrženy, pomyslel si Carausius s podivným pocitem úlevy. Sám není o nic důležitější než kterýkoli jiný voják.
Když dal Menecrates příkaz změnit kurz, Orion se náhle prudce naklonil. Přiblížil se k menší lodi, kterou si zvolil jako svoji první kořist. Když nepřítel spatřil hrozící nebezpečí, začal měnit směr, a tím byla zmarněna šance vrazit beranidlo do příď jeho lodě, avšak britská triéra měla poměrně velkou rychlost a srážka byla nevyhnutelná. Postranní vesla se zvedla vysoko z vody, když se dvě plavidla srazila, a Orion znovu zamířil beranidlo tak, že přerazilo nepřítelova vesla a způsobilo trhlinu na římské lodi. Plavidlo nebylo zničeno, ale alespoň na okamžik bylo vyřazeno z činnosti. Kopí narážela na palubu a prolétala kolem námořníků. Po chvíli se veslaři Orionu pustili znovu do práce a vyhnuli se hlavnímu útoku tím, že znovu zamířili na masu nepřátel.
Výkřiky a troubení ze všech stran Carausia upozornily na to, že eskadry po obou křídlech začínají rozrážet nepřátelský klín zezadu. Dokonce i lehké lodě byly schopné způsobit velkou škodu tím, že narážely bera-nidlem na záď nepřátelských plavidel.
Carausius vskočil do uličky mezi veslaři, popadl jednu z podpěr, opřel se, a když se Orion přiblížil k nepříteli, zaútočil. Bylo slyšet tříštění dřeva a po bocích prolétlo několik kopí. Menecratovi muži se však opírali do vesel a podařilo se jim osvobodit Orion dříve, než se jeho oběť pevně usadila na moři a rozjela se plnou rychlostí. Jakýsi námořník spadl z lodě, zasažen kopím, ale jeho spolubojovníci nepřestávali útočit, protože věděli, že moře ho brzy pomstí. Ozývalo se volání a třeskot zbraní, které naznačovaly, že byla napadena další loď, a bitva se naplno rozvíjí. Orion však nepřestával útočit. Stěžně lodí se kolébaly jako vršky stromů za vichřice. Před sebou viděli skalnaté útesy, lemující pobřeží. Postupně se přibližovaly.
Nad hlavami jim svištěly kameny a výhled byl zastřený. V příštím okamžiku další z námořníků po jeho boku hlasitě zaklel a klesl k zemi krev mu prýštila ze spánku. Loď, ze které vylétaly střely, se obrátila k nim, ale nebyla dost rychlá. Za Menecratových povelů zaútočil Orion na nepřítelův nechráněný bok. Lodě se srazily, až rozštípnutá vesla létala vzduchem jako třísky. Jednoho veslaře udeřil do krku kus dřeva, až padl k zemi. Příď Orionu se ponořila pod tíží nepřátelské lodě. Hákovací kotvice létaly vzduchem, ale námořníkům se podařilo se jim vyhnout. Carausius měl chvíli strach, že lodě se do sebe zaklesnou, ale Orionu se znovu podařilo se uvolnit. Pobřeží se stále přibližovalo. Carausius pohlédl ke slunci a uvědomil si, že odpolední proud je musí unášet k pevnině. Popadl trubače a zavolal mu něco do ucha.
V dalším okamžiku se nad umírajícími muži a klesajícími loďmi ozval signál k odpoutání se od nepřítele. Námořníci z Orionu začali veslovat směrem pryč, odtahovali se a Římané se začali veselit. Neznali však toto pobřeží a jeho

proudy.
Jak se britské lodě začaly oddalovat, snažili se Římané jet za nimi, ale obrovské triéry, těžší a těžko ovladatelné, se pohybovaly jen zvolna. Římané je nahlas proklínali, zatímco jejich pohyblivější nepřátelé se znovu seskupili a čekali, až proud zesílí a zazené jejich soupeře nevyhnutelně k britskému břehu. Kapitáni římské flotily si však toto nebezpečí uvědomovali a jejich pozornost se z boje proti nepříteli zaměřila na boj s mořem. Několik lodí, které se již přiblížily ke břehu natolik, že pro ně nebylo úniku, zoufale hledaly nějakou zátoku, kde by mohly zakotvit. Ostatní, s vesly bičujícími stoupající vlny, se pomalu vzdalovaly od pobřeží a snažily se najít spásu na volném moři.
Carausius vyčkával, v duchu pečlivě počítal čas i vzdálenost a Orion zvolna následoval svoje nepřátele, připraven zabránit jim v úniku, jestliže se odváží příliš daleko. Za útesy se pobřeží snižovalo do mělkého zálivu. Když šije admirál dobře prohlédl, znovu se obrátil na trubače.
Nad vlnami se ozvala trubka a Orion znovu vyzval svoje ohaře, aby zaútočili. Carausius ukázal na největší skupinu zbývajících nepřátel a pa-

luba se zakousla do vln, když se loď začala za nimi otáčet. Vesla se rychle míhala ve vodě a jejich mohutné pohyby Orion přiblížily k nepříteli o délku několika lodí.
Carausius již rozpoznával obličeje. Viděl centuriona, se kterým sloužil na Rýnu, když oba byli ještě sotva odrostlí chlapci vytáhl meč z pochvy, aby ho pozdravil. Když si nepřátelská loď uvědomila svoje nebezpečí, začala se otáčet. Admirál zahlédl vyřezávanou mořskou nymfu, která zdobila příď. Avšak její veslaři hnali loď proti proudu, zatímco Orion měl sílu oceánu v zádech. Zaútočili s nárazem, který obě lodě vyzvedl, až lidé začali padat přes palubu. Carausia to srazilo na kolena, a tak nestačil sledovat ozbrojené muže, kteří jako kapky deště dopadali na jeho palubu. Nárazem se dostali doprostřed druhé lodě, ani nepotřebovali hákovací kotvy, které by je tentokrát zadržely, a žádná síla vesel by je už neodtrhla. Veslaři již opouštěli svoje lavice a chápali se zbraní. Vtom se před admirálem zablýskl meč. Carausius se spěšně postavil na nohy, vytáhl na ochranu štít a rychle se soustředil na svou obranu.
Muži, se kterými bojoval, byli veteráni, kteří měli za sebou tisíce takových střetů. Rychle se vzpamatovali z šoku, který jim srážka přinesla, a začali se se smrtící účinností prosekávat na přední palubu. Carausius zachycoval příval jejich ran svým štítem a sám útočil ze všech sil. Dostal oslepující ránu do přilby, až se celý otočil. Ale v další chvíli jeden z jeho námořníků a jeden veslař obklíčili nepřítele v smrtícím sevření a srazili ho přes palubu.
Carausius zamumlal děkovnou modlitbu a znovu se narovnal. Těla plula na hladině nebo ležela přes nečinná vesla. Mnoho míst bylo zataraseno mečem nebo zaseknutým pilem. Boj se přesunuli i na druhou loď, avšak Carausius zatím nedokázal odhadnout, kdo vyhrává. Když nad hlavou zahlédl útesy, zhluboka se nadechl. Jejich stín padl na zaklíněné lodě a několik mužů vzhlédlo, avšak většina námořníků byla plně soustředěná pouze na svůj boj. V další chvíli již bylo pozdě. Římská veslice narazila bokem na skály, při nárazu trochu vyjela nahoru a s třeskotem dopadla zpět na svoje místo. Příď Orionu byla tím nárazem vybočená, sténala v útrobách a pomalu se začala uvolňovat.
Římská loď byla zničená, ale její posádka dosud mohla v boji s Orionem zvítězit. Z nepřátelské lodě dopadali na Orion další a další legionáři Carausius zaťal zuby a sebral poslední zbytky sil.
I do té doby mu připadala bitva dost krutá, ale nyní byla desetkrát lítější a boj Carausiovi připadal hrůznější než jakákoli bitva proti saským pirátům. Paže, ve které držel meč, ho již začínala bolet a druhou ruku měl unavenou od nárazů do štítu. Krvácel z menších ran na mnoha místech brzy ho oslabí ztráta krve. Jejich loď se osvobodila od římské triéry a nyní byli všichni společně vystaveni na milost mořskému proudu nikdo neměl volné ruce, aby se mohl chopit kormidla.

Všude kolem leželi mrtví muži, ale centurio a ještě jeden další námořník se dostali přes ležící těla a blížili se k nim. Carausius sebral všechnu sílu, která mu zbývala, aby se bránil. Možná se měl spokojit pouze s plánováním bitvy a zůstat na břehu to jistě udělal Maximián. Ale mladí lidé ani starší muži nikdy nevěří tomu, že by mohli být zabiti, pomyslel si, když vtom ucítil zásah meče do přilby, rychle odepjal pásek a přilbu odhodil a přinutil svoji unavenou ruku, aby zasadila další ránu.
Uklouzl v kaluži cizí krve a klesl na kolena. Podíval se přes rameno a uvědomil si, že boj ho přivedl zpátky ke schránce Paní. Zhluboka se nadechl a pomalu

vydechoval. Zoufalství, které cítil, ho zvláštním způsobem uklidňovalo. Paní, můj život je ve tvých rukou, naříkala jeho duše.
Nad ním se objevil stín a Carausius se pokusil pozvednout štít. Uvědomoval si, že není dost rychlý. Potom ucítil, jak se paluba zachvěla, prkna se rozestoupila a rána, která by bývala roztříštila jeho lebku, šla vedle. Pohlédl na protivníkův nechráněný krk a sekl mečem. Rudá krev začala prýštit z rány Římana, který pomalu klesal k zemi.
Carausius se vší silou znovu narovnal a opřel se o meč. Poblíž neviděl jediného živého člověka. Udělal několik kroků a uvědomil si, že paluba se již nepohybuje. Samotná britská souš ho přišla zachránit Orion zakotvil.
Bitky odehrávající se na palubě skončily. Ti, kteří přežili, narovnávali pomalu záda. Všichni stáli v kalužích krve a Carausius si s úlevou uvědomil, že jsou to jeho muži. Ostatní lodě dosud pluly daleko od břehu a většina z nich patřila Britům.
Jsem živý! Rozhlížel se kolem sebe, jako kdyby to byl zázrak. Zvítězili jsme... Na tváři sošky Bohyně stojící na posvátné schránce se mihl úsměv.
Tu noc zakotvily velké britské lodě v mělkých vodách zátoky za sebou táhly svoji kořist, zatímco malé lodě byly vytaženy na písčitý břeh. Muži se utábořili na louce o něco výše a dělili se o poslední zásoby. Když se však zpráva o jejich vítězství roznesla do kraje, začaly se k moři sjíždět vozy plné jídla a pití na oslavu.
Svého velitele posadili na hromadu naplaveného dřeva a přikryli ho plášti nepřátel. Carausius si říkal, že by měl dávat příkazy, dělat nové plány, ale po ztrátě krve a po víně, které našli na nepřátelské vlajkové lodi, měl hlavu příliš lehkou. Byl krásný večer a tito muži, jeho muži, jsou ti nejstatečnější a nejlepší vojáci, jaké kdy který velitel měl. Zářivě se na ně usmíval jako zapadající slunce a oni mu jeho laskavost vraceli pochvalnými slovy, která, jak se rozlévalo víno, byla stále hlasitější.
„Nebudou se nám vysmívat, že jsme venkované!" vykřikl nějaký veslař.
„Britské lodě jsou ty nejlepší a jejich posádka taky!"
„Nebudeme poslouchat příkazy nějakého blázna z Říma," zamumlal jeden z námořníků.
„Tyhle vody patří Británii a my šije uchráníme!"

„Carausius je uchrání!" Pobřežím se ozývalo jeho jméno jako ozvěna.
„Carausius císařem!" vykřikl Menecrates a vytáhl meč.
„Císař, císař..." Muž za mužem se přidávali k všeobecnému pokřiku.
Carausius byl jejich city přemožen. Jupiterský orel je zavedl do bitvy a Paní Británie je zachránila. O tom nemohl již déle pochybovat, a když ho muži z jeho posádky zvedli na svoje štíty, aby ho prohlásili za svého císaře, pozvedl paže, aby přijal jejich lásku a jejich zemi.
14
Bývaly chvíle, kdy nad kopci zhoustl vzduch a přes Zeď se začaly z vřesovišť valit mlhy. Tehdy si Teleri dovedla představit, že je zpátky v Avalonu. A pokaždé ji překvapilo, jakou jí to přináší bolest. Tohle není Letní země, říkala si, když ji poník nesl po cestě, tohle jsou bažiny země Brigantů. Sama již není kněžkou avalonskou, ale manželkou císaře.
Jezdec před ní přibrzdil koně a tázavě se po ní ohlédl, jako kdyby zaslechl její povzdech. Teleri se pokusila o úsměv. Za dva roky od té doby, co byl Carausius prohlášen císařem, se hodně spřátelila s Allectem. Neměl dost fyzické síly na dlouhé pochody a nebyl námořníkem, ale v úřadě, kde pracoval, dělal zázraky a císař takového muže potřeboval k přežití ještě víc než dříve jako velitel.
Občas ji udivovalo, že si Carausius udržel svoje postavení tak dlouho. Když přijal nadšené ovace armády a prohlásil se za císaře, čekala, že než uběhne jeden rok, začne Řím soptit oheň a ohánět se mečem, Ale ukázalo se, že vládce Británie se může na rozdíl od generála kterékoli provincie vzbouřit beztrestněji, pokud je Pánem moří a uchovává si přízeň Avalonu. Přesto i Teleri připadalo, že samotného Carausia překvapilo, když Maximián po prohrané námořní bitvě reagoval na jeho prohlášení za císaře upjatým formálním dopisem, ve kterém ho přijal jako spolu-vládce.
Římané měli bezpochyby svoje důvody. Mír, který Maximián uzavřel s Franky, netrval věčně snažil se proto udržet si klany z obsazené Galie, stejně jako se usmířit s Alamany na Rýnu. A Dioklecián bojoval se Sarmaty a Góty na Dunaji. Hovořilo se i o potížích v Sýrii. Řím neměl dostatek mužů, aby mohl válčit ještě jinde. Takže dokud Británie neohrozí zbytek impéria, císař si musí myslet, že si může dovolit ponechat všechna rozhodování - i obranu - na samotných Britech. A Carausius se pozvolna učil, že vládnout Británii znamená víc, než jen bránit

saské pobřeží.
Teleri pohlédla s úzkostí na šedou zeď, která přetínala kopce. Na druhé straně hranice je svobodná zemé Piktů, a přestože jsou to Keltové jako Briganti na této straně zdi, divoké kmeny Albu terorizovaly srdce svých

•poříměstělých bratranců tak, že vyvolávaly stejný strach, který jižní Britové cítili ze Sášů, a navíc trvala tato muka ještě déle.
Teleri si přetáhla kapuci svého těžkého pláště přes hlavu, protože mlha zhoustla a svět se zúžil na skvrnu představující cestu lemovanou barevnými korálky vřesu. Jestliže se mlha nezvedne, budou muset zapálit pochodně, přestože je teprve odpoledne. Vedoucí jejich kolony zastavil, zvedl ruku a Teleri zůstala poslušně stát a naslouchala. V takovém počasí bylo těžké rozeznat jednotlivé zvuky, ale něco se blížilo...
Její doprovod se rozmístil kolem ní, kopí připravena. Mohli by bojovat, ale bylo by bláhové pokusit se o útěk, když na cestu bylo stěží vidět. Když dostatečně namáhala sluch, rozpoznala rytmické bubnování a cinkání. Bylo ale rozhodně příliš pravidelné na to, aby je vydávali neukáznění a hřmotní Piktové na koních. Zvuky sílily a přibližovaly se. Allectus zamířil na svém koni k ní tak, aby chránil cestu před ní. Teleri slyšela třeskot oceli, když tasil meč. V duchu uvažovala, jak asi bude Allectus mečem vládnout. Věděla, že má za sebou cvičení s centuriony, ale bylo jí také známo, že se začal učit bojovat teprve před dvěma lety. Přesto ji jeho rozhodnutí, že se postaví mezi ni a hrozící nebezpečí, potěšilo.
Chvíli se nic nedělo. Potom se z mlhy začaly vynořovat postavy a postupně se objevila jednotka legionářů. Muži zastavili těsně u ní.
„Gaius Martinus, optio z posádky ve Vindolandě, přidělený pro doprovod manželky císaře." Úslužně zasalutoval.
„Ale paní Teleri již svůj doprovod má," ozval se Allectus.
„Jsme zde, abychom posílili vaši skupinu na cestě do Corstopita," prohlásil optio zarputile. „Minulou noc Piktové pronikli do Vercovicia. Císař se vypravil proti nim, ale nás poslal, abychom zaručili, že se dostanete v bezpečí do úkrytu." Ten muž vypadal, jako kdyby ho mrzelo, že byl určen pro tento úkol, když všichni jeho druhové si užívají.
Carausius si přál, aby zůstala v bezpečí v Eburacu, a Teleri nyní pochopila proč. Vždycky si myslela, že Zeď je hranicí, která je neproniknutelná jako mlhy obklopující Avalon, ale kamenná stužka vypadala na pozadí vřesovišť velmi zranitelně. Byla to jen lidská práce a to, co postaví jedna skupina mužů, může dobře druhá zničit.
Když dorazili do Corstopita, začalo se již stmívat a mlha se snášela k zemi v podobě jemného deště, ve kterém vše vlhlo. Město bylo pěkně umístěno na severním břehu řeky, kde starou cestu do Alby křižovala vojenská silnice. V dřívějších dobách doplnily jeho obyvatelstvo řady řemeslníků, kteří sem byli přivedeni, aby vyráběli zboží pro vojenské účely, a další přistěhovalci měli za úkol plnit císařské sýpky. Avšak Teleri, která přijížděla po hlavní cestě ke své ubytovně, bolely nohy a byla promoklá až na kůži. To místo jí připadalo velmi nehostinné. Mnohé z budov byly opuštěné a ostatní nutně potřebovaly opravit.
Avšak po všechna léta, kdy vladař přijížděl obhlédnout Zeď, přebýval v Corstopitu, a proto oficiální ubytovna byla prostorná i pohodlná. Ne-

měla sice mozaiky, ale dřevěná podlaha byla pokryta hustými koberci s pruhovanými vzory místních Kmenů a stěny pomaloval jakýsi vojenský umělec loveckými scénami, které měly svůj drsný půvab. Když byla Teleri převlečena do suchého a teplo linoucí se z pánve se žhavým uhlím z ní postupně zahnalo všechen chlad, cítila se hned lépe. Připojila se k Allec-tovi ve velké jídelně. Nyní měla dost sil na to, aby si s účastí vyslechla jeho starosti.
„Císař je silný muž a naši bozi ho chrání," řekla, když Allectus již potřetí vznesl obavy, zda Carausius našel přístřeší. „Muž, který je zvyklý balancovat za zuřící bouře na vzpínající se přídi, nebude trpět troškou deště."
Allectus pokrčil rameny a usmál se na ni, ale čelo mu brázdily vrásky obav, které ho dělaly starším.
„Dovede se o sebe postarat," opakovala. „Jsem ale moc ráda, že ty jsi se mnou!"
„Naše vztahy se rozvíjejí velmi dobře." Na chvíli vystřízlivěl, ale v obličeji měl stále výraz ustrašeného chlapce, kvůli kterému si ho právě tak oblíbila. „Má sílu a schopnost vést muže. Já dovedu přemýšlet, počítat, vzpomínat i předvídat, na to muž činu nemá čas. A ty, moje paní, jsi posvěcená královna. Tvoje láska za to všechno stojí!"

Láska? Teleri pozvedla obočí, ale mlčela, skrývajíc svoje obavy o jeho důvěru. Milovala Diernu a Avalon a vzali jí je. Carausius přicházel za ní na lože teď, když byl císařem a potřeboval dědice, častěji než dřív, ale dosud mu žádného nedala. Možná, kdyby spolu měli dítě, sblížilo by je to. Přesto se v poslední době naučila hledět na svého manžela s úctou a i s jistou náklonností, ale jejím hlavním citem byla povinnost.
Miluje Británii? Co na tom záleží? Má ráda durotrigskou krajinu, kde se narodila, ale tahle severská vřesoviště v ní žádnou lásku nevzbuzují. Možná kdyby jí bylo dovoleno studovat tajemství tak dlouho, jako to činila Dierna, naučila by se, jak milovati představu.
Avšak Diernina schopnost zabývat se představami bylo právě to, co vyslalo Teleri do vyhnanství. Teleri si nepřála o nic víc stát se manželkou císaře než vládnout samotnému Římu. Pro ni to bylo obojí neskutečné. Už ani nesnila o svobodě. Najednou ji napadlo, zda je vůbec ještě schopna o něco projevit hlubší zájem.
Další zpráva, kterou od Carausia dostali, přišla asi tak hodinu předtím, než se objevil samotný císař ležel v nosítkách tažených koněm a měl hlubokou ránu ve stehnu, kterou mu uštědřil piktský jezdec.
„Dokážu bojovat na lodi, i když se paluba houpe pod mýma nohama," svěřil se jim a lehce sebou cukl, když mu armádní lékař ránu převazoval, „ale bojovat na koni, to je něco jiného! Podařilo se nám je zastavit půl tuctu jich ale uteklo sdělit svým náčelníkům, že císař Británie si dokáže svoje území ochránit stejně dobře, jako když patřilo Římu."

„Nemůžeš však být všude, můj pane, i kdyby ses udržel v sedle jako Sarmat. Síla Zdi je v mužích, ale musejí mít co bránit. Poslední císař, který dal vystavět poslední opevnění, byl Severus, a to bylo před dvěma generacemi. Celá tahle oblast potřebuje opravit a přestavět, ale nemáme finance, abychom přivezli nové dřevo a kámen."
„Toje pravda," souhlasil Carausius, „aleje tu i méně obyvatel a mnohé budovy byly opuštěny. Kameny z budov, které zničíme, budeme moct využít na opravu ostatních. Budou sice menší, ale pevnější..." zarazil se, když mu lékař dokončoval obvaz. „Stejnějako Británie..." umlkl a na čele mu vyrazil pot.
Allectus netrpělivě zavrtěl hlavou. „Je to zlé?" zeptal se lékaře, který si začal skládat svoje nástroje. „Zanechá rána nějaké trvalé stopy?"
Lékař, Egypťan, který byl zahalen do šál a hábitů i po desítkách let strávených daleko od svého rodného slunce, jen pokrčil rameny a usmál se.
„Je to silný muž. Již jsem ošetřoval horší rány mužům, kteří se zotavili natolik, že se vrátili do pole."
„Postarám se o tebe," řekla Teleri. „Když dává příkazy manželka císaře, musí i císař poslouchat."
Lékař přikývl. „Měl by zůstat v klidu, pak se mu bude rána dobře hojit, ale jizva mu zůstane."
„Dalšíjizva, chceš říct..." posteskl si Carausius smutně.
„Co jiného si zasloužíš za to, že vystavuješ svůj život v nebezpečí, když by tak mohl činit kterýkoli velitel kavalerie s pětiletou praxí!"
„Kdybych si tak mohl vybírat," odpověděl císař. „Potřebuji každého muže. Toje právě ten problém. Nyní když neplatíme daně Římu, Británie více prosperuje. Tím je ale žádanější pro vlky, kteří se na ni vrhají, ať již ze souše, nebo z moře. Muži z jižních Kmenů mají zakázáno nosit zbraně již po mnoho generací, takže nemají pro armádu žádný význam a většina z nich neopustí svoje domovy, aby se dala k armádě. Slyšel jsem, že stejná věc se stala v raných dobách římského impéria."
„A jak ten problém vyřešili?" ptala se Teleri.
„Rekrutovali vojáky z nově poražených barbarských zemí, jejichž synové ještě nezapomněli, že jsou bojovníky."
„Nu, myslím si, že Dioklecián ti těžko dovolí, abys zalovil v zemích, kde on shání vojáky," poznamenal Allectus.
„Toje pravda... ale někde ty muže budu muset najít..." Carausius zmlkl a nebránil se, když lékař dal ostatním pokyn, aby vládce nechali odpočinout.
„Až ho přejdou největší bolesti, bude z něho špatný pacient," pomyslela si Teleri. Nyní ale, jak tam ležel, vypadal podivně bezmocně a pocítila s jeho bolestí dosud nepoznaný soucit.
Po celou zimu, co se Carausiova rána hojila, přemýšlel císař o tom, jak vyjít se zdroji peněz a počtem vojáků. Vláda si vedla pod Allectovou péčí

skvěle, ale v jeho pokladně stále chyběly peníze. Musí využít to málo, co má, aby si koupil muže. Divoké Kmeny na severu byly starým nepřítelem, nepřijatelným pro římský lid, i když císař šije mohl najmout. Carausius si uvědomoval, že se musí obrátit jiným směrem.
Stále víc a víc času trávil sněním o písečných vřesovištích a bažinách lemovaných rákosem, které ležely v krajině na druhé straně Kanálu, i o bohaté půdě polí, která byla získána z moře. Muži, kteří tato pole zúrodnili, byli pevní a stateční, byli to dobří bojovníci a pro jejich mladší syny tam nikdy nebylo dost půdy. Jistě, říkal si, jestli jim pošlu zprávu, někdo na moje volání odpoví.
Pokud šlo o Sasy, jejich pobřeží, na východ od země Jutu a obrácené k severnímu moři, bylo místem, kde se žilo těžce jako v menapijských zemích. Když podnikali nájezdy, nebylo to jen kvůli slávě, ale proto, aby si za kořist koupili jídlo pro hladové krky, které je čekaly doma. Když k nim přijde jako venkovan, může šije zavázat smlouvou. Kdyby se snažil směnit bezpečnost své země za jejich vazalství, nebyl by prvním císařem, který používal daně, jež vybral, aby si koupil svoje nepřátele.
Až se vrátí do Londinia, udělá to. Tohle je jediné řešení, které přichází v úvahu.
Když přišly Idy měsíce Maia, objevily se na jihovýchodním pobřeží Británie tři lodě. V posledních letech dokonce i ten nejníže postavený pasák ovcí se naučil rozlišovat sešívané kožené plachty saských lodí s plochým dnem. Ve vesnicích se rozezněly zvony a potom bylo ticho a všichni pozorovali, jak kolem proplouvají dlouhé lodě.
Hlídky v Rutupiích, pamětný svých příkazů, vážně pozorovaly, jak lodě vjíždějí do ústí řeky Stoury a prodírají se pomocí vesel vzhůru proti proudu řeky. Když se den končil, přiblížily se k Durovému Cantiacorum, kmenovému městu Cantiaci, kde v zapadajícím slunci růžově zářily nově postavené hradby.
Carausius pozoroval ze své verandy u baziliky, jak germánští náčelníci pochodují se svými válečníky po hlavní třídě, doprovázeni legionáři nesoucími pochodně, jako by si sami uvědomovali, že mají chránit tyto dávné nepřátele před nenávistí obyvatel města. Jestliže si Sašové povšimli nějakého napětí, nedávali je najevo, nebo možná jejich úsměvy, které se občas objevily na jejich tvářích, naznačovaly, že si uvědomují nebezpečí i s ním spojené příjemné vzrušení.
Carausius pozval svoje hosty za podmínek, kterým dobře rozuměli, a jestliže o nich zapomněl mluvit, měl po boku mladé menapijské válečníky, které si přivedl z Malé Germánie jako svoji osobní ochranu. Aby zdůraznil své poselství, oblékl se podle germánské módy: měl dlouhé kalhoty z jemné vlněné látky obarvené do zlatavé barvy, přepásané přes kotníky, a plátěnou modrou tuniku, ozdobenou pásky z řeckého brokátu ruce mu zdobily náramky a hrdlo zlatý nákrčník. Od pasu mu visely zlaté
medailonky a hojně používaný meč z římské kavalerie, aby jim připomněl, že je císař. A přes sebe si přehodil plášť v císařském purpuru, sepjatý broží z těžkého zlata, aby viděli, zeje vládce.
Tady, oznamovalo jeho oblečení, stojí náčelník náležitého postavení a moci, žádný lstivý Říman, který by byl ochoten prodat svoji část za kousek zlata, ale král a vládce, se kterým se může svobodný bojovník spojit do svazku s pocitem neposkvrněné cti. Když Carausius stál a pozoroval svoje hosty, jak se k němu zvolna blíží, nevnímal symbolizmus svého oblečení, ale uvědomoval si, oč je to pohodlnější než římský úbor.
V bazilice uchystali na hostinu dlouhý stůl. Carausius seděl v čele, z obou stran obklopen germánskými náčelníky. Jejich muži seděli na lavicích podél stolu a otroci je dobře zásobili galským vínem. Britové byli zvyklí uvažovat o všech pirátech jako o Sasech, ale ve skutečnosti pocházeli z různých Kmenů. Vysoký muž po císařově pravici byl Hlodovic, Frank od slané vody, z rodu, který i nyní způsoboval Maximiánovi velké potíže. Vedle něho seděl obtioustlý muž s šedým vousem, jeden z posledních Herulů, kteří přebývali na severu a který se připojil k těmto válečníkům, aby následoval vůdce Anglů Wulfhera. A poslední byl tvrdohlavý Frís, zvaný Radbod.
„Máš dobré víno," pochválil ho Vulfhere, vypil svůj pohár a podržel jej sluhovi, aby mu dolil.
„Připíjím na tvoje zdraví," odpověděl Carausius a pozvedl číši. Předem se připravil na dnešní hostinu tak, že si nechal vyplnit část svého poháru voskem. Naučil se sice pít u námořnictva, ale schopnost germánských válečníků vypít neuvěřitelné množství vína byla legendární, a aby si získal jejich úctu, musel s nimi držet alespoň naoko krok.
„Tvoje víno nám chutná, ale doma máme vlastní amfory vína stejně dobrého,"

prohlásil Hlodovic.
„Zaplaceného krví," řekl na to Carausius. „Je lepší přijmout takové víno jako dar a ušetřit si krev na vznešenější spory."
„Skutečně?" zasmál se Hlodovic. „Copak tvoje víno nepochází z Galie? Neztenčily se zásoby vína ve tvých sklepích od té doby, co ses znepřátelil s Maximiánem?"
„V poslední době ho zaměstnávají tvoji bratranci v Belgii," zasmál se Carausius. „Nemá dost lodí ani mužů, aby mohl nějak omezit obchod s Británií."
„Víno je dobré," souhlasil Radbod, „ale zlato je lepší."
„Pro svoje přátelé zlato mám. A stříbro z mendipijských dolů." Carausius dal znamení a otroci začali přinášet košíky s chlebem a podnosy s vejci, sýrem a ústřicemi a po nich telecí a zvěřinu.
„A jaké dary čekáš, že ti tvoji přátelé za to dají?" zeptal se Hlodovic a ukrojil si další plátek z masa, které měl na talíři. Seděli u stolu podle barbarského způsobu, ale náčelníci, kteří si vážili stejných věcí jako kterýkoli Říman, jedli ze stříbrných talířů a pili ze skleněných číší.

„Dovol svým mladým bojovníkům, ať si hledají slávu i na dalších pobřežích. Odměna bude ještě větší, jestliže ty sám půjdeš proti těm, kteří nás chtějí napadnout z moře."
„Ale ty, pane, jsi vznešený bojovník. Přece se nenecháš takhle vyprovokovat," smál se Wulfhere a znovu vyprázdnil svoji sklenici.
„Je pravda, že bych raději bojoval na moři. Ale nyní, když jsem zde velekrálem, musím trávit mnoho času na severu a chystat tam válku proti pomalovaným Kmenům."
„A pošleš vlky, aby střežili ovce, zatímco budeš pryč?" Wulfhere pobaveně vrtěl hlavou.
„Jestliže jsou vlci vznešená zvířata, dám jim větší důvěru než psům," odpověděl Carausius. První maso, které bylo přineseno, bylo snědeno a nyní si válečníci pochutnávali na pečeném divočákovi, potřeném medem a obloženém jablky.
Wulfhere přestal jíst a zahleděl se na velekrále. „Ty nejsi Říman, přestože ti říkají císař.
Carausius se usmál. „Narodil jsem se v menapijských bažinách. Teď však patřím Británii."
„My vlci jsme hladoví a doma nás čeká mnoho vlčat, která chtějí nakrmit," vložil se do hovoru Radbod. „Kolik nám nabídneš?"
Když maso vystřídaly nádoby s kompotem a sladkostmi, rozhovor nabyl konkrétnější podoby. Amfory s galským vínem se jedna za druhou vyprazdňovaly. Carausius nezaostával s pitím za svými hosty a jen doufal, že až se ráno probudí, bude si pamatovat všechno, co se teď řeklo.
„Tak dojednáno," řekl Hlodovic nakonec. „Teď tě chci požádat ještě o jedno."
„Co to bude?" zeptal se Carausius a měl pocit, jak mu víno zpívá v žilách. Nebo to byl pocit vítězství?
„Chci tě požádat, abys nám vyprávěl, jak jsi porazil flotilu císaře Maximiana...
Carausius pomalu povstal musel se přidržet stolu, dokud se svět kolem i něj nepřestal točit. Potom s úzkostlivou pozorností, krok za krokem začal l dlouhou cestu ke dveřím. Dokázal to! Ve jménu Jupitera Fidese, kterému přísahal, že vzdá hold. Barbarští náčelníci se zavázali, že budou věrně l sloužit, přísahali při Saxnotovi a Inze a násadě kopí. Nyní leželi s hlavami J spočívajícími na stole na opřených pažích, zatímco jejich muži chrápali | na lůžcích, která byla pro ně připravena na podlaze v síni. Avšak on -Carausius - zvítězil, v pití stejně jako ve vyjednávání, protože je jediný, který je dosud schopný sám ze síně odejít. Tolik toužil po své posteli. Ne - toužil po Teleri. Přichází za ní přímo z bitevního pole a nabídne jí svoje vítězství. Ve dveřích ho čekal Aedfrid, l nejmladší z jeho Menapijců. Opřel se o chlapcovu paži, a sám se smál tomu, jak komolí slova. Avšak vyjádřil se jasně tak, že muž pochopil, že |

ho má vyvést chodbami ven a přes ulici do vedlejšího domu, který patřil hlavnímu soudci města, kde byla ubytována královská družina.
„Nepotřebuješ pomoc, pane?" nabízel se Aedfrid, když se blížili k ložnici. „Mám ti zavolat tvého osobního otroka nebo..."
„Ne," bránil se Carausius malátně. „Jsem voják, víš? V armádě se posmívali muži... který nesnese víno. Sám se svlíknu..." Udělal vrávoravý krok, až se musel zachytit zdi. „Možná mi pomůže moje manželka..." Znovu se zasmál.
si.) Potřásaje hlavou, otevřel válečník dveře do ložnice jeho manželky, •bozvedl pochodeň, takže proud světla dopadal vedle Carausia na zem. í, „Teleri!" zvolal Carausius. „Dokázal jsem to! Zvítězil jsem!" Zamířil k posteli a plápolající

pochodeň vrhala jeho znetvořený stín na zeď za ním. „Mořští vlci přísahali, že budou mými spojenci!" Carausius po celý večer používal germánského způsobu vyjadřování a neuvědomoval si, že tak mluví i teď.
Nadzvedly se přikrývky a císař ve světle pochodně zahlédl bílou tvář a oči rozšířené hrůzou. Teleri vykřikla.
Carausius o krok ustoupil a cítil, jak padá. Poslední věc, kterou si pamatoval, když ho víno, kterému po celou hostinu tak hrdinně odolával, konečně přemohlo, byl děs v Teleřiných očích.
Ráno se císař probudil s bolestí v hlavě a ošklivou pachutí v ústech. Protáhl obličej a doufal, že germánští náčelníci jsou na tom ještě hůř. Nebo snad stárne, že ho jedna noc strávená popíjením tak zničí? Pak otevřel oči a zjistil, zeje v Teleřině posteli. Sám.
Zhluboka zasténal a ihned se otevřely dveře. Jeho osobní sluha ho hbitě a taktně vysvlékl z germánských šatů potřísněných vínem, omyl ho a oblékl mu čistou tuniku.
Carausius našel Teleri v malé jídelně, kde často společně snídali. Když vstoupil, pohlédla na něho a on se zarazil, protože v jejích očích spatřil to, co předchozí noc: čirý děs.
„Omlouvám se," prohlásil upjatě, „že tě ruším." Teleri upírala oči do svého talíře a neodpovídala. „Chtěl jsem ti říci o svém vítězství. Uzavřeli jsme smlouvu. Němečtí náčelníci pošlou svoje válečníky."
„Sasy..."Zasyčela a zaťala pěsti do sukně svých šatů.
„Frísy, Franky a Heruly," opravil ji a nechápal, co to s ní je. Věděla přece, že mají přijet.
„Pro mne jsou to všichni saští vlci! Myslela jsem, že už mi to nevadí... že už uběhlo dost času..." Teleri zatřásla hlavou a on si všiml, že pláče.
„Teleri!" vykřikl a přistoupil k ní.
„Nedotýkej se mě!" křičela a rychle se zvedla z lavice. „Jsi jedním z nich! Myslela jsem, že jsi Říman, ale když se na tebe podívám, vidím teď jeho tvář!"
„Čí, Teleri?" nechápal Carausius. Hlas se mu třásl úsilím, aby nekřičel.

„Toho Saša..." odpověděla tak tiše, zeji sotva slyšel, „toho muže, který mne chtěl znásilnit, když mi bylo osmnáct."
Přišlo léto a spolu s ním se jižní část provincie ocitla v míru a poklidu, jaký její lid nepamatoval. Sašové s přísahou dosud čerstvou na rtech a měšci plnými zlata obrátili svoji pozornost na jiná pobřeží. Ale Irové žádné takové zábrany neměli. Začali podnikat nájezdy do země Silurů a Demétů a císař a jeho domácnost se vydali na západ, aby je ochránili.
Teleri žádala, aby směla zůstat se svým otcem, ale císař, který si uvědomoval, jakou cenu přisuzují západní Kmeny svým královnám, považoval za moudré vzít s sebou manželku, aby tím vyvolal důvěru ve svou schopnost je ubránit.Teleri si myslela, že si snad její manžel činí naděje, že když pojede s ním, přemluvíji, aby ho opět přijala na lože. Snažila se ovládnout svoje city, ale od té hostiny v Cantiacoru nebyla schopna snést ani pomyšlení, že by sejí dotkl. I když už na sobě neměl svoje menapijské oblečení ani nebyl obklopen svými barbarskými strážci, kdykoliv se na něho podívala, viděla jen nepřítele.
Jako manželka císaře měla svoje služebnictvo a vlastní domácnost. Jela v kočáře pro jednoho taženém koněm a kolem sebe měla svoje lidi. To, že s manželem nesdílela lože, bylo snadné omluvit tím, že byla po cestě unavena a potřebuje spát sama. Až dorazí do Venty Silurům, bude se očekávat, že budou bydlet spolu a potom bude každá výmluva těžká. Jak se blížili k ústi řeky Sabriny, poprosila o povolení stočit se na jih do Aquae Sulis, aby se zotavila v tamních lázních. Carausius, který doufal, že rozpor mezi nimi vyléčí čas, s tím souhlasil.
Noc, kterou strávili před svým odloučením, odpočívali v Coriniu, sta- rodávném hlavním městě Dobunni, kde silnice Fosse Way přetínala hlavní i cestu na východ. Městečko bylo malé, ale bohaté, bylo proslulé uměním mozaiky, které zde založilo celý průmysl. Mansio, kde přebývali, připadalo Teleri přepychové. S radostí se usadila na jednom z gaučů. Jistě ani v samotném Římě by se nenašlo něco tak luxusního. O to víc ji znepokojilo, když se otevřely dveře a do místnosti vstoupila Dierna.
Jako vždycky velekněžka rozzářila své okolí, které ve srovnání s jednoduchostí jejích modrých šatů vypadalo ihned příliš okázalé, ba lacině honosné. Pak si Teleri vzpomněla, že teď je sama manželkou císaře, která svým postavením převyšuje každou kněžku. Napřímila se a chtěla vědět, co sem Diernu přivádí.
„Moje povinnost - musím si promluvit s tvým manželem a s tebou." Kněžka se usadila najedné z lavic. Teleri na ni hleděla nedůvěřivě. Všimla si, že starší žena má prsty pevně semknuté, což bylo v rozporu s jejím zdánlivým klidem.

„Ví, že jsi tady?" zeptala se Teleri, znovu se pohodlně opřela a uhladila svůj vínový plášť do slušivých záhybů.
Odpovědi nebylo třeba, protože dveře se znovu otevřely a vcházel jimi

Carausius s Allectem v patách. Za nimi zahlédla vysoké postavy jeho barbarských strážců. Pocítila nevítané napětí. Potom se dveře zavřely a zabránily jí v pohledu.
Císař se zastavil a hleděl zpříma před sebe. Pozdravil Diernu: „Paní, je mi ctí."
„Toje pravda," odpověděla, „prokázalajsem ti čest, ty nám však žádnou čest svým barbarským oblečením neprokazuješ."
Teleri se rychle nadechla. Tohle nebude jen tak, pomyslela si. Carausis pohlédl na svoje germánské kalhoty a začervenal se. Když se však znovu podíval před sebe, v jeho pohledu nebyla žádná známka ústupnosti.
„Narodil jsem se jako barbar," řekl tiše. „Takové oblečení jsem nosil v mládí a je velmi pohodlné. A takové šaty nosí i moji spojenci."
Dierně zablýsklo v očích. „Odmítáš tedy bohy Británie, kteří tě vyzdvihli tak vysoko? Pro prase není žádná hanba, když ryje v bahně, ale člověk by si měl vésti lépe. Stál jsi na vrcholu posvátné Mohyly a slyšel jsi, jak zpívají hvězdy na letní obloze. Měl jsi na svých pažích draky, ještě než se Atlantida ponořila do vln. Chceš snad popírat učení, které zvítězilo nad tolika životy, chceš poklesnout zpět do bažin, ze kterých pocházejí lidé tvého dětství? Už jim nepatříš, ted patříš Británii!"
„Jistěže. Ale co to je, Británie? Strom, pod kterým nacházejí úkryt národy, pozvedá svoje větve k nebi," odpověděl Carausius pomalu, „avšak musí mít kořeny v zemi, jinak by zemřel. Británie je víc než Avalon. Na svých cestách po tomto ostrově jsem viděl muže ze všech koutů impéria, jejichž synové se těšili z této zeměјako ze své vlastní. Ochráním je všechny - všechny ty, kteří mi byli svěřeni do péče. Nesmíš mi vyčítat, když si občas něco usnadním, pokud mohu..." Upřel pohled na Teleri a potom se zadíval jinam.
„Tvoje podpora pochází od britských knížat," vykřikl Allectus, „od mužů s prastarou keltskou krví, kteří z tebe udělali císaře! Chceš snad dát jejich dary otrokům?"
Carausius se narovnal, barva se mu vrátila do tváře. „Tak i ty mne napadáš? Myslel jsem, že mohu počítat s tvojí oddaností!"
„Potom bude lepší, když budeš počítat jen se svou," odsekl Allectus zahořkle. „Jestli jsi připraven vrátit se ke svým kořenům, nesmíš si stěžovat, když si i já"vzpomenu, že mí otcové byli králové mezi Belgy!"
Carausius se na něj dlouze zadíval. Pak pohledem přelétl k Dierně a nakonec k Teleri. Ta odvrátila tvář. Dlouze si povzdychl.
„Dělejte, co myslíte. Ale mýlíte se. Moc dobře si vzpomínám, kdo ze mne udělal císaře - byli to vojáci a muži z flotily, kteří se ke mně obrátili s důvěrou, ne britská knížata, která již nenosí žádné zbraně. Británie byla kdysi keltská, ale už tomu tak není. V Moridunujsou muži všech ras, kteří prolévají svoji krev, aby vás ochran ili. Moje místoje u nich. Vás tu nechám, abyste se oddávali filozofii."

Teleri, manželka císaře v Británii, cestovala do Aquae Sulis, aby se věnovala koupelím v léčivých vodách a obětovala místní bohyni. Avšak Teleri jako žena hledala v těch čpavě páchnoucích vodách lék pro svoji duši. Uvažovala, zda sejí ho podaří nalézt. Dierna se rozhodla, že pojede s ní, a dokonce ani manželka císaře nedokázala nic odepřít Paní z Avalo-nu. Když její vůz tažený koněm kodrcal po kamenném mostě přes Avon, Teleri vzhlédla vzhůru na zalesněné kopce, které se zvedaly nad městem, a cítila, zeji zaplavuje pocit klidu.
Posvátné místo v okolí chrámu bylo vystavěno za císaře Hadriána v he-lénském stylu. Za jeho doby, říkala si Teleri, když přistupovala k náhrobku, to muselo být něco nádherného. Avšak léta ohladila kameny a fresky vybledly. Měla pocit, že toto místo je jen prodloužením samotné bohyně, vnímala je jako přátelské a pohodlné, jako oblečení, které po čase nošení nabude obrysů člověka.
Na nádvoří se zastavila před oltářem naproti prameni a vhodila na žhavé uhlí několik špetek kadidla. Cítila, jak Dierna stojí vedle ní. Kněžka skrývala svoji sílu za závojem, který ji celou halil jako světlo halí stín. Kněžka chrámu Sulis pozdravila Paní z Avalonu jako svoji kolegyni, ale při tomto uctívání nemohla Dierna sehrát žádnou důležitou roli a toto vědomí dávalo Teleri jisté uspokojení.
Přecházely přes nádvoří a vstupovaly po schodech do chrámu, který nevraživě

střežil ze štítu s římsou Gorgon obklopený nymfami. Uvnitř měkkým světlem hořely lampy a osvětlovaly podobiznu Minervy Sulis v její životní velikosti. Pozlacené rysy její třpytily zpod bronzové přilby. Přestože měla za sebou muka trýznění, měla zcela vyrovnaný výraz.
Paní, pomyslela si Teleri při pohledu na sochu, můžeš mne naučit moudrosti? Můžeš mi dát klid? Nechtěně si vzpomněla, jak kněžky prozpěvovaly u posvátné Mohyly, koupající se ve stříbrném světle měsíce. Tehdy cítila přítomnost Bohyně, která ji naplňovala světlem. Tady cítila jen ozvěny její síly a nedovedla říci, v čem spočívá ten rozdíl, zda v chrámu, nebol v její duši.
Když navštívila chrám podruhé, koupala se ve vodách lázní. Všemi ostatním návštěvníkům v tu dobu zakázali vstup, aby žena císaře a její dámy měly soukromí. Kolonádou, která Velkou lázeň obklopovala, viděla na nádvoří s oltářem, kde den předtím vykonala svoji oběť. Světlo se odráželo od vody a třpytilo se na dřevěném stropě pára z vyhřívaného jezírka ve vedlejší místnosti je zahalovala do tajemného stínu. Voda byla vlahá a na pach síry si brzy zvykla. Teleri ležela na zádech, nechávala se vodou nadlehčovat a snažila se co nejvíce uvolnit. Nemohla však zapomenout na nešťastný pohled v manželových očích ve chvíli, kdy ho opouštěla. A stejně tesklivý pohled měl i Allectus. Trápilaji představa, zeji tito muži postrádají.
Ale vtom je již kněžka Sulis vybídla, aby se přesunuly k horkému jezírku, které jako všechny ostatní napájí posvátný pramen, aleje vyhříváno

podpodlahovým vytápěním. Teleri horká voda až zarazila, ale Dierna vstupovala do jezírka dychtivě, jako kdyby to bylo avalonské jezero. Sevřela tedy rty a přinutila seji následovat. Chvíli nemohla myslet na nic jiného než na reakci svého těla. Cítila, jak sejí srdce prudce rozbušilo a na čele jí vyrazil pot. Když už měla pocit, že omdlí, její doprovod jí pomohl z vody a dovedl ji do frigidária, jehož chladné vody jí nyní nepřipadaly vůbec studené. Potom si uvědomovala každý nerv v těle a v uších jí hučelo. Pak jí dovolili, aby se vrátila do Velké lázně. Rozdíly v teplotě vody ji povzbudily i vyčerpaly zároveň. V tuto chvíli se snadno oddala bezmyšlenkovitému snění.
„Toto je lůno Bohyně," poučila jí Dierna mírně. „Římané jí říkají Minerva a před nimi to byla Sulis. Pro mne je to Briga, Paní této země. Když se vznáším v těchto vodách, vracím se ke svému počátku a cítím se jako znovuzrozená. Děkuji ti, že jsem tě mohla doprovázet."
Teleri se k ní obrátila s pozdviženým obočím. Říkala si však, že taková zdvořilá poznámka si zaslouží odpověď. „Nemáš zač. Já sice po takových vznešených meditacích netoužím, aleje tu klid."
„I v Avalonu je klid. Teď mne mrzí, že jsem tě poslala pryč. Měla jsem k tomu dobré důvody, ale pro někoho, kdo se tomu vzpíral, to byl těžký osud. Měla jsem vymyslet něco jiného." Dierna napůl ležela v zelené vodě, dlouhé vlasy jí lemovaly tvář v bronzových vlnách, její plné prsy s tmavými bradavkami vyčnívaly nad hladinu.
Teleri nevycházela z úžasu. Obětovala tři roky života a její rádkyně jí nyní říká, že to nakonec nebylo nutné? „Dávala jsi mi najevo, že osud Británie závisí na mé spolupráci. Jaký jiný způsob by se byl tedy nabízel?"
„Neudělala jsem dobře, že jsem tě nutila do sňatku, jaký uzavírají římští občané." Dierna se postavila a voda jí stékala z vlasů. „Nechápala jsem tehdy, že Carausius je předurčen, aby se stal králem, a že musí podstoupit spojení s vyvolenou královnou, jak. je vhodné podle starých zvyků." ! „Nu, již se stalo a nedá se odestát..." začala Teleri, ale kněžka zavrtěla fclavou.
t „Tak tomu není. Spojit vladaře se starými zvyky a tajemstvími se teď, když začíná podléhat svodům se odchýlit jinam, zdá ještě důležitější. Musíš ho přivést zpět k Avalonu, Teleri, a musíš s ním podstoupit Velký sňatek."
Teleri se rychle postavila, až od ní stříkala voda. „To neudělám!" zasyčela. „To přísahám při Bohyni těchto posvátných pramenů! Vyhostila jsi mne z Avalonu ajá teď nepoběžím jenom proto, že sis to rozmyslela. Jestli chceš, pokus se zaměřit svoje kouzlo na Carausia, ale to se spíš zachvějí země i nebesa, než bych se já připlazila zpět k tvým nohám!"
Nazlobeně se vrhla k okraji jezírka, kde byly schůdky a kde čekali otroci s ručníky. Cítila na sobě Diernin pohled, ale sama se neohlédla.

Když se druhý den ráno Teleri probudila, řekli jí, že Paní z Avalonu odjela. V první chvíli měla pocit ztráty. Potom si vzpomněla, co mezi nimi proběhlo, a ulevilo se jí. Před obědem oznámily trubky příjezd někoho nového. Byl to Allectus. Byla ráda, že ho vidí a že se ho může zeptat, proč není s císařem. Tři

zalesněné kopce Aquae Sulis pro ni začínaly být vězením. Najednou se jí zastesklo po zvlněné krajině Durnovarie a po pohledu na moře.
„Zavez mne do domu mého otce, Allecte!" požádala ho. Tváře se mu zarděly a políbil jí ruku.
l
tu zimu následoval Carausiova příkladu jeden generál v Egyptě a prohlásil se za císaře. Řím na to zareagoval tak, že pozval k odpovědnosti dva ze svých mladších generálů a dal jim titul císař. Byl to Galerius, který měl pomáhat Diokleciánovi na východě, a Constantius Chlorus na západě. Ukázalo se to jako dobré rozhodnutí, protože tím nejen bylo dáno najevo Egypťanům, co je jejich povinností, ale s Diokleciánovou podporou mohl Maximián zvládnout Franky a Alamany na Rýnu. Jinak nastal v impériu mír a římští císařové měli konečně volnou ruku, aby zvládli takové maličkosti, jako byly nepokoje s Británií.
Na začátku nového roku, když bylo moře klidné, objevila se u ostrova Tanatus loď Constantia s dlouhou trojúhelníkovou vlajkou. Razila si cestu do ústí řeky Tamesis a směřovala do Londinia. Svitky, které vezla, nesly jednoduchou zprávu. Dioklecián a Maximián Augustus vyzvali Carausia, aby se zřekl provincie Británie a vrátil se do poddanství. Předvolali ho do Říma, aby ho soudili. Jestli odmítne, musí se připravit na to, že bude čelit jejich hněvu, podporovanému celým impériem.
Panovník Británie seděl ve své pracovně ve vládním paláci v Londiniu a nevěřícně pročítal Diokleciámrv vzkaz. Už jej ani nemusel znovu číst -uměl ta slova zpaměti. V celém paláci bylo ticho, jen zvenku se ozývalo šplouchání vln, které se rytmicky měnilo v sílící bouři.
„Lidé čekají," upozornil ho Allectus, který seděl poblíž okna. „Mají právo být vyslechnuti. Musíš jim říci, co máš v úmyslu."
„Vyslechnu je," odpověděl Carausius. „Poslouchej - dělají hlukjako řev moře. Oceánu však rozumím. Lidé z Londinia mi připadají nevypočita-telnější a nebezpečnější. Jestliže žádost odmítnu, postaví se za mne? Provolávali mi slávu, když jsem přijímal purpur. Přinesl jsem jim blahobyt. Ale obávám se, že jestliže padnu, se stejným nadšením přijmou mého pokořitele."
„Snad," odpověděl Allectus zpříma, „ale nerozhodností je jistě ne-
!
VELEKNĚŽKA
197
získáš. Chtějí věřit, že víš, co děláš, že jejich domovy a jejich životy budou v bezpečí. Řekni jim, že budeš bránit Londinium, že mohou být klidní."
„Chci víc než to. Chci, aby to byla pravda." Carausius odsunul židli a začal se procházet po mozaikové podlaze. „A nemyslím si, že toho cíle dosáhneme tím, že se s armádou utáboříme na cestě do Dubris a budu čekat, až si pro mne Constantius přijde."
„Co jiného můžeš dělat? Londinium je srdce Británie, ze kterého jako krev proudí její životní síly. Proč bys zde jinak zakládal mincovnu? Je třeba ji chránit.
Carausius se k němu otočil. „Celá země musí být chráněna a moře je k ní vstupní branou. Ani posílení pevností na šaškem pobřeží není tou správnou odpovědí. Musím se svým nepřítelem svést boj. Nesmím mu dovolit, aby do této země vstoupil jediný legionář se nesmí objevit na našich březích."
„Pojedeš do Galie?" zeptal se Allectus. „Náš lid si bude myslet, že ho opouštíš."
„Mořská základna Gesoriacumje v Galii. Jestliže ji Constantius zabere, naše následná obrana je ztracená... a s ní i loděnice a zásobování, které nás spojuje s impériem."
„A když prohraješ?"
„Již dřív jsem je porazil..." Carausius stál a zatínal pěsti.
„Tvoje námořnictvo bylo tehdy vycvičené bojem se Sasy, bylo na vrcholu svých schopností," poznamenal Allectus. „Teď je polovina tvých námořníků na severu, aby posílila pevnosti, jež jsou součástí Zdi. Chceš snad povolat na pomoc barbarské spojence?"
„Když budu muset..."
„To nesmíš!" Teď se i Allectus postavil na nohy. „Už ses jim dost vydal. Jestli vyhraješ s jejich pomocí, budou chtít víc. Já jsem stejně oddaný myšlence zachovat pro Británii svobodu, ale byl bych raději pod vládou Říma než saských lvů!"
„A teď ti vládne jeden Menapijec!" usadil ho Carausius a cítil, jak mu stoupá hlas. Snažil se ovládnout. „Králové Británie pocházejí z Galie, Dalmácie a Hispánie legie, které tě brání, nesou cizí jména."
„Možná se narodili jako barbaři, ale jsou civilizovaní. Uznávají, že tohle je keltská země. Sašové se starají jen o to, aby měli plné břicho. Jejich rod nikdy

nezakoření v britské půdě."
Carausius si povzdechl a vzpomněl si, jak kněžka prolila jeho krev, aby jí nasytila tuto zem. „Půjdu na jih, kde si lidé dosud pamatují, jak jsem zachránil jejich domovy, a získám si muže, aby se mnou pluli do Gesori-aca. Ty rozumíš londýnským kupcům, Allecte. Zůstaň tady a vládni v mé nepřítomnosti místo mě."
Mladíkovy bledé tváře se nečekaně zarděly. Carausia to překvapilo. Jistě po všech těch letech musí Allectus vědět, že mu jeho panovník
198
PANI Z AVALONU
VELEKNĚŽKA
199
důvěřuje. Teď však nebyla vhodná chvíle starat se o něčí city. Otevřel dveře, zavolal svého sekretáře a ihned mu dával příkazy, co je třeba před odjezdem udělat.
Počátek léta obvykle patřil u Mohyly barvení lnu a vlny, které byly upředeny během dlouhé zimy. Stalo se již tradicí, že Paní z Avalonu při té práci pomáhala. Hlavně proto, aby tak dala příklad děvčatům, ale Dierně pokaždé připadalo, že byl ten zvyk uchován, protože v době, kdy se žena stala kněžkou, byla příprava barvy a namáčení přadena vítaným rozptýlením od dalších povinností. Ne že by ta práce byla jednoduchá. Správně namíchat barvu a určit přiměřenou dobu ponoření přaden, aby se dosáhlo žádaného odstínu modré, to vyžadovalo určitou zkušenost a dobré oko. Mistryní na barvení byla Ildeg a Dierna se spokojila s tím, že pracovala pod jejím vedením.
Několik přaden vlny již viselo jako obvykle na větvích staré vrby, která rostla za jejími zády a jejíž kůra měla dosud stopy po barvě z předešlého roku. Dále po proudu potoka se barva vařila ve dvou kotlích. Ildeg přecházela od jednoho ke druhému, aby se ujistila, že vše probíhá tak, jak má. Malá Lina, která Dierně pomáhala, přinesla dvě přadena a položila je na podložku, potom přiložila pod kotel další kus dřeva. Bylo důležité přikládat tak, aby se barva vařila jen mírným plamenem.
Dierna vzala jedno z přaden a opatrně je ponořila do nádoby. Barvou byl boryt a v tomto světle byl temně modrý jako vlny moře. Pouze jednou její podařilo opustit svoji zem, když ji Carausius vzal na své vlajkové lodi do Kanálu. Smál se její neznalosti a tvrdil, že musí porozumět vodám, které chrání její milovaný ostrov. Pohlédla do kotle a znovu uviděla moře její ponořovač přitom vytvářel spodní proud a na hladině se usazovala bílá pěna jako na vlnách.
Carausius je možná právě teď na moři, pomyslela si, odbývá si další ze svých bitev. Doslechla se, že je na cestě do Gesoriaca se všemi loděmi, které se mu podařilo sehnat. Teleri však s sebou nevzal, a i když kněžka spatří v kotli na hladině náznak něčeho, co by mu mohlo pomoci, stejně nemá možnost tu zprávu mu předat, nakonec ani provést rituál příprav posvátných bylin k podpoře svých schopností. Nečekala, zejí bude tak záležet na tom, aby se dozvěděla, co se děje.
„Vytáhni už tu vlnu, má drahá, bude moc tmavá," přerušil její myšlenky hlas Ildeg. Dierna se rychle vrátila do přítomnosti. Pozvedla přadeno a odnášela je ke staré vrbě. Pozorovala, jak z přadena stoupá horká pára. Lina zatím šla pro další.
Dierna se zhluboka nadechla, než přadeno ponořila, protože palčivé páry vycházející z barvicího hrnce by ji mohly omámit, pak je pozvolna vložila do sytě modrého moře... Najednou na hladinu spadl list a v líných kruzích plul po povrchu. Kněžka se obrátila, že jej zvedne, potom s lehkým výkřikem ponořovač upustila. Nebyl to list, ale loď a kolem pluly
další v divokém proudu. Uchopila okraje kotle, neuvědomujíc si žár, který jí opařil dlaně nahýbala se blíž a blíž, jen aby vše viděla.
Viděla scénu z výšky jako mořský pták, který se vznáší v kruzích nad lodí válčící pod ním. Rozpoznala Orion i další známé lodě. I když je nepoznala podle vzhledu, poznala je podle rychlosti a čilosti, s jakou se pohybovaly. Zbývající lodě, větší a těžší, se ovládaly těžko - ty musejí patřit římskému nepříteli. Za nimi viděla dlouhou písčitou pláž lodě se střetly ve velkém přístavu, kde britská převaha v ovládání lodí neměla valný význam. Jak mohl Carausius dovolit, aby je takto odřízli? Bojoval přece proti flotile Maximiánova Armoricanu, a ten boj byl zkouškou jeho schopností na moři, ale tentokrát bylo vidět, že bitva bude vyhrána hrubou silou, ne dovedností.
Uteč! volalo její srdce. Tady se ti nepodaří vyhrát, musíš se osvobodit! Dierna se natáhla ještě hlouběji do kotle jednu chvíli viděla Carausia jasně v ruce svíral zakrvácený meč. Podíval se na ni. Viděl ji snad? Zaslechl ji? Potom se její vidění zastřelo proudem rudé. Moře se mění v krev! Zřejmě vykřikla, protože v další chvíli slyšela, jak ji volají jménem a přicházelo to jako z velké dálky.

Cítila, jak ji něčí ruce opatrně odvádějí.
„Je to rudé..." šeptala. „Ve vodě je krev..."
„Ne, Paní," odpověděla Lina, „barva v kotli je modrá! Ach, jen se podívej na svoje ruce!"
Dierna zalapala po dechu, když si uvědomila sžíravou bolest. Ostatní se sbíhaly kolem ní, rychleji rány ošetřovaly, ale nikoho ani nenapadlo, aby její zeptal, co viděla.
Druhý den ráno si dala zavolat Adwen, aby jí sbalila věci na cestu, vzala Lewala a jednoho z mladších druidů, aby ji doprovázeli, a přivolala muže od bažin, aby je provezli na pramici skrz mlhy do vnějšího světa. Její chování bylo tak rozhodné, že se nikdo neodvážil na něco se jí zeptat. Stejně neměla odvahu mluvit o svém vidění, pokud to bylo skutečně vidění, a nejen nějaký přelud způsobený strachem. Jestliže byl Carausius poražen, objeví se sám na Portu Adurni nebo tam dorazí zpráva o jeho smrti. Tam se musí Dierna vypravit. Jestliže je naživu, bude potřebovat její pomoc. Musí to zjistit.
Na cestách strávili celý týden. Když dorazili do Venty Belgarum, Dier-niny ruce se již hojily a jednu úzkost vystřídala druhá. Neblahá zvěst se rozšířila s rychlostí větru a všichni na západě země už věděli, že u Gesoriaca se odehrála velká bitva. Po celou noc sebou Dierna házela na lůžku byla příliš nervózní, aby se snažila vyhledat Carausia pomocí duchovního zraku, a nevěděla jestli bitvu přežil.
Ráno se dozvěděla další zprávu: Vlajkové lodě míří domů s císařem na palubě, ale počet lodí, které ho doprovázejí, je politováníhodně malý. Loďstvo, ze kterého měli Sašové takový strach, bylo ztraceno, spolu s většinou mužstva, jež bylo na palubě, a Constantius Chlorus dával dohromady vojsko, aby obsadil Británii.
Všude po zemi lidé reptali. Muži, kteří

z rebelské vlády těžili, měli obavy, že přijdou o to, co získali. Ostatní jen krčili rameny nad nejistou vyhlídkou změny svých pánů nebo uvažovali
O tom, co by získali, kdyby pomáhali dobyvatelům.
Ať však Římané udělají cokoliv, pokud zvítězí Constantius, pro Carausia nebude slitování. Diernin poník pohodil hlavou a pustil se na její pobídnutí do klusu. Vzduch v Portu Adurni připadal Dierně těžký, přestože od moře vál svěží větřík. Přemýšlela o tom, že by sama poznala, že nastaly potíže,
1 kdyby se tu neblahou zvěst už dříve nedozvěděla. Atmosféra v pevnosti dosud nebyla poznamenána porážkou, ale napjaté očekávání bylo téměř hmatatelné. Podezřelé bylo, že důstojník, který měl službu, nic nenamítal, když ho požádala, zda smí navštívit císaře. Byla civilní občankou a na vojenském místě, kterým pevnost byla a které se brzy stane válečnou zónou, neměla co dělat. Ale Carausiovi zbývájižjen málo sil a je ochoten uvítat každého, kdo mu chce pomoci, byí by tu pomoc nabízela venkovská čarodějnice.
Opíral se o stůl, na kterém byla rozložena mapa Británie, pohyboval kousky dřeva sem a tam a uvažoval o správném rozložení a pohybu sil. Na tváři měl ošklivou ránu a měl ovázané jedno lýtko. Dierna zůstala stát ve dveřích, kolena její podlomila úlevou, že ho vidí živého. Nemohla se ani pohnout. Teprve po chvíli na ni Carausius upřel oči, přestože nevydala žádný zvuk.
„Teleri?" zašeptal. Dierna udělala krok vpřed a natočila se tak, aby na ni dopadalo světlo. Carausius překvapeně zamrkal naděje, která na okamžik oživila jeho obličej, ustoupila něčemu jinému, snad strachu.
Proč by mne to mělo překvapovat1? ptala se sama sebe a snažila se zklidnit zběsilý tlukot srdce. Chtěla jsem, aby ji miloval. Neměla jsem sem chodit... On však již přistupoval k ní.
„Paní," vydechl ochraptěle, „přišla jsi mi předpovídat dobrou, nebo zlou budoucnost?" Upíral na ni pevný pohled, ale jeho klid byl klidem člověka, který se vůlí přinutil přijmout svůj osud. Bere ji tedy takhle? Kousla se do rtu, vědoma si toho, že to je vše, čím pro něj může být.
„Ani jedno. Přišla jsem ti nabídnout svoji pomoc, jestli nějaká je."
Jeho tvář zvážněla. Zamyslel se. „Jestli jsi byla v Avalonu, přijela jsi rychle. Nebo tě snad poslala Teleri..." Zavrtěla hlavou a všimla si smutku, který se v jeho očích objevil.
„Nepřijela s tebou?"
„Je v Durnovarii, se svým otcem." Na chvíli se odmlčela.
I Diernina tvář byla vážná. V Aquae Sulis vyšlo jasně najevo, že Teleri je nešťastná. Situace ale bude horší, než si myslela. Vyčítá mi to, uvědomila si tehdy. Proto se mnou nechce mluvit. Teď ale nemůže s Teleřiným právem nic dělat. Potlačila úzkost, která ji přepadla, přistoupila ke Carausiovu boku a pohlédla na mapu.

VELEKNĚŽKA
201
|1 „Kam si myslíš, že Constantius připluje, a jaké máš síly, které se mu
íjnůžou postavit?"
(ji. „Jeho prvním zájmem bude Londinium," odpověděl Carausius. Všimla
•|SÍ, že hovořit o tom problému mu přináší jisté potěšení. Konečně měl jnějakou konkrétní věc, které se mohl se zaujetím věnovat. Tenhle muž
ijljepřijímá svůj osud pokorně, jak si křesťané od svých oveček představují.
„Mohl by zaútočit přímo," pokračoval, „ale připlout do města bude obtížné, pokud bude Londinium bráněno. Constantius se bude místo toho snažit doplout do Tanatu a přejít přes Cantium je si však vědom toho, že jihovýchod mne podporuje. Kdybych byl na jeho místě, pokusil bych se o vidlicový útok a druhou část svých vojáků bych rozmístil někde jinde, třeba tady, a v Clausentu. Je tady Allectova pomocná mincovna a bylo by chytré sejí co nejdříve zmocnit."
í(Za řeči pohyboval po mapě barevnými značkami a Dierna měla chvíli
Jdojem, že hledí do Posvátné studny, kde na hladině pochodují vojáci.
IZavrtěla hlavou, aby se vzpamatovala, a znovu se soustředěně zahleděla mapu. „A ty si teď představuješ, jak rozmístit obranu?"
!< „Allectus je v Londiniu," odpověděl. „Pevnosti ve Zdi jsou plné vojáků a tyto síly pochodují směrem k jihu, aby posílily tamější posádku. Posílím i mužstvo tady a ve Ventě. Musíme podpořit ochranu ve městech. S výjimkou námořní pevnosti nemáme na jihu žádné jednotky. Od doby Claudia se všechny boje odehrávaly na pobřeží a u severních hranic. Žádní vojáci tam nebyli nutní. Mohla bys mi pomoci tím, že bys zajela do Durnovarie a požádala knížete Eiddina Mynoca, aby dal ze svých mladíků dohromady válečnou jednotku." „Ale Teleri..."
„Teleri mne opustila," řekl zpříma a tím jen svými slovy potvrdil její obavy. „Nežádám tě o projev soustrasti. Sama víš lépe než kdokoli jiný, že naše manželství bylo pouze symbolem spojenectví. Nikdy mne nechtěla ajájsem nikdy nenašel čas, abych se pokusil šiji získat. Přál bych si, abych ji býval učinil šťastnou, ale nemohl jsem ji držet proti její vůli. Přesto potřebuji svoje spojenectví využít, ale nemohu ji o pomoc požádat sám." Jeho obličej byl bez výrazu, jak to bývá při hluboké bolesti. Dierna se kousla do rtu netmde ho urážet svým soucitem. To ona dohodla tu svatbu, toho si byla vědoma. Ale chtěla to pro dobro všech. Avšak výsledkem je raněné děvče, které milovala jako svoji sestru, a muž, kterého si... vážila. Dá se snad to, co k němu teď cítí, vyjádřit jako úcta? Namlouvala si, že na jejích citech nezáleží. Má svůj úkol.
„Samozřejmě, půjdu," řekla pomalu a uvažovala, zda Teleri by byla ochotná s ní teď mluvit. „Ale cítila bych se lépe," dodala, „kdyby se velení v Londiniu ujal někdo jiný než Allectus." Nebyla si jista, co jí tak vadí-bylo to něco, co Allectus prohlásil v Coriniu?
„Zkušenější důstojník?" zeptal se Carausius. „Allectus se ve vojenských
202
PANI Z AVALONU
věcech vyzná. Nemůže mu poroučet velitel posádky. Naši věc musí podpořit civilní obyvatelstvo a Allectus je ve vynikajících vztazích snad s každým kupcem v Londiniu. Jedině on bude schopen je přesvědčit. Věřím mu o to víc, že není řádným členem armády. Důstojník, který má za sebou dlouhou službu, který se střetl s císařskými legionáři, by si mohl pamatovat, že první přísahu složil Diokleciánovi. Jsem si však jist, že Allectus se nikdy dobrovolně nezřekne Británie, aby ji dal zpátky pod římskou nadvládu."
„Máš pravdu," poznamenala Dierna, uvědomujíc si, které rody pojí královská krev, „aleje oddaný tobě stejně tak, jako této zemi?"
Carausius se narovnal a zahleděl se na ni. Zarazila se, vědoma si náhlého napětí, které mezi nimi vzniklo.
„Proč ti na tom tak záleží?" zeptal se jí unaveně.
Dierna mlčky stála, neschopna odpovědět.
„Nechtěla jsi vládce pro Británii, chtěla jsi posvátného krále," pokračoval Carausius. „Povolala jsi mne na tento ostrov pomocí svého kouzla a dala jsi mi královskou nevěstu přesvědčila jsi mne, abych přísahal spojenectví a oddanost této zemi. Ale Allectus sem patří. Ten tě nikdy nezklame tím, že by si oblékl šaty barbarů..."
I on si vzpomínal, jak se hádali v Coriniu. Smutek, který se objevil v jeho očích, ji zabolel u srdce, ale v příštím okamžiku zahlédla v jeho očích kromě bolesti i hrdost.
„Možná jsem se narodil jako barbar, ale hlupák nejsem. Copak si myslíš, že jsem nechápal, že jsem pouze tvým nástrojem na záchranu Británie? Ale nástroj se může rozbít, a když se rozbije, řemeslník si vezme jiný. Můžeš mi pohlédnout do očí a říci, že přestaneš se svými pokusy o osvobození této země z římské nadvlády,

když já padnu?"
Dierna cítila, jak ji v očích pálí slzy, ale nedokázala odvrátit pohled. Carausius trpělivě čekal na její odpověď.
„Ne..." zašeptala konečně, „protože to Bohyně používá ten nástroj a i já jsem v jejích rukou..."
„Proč tedy pláčeš?" Přistoupil k ní. „Dierno! Jestliže jsme vázáni stejnou poslušností, proč aspoň tentokrát nepřestaneš s každým manipulovat podle vlastních představ o povinnosti a nedáš mi za pravdu?"
Pravda... uvažovala zoufale. Copak ji vůbec znám? Neboje snad povinnost všechno to, co si mohu dovolit vidět? „Pláču," řekla nakonec, „protože tě miluji."
Carausius zůstal nehnutě stát. Viděla, jak ho opouští napětí a sklání hlavu.
„Láska..." zašeptal, jako kdyby takové slovo ještě neslyšel.
A proč by mne mel milovat? uvažovala.
„Na tom nezáleží," řekla rychle. „Zeptal ses mne a já jsem odpověděla.
„Jsi velekněžka Avalonu, posvátnájako římské vestálky." Vzhlédl a ona až ucukla, jakji zaplavil jeho projevený cit. Nemá právo očekávat od něho

lásku, ale jeho nenávist by nesnesla. „Když říkáš, že nezáleží na tom, co cítíš, uráží to tebe i mne." Carausius z ní nespouštěl pohled, jako kdyby rysy její tváře byly zapsány v knize nějakým cizím jazykem, kterému se snaží porozumět.
„Nemluvila jsem jako velekněžka, ale jako žena..." zašeptala. Oči její znovu zalily slzami.
„A je to již dlouho, co měla tato žena naposledy povoleno něco cítit?" zeptal sejí s náznakem humoru. „Vládce Británie by mohl říci totéž."
Měla zaražené oči a jeho tvář viděla jen matně. Přesto měla pocit, že se jeho rysy změnily. Již ho takhle viděla, když společně zkoumali vidění ve stříbrné nádobě nahoře na Mohyle. Najednou byla přesvědčena o jednom: Toho muže jsem kdysi milovala.
Carausius se narovnal. Pomalu se vracela aura moci, která způsobovala, že se vždycky jevil jako velký muž. Nepoznala jeho moc císaře, kterým se stal, ale jeho auru krále. Měl pravdu, napadlo ji, když rozpoznal, co sama chce pro Británii. Avšak posvátný král, kterého hledala, byl on, ne Allectus. Přistoupil ke dveřím a oznámil něco strážci, který stál venku. Potom je pečlivě zavřel a obrátil se k ní.
„Dierno..."
Srdce jí vzrušené tlouklo, ale měla pocit, že spontánní vyvření citu již opadlo. Carausius ji uchopil za ramena a sehnul se k ní, aby ji políbil, s žíznivostí, s jakou se vrháme po vodě. Povzdechla si, zavřela oči a přimkla se k němu. Pevněji k sobě přitiskl. Dierna se zachvěla a najednou si až bolestně uvědomila, že Carausius cítí totéž co ona. V tu chvíli jí nezáleželo na tom, zda je to král či císař, vnímala ho pouze jako muže.
Po chvíli ji pustil a snažil sejí rozvázat šaty. Dierna se nechtěla bránit toužila dotýkat se jeho těla stejně jako on prahl po jejím. Její omámená mysl si jen zčásti uvědomovala, že je stejně neohrabaná jako panna. Skutečně kromě rituálního spojení při druidských obřadech neměla nikdy muže jen pro svoji potěchu. V duchu uvažovala, jak najde jejich touha naplnění, protože v místnosti nebyla žádná postel.
Carausius ji ještě jednou políbil těsně se k němu přitiskla. Změkly jí údy a plula k němu vstříc jako řeka k moři. Potom ji zvedl a položil na mapu Británie, která pokrývala stůl. Dierna se lehce zasmála, když si uvědomila symbol, který to vyjadřuje. Cítila, že Bohyně jejich spojení požehnala, aniž by dala zvláštní znamení nebo aniž by podstoupili nějaký veřejný obřad. Velekněžka a panovník se nakonec spojili při Velkém obřadu.
Hradby, které Eiddin Mynoc postavil kolem města, byly vysoké a pevné. Teleri, když měla chuť, se mohla procházet celý den, aniž by se musela přitom dívat na moře. Od té doby, co se vrátila z Aquae Sulis, trávila hodně času procházkami, bez ohledu na zoufalé služebnictvo jejího otce, které ji mělo doprovázet. Od té doby, co ji navštívila Dierna, neopouštěl ji podivný neklid.

Někdy Teleri uvažovala, co jí vlastně velekněžka chtěla říci. Odmítala se s ní sejít, aby seji Dierna nesnažila přemluvit, aby se vrátila ke svému manželovi nebo zpátky do Avalonu. Dierna však trávila spoustu času hovorem s knížetem, takže možná neměla o Teleri vůbec zájem. Kněžka každopádně již odjela a Teleřini bratři a jejich přátelé se na svých plno-krevnících pilně cvičili v jezdecké dovednosti a učili se, jak využít své lovecké schopnosti při bitvě. Brzy i oni odjedou a už jí Carausia a jeho válku nebude nic připomínat.

Přes cestu jí přelétl křičící racek, až překvapením nadskočila a prsty udělala znamení, aby odvrátila zlo.
„Ach, má paní, nesmíš být tak pověrčivá," napomenula ji její služebná Julia, která se nedávno stala křesťankou. „Ptáci nejsou zlí, to jenom lidé."
„Ledaže to nebyl normální pták, ale pouze představa zla," namítla Beth, její další služebná, která se zasmála, když se Julia pokřižovala.
Teleri se otočila, jejich hašteření jí připadalo malicherné a prázdné jako křik ptáka. „Půjdeme se podívat na trh na nějaké talíře a misky."
„Ale, paní, vždyť jsme tam byly sotva před dvěma dny..." začala Julia.
„Má přijet nová zásilka castorského nádobí," odpověděla Teleri a vydala se k tržišti tak rázným krokem, že děvčeti nezbýval dech, aby něco namítalo.
Když se vracely do otcova domu, služebné opatrně nesly dva tmavě hnědé hrnce ozdobené basreliéfem znázorňujícím lovecké scény. Slunce se klonilo k západu. Nákup hrnců upoutal na chvíli Teleřinu pozornost, ale za chvíli ji už přestaly zajímat, a když sejí děvčata ptala, co s nimi mají dělat, pokrčila jen rameny a řekla, že je mohou dát hospodyni nebo je třeba vyhodit na smetiště, jí zeje to jedno.
Teleri šla do svého pokoje a lehla si na lehátko, rozhodnuta, že toho dne už zůstane ležet. Byla unavená, ale bála se spát, protože tak často mívala zlé sny. Zrovna se posadila, když přišel jeden z domácích otroků a ode dveří sejí klaněl.
„Paní, tvůj otec tě žádá, abys za ním přišla. Je tady pan Allectus!"
Teleri se náhle zvedla, až se jí zatočila hlava, že se musela zachytit vyřezávaného okraje lehátka. Přijel snad Allectus jako císařův obhájce, neboje tu z jiného důvodu? Najednou byla na rozpacích. Stáhla si zaprášenou stolu, kterou měla na trhu, a odhodila ji stranou.
„Řekněte, ať mi přinesou vodu na umytí a požádají Julii, aby mi připravila růžovou tuniku a k tomu vhodný závoj!"
Když se Teleri připojila ke svému otci a jeho hostu v jídelně, vypadala klidně, byť trochu zaraženě. Když ji usadili, vrátil se hovor k postupující okupaci.
„A domníváš se, že Římané přijdou brzy?" zeptal se kníže.
„Myslím si, že Constantius nemá dostatek dopravních lodí, aby je sem přivezl. Bude muset postavit další válečné lodě. Porazil Carausia u Geso-riaca, ale naši chlapci jim taky dali za vyučenou."

Allectus usrkl vína a postranním pohledem sklouzl k Teleri. Začervenal se, když vstoupila, ale jeho pozdrav byl formální. Vypadá dobře, pomyslela si, pleť má opálenou z pojíždění na slunci. A vypadá starší všechen mladistvý pel zmizel.
„A co mladíci, které máme tady," staral se kníže, „myslíš že i oni, jak říkáš, dají Římanům za vyučenou?"
„Jestliže budeme sjednoceni," prohlásil Allectus. „Jak ale jezdím po kraji, ledacos se doslechnu. Naši lidé - muži staré keltské krve - se probouzejí. Uniknout z římského jha je snad příliš troufalé, ale někteří tvrdí, že bychom se měli snažit jít i dále a zvolit si velekrále, který by sám nebyl cizincem."
Teleri přelétla pohledem k otci, který nepřestal loupat jablko, jež držel v ruce.
„A jak může být zvolen velekrál?" zeptal se kníže. „Jestliže bude náš lid schopen se spojit, římský císař se tohoto pobřeží nikdy nezmocní. Naší tragédií je, že jsme vždycky dychtili bojovat spíš jeden s druhým než proti společnému nepříteli."
„A co jestli budou souhlasit? Kdyby tak existovalo nějaké znamení, jak označit muže, které si naši bozi vyvolili!" řekl Allectus toužebně.
„Jsou mnohá znamení a mnohé výklady. Když přijde vhodná doba, náčelník se musí rozhodnout podle toho, co vidí.
Teleri užasle hleděla před sebe nevěděla, zda sejí to jenom nezdá... A co Carausius? Hovor se však již přesunul na obecnější téma, stočil se na výcvik mužů a zásoby pro jejich stravování, i trasy cest, kterými musí projet.
Noc byla teplá, a když večeře skončila, Allectus požádal Teleri, jestli by se s ním neprošla v atriu. Chvíli se procházeli mlčky. Potom se Allectus náhle zastavil.
„Teleri, proč jsi opustila Carausia? Byl k tobě krutý? Ublížil ti?"
Unaveně zavrtěla hlavou. Něco takového čekala. „Ublížil? Ne, nikdy jsem mu za to nestála. Carausius mi neudělal nic, ale kdyžjsem se na něho podívala, viděla jsem Saša."
„Nikdy jsi ho nemilovala?"
Otočila se k němu tváří. „Nikdy. Ale ty jsi ho miloval, Allecte, nebo byl pro tebe aspoň hrdinou! Co chceš, abych řekla?"
„Myslel jsem, že chce zachránit Británii!" vykřikl Allectus. „Ale bylo to jen

střídání pánů. Já jsem zůstal vždycky v jeho stínu. A ty jsi patřila k němu..."
„Myslel jsi vážně to, co jsi říkal mému otci, nebo jsi ho jenom zkoušel?" zeptala se ho Teleri po chvíli.
Dlouze si povzdechl. „Teleri, mohl bych tuto zemi vést. Vláda čerpá z peněz, nad kterými mám já správu. Pocházím z belgických princů a ze strany matky z kmene Silurů. Já vím, že to není dost. Ale kdybys mne mohla milovat - lid by šel za mnou, kdybys přijala, že se staneš mojí královnou."

Prsty si pohrávala se svými šaty. „A skutečně mne miluješ, nebo si mě chceš vzít, tak jako on, protože ti to pomůže získat moc?" Pohlédla mu do tváře a uvědomila si, že Allectus se celý chvěje.
„Teleri," zašeptal, „copak netušíš, co k tobě cítím? Zdává se mi o tobě. Když jsme se ponejprv setkali, byla jsi však avalonskou kněžkou a pak jsi najednou byla Carausiovou manželkou. Dal bych ti svoje srdce na podnosu, kdyby ti to udělalo radost, ale raději je nabídnu Británii. Dej mi svoji lásku a bude z tebe ne manželka císaře, ale velekrálovna."
„A co můj manžel?"
Pohlédl na ni a jeho ještě před chvílí čistý a otevřený pohled ztvrdl. „Budu do něj mluvit tak dlouho, až bude souhlasit..."
I kdyby jí císař dal volnost, Teleri si nedovedla přestavit, že by se dobrovolně vzdal své moci. Ale Allectus před ní klečel a jí v tu chvíli najednou na ničem jiném nezáleželo. Vzal jí ruku a políbil ji, potom ruku jemně otočil a vtiskl jí svoje rty do dlaně.
Takový jemný dotyk, pomyslela si. Allectus by jí nebránil, kdyby se zvedla a šla pryč. Když však pohlédla na jeho hlavu, bylo jí ho líto a poprvé si uvědomila, že i ona má svoji moc. Carausius ji potřeboval jako spojení s Británií a s Avalonem. Tenhle muž potřebuje její lásku.
Něžně ho pohladila po vlasech, a když vzhlédl, přijala ho do své náruče.
Posel knížete Eiddina Mynoca, který byl vyslaný k císaři, sdělil, že princovi muži budou opouštět Durnovarii o Idách Junia. Požádal, aby poslali důstojníka, který by se jich v Sorviodunu ujal v místech, kde hlavní cesta z jihovýchodu přetíná cesty dolů z Aquae Sulis a Gleva.
Několik dní před letním slunovratem se Carausius, vyčerpaný týdenním vyjednáváním s místními senátory ve Ventě, rozhodl, že se tam vypraví sám, aby je přivítal. Dosud měl na sobě germánské jezdecké kalhoty, ale jeho rádci ho přesvědčili, aby svoje menapijské tělesné strážce oblékl do římského. Napadlo ho, že nyní vypadají jako kteříkoli jiní odvedenci vyslaní do služeb na druhém konci impéria.
Když dorazili do Sorvioduna, vojáci z Durotriges tu ještě nebyli, ale počasí bylo pěkné, jasné rozhodně svádělo k tomu pobývat venku na vzduchu, a nesedět uvnitř. Nejlepší ze všeho by bylo, uvědomil si Carausius, když vedl svoje muže po durnovarské cestě, stát na palubě lodě. Byl by to krásný den na plavbu. Místo toho se musí přizpůsobit pohybu koně, na kterém sedí, a může si jen představovat, že kopcovitá krajina rozprostírající se před ním představuje mořské vlny.
Blížilo se poledne, když jeden z Menapijců vykřikl a Carausius se zahleděl do dálky. Na cestě spatřil oblak prachu. Za posledních pár let se naučil odhadnout, kolik mužů se blíží, a tak usoudil, že přijíždí asi čtyřicet mužů na koních. Jejich počet byl tak vysoký zjevně z vlastní libovůle, než že by si to vyžádala situace. Sám pobídl koně a Menapijci se za ním pustili do cvalu a spěchali v ústrety Durotrigským.

S úsměvem rozpoznal Teleřina nejstaršího bratra, s pevnější kostrou, než měla ona, ale se stejně tmavými vlasy. Pak si ale uvědomil, kdo ti jezdci musí být. Vyhlížejí dobře, říkal si, když muže pozoroval -jejich postroj, s řinčícími ozdobami a poskakujícími střapci, se více hodí na přehlídku než do bitevního pole - vypadají však energicky a rozhodně. A samozřej-imě jsou to dobří jezdci. Pouze jediný muž neseděl v sedle s takovou samozřejmostí jako ostatní.
JCarausius si zastínil oči rukou a překvapeně zamrkal, když poznal, zeje íjío Allectus. Chvíli mu to trvalo, protože mladíka viděl až doposud pokaž-|clé v římském oblečení, zatímco teď jel v šafránové tunice a karmínovém splášti, zrovna jako belgický princ, kterým ve skutečnosti byl. i Vypadalo to, že Carausius není jediný, kdo pocítil volání svého původu, Jtoyní když bojují s Římem. Usmál se, když Durotrigští před ním zvířili loblak prachu a zastavili svoje koně. Zamával jim. l „Allecte, můj chlapče, co tady děláš? Myslel jsem,

že jsi v Londiniu." il „Tohle je moje země a můj lid," odpověděl Allectus. „Proto jsem tady." . Carausius znejistěl, ale nepřestával se usmívat. „Tak jsi převedl Durot-rigské sem, aby se zúčastnili hlavního boje." Pohlédl na jezdce a jeho nepříjemný pocit zesílil, protože muži jeho úsměv neopětovali. Teleřin bratr popojel na svém koni k němu. „Mysleli jste si, že vy, Římané - nebo spíš bych měl říci vy, Germáni - jste jediní, kdo umí bojovat? Keltští válečníci dokázali, že zdi Říma se třásly strachy, když tvoji lidé ještě lezli z bažin."
Theudibert, jeden z Carausiových Menapijců něco zamumlal, ale jeho pán mu dal znamení, aby byl zticha.
„Kdybych nevěřil v tvoji odvahu," odpověděl Carausius klidně, „nežádal bych tvého otce, aby tě posílal. Británie potřebuje nyní všechny svoje syny, aby za ni bojovali - ty, jejichž předkové bojovali s císařem, i děti legií, přivedené ze Sarmatie a Hispánie a z každého koutku impéria, aby zde mohly zapustit kořeny. Teď jsme všichni Britové."
„Ty ne," usadil ho jeden z Durotrigských. „Narodil ses za mořem." „Prolil jsem za Británii svoji krev," ohradil se Carausius. „Samotná Paní z Avalonu přijala moji obec." Dosud ho myšlenka na Diernu hřála u srdce. V Portu Adurni dal více než svoji krev dal v objetí té noci svoje šéme, svůj vlastní život, a byl znovuzrozen.
„Paní Britů ji odmítá," odvětil Allectus. Válečníci ustoupili stranou, aby mohl projet jejich středem. „Dcera Eiddina Mynoca již není tvojí ženou. Spojenectví je skončeno a nemusíš jí již zachovávat věrnost." Carausiovi ztuhly rysy hněvem. Copak ten mladík zešílel? „Kmeny potřebují statečné muže," řekl v posledním pokuse o smíření, „ale ti posledních tři sta let nepozvedli zbraně jinak než k lovu. Bez pomoci britských legií se staneš snadnou kořistí, až přijde Constantius." „Legie" - Allectus opovržlivě zavrčel - „ty půjdou za každým, kdo jim zaplatí. Copak taková není historie tvého impéria? A mincovny patří mně.

Ať již z lásky, nebo pro peníze, celá Británie bude bojovat s vetřelcem. Musí je však vést muž s dávnou krví."
Carausiovi se napjala žíla na krku. „Ty..."
Allectus přikývl. „Mohlo by to být jinak, kdybys měl s Teleri syna, ona však tvoje šéme odmítla. Přenesla svoji moc na mne."
Carausius na něho nevěřícně zíral. Uvědomoval si, že nikdy nezískal Teleřinu lásku, netušil však, že ho jeho žena nenávidí. To ho bolelo, protože on na ni myslel stále s náklonností, i poté, co mu Dierna ukázala, co to je pravá láska. Část mysli, která byla dosud schopna rozumného uvažování, mu napovídala, že Allectus to říká jenom proto, aby ho ranil. A kdyby se mu Dierna tak cele neoddala, mohl by Allectus uspět. Avšak s myšlenkou na její lásku, která v něm dosud hořela jako oheň, nemohl ani smělý Allectus otřást jeho mužským sebevědomím. Byla to Dierna, ne Teleri, kdo dává moc.
Avšak Durotrigští uvěřili Allectovi a on nemůže zradit Diernu tím, že by jim řekl, jaký mu dala dar.
„Tito muži mi nejsou zavázáni," řekl pomalu, „ale ty, Allecte, jsi mi věrnost přísahal. Jak ti mohou věřit, když mne zrazuješ?"
Allectus pokrčil rameny. „Přísahal jsem věrnost římským bohům -stejným bohům, při kterých jsi ty přísahal, že budeš sloužit Diokleciánovi. Jedna porušená přísaha si žádá další oko za oko, jak říkají křesťané."
Carausius zastavil koně a přinutil Allecta, aby mu pohlédl do očí. „Mezi námi bylo víc než jen přísaha, Allecte," řekl tiše. „Myslel jsem, že se máme rádi."
Mladší muž lehce zavrtěl hlavou. „Teleri miluji víc."
Teleri, pomyslel si Carausius, ne Británii.
„Můžeš šiji vzít s mým požehnáním," řekl zachmuřeně, „a kéž ti přinese větší útěchu, než jakou přinesla mně. Pokud jde ale o Británii, věřím, že legie mají dost rozumu na to, aby neposlouchaly chlapce bez výcviku, i když se mu ruce třpytí zlatem. Je možné, že ostatní Kmeny nebudou tak dychtivé jako Belgové, kteří je porazili, ještě než přišli Římané. Můžeš se o to pokusit, Allecte, ale nemyslím si, že lid této země za tebou půjde a opustí ty, kteří přísahali věrnost mně..."
S opovržlivým gestem otočil koně. Byl tak dvě délky koně vepředu, když jeden z Menapijců varovně vykřikl. Carausius se začal otáčet a kopí, které hodil Teleřin bratr, ho zasáhlo ne do zad, ale do boku.
Chvíli nevnímal nic jiného než náraz. Potom se kopí svojí vahou uvolnilo. Upadlo na cestu a Carausius cítil pod žebry podezřelé teplo. A potom bodavou bolest. Slyšel výkřiky a třeskot zbraní. Zařehtal kůň. Udiveně hleděl před sebe a snažil se zaostřit oči. Jeden z jeho strážců šel k zemi. Ještě nejsem mrtvý, říkal si,

a muži za mne umírají! Zhluboka se nadechl a na chvíli viděl jasně. Tasil meč. Popohnal koně směrem k Allectovi, ale mezi nimi stálo mnoho mužů. Zaleskla se čepel odrazil ji svým mečem, cítil, jak se zbraně do sebe zakously, a viděl nepřítele, jak padá k zemi.

To je štěstí, pomyslel si, ale bitevní vřava stoupala a s každým okamžikem se cítil silnější. Jeho Menapijci se jím nechali povzbudit a chopili se zbraně. Čas se zastavil. Najednou před sebou neměl žádné nepřátele. Slyšel dusot kopyt a viděl, jak se Durotrigští přemísťují kolem Allecta a míří pryč. Zvedali zbraně, jako kdyby se přeli.
Jeden z Carausiových mužů vykřikl: „Pane, ty krvácíš!"
Carausiovi se podařilo vrátit meč do pochvy a chytil se za bok. „To není nic vážného," vydechl. „Utrhni kus svého pláště a stáhni to. Počtem nás převyšují, ale přesto budou naši. Jestliže je vyčerpáme teď, dvakrát si rozmyslí, aby nás pronásledovali."
„Chcete zamířit zpět do Sorvioduna?" zeptal se Aedfrid.
Vládce zavrtěl hlavou. Allectova zrada otřásla jeho sebevědomím dokud nebude vyléčen, nebude věřit nikomu. Carausius se podíval na svůj bok. Z rány prýštila krev, takže bylo těžké rozpoznat její okraje, ale měl pocit, zeje velká. Přestože se snažil nést to hrdinně, uvědomoval si, že to nezvládne hned tak nějaký lékař. To by musel do Londinia. Narovnal se v sedle a pohlédl k západu, kde se v modravých dálkách rýsovaly kopce.
„Připoutej mne k sobě," řekl Theudibertovi.
„Pane, tohle je velmi hluboká rána. Musíme pro tebe sehnat pomoc."
„Tudy," ukázal Carausius. „Jediná pomoc, které se mi může dostat, mě čeká v Letní zemi. Pojedeme zpátky, jako kdybychom se vraceli do města, a zabočíme, jakmile budeme z dohledu. Ztratí čas, až nás budou hledat na cestě. Teď pospěšme a nezdržujte se kvůli mně. Když nebudu moct sedět na koni sám, přivažte mne k sedlu když nebudu moct mluvit, ptejte se na cestu do Avalonu.

zalapala po dechu, cítíc silnou bolest v boku. Nit v je-jích prstech zašustěla a vřeteno upadlo do trávy. „Paní! Copak se stalo?" vykřikla Lina, děvče, které mělo za úkol jí tento měsíc pomáhat. „Píchla tě snad včela, nebo ses bodla do prstu?" Seběhly se další ženy a všechny projevovaly starost.
Kněžka si tiskla ruku k boku a zhluboka dýchala, aby přehlušila bolest. Srdce to nebylo cítila silnou bolest níže, pod žebry, jako kdyby její tam něco zlomilo. Ta bolest nebyla jen vnitřní. Když se dotýkala místa, kde ji bolelo, měla i citlivou kůži. Přesto, když jí ženy rozvázaly tuniku, žádnou ránu nebylo vidět. Žádné kouzlo ani kletba nemohly proniknout do Diernina obydlí proti její vůli. A existuje pouze jediná bytost, které se otevřela tak plně, že teď cítí i její bolest. Uvědomovala si, že když se milovala s Carausiem, dala mu

víc než jen svoje tělo - dala mu i část své duše. Posílala část svého já cestou, odkud přicházela bolest, a cítila, jak po ní Carausius touží.
„Je zasažena elfíni šípem," konstatovala stará Cigfolla střízlivě. „Opatrněji zvedněte, dcery moje. Musíme ji dostat do postele."
Dierna znovu ovládla svůj hlas. „Není to moje bolest. Musím si odpočinout, ale ty, Adwen, ty jdi k Posvátné studně. Někdo přichází... Pokus se zaměřit svůj vnitřní zrak, ať ti hladina ukáže, kdo to je!"
Celé odpoledne ležela Dierna v chladném přítmí svého obydlí a vší silou vůle se snažila udržet ve stavu vytržení, ve kterém sejí dařilo tlumit bolest. Postupně se její bolest stávala snesitelnější, ale naléhavý pocit, že ji někdo potřebuje, vzrůstal. Carausius ji hledá, ale najde ji včas?
Byl to dobrý plán, říkal si Carausius, který zastavil koně a zhluboka dýchal, aby přehlušil bolest. Přecenil však svoji výdrž. Přestože měl ránu převázanou, každý krok mu rozdíral raněný bok novou bolestí. Když se měl rozhodnout, zda zastavit, nebo dovolit, aby ztratil vědomí, usoudil, že bude rychlejší zastavit se. Musel tak ale činit stále častěji a při předchozí zastávce jim zadní stráž přijela oznámit, že Durotrigští jim jsou na stopě.
„Zastavíme tady, pane, a utábo-říme se," prohlásil Theudibert. Carausius zavrtěl hlavou. Bujný podrost bránil manévrování s koňmi, a přitom nebyl dostatečně hustý, aby se v něm skryli. „Potom někteří z nás budou pokračovat údolím dolů a sjedou do míst, kde je měkká půda a naše stopy bude dobře vidět, ty zatím sklouzneš na vřesoviště. Snad budeme mít štěstí a budou sledovat nás."
Císař přikývl. Tak bude zachráněna alespoň část jeho lidí. Věděl, že to je jediný způsob, jak přimět některé z nich, aby ho opustili. Allectus ho mohl

zradit, ale tito chlapci přísahali věrnost comitatu a nikdy o své vůli nepřežijí svého náčelníka.
„Kéž ti žehná Nehallenia," vzýval vlastní bohyni, aby je chránila.
Theudibert se ujal vedení, protože Carausius byl rád, že je schopen sedět sám v sedle. Přemohl touhu vykřiknout bolestí, která se ho při každém pohybu koně zmocňovala pohyboval se na hranici vědomí a mdlob.
Tato scéna se opakovala ještě několikrát během následujících dvou dnů. Menapijci byli odolní a byli zvyklí na nepohodlné cestování, ale Durotrigští znali cestu také. Použitá lest jim přinesla jistý náskok, ale nepřátelé je nakonec stejně našli. Carausiovi nezbývalo než doufat, že až dorazí do Avalonu, ochrání ho před Brity jejich úcta k tomuto posvátnému ostrovu.
Odpoledne třetího dne se z východu blížili k bažinám Letní země. V tuto dobu byl Carausius již tak slabý, že nemohl sedět na koni sám, ale byl provazem přivázán k Theudibertovi. Bažiny byly krajinou, kterou Menapijci znali, ale pro koně to nebyl dobrý terén. Dva muže na koních poslali napřed. Zůstal pouze Carausiův kůň a šest mužů, kteří se pomalu

J
blížili k okraji jezera a hledali vesnici lidí od bažin, kteří by je zavezli do Avalonu.
Nenapadlo je, že by Britové, kteří tu krajinu znali také, věděli, kam míří, a jeli napřed na okraj Poldenu, aby je předešli. Carausius, který to mohl předvídat, však byl v tu dobu již v bezvědomí. Probral se, až když nečekaně zastavili a Theudibert si nahlas povzdechl. Carausius se zmateně rozhlížel kolem sebe.
Snášel se soumrak. Přes klidnou vodu viděl na vysokých kůlech chatrče lidí od bažin. Před nimi se táhl pruh pevné země vybíhající do hřebenu a tam se proti světlu rýsovaly siluety řady jezdců.
„Schovám tě v bažinách," řekl Theudibert a odvázal provaz, kterým byli spoutaní. Provaz omotal pánovi kolem pasu.
„Ne..." bránil se Carausius. „Raději zemřu v boji. Ale pošli Aedfrida do vesnice. Musí je poprosit, aby zavolali Paní z Avalonu."
Ještě před chvílí se nemohl ani pohnout, ale teď, když měl před sebou nepřítele, byl Carausius schopen slézt z koně a tasit meč.
„To bude dobré," dodával mu odvahu Theudibert, když jezdci vyrazili směrem k nim. „Už mě unavuje utíkat." Usmál se a Carausius po chvíli jeho úsměv opětoval. Nakonec je to tak strašně jednoduché. Takový pocit míval na začátku každé bitvy, když přestalo záležet na všech plánech a přípravách a šlo jen o to postavit se tváří v tvář nepříteli. Jindy ale začínal boj nezraněný. Tentokrát může jedině doufat, že se mu podaří zasadit jednu dvě dobré rány, než ho porazí.
V uších mu zněl dusot koňských kopyt. Jeden kůň špatně našlápl a padl k zemi, ale ostatní se nad ním tyčili s hrozivou silou. Carausius uskočil stranou a bodl jezdce, který ho míjel. Theudibertovo kopí se zablyštělo a Brit padl k zemi. Ale už tu byl další jezdec císař ustoupil do bahnité vody a snažil se udržet rovnováhu, ale jeho kůň se nečekaně zastavil, jako by nevěřil podkladu, na který měl vstoupit. Jezdec, který se blížil k němu, také uklouzl. Zachytil se za hřívu, aby udržel rovnováhu Carausiův meč ho zasáhl do boku.
Okamžiky, které následovaly, vnímal Carausius už jen jako sled na sobě nezávislých obrazů. Stál zády k Theudibertovi a napůl se o druhého muže opíral. Carausius cítil náraz, pak další a věděl, že byl zasažen, ale žádné bolesti neměl. Zmateně se rozhlížel kolem sebe. Přemýšlel, zda se tak náhle setmělo, nebo zda ho opouští zrak po ztrátě krve. Přijížděli k nim další jezdci Theudibert za ním vykřikl překvapením a Carausius se potácel, když ztratil oporu. Poslední zákeřný útok Carausia vybičoval k odpovědi. Zasáhl Theudibertova vraha do krku, když se Brit shýbal, vytáhl kopí.
Carausius se motal a snažil se zůstat při smyslech. Nezbýval ale nikdo, s kým by mohl bojovat. Kolem něho ležela desítka těl, mrazivě tichých mrtvol či sténajících umírajících. Z hřebene slyšel zvuky boje, ale nikoho

neviděl. Potom zvuky utichly. Moji chrabří menapijští chlapci mi vykoupili poslední odklad smrti, pomyslel si. Nesmím jej promrhat.
Po pravici rostly vrby a jejich větve sahaly až k vodě. Jestliže se v těch větvích skryje, nikdo ho nenajde. Hlavu měl ztrátou krve lehkou, ale podařilo se mu sebrat zbytek sil, aby se mohl uchýlit do úkrytu mezi stromy.
Po tři dny držela Dierna vigilie. Její duše toužila po muži, kterého milovala. Ke konci druhého dne bylo duševní spojení, které s mužem udržovala, přerušované,

jako kdyby její milenec upadal střídavě do bezvědomí. Třetí den sejí vrátila bolest a byla tak naléhavá, že ji jen těžko vydržela. Teprve krátce po půlnoci upadla do neklidného spánku, plného nočních můr, před kterými unikala byla pronásledována zlými duchy bez tváře a topila se v moři krve.
Dierna se probudila, když její dveře ozařovalo mdlé světlo nejdelšího dne, a uvědomila si, zeji probudilo zaklepání na dveře.
„Pojď dál..." zašeptala. Posadila se a poprvé po třech dnech byla bez bolesti. Zemřel snad Carausius? To si nemyslela, protože na duši júdosud ležela tíže. Ve dveřích stála Lina a její silueta se rýsovala proti bledému nebi ozářenému svítáním. „Paní, objevil se člověk od bažin. Říká, že na kraji jezera došlo k bitvě. Jeden z válečníků došel do vesnice a z jeho řeči vyrozuměli, že musejí nalézt jeho pána a dopravit ho k Paní z Avalonu..."
Dierna se postavila, překvapena tím, jak nejistá se cítí na nohou. Popadla ale svůj plášť. Lina měla již připravený košík, kde Dierna uchovávala svoje léčitelské potřeby. Kněžka se opřela o dívčino rameno a pomalu kráčely po cestičce dolů, a než došly k pramici, na svěžím vzduchu postupně okřála. Projely mlhou a objevily se ve vesnici bahenních lidí, jejichž domky byly postaveny na kůlech mezi rákosím. Drobní snědí lidé již byli na nohou a mezi nimi byl i světlovlasý mladík, který se procházel sem a tam po břehu jezera a roztržitě se rozhlížel kolem sebe.
„Domina," pozdravil ji s drsným přízvukem, který se naučil v táboře. „Durotrigští nás napadli vedl je Allectus. Carausius byl v boji zraněn. Řekl nám, abychom ho dovezli sem. A při svatých bozích jsme udělali, o co nás požádal."
„Kdepak je?" přerušila ho Dierna.
Chlapec stísněně zavrtěl hlavou. „Poslal mne do vesnice, abych přivedl pomoc. Ale zdejší lidé viděli, jak bojují, a dostali strach. Chápu to," -rozhlížel se kolem sebe po drobných snědých lidech od bažin - „připadají mi jako děti, i když vím, že jsou to dospělí muži a ženy. Vypravil jsem se zpátky na bitevní pole a našel jsern jen mrtvé. Ale tělo mého pána mezi nimi nebylo. Za tmy ti malí nevycházejí, protože se bojí zlých duchů. Ale od rozbřesku ho hledáme, nikde jsme však Carausia nenašli!"
VELEKNĚŽKA
213
Vládce Británie ležel napůl na souši a napůl v jezeře. Ve světle nadcházejícího dne pozoroval, jak oblak krve zbarvuje vodu doruda. Nikdy netušil, že svítání může být tak krásné. Noc byla naplněna hrůznými přízraky. Celé hodiny, nebo tak mu to alespoň připadalo, strávil přelézáním přes kořeny stromů a přitom zapadal do bahna, které se ho snažilo stáhnout do svého slizkého náručí. V noci měl pocit, že má horečku, ale nyní měl čelo chladné - až příliš chladné - skoro necítil nohy a nemohl s nimi pohnout. Takhle nečekal, že jednou skončí.
Z mlhy vyplula bílá labuť, proplula kolem něho, krásná jako sen. Když tady takhle ležel a neviděl kopce, měl pocit, že je ve své zemi a leží v bažinách tam, kde si řeky rozvětvené do mnoha kanálů hledají cestu do moře. Vzpomínal, jak v jeho domovině byli muži odevzdáváni svým bohům postrojí smrti. Hořce zkroutil rty, když si uvědomil, že dvě třetiny má již za sebou. Je pobodán kopím na mnoha místech a je napůl utonulý.
Je to dar, uvažoval. Byl jsem zachráněn místo toho, abych umíral v deliriu. To nejmenší, co mohu udělat, je přispět ke svému konci...
Napadla ho moudrost, která nepocházela z tohoto života - bohyně nikdy neumírá, ale bůh dává svůj život zemi. Věděl, že takjižjednou učinil, že prostřednictvím vůle nabídl svoje bezvládné tělo jako oběť. Věřil, že bohyně je nějak využije. Dosud měl kolem pasu omotaný provaz, kterým byl připoután k Theu-dibertovi. Roztřesenýma rukama rozvázal uzel a dal si ho kolem krku. Druhý konec přivázal ke kořeni stromu. Dokud to dokáže, zůstane rovně stát, protože je krásné ráno, ale nemyslí si, že to vydrží dlouho.
Někde za těmito mlhami leží vládkyně jeho srdce.
Dozví se, uvažoval, jak ji miloval? Tento dar je pro tebe, pomyslel si, a pro Bohyni, které slouží. Narodil jsem se za mořem, ale moje smrt patří Británii. Možná na tom nezáleží. Dierna mu jednou řekla, že všichni bohové jsou jen jeden, ač mají různé tváře. Jediná věc, která ho mrzela, byla, že už asi nikdy nespatří moře.
Slunce na obloze vystoupilo a jasně se odráželo na vodě. Drobné vlnky třpytící se jako benátské zlaťáky mu připomínaly oceán... v uších mu zněl zpěv, který vyhazoval vítr v ráhnoví jeho lodě, a závrať, kterou cítil, napodobovala kolébavý pohyb plavidla na hladině. Napadlo ho, že tak jako všichni bozi jsou jen jeden, stejně tak jsou všechny vody jedna, a to prastarý oceán v lůně Bohyně.

Před ním se z moře zvedal ostrov, lemovaný útesy z červeného kamene a zelenými poli. Uprostřed bylo vidět obrys kopce, na jehož vrcholu se ve slunci třpytila pozlacená střecha chrámu.
To místo dobře znal a vzpomněl si, jak mu kněz vytetoval královské znamení na čelo a posvátné draky na předloktí. Udělal krok vpřed, paže roztáhl do pozdravu, bez ohledu na to, že za sebou nechal tělo, které se bez života sesulo k zemi.

Z vody zaslechl hlas ženy, která spojila svůj život s ním a která byla vždy jeho milovanou, jeho královnou. Teď ho hlas zval k sobě.
Dierna se procházela po břehu jezera a volala svého milence jménem. Jistě nyní, když se tak přibližovala ke Carausiovi, ji pouto mezi nimi k němu přitáhne. Uvědomovala si, že ostatní kráčejí za ní, ale oči měla zavřené a snažila se poslepu vycítit spojení mezi oběma světy. Až uspěje, bude cítit, že i druhá část duše je nablízku.
Dierna otevřela oči a zahlédla obrys muže zapleteného do kořenů stromů, ležícího napůl pod vodou, pokrytého bahnem a s kousky rákosí ve vlasech. Vypadalo to, že se pomalu stává součástí země, na které ležel. Aedfrid ji předběhl a zastavil se, když spatřil kolem Carausiova krku provaz. Třesoucíma se rukama, ve tváři výraz úcty, provaz rozvázal a pánovo tělo vytáhl na souš.
Lidé od bažin si v úžase šeptali, ale Aedfrid na Diernu upřel obdivný pohled. „Nebyla to potupná smrt. Chápeš to?"
Hrdlo její stáhlo žalem, ale přikývla. Nemohl jsi ještě chvíli počkat? křičelo její srdce. Nemohl jsi tu zůstat jenom proto, aby ses se mnou rozloučil?
„Odnesu ho a připravím mu pohřeb, jaký si zaslouží hrdina..." řekl válečník, ale Dierna zavrtěla hlavou.
„Carausius byl vyvolen naší Bohyní, aby se stal králem. Ať již v tomto životě, nebo v jiném, je svázán s touto zemí. A jeho prostřednictvím," dodala, „je i tvůj lid svázán s Británií a jednoho dne jí bude patřit. Zabalte ho do mého pláště a položte ho do pramice. Uděláme mu hrob v Ava-lonu."
Po celý den, nejdelší den roku, seděla Paní z Avalonu v posvátném háji nad studní a hlídala tělo svého vládce. Když se přesunul vítr, zaslechla útržky zpěvu druidů u Mohyly. Ildeg se obřadu účastnila místo ní a přijala roli velekněžky. Dierna byla zvyklá potlačovat svoje city, když bylo třeba něco vykonat, ale naučila se také, že jsou chvíle, kdy ani vycvičená sebekázeň nedokáže potlačit pláč srdce a kdy nelze spoléhat na žádné kouzlo.
Jisté dnes, kdybych byla v posvátném kruhu, porušila bych jeho kouzlo, uvažovala Dierna a s láskou hleděla na Carausiovu tvář. Dosud jsem plodná, ale mám pocit, jako kdyby do mne vstoupila Smrtka...
Carausiovo tělo bylo pečlivě omyto vodou z Posvátné studně a jeho strašlivé rány byly obvázány. Hrob mu přichystali vedle Gawena, syna Eilan, který byl podle pověsti také zčásti Římanem. Pohřbí ho jako krále Británie. Jeho lože však bude chladné pro muže, se kterým ulehla v radosti.
Kdybych jen mela odvahu, vrhla bych se do hrobu k němu a oslavila s ním Velký sňatek, tak jako činívali za dávných dnů, kdy královna následovala svého muže dojineho světa...
Ona ale není jeho ženou a to tížilo její duši víc než samotná ztráta

milovaného muže. Proklínala pýchu, která ji oslepila natolik, že neposlechla hlas svého srdce. Za všechno může sama, tak to nyní viděla. Bylo to její rozhodnutí, které dohnalo Carausia a Teleri do svazku bez lásky a které vedlo k Allectově zradě. Kdyby se do toho nebyla pletla, Carausius by dosud brázdil vody svého milovaného moře a Teleri by žila spokojeným životem avalonské kněžky.
Dierna se schoulila žalem a plakala za všechny.
Čas pokročil, zvuky obřadu utichly a do krajiny se vplížil dlouhý soumrak letního slunovratu. Tehdy žal, který ji svíral, pomalu ustoupil a Dierna se narovnala a rozhlédla se kolem sebe. Cítila se prázdná, jako kdyby jí slzy smyly všechen cit. Zůstala jí jediná útěšná myšlenka. Ačkoli ona pláče, jiné ženy leží dnes v noci v náručí svých manželů a jejich děti v klidu spí vedle nich, protože Carausius ubránil Británii.
Z dálky se neslo tiché bubnování, pomalé jako tlukot jejího srdce. Dierna se postavila, když kolem procházelo procesí bíle oděných druidů. Scházeli dolů cestičkou od Mohyly. Ustoupila stranou, aby mohli zvednout máry, a připojila se za ně. Procesí se znovu dalo do pohybu. Přicházeli k okraji jezera, kde již čekala černě zahalená pramice, aby dopravila Pána moří na jeho poslední plavbu.
Hrob vykopali na Strážním kopci, nejvzdálenějším ostrově, který byl zahalen v mlhách a tvořil vstupní bránu do Avalonu. Pro ty, kteří nedovedli mlhami projít,

to nebylo nic zajímavého, ale chudý venkovský lid od bažin, se shromáždil u jeho paty. Před dávnými časy zde byl pohřben další ochránce Avalonu tak, aby jeho duše mohla nadále chránit údolí. Druidové vítali jako svého ochránce i Carausia, když sem přijel minule. Hodí se, aby jeho tělo leželo vedle muže, pro kterého byla složena píseň.
Než dorazili ke Strážnímu kopci, padla tma. Hroby byly osvětleny . pochodněmi v jejich světle byly rysy muže, který tu ležel, měkké. Světlé hábity druidů svítily ve tmě a odrážely se od modrých šatů kněžek. Dierna však byla zahalena v černém, a přestože světlo z ohně zářilo jako padající hvězdy a odráželo se od zlatých nití v jejím černém závoji, nemohlo proniknout její stín, protože dnes večer to byla Paní tmy.
„Slunce nás opustilo..." řekla kněžka tiše, když zpěv ustal. „Po dlouhém dni, kdy se k nám vrátilo, padla noc. Od této chvíle se bude síla slunce stále zmenšovat, až do zimního slunovratu, kdy nastane vláda zimy." Jak mluvila, zdálo se, že slábne i světlo pochodní. Učení zabývající se tajemstvími kladlo velký důraz na cyklické proměny v přírodě nyní jim porozuměla z hloubi duše.
„Duch tohoto muže nás opustil..." Když pokračovala, hlas měla vyrov- naný. „Stejně jako slunce vládne ve dne ve vší nádheře a každý večer •ijj zapadá. Kam se poděje, když nás opustí? Říká se, že se odebere dojižních krajin. Stejně tak i duše tohoto muže pocestuje do Letní země. Truchlíme nad jeho ztrátou. Ale víme, že v srdci hluboké zimní tmy se znovu zrodí slunce. A tak toto tělo dáváme zpět zemi, ze které bylo zrozeno, v naději,

že jeho zářivá duše se převtělí do jiného těla a objeví se znovu, až ji bude Británie potřebovat."
Když pochovali tělo do hrobu a začali jej zasypávat, zaslechla Dierna, že někdo pláče, ale sama měla oči suché. Její slova jí nepřinesla naději. Přesto, vědoma si toho, že Carausius se nevzdal boje, když se osud obrátil proti němu, byla rozhodnutá sama se také nevzdat.
„Carausius zvítězil. Zvítězil ve světě duší. V tomto světě dosud žije jeho vrah a chvástá se svým činem. Udělal to Allectus. Allectus, kterého Carausius miloval, a ten za svoji zradu zaplatí! V tuto chvíli, až proud přinášející sílu se změní v proud zkázy a pádu, právě teď jej proklínám."
Dierna se zhluboka nadechla a pozvedla ruce k nebi. „Síly noci, volám vás, ne na základě kouzla, ale pradávných zákonů nutnosti, abyste se snesly na vraha. Kéž mu den nepřinese štěstí, oheň nedodá tepla a nečeká ho více láska, dokud neodpyká svůj zločin!"
Otočila se a začala vzývat vody jezera, které se rozkládalo pod ní.
„Síly moře, lůno, ze kterého jsme všichni zrozeni, mocný oceáne, jehož proudem jsme všichni unášeni, smyjte každou cestu, kterou zvolí! Pozvedněte svoje vody a obklopte vraha, ó, moře, utop ho ve svém temném přílivu!"
Poklekla vedle hrobu a zabořila prsty do hlíny.
„Síly země, které nyní odevzdáváme tělo, kéž muž, který jej zabil, nenajde klid na tvém povrchu! Kéž pochybuje o každém kroku, který učiní, o každém muži, na kterém je závislý, i o každé ženě, kterou si zamiluje, dokud ho nepohltí propast, do které spadne."
Dierna se znovu postavila a slabě se usmála na udivené tváře kolem sebe. „Jájsem Paní a přivolávám na Allecta, syna Cerialis, kletbu Avalonu. Tak jsem pravila a tak se stane!"
Kolo roku se stočilo k období sklizně. Přestože bylo stále hezky, zemí se začaly šířit bouřlivé zvěsti. Vládce zmizel. Někteří tvrdili, zeje mrtvý, že ho zavraždil Allectus. Jiní to však popírali, protože nevěděli, kde je jeho tělo. Věřili, že se někde skrývá před nepřítelem. Jiní zase šeptali, že uprchl za moře, aby se podřídil Římu. Jisté bylo jedno: Allectus se prohlásil za císaře a rozesílal svoje jezdce po celé Británii, aby svolali náčelníky a velitele, aby mu v Londiniu složili přísahu věrnosti.
Lidé v Londiniu se radovali. Teleri jejich křik zneklidňoval. Zatáhla kožené záclonky ve své krytém voze. Uvnitř bylo dusno, ale aspoň k ní tolik nedoléhal křik z ulice. Nebojí vadil pohled tolika očí, které se na ni upíraly? Když tu byla minule s Carausiem, bylo to něco jiného. Ale tehdy, když se k němu připojila, byl již přijat jako vládce. Rozdíl je v tom, že tentokrát je přímo účastná obřadu. Měla by být hrdá a vzrušená. Proč, uvažovala, se cítí jako zajatec, kterého předvádějí na znamení vítězství římského dobyvatele?
Když dorazili do baziliky, bylo to lepší, ačkoliv i zde se shromáždilo

mnoho lidí. Stoly byly připravené na hostinu. Knížata a soudci, kteří za nimi

seděli, si je nepřehlíželi ani tak se zvědavostí, jako s očekáváním. Teleri se snažila držet hlavu vysoko, ale neopouštěla svého otce.
„Čeho se bojíš?" ptal sejí kníže. „Jižjsi ženou císaře. Kdybych to byl jtušil, když jsi byla mladé děvče, že vychovávám budoucí Paní Británie, byl •jbych ti zaplatil řeckého učitele."
Vrhla na něho letmý pohled a spatřila, jak mu šibalsky zablýsklo v očích. Pokusila se o úsměv.
. •< Barevná skvrna na konci dlouhé uličky se přeměnila v postavy. Uviděla (Allecta, oblečeného v purpurovém plášti přes karmínovou tuniku vedle velkých mužů po svém boku vypadal drobně. Když ji spatřil, oči se mu rozzářily.
| „Kníže Eiddine Mynocu, buď vítán," pozdravil formálně. „Přivedl jsi ílvoji dceru. Dovol, ať tě požádám, abys mi ji dal za ženu." • „Ale, pane, proto jsme přišli..."
l: Teleri hleděla z jednoho na druhého. Copak jí se nikdo nezeptá? Ale "•Zřejmě dala svůj souhlas tu noc v Durnovarii a co se stalo potom - zabití Carausia a všechno co bylo pak -je jen následek.
Udělala krok vpřed a Allectus ji vzal za ruku.
Hostina, jež následovala, neměla konce. Teleri se nimrala v jídle a lhostejně naslouchala hovorům. Mluvilo se o daru, který dal Allectus vojákům při svém prohlášení se za císaře. Stalo se tradicí, že císař při svém zvolení, zvlášť když to byl samozvanec, dával vojákům dar, ale Allectus se překonal ve štědrosti. Na druhé straně kupci zjevně doufali ve větší přízeň. Pouze náčelníci se starou keltskou krví jí věnovali nějakou pozornost. Uvědomila si přitom, že její otec měl pravdu, že vlastně přijeli i kvůli ní.
V době, kdy se měli ženich a nevěsta odebrat na lože, měl Allectus již hodně upito. Teleri se musela zapřít, když se o ni opíral, a uvědomila si, že ho vždycky viděla jen naprosto střízlivého. Objetí prvního manžela bylo něco, co musela vydržet. Když ale pomáhala Allectovi ze šatů, začala pochybovat, zda tento muž bude vůbec schopen splnit svoji manželskou povinnost.
Teleri dostala Allecta do velké postele a lehla si vedle něho. Teď, když jsou o samotě, musí se ho na jisté věci zeptat - přinejmenším na to, jak zemřel Carausius. Nepřekvapilo ji, že se cítila provinile, když se dozvěděla o tom, že byl zavražděn od chvíle, kdy přijala Allectovu lásku, pochopila do jisté míry, co měl v úmyslu. Nečekala však, že bude cítit bolest.
Když se ale obrátila ke svému choti, Allectus již chrápal. Uprostřed noci í Allectus křičel ze spaní, že se blíží Constantius s velkou armádou mužů se i zkrvavenými kopími. Tiskl se k ní, vzlykaje, a Teleri ho musela konejšit jako malé dítě. Byl šťastnější, dokud sloužil Carausiovi. A ona, pokud nebyla přímo šťastná, si aspoň uchovávala svoji důstojnost. Koho z těch tří by mohla obviňovat za tuto tragédii? Možná za všechno může Dierna, pomyslela si hořce.

Allectus se po chvíli probudil, začal ji líbat a jeho laskání bylo čím dál tím vřelejší, až si ji se zoufalou vášnivostí vzal celou. Brzy znovu usnul, ale Teleri ležela dlouho ve tmě a nemohla spát. Snila o svobodě, a dobrovolně si zvolila tuto klec. Ale stalo se a teď to musí vydržet.
Když konečně Teleri usínala, uvědomila si, že se modlí k Bohyni tak jako naposledy, dokud byla děvče, kdy snila o tom, že uteče z otcovy síně.
V Avalonu i Dierna trpělivě snášela svůj osud. Proklela Allecta zda bude kletba splněna, to již ponechá na vyšších silách. Nějakou dobu to vypadalo, že na tom vyšším silám nezáleží. Uběhlo první výročí od Ca-rausiovy smrti a svět se hnal dál, aniž by tomu věnoval pozornost. Kněžka čekala, ale nevěděla na co.
Uběhl další rok. Jestliže Británie nebyla spokojena s Allectovou vládou, nikdo se neodvážil říci proti němu něco nahlas. Dál platil barbarům a saské pobřeží zůstávalo v klidu. I Constantius utrpěl škodu, přestože porazil Carausiovo loďstvo. Jak Carausius předvídal, bude to chtít čas i peníze, aby se postavily dopravní lodě a galéry, které by je střežily. Teprve potom by mohli Římané okupovat tento ostrov.
Měsíc plul vysoko na obloze. Přestože ho ubývalo, dosud jeho zář zastiňovala letní hvězdy. Rákosí na Domě panen se blyštělo a sloupy lemující cestu, kudy se ubírá procesí, svítily. Dierna se zhluboka nadechla chladného nočního vzduchu. Všude kolem bylo ticho. To, že nemůže spát, je způsobeno neklidem duše. Něco se mění a odráží se to v jejích prožitcích.
Uplynul další rok od té doby, co Británie odmítla pána z Avalonu, kterého ona vyvolila. Po tu dobu velekněžka neopustila ostrov. Občas se k ní však donesly zvěsti, že Constantius konečně zahájil okupaci. Někteří tvrdili, že připlul až k Londiniu a že tam s ním bojují jednotky velekrále. Jiné zprávy hovořily o

jednotkách, které se vylodily v Clausentu a míří na Callevu. Kdyby žil Carausius, použila by všech avalonských kouzel, aby mu pomohla. Ale takhle se již nikdy nebude plést do záležitostí vnějšího světa.
Dierna už se chtěla vrátit do postele, když zahlédla, že někdo běží vzhůru do kopce. Byla to Lina, která měla za úkol držet stráž u Posvátné studny. Velekněžka jí ustaraně spěchala v ústrety.
„Uklidni se, jsem tady u tebe," konejšila děvče, objala je kolem ramen a zavedla na jednu z laviček. „Vydýchej se. Teď jsi v bezpečí..." Držela Linu, dokud děvče nepřestalo vzlykat a třást se. „Řekni mi, dcero moje, co tě tak polekalo?"
„Studna!" Lina se přerývaně nadechla. „Na hladinu svítil měsíc, odrážel se v nijako v zrcadle. Pohlédla jsem do vody a najednou zahalila hladinu mlha a pak jsem spatřila muže bojující s meči. Bylo to strašné! Tolik krve! Byla jsem ráda, že neslyším jejich výkřiky."

)(„Byli to Římané? Vidělas Allecta?"
„Myslím, že ano - římští vojáci napadli britský tábor. Stany hořely. Ve světle měsíce a ohně to bylo dobře vidět. Římané byli plně ozbrojeni, ale naši lidé spali. Někteří z nich měli čas popadnout štít, ale většina z nich nebyla vůbec ozbrojena. Rozpoutal se zuřivý boj, který vedl tmavovlasý muž se zlatou čelenkou. Bojoval udatně, ale ne moc úspěšně."
Allectus! Napadlo Diernu. Konečné začíná působit moje kletba.
„Jeden po druhém byli zabiti muži, kteří ho chránili. Římané vyzvali krále, aby se bránil, ale on nemohl, tak ho probodli kopím, A znovu a znovu, dokud nepadl mrtev k zemi."
„Je tedy mrtev," řekla Dierna nahlas, „a Carausius byl pomstěn. Lež v pokoji, můj milovaný, i ty, který jsi ho zradil, V dalším životě se snad znovu setkáme."
Na podzim, kdy se císař Constantius vyhříval na slunci pochlebování, kterým ho zahrnovalo hlavní město, jež pro Řím dobyl, sužovaly zemi velké deště. V avalonském údolí byla Mohyla zahalena v mlze a těžké mraky se vznášely nad vodou, jako kdyby mlhy chránily ostrov před vnějším světem. Přestože nad krajinou ležely černé mraky, měla Dierna pocit, že z ní byla sňata velká tíže. Kněžky, které vycítily její náladu, začaly hovořit o stavbě nových zdí kolem výběhu pro ovce, protože, jak jí s pláčem sdělovaly, jedna z oveček uprchlá a nebyla k nalezení. Po týdnu trvalého deště mraky prořídly a nad krajinou se vznášela jen řídká mlha, kterou brzy proniknou sluneční paprsky. Po tolika měsících nečinnosti zatoužila Dierna po nějakém pohybu a nabídla se, že se vydá ovci hledat.
Nebyla to snadná věc. Po dešti voda stoupla a z míst, která byla obvykle suchá, se staly bažiny. Dierna pečlivě volila cestu, v duchu uvažujíc, proč to hloupé zvíře opustilo kopec. V měkké půdě však snadno našla jeho stopy a vydala se po cestičce kolem kopce nad Posvátnou studnou a dolů ovocnými sady. Stopy vedly dál až ke kraji jezera směrem k nízkému kopci Briga s náhrobkem obklopeným jabloněmi.
Dierna se zastavila a ustaraně se rozhlížela kolem sebe, protože kopec, který byl obvykle pouze ze zdvořilosti nazýván ostrůvkem, se stal skutečným ostrovem. Nad vodami ležela mlha, dosud příliš hustá, aby bylo vidět nebe, ale byla už prozářena sluncem. Zdálo sejí, že pod stromy vidí něco šedého. Věděla, kudy vede cesta, i když ji neviděla. Našla si větev, kterou sem naplavila voda, a s ní se začala brodit vodou.
Kolem ní se válela mlha, která při prvním kroku připomínala lehký závoj, ale při třetím to již byla těžká záclona, která zakrývala jak cíl její cesty, tak místo, odkud vyšla. Zachvátila ji stará panika. Bahnitá voda jí sahala až ke kotníkům. Tohle je moje vlastní žerné! musela si připomenout. Tyhle cestičky znám od té doby, co jsem začala chodit - dovedla bych najít cestu i poslepu či ve snu!
Zhluboka se nadechla a snažila se ukáznit a uklidnit se, tak jak to dokázala po většinu let, co žila v Avalonu.

Když jí přestalo hučet v uších, zaslechla volání.
„Dierno, pomoz mi!"
Byl to slabý výkřik, plný vyčerpání, a ozýval se odněkud zdálky. V mlze byly všechny zvuky přidušeny. Dierna se však vrhla vpřed.
„Je tady někdo prosím... slyší mě vůbec někdo?"
Dierna vzrušeně dýchala, přemožena vzpomínkou. „Becco!" Hlas měla stažený.
„Nepřestávej volat! Becco, už jdu za tebou!" Vrhala se vpřed, holí nahmatávala cestu před sebou.
„Ach, Bohyně, prosím - tolik jsem se snažila, abych našla tu správnou cestu..."

Její slova vymizela do ztracena. Ale stačila. Dierna se otočila a zjistila, zeje v hluboké vodě, pomocí jiných smyslů než zraku se snažila najít cestu, jako když hledala Carausia. Konečně zahlédla pod stromem postavu, která se tiskla ke kořenům, a byla to žena.
Viděla zmáčené tmavé vlasy připomínající vodní trávu a hubenou, bahnem potřísněnou ruku. Tělo, kterým se tiskla ke stromu, bylo drobné jako tělo dítěte. Dítě to ale nebylo. Dierna uchopila ženu do náručí a přivinula ji ke svým prsům. Hleděla do očí Teleri.
„Myslelajsem..." Byla celá zmatená. „Myslelajsem, žejsi moje sestra..."
Z Teleřina obličeje zmizel úžas. Zavřela oči. „Ztratila jsem se v mlze," vysvětlovala šeptem. „Od té doby, co jsi mne poslala pryč, mám pocit, že jsem se ztratila. Snažila jsem se dostat zpátky do Avalonu."
Dierna na ni hleděla beze slov. Když se dozvěděla o Teleřině sňatku s Allectem, chtěla proklít i ji, ale neměla dost sil. Vypadalo to však, že i bez jejího prokletí byla Teleri potrestána stejnými silami, které sklátily Ca-rausiova vraha. Ale Teleri byla dosud živá. Mlha se na ně snášela jako lepkavý závoj. Z celého světa viděla jen Teleri, sebe a jabloň.
„Prošla jsi mlhou..." řekla Dierna pomalu. „To dokáže jenom kněžka, nebo jsi musela projít pohádkovou říší."
Jako z hluboké vody přicházely myšlenky k Dierně. Dokáže odpustit této ženě, kvůli níž se Allectova láska obrátila proti jeho pánu? Dokáže odpustit sama sobě za to, že si byla tak jista, že poznala vůli Bohyně, která je všechny zapletla do této zkázy? Dierna si povzdechla a zbavila se břemene, o kterém nevěděla, zeji tíží.
„Nejsem ta, koho jsi hledala... Promiň..." zašeptala Teleri.
„Že nejsi? Slibuji, že se ke každé ženě v této svatyni zachovám jako ke své sestře, matce či dceři, jako ke své příbuzné..." Hlas kněžky získal na síle, když opakovala přísahu Avalonu.
„Dierno..." Teleri se na ni podívala, temné oči ve vyčerpaném obličeji sejí leskly slzami. Dierna se pokusila o úsměv, ale nyní sama plakala, držíc druhou ženu ve svém náručí a chlácholíc ji jako dítě.
Netušila, kolik času uběhlo, než sejí vrátil klid. Dosud je zahaloval bílý závoj mlhy a bylo chladno.
„Zdá se, že tu zůstaneme uvězněny, dokud se nezvedne mlha," řekla vesele. „Hlady však trpět nebudeme, protože stromje plnýjablek." Něžně
VELEKNĚŽKA
221
Teleri opřela o kmen stromu a jedno jablko utrhla. Když je trhala, všimla si, že se zachvěl vzduch za ostrovem a pak, jako kdyby se zjevila z mlhy, bylo vidět postavu ženy v malé loďce bahenního lidu odrážející se holí.
Ustrnula a hleděla upřeně před sebe. Ta žena jí připadala známá, přesto, když si představila lidi z vesnice u bažin, nedovedla k ní přiřadit jméno ani tvář. Přestože bylo chladno, neznámá žena byla bosá, byla oblečena do jeleních kůží a na čele měla zavěšené jasně červené plody.
„Zdravím tě," našla konečně hlas. „Unese tvoje loďka dvě ztracené duše zpátky k Mohyle?"
„To je Paní z Avalonu a budoucí Paní z Avalonu. Proto jsem tady..." přišla odpověď.
Dierna užasla a v tu chvíli pochopila, kdo pro ně přijel. Uklonila se. Rychle, aby Královna vil nezmizela tak náhle, jak se objevila, naložila Teleri do loďky a nastoupila za ní. V další chvíli již plavidlo klouzalo po hladině. Mlha v těchto místech byla velmi hustá a svítila bíle tak, jak se občas stává, když člověk projíždí do vnějšího světa.
Když vypluly z mlhy, objevilo se ale jasné světlo Avalonu.
DIERNA VYPRÁVÍ:
Včera večer, když nastal první úplněk po jarní rovnodennosti, usedla Telen na prorocký stolec. Dlouho jsme už neuskutečnily tento způsob vidění-od doby Paní Caillean, kdy kněžky ještě nežily v Avalonu - ale dávné vzpomínky druidů na tento rituál zůstaly živé. Málokdy teď mívám vidění, ale naše touha spatřit budoucnost byla tak velká, že jsme se rozhodly tento pokus provést.
Teď vládne světu Konstantin, syn Constantia, a křesťané, kteří-jak se nějakou dobu zdálo – byli oslabeni vlastními hádkami, se za Diokleciánova pronásledování spojili, jsou mocní a v oblibě jeho nástupce. Římští bohové jsou spokojeni, zeje lid Británie také uctívá, aniž by je potlačil. Ale Bůh křesťanů je žárlivý pán.
V Avalonu usedla na stolec velekněžky Telen, tmavé vlasy jí rámovaly obličej jako závoj a posvátné byliny jí umožnily vidění toho, co se stane.
Viděla, jak Konstantin vládne v lesku, a jak po něm nastupují jeho synové, kteří nestojí za nic. Další, který přišel po nich, se snažil vrátit ke starým bohům,

ale zemřel mladý a daleko od domova. V té době znovu napadli Británii barbaři a po nich muži Eriu. Navzdory všemu však ostrov vzkvétal jako nikdy předtím, kromě chrámů starých bohů. Jejich ruiny bez střechy, vypleněné křesťany, kteří nazývali naši Bohyni démonem, se vyčítavě zvedaly k nebi.
V té době se prohlásil za vládce jiný britský vojevůdce, který napodobil Carausia, a plavil se s legiemi do Galie. Byl poražen a muži, které odvezl pryč, zůstali v Armorice. A teď se do impéria začala z Germánie valit jedna vlna barbarů za druhou konečně vešli branami Říma. Británie, kterou posléze opustily legie, vyhlásila nezávislost.
Uběhlo více než století a pomalovaní lidé ze severu se znovu drali k jihu a pustošili zem. Telen mluvila o novém pánu, kterého muži zdravili jako velekrále Vortigerna. Krví patřil k dávnému lidu jako Allectus, ale aby ochránil svůj lid, přivedl ze zámoří, stejně jako Carausius, saské válečníky.
Snažila jsem se pozastavit sled vidění, abych se zeptala, jakou roli v této podivné budoucnosti může sehrát Avalon.
Telen odpovídala, výkřikem beze slov, zmámena obrazy příliš chaotickými, než aby šije dovedla vysvětlit.
Teď Teleri spí. Můj klid byl narušen, protože, jak odpočívám, znovu v mé paměti ožívají obrazy, které ona viděla, a v této zemi, která odmítá Bohyni a všechnu je jí moudrost, mám strach o kněžky, které přijdou na tento posvátný ostrov po nás.
t v
Část
440–452 n. L
17
Británii bičoval ostrý ledový vichr. Přestože do samhainu zbývalo ještě deset dní, v poslední bouři jako by celá země vybledla a v každé trhlině zůstal zbytek sněhu. Vítr rozséval po zemi chlad. Dokonce i cestování po rovných římských cestách se stalo nebezpečným a zrádným. Ostrov Mona, oddělený od hlavní britské pevniny úzkým kanálem, ležel ponořený do mrazivého klidu. Obyvatelé toho ostrova neviděli již několik dní žádného cizince.
Proto byla Viviane nanejvýš překvapená, když vyhlédla ze dveří kravského chléva a spatřila, jak se po cestičce k hospodářskému stavení blíží pocestný. Velký mezek s vystouplými kostmi, na kterém cizinec jel, byl zablácený až po břicho. Tělo cestovatele bylo zahaleno do plášťů a šál, takže bylo vidět pouze jeho nohy. Překvapeně vzhlédla a projel jí záchvěv poznání: tohohle muže přece zná. Bylo to však málo pravděpodobné. Sehnula se, aby zvedla těžkou nádobu s mlékem, a pomalu se vypravila zpátky k domu. Drobnýma nohama našlapovala na cestu posetou zledovatělými loužemi.
„Táti, přichází nějaký cizí člověk..."
V její mluvě bylo slyšet zpěvavý přízvuk severanů, ačkoliv se narodila v místě, kterému se říká Letní země. Její soukojenecjí kdysi pošeptal, že pochází z místa, které sejí zdálo ještě divnější: z jakéhosi ostrova jménem Avalon, který není vlastně součástí tohoto světa. Otec ho tehdy okřikl, a vskutku, pokud byla vzhůru, nevěřila tomu, copak může být místo uprostřed souše ostrovem? Ve svých snech si ale na tu zem někdy vzpomínala a potom se probouzela s pocitem podivné ztráty. Její skutečnou matkou byla Paní, to bylo všechno, co s jistotou věděla.
„Jaký cizinec?" ptal se její otec Neithen, který přicházel zezadu od kůlny s náručí plnou dříví na podpal.
„Vypadá jako hromada hadrů, je celý zabalený proti chladu, ale to my nakonec taky," usmála se na něho.
„No tak, běž dovnitř, děvče, než ti mléko zmrzne."
Viviane se zasmála a klopýtala dovnitř. Neithen však zůstal venku a pozoroval mezka, jak se přibližuje k domu. Viviane postavila nádobu s mlékem na zem, sundala si plášť a naslouchala hlasům zvenku. Bethoc, matka, která ji vychovávala, přestala míchat obsahem hrnce na ohni a také se zaposlouchala.
„Taliesine! Přece jsi to ty," slyšela Viviane, jak říká Neithen. „Který zlý vítr tě zavál až sem?"
DCERA AVALONU
225
„Vítr vanoucí z Avalonu, ten nečeká, až bude počasí milosrdné," odpověděl příchozí zvučným a krásným hlasem, přestože byl zastřený chladem.
„Nezdá se mi, že bys vážil tak dlouhou cestu jenom proto, abys předal Viviane pozdrav od její matky k samhainu!" odpověděl Neithen. „Pojď dál, muži, než nám tu zmrzneš. Nechtěl bych, aby se povídalo, že nejlepší bard Británie umrzl na mém prahu. Nu tak, běž, já ti zavedu mezka do chléva ke kravám."
Dveře se otevřely a vysoká štíhlá postava vklouzla dovnitř. Viviane sebou trhla, nespouštěla z muže oči. Když začal odkládat svršky, padaly na podlahu před

ohništěm drobné kousky ledu. Pod všemi vrstvami teplého oblečení měl cizinec na sobě bílý vlněný šat. Postavu měl znetvořenou pouzdrem z tulení kůže, ve kterém skrýval harfu. Sundal si je z ramene a opatrně položil na zem.
S povděkem se narovnal. Všimla si, že má nádherné ruce a vlasy nad vysokým čelem tak světlé, že nedokázala říci, zda jsou zlaté nebo stříbrné. Bude vypadat pořád stejně, i když zestárne, napadlo ji. I teď jí připadal starý. Neušlo mu, že ho děvče pozoruje, a oči se mu překvapením rozšířily.
„Ale vždyť jsi ještě dítě!"
„Už mi bylo čtrnáct, jsem dost stará na to, abych se vdávala!" odpověděla a vytáhla se. Překvapil ji sladký úsměv, do kterého se jeho tvář roztáhla.
„Ale jistěže - zapomněljsem, že jsi jako tvoje matka, která mi sahá sotva k ramenům."
Uklonil se její nevlastní matce, jejíž tvář ozářil slabý odlesk z ohně. „Nechť Bohyně žehná tomuto domu a ženě, která zde vládne," řekl nezně.
„A stejně tak poutníku, který nás poctil návštěvou," odvětila Bethoc, „ačkoliv se nedomnívám, že nám přinášíš požehnání."
„Ani já ne," přidal se Neithen, který procházel dveřmi.
Pověsil svůj plášť a Bethoc zatím nalila návštěvníkovi do dřevěného poháru jablečné víno a dodala: „Přesto tě srdečně vítám, večeře bude brzy hotová."
Otočila se zpátky ke kotli, který visel nad ohněm, a Viviane začala připravovat dřevěné misky.
„Tak," řekl Neithen, „jakou máš novinu?" Viviane se chvíli zastavila, aby si ho vyslechla, misku držela bez pohnutí v ruce.
Taliesin si povzdychl. „Před měsícem zemřela dcera Paní, Anara."
Moje sestra, pomyslela si Viviane a zpytovala samu sebe, zda ucítí nějaký smutek. Na děvče si však nepamatovala.
„Byla to ta, co byla provdána za Vortigerna?" zeptala se Bethoc tlumeným hlasem.
Její manžel zavrtěl hlavou. „To byla Idris, ale ta už je taky mrtvá. Slyšel jsem, že zemřela při porodu." Obrátil se zpět k Taliesinovi. „To nerad slyším..." Chvíli vyčkával a v duchu uvažoval, proč by se bard vypravoval na tak dalekou cestu, aby jim tohle sdělil.

„Posílá mne paní Ana, abych Viviane přivedl do Avalonu..." řekl Ta-liesin.
„Tady jsem doma!" vykřikla Viviane a hleděla z otce na barda.
Taliesinova tvář zvážněla. „Já vím. Ale paní Ana tě potřebuje."
„Otče! Řekni mu, že mne nepustíš!" vykřikla.
Taliesin se překvapeně podíval na druhého muže. „Ty jsi jí to neřekl?"
„Co mi neřekl?" Vivianin hlas stoupl. „Co má na mysli?"
Neithen se začervenal, ale do očí jí nepohlédl. „Že nejsem tvůj otec a nemám právo tě tady držet, pravdu, kterou, jak jsem doufal, se nikdy nedozvíš."
Otočila se k němu. „Čí dcera tedyjsem? Říkáš, že nejsi můj otec. Řekneš snad za chvíli, že Paní není moje matka?"
„Ale taje tvoje matka, o tom není pochyb," chlácholil ji Neithen zdrceně. „Věnovala mně a Bethoc tento dům, když mi tě dávala na vychování. Slíbila, že půda bude vždycky naše a ty budeš naší dcerou, pokud ovšem obě tvoje sestry nezemřou, aniž by po nich zůstala holčička. Jestliže teď zemřela starší dcera, kterou si Paní ponechala u sebe, aby se z ní stala kněžka, potom jsi její jedinou nástupkyní."
Viviane cítila, jak zbledla. „A když řeknu, že jet nechci, nic na tom nezměním?"
„Potřeby Avalonu jsou důležitější než všechna naše přání," řekl Taliesin něžně. „Moc mne to mrzí, Viviane."
Hrdě vztyčila hlavu a potlačila slzy. „Potom ti nebudu nic vyčítat. Kdy musíme vyrazit?"
„Nejraději bych řekl hned, ale chudák můj mezek si musí trochu odpočinout. Vyrazíme ráno za svítání."
„Tak brzy!" zavrtěla hlavou. „Proč mne neupozornila dřív? Proč to přišlo tak nečekaně?"
„To smrt, má drahá, přichází nečekaně. Jsi dost stará na to, aby ses začala učit, a brzy nebude počasí vhodné k cestování. Jestliže tě nepřivedu teď, nedostaneš se do Avalonu do jara."
Viviane lezla na půdu, aby si sbalila věci, a tekly jí slzy. Cítila se najednou jako sirotek. Bylo jí jasné, že matka ji k sobě povolala ne z lásky, ale z potřeby. Avalon je krásný sen, ale nechce opustit muže a ženu, kteří jí byli otcem a matkou, ani ten skalnatý ostrov, který se naučila nazývat svým domovem.
Taliesin seděl u ohně, v ruce držel svařené jablečné víno. Dobře a v teple se vyspal, poprvé po několika dnech. V tomto domě panoval příjemný poklid. Ana volila dobře, když dala dceru na vychování Neithenovi. Je jen škoda, že děvče

tady nemůže zůstat. Vzpomínka ho zanesla k Paní, když ji viděl naposledy, široké čelo jí brázdily nové vrásky, ústa měla nad špičatou bradou pevně semknutá. Někdo by mohl říci: malá ošklivá žena, ale ode dne, kdy Taliesin poprvé přišel před dvaceti lety k druidům, byla pro něj Bohyní.

Aně se dostalo stejného vzdělání jako její matce, kterou vychovala její teta, to mu alespoň říkali. Nedědilo se pokaždé z matky na dceru, ale po řadu století byly mnohé z dětí Avalonu provdány do domů britských vládců a ti zase posílali svoje dcery zpátky na Svatý ostrov, aby se z nich staly kněžky. Anino dítě může nepřímo vysledovat svoje předky až k Si-anne, která prý byla dcerou Královny vil.
Nějaký pohyb upoutal jeho pohled. Vzhlédl. Viděl nohy navlečené do nohavic a chráničů, jak se pomalu soukají dolů z půdy. Překvapeně pozoroval podivnou postavu, nahoře oblečenou do volné tuniky, jak sestupuje po žebříku, a když sestoupila dolů, obrátila k němu vzdorně zamračenou tvář. Taliesin pozvedl jedno obočí a výraz Viviane se změnil v pobavený úsměv.
„Jsou to věci tvého soukojence?"
„Učili mne, že mám jezdit oblečená jako muž proč bych se tedy pořádně nevystrojila? Je ti to proti mysli? Myslíš, že matce se to nebude líbit?"
Rty se mu zvlnily rychle potlačeným smíchem. „Nepotěší ji to." Svatá Brigo, pomyslel si, chová se zrovna jako Ana. Jaká zajímavá léta nás asi čekají.
„Taky dobře," řekla Viviane prostořece a posadila se vedle něj, ruce složila na kolena. „To taky nechci. Jestli bude něco namítat, řeknu jí, že mně se nelíbí, že mne chce vyrvat z domova!"
Taliesin si povzdechl. „To ti nemohu mít za zlé." Nebylo od ní hezké, že tě poslala pryč tak malou a pak té bez jakéhokoli varování volá zase zpátky, jako kdybys byla loutkou, se kterou se dá manipulovat, pomyslel si, ale Ana vždycky dovedla využít své moci. I já jsem pocítil, jak tahá za moje nitky.
Všiml si, jak Viviane ztuhla tvář úžasem, a uvědomil si, že mu četla myšlenky. Bez velkého rozmýšlení udělal rukou zamítavé gesto její překvapení zmizelo a v klidu uchopila šálek. Musí si dávat pozor. Tahle bytůstka možná podědila matčino nadání, i když je její mysl dosud necvičena. A před Paní z Avalonu nedovedl nikdy nic skrýt.
Slunce se přehouplo přes poledne, když vyrazili. Taliesin seděl na svém mezku a Viviane na jednom z houževnatých poníků, užívaných v kopcích na severu. Voda ležící mezi ostrovem a souší zmrzla, a tak po ní mohli přejet. Projížděli vesnicí, která vyrostla poblíž legionářské pevnosti v Se-gontiu a vyjeli na cestu, vedoucí do Děvy, kterou Římané postavili přes vrch Deceangliské země. Viviane nikdy nejela dále než na ostrov Mona, a tak začala být brzy unavená. Přesto se snažila svému doprovodu stačit a nedat najevo únavu ani slabost. Druida, který byl zvyklý nevěnovat požadavkům těla žádnou pozornost, ani nenapadlo, že by mladé děvče mohlo těžko snášet dlouhé hodiny strávené v sedle. Viviane přestože byla drobná, měla houževnatou postavu snědých lidí od bažin, kterým se podobala, a něco vydržela. Matku neviděla od pěti let, ale byla rozhodnutá neprojevit před ní žádnou

slabost. Nepřestávala přemýšlet o tom, kdo by mohl být její otec a zda i on žije v Avalonu. Možná by šiji oblíbil.
A tak jela a na tvářích jí umrzaly slzy. V noci uléhala tak unavená, že těžko usínala, bolelo ji celé tělo. Ale postupně, jak pokračovali v cestě, si zvykla na pohyb v sedle, i když se jí jízda ani zvíře, na kterém jela, nelíbily. Připadalo jí, že poník je posedlý touhou po nezávislosti - trval na tom, že pojede po svém, ne jak chce ona.
Oblast mezi Děvou a Glevem byla jen málo poznamenána Římem. V noci si vyhledali přístřeší pastevců nebo místních lidí žijících v kopcích. Ti si vážili druida, jako kdyby je navštívil bůh, a Viviane přijali jako jednu z nich. Jak postupovali směrem k jihu, začínaly být cesty lepší, i když zima byla stále stejná. Občas zahlédli taškovou střechu vily obklopené širokými poli.
Kousek na sever od Corinia zabočil Taliesin na cestu vedoucí k jedné takové vile. Bylo to pohodlné starodávné místo se stavením obklopujícím malé nádvoří.
„Bývaly doby," poznamenal druid, když vjížděli dovnitř, „kdy byl kněz mého postavení uctíván jako host v každém britském domě a projevovali mu úctu i Římané, jako knězi příbuzné víry. Za těchto dnů však jsou duše lidí otrávené křesťany, kteří všechny ostatní víry nazývají vírou zlých duchů, i když uctívají laskavé bohy. Musím cestovat v převlečení potulného barda a odhalím se jen těm, kteří si považují starých zvyků."

„Ajaká je tohle usedlost?" zeptala se Viviane, když začali štěkat psi a lidé vystrčili hlavy ze dveří, aby se podívali, kdo to přijel.
„Tito lidé jsou křesťané, ale nejsou to žádní fanatici. Junius Priscus je dobrý muž, který pečuje o zdraví svých lidí i zvířat a nechává na nich, jak budou pečovat o svoji duši. A moc rád poslouchá hru na harfu. Tady budeme dobře přijati."
Urostlý muž s hřívou rezavých vlasů vycházel z domu, aby je uvítal, kolem něho pobíhali psi. Vivianin poník si zvolil tuto chvíli, aby se vzepjal a trhl sebou. Měla co dělat, aby ho zvládla, ale to už je Priscus vítal ve svém domě.
Povečeřeli po starém římském způsobu, muži leželi na lehátkách a ženy seděly na lavicích poblíž ohniště. Dcera jejich hostitele, Priscilla, osmiletá dívenka s velkýma očima, která byla téměř tak vysoká jako Viviane, byla svými hosty fascinována. Seděla na židli u jejích nohou, a kdykoliv Viviane dojedla, nabízela jí další pokrmy. Vřviane jedla hodně, protože jejich hostitelé v předchozích dnech byli chudí lidé a Viviane měla strach, že jídlo, o které se s ní dělí, jim bude v zimě chybět. Teď měla pocit, že uběhlo spoustu času od doby, kdy se naposledy dosyta najedla a pobyla v teple. Soustředila se na jídlo a nevěnovala příliš pozornosti rozhovoru, který se rozpředl kolem ní. Konečně byla nasycena a uvědomila si, že se mluví o velekráli.
„Můžeš ale říci, že Vortigern si vedl tak špatně?" zeptal se Taliesin

a postavil šálek s vínem na stůl. „Copak si nevzpomínáš, jak jsme byli zoufalí, když nás z Říma navštívil biskup Germanus a byl povolán, aby vedljednotky proti Piktům, protože předtím, než se přidal k církvi, sloužil v legiích? To bylo toho roku, co se narodilo toto dítě." Usmál se na Viviane a pak se znovu obrátil ke svému hostiteli.
„Sašové, které Vortigern usadil na severu, udrželi malovaný lid v patřičných mezích. Tím, že přestěhoval Votadiny do Demetie a Cornovie dolů do Dumnonie, umístil silné Kmeny tam, kde nás ochrání před Iry. A náčelník Anglů Hengest a jeho muži střeží saské pobřeží. Pouze když je mír, můžeme si dovolit válčit mezi sebou, připadá mi však kruté, že by měl být Vortigern potrestán za to, že uspěl v občanské válce."
„Je příliš mnoho Sášů," řekl Priscus. „Vortigern dal Hengestovi celé Cantium, aby podporoval svůj lid bez povolení od krále. Zatímco rada podporovala Vortigerna, já jsem s ním souhlasil, ale Ambrosius Aurelia-nus je právoplatným vládcem, stejně jako byl před ním jeho otec. Bojoval jsem za něj u Guollopa. Kdyby jeden ze soupeřů rozhodně vyhrál, věděli bychom na čemjsme, ale takhleje Británie na prodej, jako to dítě, kterého král Šalamoun nabídl k rozdělení mezi dvě matky. To pak bylo zavražděno, aby bylo učiněno zadost jejich pýše."
Taliesin zavrtěl hlavou. „Nu dobrá, už si vzpomínám na královu hrozbu, která přivedla hádavé ženy k rozumu, snad naši vůdci udělají totéž."
Jeho hostitel si povzdechl. „Milý příteli, to bude chtít něco víc než jen hrozbu. To bude chtít zázrak." Tvář měl ještě chvíli zachmuřenou, potom se zvedl a usmál se na svoji ženu a dvě děvčata. „Ale tohle není veselé vyprávění pro zimní večer. Teď, když jsem vás nakrmil, potěšíš nás, Taliesine, písní?"
Ve vile strávili dvě noci a Viviane ji jen nerada opouštěla. Ale druidové učí svoje kněze určovat počasí a Taliesin řekl, že jestliže se na cestu nevypraví hned, nedorazí do Avalonu, než začne sněžit. Když se loučili, malá Priscilla se přitiskla k Viviane a slibovala, že na ni nikdy nezapomene. A Viviane, která poznala, že děvče má dobré srdce, uvažovala, zda v Avalonu někdy najde takovou přítelkyni.
Příští i další den strávili na cestě, odpočinuli si jen pár hodin v pastevcově boudě u cesty. Během dlouhé jízdy toho Viviane moc nenamluvila, jen občas zamumlala nějakou kletbu na adresu poníka. Další den přenocovali v hostinci v Aquae Sulis. Na Viviane silně zapůsobily nádherné budovy, které nyní začínaly pomalu chátrat, i zápach síry, který se nad lázněmi vznášel. Neměli však dost času pořádně si město prohlédnout. Příští den ráno se vydali na cestu do Lindinis.
„Dorazíme dneska do Avalonu?" ozvala se za ním Viviane. Taliesin se otočil cesta se stáčela do Mendipských kopců a zvířata zpomalila.
Zamyslel se. „Kdybychom měli dobrého koně, zvládli bychom to, ale tahle zvířata jdou svým tempem, jestli vůbec. Pokusíme se o to."

Uprostřed odpoledne pocítil na ruce vlhkost. Podíval se na nebe a spatřil husté

mraky, ze kterých se začal snášet první sníh. Zvláštní bylo, že jak začalo sněžit, jako by se i oteplilo, ale bard si uvědomoval, že se mu to jenom zdá. Děvče si nestěžovalo, ale brzy potom, když přeťali cestu vedoucí k dolům na olovo, začalo se stmívat. Taliesin zabočil na cestu směřující ke skupině domů obklopených stromy.
„V létě tady vyrábějí tašky na střechu," oznámil jí Taliesin, „ale v tuhle dobu tu nikdo nebude. Jestliže sem nanosím víc dříví, než spálíme, nebude jim vadit, že se tam vyspíme užjsem tam přespával."
Místo bylo vlhké a bylo vidět, zeje dlouho nepoužívané. Chvíli trvalo, než se vzduch prohřál. Viviane sedéla blízko ohně a třásla se zimou. Bard mezitím začal vařit vodu na řídkou ovesnou kaši.
„Díky," ozvala se unaveně, když bylo jídlo hotové. „Je pravda, že se mi nechtělo cestovat, ale děkuji ti za tvoji péči. Můj otec - totiž můj nevlastní otec - by se o mne nestaral lépe."
Taliesin na ni vrhl letmý pohled a rychle se sklonil, aby nabral kaši ze své misky. Její snědá pleť byla ještě bledší než obvykle, ale v tmavých očích jí tančily plamínky.
„Jsi můj otec?" položila bardovi otázku.
Na chvíli se překvapeně odmlčel. Přemýšlel o té otázce, protože něco podobného ho napadlo za dlouhé cesty také. O slavnosti, při které byla počata, přišel poprvé na beltanské ohně jako novopečený kněz. A Ana, i když byla
O pět let starší než on a již porodila dvě dcery, byla krásná jako Bohyně. Vzpomíná si, zeji líbal, znovu si vybavuje chuť medoviny, která z jejích úst chutnala sladce. Ale tehdy tu noc byli všichni opilí a vycházeli si vstříc při tanci a zase se rozcházeli. Občas se nějaká dvojice začala vzájemně l dotýkat, přitiskla se k sobě a odklopýtala do stínu, aby se spojila ve staro- m dávném rituálu, nejstarším z tanců. Vzpomíná si, jak jakási žena v jeho l náručí krátce vykřikla a on vydal svoje šéme i svoji duši. Tehdy si poprvé | v milostném vytržení pořádně neuvědomoval, co dělá, a nepamatuje si její tvář ani jméno.
Děvče dosud čekalo na odpověď.
„Na to se mne nesmíš ptát." Pokusil se o úsměv. „Žádný zbožný muž si nemůže činit nároky, zeje otcem dítěte Paní. I ti zvířecí Sašové se dovedou chovat lépe. Narodila ses z posvátného avalonského rodu a to je vše, co ti já, nebo kdokoli jiný, může říci."
„Přísahal jsi, že budeš mluvit pravdu," řekla mu rozladěně. „Nemůžeš mi ji tedy říci?"
„Každý muž by si na tebe s radostíčinil nárok, Viviane. Dobře jsi snášela
1 nepohodlí této cesty. Až se sama zúčastníš beltanských ohňů, možná pochopíš, proč ti nemohu odpovědět. Pravda je taková, milé dítě -je to možné, ale nevím to jistě."
Viviane pozvedla hlavu a pozorně se na něho zahleděla. Přestože byl zvyklý ovládat se, nedokázal odvrátit tvář.
„Jestliže jsem o jednoho otce násilím přišla," řekla konečně, „musím najít druhého. A vím, že žádnému muži bych tak ráda neříkala otče jako tobě."
, Taliesin se na ni zahleděl seděla schoulená u ohně jako malý hnědý] ptáček. Poprvé od té doby, co se z něj stal bard, nedovedl najít slova. ! Myšlenky mu vířily v hlavě. Ana bude možná litovat, že mne na tuhle cestu l vyslala. Tahle dcera není jako Anara, aby ji pokorné poslouchala, ať již v tom, že přinese vodu nebo se podvolí své smrti, tak jak jí přikáže Paní. Já toho však litovat nebudu —jaká bude z tohoto dívčete kněžka pro Avalon!
Viviane dosud čekala.
, „Možná bude lépe, když tvé matce o tom nebudeme nic říkat," řekl konečně, „ale jedno ti slibuji - budu se snažit být ti co nejlepším otcem."
| Když dorazili k jezeru, snášel se již soumrak. Viviane si prohlížela , krajinu bez nadšení. Po včerejším sněžení byly bažiny bílé, zapadané i sněhem bylo i rákosí u břehů. A sníh stále padal. Kaluže zmrzly a led se í zakusoval do cínově šedé vody dlouhými povlaky, které se v mdlém světle třpytily. Kousek dál spatřila u břehu několik chatrčí vystavěných na kůlech, které vyčnívaly z bažin. Na druhé straně vody rozeznala kopec, jehož y vrchol se ztrácel v mracích. Při pohledu na ta místa zaslechla slabé vyzvánění.
„Tam jedeme?" zeptala se.
Taliesinova tvář ožila nečekaným úsměvem. „Doufám, že ne - ačkoli, < kdybychom nebyli lidmi z Avalonu, Inis Witrin by byl jedinou posvátnou zemí, kterou bychom kdy uviděli."
Zvedl kraví roh, jehož konec se stáčel do spirály a který visel z větve vrby, a zadul. Tichý vzduch prořízlo hlasité zatroubení. Viviane byla zvědavá, co se stane. Bard hleděl směrem k chatrčím. Zahlédla, jak se pohnulo něco, co

považovala za hromadu smetí.
Byla to stará žena, zabalená do vlněných hadrů s otrhanou kapuci z šedé kožešiny. Podle její velikosti a tmavých očí, což bylo to jediné, co bylo z její tváře vidět, musí patřit k lidem od bažin. Viviane přemýšlela, proč se Taliesin na ženu tak divně dívá, napůl pobaveně a napůl ustaraně, jako člověk, který hledá na cestě zmiji.
„Ctěný pane a mladá dámo, loď nemůže v takové zimě vyplout. Nechcete využít pohostinnosti v mém domě a počkat na lepší počasí?"
„Ne, to nechceme," odpověděl Taliesin rozhodně. „Přísahal jsem, že tohle dítě zavezu do Avalonu, co nejrychleji to půjde. Jsme už po cestě vyčerpaní. Chceš, abych nedodržel přísahu?"
Žena se lehce zasmála a Viviane naskočila husí kůže, ne však ze zimy. „Jezero je zamrzlé. Možná byste mohli přejít na druhou stranu pěšky." Pohlédla na Viviane. „Jestli ses narodila jako kněžka, musíš ovládat vnitřní zrak, a ten ti napoví, kam můžeš šlápnout. Máš dost odvahy vyzkoušet to?"

Děvče mlčelo. Již od raného dětství mívala Viviane vidění, ale jen útržkovité a zlomkovité, a věděla, že pokud se jí nedostalo náležitého vzdělání, nemůže takovému zraku věřit. Měla ale dost zkušeností na to, aby pochopila skrytý význam v tomto rozhovoru, kterému tak úplně ve všem nerozuměla.
„Led je zrádný - zdá se pevný a pak se najednou rozlomí a ty spadneš do hlubin," řekl bard. „Bylo by to neštěstí, když jsem dítě dovedl až sem, kdyby se utopilo..."
Slova zůstala viset v ledovém vzduchu a Viviane měla pocit, že stařena sebou trhla, ale muselo sejí to jenom zdát, protože za chvíli se otočila, zatleskala a ostrým hlasem v jazyce, který dívka neznala, na někoho zavolala.
Po žebřících rychle slézali drobní snědí muži zahalení v kožešinách. Byli tak rychle dole, jako kdyby je po celou dobu pozorovali. Z úkrytu v rákosí vytáhli dlouhou a nízkou pramici, na kterou mohli naložit i jejich zvířata. Na přídi lodě byla vyvěšena nějaká tmavá látka. Jak loď vytahovali, skřípalo to a praskalo a Viviane byla ráda, že se nemusí předvádět. Nechala by ji ta stařena skutečně jít po ledě? uvažovala. Jistě věděla, jak je tenký.
Uvnitř lodě byla hromada kožešin. Viviane se do nich vděčně zachumlala. Od vody čišel ledový chlad a vál studený vítr. Muži se začali bidly odrážet ode dna. Překvapilo ji, když si všimla, že stařena, kterou považovala za jednu z venkovanek, si sedla na příď. Seděla vzpřímeně, jako kdyby necítila žádný chlad. Vypadala však jinak než ostatní a Viviane měla pocit, zeji zná.
Dopluli doprostřed jezera. Lidé od bažin se odráželi ode dna, vítr zesílil a bárka se kolébala ve vlnách. Viviane si uvědomila, že skrz padající sníh nyní vidí velmi dobře na zastíněný břeh ostrova, s kulatým kostelem z ponurého šedého kamene.
„Paní, teď svoláš mlhy?" zeptal se jeden z mužů britským jazykem.
V minutě strašlivého omylu si Viviane myslela, že mluví k ní. Pak ke svému překvapení viděla, jak žena povstává. Teď jí nepřipadala ani malá, ani stará. Dívčina tvář musela prozradit její city, protože zahlédla, jak se žena uštěpačně usmála a otočila se tváří k ostrovu. Viviane viděla svoji matku naposledy, když jí bylo pět, a nedovedla si vybavit její tvář, teď ji však poznala. Vyčítavě se zahleděla na Taliesina - měl ji varovat!
Ale její otec, jestli to vůbec byl její otec, hleděl na Paní, která každým okamžikem nabývala na výšce a kráse. Teď pozvedla ruce. Chvíli stála, tělo prohnuté do oblouku vzývání potom jí ze rtů splynuly podivné slabiky v jednom jasném zvolání a spustila paže.
Viviane cítila v kostech chvění, které je přeneslo z jedné skutečnosti do druhé. Ještě než se začala mihotavě zvedat mlha, věděla, co se stane. Oči se jí však rozšířily úžasem, když v posledních paprscích slunce, které ve světě, jejž znala, nesvítilo, zahlédla třpytící se ostrov Avalon. Na kamenech

věnčících Mohylu neležel žádný sníh, ale pobřeží bylo jako pocukrované a větvě jabloní vypadaly pod sněhem rozkvetle. Před nimi se prostíral Avalon, dosud ne zcela oddělený od světa lidí. Přivírala oči oslněné zvláštním světlem. Po všechna léta, která potom strávila v Avalonu, jí už ostrov nikdy nepřipadal tak krásný.
Veslaři zabírali vodu a loď se rychle blížila ke břehu. Již je vyhlíželi. Z kopce sbíhali bíle odění druidové i děvčata a ženy v různých odstínech přirozené vlny nebo v modrých šatech kněžek. Paní Avalonu odvinula šály, které ji zahalovaly, vystoupila na břeh a natáhla ruku k Viviane.

„Moje dcero, buď vítána v Avalonu."
Viviane už chtěla ruku uchopit, ale pak se zarazila a všechna únava po cestě najednou vybuchla v jejích slovech.
„Když jsem tak vítána, zajímalo by mne, proč ti trvalo tak dlouho, než jsi pro mne poslala, a jestli jsem tvoje dcera, proč jsi mne bez slůvka varování vytrhla z jediného domova, který jsem poznala?"
„Nikdy neuvádím důvody, proč něco dělám," zchladil ji hlas Paní.
Viviane si najednou ten tón vybavila ze svého raného dětství očekávala příval něhy a místo toho ji čekal chlad, šokující víc než rána.
Potom Paní dodala trochu něžněji: „Má dcero, přijde doba, kdy i ty budeš jednat stejně. Teď však už kvůli sobě musíš projít učením a naučit se sebekázni jako kterákoli novicka nízkého původu, která se vzdělává na tomto ostrově. Chápeš to?"
Viviane beze slůvka hleděla na Paní. Nedovedla o ní smýšlet jako o své matce. Ta dala jednomu z děvčat pokyn.
„Rowan, zaveď ji do Domu panen a dej jí oblečení novicky. Bude zasvěcena v síni před večeří."
Děvče bylo drobné, z šály, kterou sidalo přes hlavu a přes záda, vykukovaly světlé vlasy. Když byly z dohledu Paní, dívka jí řekla: „Nemusíš se bát..."
„Já se nebojím. Já mám vztek!" sykla Viviane.
„Proč se tedy tak třeseš?" smála se blonďatá dívka. „Skutečně nemáš, čeho se bát. Paní nekouše. Ani moc neštěká, jestli si dáš pozor, co říká. Za nějaký čas, to mi věř, budeš ráda, že jsi tady."
Viviane zavrtěla hlavou a pomyslela si: Kdyby se na mne matka aspoň zlobila, mohla bych jí uvěřit, že mne má ráda...
„Pořád nám dává otázky. Někdy je netrpělivá, ale nikdy jí nesmíš dát najevo, že z ní máš strach - to ji moc rozzlobí. A nikdy tě nesmí vidět plakat."
Pak jsem se uvedla dobře, když jsem dala najevo vzdor, pomyslela si Viviane. Když cestou sem přemýšlela o své matce, takhle si jejich setkání nepředstavovala.
„Už jsi ji někdy viděla?"
„Je to moje matka," odpověděla Viviane a těšil ji úžas, který se objevil

v dívčině tváři. „Ale ty ji jistě znáš lépe než já -viděla jsem ji naposledy, když jsem byla hodně malá."
„To by mne zajímalo, proč nám to neřekla!" vykřikla Rowan. „Možná si myslela, že bychom se pak k tobě chovaly jinak. Neboje to snad tím, že svým způsobem jsme všechny její děti. Teď jsme tu čtyři novicky," pokračovala dívka, „ty, já, Fianna a Nella. Budeme spát společně v Domě pa-
nen.
Došly do budovy. Rowan jí pomohla sundat si šaty zaprášené z cesty a umýt se. V tuto chvíli Viviane nijak nelitovala, že si musí svléci šaty z vnějšího světa. Ráda si oblékne třeba pytel, jen když bude čistý a suchý. Ale šaty, které jí Rowan oblékla, byly z hustě utkané látky barvy ovesné mouky a přes ramena jí dala plášť z šedé vlny, měkký a teplý.
Když vstoupily do síně, zjistily, že i Paní se převlékla. Po staré ženě nebylo ani stopy. Vítala je v dlouhých šatech a tmavomodrém plášti a na čele měla věneček z podzimních plodů. Tentokrát, když jí Viviane pohlédla do tmavých očí, poznala ne sice matku, na kterou si vzpomínala, ale tvář, kterou vídala, když se podívala do lesního jezírka.
„Děvče, pročpak jsi přijela do Avalonu?"
„Protože jsi pro mne poslala," odpověděla dívka. Viděla, že matčiny oči potemněly zlostí, ale vzpomněla si, co říkala Rowan, a hleděla na ni směle. Záchvěv nervózního smíchu, který zazněl mezi dívkami stojícími za ní, utichl, když na ně Paní pohlédla.
„Chceš se stát avalonskou kněžkou ze svobodné vůle?" zeptala sejí Paní přísně a upřeně šiji prohlížela.
Tohle je důležité, pomyslela si Viviane. Mohla by přikázat Taliesinovi, aby pro mne zajel až do Mony, nemůže mne však přinutit, abych tu zůstala, ani on, ani ona, ať má sebevětší moc. Potřebuje mne a dobře si to uvědomuje. Chvíli odolávala chuti to odmítnout.
Nakonec se rozhodla, že zůstane, ale ne z lásky k matce, ani ze strachu, ani ne proto, aby se skryla před chladem vnějšího světa, který je sužoval při cestě přes jezero i během cesty s Taliesinem začaly se v ní totiž probouzet smysly, které v ní dřímaly, dokud byla na farmě. Když je matka provedla mlhami, Viviane okusila moc kouzla, pro které po matce zdědila vlohy, a zatoužila užít šijí víc.
„Ať jsem přijela z jakéhokoli důvodu, chci tady zůstat z vlastní svobodné vůle,"

řekla jasným hlasem.
„Potom tě přijímám ve jménu Bohyně. Odteďka buď zasvěcena Avalonu." A poprvé od té doby, co přijela, ji matka objala.
Zbytek večera ji ve vzpomínkách splynul v jedno - dostalo sejí napomenutí, že musí uctívat všechny ženy společenství jako své příbuzné a byly jí představeny jménem. Musela slíbit, že zůstane čistá. Jídlo bylo jednoduché, ale dobře připravené a teplo z ohniště ji napůl uspalo, ještě než večeře skončila. Děvčata ji se smíchem zavedla zpátky do Domu panen, ukázala jí její postel a dala jí noční košili, která voněla levandulí.

Nemohla však hned usnout. Na postel nebyla zvyklá, stejně jako ji rušilo oddechování ostatních děvčat a praskání budovy ve větru. V duchu si opakovala všechno, co se s ní stalo od té doby, co si pro ni přijel Taliesin - připadalo jí to jako sen.
Ve vedlejší posteli zaslechla Rowan, jak se otáčí na posteli. Tiše ji zavolala jménem.
„Co se děje? Je ti zima?"
„Ne." Na těle ne, pomyslela si Viviane. „Chtěla jsem se tě zeptat... jsi tady už nějakou dobu... co se stalo s Anarou? Jak zemřela moje sestra?"
Rowan hned neodpovídala, konečně si dlouze povzdychla.
„Zaslechla jsem jen, co se šeptalo," řekla po chvíli. „Nevím to jistě. Ale... byla zasvěcená jako kněžka a vyslali ji do mlh, aby se sama vrátila zpátky. Možná ani samotná Paní neví, co se doopravdy stalo. Ale nesmíš prozradit, že jsem ti to řekla... od té doby nikdo nevyslovil Anařino jméno. Jenom jsem slyšela, že když se nevrátila, sliji hledat a našli ji v bažinách utonulou..."
18
Paní z Avalonu se procházela sadem nad Posvátnou studnou. Na větvích se začínala tvrdá zelená jablka pomalu červenat. Stejně jako dívky, které sedí Taliesinovi u nohou, pomyslela si, jsou malé a dosud nezralé, ale vyrostou. Teď již slyšela dívčí hlasy a bardův hluboký bas, který jim odpovídal. Zahalila se kouzlem, které jí umožnilo projít neviděna, a přistoupila blíž.
„Od té doby, co do této země přišli Římané, existují čtyři poklady, které střeží Avalon," řekl bard. „Víte, které to jsou a proč jsou posvátné?"
Čtyři novicky seděly společně na trávě, ostříhané hlavičky měly nakloněné na stranu, jak poslouchaly. Jedna byla světlá, druhá rezavá, třetí hnědá a poslední černá. Vlasy měly zkrácené kvůli pohodlí byl to obvyklý účes na léto. Viviane se tomu bránila, protože vlasy byly na ní to nejkrásnější, měla je lesklé a husté jako koňskou hřívu. Kvůli tomu si i poplakala, ale jen když byla sama.
Světlovlasé děvče, Rowan, zvedlo ruku. „Jedním z nich je tajemný meč, je to tak? Je to zbraň, kterou nosil Gawen, jenž byl jedním z dávných králů?"
„Nosil ji Gawen, aleje mnohem starší, byl ukut z ohně spadlého z nebes..." Když jim tu legendu vyprávěl, bardův hlas zněl jako recitace.
Viviane naslouchala se soustředěným výrazem. Ana jí chtěla sdělit, že to, zejí kněžky ostříhaly vlasy, nebylo míněno jako trest. Ale Paní z Avalonu nikdy nevysvětluje svoje chování a dítěti by nijak neprospělo, kdyby ji rozmazlovala. Úžasem zadržela dech, když namísto Vivianiny tváře

spatřila Anařin bledý obličej vznášející se nad vodou, s vlasy zapletenými do rákosí. Znovu si musela říkat, že Anara zemřela, protože to bylo slabé dítě. Kvůli ní musí Viviane trpět a snášet vše, co je nutné, aby ji posílilo.
„A co jsou ostatní poklady?" ptal se teď Taliesin.
„Pak je tam, myslím, kopí," řekla Fianna, jíž se odráželo slunce od podzimně zbarvených vlasů.
„A podnos," dodala Nella, stejně vysoká jako Viviane, i když byla mladší. Nad čelem měla chomáč hnědých kudrnatých vlasů.
„A pohár," zašeptala Viviane, „o kterém se říká, zeje stejný jako kotel Ceridwen a grál, který Arianrhod uchovávala ve svém křišťálovém chrámu, posetém perlami."
„Je to jedna a tatáž nádoba, která obsahuje posvátnou vodu ze studny. Kdybyste se na poklady podívaly bez přípravy, mohly by vám připadat stejné jako všechny ostatní podobné předměty. Tím se učíme, že i věci každodenního života mohou být velmi posvátné. Když se jich však dotknete..." zavrtěl hlavou... „porušíte kouzlo. Dotýkat se tajemství bez přípravy, znamená smrt. A proto je uchováváme ukryté před lidským zrakem."
„Kde?" zeptala se Viviane a její výraz nabyl ostřejší podoby. Čím se poruší? uvažovala její matka, zvědavostí, úctou, nebo touhou po moci?
„I to je jedno z tajemství," odpověděl Taliesin, „které se dozvědí jen

zasvěcenci, kteří jsou povoláni, aby se stali jejich strážci."
Viviane se narovnala a přimhouřila oči, když bard pokračoval.
„Pro vás stačí, když budete vědět, co ty poklady jsou a co znamenají. Učíme se, že symbol neznamená nic a skutečnost je všechno - a skutečnost, kterou tyto symboly obsahují, spočívá ve čtyřech živlech, ze kterých jsou seskupeny: v zemi, vodě, vzduchu a ohni."
„Neříkal jsi nám snad, že symboly jsou důležité?" zeptala se Viviane. „Mluvíme o živlech, ale nemůžeme jim porozumět. Symboly jsou to, co naše mysl používá při kouzlech..."
Taliesin pohlédl na děvče obzvlášť něžně a Ana pocítila nečekanou bolest. Je příliš dychtivá, pomyslela si. Musíme ji vyzkoušet.
Viděla, že Viviane se celá chvěje a otáčí se. Bez ohledu na Anino kouzlo děvče vidělo, jak tam stojí jeho matka. Ana opětovalajejí chladný pohled. Viviane se po chvíli začervenala a odvrátila tvář.
Paní se pak otočila a rychle zmizela mezi stromy. Je mi šestatřicet, pomyslela si, a dosud jsem plodná. Mohu mít další dcery. Ale do té doby je mým jediným dítětem a jedinou nadějí Avalomi tohle dívče.
Viviane seděla na patách a masírovala si záda. Za ní se vinula cestička vyložená vydrhnutými kamínky před ní ležely suché oblázky. Bolela ji kolena a ruce měla zarudlé a odřené od neustálého máčení ve vodě. Když oblázky oschly, vypadaly zrovna tak jako ty, které ležely před ní. Byly již potřetí omyté.

• První omývání bylo pochopitelné, protože občas se stalo, že se zatoulaly krávy z pastvin a potřísnily cestičku. A Viviane měla na starosti čištění kamenů, protože občas krávy pásala.
Ale bylo nutné omýt kameny i podruhé a potřetí. Nebála se žádné těžké práce na farmě svého nevlastního otce si zvykla dělat nejrůznější věci. Ale jaký mělo duchovní význam opakovat práci, kterou udělala dobře a pečlivě? Nebo pást dobytek, což dělávala doma?
Chtěli, aby uvěřila tomu, že Avalon je teď jejím domovem, pomyslela si nešťastně, když ponořila štětec do kbelíku a zběžně přetřela další oblá-zek. Domov je ale místo, kde je člověk vítán a kde ho mají rádi... Paní jí dávala jasně najevo, zeji nepovolala do Avalonu z lásky, ale z potřeby. A Viviane dělala, co se po ní chtělo, zatvrzele a bez radosti. Bylo by něco jiného, říkala si, a uchopila další oblázek, kdyby se učila kouzla. To však bylo určeno starším žákyním. Novicky poslouchaly pouze pohádky pro děti a mohly se účastnit jako služebné všech slavností společenství. A nemohla ani utéci! Občas některé ze starších děvčat doprovázelo Paní na cestách, ale mladší dívky Avalon nikdy neopustily. Kdyby se o to Viviane pokusila, ztratila by se v mlhách, nebo by bloudila tak dlouho v bažinách, až by se utopila jako její sestra.
Možná kdyby ho poprosila, Taliesin by ji vzal pryč. Věřila, zeji miluje. Byl však ovládán Paní - riskoval by vůbec její hněv kvůli dceři, která třeba ani není jeho? Za rok a tři čtvrtě, po dobu, co byla tady, viděla Viviane svoji matku doopravdy rozzlobenou jenom jednou, když se Ana dozvěděla, že velekrál odložil svoji manželku, ženu, které se dostalo vzdělání v Avalonu, a vzal si dceru saského Hengesta. Cíl jejího hněvu byl v Lon-diniu mimo její dosah a pro vztek, který v ní ta urážka Avalonu vzbuzovala, nenašla žádný ventil. Tehdy atmosféra na ostrově zhoustla a byla nabita takovým napětím, že Viviane překvapovalo, že obloha zůstávala modrá. Bylo jasné, že to, co jí její učitelé říkali o nutnosti ovládnout svoje city, je pravda. Budu si zkrátka muset počkat na vhodnou příležitost, říkala si Viviane, a posunula se o kousek dopředu. Mám dost času. Až dosáhnu věku, kdy budu zasvěcena, až mne pošlou do mlh, zkrátka odtud odejdu...
Slunce zvolna zapadalo, mraky se měnily ve zlaté vlajky a vzduch se lehce chvěl, jako když se svět ocitne na rozhraní noci a dne. Viviane si uvědomila, že si bude muset pospíšit, aby byla s prací hotova do večeře. A už jí docházela voda. Vstala a vydala se po cestičce s kbelíkem, aby si nabrala další.
Studna byla obehnána kamennou zídkou a její víko se odstraňovalo pouze při určitých obřadech. Kanálkem odtékala voda do Zrcadlového jezírka, do kterého se kněžky dívaly, když si přály vidět budoucnost, a odtud přetékala dál do koryta mezi stromy, ze kterého se mohla nabírat na pití nebo jiné účely, jako bylo například čištění oblázků.
Když Viviane procházela kolem Zrcadlového jezírka, uvědomila si, že jde velmi pomalu, jako by ji něco přitahovalo. Jak ji učil Taliesin, záleží

na skutečnosti, ne na symbolech, a skutečnost byla taková, že voda v ryte byla

tatáž jako voda v jezírku. Rozhlédla se kolem sebe. Čas ubíi a nikdo nebyl nadohled... Viviane rychle přistoupila k jezírku a chtěla nabrat vodu. Jezírko bylo plné ohně. Kbelík jí vyklouzl z ruky a zarachotil o kameny. Viviane mu nevěnovala pozornost, poklekla a zahleděla se na hladinu. Zachytila se za okraj jezírka, a pozorně hleděla na obrazy, které se jí nabízely, nedokázala pohled odvrátit. Celé město hořelo. Rudé plameny olizovaly domy, zlatavé jazyky šlehaly po zdech a velký sloup černého kouře zastínil nebe. Postavy se míhaly proti tomu jasu, vynášely z hořících domů předměty. Nejdřív si myslela, že se lidé snaží zachránit svůj majetek pak si všimla, že v rukou se jim třpytí zbraně. Nějaký muž upadl a krev se mu valila z krku, jeho vrah se zasmál a vrhl mrtvolu na plachtu, kde již byla hromada těl.
Na ulicích ležela mrtvá těla v horním okně zahlédla tvář s ústy otevřenými v němém výkřiku. Světlovlasí barbaři byli všude, smáli se a kosili své nepřátele jednoho po druhém. Zděsila se při tom pohledu a ještě horší to bylo na cestách, které vedly z města prchaly tudy davy lidí, někteří měli zvířata, která táhla vozy s jejich majetkem, jiní si káry strkali sami nebo vlekli rance, v horších případech se potáceli pryč bez majetku, s očima naplněnýma hrůzou, kterou spatřili. Na převráceném kameni uviděla nápis Venta, ale široká krajina, která město obklopovala, byla rovná a bažinatá. Tohle nebyla Venta Silurů. To, co vidí, musí ležet dále na východě, musí to být hlavní město starých zemí Icenů. V duchu se zabývala těmito úvahami, aby nemusela vnímat hrůzy, které sejí nabízely.
Teď už ji vidění hned tak neopustí. Viděla velké město Camulodunum s branami v jednom plameni a mnohá další římská města rozbitá a hořící. Úder Sášů strhl zdi a rozbořil vstupní brány. Havrani se shlukovali do hejna, když bandy plenitelů proudily opuštěnými ulicemi a znovu se mstily na nepohřbených tělech. Prašivý pes, vítězně se tlemící, přebíhal přes náměstí a v hubě držel utrženou lidskou ruku.
Venkov nebyl tolik zničen, ale i touto krajinou se prohnal běs a svým temným křídlem smetl vše živé. Viděla lidi v opuštěných vilách, jak schovávají svoje stříbro a utíkají na západ, pustošíce pole se zrajícím obilím. Zdálo se, že celý svět prchá před saskými vlky.
Oheň a krev sejí rudě míhaly před očima, rozvzlykala se hrůzou, ale nedokázala odvrátit tvář. Postupně si začala uvědomovat, že někdo na ni již delší dobu mluví.
„Dýchej zhluboka... Tak, to je lepší... To, co vidíš, je daleko a nemůže ti ublížit... Nadechni se a vydechni, snaž se uklidnit a řekni mi, co vidíš..."
Viviane se přerývaně nadechla a snažila se dech zklidnit. Prudce zamrkala, aby potlačila slzy. Vidění ji neopouštělo, ale teď měla pocit, jako kdyby obrazy viděla jen ve snu. Její vědomí se vznášelo mimo její tělo

uvědomovala si, ale v tu chvíli jí nezáleželo na tom, zejí někdo pokládá j otázky, a zároveň vnímala vlastní hlas, který odpovídá.
t • „Předpokládám, že to děvče mluví pravdu. Není možné, že by byla Y hysterická a všechno si to vymyslela, aby si vynutila pozornost?" zeptal se " Starý Nectan, arcidruid, který stál v čele avalonských druidů.
|, Ana se zatrpkle usmála. „Nesnaž se utěšit sám sebe představou, že svoje , dítě chráním. Kněžky ti dosvědčí, že jsem jí nedávala najevo žádnou í přízeň a zabila bych ji vlastníma rukama, kdybych měla pocit, že znesvě- jtila tajemství. Jaký by mělo význam vymýšlet si to, když neměla žádné í posluchače? Viviane byla sama, dokud si její přítelkyně nezačala dělat f starosti, proč nepřišla na večeři, a nevypravila se ji hledat. Než mne | zavolala, byla Viviane v hlubokém transu a myslím, že musíš uznat, že | poznám rozdíl mezi skutečným viděním a předváděním se."
j „V hlubokém transu," opakoval Taliesin, „ale ještě nebyla zasvěcena!"
i „To je pravda. A já jsem musela využít všeho svého umění, abych ji j přivedla zpátky!"
3 „A pak jsi jí dál dávala otázky?" zeptal se bard.
„Když Bohyně sešle vidění tak náhlé a naléhavé, musí být přijato. Neodvážili jsme se to varování odmítnout," řekla Paní a potlačila vlastní Úzkost. „Každopádně, škoda byla napáchána. Mohli jsme se jedině snažit Dozvědět se co nejvíc a potom se o děvče řádně postarat..."
„Bude v pořádku?" zeptal se Taliesin. Jeho obličej ztratil barvu a Anina tvář se ustaraně stáhla. Netušila, že má to děvče tolik rád.
„Teď Viviane odpočívá. Nemyslím si, že si musíš dělat starosti - má tuhý kořínek," prohlásila Ana suše. „Až se probudí, bude celá bolavá, ale jestli si na něco vzpomene, bude jí to připadat vzdálené jako sen."

Nectan zakašlal. „Nu dobrá. Jestli to bylo opravdové vidění, co z toho pro nás vyplývá?"
„První věc, kterou jsem už udělala, byla, že jsem poslala posla k Vorti-gernovi. Je vrchol léta a děvče vidělo pole připravené k sklizni. Jestli varování přijde teď, bude mít jen málo času."
„Jen jestli jej využije," prohlásila starší kněžka pochybovačně. „Ale Sas, který se proti němu postavil..." Když spatřila Anin výraz, zmlkla.
„I kdyby Vortigern nechal nastoupit celou svou jezdeckou gardu a vypravil by se proti Hengestovi, nedokázal by toho moc," vložil se do hovoru spěšně Taliesin. „Počty barbarů jsou teď příliš velké. Jaká slova to Viviane vykřikla naposled?"
í t „Orlové navždycky odletěli. Teď povstává bílý drak a pozře zemi..." íiašeptala Ana, celá se chvějíc.
„To je neštěstí, kterého jsme se báli," ozval se Talenos, mladší druid, zoufalým hlasem, „osud, o kterém jsme doufali, že nás nikdy nepotká!" „A co kromě naříkání a bití se do prsou, jak s oblibou činívají křesťané, navrhuješ, abychom dělali?" zeptala se Ana kysele. Bylo to zlé, tak jak

řekl, ba ještě horší, pomyslela si a vybavila si hrůzu, která vyplývá z Vivi-aniných slov. Od té doby, co je vyslechla, měla tak slabý žaludek, že nemohla pozřít ani sousto. Nesmí však dát najevo, že je jí strachy špatně.
„Co můžeme dělat?" zeptala se Elen, nejstarší z kněžek. „Avalon je stranou, nestane se útočištěm uprchlíků. Od té doby, co tu byl Carausius, je skryt před světem. Musíme počkat, až oheň kolem nás dohoří. Zde aspoň budeme v bezpečí..." Ostatní na ni pohlédli s trpkým úsměškem, takže raději utichla.
„Musíme se modlit k Bohyni, aby nám pomohla," řekla Julia.
„To nestačí." Taliesin zavrtěl hlavou. „Jestli král bude neschopný nebo neochotný obětovat se pro svůj lid, potom tak musí učinit Merlin britský."
„Ale vždyť nemáme..." začal Nectan a červené tváře mu zbledly. Ana pocítila záchvěv znepokojení, když se domyslela, kam Taliesin směřuje. Cítila hořké pobavení nad knězovým zjevným strachem, že budou očekávat od něho, aby na sebe vzal tu roli.
„Ano, žádného Merlina nemáme," dokončil za starce Taliesin. „Ani jsme neměli kněze, který by si zasloužil ten titul, už od doby, kdy Římané poprvé obsadili Británii, kdy poslední zemřel, aby Caractacus mohl dále bojovat."
„Merlin je jedním z Pánů, je to zářící duše, která odmítla opustit náš svět, aby nás mohla dále pozorovat," řekl Nectan a znovu se posadil na lavici. „Kdyby se měl Merlin znovu převtělit, zmenšilo by to jeho sílu. Můžeme se modlit, aby nás řídil, ale nemůžeme po něm chtít, aby se zase objevil mezi námi."
„I když je to jediná věc, která by nás mohla zachránit?" ptal se Taliesin. „Jestli je natolik osvícený, potom bude vědět, zda je správné to odmítnout. Jedno je však jisté, nenavštíví nás, pokud ho o to nepožádáme!"
Julia se nahnula dopředu. „Nebylo to k ničemu dobré ani za doby Caractaca. Král, pro kterého Merlin zemřel, byl nakonec stejně zajat a Římané vybili všechny druidy na posvátném ostrově."
Nectan přikývl. „A přestože to byla katastrofa, Římané, kteří nás tehdy přemohli, jsou lidé, nad jejichž porážkou teď pláčeme? Copak není možné, abychom jednoho dne žili v míru se Sasy, tak jako jsme žili s Římany?"
Ostatní se na něho obrátili a on zmlkl.
Římané, pomyslela si Ana, měli civilizaci i armádu. Sašové jsou jen o něco víc než divocí vlci žijící v kopcích.
„I kdyby se narodil zítra," řekla nahlas, „mohlo by být příliš pozdě, než se z něho stane muž."
„Existuje ještě jeden způsob, o kterém jsem slyšel," řekl Taliesin tiše, „když žijící muž otevře svoji duši, aby přijal druhého..."
„Ne!" Z jejího hlasu zaznívat strach, který ho zasáhl jako blesk. „Ve jménu Bohyně to zakazuji! Nechci žádného Merlina, chci tady mít tebe!"

Opětovala jeho pohled a snažila se v sobě shromáždit všechnu sílu. Po mučivé chvíli, kdy se zastavil čas, spatřila, jak v jeho šedých očích pohaslo světlo hrdiny.
„Promluvila Paní Avalonu a já ji poslechnu," zamumlal. „Jedno vám však řeknu." Podíval se na ni. „Nakonec tu stejně dojde k nějaké oběti."
Viviane ležela v posteli v Domě panen a pozorovala, jak se zrnka prachu vznášejí v posledních paprscích slunce, které šikmo prosvítalo závěsem na dveřích. Měla pocit, zeje bolavá uvnitř i zvenku. Starší kněžkají řekla, že to je proto, že

nebyla na svoje vidění připravená. Její tělo se proti vidění vzbouřilo, jeden sval narážel na druhý. Je s podivem, že se jí nezlámaly kosti. Její mysl byla vtažena do jiné skutečnosti. Kdyby její matka neotevřela vlastní mysl a nesnažila se ji stáhnout zpátky, byla by ztracená.
Viviane si s úžasem uvědomila, že její matka byla ochotná tak riskovat a že její vlastní duše přijala beze strachu dotyk druhé ženy. Možná Paní pouze toužila vyslechnout si vidění, říkala druhá část Vivianiny mysli, ta, která vždycky o všem pochybovala. Nicméně něco v Anině mysli její dcera zjevně poznala. Viviane si říkala, že jsou si podobné víc, než by kterákoli z nich byla ochotna přiznat. Možná, pomyslela si s úsměvem, že právě proto je pro ně tak těžké se shodnout. Paní z Avalonu je zkušená kněžka. Viviane může mít všechno nadání po matce, možná i větší, ale pokud se nenaučí je používat, může představovat nebezpečí pro ni samu i pro všechny kolem ní.
Tahle zkušenost jí pomohla vystřízlivět účinněji než jakýkoli trest, který by jí matka uložila. Musela přiznat, že si to zaslouží. Je pravda, že zima, která následovala po době, kdy přijela, byla jednou z nejkrutějších. Led, který se objevil o samhainu jen v náznaku, pokrýval uprostřed zimy celé jezero a lidé od bažin jim museli dovážet potraviny na saních, které táhli sněhem a po ledu. Nějakou dobu se všichni starali pouze o to, jak přežít, a na nějaké učení nezbýval čas. Ale od té doby Viviane v učení pokročila a naléhala na svoji matku, aby ji naučila víc.
Závěs na dveřích se pohnul. Ucítila vůni, při které sejí sbíhaly sliny. Rowan se k ní proplétala mezi postelemi a s úsměvem položila přikrytý podnos, který přinášela, na lavici.
„Prospala jsi celou noc a celý den. Musíš mít hlad!"
„To mám," souhlasila Viviane a zkřivila tvář bolestí, když se opřela o loket. Rowan odkryla podnos a objevila se miska s vařícím vývarem. Viviane s chutí ponořila lžíci do polévky. Byly v ní kousky masa, což ji překvapilo. Kněžky, které se zde učily, musely držet lehkou dietu, aby si pročistily tělo a zvýšily citlivost. Bezpochyby starší kněžky usoudily, že ona si citlivost teď zvyšovat nepotřebuje.
Největší hlad brzy ukojila a zjistila, že žaludek odmítá přijmout více než polovinu misky. Znovu si s povzdechem lehla.

„Budeš teď spát?" zeptala sejí Rowan. „Musím říci, že vypadášjako zbitá."
„Taky se tak cítím a ráda bych si odpočinula, ale bojím se, že budu mít zlé sny."
Rowan ožila a nahnula se ke své přítelkyni blíž. „V síni se povídá, že nás čeká nějaká katastrofa. Co to bude? Co jsi viděla?"
Viviane její pohled opětovala. Zachvěla se, protože i ta prostá otázka v ní znovu vyvolala hrůzné obrazy. Zaslechly za dveřmi hlasy a děvče se narovnalo. Viviane si s úlevou povzdychla, když byla záclona odsunuta stranou a vstoupila Paní z Avalonu.
„Vidím, zeje o tebe dobře pečováno," řekla Ana chladným hlasem, když Rowan udělala rychlý pohyb rukou, kterým dala Paní najevo svoji úctu, a zmizela.
„Děkuji ti... žes mne přivedla zpátky," řekla Viviane. Rozhostilo se nepříjemné ticho, ale Viviane měla pocit, že matce zčervenaly pobledlé tváře.
„Nejsem... mateřský typ," vysoukala ze sebe Ana, „což je možná dobře, protože musím svoje povinnosti kněžky klást před povinnosti matky. Jako tvoje kněžka bych udělala totéž. Jsem ale ráda, že se zotavuješ."
Viviane překvapeně vzhlédla. Nebylo to příliš - rozhodně to nebyla slova, o kterých snila jako dítě, když si vzpomněla na svoji matku. Ale Ana jí teď projevila víc laskavosti než za celé dva roky, co pobývala v Avalonu. Smí ji poprosit ještě o trochu víc?
„Už je mi lépe, ale mám strach usnout... Nemohl by mi Taliesin zahrát na harfu, abych měla lepší sny?"
V první chvíli se matka zatvářila přísně, ale pak ji něco napadlo a přikývla. Když k ní později večer přišel bard posedět, vypadal ustaraně a vzrušené. Viviane se ho zeptala, co se stalo, ale on se jen usmíval a říkal, že sama má dost starostí a nebude ji zatěžovat svými. Pak udeřil do strun a z jeho hudby nezaznínval žádný smutek. Když pak Viviane usnula, spala hlubokým spánkem beze snů.
Rok, který následoval, byl důkazem toho, že Viviane věštila správně. Tím si vysloužila mezi kněžkami jisté postavení, ale raději by sklízela jejich posměch zprávy, které se k nim dostávaly v období sklizně, byly totiž děsivé, přestože jejich hrany bylyjižobroušené vzdáleností. Sas Hengest, který si stěžoval, že Vortigern nezaplatil, co měl, napadl britská města. Zapálil je a muži bojovali s

meči proti místnímu obyvatelstvu. Za několik krátkých měsíců byl celý jih a východ zničený. Uprchlíci proudili na západ.
Přestože Sášů byl velký počet, nebylo jich dost, aby mohli obsadit celý ostrov. Hengest se zmocnil Cantia, trinovantská území na sever od Ta-mesis se stala místem, kde lovili Sašové z východního Seaxu a území Icenů byla pevně ovládána spojenci Anglů. Jinde nájezdníci jen zaútočili a zno-

vu se stáhli. Ale Britové, kteří uprchlí, se nevrátili do svých domovů, protože jak by si mohli vydělávat, když nejsou žádné trhy, na kterých by mohli prodat svoje výrobky a svoje zboží? Poražená území připomínala boláky na těle nemocné Británie a místa v jejich okolí byla necitlivá, přestože nebyla ještě zamořena zánětem.
Dále na západě pokračoval život více méně nedotčen, s výjimkou strachu, který doléhal na všechny. V Avalonu, odděleném od vnějšího světa, se kněžky jen sotva radovaly ze svého bezpečí. Občas drobný lid od bažin našel nějakého uprchlíka. Byli to křesťané, kterých se ujali mniši na svém ostrově, ale pár se jich zatoulalo i do Avalonu.
Velekrál nezůstal nečinně sedět, přestože měl šaškou manželku. Kousek po kousku se začali dozvídat, jak bránil Londinium a jak se jeho synové pokoušeli shromáždit lidi a vydobýt si svoji zem zpět, jak svolávali muže a hledali podporu u nepostižených území Británie.
Příštího roku na jaře, když bylo Viviane sedmnáct, jim jednoho dne přinesl posel od bažin zprávu. Velekrálův syn hledá pomoc v Avalonu.
Děvčata v Domě panen se zimomřivě choulila pod svými přikrývkami. Bylo časné jaro a dosud bylo chladno.
„Ale viděla jsi ho?" zašeptala malá Manda, která k nim přišla minulé léto. „Je hezký?"
Děvče bylo mladé, ale předčasně vyspělé a Viviane si říkala, že tu nevydrží tak dlouho, aby se z něho stala kněžka. Ale nakonec sama byla stále novickou, a ačkoliv nebyla nejvyšší, byla z nich nejstarší. Z dívek, které tu byly, když sama přijela, zůstala pouze její přítelkyně Rowan.
„Všichni princové jsou hezcí, stejně jako všechny princezny jsou krásné," řekla Rowan a rozesmála se. „To už je jejich povinnost."
„Nebyl náhodou ženatý s tvojí sestrou?" zeptala se Claudia, která uprchlá z dobré rodiny v Cantiu, ačkoliv o tom nikdy nemluvila.
Viviane zavrtěla hlavou. „Moje sestra Idris byla ženou Categirna, Vor-tigernova staršího syna. A tohle je mladší syn, Vortimer." Zahlédla ho, když přicházel, hubený, s vlasy tmavými, jako měla ona, ale byl vyšší. Přesto jí připadalo, že vypadá až neskutečně mladý na to, aby nesl meč. Pak však uviděla jeho oči.
Dřevěné dveře na konci síně, které zde byly pouze v zimním období, byly otevřené. „Viviane," ozval se hlas jedné ze starších kněžek, „matka s tebou chce mluvit. Pojď, a oblékni si slavnostní róbu."
Viviane se postavila a uvažovala, co to má proboha znamenat. Když si oblékala plášť, pozorovaloji pět párů kulatých očí, nikdo se však neodvážil říci ani slovo. Bude ještě pannou, až se vrátí? uvažovala. Slyšela vyprávět historky o kouzlech, která si takovou oběť žádala. Zachvěla se při tom pomyšlení, ale alespoň by z ní udělali kněžku.
Paní na ni již čekala spolu s ostatními ve velké síni byla oblečena do vínových šatů Matky, zatímco stará Elen byla nastrojena do černého a byla

zjevně kněžkou, která měla sehrát roli Smrtky. Nectan byl také v černém a Taliesin v nádherné šarlatové. Nikdo však nebyl jako ona v bílém. Určité čekáme na prince, pomyslela si a pomalu začala chápat souvislosti.
Její matka se otočila, i když Viviane nic neslyšela, a vybídla ji, aby si vzala závoj. Vstoupil princ Vortimer ve své bílé vlněné tunice, kterou mu zapůjčil jeden z mladých druidů, a celý se třásl. Pohled upíral na Paní z Avalonu. Uklonil se.
Máš strach ? Měl bys mít. Viviane se za svým závojem usmála a Paní už je beze slova vedla ze síně ven. Vydali se cestičkou nahoru k Mohyle a Viviane si uvědomila, že i ona má strach.
Měsíc byl dosud mladý, jeho srpeček visel na obloze a skláněl se k západu. Blížila se půlnoc. Viviane se zachvěla. Pochodně, které plály po obou stranách oltáře, vydávaly silné světlo, ale nehřály. Zhluboka se nadechla, takjakji to učili, snažila se přinutit tělo, aby nevnímalo chladný vzduch.
„Vortimere, synu Vortigerna," promluvila Paní tiše, ale její hlas vyplnil celý kruh, „proč jsi sem přišel?"

Druzí dva kněži doprovázející prince postoupili dopředu, do míst, kde by stál před oltářem tváří v tvář Paní. Ze svého místa po matčině boku Viviane viděla, jak se mu úžasem rozšířily oči, a uvědomovala si, že princ nevidí snědou ženu, která je její matkou, ale vysokou majestátní velekněž-ku Avalonu.
Vortimer ztěžka polkl, ale když odpovídal, hlas měl pevný.
„Přišel jsem kvůli Británii. Vlci jí rvou maso z těla a křesťanští kněži nevědí nic lepšího, než nám říkat, že trpíme za svoje hříchy. Ale jak mohly hřešit malé děti, které byly upáleny -ve svých domovech, nebo novorozeně, jehož hlavičku roztříštili o kameny? Viděl jsem to, má Paní, a hořím touhou po odplatě. Vzývám staré bohy, dávné ochránce svého lidu, aby mi přišli na pomoc!"
„Mluvíš správně, ale jejich dary se nedávají zadarmo," řekla velekněžka.
„Sloužíme Velké bohyni, která je bezejmenná, a přesto ji nazýváme mnoha jmény, a i když je beztvará, má mnoho tváří. Jestliže ses přišel odevzdat do jejích služeb, pak tě možná vyslyší."
„Mé matce se dostalo vzdělání na tomto Svatém ostrově a vychovala mne podle starých zvyků. Jsem připraven dát Avalonu vše, co po mně bude žádat."
„I svůj život?" Elen postoupila dopředu a Vortimer ztěžka polkl, ale přikývl. Stará žena se suše zasmála. „Jednoho dne bude po tobě žádána tvá krev, ne však dnes..."
Teď byla na řadě Viviane. „Nežádám po tobě tvoji krev," ozvala se tiše, „ale tvoji duši."
Otočil se a planoucíma očima se snažil proniknout skrz její závoj.
„Patří ti..." Náhle překvapeně zamrkal. „Vždycky ti patřila. Vzpomínám si... již jsem tuhle oběť jednou podstoupil."

„Musíš darovat tělo i svoji duši," řekla Ana přísně. „Jestli opravdu chceš, můžeš se obětovat na oltář."
Vortimer si svlékl bílou řízu a nahý a třesoucí se ulehl na studený kámen. Určitě si myslí, že ho zabijeme, pomyslela si Viviane, přestože jsem mu slíbila, že tak neučiníme. Jak tam tak ležel, vypadal mladší. Viviane si uvědomila, že nebude o mnoho starší než ona, nanejvýš tak o dva roky.
Elen a Nectan postoupili k severu a k jihu, ona se posunula směrem k východu a Taliesin se postavil na západ. Velekněžka si tiše pobrukovala, přistoupila k okraji kruhu a proti směru slunce začala mezi kameny tančit. Opsala kruh jednou, dvakrát, třikrát, a když se točila okolo Viviane, ta cítila, jak ji pomalu opouští vědomí a změněným zrakem viděla, jak skrz stojící kameny prochází zář, která jako by zůstala viset ve vzduchu. Když matka dotančila, vrátila se do středu kruhu.
Viviane se narovnala v plné výšce, pevně se opřela nohama o zem, a vytáhla se k nebi. Kruh zaplavila vůně jabloňových květů. Vyzvala síly, které střežily východní bránu, jejich dávnými a tajnými jmény.
Hlas staré Elen se nesl zvučně a měl v sobě teplo jihu, které kruh vyplnilo potom Taliesin vyvolal melodickým hlasem západ a Viviane se vznesla proudem jeho síly. Teprve, když Nectan vzýval strážce severu, znovu se cítila zakořeněna v zemi. Ale kruh, do kterého se vrátila, již nebyl tak zcela v tomto světě.
Vortimer se začal chvět. Vskutku, teď bylo v kruhu teplo.
Ana odzátkovala skleněnou fialku, která jí visela u pasu a vzduchem se roznesla těžká vůně oleje. Elen si nalila olej na prsty, nahnula se k Vorti-merovým nohám, aby je poznačila znamením síly.
„Poutám tě k posvátné zemi," šeptala. „Živý nebo umírající, budeš patřit této zemi."
Velekněžka vzala olej a lehce mu potřela penis. Začervenal se, když mu tím dotykem úd ztvrdl. „Žádám po tobě šéme života, abys mohl sloužit Paní vší silou."
Nabídla fialu Viviane, která se sklonila k jeho hlavě a začala mu vykreslovat na čelo třetí znamení. Přimhouřila oči a vybavily se jí vzpomínky, které nebyly z tohoto světa. Připomněly jí světlovlasého muže s očima modrýma jako moře, s draky čerstvě vytetovanými na zápěstí jako odznak krále.
„Všechny tvoje sny a naděje, svatý Duchu uvnitř Vortimerova těla, v tuto chvíli zasvěcuji Bohyni..." řekla Viviane tiše a samotnou ji překvapovalo, jak její hlas příjemně zní. Uvažovala, zda ho v jiných životech milovala. Pozvedla závoj, sehnula se a políbila ho na rty. Na okamžik spatřila v jeho očích odraz Bohyně. Potom se připojila ke své matce a k Elen, jež stály u Vortimerových nohou. Spojily za zády paže bylojí mdlo a na okamžikji zachvátila hrůza, že její dřívější já ji opustilo. Začala se třást. Tohle už viděla, ale ještě to sama nezažila.

Potom její vlastní vědomí nahradilo jiné soustředila se na tři postavy, které stály v kruhu, ale nebyly v něm obsaženy, byly v objetí celého světa. Uvědomovala si jiné tváře své třetí povahy, a přesto byla jedna jediná. Přestože mluvila třemi ústy najednou, vyšel z ní jeden hlas a její slova patřila muži, který ležel pod nimi.
„Ty, který hledáš Bohyni a věříš, že víš, oč jsi byl požádán - vez, že nikdy nebudu tím, co očekáváš, ale budu vždycky něčím jiným, nitím víc..."
Vortimer se narovnal a poklekl na kámen. Jak vypadal malý a útlý!
„Naslouchej mému hlasu, ale uslyšíš mne, až bude ticho. Zasloužíš si moji lásku, ale až se ti jí dostane, poznáš strach. Prosíš mne o vítězství, ale teprve v porážce poznáš moji sílu.
Když tohle všechno víš, budeš stále ještě chtít učinit oběť? Odevzdáš se mi?"
„Pocházím z tebe..." hlas se mu zachvěl, ale pokračoval, „mohu ti vrátit pouze tebe... Nežádám to pro sebe, ale pro lid Británie." Když Vortimer odpověděl, zář uvnitř kruhu zesílila.
„Jsem Velká matka všech živoucích bytostí," ozvala se odpověď, „mám mnoho dětí. Myslíš si, že nějakým lidským činem může být tato země ztracena nebo že můžeš být ode mne odloučen?"
Vortimer sklonil hlavu.
„Máš velkésrdce, dítě moje, a tak nějaký čas bude ukojena tvoje touha. Přijímám tvoje služby, tak jako jsem je už kdysi přijala. Byl jsi posvěceným králem a vládcem. Znovu se ti podaří zachránit Británii. Co dokáže jeden člověk, dokážeš i ty, ale ještě nepřišla chvíle, kdy budou Sašové poraženi. Po létech si budou pamatovat jiné jméno. Tvým úkolem v tomto životě bude jen připravit cestu... Bude ti to stačit?"
„Musí. Paní, přijímám tvoji vůli..." řekl tiše.
„Pak tedy odpočívej, protože jsi mi posloužil, budu nad tebou bdít, a až bude Británie potřebovat, vrátíš se..."
Tvář se mu rozzářila, když se ho Bohyně dotkla, když ho objala. Potom se obrátil na bok a usnul na oltářním kameni jako dítě.
19
ke konci léta zářilo slunce celé dny na jasné obloze. Tráva byla sežehlá jeho žárem. Druidové vykopali na kraji jezera rybníček, kam se kněžky chodily koupat. Poněvadž bylo takové teplo, nemusely mít nic na sobě. Šaty si rozložily na trávu a oschly jen tak na slunci nebo se posadily do stínu rozkladitého dubu a povídaly si.
Vivianiny vlasy po každoročním stříhání krásné zhoustly a povyrostly. Stačilo jí jen zatřepat hlavou a měla je brzy suché. Již si zvykla na krátký účes a v horkých dnech, jako byl tento, si to pochvalovala. Byla ráda, že se zbavila tíhy dlouhých vlasů. Rozprostřela tuniku na trávu a ulehla na

ni. Bude si opalovat zbytek těla dohněda, tak jako má ruce a nohy. Její matka seděla na pařezu, tělo měla ve stínu, ale hlavu nakláněla dozadu, na slunce. Julia jí česala vlasy.
Paní mívala vlasy většinou stočené a připevněné sponkami, když si je rozpustila, sahaly jí až k bokům. Když hřeben projel jejími tmavými prameny, zasvítila v nich tizianová hněď zlatavou září. Viviane přimhouřenýma očima pozorovala svoji matku, jak se s rozkoší protahuje jako kočka. Zvykla si myslet na svoji matku jako na drobnou a nehezkou ženu, s ostrými rysy a přísnou tváří, samozřejmě s výjimkou příležitostí, kdy na ni sestoupila při obřadech krása Bohyně. Ale ani teď nebyla Ana ošklivá.
Jak tam seděla, s hladkým bříškem se stříbrnými jizvičkami po porodu a s pevnými vysokými prsy, připomínala jí bohyni, kterou měla jako malou sošku vyřezanou z javorového dřeva. Dokonce vypadala šťastná. Viviane zvědavě nechala oči volně spočívat, až její obraz rozmazal. Matku viděla v růžovém oparu. Nejjasnější odstín měla Ana na břiše, jako by doutnalo skrytým plamenem.
Viviane pojala podezření, až jí z toho naskočila husí kůže. Zmateně se posadila. Pomalu přistoupila ke své matce, tuniku táhla za sebou.
„Máš krásné vlasy," řekla prostě. Ana otevřela oči, ale úsměv ji neopouštěl. Rozhodně došlo k nějaké změně. „Ale mělas dost času nechat šije růst. Ty ses stala kněžkou, když ti bylo patnáct, viď? A první dítě jsi měla hned rok nato," dodala zamyšleně. „Mně již bylo devatenáct. Nemyslíš si, zeje vhodná chvíle, abych byla zasvěcena, matko, abych si i já mohla nechat narůst dlouhé vlasy?"
„Ne." Ana nezměnila polohu, ale její tělo se trochu napjalo.
„Proč ne? V Domě panen jsem nejstarší novicka. Je snad mým údělem stát se nejstarší pannou v dějinách Avalonu?"

Ana se posadila, začínala se zlobit, ale hněv ještě nezvítězil nad její shovívavou náladou. „Jsem Paní z Avalonu a já určím, kdy budeš připravena!"
! s „V čem ještě nemám dostatek vzdělání? Vjakém úkolu jsem neuspěla?" Mykřikla Viviane.
,1 „V poslušnosti!" Tmavé oči Paní vzplály a Viviane cítila jejich pohled Ijako proud horkého vzduchu, a zřetelně vnímala matčinu sílu. •< „Skutečně?" Viviane se chopila jediné zbraně, která jí zbývala. „Nebo mne chceš jen obětovat, až porodíš dítě, které teď nosíš ve svém těle?"
Všimla si, že se matka začervenala, a poznala, zeje to tedy pravda. Stalo se to o letním slunovratu, uvažovala. Kdopak asi je otcem, ví o tom vůbec?
„Měla by ses stydět, ve věku, kdy bych tě já měla učinit babičkou, být ještě jednou těhotná!"
Přála si, aby její slova zněla vzdorně a tvář jí hořela studem. Ana se začala smát a Viviane se otočila, přes hlavu si přetáhla tuniku a utíkala pryč. Matčin smích jí zněl v patách.
Po činorodém létě byla Viviane otužilá a cítila se skvěle. Nezáleželo jí

na tom, kam šla. Nohy jí vedly bezpečnou cestou kolem jezera, daleko od Mohyly. Léto vysušilo mnohé bažiny, a tak se brzy ocitla dále od Avalonu, než byla toho dne, kdy sem přijela. Běžela dál.
Nezastavila se vyčerpáním, ale díky mlze, která se před ní náhle nečekaně zvedla a zastřela všechno světlo. Viviane zpomalila, srdce jí vzrušené tlouklo. Namlouvala si, že je to jen mlha, která se zvědavá nad zemí po horku, které vysouší močály. Taková mlha se normálně snášela, když se vzduch ochladil nadcházející nocí. Když však viděla naposledy slunce, bylo to uprostřed odpoledne. Světlo, které teď viděla, bylo celé stříbrné.
Viviane se zastavila a rozhlížela se kolem sebe. Říkalo se, že Avalon byl stažen do místa, které se nachází napůl mezi světem lidí a pohádkovou říší. Ti, kteří znali kouzlo, pomocí kterého se dá projít mlhou, dovedli nalézt lidský břeh. Občas se to ale nepovedlo a někdo se ztratil v sousední pohádkové říši.
Moje matka by mne nenechala toulat se v mlhách směrem ke světu lidí, pomyslela si a otřela si zpocené čelo.
Lehká mlha prořídla. Udělala další krok, potom se zastavila. Před sebou spatřila kopec se šťavnatou zelenou trávou a neznámými rostlinami. Bylo to nádherné, ale tuhle krajinu neznala.
Na druhém svahu kopce si někdo zpíval. Viviane protáhla tvář, protože hlas, i když byl příjemný, měl potíže udržet tón. Vyšplhala na kopec, opatrně rozhrnula kapradí a pohlédla přes vrchol.
Uprostřed kvetoucích rostlin seděl nějaký stařec. Byl vyholený jako druid, ale měl na sobě nepopsatelnou tuniku z tmavé vlny a přes prsa mu visel dřevěný kříž. Ke svému překvapení zřejmě vydala nějaký zvuk, protože stařec se na ni podíval a usmál se.
„Buď požehnána, maličká," řekl tiše, jako kdyby měl strach, že ji zaplaší.
„Copak tady děláš?" zeptala se a sestupovala k němu.
„I já bych se tě mohl zeptat na totéž," řekl a prohlížel si její poškrábané nohy a zpocené čelo. „Vskutku vypadáš jako pohádková víla, ale vidím, že jsi smrtelné děvče."
„Ty víly vidíš?" vykřikla.
„Byl mi dán ten dar, a přestože mne bratři v dobré víře varovali, že tyto bytosti jsou zlí duchové či výplody mysli, nemohu uvěřit, že něco tak krásného by mohlo být zlé."
• „Potom jsi, podle všeho, co jsem slyšela, velmi podivný mnich," řekla Viviane a posadila se vedle něho.
„Obávám se, že to tak bude, protože si nedovedu pomoci, ale mám pocit, že samotný Pelagius měl pravdu, když kázal, že člověk může ctnostně a v míru žít pod nebeskou bání. Byl jsem vysvěcen na kněze biskupem Agricolou a přijal jsem jméno Fortunatus. Přijali za svou doktrínu svatého Augustina, že všichni se rodí jako hříšníci a mohou doufat ve spasení jedině tehdy, když si to Bůh přeje. V Římě však smýšlejí jinak, a tak jsme
my v Británii pronásledováni. Přijali mne bratří v Inis Witrinu a dali mi za úkol střežit kapli na Ostrově ptáků."
Usmál se. Potom zaostřil pohled a ukázal za ni. „Pšš, tamhle je ta kráska, vidíš ji?"
Viviane pomalu otočila hlavu a spatřila, jak se pod starým stromem objevila duhově zářivá postava s korunkou z bílých květů, oblečena do lesklé modročerné

řízy.
„Dobrá matko, zdravím tě," zašeptala dívka, sklonila hlavu a rukama udělala znamení na pozdrav.
„Tady je děvče se starodávnou krví, sestry, přivítejme ji!"
Jak ta víla promluvila, vzduch ožil zářivými bytostmi, oblečenými v mě-ňavých róbách. Za okamžik tančily kolem ní a dotýkaly sejí nehmotnýma rukama. Pak se zvonivě zasmály a zmizely.
„Ach, teď už tomu rozumím. Ty jsi z toho druhého ostrova, z Avalonu." Otec Fortunatus pokýval hlavou.
Přitakala: „Ano, jmenuji se Viviane."
„Říká se, že to je posvátný ostrov," řekl prostě. „Jak je možné, že ses dostala pryč?"
Podezíravě se na něho podívala. Modré oči, které se na ni upíraly, ji odzbrojily svou nevinností. Měla pocit, že ten muž nikdy nepoužije nic, co řekla, proti ní ani proti její matce. Ptá sejí proto, že má o ni zájem.
„Dostala jsem vztek. Moje matka je těhotná - ve svém věku - ale ke mně se nepřestává chovat jako k dítěti!" Viviane zavrtěla hlavou najednou si těžko vzpomínala, proč ji to tak rozčililo.
Otec Fortunatus otevřel oči. „Nemám právo ti radit, protože o ženách toho mnoho nevím, ale nový život je zajisté důvodem k radosti, o to víc, jestli přichází jako zázrak. Bude jistě potřebovat tvoji pomoc. Copak ti sladká tíže dítěte v náručí nepřinese potěšení?"
Viviane se podivila, ve svém hněvu skutečně nepomyslela na dítě. Chudák drobeček, kolik času bude Paní mít, aby se o něj postarala? Když ne Ana, to dítě ji bude potřebovat. Otec Fortunatus byl legrační stařec, ale když s ním mluvila, přinášelo jí to úlevu.
Podívala se na něj a uvažovala, zda se jí podaří odtud dostat. Uvědomovala si, že stříbřité světlo bez zdroje pomalu slábne a mění se v nafialovělou záři protkanou kouzelným třpytem.
„Máš pravdu, je čas vrátit se do světa," řekl kněz.
„Ale jak najdu cestu?"
„Vidíš ten kámen? Je tak starý, že stojí i na Ostrově ptáků. Když si na něj stoupnu, objevím cestičky, které vedou do pohádkové říše. Myslím, zeje mnoho míst, která mají tuto moc. Tam je mlha řídká a stýkají se tam různé světy. Poté, co jsem odsloužil nedělní mši, abych oslavil Boha jako tvůrce všehomíru, jsem přišel sem. Jistě stvořil i toto místo a já neznám krásnější. Můžeš jít zpátky se mnou, děvče. Na ostrově Briga jsou svaté ženy, které se o tebe postarají."
250
PANÍ Z AVALONU
DCERA AVALONU
251
To je příležitost, na kterou jsem čekala, pomyslela si Viviane, abych mohla uniknout a najit si cestu do světa. Zavrtěla však hlavou.
„Musím se vrátit domů. Možná že až mlha prořídne, najdu nějaké podobné místo."
„Nu dobře, ale nezapomeň na ten kámen. Vždycky tě přijmu, když mne budeš potřebovat." Stařec povstal a vztáhl ruce na znamení požehnání. Viviane se sehnula, aby je přijala, jako kdyby byl jedním ze starších druidů.
Veď mne správnou cestou, Bohyní, pomyslela si, když stařec zmizel v šeru. Mluvila jsem sice srdnaté, ale teď nevím, kam se obrátit.
Postavila se, zavřela oči a ve své mysli si představovala avalonský ostrov, jak spočívá v nachovém přísvitu, když na západním nebi září poslední růžové paprsky a odrážejí se ve vodě. Snažila se zklidnit myšlenky, až zaslechla hudbu, která začala v tichu šumět jako stříbrný déšť. Byla téměř nadpozemsky krásná. Občas hudba zakolísala a ty okamžiky lidské nedokonalosti ji ujistily v tom, že to není elfí hudba, ale píseň harfeníka, který musí dosahovat nadlidských rozměrů. Nebe v pohádkové zemi nebylo nikdy zcela jasné, ale také nikdy nedosáhlo naprosté tmy. V nafialovělém soumraku viděla dobře na cestu. Pomalu šla za hudbou. Ta nyní zesílila a zvroucněla, až sejí chtělo plakat. Nejen teskné harmonie, ale touha, která z písně zaznívala, ji brala u srdce. Harfeník zpíval o svém žalu a jeho tóny se nesly přes kopce i vody. Zpíval, aby přilákal tulačku domů.
„Zimní sníh svou bělobou září kolem, vše pomine, jsem přemožen žalem, sníh taje, zemí je vlhká a holá, může se to zopakovat, nikdy však nebude to jako poprvé."
Viviane poslouchala hudbu a zjistila, že kráčí po louce, kde se večerní mlha začíná zvedat nad vlhkou zemí. V dálce spatřila známý obrys Mohyly, tyčící se proti nebi. Zrak jí však padl na něco bližšího, byla to postava Taliesina, který seděl na omšelém šedém kameni a hrál na harfu.
‚Jaro kraj zdobí pučícím květem, vše pomine, jsem přemožen žalem, kvét opadá, by

ovoce vzešlo znova, maže se to zopakovat, nikdy však nebude to jako poprvé."

Někdy, když Taliesin hrál, vidění, která hudbou vykouzlil, byla tak živá, že si byl jist, že kdyby pozvedl ruce od strun, mohl by se jich dotknout. Zpočátku děvče, které se k němu blížilo z mlh pohádkové země, připo-
mínalo dívku z jejich lidu, hlavu držela vysoko a její krok byl tak lehký, jako by se nedotýkala země. Jestli je to ale pouze vidění, pochází z Avalo-nu, protože její klouzavý krok je chůzí knéžky.
„Letní pole jsou obtěžkána zlatým obilím..."
Oslněn, pozoroval dívku a prsty nepřestával klouzat po strunách. Znal ji, ale byla pro něj cizinkou, protože jeho srdce volalo po dítěti, které miloval, a tohle byla žena, a navíc krásná žena.
„Bude sklizeno a zpracováno v chléb na zimu."
Potom ho zavolala jeho jménem, a kouzlo bylo zrušeno. Měl pouze čas odložit harfu, a již mu vzlykala v náručí.
„Viviane, má drahá." Hladil ji po zádech, dobře si vědom toho, že ve svém náručí nedrží tělo dítěte. „Měl jsem o tebe strach."
Odtáhla se a zahleděla se na něj. „Byl jsi zděšený. Poznala jsem to z tvé písně. A co moje matka, měla i ona strach? To by mne zajímalo, zda teď kvůli mně prohledávají bažiny."
Taliesin si vzpomínal, jak to bylo. Paní toho mnoho neřekla, ale v jejích očích viděl strach.
„Měla starosti. Proč jsi utekla?"
„Dostalajsem zlost," řekla Viviane. „Neboj se. Už to víckrát neudělám... ani až se narodí dítě. Věděl jsi to?" dodala náhle.
Zaslouží si pravdu, pomyslel si, a přikývl.
„Stalo se to o ohních na oslavu letního slunovratu." Vjeho očích viděla obavy. Uvažovala, proč by se měl stydět.
„Vidíš, tentokrát si to tedy pamatuješ," řekla tiše. „A teď mne už nepotřebuješ ani ty, ani ona."
„Viviane, to není pravda!" Taliesin se chtěl bránit, že zůstane vždycky jejím otcem, zvláště teď, když její matka bude mít na starosti péči o dítě, ale v této chvíli, kdy mu tolik připomínala Anu, jak vypadala, když byla mladá, si uvědomil, že cit, který k dívce chová, není jen otcovský. Nevěděl, co říci.
„Nechce mne zasvětit jako kněžku! Co můžu dělat?"
Taliesin byl druid, a přestože muž v něm byl zmatený, jako kněz dovedl na to zoufalé volání odpovědět.
„Jednu věc bys mohla dělat právě proto, že jsi panna," řekl, „něco co skutečně potřebujeme. Druidové vlastní čtyři poklady. Meč a kopí mají na starosti naši knéží, ale o misku pečuje žena a o pohár by se mělo starat děvče. Přijmeš tu důvěru?"
„Dovolí to moje matka?"
Viděl, jak se mučivá úzkost v její tváři mění v posvátnou úctu.
„Myslím, zeje vůlí Bohyně, abys to přijala, Viviane. Proti tomu se nemůže postavit ani Paní z Avalonu."

Usmála se, ale Taliesinovo srdce dosud svíral žal a v jeho mysli se zrodily nové verše, které jako by byly součástí jeho písně:
„Malé dítě běhá a směje se roztomile, vše pomine, jsem přemožen žalem, z dítěte děvče opáleně do zlatová, může se to zopakovat, nikdy však nebude to jako poprvé."
V zemi na západě muži spěšně sklízeli úrodu ze svých polí, protože Sašové kosili svými krvavými meči vlastní sklizeň. Po zemi poletovaly strašlivé zvěsti jako hejno vran. Jedna válečná tlupa, kterou vedl Hengest, spálila Callevu další, vedená jeho bratrem Horsou, sice neuspěla, když se snažila obsadit Ventu Belgarum, ale stočila se, aby zpustošili Sorviodu-num. Jestliže budou chtít jít dál, obrátí se k severu, k bohatým kořistem, které je čekají v Aquae Sulis a Mendips. Je tu však ještě jedna cesta, po které se nejezdí často, a ta vede přímo na západ do Lindinis.
Jestli Sašové nebudou mít dostatečný počet mužů, aby ovládli toto území, budou mít dost válečníků, aby je zpustošili, a pak se stane snadnou kořistí při dalším útoku. Říká se, že barbarové nedbají o města nebo
O dílny. Jakmile vypijí víno, které zabavili, vrhnou se na pivo, kterým ho spláchnou. Touží po tom získat zemi - úrodnou půdu, vznešenou půdu, která by nebyla splavena slanými vlnami moře tak jako jejich domovina.
Lidé z Letní země pokyvovali ustaraně hlavami a namlouvali si, že oni budou ve svých bažinách v bezpečí. Ale v tomto suchém období roku vyrostla na loukách

vysoká tráva a byla pokosena na seno. Místa, která byla po většinu roku zaplavena vodou, byla teď porostlá hustým šťavnatě zeleným kobercem.
Viviane tomu však věnovala jen málo pozornosti. Ať barbaři pohltí cokoliv, bylo jisté, že do Avalonu nepřijdou. Nedělala si žádné starosti, ani když matčino těhotenství bylo viditelné, protože Taliesin dovedl dodržet svoje slovo a Viviane konečně měla vlastní práci. S ostatními novic-kami sice prostudovala učení o čtyřech pokladech, ale teď zjistila, že to byl jen úvod, i když to bylo víc, než věděla většina lidí. Teď ale potřebovala znát více. Zacházení s posvátnými předměty si nežádalo pouze rozum, ale
1 otevřené srdce. Aby se mohla stát strážkyní grálu, musela se změnit.
Svým způsobem to bylo učení stejně náročné jako to, kterým prošla jako novicka, ale bylo více soustředěné na cíl. Každý den se koupala v posvátných vodách studny. Její strava byla ještě lehčí, sestávala pouze z ovoce a zeleniny a občas směla sníst něco obilovin. Zhubla a někdy sejí točila hlava. Procházela světem, jako kdyby byla pod vodou. V tom mihotavém světle jí všechny věci připadaly průsvitné a začala vidět i do ostatních světů.

Jak Vivianino vzdělávání pokračovalo, zjišťovala, proč nebylo tak jednoduché najít dívku pro tento úkol. Děvče nemá takovou sílu těla ani ducha. Za normálních okolností by z mladé ženy jejího věku byla již kněžka a měla by právo účastnit se beltanských ohňů. Ji však nemrzelo, že mladší děvčata, která se kdysi podivovala, proč nebyla dosud zasvěcena na kněžku, na ni teď hleděla s posvátnou úctou.
Když se dívala na matčino tělo znetvořené těhotenstvím, cítila se klidná a vděčná a radovala se z vlastního panenství. Uvědomovala si, že grál, stejně jako Bohyně, se projevuje mnoha způsoby, ale začalo jí být jasné, že nejdůležitější podobou je ta, v jaké ji střežili druidové: jako v neposkvrněné čistotě zářící nádoba.
V předvečer podzimní rovnodennosti, kdy je rok v rovnováze mezi sluncem a stínem, přišli druidové pro Viviane. Oblékli ji do róby, která byla zářivé bílá, ještě bělejší než jejich řízy, a v tichém procesí ji zavedli do podzemní krypty. Na kamenném oltáři ležel meč, v odřené pochvě, poznamenané věky. O zeď bylo opřeno kopí. Vedle něho byly ve stěně dva výklenky. V nižším z nich stála na bílé látce široká miska. V horním... Vivianin dech se zastavil, když poprvé pohlédla na grál.
Nedovedla odhadnout, jak se jevil oku nezasvěceného, možná jen jako hliněný šálek, jako stříbrný kalich či jako skleněná číše třpytící se mozaikou temných květů. To, co viděla Viviane, však byla nádoba tak průzračná, že se zdála vyrobena ne z křišťálu, ale přímo z vody, která byla vytvarována do podoby nádoby. Řekli jí, že má šálek uchopit, přistoupila tedy blíže.
Zpočátku cítila jemný tlak, ale po chvíli musela přemáhat silný proud, jako kdyby se brodila potokem. Omámeně si uvědomovala, že to může být chvění, protože, pokud to nebylo zvonění v jejích uších, slyšela tiché šumění. Nejdřív bylo slabé, ale brzy přehlušilo všechny ostatní zvuky. Uvažovala, zdají to vlnění nerozpustí kosti.
Pocítila záchvěv strachu. Ohlédla se zpět-druidové ji napjatě pozorovali, chtěli, aby pokračovala. Přesvědčovala samu sebe, že hrůza, která se jí tak náhle zmocnila, je nerozumná, ale nemohla sejí zbavit.
Co jestli je to spiknutí mezi Taliesinem a její matkou, aby sejí zbavili? Ať již je to skutečnost, nebo výplod fantazie, ví, že dotýkat se grálu se strachem, znamená smrt. Říkala si, že to nemusí podstoupit. Může se otočit a odejít a žít dále v hanbě. Jestli má však dát přednost smrti před životem, nemá co ztratit a může se poháru dotknout.
Znovu na něj pohlédla a tentokrát viděla kotel, který byl naplněn mořem prostoru a obtěžkán hvězdami. Ze tmy se ozval hlas. Byl tak tichý, že jej sotva slyšela, ale dobře jej cítila ve svých kostech.
„Ve mně je rozpuštěno všechno minulé, ze mne proudí všechny prameny toho, co se má stát. Obejmi mne a moje temné vody té zaplaví, protože jsem kotel obětování. Jsem také nádobou zrození a z mých hloubek můžeš být znovu zrozena. Dcero, přistoupíš ke mne a předáš moji sílu světu?"

Viviane cítila, jak se jí po tvářích koulejí slzy, protože v tom hlase neslyšela Anu, ale opravdovou matku, po které vždycky toužila. Přistoupila k bodu, který spojuje tmu se světlem, a uchopila grál.
Třpytivá záře, která nebyla ani tmou, ani světlem, a přitom byla oběma zároveň, zaplavila kryptu. Jeden z druidů vykřikl a prchal z místnosti, druhý omdlel

úžasem. Ostatní tváře však byly přístupné zázraku a zračil se v nich obdiv, když děvče, které si teď připadalo něčím víc než jen Viviane, pozvedlo zářící grál. Procházela mlhou, která je obklopovala, a stoupala po schodech. V rukou svírala nádobu. Odměřeným krokem se vydala po cestičce, která vedla k Posvátné studni, a tam, kde voda vyvěrala ze svých tajemných pramenů, poklekla a nádobu naplnila. Obdobná záře vycházela z výklenku ve studni z míst, kde Otec Josef uložil fialu s posvátnou krví a svěřil ji do péče kněžek. Voda vyvěrala z posvátného pramene a byla čistá a průzračná, na kamenech však zanechávala krvavé skvrny. Když ji Viviane znovu naplnila až po okraj, grál začal narůžověle zářit.
To příjemné světlo připomínalo růžové svítání. Pokračovala po cestičce k jezeru. Tam grál ještě jednou pozvedla a vylila jeho obsah do vody v jezeře. Voda vytékala třpytivým proudem. Pozměněným zrakem viděla, jak voda ze studny zbarvila vodu v jezeře třpytivým svitem, dokud celé jezero nedostalo narůžovělý nádech. Věděla, že vše, čeho se voda dotkne, bude požehnáním, nejen pro Avalon, ale i pro ostatní světy.
Obřad spojený s uchopením grálu zanechal ve Vivianině duši pocit velikého klidu. Zatím ve vnějším světě řádili Sašové.
Jednou večer, o několik týdnů později, když už se dříve stmívalo a blížil se samhain, přiběhlo od jezera jedno z děvčat a oznamovalo, že se blíží loď. Vesloval Heron, jeden z lidí od bažin, který znal kouzlo, jak procházet mlhami Avalonu. Cestující, kterého vezl, patřil podle oblečení k mnichům z Inis Witrinu. Než stačila velekněžka cokoliv říci, každý, kdo byl v dosahu, spěchal po cestičce k jezeru.
Loď vklouzla na bahnitý břeh a na zádi bylo vidět nějakého mnicha.
„Otec Fortunatus!" vykřikla Viviane a spěchala muži v ústrety. Ana se jen překvapeně podívala, na otázky nebyl čas.
„Herone, proč jsi sem bez mého svolení přivedl toho cizince?"
Hlas velekněžky srazil muže od bažin na kolena. Sklonil hlavu, až se čelem dotkl bahna. Mnich zůstal sedět v lodi a nakláněl hlavu na stranu, jako kdyby viděl ušima. Ruce neměl sepjaté, ale Viviane ho dobře poznala.
„Přivedljsem ho, Paní, aby promluvil za mne! Vlčí lid..." Zavrtěl hlavou a celý roztřesený zmlkl.
„Hovoří o Sasech," řekl Fortunatus. Přepadli Lindinis a teď se blíží sem. Heronova vesnice, která leží na jižním břehu jezera, je již v plamenech. Jeho lidé se uchýlili do našeho opatství, ale jestli Sašové přijdou i tam, což je pravděpodobné, nedokážeme se jim postavit.

Nemějte nic za zlé tomuto muži, protože to byl můj nápad přijet k vám. My z opatství jsme ochotni zemřít za svoji víru jako mučedníci, aleje tvrdé, aby umírali nevinní muži, ženy a děti. Udělali jsme vše proto, abychom je převrátili na naši víru, ale oni stále věří svým starým bohům. Vím, že neexistuje žádná síla, která by je mohla ochránit, pokud to nebude v moci Avalonu.
„Jsi divný mnich, jestli věříš něčemu takovému!" vykřikla velekněžka.
„On vidí víly a získal si jejich přízeň," poznamenala Viviane.
Obrátil hlavu směrem k ní a usmál se. „Tojsi ty, moje krásná vílo? Jsem rád, že ses dostala v bezpečí domů."
„Vyslechla jsem tvoji žádost, ale nemohu se rozhodnout hned," řekla Ana. „Musíš počkat, než svolám radu. Lepší bude, když tě Heron zaveze zpátky domů. Jestli se rozhodneme vám přijít na pomoc, nebudeme potřebovat, aby nás někdo vedl!"
Porada v hlavní síni probíhala až do tmy.
„Od doby Carausia zůstával Avalon ukryt v mlhách," namítla Elen. „Slyšela jsem, že předtím někdy velekněžka zasahovala do záležitostí světa a pokaždé to špatně dopadlo. Nemyslím si, že bychom měli měnit politiku, která nám tak dobře sloužila."
Jeden z druidů horlivě přitakal. „Je to tak a zdá se mi, že tento útok, jakkoli je hrozný, jen dokazuje cenu našeho oddělení od okolního světa."
„Samotní Sašové jsou pohané," řekl Nectan. „Možná nám prokazují službu, že se snaží vyčistit zemi od křesťanů, kteří nazývají naši Bohyni démonem a chtějí nás zabít, protože uctíváme ďábla."
„Nevraždí však jenom křesťany," namítla Julia. „Jestli povraždí lid od bažin, kdo bude řídit lodě, které nás dovážejí sem a tam, když musíme cestovat do Británie?"
„Byla by hanba, opustit je, když nám tak dlouho dobře slouží," vložil se do hovoru jeden z mladých druidů.
„A křesťané z opatství jsou jiní," namítla Mandua plaše. „Copak se i Matka Caillean nespřátelila s jejich zakladatelem?"
„Jestli ne teď, kdy jindy využijeme svoji moc?" zeptal se mladý druid. „Proč se

učíme používat kouzla, když jich pak neužijeme tehdy, kdy je třeba?"
„Musíme počkat na vysvoboditele, kterého nám přislíbili bozi," řekla Elen.
„Pozvedne meč a vyžene všechny zlé vetřelce z této země!"
„Kéž se narodí brzy!" vydechla Mandua.
Dosud se přeli, když Viviane, jež nedokázala ovládnout podráždění, opustila síň. Otec Fortunatus jí tehdy popřál jen vše dobré, ale nemohla na něj zapomenout. Jistě všichni křesťané nejsou takoví fanatici, pokud jsou mezi nimi i takoví muži. Věděla, že dosud existuje spojení mezi Avalonem a Inis Witrinem. Přestože kněžky se vychloubaly, v jakém jsou bezpečí, nedovedla si představit, že by Avalon zůstal nedotčen, kdyby byl Inis Witrin zničen.

Viviane si uvědomila, že její kroky vedou, jako často v posledních dnech, ke svatyni, kde byly uchovávány poklady. Měla právo sem chodit, kdykoliv její zachtělo. Druid, který zde hlídal, jí uvolnil cestu.
Proč je hlídá? uvažovala a přemýšlela o přízračném mihotavém světle moci, které prochází látkou, jíž byly zahaleny. Je pravda, že použila grál, aby požehnala zemi, ale Avalon již posvátnou zemí byl. Je třeba požehnat vnějšímu světu. Nikdo nepozvedl meč od doby Gawena. Netuší ani, kdy bylo naposledy užito misky a kopí. Pro koho se schovávají?
Jako kdyby vycítil její myšlenky, grál se rozzářil nachovým světlem. Po tomhle touží, pomyslela si Viviane s úžasem. Chce působit ve světě!
Přemýšlela o uplynulých dnech. I když rituální omezení, která museli dodržovat v týdnech před rovnodenností, byla teď uvolněna, zvykla si na svoji dietu a naplňovalo ji příjemným vzrušením, že dnes od poledne nic nejedla. Zhluboka se nadechla a přistoupila ke grálu.
„Co to děláš?" Ve dveřích stál Taliesin a v jeho očích bylo vidět strach. „Neproběhly žádné přípravy, žádný obřad..."
„Stane se, co se má stát. Všichni jste liknaví něco podniknout, ale já vidím pouze potřebu a cítím, že grál si přeje odpovědět. Chceš snad popřít, že na to mám právo?"
„Máš na to právo. Jsi jeho strážkyně," zdráhavě odpověděl. „Ale jestli jsi špatně pochopila jeho přání, grál tě potrestá..."
„Riskuji vlastní život a i na to mám právo..." řekla smířlivě a všimla si, že Taliesinova tvář ztratila výraz omylného smrtelníka a objevilo se v ní něco silnějšího, co v ní bývalo při obřadech.
„Jak se dostaneš na druhý ostrov?" zeptal se.
„Jestli tam mám jít, pak má grál jistě tu moc, že mi ukáže cestu."
Sklonil hlavu. ,Je to tak. Jdi ke studni a třikrát ji obejdi dokola, přitom mysli na místo, kam se chceš vydat. Až obejdeš studnu potřetí, budeš na místě. Nebudu ti nic zakazovat, ale budu tě následovat, jestli chceš, budu na tebe dávat pozor..."
Viviane přikývla a uchopila grál. Veškeré lidské vnímání bylo zastřeno nadpozemskou krásou, která z něj vycházela.
Taliesin pochopil, že síly Avalonu si podržely svoje tajemství, protože děvče, které odnášelo grál ze svatyně, již nebylo Viviane. Sám si však uchoval dostatek vědomí, aby v plné míře cítil strach i posvátnou úctu, když procházeli mezi světy. A potom sladkou temnotu Avalonu nahradil pach kouře a noční zpěv cvrčků i výkřiky umírajících.
Muži Bílého draka zaútočili na Inis Witrin. Některé z budov, jejichž obrysy se rýsovaly proti nebi, již byly v plamenech. Snědý lid od bažin se pokoušel je zachránit, ale při přesile Sášů padali jeden po druhém jako děti. Z pousteven rozptýlených kolem starého kostela se boj rozšířil do mnišských sadů i kůlen postavených pod studní.
Děvče stálo a sledovalo, co se před jejíma očima odehrává. Grál, dosud

zakrytý jemnou látkou, držela Viviane na svých prsou a vypadalo to, její celé tělo mihotavě září. V hloubkách studny spatřil Taliesin jeho odraz jako rudé světlo. Po chvíli si Viviane někdo všiml a vykřikl. Lidé od bažin se drželi zpátky, ale Sašové, když zaslechli slovo „poklad", se rozeběhli k ní, jako vlci větřící stopu.
Sašové zaútočili ohněm. Je jen v pořádku, napadlo Taliesina, že je porazí moc vody. Přestože byl vyděšen jejich křikem, když zaútočili, stál těsně za děvčetem, které hledělo svým nepřátelům do tváře s naprostým klidem. A pak zahlédl na vyceněných zubech prvního muže ohňové světlo. Viviane stáhla látku z grálu.
„Ach, muži krve, pohleďte na krev své Matky!" zvolala jasným hlasem a začala lít

vodu, kterou nabrala ve studni v Avalonu. „Chamtiví muži, přijměte poklad, který si zasloužíte, a pojďte ke mně!"
Taliesin viděl řeku světla, která se valila na muže, svítilo tak jasně, že musel přimhouřit oči. Sašové se začali motat a klopýtat o sebe, jako kdyby byli oslepeni. A pak je voda zaplavila a všichni se utopili.
Ve dnech, které následovaly, se objevila řada vysvětlení té události, stejně početná jako oči, které ji viděly. Někteří z mnichů tvrdili, že se zjevil samotný svatý Josef, v ruce svírající fialu s Kristovou krví, kterou si přivezl do Británie. Sašové, kteří přežili, přísahali, že viděli samotnou Velkou královnu podsvětí, než je zaplavila voda, která se rozlila do celého světa. Lidé od bažin se pokradmu usmívali a mezi sebou hovořili o bohyni studně, která se znovu objevila, aby jim pomohla, když bylo třeba.
Nejvíce k pravdě se snad přiblížil Taliesin, když oznámil velekněžce, co se stalo, protože byl dost moudrý na to, aby věděl, že lidská slova mohou pokroutit skutečnost, když se ve světě objeví něco nadsmyslového.
Samotná Viviane nedovedla říci nic. Pro ni to zůstala jenom vzpomínka na slávu a věnec z květin z pohádkové země, který jí po poslovi od bažin poslal Otec Fortunatus.
20
rima prošla v poklidu. Chlad zahnal nájezdníky do jejich brlohů na východě a jejich oběti si léčily rány a začaly znovu stavět r svoje domovy. Roznesla se zpráva, že Vortigern povolal Hen-gesta zp~ět na ostrov Tanatus. Svět trpělivě čekal na jaro a v Avalonu čekali na narození dítěte Paní.
Po nájezdu na zem lidu od bažin Viviane znovu požádala o svoje zasvěcení, ale nijak ji nepřekvapilo, když to její matka opětovné zamítla. Jak Ana prohlásila, mela by být natolik ukázněná, že neměla brát věci do vlastních rukou. Omlouvalo ji pouze to, že měla úspěch. Rada by takovou
258
PANÍ Z AVALONU
věc nikdy nepovolila, ale kdyby neuspěla, byla by za to sama potrestána. Když se grál osvědčil, nemůže jí kněžka za nic odsuzovat. Přesto nechce dceřinu troufalost nijak přeceňovat.
Tentokrát si Viviane nestěžovala. Obě s matkou věděly, že kdykoliv se jí zlíbí, může zkrátka odejít. Až se dítě narodí, bude důležité, zda to bude chlapec, nebo děvče, které by ji mohlo nahradit. Narozením dítěte se všechno změní. A tak Viviane, stejně jako Ana, čekala na jaro se vzrůstající netrpělivostí.
Měli za sebou slavnost Brigy a z jabloní začaly opadávat květy. Jak se jaro blížilo k rovnodennosti, louky, po zimních deštích šťavnatě zelené, ozdobily pampelišky, malé fialové orchideje a první bílé hvězdičky ker-blíku. V mokřadech bíle rozkvétaly pryskyřníky a tu a tam svítily zlaté blatouchy na březích jezera kvetly žluté kosatce a jako padlé kusy nebe se objevovaly modré skvrny pomněnek. Počasí bylo proměnlivé, jeden den byla bouřka a foukal studený vítr, druhý den svítilo sluníčko. Anino dítě dále rostlo v bezpečí matčina lůna.
Paní se s pomocí hole zvedla z lavičky a pokračovala v chůzi. Až do této chvíle by ji nenapadlo zvažovat cestu, kterou mladší kněžky podnikají několikrát za den, ale ve svém stavu uvítala lavičku, která byla umístěna napůl cesty mezi břehemjezera a síní, kde se shromažďovali starší členové jejich společenství. Hůl neměla proto, aby se o ni za chůze opírala, spíš jen proto, aby udržela rovnováhu a nespadla, kdyby špatně našlápla na některý z kamenů, který by pro vystouplé břicho dobře neviděla.
Na svoje nateklé tělo hleděla se směsí zoufalství a pýchy. Musí vypadat jako kůň táhnoucí vůz. Těhotenství, které by u vyšší ženy způsobovalo majestátní vzhled, u ní působilo směšně. Taliesin byl hubený, ale byl to vysoký muž a měla podezření, že dítě bude po něm. Uvědomovala si, že i svoje první dvě dcery porodila bez větších potíží, a přesto byly dostatečně velké. Vivianin porod byl jednoduchý, protože dívenka byla drobná.
Ale tehdy mi nebylo téměř čtyřicet, pomyslela si trpce. V šestnácti běhala nahoru na Mohylu a zpět dolů a až do dne porodu jí nechyběl dech. Tentokrát, i když ji těhotenství naplňovalo pocitem radosti a dvě jeho třetiny prožila v dobré pohodě, poslední tři měsíce jí bylo jasné, že její tělo již postrádá mladistvý vzhled. Tohle musí být moje poslední dítě...
Smysl jemnější než sluch ji přiměl zastavit se. Podívala se vzhůru a všimla si, že její dcera ji pozoruje. Jako vždycky v ní pohled na Viviane vyvolal zároveň bolest i hrdost. Na dívčině obličeji nebylo vidět známky žádných pocitů, ale Ana si znovu uvědomovala onu směs závisti i pohrdání, které Viviane dala najevo, když se poprvé dozvěděla o tom dítěti. Jak však matčino břicho postupně rostlo, její závist ustupovala.
Teď tomu začíná rozumět. Jen kdyby si uvědomila, že i to ostatní - práce kněžky

a zvláště pak postavení Paní z Avalonu - přináší stejné tak bolest, jako radost! Musím jí to dát nějak najevo!
Myšlenky na dceru odpoutaly Aninu pozornost, přestala dávat pozor na cestu a uklouzla v bahně, ani hůl jí nepomohla. Snažila se složit tělo do strany a cítila napětí ve svalech na rukou, které zachytily hlavní náraz. Nic však nezabránilo, abyji těžké břicho nepřitáhlo k zemi. Když dopadla na zem, slabě zaúpěla a na chvíli přestala vnímat okolí.
Když přišla k sobě, nahýbala se nad ní Viviane.
„Jsi v pořádku?"
Ana se kousla do rtu a cítila, jak jí břichem projelo jemné brnění, které v posledním týdnu občas cítila. Tentokrát však bylo silnější a vnímala je jako tupou bolest v břiše. Zhluboka si povzdechla.
„Budu," zašeptala, „jen mi pomoz vstát."
S pomocí Vivianiny silné paže sejí podařilo dát nohy pod tělo a vstát. Když se postavila, pocítila mezi nohama podezřelé teplo, a když se podívala dolů, spatřila první kapky plodové vody dopadající na zem.
„Co se děje?" vykřikla Viviane. „Ty snad krvácíš? Ach..." Dala si dohromady to, co viděla, s tím, co se učila při kurzu porodnictví, kterým musely projít všechny novicky, a zahleděla se na svoji matku. Polekaně polkla a tvář měla bledou.
Když viděla dívčinu zmatenou tvář, matka odevzdaně potvrdila: „Je to tak. Už to začalo."
Viviane užasle pozorovala, jak matčiným břichem proběhla další křeč. Ana přestala chodit a opřela se o okraj stolu. Zadržela dech. Neměla na sobě žádné oblečení, a aby jí bylo teplo, ženy zapálily oheň v ohništi. Viviane cítila, že se ve svých tenkých šatech potí, ale Julia, jejich nejzkušenější porodní bába, a stará Elen si spokojeně povídaly u krbu.
V hodinách, které uběhly od počátku Anina porodu, sejí zdálo, že tohle je nadmíru podivný způsob, jak lidská mláďata přicházejí na svět. Bylo téměř snazší věřit římským povídačkám o zrození z vajec labutí a dalších neobvyklých porodech. Jako dítě na Neithenově farmě viděla zvířata rodit, ale to už je dávno, a přestože si vybavuje, jak vlhká mláďata vyklouzla s křikem z matčina těla, teprve tentokrát viděla celou tu událost probíhat minutu po minutě vlastníma očima. Pozorovala, jak se matčiny svaly na nahém těle křečovitě napínají.
Ana si povzdechla, narovnala se a prohnula v zádech.
„Chceš, abych tě namasírovala?" zeptala se Julia. Ana přikývla a opřela se o stůl. Porodní bába jí začala masírovat záda.
„Proč chodíš?" zeptala se Viviane matky. „Nejsi unavená? Proč si nelehneš?"
Ukázala na lůžko s kupou čerstvé slámy přikryté čistým prostěradlem.
„Jsem unavená," souhlasila matka, „ale přesto..." zaťala zuby a ukázala Julii, aby s masáží přestala, dokud bude trvat další stah, „... to není snazší, aspoň pro mne ne. Když stojím, děvčátko se vlastní vahou tlačí ven."

„Jsi si tak jista, že to bude děvče!" vykřikla Viviane. „Co když porodíš kluka? Možná to bude ochránce Británie, který se dere na svět."
„V tuhle chvíli bych byla vděčná i za hermafrodita," vydechla Ana s bolestí.
Julia dala varovné znamení a Viviane se překvapeně podívala. Poslední stah byl silnější než ostatní, a když skončil, měla Ana orosené čelo.
„Asi máš pravdu. Myslím, že si na chvíli odpočinu." Pustila se stolu a Viviane jí pomohla si lehnout. Bylo jasné, že v této poloze budou stahy bolestivější, ale bylo tak příjemné chvíli ležet.
„Při každém porodu přijde chvíle... kdy by člověk nejraději na všechno zapomněl..." Ana zavřela oči a opatrně dýchala, aby byl následující stah méně bolestivý. „Děvčata volávají své matky... Dokonce i kněžky. Často jsem to slýchala. I sama jsem to dělala, tehdy poprvé."
Viviane přistoupila blíž k matce, na kterou přišel další stah. Uchopila dceru za ruku. Podle síly stisku děvče poznalo, že jen s vypětím všech sil se musí bránit, aby nahlas nevykřikla.
„Už přišla ta chvíle?" zeptala sejí soucitně.
Ana přikývla. Viviane se na matku podívala a kousla se do rtu, když jí matčiny prsty znovu křečovitě sevřely ruku. Tohle jednou prožila, aby mne přivedla na svět... Tou myšlenkou vystřízlivěla. Posledních pět let přemýšlela o své matce bez výčitek, v naději, že bude schopna šiji udržet. Teď však Ana ležela odevzdána do rukou Bohyně, neschopna unést její moc. To, že ji Viviane mohla

vidět v okamžiku takové zranitelnosti, bylo to poslední, co potřebovala.
Stah polevil a Ana unaveně ležela, těžce oddechujíc. Chvíli byla v klidu. Je to něco jako letní přeháňka, která přijde a zase tak odejde, když se mraky po bouři přesunou jinam.
Viviane si odkašlala. „Proč jsi chtěla, abych byla s tebou?"
„Je to součást učení, vidět, jak se rodí dítě..."
„Zrovna tvoje dítě? Mohla jsem stejnou zkušenost získat při porodu některé z žen od bažin..."
Ana zavrtěla hlavou. „Ty rodí lehce jako kočky. I jájsem tak rodila, při prvních třech porodech. Říká se, že další děti se rodí rychle, ale já mám spíš pocit, že moje lůno už neví, jak na to." Povzdechla si. „Chtěla jsem, abys viděla... že jsou jisté věci, které nezvládne ani Paní z Avalonu."
„Ani nechceš, aby ze mne byla kněžka. Proč by mi na tom mělo záležet?" Vivianin hlas byl zostřen bolestí.
„Domníváš se, že jsem nechtěla vidět, jak jsi zasvěcena? Myslím, že bys to zvládla. Důvod, proč jsem to nechtěla..." Zarazila se a zavrtěla hlavou. „Někdy je těžké skloubit úkoly matky a kněžky. Tohle dítě bude možná chlapec nebo děvče bez jakéhokoli nadání. Jako kněžka mám za povinnost vychovat svoji nástupkyni. Nemohu tě vystavit nebezpečí, dokud nebudu vědět..." Nová vlna bolesti ji připravila o dech.
A jako matka? Viviane se neodvážila ta slova říci nahlas.

„Pomoz mi vstát," ozvala se Ana chraplavě. „Když budu ležet, bude to trvat déle."
Opřela se o Vivianinu paži a postavila se, přidržujíc se dívčina ramene. Viviane byla právě tak velká, aby mohla své matce pomoci, nikdo jiný by se na to nehodil lépe. Ana jí připadala vždycky tak nedostižná, že si nikdy neuvědomila, jak jsou si podobné.
„Mluv na mne..." řekla Ana, když se procházely po místnosti sem a tam a zastavovaly se, když přišel stah. „Vyprávěj mi o... Moně... a farmě."
Viviane k ní překvapeně vzhlédla. Ana se přece nikdy o dívčino dětství nezajímala. Někdy si dokonce říkala, jestli si vůbec pamatuje Neithenovo jméno. Avšak žena, která se opírala o její paži, ztěžka oddechujíc, nebyla už matkou, kterou dosud nenáviděla. Lítost jí otevřela srdce a začala vzpomínat. Rozpovídala se o zeleném, větrem bičovaném ostrově, jehož stromy se tísnily u pobřeží, které směřovalo do vnitrozemí, a jehož vzdálený konec zasahoval daleko do šedého moře. Vyprávěla jí o roztroušených kamenech, které kdysi tvořily druidský chrám, a o rituálech, které se dosud provádějí a rodiny je zdědily po předcích, kteří přežili Paulínův masakr. A potom vypravovala o Neithenově farmě a o telátku, které zachránila.
„Myslím, že teď už z něho bude stará kráva, která má spoustu vlastních telátek."
„Připadá mi, žes tam žila šťastně a zdravě... Když tě Neithen přijal, doufala jsem, že to tak bude." Když přešel další nápor bolesti, narovnala se a znovu se rozhovořily, tentokrát však s odmlkami.
„Dáš tohle dítě na vychování jinam?" zeptala se Viviane.
„Myslím, že bych měla... i když bude jasné, zeje to rozená kněžka," vyhrkla Ana. „Ale v dnešní době nevím, kam bych ho dala do bezpečí."
„Proč by nemohla zůstat tady? Každý mi říká, že jsem už stará na to, abych se stále jen učila."
„Myslím..." povzdechla si Ana, „že bude lepší, když si lehnu. Po stehně jí stékal potůček krve. Julia k ní přistoupila, prohlédla ji a zjistila, že její lůno je již na čtyři prsty otevřené. Usoudily, že porod pokračuje dobře. Viviane však stále připadalo všechno nepravděpodobné.
„Bude nejlepší... když dítě bude mít nějaké zkušenosti z vnějšího světa. Anara byla vychována tady. Myslím si, že svým způsobem to byla její nevýhoda." A pak její pohled už směřoval dovnitř, svaly v obličeji se jí stáhly, jak zaťala zuby, přemožena novou bolestí.
„Co sejí stalo?" zašeptala Viviane a nahnula se blíž. „Proč moje sestra zemřela?"
V první chvíli měla pocit, zejí matka nikdy neodpoví. Potom si všimla, jak zpod zavřených víček vyklouzla Anč slza.
„Byla tak krásná, moje Anara... nějako my," zašeptala. „Vlasy měla zlaté jako zralá pšenice ve slunci. A tak se snažila zalíbit..."
Nějako my! pomyslela si Viviane s hořkým úsměvem, nahlas neříkala nic.
„Tvrdila, zeje připravena na svoji zkoušku, a já jsem jí chtěla věřit.

Chtěla jsem, aby k tomu došlo. A takjsem ji pustila. Modlím se, Viviane, za to..." uchopila ji za paži, „abys nikdy nedržela v náručí mrtvé tělo vlastní dcery!"
„To proto jsi odložila moje zasvěcení?" zeptala se Viviane užasle. „Protože jsi měla strach?"
„Dovedu rozhodovat za ostatní, ne však za tebe..." Lehce zasténala, když ji přepadla další bolest, a pohodlně se natáhla. „Domnívala jsem se, že poznám, kdy je Anara připravená... Myslela jsem si, že to vím!"
„Paní, musíš si odpočinout!" Julia se nad ni nahnula a na Viviane vrhla zlobný pohled. „Nech to děvče jít ajá tu s tebou zůstanu."
„Ne..." zašeptala Ana. „Viviane tady musí zůstat také."
Julia protáhla obličej, ale nic už neříkala a začala zlehka masírovat Anino napjaté břicho. V nastalém tichu zaslechla Viviane tichou hudbu a uvědomila si, zeje vlastně slyšet už dlouho. Do komnaty, kde se rodilo, nesměl vstoupit žádný muž, ale Taliesin určitě sedí venku.
Kdyby tak mohl být tady! pomyslela si Viviane nazlobeně. Přála bych každému muži, aby viděl, co musí žena podstoupit, aby mu dala dítě.
Stahy byly stále častější. Vypadalo to, že Ana nemá ani čas se pořádně nadechnout, než se její tělo znovu zkřiví křečí. Elen ji držela za jednu ruku a Viviane za druhou. Julia ji znovu prohlédla mezi stehny.
„Bude to trvat ještě dlouho?" zašeptalo děvče a rodící žena zaúpěla.
Julia pokrčila rameny. „Déle, než je obvyklé. Ale už přišla chvíle, kdy se lůno otevřelo a je připraveno vypudit dítě ven. Buď klidná, má Paní," obrátila se k Aně a lehčeji hladila břicho.
„Ach, Bohyně..." zašeptala Ana. „Bohyně,prosím!"
Tohle je nesnesitelné, pomyslela si Viviane. Nahnula se dopředu a zamumlala na povzbuzení slova, ani pořádně nevěděla jaká. Matka na ni upřela oči rozšířené bolestí a najednou se začala měnit. V tu chvíli vypadala mladá dlouhé vlhké vlasy sejí zkroutily do krásných vln.
„Isarmo!" zašeptala. „Pomoz mne i mému dítěti!"
A jako ozvěna se ozvala slova: „Kéž ovoce našich životů je spojeno s tebou, 6 matko, věčná ženo, která máš ve svém srdci niterné životy každé ze svých dcer..." A když pohlédla na bílý obličej před sebou, poznala, že i její matka ta slova slyšela. V tu chvíli nebyly matka a dcera, ale dvě ženy, sestry, jejichž duše byly propojeny i s Velkou matkou, život za životem od dob, kdy moudrý lid přišel ze zámoří.
A s tou vzpomínkou se dozvěděla i něco jiného, co znala z jiného života, co se naučila v chrámu, kde nauku o rození probírali do větší hloubky, než jak ji znají ženy z Avalonu. Volnou rukou udělala znamení Bohyně nad rodícím břichem své matky.
Ana ležela na zádech a dlouze si povzdychla. Viviane se soustředila do svého nitra, až se jí zatočila hlava. Prožila okamžik bodavého strachu. Potom její matka znovu otevřela oči, ve kterých bylo znát poznání.
„Zvedni mě..." sykla. „Je čas!"

Julia začala dávat příkazy. Pomohly Aně dát nohy přes okraj postele, až se opíraly o zem, a Elen s Viviane poklekly do sena vedle ní. Julia pod ni rychle rozprostřela další čisté prostěradlo. Ana zasténala a začala tlačit. Držet ji bylo tak těžké jako zvládnout nějaký živel. Julia na ni naléhala, povzbuzujíc ji, že už vidí hlavičku. Prosila ji, aby ještě jednou pořádně zatlačila, a bude po všem.
Viviane přímo cítila, jak se matka celá chvěje. Uvědomila si, že se modlí k Bohyni naléhavou modlitbou, jako ještě nikdy v životě. Zadržela dech a měla pocit, že vybuchne a vydechne oheň, který v ní žhne. V údech cítila světlo a sílu tak velkou, že bylo těžké udržet ji v tělesné schránce. V tu chvíli byla Velkou matkou, dávající život světu.
Když vydechla, síla z ní vyšlehla jako plamen, vyrazila z ní silou blesku a pronikla tělem ženy, kterou podpírala a jež se kroutila v křeči. Julia volala, že už leze hlavička, a Ana znovu s bolestným zaúpěním, jež muselo být slyšet až na Inis Witrinu, zatlačila a něco vlhkého a červeného, malý svíjející se tvoreček, vyklouzl do připravených rukou porodní báby.
Děvče... V náhle nastalém tichu se všechny zahleděly na nový život, který právě vstoupil do tohoto světa. Dítě otočilo hlavičku a ticho přerušilo zdravým hlasitým pláčem.
„Ach, to je krásná holčička," zamumlala Julia a otírala drobný obličejík měkkým klůckem. Držela novorozeně ve svislé poloze, aby mohla vyté-ci krev z pupeční šňůry. „Elen, podrž Paní a Viviane mi bude pomáhat."

Řekla Viviane, co po ní bude chtít, ale té se chvěly ruce, když převazovala pupeční šňůru na dvou místech a pak, když byla oddělená část bez krve, vzala nůž a šňůru přeřízla.
„Dobrá. Teď ji můžeš podržet ajá porodím placentu. Zabal ji tamhle do té látky."
Když jí porodní bába dala novorozeně do rukou, Viviane ani nedýchala. Pod krvavým slizem byla pleť děťátka růžová a lehké zvolna, osychající >íj chmýří na jeho hlavičce bylo světlé. Tohle není žádné elfí dítě, to patří j k zlatovlasým lidem královské rasy. Elen se ptala, jak by se mělo dítě pojmenovat.
„Igraine..." zamumlala Ana. „Jmenuje se Igraine..."
Jako kdyby jí chtělo odpovědět, otevřelo děťátko oči a Viviane byla ztracená. Když pohlédla do jeho světlých očiček, náhle na ni přišlo vidění. Viděla před sebou mladou světlovlasou ženu, ve kterou toto dítě vyroste, s vlastním synem. Byl to silný, zdravý klouček a v příštím okamžiku ho už viděla jako dospělého, jak jede do bitvy, oči mu hrdinně planou a po boku se mu houpe avalonský meč.
„Jmenuje se Igraine," prohlásila a svůj hlas slyšela jako z velké dálky, „a z jejího lůna vzejde ochránce Británie..."

Taliesin seděl u ohniště ve velké síni a hrál na harfu. Tohoto jara hrával často. Kněži a kněžky se při poslechu jeho písní usmívali a říkali, že jejich bard vyjadřuje svým hlasem radost, která se rovná zpěvu stěhujících se vodních ptáků, jež teplé počasí přivedlo zpátky do bažin u Avalonu. Taliesin se usmíval, přikyvoval a dál skládal písně. Jen doufal, že si nevšimli, že jeho úsměv je ve skutečnosti smutný.
Měl by být šťasten. I když si na dítě nemohl činit žádné nároky, byl otcem krásné dcerušky a Ana se po porodu dobře zotavovala.
Trvaleji to ale dlouho. I když při porodu nekřičela jako některé ženy, slyšel její vzdychání doprovázející nekonečný porod, protože seděl blízko dveří do její komnaty. Hrál tehdy proto, aby neslyšel zvuky přicházející z místnosti a aby rozveselil ženy uvnitř. Jak to dělají ti otcové, co mají dítě každý rok? Jak může muž unést vědomí, že žena, kterou miluje, nasazuje život, aby ze svého lůna porodila dítě, jehož šéme tam zasel? Možná svoje ženy tak nemilují,jako on miluje Paní z Avalonu. Neboje to třeba pouze to, že obyčejní muži nejsou prokleti schopností druidů, která Taliesinovi dovoluje sdílet její utrpení. Prsty harfeníkovy byly krvavé, jak usilovně hrál, aby se ochránil před Aninou bolestí.
Teď prožíval nová muka. Jeho vzpomínky na Vivianino narození byly matné. Měl tehdy spoustu vlastních starostí a úkolů a porod netrval tak dlouho. Ani netušil, zda je dítě jeho. Avšak ať už byl otcem toho děvčete kdokoliv, teď je Viviane jeho dcerou. A Ana konečně svolila, aby byla zasvěcena. Teď teprve chápal, proč to velekněžka tak dlouho odkládala. I on bude žít ve strachu, zda děvče v bezpečí projde mlhou zpět do Avalonu.
A tak hrál a jeho velká harfa naříkala nad všemi věcmi světa, které odcházejí a které, i když se vrátí, nejsou nikdy stejné. A v jeho hudbě bolest i strach byly přeměněny do líbezné harmonie.
Viviane se procházela po břehu jezera a hleděla přes vodu na špičatou Mohylu. Sbírala sílu na svoji zkoušku, po které se stane kněžkou Avalonu. Pokud potřebovala něco, co by ji ujistilo, zeje už mimo svět, kde strávila posledních pět let života, bylo to tohle: Místo známé koruny kamenů spatřila na vrcholu napůl dostavěnou věž. Slyšela o ní, že byla zasvěcena bohu Mikaelovi, kterého nazývali Angelos. Byl Pánem světla, kterého křesťané povolali, aby porazil dračí sílu bohyně země, která přebývala v kopci.
A dosud tam přebývá, pomyslela si Viviane s tváří plnou vzdoru, alespoň na straně Avalonu. Ať jsou záměry stavitelů jakékoli, falická věž jí připadala jako menší hrozba zemi než výzva nebesům. Bylo to znamení, které mělo znázornit proud síly. Tito křesťané zdědili tolik ze staré víry, a přesto chápali tak málo. Říkala si, že může být ráda, že některá z tajemství byla, byť pokroucena, zachována i v tomto vnějším světě.
A tohle bude jediné tajemství, Iteré kdy spatří, jestli se jí nepodaří

nalézt cestu zpět do Avalonu. Zkouška a zasvěcení jsou totéž, protože jde O čin přeměny Inis Witrinu, který leží ve světě lidí, v Avalon. Při něm se projeví jako kněžka.
Viviane se otočila a zahleděla se na krajinu za sebou, kde se do dálky táhla pláň Bruů. Bažiny a louky se prostíraly až k ústí řeky Sabriny. Když se zhluboka nadechla, dovedla si představit, že cítí slaný závan vzdáleného moře.
Obrátila se ještě víc a viděla bílou stužku cesty vinoucí se třemi velkými

zatáčkami směrem k šedým hřbetům Mendipských kopců a na druhé straně vlídnější vysočinu Poldens. Někde za ní ležela Lindinis a římská cesta. Napadlo ji, že kdyby chtěla, mohla by se vypravit kterýmkoli směrem by chtěla, a začít nový život. Ale to mohla udělat i předtím. Teď však mohla volit i návrat do Avalonu. Měla s sebou pouze náhradní oblečení v ranečku na zádech a u pasu malý zahnutý nůž. Matka jí konečně dala svobodu.
Viviane se posadila na omšelý kmen a pozorovala ledňáčky, jak se potápějí a znovu vznášejí vzhůru k nebi. Ve vlnkách si pohrávalo slunce a odráželo se od přídě ploché lodě, kterou jí dali. Byla to menší pramice, jakou užívají lidé od bažin. Vzduch byl teď v poledne dosud teplý, ale ze západu začal vát lehký větřík, který přinášel chlad od moře. Usmála se a dovolila slunci, aby ji laskalo a uvolnilo její napjaté svaly. Vítězstvím bylo
1 to, že má volbu, zda vyrazit do světa, nebo se vrátit do Avalonu. Už věděla, jak se rozhodne.
Kolik nocí snila o této zkoušce, představovala si každý okamžik, přemýšlela, co by udělala. Byla by ostuda, kdyby všechno její plánování přišlo nazmar. Tohle však nebylo to, co ji přimělo k jejímu rozhodnutí. Již se dále netrápila tím, zda ona, nebo malá Igraine se jednoho dne stanou velekněžkou. Nemusela však své matce dokazovat, zejí v žilách koluje krev dávného lidu. Radostné vzrušení, které doprovázelo porod, již pominulo a Viviane si dobře uvědomovala, že se s Anou budou nadále hádat -jsou si přece tolik podobné. Jisté ale bylo, že si teď lépe l (rozumějí.
|, Přestože Vivianino rozhodnutí se nezměnilo, pohnutky, kteréji k němu Ijyedly, se od narození její sestry změnily. Aby si svůj nový postoj zachovala, lifnusí se projevit jako kněžka. A vrátit se chce, aby se dále hašteřila se svou matkou a pozorovala Igraine, jak roste, a taky, aby mohla naslouchat Taliesinovu zpěvu.
To všechno je v pořádku, pomyslela si, vstala a začala se znovu procházet po pobřeží. Teď jen zbývá to udělat.
Jak ji učili, kouzlo je záležitost zaměření ukázněnévůle. Někdy je ovšem třeba vůli opustit. Tajemství spočívá ve schopnosti rozeznat, kdy je třeba vůli zaměstnat, a kdy je možnéji vypustit. Nebe teď bylo jasné, ale vítr vanoucí od moře zesílil. Brzy padne mlha, roztáhne se sem od Sabriny ve vlhkém závoji, nevyhnutelná jako příliv.

Musí přeměnit ne mlhu, ale samu sebe.
„Paní života, pomoz mi, protože bez tebe nedokáži projít zpět do Avalonu. Ukaž mi cestu. Dej, ať pochopím, co se děje," šeptala, a pak si uvědomila, že nejde o výměnu, ale o prosté konstatování skutečnosti. „Jsem tvoje oběť," přiznala.
Viviane se pohodlně usadila na kmeni, otevřené dlaně uložila na kolena. Prvním krokem bylo najít svůj střed. Nadechla se a zadržela dech. Potom pomalu vydechovala a spolu s dechem vypouštěla všechny myšlenky, které jí vířily v hlavě a zbytečně by odpoutávaly její pozornost od účelu, proč je zde. Dýchání opakovala, v duchu počítala, dokud se jí vědomí nestáhlo dovnitř a neulpěla v bezčasém klidu.
Když měla mysl uvolněnou, znovu se zhluboka nadechla a soustředila se dolů, hluboko do země. Tady v bažinách to bylo, jako by se natáhla k vodě, nebyl to pevný základ, ke kterému se stahovala u Mohyly, ale nepolapitelná tekutá látka, na které musí plout. Přestože hloubky byly nepevné, cítila je jako pramen síly. Viviane nasála kořeny duše, které se jí rozrostly do šíře, a vnímala bodavý pocit v hlavě, který vyrážel směrem vzhůru k obloze.
V prvních okamžicích vytržení měla pocit, že duše opustí její tělo. Avšak instinktivně se její energie stáhla zpět a procházela páteří dolů do země. Energie stoupala vzhůru a tentokrát Viviane vzpažila ruce, jak jí velel proud síly, která je vyplňovala. Proud se postupně stával chvěním, tvořil sloup síly spojující zemi s nebem. Sama byla tím pojítkem.
Stáhla ruce, vypjala se a její duše se rozvinula tak, že vnímala všechno ve své rovině. Cítila současně to, co bylo v jejím dosahu: jezero, bažiny a louky, až nahoru ke kopcům a do dálky k moři. Vnímala vše jako stíny světla svým vnitřním zrakem. Mlha ji zahalila jako závoj, chladilajejí kůži, ale povzbudila její sílu. S očima zavřenýma se k ní obrátila a soustředila všechnu svoji naléhavou touhu do tichého výkřiku.
A mlha se valila jako velká šedá vlna, až zastínila louky, bažiny i samotné jezero. Zdálo se, že Viviane je jedinou živou bytostí, která na tomto světě zbyla. Když otevřela oči, nebyl v tom velký rozdíl. Země se prostírala u jejích nohou jako tmavý stín, voda ležela na dosah před ní. Cítila, jak se prodírá dopředu, dokud se neobjevil podlouhlý předmět: její pramice, slabě se rýsující v

mlze, která jí propůjčovala tvar i barvu.
Přesto jí připadala dost pevná i pro její změněné smysly, a když do lodě vstoupila, odrazila se a plavidlo se dalo do pohybu, pocítila známé vzrušení. Pomalu zmizel břeh. Teď neměla žádný pevný předmět, na kterém by mohla zakotvit, její oči smrtelníka neměly žádný viditelný cíl. Níéla dvě volby: mohla zde sedět do svítání, kdy vítr z pevniny mlhy rozežene, nebo se mohla pokusit najít cestu skrz mlhy zpět do Avalonu.
V hloubi paměti si začala vzpomínat na kouzlo. To se, jak ji učili, trochu lišilo podle toho, kdo je používal. Někdy bylo odlišné při každém použití. Nezáleželo tak na slovech, jako na skutečnosti, ke které bylo klíčem.

A nestačilo pouze vyslovit kouzlo. Slova jen rozpoutala přeměnu ducha, byla jenom jistou pomůckou pro paměť.
Viviane si vybavila horu, kterou viděla a která z jistého pohledu a v jistém světle připomínala spící Bohyni. Vzpomněla si na grál, který byl sám o sobě jen obyčejnou miskou, dokud se na něj nezahleděla očima ducha. Čím je mlha, když není mlhou? Co ve skutečnosti tvoří hranici mezi oběma světy?
Žádná hranice neexistuje... Ta myšlenka plně zaujala její vědomí.
„Co je to mlha?"
Žádná mlha neexistuje. Je to jen představa.
Viviane o tom uvažovala. Jestliže je mlha pouze iluzí, co je potom země, kterou zahaluje? Je Avalon zázrakem, neboje to křesťanský ostrov, který není skutečný? Možná mimo její mysl neexistuje ani jeden z nich, ale co je potom její já, které šije představuje? Myšlenka následuje po představě v nekonečné spirále chaosu, při každém závitu ztrácí na jasnosti, jak mizí hranice, podle kterých lidé hodnotí existenci.
Žádné já neexistuje...
Záchvěv vědomí jí napovídal, že toto je temnota, ve které se utopila Anara. Je tohle snad odpověď, že vůbec nic neexistuje?
Nic... a všechno...
„Kdo jsi ty?" volala její duše.
Tvoje já...
Její já nebylo nic, byl to mihotavý bod na okraji vymizení a pak - ve stejný okamžik nebo před ním či po něm, protože žádný čas neexistoval - se stal září, která vyplnila skutečnost. Nekonečnou chvíli prožívala tento bezčasý okamžik vytržení.
Potom jako list, který není dost lehký na to, aby se nechal unášet větrem, se stáhla k zemi a do sebe, kde znovu nalezla části, které ztratila. Avšak Viviane, která se vrátila do jejího těla, nebyla tak zcela tou, která byla z něho vytržena. Když se znovu dala dohromady a vrátil sejí její hlas, zazpívala několik slabik na přerušení kouzla, po kterých se znovu objevil svět.
Ještě než se mlhy začaly rozestupovat, věděla, co udělala. Bylo to, jako kdyby se vynořila z hlubokého lesa, přesvědčena, že jde nesprávným směrem, a pak po jediném kroku pozvedla hlavu a poznala, kudy má jít.
Později, když Viviane uvažovala, jak sejí podařilo uspět tam, kde Anara selhala, došla k závěru, že to bylo možná díky jejímu pětiletému boji s matkou, který ji přiměl vybudovat si já, jež bylo schopné vypořádat se s dotykem prázdnoty. Nechtěla si však připadat tak svatá, proto si uvědomovala, že někteří se během zkoušky ztratili, protože byli příliš blízko k prázdnotě, že se jejich oddělené duše s ní spojily v jedno, tak jako se kapka vody stává mořem.
Vzrušení, které v ní to spojení vyvolalo, jí stačilo, aby potlačila slzy, které sejí draly z očí. S náhlou bolestí si vzpomněla, jak plakala, když ji matka

poslala pryč s Neithenem. Až do této chvíle si nedovolila na ten den vzpomínat.
„Paní... nenechávej mne samotnou!" zašeptala a jako ozvěna sejí ozvala odpověď z vlastního nitra: „Nikdy jsem té neopustila a nikdy té neopustím. Dokud bude trvat tvůj život, i po něm, budu tady s tebou..."
Jestli vnitřní světlo sláblo, mlha, jak řídla, se rozzářila jasem a v příští chvíli stála již Viviane ozářena slunečním světlem.
Překvapeně se rozhlédla, když zahlédla budovy ze světlého kamene a jasně zelenou trávu, kterou byla porostlá Mohyla. Uvědomovala si, že v žádném světě neexistuje krásnější pohled. Někdo vykřikl zastínila si oči rukou a poznala Taliesinovy svítivé vlasy. Očima přelétla po svahu, hledajíc svoji matku, a znovu ucítila starou bolest. Taliesin ji vyhlíží, možná od chvíle, kdy odešla. Copak matce ani

teď nezáleží na tom, zda uspěla, či selhala?
Ale potom si s úlevou uvědomila, žejejí matka se zřejmě skrývá, protože nechce přiznat sama sobě, ani nikomu jinému, jak jí záleží na tom, že se její nejstarší žijící dcera bezpečně vrátila domů.
21
ahoru! Fivy, zvedni mě nahoru!" Igraine natahovala svoje baculaté ručky a Viviane šiji celá rozesmátá dala na rame-rna. Hrály si takhle po celé zahradě. Pak zase chtělo dítě dolů, aby mohlo zkoumat svoje okolí, a opět nahoru.
„Uf, myslím, zeje čas, abych tě dala na zem, miláčku, dokud mám záda ještě celá!" Igraine byly čtyři roky a již sahala Viviane do pasu. Bylo jasně vidět, že je to Taliesinova dcera. I když vlasy děvčete byly zbarvené více do červena, modré oči mělo zrovna jako on.
Igraine kuckala smíchy a radostně se rozeběhla po cestičce, aby honila motýlka. Sladká bohyně, pomyslela si Viviane a se zalíbením hleděla, jak se slunce odráží od měděných kudrn děvčátka. Jaká krasavice z ní vyroste!
„Ne, zlatíčko," vykřikla náhle, když se Igraine vrhla do ostružiní, „tyhle kytičky se netrhají!" Ale již bylo pozdě. Igraine se už vrhala na květy a na její ručičce se objevily drobné červené tečky. Obličejík jí zčervenal a už se nadechovala, že začne křičet, když ji Viviane uchopila do náruče.
„No tak, zlatíčko, ona tě ta ošklivá kytička kousla, viď? Musil si dávat pozor, víš? Nu tak, pofoukám ti to a všechno bude v pořádku!" Dítě se však rozkřičelo a uklidnilo se teprve, když je Viviane začala kolébat v náručí.
Naneštěstí plíce dítěte byly tak dobře vyvinuté jako celé její tělo, a tak každý v doslechu, což byl téměř každý v Avalonu, slyšel její pláč a lidé se sbíhali, aby dítěti pomohli.
„Je to jen škrábnutí..." začala Viviane, ale mezi prvními přicházela její matka. Viviane si najednou připadala jako nejmladší z novicek, přestože měla na čele modrý srpeček.
„Myslela jsem, že ti ji můžu svěřit, že u tebe bude v bezpečí!"
„Vždyť y« v bezpečí!" vykřikla Viviane. „Aspoň se naučí dávat si pozor na věci, které by jí mohly opravdu ublížit. Nemůžeš ji držet pořád jako v bavlnce!"
Ana natáhla ruce a Viviane jí po kratším zaváhání děvčátko předala.
„Až budeš mít vlastní děti, můžeš šije vychovávat po svém, ale neříkej mi, jak já mám vychovávat svoje!" vyštěkla na Viviane přes rameno a odnášela Igraine pryč.
Když jsi tak moudrá matka, jak je možné, že tvoje první dvě dcery, které jsi sama vychovávala, jsou obě po smrti a přežila jen ta, kterou jsi poslala pryč"? Viviane, celá rudá rozpaky, protože je všichni pozorovali, spolkla svou otázku. Nebyla tak rozzlobená, aby musela říkat věci, o kterých věděla, zejí matka nikdy neodpustí, byť jen proto, že by to mohla být pravda.
Oprášila si tuniku a vrhla na Heliu a Silvii, dvě z čerstvých novicek, j přísný pohled. „Je ta kožešinajiž pořádně oškrabaná? Jen pojďte," pokra-I čovala, kdyžjíjejich sklopené oči poskytly náležitou odpověď, „samo se to neudělá, i když budete mít kůži dlouho u sebe, to vy ji musíte vyčistit i & nasolit."
Viviane scházela z kopce dolů k barvicí kůlně, která byla v závětří za ij ostatními budovami. Obě děvčata jí šla v patách. Někdy se v takové chvíli v divila sama sobě, proč chtěla být kněžkou. Její práce se rozhodně nezměnila. Jediným rozdílem je, že teď nese větší odpovědnost.
Když se přiblížily k jezeru, zahlédla pramici jednoho z mužů od bažin, jak k nim rychle míří po vodě.
„To je Heron!" vykřikla Helia. „Co tady chce? Zdá se, že má naspěch!"
Viviane se překvapením zastavila. Vybavila si onen útok Sášů. Ale teď to bude něco jiného. Vortimer zahnal před dvěma lety Hengesta podruhé zpátky do Janatu. Obě děvčata se již rozeběhla po břehu. Pomalejším krokem je následovala.
„Paní!" I za zoufalého spěchu ji Heron uctivě pozdravil. Od té doby, co k nim přinesla grál, aby je zachránila, vážili šijí lidé od bažin stejně jako Paní z Avalonu a nedali si to vymluvit.
„Co se děje, Herone? Došlo snad k nějaké nehodě? Přišli Sašové?"
„Nám žádné nebezpečí nehrozí!" Narovnal se. „Odvádějí však dobrého kněze - Otce Šťastlivce!"
„Někdo odvádí Otce Fortunata?" Vivianine se zamračila. „Ale proč?"
„Říkají, že má špatné názory, takové, které se nelíbí jejich bohu." Zavrtěl hlavou, neschopen něco takového pochopit.
Viviane sdílela jeho zmatení, i Itdyž si vzpomínala, jak Fortunatus říkal, že někteří křesťané považují jeho myšlenky za kacířské.
„Pojď, Paní! Tebe poslechnou!"
270
PANÍ Z AVALONU

O tom Viviane pochybovala. Jeho důvěra ji však dojímala. Rozehnat bandu Sášů jí ale připadalo snazší než snažit se urovnat spor mezi křesťanskými sektami. Silně pochybovala o tom, že by na Fortunatovy nadřízené zapůsobilo nějaké doporučení z Avalonu.
„Herone, pokusím se ti pomoci. Běž zpátky a já si promluvím s Paní z Avalonu. To je všechno, co ti mohu slíbit..."
Viviane čekala, že matka odbude Heronovo sdělení zdvořilým politováním, ale byla příjemně překvapena, když velekněžka dala najevo upřímný zájem.
„Jsme od Inis Witrinu odděleni, ale jisté spojení tu existuje," řekla Ana a tvářila se starostlivě. „Slyšelajsem, že o nás někdy sní a naše práce bývají narušeny, když tam mají problémy. Jestli křesťanští fanatikové naplňují ostrov strachem a nenávistí, pocítíme to jistě i tady v Avalonu."
„Ale co můžeme dělat?"
„Již delší dobu myslím na to, že Avalon by měl vědět více o vůdcích ve vnějším světě a jejich politice. V dřívějších dobách Paní z Avalonu často cestovala, aby se radila s knížaty. Od té doby, co přišli Sašové, to však není považováno za rozumné. Ale teď je v naší zemi větší bezpečí, než tomu bylo před lety."
„Pojedeš tedy, Paní?" zeptala se Julia užasle.
Ana zavrtěla hlavou. „Myslela jsem, že pošlu Viviane. A cestou může zjistit, jak je to s Fortunatem. Ta zkušenost pro ni bude užitečná."
Viviane sebou polekaně trhla. „Ale já nevím nic o politice, ani o knížatech..."
„Nepošlu tě samotnou. Pojede s tebou Taliesin. Římanům budete říkat, že jsi jeho dcerou... tomu budou rozumět."
Viviane vrhla na matku letmý pohled. Je to snad odpověď na otázku, kterou se ani ona, ani Taliesin neodvážili položit? Nebo jí jen Paní říká, jak se má chovat. Ať již měla Ana jakékoli důvody, myslelo si děvče, když se šlo chystat na cestu, vybrala Viviane společníka, se kterým opustí Avalon nejraději.
Stopa po Fortunatovi je zavedla do Venty Belgarum. Pevné zdi města byly zjizveny útoky barbarů, ale dosud stály na svém místě. Řekli jim, že hlavní soudce, muž jménem Elafius právě hostí biskupa, který je u něho na návštěvě. Byl to tentýž Germanus, který se ukázal tak užitečným před deseti lety v boji proti Piktům. Zdálo se však, že svoji dnešní návštěvu věnoval útokům na své přátele křesťany. Dva britští biskupové byli zbaveni svého úřadu a řadě knězi byla zakázána činnost, dokud nenahlédnou, jak pochybili.
„Není se co divit, že Fortunatus je mezi nimi," prohlásil Taliesin, když projížděli opevněnou bránou. „Přikryj si vlasy šálou, má drahá. Nezapomínej, jsi počestná panna z dobré rodiny."

Viviane na něj vrhla vzpurný pohled, ale vyhověla mu. Již prohrála spor o tom, zda bude cestovat v pánských šatech, ale přísahala si, že jestliže z ní někdy bude Paní z Avalonu, bude si nosit, co bude chtít.
„Řekni mi něco o Germanovi," vyzvala jej. „Je dost nepravděpodobné, že bude mluvit se mnou, aleje dobré svého nepřítele znát."
„Je stoupencem Martinuse, biskupa z Caesaroduna v Galii, kterého teď uctívají jako svatého. Svatý Martinus byl movitý muž, který rozdal všechen svůj majetek, dokonce se poděIil i o svůj plášť se starcem, který žádný neměl. Germanus káže o nerovnoměrně rozloženém bohatství, a tím si získává u lidí oblibu."
„To mi nepřipadá tak špatné," poznamenala Viviane a popohnala svého poníka, který jel vedle Taliesinova mezka. Po Lindinis a Durnovarii již byla zvyklá na města, ale Venta byla zdaleka největší město, jaké kdy viděla. Její poník se lekal davu, stejně jako jeho paní.
„Ne, ale chátru je lepší zastrašovat než dovolávat se jejího rozumu. Tak jim říká, že se budou smažit v pekle, pokud nebudou věřit a Bůh se nerozhodne, že jim odpustí. A je jisté, že pouze knězi římské církve mají pravomoc říci, jestli se rozhodl jim odpustit. Káže, že obsazení Říma vandaly a naše vlastní potíže se Sasy jsou božím trestem za hříchy boháčů. V nejistých dobách, jako je tato, má taková filozofie velký účinek."
Viviane přikývla. „Ano, všichni chceme, aby byl někdo viníkem. A určitě takový Pelagius a jeho stoupenci tomu nevěří."
Zrovna jeli po široké cestě, která vedla na náměstí. Strážce u brány jim řekl, že kacíře soudí v bazilice.
„Samotný Pelagius je již několik let mrtev. Jeho stoupenci jsou většinou muži ze staré římské kultury, dobře vzdělaní a zvyklí myslet za sebe. Připadá jim logičtější, že Bůh odmění spíše dobrý úmysl a správné jednání než jen slepou víru."
„Jinými slovy mají pocit, zeje důležitější, co muž dělá, než čemu věří, zatímco římští knězi to chtějí naopak..." poznamenala Viviane suše a Taliesin se na ni

pochvalně usmál.
Její poník se lekl, když kolem něho prošli dva muži. Taliesin se natáhl, aby uchopil jeho otěže, a potom se podíval dopředu, protože jel na větším zvířeti a sám byl vyšší, tak viděl dále.
„Něco se tam děje, snad bychom měli tady počkat..."
„Ne," odporovala Viviane, „chci to vidět." Trochu zpomalili a zvolna vjížděli na náměstí.
Před bazilikou byl shromážděný dav. Viviane slyšela mumlavé hlasy, které připomínaly první vzdálené hromy, ze kterých se rozvine bouře. Mnozí lidé měli na sobě hrubé šaty dělníků, avšak oblečení některých bylo jemnější, přestože umazané a obnošené. S největší pravděpodobností to byli uprchlíci, kteří se snažili najít obětního beránka, na kterého by svedli všechno svoje trápení.
Taliesin se sehnul, aby se poptal, co se tu děje.
„Kacíři!" odpověděl mu jeden muž a znechuceně si odplivl na dlažbu.

„Ale biskup Germanus už je srovná, to je jisté, a zachrání tuto hříšnou zemi!"
„Zdá se, že jsme dorazili na správné místo," řekl Taliesin zpříma, ale tvářil se ustaraně.
V nesprávnou chvíli... pomyslela si Viviane, zděšena natolik, že ani nemohla mluvit.
Dveře od baziliky byly otevřené a vycházeli z nich dva muži, oblečení jako stráže. Postavili se po obou stranách dveří. Hlučení davu zesílilo. Zalesklo se zlato a objevil se kněz. Přes bílou tuniku měl vyšívanou pláštěnku. To musí být samotný biskup, pomyslela si Viviane, protože má na hlavě klobouk podivného tvaru a v ruce drží ozdobnou pozlacenou hůl připomínající hůl ovčákovu.
„Lide ventský!" zvolal a hlučení ustalo. „Bolestně jste trpěli pod mečem z nebe. Krvežízniví muži se přehnali touto zemí jako hladoví vlci. Vzývali jste Boha, na kolenou jste se ptali, zač máte být trestáni."
Biskup mával berlou nad jejich hlavami a lidé zaúpěli a sklonili se k zemi. Germanus je chvíli pozoroval a potom poněkud klidněji pokračoval.
„Činíte dobře, mé děti, ale uděláte lépe, když budete volat k Pánu nebes o slitování, protože on učiní tak, jak si bude přát, a pouze díky jeho milosti můžeme uniknout zatracení."
„Modli se za nás, Germane!" vykřikla jedna z žen.
„Udělám něco lepšího, očistím tuto zemi. Každý z vás byl zrozen ve hříchu a může vás zachránit pouze víra. Pokud jde o Británii, jsou to hříchy těch mocných, kteří na vás seslali tento mor. Ale mocní budou o svoji moc připraveni. Nebesa tvoří kosu v rukou božích. Ti, kteří jídali u bohatých stolů, budou teď žebrat o svůj chléb, a ti, kteří nosili hedvábí, budou chodit v hadrech." Udělal krok vpřed a svojí zkroucenou holí mával ve vzduchu.
„Je to tak! Je to pravda! Bůh má s námi slitování!" Lidé se tloukli do prsou a vrhali se na tvrdé kameny.
„Chlubili se, zeje zachrání jejich skutky, a říkali, že jejich bohatství je důkazem boží přízně. Ale kde je boží přízeň teď? Falešné kacířství Pela-giovo vás svedlo z cesty, avšak díky milosti našeho nebeského Otce se od nich očistíme!"
Ale sám se tvářil, jako kdyby měl právě pročištěná střeva projímadlem, napadlo Viviane. Oči mu vášnivě vystouply z důlků, od úst mu létaly sliny. Jak může někdo takovým věcem věřit? žasla. Lidé však souhlasně pokyvovali a nadšeně vykřikovali. Její poník se tiskl k Taliesinovu muloví, jako kdyby i ta němá tvář cítila, že potřebuje ochranu.
Pokřikování zesílilo, když se ve dveřích objevili další strážci a strkali před sebou tři muže. Viviane napětím ani nedýchala. Nemohla uvěřit, že jedním z těch postrkávaných vězná by mohl být Fortunatus. Jako kdyby vycítil její myšlenku, první z nich se narovnal a s toužebným úsměvem

přelétl dav. Vlasy měl rozcuchané a tvář samou krev a modřinu, ale přesto v něm poznala mnicha, který byl kdysi jejím přítelem. Potom je strážci začali strkat dolů ze schodů.
„Kacíři!" křičeli lidé. „Ďáblové! Vy jste na nás poslali pohany!"
Kéž by to byla pravda, pomyslela si Viviane. S armádou pohanů by byla schopná tuhle sebranku rozehnat.
„Ukamenujte je!" zvolal někdo a v další chvíli se to rozkřiklo po celém náměstí. Muži se shýbali pro kameny z dlažby. Viviane viděla, jak je hází. Zahlédla Fortunata se zakrvácenou hlavou. Potom se dav semkl těsně kolem něho.
Biskup dlouho stál a pozoroval lidi. Na tváři měl výraz zděšené spokojenosti.

Potom, jako kdyby ho mrzelo, že si musí připamatovat, že křesťané mají být milovníky míru, promluvil se strážci a vojáci zamávali nad hlavami tlačícího se davu tupými konci svých kopí.
Jakmile vojáci začali hrozit zbraněmi, lůza se začala trhat a rozdělovat do bojujících hloučků, které pak strážci dokázali ohlídat. Hned jak se rozpoutaly šarvátky, církevní hodnostáři zmizeli zpět v bazilice. Viviane se rozhlédla po náměstí, které se začalo vyprazdňovat, a pobídla svého poníka.
„Viviane, co to děláš?" Taliesinův mul se rozeběhl za poníkem. Viviane však již dojela ke zhrouceným postavám, které se staly obětí bitky. Někteří se se sténáním pomalu zvedali, ale tři zůstali na zemi bez hnutí, kolem nich ležely kameny.
Viviane sklouzla ze svého poníka a nahnula se nad Fortunatem. Čerstvá krev pokrývala jeho staré rány - oko měl nateklé. Zoufale se mu snažila nahmatat tep, dotkla se jeho ruky a on jedno oko otevřel. Jemně mu naklonila hlavu, aby ji viděl.
„Krásná paní..." zamrkal zmateně. „Ale tohle není víla."
„Fortunate, jak se cítíš?" Chvíli si ji udiveně prohlížel a pak se začal usmívat.
„To jsi ty... moje děvče, které jsem potkal na kopci. Vyrostly ti vlasy... po tady děláš?"
l „Přišla jsem ti pomoci. Kéž bych se sem dostala dříve! Ale odvezeme tě pryč, ošetříme ti rány a všechno bude zase v pořádku!"
Fortunatus zavrtěl hlavou, zasténal a zůstal tiše ležet. „Mohl jsem biskupovým mužům uniknout," zašeptal. „Napadlo mne, že zkrátka vejdu do pohádkové říše. Ale byl jsem jim dlužen poslušnost."
„Nepustím tě zpátky, aby se tě znovu snažili zabít!" vykřikla Viviane.
Jeho tvář se roztáhla do sladkého úsměvu. „Ne... zbývá mi jen malý kousek cesty."
Čas od času přinesou lidé od bažin do Avalonu nějakého pacienta, který pak zemře. Teď pod vrstvou krve na Fortunatově tváři spatřila stejnou bledost a na jeho nose a spáncích namodralé skvrny. Kdyby byl mladší, možná by svoje zranění přežil, ale Fortunatus měl již slabé srdce.

„Budeš se za mne modlit?"
Viviane překvapeně vykulila oči. „Ale já jsem pohanka - kněžka!" Ukázala na srpeček na svém čele.
„Obávám se, že jsem větším kacířem, než si Germanus myslí," zašeptal Fortunatus, „protože se nedomnívám, že Bůh je omezen hranicemi, do kterých se ho lidé snaží vtěsnat. Jestliže je otcem, nemůže potom být i matkou, ajestližeje tomu tak, není snad Bohyně, které sloužíš, jenjiným způsobem zobrazení Boha?"
Vivianinou první reakcí byl vztek pak si vzpomněla na okamžik shledání, když prošla mlhami zpět do Avalonu.
Síla, kterou tehdy cítila, nebyla ani ženská, ani mužská.
„Možná je to tak..." zašeptala. „Budu se modlit k tomu, který stojí nade všemi rozdílnostmi a který tě něžné zanese ke světlu." Viděla, jak mu tvář zaškubala bolestí a potom se jeho dýchání zklidnilo.
„Často jsem přemýšlel o tom, že zemřít je něco jako přejít do pohádkového světa. Stačí udělat krok stranou a vstoupit dovnitř... vystoupit zkrátka z tohoto světa."
Viviane tlačily v očích slzy, ale přikývla a uchopila ho za ruku. Pohnul rty, jako kdyby se pokoušel o úsměv. Jeho úsměv však pozvolna pohasínal.
Viviane seděla vedle něho a cítila, jak z něho život uniká jako voda z nakřáplé nádoby. Připadalo jí to dlouho, ale když vzhlédla od těla bez duše, Taliesin už dojel na koni až k ní. Zavrtěla hlavou a snažila se neplakat.
„Je mrtev, ale nedovolím, aby se zmocnili jeho těla. Pomoz mi ho odvézt pryč."
Bard se otočil v sedle, prsty udělal znamení a něco nesrozumitelného zamumlal. Bylo to kouzlo, pochopila Viviane, a snažila seje posílit. „Nevidíš nás... Neslyšíš nás... Nikdo zde nebyl..." Chtěli, aby si křesťané třeba mysleli, že Fortunata odnesli zlí duchové, jen když nic neuvidí.
Taliesin zvedl tělo starého kněze, přehodil je přes svoje sedlo a pozvedl Viviane zpátky na jejího poníka. Potom tělo přikryl pláštěm, uchopil obojí opratě a vedl zvířata zpět přes náměstí.
Takto skryti kouzlem opustili město. Viviane by bývala ráda pohřbila starce na jeho vlastním posvátném ostrově vedle kamene, odkud vstoupil do pohádkové říše, ale Taliesin znal jednu křesťanskou kapli na opuštěném, avšak dosud posvátném místě. Když ho uložili a provedli druidské rituály, vzpomněla si Viviane na chvíli v mlze, kdy byla spojena se světlem, a věděla, že všechna pravda je jen

jedna. Věděla, že Fortunatovi by to nevadilo.
Jestliže první část jejich cesty neskončila právě nejšťastněji, zbytek byl úspěšnější, i když Viviane pořádně nevnímala, co se děje. Cestovali do Londinia, kde se velekrál snažil udržet zdání vlády pomocí silných synů po svém boku. Viviane poznala Vortimera, který tehdy přijel do Avalonu,

i když teď vypadal starší. Ten si o ní nejprve myslel, že je to její matka. Ieřekla mu totiž, že byla kněžkou pod závojem, která při rituálu představovala děvče. V tichosti se pyšnil tím, že se mu podařilo úspěšně odrazit barbary, a neměla pochyb o tom, zeje věrný Avalonu.
Jeho otec, Vortigern, měl jinou povahu. Byl to starý lišák, ženatý s ru-dohlavou šaškou liščičkou. Vládl dlouho a mnoho toho prožil a Viviane soudila, že by uvítal jakékoli spojenectví, které by mu pomohlo udržet si moc. Promluvila si s ním o biskupu Germanovi, o tom, jak jeho fanatiz-mus rozděluje zemi, ačkoliv chovala jen malou naději, že velekrál by mohl nebo chtěl jednat proti němu. Ale její vzkaz od Paní z Avalonu si vyslechl. Pro blaho Británie se sejde se svým starým rivalem Ambrosiem, aby prohovořil spolupráci, pokud k jejich setkání dojde na neutrální půdě.
Poté vedla jejich cesta do západních držav, kam ještě nedorazili Sašové. Ambrosius Aurelianus shromažďoval v Glevu své muže. Jeho otec se prohlásil za vládce a soupeřil s Vortigernem o svrchovanost. Vyslechl si se zájmem vzkaz od Paní, neboť přestože byl z rozumových důvodů křesťanem, vážil si druidů jako filozofů a osobně znal Taliesina.
Byl to vysoký muž, čtyřicátník s tmavými vlasy a orlím pohledem Římanů. Většina jeho válečníků byli ještě mladíci. Jeden z nich, štíhlý světlovlasý mladíkjménem Uther, mohl být tak starý jako ona. Taliesin ji škádlil, že si získala obdivovatele, ale ona si jeho narážek ani mladíka samotného nevšímala. V porovnání s knížetem Vortimerem byl Uther pouhým chlapcem.
Ambrosius si vyslechl její stížnost na Germana s jistou lítostí, protože muži z vrstvy, kterou galský biskup s takovou oblibou napadal, byli třídou, ze které sám pocházel. Ale Venta Belgarum byla součástí ostrova, který již dále neměl spojenectví ani s ním, ani s Vortigernem. Každopádně však měl jako laik stojící mimo církev jen malou pravomoc nad církevními hodnostáři. Jeho reakce byla zdvořilejší než odpověď velekrále, ale Viviane stejně vycítila, že nepodnikne nic užitečného.
Přesvědčováním Vortigerna a Ambrosia, aby zvážili spojenectví, zasela Viviane šéme britské jednoty. K prvním bojům však došlo až příštího roku. Doslechli se, že Sašové znovu sbírají síly a začínají se shromažďovat na východě od Cantia. Vortimer, který byl tenkrát rozhodnut je rozdrtit, se zalíbil Avalonu. A tak se stalo, zrovna před beltanskými ohni, že Paní z Avalonu opustila posvátný ostrov a odcestovala na východ se svou starší dcerou, svými kněžkami a bardem, aby se setkala s britskými knížaty.
Místem setkání se stalo malé městečko na břehu řeky, které se jmenovalo Sorviodunum a leželo v místě, kde se cesta ze severu křižuje s hlavní cestou z Venty Belgarum. Křižovatka byla příjemným místem, chráněným stromy a shlížejícím přes rozlehlou pláň k severu. Když dorazila společnost z Avalonu, rovná louka byla brzy poseta stany, které zde vyrostly jako jarní květiny.

„My lidé z východu jsme prolili svoji krev, abychom ochránili Británii," začal Vortigern ze své lavice pod rozložitým dubem. Nebyl to velký muž, ale byl podsaditý a vlasy měl rezavější, než když ho Viviane viděla naposledy. „V posledním tažení položil život můj syn Categirn u pevnosti Rit-hergabail v souboji s Hengestovým bratrem. I ten tento souboj zaplatil životem a těla obou mužů se stala zdí, která bránila Sášům zaútočit na vás." Ukázal na taškové střechy Sorvioduna, svítící poklidně v odpoledním slunci.
„A celá Británie je jim za to vděčná," prohlásil Ambrosius ze svého místa v kruhu.
„Skutečně?" zeptal se Vortimer. „Slova jsou snadná, ale ta Sasy nezastaví." I on vypadal starší, již to nebyl ten dychtivý mladík, který se nechal zasvětit Bohyni, ale zkušený válečník. Dosud měl protáhlý obličej a zelené oči mu zářily zuřivou pýchou sokola.
Je to hrdina, pomyslela si Viviane, která muže pozorovala ze svého místa po matčině boku. Teď je ochráncem. Každý věděl, že toto setkání dohodly kněžky, ale nebylo politicky vhodné to veřejně přiznat. Skupina z Avalonu byla usazena ve stínu cesmíny, v blízkosti kruhu, aby vše dobře slyšela a viděla.
„Můžeje snad něco zastavit?" zeptal sejeden ze starších mužů. „Ať jich zabijeme

jakékoli množství, zdá se, že v Germanii jich stejné množství vyroste..."
„Snad, ale jestli budeme dost silní, budou hledat snadnější kořist. Necháme je, aby zaútočili na Galii, jako to udělali Frankové. Je možné je vyhnat? Ještě jedno tažení a uděláme to. Mne teď zajímá, jak je udržíme mimo naše území."
„To by mělo být naším cílem," přitakal Ambrosius. Pozorně muže sledoval, jako kdyby ve Vortimerových slovech hledal nějaký hlubší význam. Vortigern se kuckavě rozesmál. Říkalo se, že přijel jen na synovo naléhání a vkládá jen malou naději v to, že jejich setkání něco přinese.
„Víte stejně jako já, co se po nás žádá," ozval se velekrál. „Již mnohokrát jsem se o tom přel s tvým otcem. Ať mu již říkáme císař, nebo král, musí být jediný vládce, kterého bude celá Británie poslouchat. Jedině tak se Římu podařilo držet po mnoho století barbary stranou."
„A ty chceš, abychom šli za tebou?" vykřikl jeden z Ambrosiových mužů. „Abychom předali svoje ovečky muži, který sem zve vlky?"
Vortigern se na něj otočil a Viviane na okamžik ucítila, proč si ten stařec udržel moc tak dlouho.
„Do boje s vlky posílám vlky, tak jako to dělávali Římané, dělám to i já, jednou, dvakrát, pokaždé. Ale než jsem jednal s Hengestem, přišel jsem málem o hlas, jak jsem musel prosit svůj lid, aby se chopil zbraně na vlastní obranu, prosil jsem je, jako teď prosím vás!"
„Nemohli jsme Hengestovi zaplatit a on se proti nám obrátil," dodal Vortimer klidněji. „Od té doby jsme na boj proti nim utratili to málo, co

nám jeho hordy nechaly. A co jste dělali vy, seděli v klidu a míru svých kopců? Potřebujeme muže a musíme mít zdroje, ze kterých bychom je mohli podporovat, nejen v tomto tažení, ale každý rok, abychom uchránili to, co jsme získali zpět."
„Naše země jsou poničené, ale stačí pár let míru a vyhojí se." Vortigern znovu uváděl svoje důvody. „A potom naše společná síla překoná bažiny a lesy za nimi, ve kterých se skrývají Anglové a vezme si zpět země Icénů."
Ambrosius tiše seděl, pohled upíral na Vortimera. Podle přirozeného pořádku může čekat, že toho starce přežije to se spíš musí obávat mladého, ten bude jeho rivalem, nebo jeho spojencem.
„Za svoji udatnost a svá vítězství sis získal úctu všech mužů," řekl pomalu, „a celá Británie je ti jistě vděčná. Nebýt tebe, vlci by se teď sápali i na naše krky. Tvůj vlastní lid je ti povinován věrností. Ale muži ze západu nikoliv."
„Ti však půjdou za tebou!" vykřikl Vortimer. „Jediné, co po tobě žádám, je, abys ty se svými bojoval po mém boku!"
„To může být všechno, co ode mne žádáš ty, ale myslím, že tvůj otec chce, abych ho uznal jako vůdce," odpověděl Ambrosius. Rozhostilo se napjaté ticho. „Tolik udělat můžu," ozval se po chvíli západní kníže. „Otevřu naše sklady a pošlu ti zásoby. Ale při vědomí nemohu jet pod vlajkou Vortigerna."
Hovor se rozpadl do jednotlivých polemik. Viviane cítila, jakji oči pálí slzami zklamání, ale rychle je potlačila a uvědomila si, že Vortimer na ni hledí sjistou zoufalou nadějí. Muži kolem něho nejednali moudře. Zradili ho. Co jiného mu zbývá, než hledat radu v Avalonu? Nepřekvapilo ji, když se otočil zády k ostatním a kráčel k nim.
Po celý život slýchala Viviane o Tanci obrů, ačkoliv ho nikdy neviděla na vlastní oči. Ujížděli podél řeky k severu a Viviane dychtivě vyhlížela první tmavé skvrnky kamenů, které se začaly objevovat na pláni. Taliesin, který byl z nich nejvyšší, to však viděl jako první upozornil na kameny Vortimera a potom Viviane a Anu. Viviane byla vděčná knížeti, že jim toto umožnil. Když požádal Paní z Avalonu, aby předpověděla budoucnost, odpověděla, že nejlepší by bylo využít síly nějaké starodávné stavby. Viviane uvažovala, zda je to tak důležité či zda jen Ana nechtěla provádět kouzlo před tolika očima, které by to neschvalovaly.
Rozhodně téměř tříhodinová cesta se postarala o to, aby mnohé zvědavce odradila. I když odpolední slunce bylo teplé, Viviane se zachvěla. Pláň pod obrovskou klenbou nebejí připadala nekonečná. Cítila se zvláštním způsobem zranitelná. Připadala si jako mraveneček lezoucí po kamenné dlažbě. Temné skvrny se postupně zvětšovaly. Teď již rozlišovala jednotlivé kameny.
Znala kamenný kruh věnčící Mohylu, ale tenhle byl mnohem větší a byl

obehnán velkým příkopem. Kameny měly dokonalé tvary a stojící kameny byly nahoře přemostěné, takže víc připomínaly budovu než posvátný háj. Některé z kamenů byly položené, ale tím nebyla jejich působivá moc oslabena. Tráva kolem kruhu byla

hustá a zelená, ale uvnitř kruhu rostla jen řídce. Slyšela, že ani sníh nepadá do kruhu, ani neulpívá na kamenech.
Když šije Viviane prohlédla pozorněji, viděla další kusy kamenů v okolí, jak vyčnívají ze země. Uvnitř kruhu byl menší kruh ze sloupů a čtyři vyšší trility tvořící jakési brány, které stály v půlkruhu kolem oltářního kamene. Uvažovala, do jakého světa se těmi temnými dveřmi vstupuje. Sesedli z koní a svázali jim přední nohy. Na pláni totiž nerostl žádný strom, ke kterému by je mohli přivázat. Viviane se zvědavě procházela po výspě nad příkopem.
„Co si o tom myslíš?" zeptal sejí Taliesin, když se vrátila.
„Je to zvláštní, ale připomnělo mi to Avalon, nebo spíš Inis Witrin, kde žijí mniši. Ta místa se od sebe velmi liší, ale přesto kruh přemostěných kamenů připomíná svou velikostí kruh chatrčí, které se choulí kolem kostela na Inis Witrinu.
„Je to tak," prohlásil Taliesin a z jeho hlasu zaznívala úzkost. Od předchozího večera nic nejedl, aby se mohl účastnit kouzla. „Toto místo postavili podle našich tradic moudří muži, kteří přišli za dávných časů ze zámoří z Atlantidy. Věříme také, že svatý muž, který založil společenství v Inis Witrinu, je jedním ze znovuzrozených vyznavačů. Jistě ovládal staré učení a věděl všechno o proporcích a správném počtu. A pak je ještě jeden důvod, proč můžeš cítit přítomnost Avalonu." Ukázal přes pláň směrem k západu. „Jedna ze siločar směřuje přes zemi přímo k Posvátné studni."
Viviane přikývla a ještě jednou se otočila, aby si prohlédla okolní krajinu. K východu se táhla černozem s vyznačenými pohřebními místy dávných králů. Jinak však nebylo vidět žádné stopy po lidské společnosti. Tu a tam se ze zvlněné krajiny zvedaly k nebi větrem bičované koruny stromů. Tohle bylo osamělé místo, a byť i jinde se britský lid chystal oslavovat beltanské ohně, v této krajině bylo něco nehostinného, něco jednou provždy nepřátelského k nevinnosti jara.
A nikdo z nás odtud neodejde beze zrniny... Znovu se zachvěla.
Slunce zvolna klesalo a stíny kamenů se táhly po zelené trávě do dálky. Viviane se od nich instinktivně odtáhla, ale tím se dostala k jedinému sloupu, který stál na severovýchodě jako na stráži a střežil vchod do kruhu. Taliesin překročil příkop a našlápl na plochý kámen na okraji kruhu. Poklekl vedle něho a v rukou se mu kroutilo malé prasátko, které přinesli svázané s sebou.
Pozorovala, jak nožem podřízl selátko přesně pod hrdlem. Sele zakvičelo a po drvili zmlklo, lapajíc po dechu. Bard je držel, a když rudá krev kapala na jamkovitý povrch kamene, pohyboval rty jako při modlitbě.

„Nejprve zkusíme staré druidské zvyky," pronesla Ana tiše směrem k Vortimerovi. „Musí nakrmit duchy a ducha této země."
Když zvíře vykrvácelo a jeho duše odlétla, Taliesin odtrhl pruh kůže a uřízl kousek masa. Postavil se, s pohledem upřeným do dálky, a v ruce držel sousto, rudé ve světle zapadajícího slunce.
„Pojď," vyzvala ho Ana tiše a Taliesin kráčel jako ve snu směrem ke kamennému kruhu. Viviane se zachvěla, když překročila příkop a procházela místem, kde bylo prasátko obětováno. Měla podobný pocit, avšak méně intenzivní, jako tehdy, kdy procházela mlhami, když se chtěla vrátit do Avalonu.
Druid se zastavil před kamenným kruhem. Ústa se mu pohybovala. A po chvíli vzal kus masa do rtů a položil jej najeden z kamenů, potom zamumlal krátkou modlitbu.
„Můj pane, přišli jsme sem, do místa síly," obrátila se Ana ke knížeti. „Musíš nám říci ještě jednou, proč jsi nás sem přivedl."
Vortimer ztěžka polkl, ale hlas měl klidný. „Paní, chci se dozvědět, kdo bude vládnout Británii a kdo povede válečníky k jejich vítězství."
„Druide, slyšel jsi otázku - můžeš na ni odpovědět?"
Taliesin k nim obrátil tvář, ale jeho oči zůstávaly nevidomé. Stále se pohyboval jako ve snu. Přistoupil ke kamennému překladu a vstoupil dovnitř kruhu. Slunce bylo téměř na obzoru a černé stíny kamene byly olemovánvjeho světlem jako plamenem. Viviane kráčela za ním a pocítila další okamžik zmatení. Když znovu pozorně pohlédla do kruhu, zdálo se , jí, že-ve vzduchu poletují jiskry. Druid pozvedl ruce k pohasínajícímu světlu, dlaně otočil vzhůru a něco zpěvavě zamumlal.
Potom zhluboka vydechl a zhroutil se na plochý kámen ve středu kruhu, obličej skrýval do dlaní.
„Co se teď stane?" zašeptal Vortimer.
„Počkáme," odpověděla velekněžka. „Tohle je spánek navozený vy tržením duše, ze kterého vzejde věštba."
Čekali, až nebe po západu slunce potemní. Přestože se pomalu snášel soumrak, vše v kruhu zůstávalo zřetelně viditelné, jako kdyby zevnitř vycházelo nějaké

světlo. Na obloze se na svoji pouť vydaly svítící hvězdy. Přesto čas zůstal viset bez pohybu. Viviane nedokázala odhadnout, jak dlouho trvalo, než se Taliesin zachvěl a něco zamumlal.
„Spáči, vzbuď se ve jménu té, která stává u zrodu hvězd, tě vzývám. Promluv jazykem lidí a řekni nám, cos viděl," vyzvala ho Ana a poklekla před ním.
„Budou tři králové, kteří budou bojovat o moc Liška, který vládne teď, a po něm Orel a Rudý drak, který se bude snažit ovládnout zemi." Taliesin mluvil pomalu a ztěžka, jako kdyby doposud snil.
„Zničí Sasý?" zeptal se Vortimer.
„Sokol přiměje Bílého draka k letu, ale Rudý drak sám bude mít syna, který bude vládnout po něm ten se bude nazývat Přemožitel Bílého draka."

„A co Sokol?" začal Vortimer, ale Taliesin ho přerušil: „Za života nebude Sokol nikdy vládnout po smrti však bude Británii chránit navždy." Druid sklonil hlavu na hrud a zbytek dořekl šeptem: „Nechtějte vědět víc."
„Tomu nerozumím." Vortimer se posadil na paty. „Jsem již zasvěcen Bohyni. Co ode mne chce? Tohle vědět je až příliš, neboje to málo. Vyzvi Bohyni a dovol, ať si vyslechnu její vůli."
Viviane se na něho překvapeně zahleděla, chtěla ho varovat, aby si dával pozor, co říká, protože slova vyslovená na tomto místě a této noci mají zvláštní moc. Taliesin se ztěžka postavil, potřásal hlavou a zmateně mrkal, jako kdyby se vynořil z hluboké vody.
„Zavolejte Bohyni!" přikázal teď Vortimer jako kníže zvyklý nařizovat a druid, který se dosud plně nevzpamatoval z transu, ho bez řečí poslechl.
Vivianino tělo sebou trhlo, jak se tepající energie v kruhu dala do pohybu. Soustředila se do její matky. Vortimer zalapal překvapením po dechu, když drobná postava velekněžky začala najednou nabývat nadlidské velikosti. Od kamenů se odrážel tichý smích. Chvíli stála, vzývala zvednutými pažemi Bohyni a pohybovala zkusmo prsty. Pak se zklidnila, přenesla pohled ze zděšené Vivianiny tváře na Taliesinův obličej. Ten si teď s údivem uvědomoval, co bez přípravy a bez porady udělal.
Vortimer se jí však s očima planoucíma nadějí vrhl k nohám. „Paní, pomoz nám!" volal.
„Co mi za to dáš?" Hlas Paní zněl líně a pobaveně.
„Svůj život."
„Ten jsi již nabídl a vskutku jej budu po tobě chtít. Ale ještě ne. To, o co tě požádám dnešní noci," rozhlédla se kolem sebe a ještě jednou se zasmála, „je oběť panny."
Nastalo dlouhé zděšené ticho. Taliesin svíral v ruce jílec svého nože, jako kdyby měl strach, že mu upadne. Zavrtěl hlavou.
„Nestačí ti krev prasátka, má Paní? To děvče mít nemusíš."
Bohyně si ho dlouze prohlížela. Viviane ji pozorovala a zdálo sejí, že vidí šedé stíny letících havranů, a pochopila, že dnes večer je přišla navštívit Temná matka kotle.
„Přísahali jste - všichni jste přísahali - že mi budete sloužit," řekla přísně, „a přesto mi nechcete dát jedinou věc, kterou po vás žádám."
Viviane si uvědomila, že mluví, aniž by chtěla. Slyšela vlastní roztřesený hlas.
„Kdybys ji měla, co bys tím získala?"
„Já bych nezískala nic. Už mám všechno." Z jejího tónu zaznívalo pobavení. „To ty by ses něčemu naučila. Poznala bys, že život může přijít jedině díky smrti a že porážka přináší někdy vítězství."
Je to zkouška, pomyslela si Viviane a připomněla si hlas v mlze. Sundala sponu ze svého pláště a nechala jej padnout k zemi.
„Druide, jako kněžka Avalonu ti přikazuji ve jménu sil, kterým jsme

přísahali, že budeme sloužit. Spoutej mne, aby se moje tělo nesvíjelo, a udělej, co ti přikazuje Bohyně." Přistoupila ke kameni.
Taliesin celý roztřesený vzal do rukou pásek, který mu podávala a připoutal jí paže k tělu. Vortimer konečně promluvil.
„Ne! Tohle nemůžeš udělat!"
„Kníže, poslechl bys, kdybych tě prosila, aby ses neúčastnil boje? Tohle je moje volba a moje oběť." Viviane mluvilajasným hlasem, který zaznívalo jakoby z velké dálky.
Zešílela jsem, pomyslela si, když ji Taliesin zvedl na plochý kámen. Svedli mne temní duchovétohoto místa. Alespoň zemře čistou ranou viděla ho, jak zabíjí. Zena, která byla i nebyla její matkou, ji nesmiřitelně pozorovala od paty

kamene. Matko, jestliže za tohle doopravdy můžeš, budu pomsténa, protože budu volná. Ale ty, až se vrátíš do svého těla, ty budeš mučena touto vzpomínkou.
Kámen ji nejprve studil, ale po chvíli začal hřát a byl příjemný. Taliesin sejako temná postava rýsoval proti hvězdnému nebi. Vytáhl nůž a na jeho ostří se zatřpytilo světlo, jak se mu chvěla ruka. Otče, nezrad mne, pomyslela si a zavřela oči.
Ave tmě ještě jednou uslyšela smích Bohyně.
„Druide, dej ten nůž pryč. Já žádám jinou krev a na řadě je kníže, aby provedl oběť."
V první chvíli Viviane nechápala, co má Bohyně na mysli. Potom zaslechla cinkot odhozeného nože, který narazil na kámen. Otevřela oči a spatřila Taliesina přikrčeného u jednoho z menhirů, jak pláče. Vorti-mer stál bez hnutí, jako kdyby zkameněl.
„Vezmi šiji," řekla Bohyně něžněji. „Myslíš si, že i já bych chtěla o večeru, kdy se zapalují beltanské ohně, její život? Její objetí z tebe učiní krále."
Tiše přistoupila ke knížeti a políbila ho na čelo. Potom vystoupila z kruhu a za několik okamžiků ji následoval i Taliesin.
Viviane se posadila. „Můžeš mne rozvázat," řekla, ale Vortimer se dosud nehýbal. „Neuteču ti."
Přerývaně se zasmál a poklekl u ní. Roztřesenýma rukama začal rozvazovat pásek. Viviane pohlédla na jeho skloněnou hlavu a pocítila nečekanou něhu, jež byla předzvěstí touhy. Když byla volná, položil jí hlavu do klína a objal jí stehna. Výměna tepla mezi jejich těly se stupňovala prsty mu projížděla tmavými vlasy a vzrušeně dýchala.
„Pojď ke mně, můj milovaný, můj králi," šeptala a on vstal a natáhl se vedle ní na kámen.
Vortimerovy ruce ji začaly dobývat cítila, jak pomalu taje. Potom jijeho váha zatlačila do kamene a vědomí sejí rozplynulo podél siločar, které vycházely z kamene. Tohle je smrt. Myšlenku rychle zaplašila. Tohle je život. Jeho výkřik ji přivedl zpátky do skutečnosti.
Tu noc ještě mnohokrát zemřeli a znovu se narodili jeden druhému v náručí.

když se kníže Vortimer vracel na východ, jela Viviane s ním. Ana seděla na svém poníku vedle Taliesinova mezka a pozorovala je, jak odjíždějí.
„Po tolika letech mne nepřestáváš překvapovat," řekl bard. „Ani ses nepřela, když prohlásila, že chce odjet."
„Ztratila jsem na to právo," prohlásila velekněžka chraplavě. „Viviane bude lépe, když bude pryč ode mne."
„Byla to Bohyně, ne ty." začal Taliesin, ale hlas se mu zachvěl.
„Jsi si tím jist? Vzpomínám si."
„Na co si vzpomínáš?" Obrátil se k ní a v její tváři spatřil vrásky, které tam dříve nebyly.
„Slyšela jsem samu sebe, jak říkám ta slova, a bavilo mne pozorovat tě, jak se nad ní skláníš s nožem v ruce, jaký máš strach. Po všechna ta léta jsem si byla jista, že konám vůli Paní, ale co jestli jsem byla oklamána, co jestli skrze mne hovořila jenom moje vlastní pýcha?"
„Myslíš si, že i já jsem byl podveden?" zeptal se Taliesin.
„Jak ti mohu odpovědět?" vykřikla a zachvěla se, jako kdyby slunce již nemělo žádnou sílu ji zahřát.
„Nu," řekl rozvážně, „řeknu ti pravdu. Tu noc bylo moje vědomí zastřeno strachem. Vědomí nás všech. Řekl bych, že jenom Viviane viděla věci jasně, a nakonec jsem ctil její právo učinit tu oběť."
„Na mne jsi nepomyslel?" vykřikla Ana. „Myslíš si, že bych mohla žít s vědomím, že jsem svým slovem odsoudila vlastní dítě?"
„Nebo já," řekl tiše, „vědět, že zemřela mojí rukou?"
Dlouho na sebe hleděli a Ana pochopila otázku, která se zračila v jeho očích. A znovu odmítla odpovědět. Bude lépe, když si bude myslet, a tím spíš teď, že to děvče je jeho dcera.
Po chvíli si povzdechl. „Ať již to bylo tvoje opravdové já, které ji chtělo zachránit, nebo si to Bohyně rozmyslela, vzdejme díky za to, že Viviane je v bezpečí a má naději být šťastná." Usmál se na ni.
Ana se kousla do rtu a v duchu přemýšlela, jak si zaslouží, zeji tenhle muž miluje. Již není mladá a krásná nebyla nikdy. A teď má měsíční cykly tak nepravidelné, že ani neví, jestli je ještě plodná. „Z mé dcery se stala žena a ze mne je Královna smrtka. Zavez mne zpátky do Avalonu, Taliesi-ne. Zavez mne domů."

V Durovému bylo horko a spousty lidí, jako kdyby se polovina Cantia uchýlila do jeho kamenných zdí. Sašové je několikrát napadli, ale město nikdy nedobyli. Dnes vzal Vortimer Viviane s sebou do města. Opírala se o jeho paži a myslela si, že kdyby přibylo ještě pár lidí, mohlo by město vyletět do povětří.

Lidé do sebe strkali, a když šel kolem Vortimer, ukazovali si na něho. Z jejich poznámek bylo patrné, že ho vidí rádi. Viviane mu stiskla paži a on se na ni usmál. Když byli o samotě, mohla se chovat přirozeně a poznala také, co on k ní cítí. Ale v takovém davu si musela vybudovat ochrannou hráz, pevnou jako zdi Duroverna, jinak by z toho křiku a hluku zešílela. Jeho city k sobě dovedla vytušit jen z jeho hlasu a z pohledu očí. Není divu, že lidé ve vnějším světě prožívají mnohá nedorozumění. Uvažovala, zda se ještě někdy vrátí do poklidného Avalonu.
Dům, ke kterému směřovali, ležel v jižní části města poblíž divadla. Patřil Enniu Claudianovi, jednomu z Vortimerových velitelů. Ten dnes pořádal hostinu. Viviane připadalo divné, že Vortimer a jeho kapitáni mrhají časem na zábavu prakticky v předvečer bitvy, ale Vortimer jí vysvětlil, že je důležité předvést lidem svůj klid a svoje sebevědomí, aby získali důvěru, že život, tak jak jej znají, půjde beze změny dál.
Padal soumrak a otroci běželi napřed se svými pochodněmi. Nad nimi rudě zářily mraky, jako kdyby je někdo zapálil. Viviane měla za to, že jejich zářivá barva je způsobena kouřem z hořících deskových střech, protože Sašové míří na Londinium, ale byla to skutečně jedinečná podívaná. Když si uvědomila, že mnozí z nich opustili statky na venkově, kterým projížděli, než dorazili sem, překvapovaloji, že tam lidé zanechali něco, co by mohlo hořet.
Proč sem vůbec přijela? Skutečně miluje Vortimera, či ji jenom svedla reakce jejího těla? Dohnala ji k odchodu nedůvěra, kterou do ní vkládala její matka? Viviane si nedovedla správně odpovědět, a když vstoupili do atria a rozhlédla se kolem sebe po elegantně oblečených římských ženách, cítila se jako dítě navlečené do matčiných šatů. Krví mohli být tito lidé Britové, ale zoufale přilnuli ke snu o velké říši. V zahradě cvrlikali hráči na flétnu a v atriu skákali akrobati a točili se podle rytmu bubnů. Občerstvení, které dostali, bylo prý ve srovnání s tím, co se nabízelo za lepších časů, skromné, ale to, co dostali, bylo skvěle připraveno. Přes všechno úsilí potlačit vlastní pocity, se Viviane strašně chtělo plakat.
„Co se děje?" Vortimer jí položil ruku na rameno a přivedl ji ze snění zpátky na zem. „Není ti dobře?"
Viviane k němu obrátila tvář a s úsměvem zavrtěla hlavou. Uvažovala,
f zda od jejich prvního milování v kamenném kruhu nepřišla do jiného
stavu, ale s knížetem jsou již dva měsíce a její měsíční cyklus je zatím
J pravidelný. Vortimer žádné děti neměl bylojen přirozené, aby muž, který
bude vystaven smrti, chtěl po sobě něco zanechat. I ona doufala, že budou spolu mít dítě.
„Jsem jen unavená. Nejsem na tak teplé dny zvyklá."
„Brzy půjdeme domů," řekl s úsměvem, při kterém se jí vždy znovu zrychlil tep. Rozhlížela se kolem něho ostražitě, až se tomu sama podivila.
Po celý den, uvažovala, na něco čekal až budou spolu sami, přiměje ho, aby jí řekl, o co jde. Když se poprvé milovali u Tance obrů, měla pocit,

že se znají odjakživa. Od té doby, když s ním lehávala na místech, která byla chráněna, instinktivně se mu neoddávala celým tělem a celou duší. Vortimer si na nic nestěžoval, možná to při svých zkušenostech nepovažoval za problém možná, pomyslela si smutně, takové vztahy mezi muži a ženami bývají a její zasvěcení bylo jen něčím mimořádným.
Najednou byla netrpělivá položila mu ruce na ramena a odhodila všechny zábrany. Nejprve cítila hřejivost jeho citů, potom vášeň a oddanost a trochu víc než posvátnou hrůzu. Pak se v ní provalilo všechno vědomí, které měla zablokované, a ona prozřela.
Vortimer stál před nijako přízrak. Ruce jí napovídaly, že tělo má dosud hmotné, ale tohle byla jenom iluze vidění od ní pomalu odplouvalo. Nadechla se a přinutila podívat se jinam, ale nebylo to k ničemu dobré. Ze všech mužů v místnosti se stali duchové. Zahleděla se na město a viděla opuštěné ulice, zbořené budovy a zarostlé zahrady.
Nemohla to snést, nemohla to vidět! S posledním úsilím zavřela oči a všechno kolem ní zmizelo. Když sejí znovu vrátilo normální vědomí, byli již venku a Vortimer ji podpíral.

„Řekl jsem jim, že se necítíš dobře a že tě zavedu domů."
Viviane přikývla. To bylo dostatečné vysvětlení. Nesmí dovolit, aby pojal podezření, že něco viděla.
Tu noc leželi jeden druhému v náručí a okenice měli otevřené, takže mohli vidět tři čtvrtě měsíce na nebi.
„Viviane, Viviane." Vortimer jí prsty projížděl husté vlasy. „Když jsem tě viděl poprvé, byla jsi kněžka a byla jsi jí i tehdy, když ses mi dávala. Když jsem se tě zeptal, jestli se mnou odjedeš do Cantia, byl jsem dosud celý omámený. Byl jsem si tehdy jist, že budeš můj talisman, který mi přinese vítězství. Ale teď mi na tobě záleží jako na smrtelné ženě." Pohrával si s pramínkem jejích vlasů. „Vezmi si mne - chci, abys byla pod ochranou."
Viviane se zachvěla. Jeho dny byly sečteny, když ne v této, potom v příští bitvě. „Jsem kněžka." Uchýlila se ke své staré odpovědi, i když si nebyla tak docela jista, jestli je to ještě pravda. „Nemohu se provdat za žádného muže, pokud nebudeme spojeni Velkým sňatkem, před bohy."
„Ale v očích veřejnosti..." začal, Viviane mu však položila prst přes ústa. „Vím, jsem tvoje milenka. Také vím, co o mně říkají. A jsem ti vděčná, že se o mne staráš. Ale aby mne mohli přijmout všichni, musela by našemu svazku požehnat církev, a já patřím Paní. Ne, má lásko, co budeš živ, nepotřebuji žádnou ochranu, jenom její a svoji vlastní."
Na okamžik zmlkl. Potom si povzdychl. „Dnes ráno jsem se dozvěděl, že Hengest se blíží k Londiniu. Nemyslím si, že se mu podaří město obsadit, ale jestli neuspěje, bude se stahovat zpět přes Cantium a já na něho budu čekat. Velký boj, na který jsem se připravoval, se blíží. Věřím, že zvítězím, ale člověk riskuje pokaždé, když jde do války."
Viviane zadržela dech. Věděla, že přijde další bitva, ale nečekala ji tak

brzy! Přinutila se zklidnit hlas a odpověděla: „Jestli padneš, myslíš, že existuje nějaké místo, kde by mne tvoje jméno ochránilo? Jestli odejdeš, vrátím se do Avalonu."
„Avalon." Dlouze vydechl. „Vzpomínám si na něj, ale připadá mi tojako sen." Rukou přejel z jejích vlasů na křivku její tváře a prstem objel obočí. Polaskal hladkou kůži na jejím krku a spočinul nad srdcem. „Je jako ty. Kosti máš útlé jako ptáče, mohl bych je zlomit jednou rukou, ale uvnitř jsi silná. Ach, Viviane, miluješ mne vůbec?"
Beze slova se naklonila v jeho náručí a políbila ho. Teprve když jí stíral slzy, uvědomila si, že pláče. V tu chvíli se zdálo, že i její milenec ztratil řeč, ale jejich těla spolu rozmlouvala výřečností, která nepotřebovala slov.
Tu noc se Viviane zdálo, zeje zpátky v Avalonu a pozoruje svoji matku, jak přede. Ale střecha tkalcovny byla vyšší a obrysy stavu byly rozšířeny jeho stínem. Tkala tapiserii. Viviane se naklonila blíž a spatřila pochodující muže, jezero a Mohylu. Sebe samu viděla jako dítě, které jede deštěm s Taliesinem jak tkadlena pokračovala v práci, viděla svým vnitřním zra-I kem hotový gobelín, který zvolna mizel v temnotě zapomenutých let. Ale í kousek dole bylo vidět obrysy jasněji. Viděla Tanec obrů a samu sebe , s Vortimerem a taky armády, stále větší množství armád, pochodujících l přes zemi zalitou krví a plápolající v ohni.
„Matko!" vykřikla. „Co to děláš?" A žena se otočila a Viviane spatřila, že to ona sama sedí u stavu a že žena, která ji pozoruje, je oddělená od ní, ale přitom tatáž.
„Bohové určili náš osud, ale postavy utkáme my," řeklo její druhé já. „Tkej moudře, tkej dobře."
Potom zaslechla blesk a stav se rozlétl na několik kusů. Viviane se je pokoušela zachytit, ale klouzaly jí mezi prsty. Někdo jí třásl. Otevřela oči, spatřila Vortimera a slyšela bušení na dveře.
„Sašové - Sašové byli vypuzeni z Londinia a vrací se! Ach můj pane, musíš jít se mnou."
Viviane zavřela oči a šla ke dveřím. Věděla, že je to zpráva, na kterou Vortimer čeká, a zoufale si přála, aby bývala nepřišla. Ve své vzpomínce viděla tkadlenu a slyšela její varování: Tkej dobře.
Co to má znamenat? Vortimer jde do války a ona ho nezastaví. Co by mohla udělat?
Vortimer se již oblékal. Objala ho pažemi, hlavu mu přitiskla na hruď cítila, jak mu bije srdce. Nechal tuniku spadnout na zem a pevně přitiskl Viviane k sobě. Za dveřmi bylo slyšet dalšílzvuky. Vortimer se pohnul, ale Viviane ho nepouštěla. Povzdechl si a cítila, jak jí rty přejel po vlasech. Potom se velmi něžně vyvlékl z jejího objetí.
„Vortimere." Natáhla k němu paži a uchopila ho za ruce. Uvědomila si, že pláče,

když k ní natáhl ruku, aby jí otřel slzy.
„Tak," řekl roztřeseným hlasem, ,.ty mne tedy miluješ. Stejnějako miluji

já tebe. Moje milovaná, sbohem!" Udělal krok od ní, popadl svoji tuniku a pásek a vyrazil ke dveřím.
Viviane hleděla za ním, dokud neslyšela klapnutí závory. Potom se zhroutila na postel, kde dosud bylo vidět otisk jejich propletených těl, a plakala, jako ještě nikdy v životě.
Konečně se utišila.
Viviane naslouchala tichu, pojednou si uvědomila, zeje dosud kněžka. Proč strávila všechen čas učením se kouzel, když je nedokáže použít, aby ochránila muže, kterého miluje?
Než slunce vystoupilo vysoko, Viviane již byla na cestě. Nesetkala se s žádnými obtížemi. Cesta za postupující armádou byla tou nejbezpečnější cestou, pokud ovšem člověk měl vlastní jídlo. Ostražitě se oblékla do chlapecké tuniky, kterou si vzala od jednoho ze zahradníků, a ostříhala si vlasy. Pokud bude potřebovat vypadat úctyhodně, vždycky si může vzít závoj.
Ani její grošák nepředstavoval žádné lákadlo pro zloděje - bylo to ošklivé zvíře s nevyzpytatelnou povahou, které nevzali do války pro jeho pomalost. Jakmile je však přesvědčila, aby se dalo do pohybu, začalo ji poslouchat. Tu noc spala nadohled Vortimerových ohňů a příštího dne nepoznána a aniž by vzbudila sebemenší podezření, se přihlásila do táborové kuchyně jako pomocná síla.
Třetího dne britský předvoj narazil na bandu Sášů a bez dlouhého vyjednávání je zajali. Hengest spoléhal na svoje staré spojenectví s Tane-tem. Vortimer doufal, že se mu podaří ho zničit a odříznout tak, aby se nemohl dostat přes Kanál na ostrov. Teď se obrátili k východu a postupovali plnou rychlostí.
Tu noc si postavili tábor jen tak narychlo, protože věděli, že nepřítel by mohl pokračovat v pohybu. Pouze muži však dokáží ovládnout rozum a sílu, zvířata si musí odpočinout, jestliže je Britové chtějí ve svém jezdectvu účinně využívat.
Viviane se zachvěla na vlhkém mořském vzduchu, protože jejich cesta vedla poblíž ústí Tamesis. Víc než cokoliv jiného si přála být ve Vortimerově náručí. Ale bude lepší, když si bude myslet, že je v bezpečí v Durovému. Ustlala si na menším pahorku, ze kterého viděla dolů na kožený stan v poli, kde Vortimer ležel. A tam uprostřed tmy vzývala staré bohy Británie, aby střežili jeho tělo a posílili jeho paže.
Britové vstávali za rozbřesku a v době, kdy již bylo slunce na nebi, se válečníci vydávali na cestu a vozy s potravinami je pomalejším tempem následovaly. Teď Viviane proklínala pomalost svého koně. Byla s Vorti-merem natolik spojená, že poznala, když se střetl s nepřítelem.
Bitvu bylo slyšet dříve, než ji bylo vidět. Uši koní se nakláněly ve směru větru, jak k nim doléhaly první válečné zvuky znělo to jako vzdálené hučení moře. Nejbližší vodu však tvořil Kanál, který odděloval Tanatus od zbytku Cantia. Moře zde bylo tak mělké, že se ani netvořily vlny. To, co slyšeli, byl křik mužů zaujatých bojem.

Obě síly se setkaly na pláni vedle Kanálu. Opodál se zvedala pevnost Rutupiae, postavená zády k moři. V tuhle roční dobu byly vlhké louky vysušené a ve vzduchu se vznášela příjemná vůně růží. Nad loukami kroužily vrány, vzrušené očekáváním. Vozy zastavily. Vozkové fascinovaně pozorovali bitvu.
Viděli, jak se bojující rozdělili na dvě válčící skupiny. Občas se skupina mužů na koních připojila ke skupině větší, aby společně napadly nepřítele, nebo se zatoulaný Sas připojil do své řady a snažil se do ní zapadnout. V takovém zmatku bylo téměř nemožné i jenom odhadnout, která strana začíná mít navrch. Viviane byla tak zaujata bojem, který probíhal pod ní, že když muži nad ní začali něco volat, nevěnovala jim pozornost. Teprve když postava s tváří zarostlou vousy popadla opratě jejího koně, uvědomila si, že banda Sášů uprchlá z hlavní bitvy a hledá možnost úniku na koních. Nakonec ji zachránilo vykleštěné zvíře s dlouhými vyceněnými tesáky. Válečník, který považoval koně za nebezpečnějšího než jeho pána, se otočil. Byla to osudová chyba, protože Viviane, kterou ta událost ohromila, zarazila muži dýku do hrdla. Jak se kůň splašil, vlastní vahou se zařízla nepříteli do krku. Přijížděl k nim další muž. Viviane se křečovitě držela hřívy, zatímco muž koně patami pobízel. Kůň se stavěl na zadní. Viviane upustila opratě, kůň se splašil a rozeběhl se pryč. Viviane nijak nebránila jeho instinktu utéci. Když se kobyla zabavila, krk i boky měla zpocené, uvažovala Viviane, co dál. V ruce dosud svírala zakrvácenou dýku. Zachvěla se a chtěla ji odhodit potom ji něco napadlo.

V krvi měla něco z nepřítele, s čím se musela vypořádat. Dýka samotná, kterou jí Vortimer dal, byla z jeho dětství. Zdálky se ozývala vzdálená bitva, a Viviane opřela zakrvácené ostří o dlaně a začala zpívat.
Kouzlem zaklínala meče Britonů, aby jako tato dýka zbavovaly svoje nepřátele životů. Vyslovila přání, aby krev proudila z ran na těle Sášů, tak jako to bylo v případě jejího útočníka. Zpívala duchům této země, aby se tráva zaplétala do nohou svých nájezdníků, aby se jim vzduch vzpříčil v hrdle, aby je utopily vody a aby zadusily oheň v jejich těle, tak že by již neměli chuť dále bojovat.
Ani si pořádně neuvědomovala, co zpívá, protože se zvolna dostávala do vytržení a její duše se vznášela jako havran nad bitevním polem. Viděla Vortimera, jak si prosekává cestu k velkému muži se zlatým nákrčníkem a šedivými copy, jak mává válečnou sekyrou, jako kdyby to byla hračka. S křikem přelétla přes Vortimerovu hlavu a vrhla se na jeho protivníka,
i
Muž byl citlivější než jeho společníci, nebo se skutečně zapojila dojejich boje, protože sebou trhl, zaváhal než zasadil další ránu a v jeho očích vystřídaly bojový vztek pochyby.
,Jsi ztracen, jsi ztracen, musíš uprchnout!" volala. Třikrát obkroužila Vortimerovu hlavu a potom zamířila k moři.

Vortimer se vrhl na nepřítele. Padala rána za ranou, ale velký Sas se dovedl bránit. Jezdci otočili koně a Vortimerův meč sjel k zemi. Střetl se se sekyrou, která zazvonila, sklouzla Vortimerovi po noze a skončila v koňově boku. Zvíře zařvalo a začalo se plašit. V další chvíli se již Vortimer válel v blátě. Místo toho, aby jeho nepřítel z této situace vytěžil, vykřikl něco svým vlastním jazykem a rozeběhl se k vodě.
Na břeh tam bylo vytaženo půl tuctu saských lodí. Ostatní válečníci, když viděli, že jejich vůdce prchá, jej následovali. Za okamžik byla jedna z válečných lodí plná a odrážela pryč. Muži, kteří nedoběhli včas, zoufale mávali rukama. Britové šli po nich jako rozdivočelí vlčáci a voda zčervenala krví.
Druhá loď byla už také brzy plně obsazena, a pomalu se dávala do pohybu. Sasky vůdce stál před třetí lodí, jednou rukou se snažil zbavit svých útočníků a skupina jeho mužů bojovala kolem něho. Loď se dala do pohybu, muži křičeli a pomohli mu na palubu.
Z toho prokletého pole se podařilo uprchnout pouze třem saským lodím a několika málo jedincům, kteří přeplavali přes Kanál na druhý břeh. Britští válečníci sklízeli krvavou úrodu na těch, kteří zůstali. Viviane se vznášela nad tou vřavou a pozorovala, co se děje, dokud muži nepřitáhli koně s tělem svého velitele. Viděla Vortimera, jak se pomalu spouští na nohy, a když si uvědomil, že zvítězili, vyčerpání v jeho tváři vystřídalo nadšené vzrušení.
Když se Viviane vrátila do své původní podoby, ležela na trávě. Poblíž se spokojeně pásla grošovaná kobyla. Všechny svaly ji bolely, jako kdyby svedla boj nejen ve své mysli, ale i v těle. Posadila se a zabodla dýku do země, aby z ní odstranila krev. Potom ji otřela a uložila do pochvy. Chlá-cholivým hlasem uklidnila koně, kteryji s podezřením pozoroval. Popadla ho za opratě a znovu se vysoukala na jeho hřbet.
Jedna z věcí, které si přivezla z Duroverna, byl balík s jejími léčitelskými pomůckami. Byla si jista, že po bitvě jej bude potřebovat. Když padl Vortimerův kůň, jistě i jeho pán byl raněn. Netrpělivě pobídla koně, aby se rozeběhl z kopce.
Když se ke svému pánovi dostala, vítězové se již stáhli do pevnosti Rutupií. Přesto i v tuto chvíli měl Vortimer tolik práce s udílením příkazů, že se k němu nemohla dostat blíž, a tak začala ošetřovat ostatní, kteří utrpěli vážnější zranění než on.
Viviane připadalo, že samotné místo je obtěžkáno dějinami. Nebyla náhoda, že Hengest udělal z Tanatu vlastní pevnost. Byla to vstupní brána do Británie. Rutupiae samotné se zvedaly za pevností, aby ochránily první předmostí, když Caesar přišel do Británie. Jistou dobu to byl hlavní přístav provincie a velký památník, jehož ruiny vytvořily základ pro signální věž, která byla postavena, aby zdůraznila jeho význam. Teď veškerý zbývající obchod probíhal v Clausentu nebo Dubris, ale hradby i příkopy Rutupií byly znovu před sto lety obnoveny, když se Řím

snažil opevnit další pevnosti na šaškem pobřeží. Dosud byly v dobrém stavu.
Než měl Vortimer čas pro sebe a než se k němu mohla Viviane přiblížit, padlajiž noc. Sundal si brnění, ale se svou ránou nedělal nic. Někdo našel v pevnosti

uložené víno a britští vůdcové již začali oslavovat svoje vítězství.
„Viděls je, jak utíkají? Brečeli jako ženský a topili se jako koťata, když se snažili dostat na svoje lodě."
„Ale podařilo se jim zabít pěknou řádku našich statečných hochů," ozval se jiný. „Složíme na ně píseň, abychom oslavili tento den!"
Viviane se tvářila ustaraně. Byla si dobře vědoma toho, že Vortimer ztratil desítky, možná stovky svých bojovníků. Možná proto měl tvář, kterou upíral do ohně, tak smutnou. Samotnému Hengestovi se podařilo uprchnout a nechal je v poli bez pomoci. Bylo to významné vítězství. Tiše přistoupila k Vortimerovu boku.
„Můj pán se již o všechny postaral. Je načase, aby někdo ošetřil i jeho ránu."
„Je to jen škrábnutí - ostatní jsou na tom mnohem hůř než já."
Nepřekvapilo ji, že ji nepoznal. V mlhavém světle musela ve volné tunice zahradního otroka a širokých kalhotách, celá špinavá a od krve poraněných mužů, vypadat k nepoznání.
„Udělala jsem, co jsem mohla, abych jim pomohla. Teď jsi na řadě ty. UHaž, podívám se na tebe." Poklekla před ním, sklonila nakrátko ostříhanou hlavu a položila mu ruku na koleno.
Možná ji poznal podle dotyku, protože svaly se mu napjaly a tvářil se rozpačitě.
„Jsi tak mladá, máš vůbec zkušenosti?" Zarazil se, když se na něho usmála.
„Pochybuješ o mých zkušenostech, pane?"
„Dobrý Bože! Viviane!" Pohnul sebou, když se dotkla ošklivé rány, která se táhla po celé délce jeho stehna.
„Dobrá Bohyně, jistě že jsem to já!" Postavila se a bez úsměvu si ho prohlížela. „Ve jménu Bohyně ti říkám, jestli nenajdeš místo, kde bych tě mohla ošetřit v soukromí, stáhnu ti přede všemi kalhoty a ošetřím tě tady."
„Napadají mě jiné věci, které bych s tebou rád dělal v soukromí, ale dělej, jak myslíš," odpověděl jí polohlasem. „Chci ti také pár věcí říct." Protáhl bolestivě obličej, když se postavil a rána se mu natáhla. Podařilo se mu však nekulhat a vedl Viviane do místností tribuna, který byl jedním z velitelů, jenž byl zabit.
Viviane mu opatrně stáhla kalhoty, tak aby nestrhla zaschlou krev, a začala mu ránu čistit. Vortimer ležel na boku, a aby nevnímal bolest, snažil se soustředit svoji mysl na dřvody, proč byla tak bláhová, že za ním šla. Kdyby byla jedním z jeho vojáků, napadlo ji, jistě by ji potrestal. Ale během života s matkou se naučila úspěšně se bránit. Tají také poradila,

jak umět odolávat psychickému tlaku, který by jiného mohl zničit. Pouhá slova jí nemohla ublížit. Zvlášť když jejich hnacím motorem nebyl vztek, ale láska.
„Je pravda, že kdybych byla tvoje manželka, mohl bys mi přikázat, abych zůstala na místě," odpověděla mu po chvíli. „Nejsi snad rád, žes tak neučinil? Jen málokterým se dostane privilegia, aby je ošetřovala avalonská kněžka."
Samotná rána nebyla tak vážná, ale byla v ní špína, která se tam dostala, když kůň upadl. Když ho ošetřovala, nepřestával si pro sebe mumlat.
„A ostříhala sis svoje krásné vlasy!" řekl nakonec a odhrnul její závoj.
„Těžko bych se s dlouhými vlasy mohla vydávat za chlapce," odpověděla mu. „Ty jsi přece Říman, nelíbí se ti to takhle?"
„To by se líbilo Řekům," začervenal se. „Doufám, že jsem ti dal jasně najevo, co mně se líbí."
Usmála se na něho a podala mu kus kůže. „Zkousni to - chci ti do rány nalít trochu vína." Trhl sebou, když ho alkohol v ráně začal pálit, na čele mu vyvstal pot. „Nepřestávej kousat tu kůži, musím ti ránu sešít. Bude to zajímavá jizva."
Když ránu došila, byl celý bledý a třásl se bolestí, ale za celou dobu vydal jen pár mumlavých hlásek. Vzala jeho hlavu do svých dlaní a políbila ho. Nepustila ho, dokud necítila, že je jeho kůže teplejší. Něžně mu omyla zbytek těla a oblékla čistou tuniku. Když se ho Ennius Claudianus vydal hledat, Vortimer už spal. Viviane si našla tuniku mrtvého tribuna, která jí posloužila jako šaty. Zbytek vody použila, aby umyla samu sebe a upravila svůj zevnějšek natolik, aby ji poznal a přijal její příkazy, že nikdo nesmí velitele rušit.
Bitva u Rutupií měla na svědomí mnoho životů, ale bylo to bezpochyby vítězství. Nadšení kazilo jen sčítání mrtvých a pohřbívání jejich těl. Hen-gest byl pryč - a to nejen z pevniny, ale z celé Británie. Jeho tři lodě zmizely na moři - vypravily se do Germánie nebo třeba do germánského pekla, Britům na tom nezáleželo. Ať již skončily kdekoliv, bylo pravděpodobné, že tam zůstanou, protože který blázen by je po tak velké porážce následoval?
„Je tedy po všem? Vyhráli jsme?" Viviane nevěřícně vrtěla hlavou. Sašové pro ně tak dlouho představovali hrozbu.
Vortimer si povzdechl a pohodlněji se posadil na lavici, protože noha ho stále

bolela. „Porazili jsme Hengesta, a to byl náš nejnebezpečnější nepřítel. Ale Germánie živí další barbary, tak jako mrtvola živí červy. Jednoho dne nás čeká další boj, a pokud k tomu nedojde, máme tu Pikty a Iry. Ještě není po všem, má drahá, ale teď nastala chvíle oddechu." Ukázal na nové hroby. „Jejich krev nám vykoupila čas znovu opravit ruiny. Západ a jih je dosud bohatý. Teď nám jistě přijdou pomoci!"
Zvědavě se na něho podívala. „Co máš v úmyslu?"

„Chci jít za Ambrosiem. Ve jménu Boha jsem zachránil Británii - on a můj otec mne teď budou muset poslouchat. Prohlašuji se za císaře vládnoucího oběma hlavám, ale nebudu tuto zemi dále dělit. Dosud mám čas na vyjednávání. Můj otec je starý. Jestliže připomenu Ambrosioví, že otec tady už brzy nebude, budu mu pomáhat, možná mi poskytne pomoc, kterou teď potřebuji."
Viviane se na něho usmála, jeho představy ji potěšily. Zdálo se jí, že všechno, co se stalo od jejich spojení v Tanci obrů, bylo psáno jako osud. Konečně porozuměla popudu, který ji přiměl jít s ním. Slyšela, že Carau-sius, který se jako první prohlásil za vládce Británie, se oženil s ženou z Avalonu. Může snad být něco vhodnějšího, než když ochránce Británie má za svoji choť kněžku, která mu může radit a chránit ho?
Vortimer jí na cestu nabídl jiného koně, ale Viviane si svoji kobylu již natolik oblíbila, že se s ní nechtěla rozloučit. Přestože její krok byl nepravidelný, měla pocit, že na své kobyle cestuje pohodlněji než Vortimer na svém pěkném šedém hřebci. Naléhala na něho, aby zůstal v Rutupiích, dokud se mu rána nezahojí, ale on byl přesvědčen, že teď, dokud celá Británie slaví svoje vítězství, musí se setkat s Ambrosiem.
Jejich pobyt v Londiniu byl pokažen velkou hádkou, ke které došlo mezi Vortimerem a jeho otcem, jenž byl připraven oslavovat svého syna jako zjevného dědice. Byl pochopitelně rozrušený, když se dozvěděl o Vortimerově úmyslu svoje vítězství odhodit stranou, jak to nazval. Viviane se zdálo, že Vortigern a její matka by si náramně rozuměli, pokud jde o jejich neposlušné děti. Nic však neříkala. Vortimer trpěl o to víc, že chápal otcovo hledisko. Často teď mluvíval o tom, jak se Vortigern těžce snažil napravit chybu, kterou udělal tím, že do Británie pozval Sasy. I když připouštěl starcovy chyby, svého otce si vážil a mrzelo ho, že je s ním v neshodě. Když konečně vyrazili na cestu do Callevy, byl bledý a zamlklý.
Teprve však, když byli v relativním pohodlí domku v Callevě, si Viviane uvědomila, že netrpí pouze Vortimerova duše. Když se svlékli, aby se vykoupali, všimla si, že kůže kolem jeho rány je červená a oteklá. Přísahal, že ho nic nebolí, a ona byla přesvědčená, že lže, a naléhala na něj, aby jí slíbil, že se od ní nechá léčit horkými obklady.
Ten den večer byl pak klidnější, a když šli spát, poprvé po té bitvě ji přitáhl k sobě.
„To bychom neměli," zašeptala, když ji líbal na krku. „Bude tě to bolet."
„Ničeho si nevšimnu." Rty vyhledal její prs a ona jen začala vzrušeně dýchat.
i
„Nevěřím ti," řekla roztřeseným hlasem a samotnou ji překvapilo, jak si na jejich milování zvykla a jak jí chybělo.
„Nu, něco už vymyslíme." Zvedl se na lokti a potom si lehl na záda. Jednou rukou ji nepřestával hladit. ‚Jsi taková roztomilá bytůstka, a jestli jsi dokázala jet celou cestu na té kobyle, dokážeš jet i na mně!"

Viviane cítila, jak se ve tmě začervenala, ale jeho pátrající ruka v ní vzbuzovala touhu, které nedokázala odolat. Jejich milování brzy nabralo rychlý obrat, takže jeden ani druhý nebyli schopni je zastavit. Bylo to jako poprvé, kdy se jejich spojení stalo řečištěm pro nadlidské síly a tu noc se i jejich ložnice v Callevě stala posvátnou půdou.
„Ach, Viviane." zašeptal, když vzrušení trochu opadlo a jejich vědomí se znovu začalo vracet na zem. „Miluji tě. Neopouštěj mne, má drahá. Nenechávej mne samotného."
„Nenechám," přitakala roztouženě a ještě jednou ho políbila. Teprve později si uvědomila, že vlastně neví, proč mu sama také neřekla, že ho miluje.
Ráno se vypravili na Glevum, ale v poledne druhého dne cesty dostal Vortimer horečku. Nechtěl však zastavit a nechtěl Viviane dovolit, aby mu prohlédla ránu. Odpoledne postupovalo a lidé, kteří je doprovázeli, začali s Viviane sdílet její starosti. Proto, když přikázala, aby se otočili směrem na Cunetio místo toho, aby se vydali severní odbočkou, nebráni-lijí.

Tu noc měl Vortimer nohu velmi horkou a tvrdou. Viviane bylo jasné, že přestože o něho tak pečovala, musela se mu do rány dostat nějaká nečistota. Navlhčila ránu, prořízla stehy a vytlačila nečistotu z rány. Domek v Cunetiu byl malý a špatně udržovaný, ale Viviane dělala, co mohla, aby měl Vortimer co největší pohodlí. Přesto spal neklidně a ani ona nezamhouřila za celou noc oka. Dělala si velké starosti, jak dlouho vydrží její zásoby léčivých bylin.
Podle toho, že se Vortimer nebránil, když chtěla zůstat i další den, soudila, že její milý má bolesti. Rána rnu stále mokvala, ale jestli to nebylo o nic lepší, alespoň to nebylo horší. Druhý den ráno se posadila na jeho postel a vzala ho za ruku.
„Nemůžeš jet a v tomhle stavu se nemůžeš vypravit do Gleva," řekla střízlivým hlasem. „A ani tohle není právě nejlepší místo na ošetřování. Nejsme však daleko od Avalonu. Tam mají velké zásoby léčivých bylin a jejich znalosti v léčení předčí moje. Jestli dovolíš, abychom postavili nosítka tažená koněm a zavezli tě do Avalonu, jsem si jista, že budeš vyléčen."
Dlouze sejí zahleděl do očí. „Když jsme se jeli podívat na Tanec obrů," řekl, „věděl jsem, že jeden z nás bude obětován. Nebojím se. Mám pocit, že za Británii jsem již jednou zemřel." A potom, když spatřil v jejích očích znepokojení, usmál se. „Nechtje tedy po tvém. Vždycky jsem toužil dostat se zpátky do Avalonu."
Po dvou dnech cesty dorazili do Sorvioduna. Viviane se necítila dobře, protože si uvědomovala, jak jsou teď blízko kamenného kruhu, kdy byl její život poprvé spojen s Vortimerern. Poslední tři dny prožila v hrůze o jeho život. Uvědomovala si, že vůz sebou hází a že ho to musí bolet, ale

jediné, na co stačily její léčitelské schopnosti, bylo, aby se mu do rány nedostala další infekce. Vortimer byl silný muž pokud se podaří dostat se včas do Avalonu, vyléčí se. A tak pokračovali v cestě a krátce poté, co opustili město, zabočili na starodávnou cestu, která vedla přes kopce přímo k západu. Druhou noc se utábořili na vrcholu kulatého kopce nad cestou. Místo bylo zarostlé, ale když Viviane hledala dřevo na podpal, uvědomila si, že vrchol kopce byl kdysi zarovnán a obklopen příkopy a hliněnými hradbami, za kterými se skrývala pevnost, jaké se stavěly v dávných dnech. Nic neříkala, znala kouzla, kterými dokázala duchy starých míst uklidnit, a nechtěla, aby se muži znepokojovali.
Byli dostatečně nervózní, protože když odešla, Vortimer byl neklidný a horečnatě mumlal o nějaké bitvě. Domnívali se, že si v duchu znovu přehrává bitvu u Rutupií, kde byl zraněn, ale když se Viviane později zaposlouchala do jeho slov, slyšela i další jména: Briganti, Otec Paulus a pak žbrblal něco o Gesoriacu a Maximiánovi.
Ve světle ohně spatřila, jak za posledních pár dní, kdy ho trápila horečka, zhubl, a když mu odkryla ránu, se zděšením si všimla mrtvolných známek zasahujících i třísla. Vyčistila však ránu jako obvykle a zavázala ji svoje obavy nedala nijak najevo.
Tu noc byla dlouho vzhůru a chladila Vortimerovo tělo studenou vodou z potoka. Kdyby pocházela z Posvátné studny, jistě by ho vyléčila. Držela mlí chladivou látku na těle a přitom usnula.
Vzbudil ji Vortimerův výkřik. Seděl vzpřímeně a nesrozumitelně mumlal něco o kopích a nepřáteli za branou. Tentokrát mluvil dávným jazykem, jakým hovoří lidé od bažin. Zděšeně na něho zavolala, nejprve ve stejném jazyce a potom v jejich vlastní řeči. Teprve potom se mu do očí vrátilo poznání a zhroutil se do pokrývek. Zhluboka oddechoval. Viviane přiložila na oheň další dřevo a plameny prudce vyšlehly k nebi.
„Viděl jsem je." zašeptal. „Pomalované muže se zlatými nákrčníky a bronzovými kopími. Vypadali jako ty."
„Ano." přitakala tiše. „Tohle je místo, kde žil dávný lid."
Přepadl ho náhlý strach. Upíral na ni polekané oči. „Říká se, že z takového místa si tě mohou odvést víly."
„Kéž by tomu tak bylo. Tím dříve bychom byli v Avalonu."
Vortimer zavřel oči. „Myslím, že se tam nikdy nedostanu. Zaveď mne zpátky do Catia, Viviane. Jestli mne pohrbíš na tom pobřeží, kde jsem vyhrál bitvu, budu je střežit a Sašové na ně již nikdy nevkročí, byť by se zmocnili jakéhokoli britského přístavu. Můžeš mi to slíbit, má drahá?"
„Ty nezemřeš, to nesmíš!" vykřikla nepříčetně a stiskla mu ruku. Byla horká a tak hubená, že cítila jeho kosti.
„Ty jsi Bohyně, ale nemůžeš být tak krutá, abys mne nechala žít s takovou bolestí."
Viviane se na něho zahleděla a vzpomněla si najejich první obřad. Paní

mu dala vítězství a teď, jak slíbila, přijímá jeho oběť. A Viviane, jako kněžka Bohyně, byla jen prostředkem, kterým z něj ten slib dostali. Chtěla Vortimerovi pomoci a sama toužila uniknout kouzlům, pro které byla zrozena. A všechno, čeho docílila, bylo, že ho přivedla k této smrti na opuštěném místě, kde straší duchové dávných válečníků.
„Zradila jsem tě." zašeptala, „ale nechtěla jsem to." Držela ho za zápěstí a cítila zběsilé tempo jeho tepu.
Vortimer otevřel oči potemnělé bolestí. „Nakonec to tedy k ničemu nebylo? Všechno to zabíjení bylo nadarmo? Drž mne, Viviane, nebo zešílím. Dovol, ať zemřu se zdravou myslí!"
Okamžitě pochopila, zeji vzývájako kněžku, a že kdyby ho teď opustila, byla by to skutečně zrada. Doslova viděla, jak v něm plamen života doha-síná. A přestože toužila vrhnout se mu s pláčem na prsa, přikývla a přinutila se připomenout si učení, o kterém netušila, jak vděčně je bude jednou používat.
Viviane ho uchopila za ruce a vydržela jeho pohled, dokud se jeho dech nesrovnal s jejím. „Buď v klidu." zašeptala. „Všechno bude v pořádku. Při každém výdechu vydáváš část své bolesti." Síla, která mu v těle ještě zbývala, se ustálila, ale byla velmi slabá. Chvilku poseděli v tichu potom se jeho oči rozšířily.
„Bolest je pryč, má královno." Upíral na ni oči, ale Viviane měla pocit, že nevidí ji, vidí někoho jiného. „Kéž tě bohové střeží, dokud se my dva znovu nesetkáme."
Rty se jí samovolně začaly pohybovat a zpívala píseň, kterou kdysi zpívali v Atlantidě u smrtelného lože nějakého krále. Teď jsem aspoň tady, abych ulevila tvé bolesti při tvém odchodu z tohoto světa! Říkala si a uvažovala, z kterého z jejích životů tahle píseň pochází. Cítila, jak jí pevně stiskl prsty. Potom jeho ruka pomalu povolila a z jeho očí vyčetla, že jako muž, který bojoval až do konce, zahlédl pln naděje svoje vítězství.
Oť
feďna je za Bohyni, která je vším." Igraine se usmívala jako sluníčko. Sklizeň měli za sebou a rok se pomalu schyloval k samhainu. Tady však, na břehu jezera zářilo oslnivé světlo, odráželo se od vlnek na jezeře a svítilo v jejích načervenalých vlasech.
„Je to tak, má drahá," řekl Taliesin a pohlédl na svoji dcerušku. „A teď mi řekni, co to znamená dva?" Za modrou vodou krajina dozrávala do svítivých barev podzimu, jež se odrážely od světlé oblohy.
„Dva je něco... jsou to věci, ve které je Bohyně promění, jako náš Pán a Paní, světlo a tma."

„Dobře, velmi dobře, Igraine!" Objal ji paží. Aspoň tohle dítě smí milovat. Pohledem přelétl ke druhé dceři, která se se sehnutou ostříhanou hlavou procházela po břehu. Občas se zastavila a zahleděla se ke Strážnímu kopci, kam pohřbili Vortimera. Od doby, kdy ji lidé od bažin našli s mrtvým tělem u staré pevnosti v kopci a přivedli do Avalonu, uběhly již dva měsíce. Dosud byla pohroužena ve smutku. Prosila je, aby jí dovolili vzít ho zpátky do Rutupií, ale dokud se na pobřeží pohybovaly zbytky Sášů, bylo to příliš nebezpečné. Má snad proto tak vyhublou tvář? A přesto její tělo má plné tvary. Otočila se a její tmavá silueta se rýsovala proti jasné vodě. Viděl její nádherně klenutou hruď.
„A tři je, když ti dva mají miminko!" vykřikla Igraine vítězně.
Taliesin dlouze vydechl. Viviane, která mívala hruď plochou jako chlapec, nabyla najednou ženských tvarů. Proč jim neřekla, že čeká dítě?
„Mám pravdu?" Igraine ho netrpělivě zatahala za rukáv.
„Jistěže máš." V pěti letech byla bystrá jako kterékoli dítě jejího věku, ale v poslední době se zdálo, že jí chybí sebevědomí. Taková dříve nebývala.
„Řekneš to prosím mamince? A bude mít ze mne radost?" Její slova zvonila v klidném vzduchu a Viviane se otočila. Pohledem se střetla s Ta-liesinem a všimla si, že smutek v jeho očích se mění na vzdor, tak jako si to pamatovala ze svého dětství. Potom jeho výraz zněžněl. Rychle přistoupila k holčičce a vzala ji do náručí.
„Já mám z tebe radost, Igraine. Když jsem byla stará jako ty, nevěděla jseVn toho ani polovinu!"
To není tak docela pravda, pomyslel si bard, ale když bylo Viviane šest, poslali ji pryč s Neithenem. V létech, která uběhla mezitím, na všechno zapomněla, a když se vrátila do Avalonu, musela se to všechno učit znovu.
„Teď se běž proběhnout po břehu a najdi si nějaké pěkné kamínky." Taliesin se k dítěti sklonil a políbil je na vlásky. „Ale nechoď daleko a nesmíš do vody."

„Igraine je bezpochyby zmatená. A není se čemu divit," řekla Viviane a pozorovala vzdalující se postavičku. V tuhle dobu nehrozilo žádné nebezpečí. Hladina jezera klesla a v suchém období bylo vlastně možné jezero přebrodit.
„Ana již na ni nemá čas, je to tak? Vzpomínám si, jaké to bylo, když přestala jevit zájem o mne."
Taliesin zavrtěl hlavou nad hořkostí, která zaznívala z jejího hlasu. „Ale dokud byla Igraine miminkem, projevovala jí tolik lásky."
„Slyšela jsem, že některé ženy už jsou takové. Líbí se jim, když jsou těhotné a zbožňují malé děti. Když však začínají mítjejich potomci vlastní názor, nevědí, co si s nimi počít."
„Jsi moudrá," souhlasil s jejím názorem. „Jsem si jist, že ty u svého dítěte neuděláš stejnou chybu."

Viviane se narovnala a její tvář pobledla, až měl Taliesin obavy, že omdlí. „U svého dítěte?" Ruka jí instinktivně zalétla k břichu.
„Jsi v očekávání. Řekl bych, že tak v období beltanských ohňů přijde tvůj čas. Jistě o tom víš, má drahá." Viviane o tom však nevěděla. Taliesinovi neušlo, jak se pojednou začervenala a opět zbledla. Natáhl k ní ruku. „No tak, tohle je přeci důvod k radosti! Předpokládám, že dítě je Vortimerovo?"
Viviane přikývla, ale po tvářích jí stékaly slzy. Taliesin si uvědomil, že pláče poprvé od té doby, co přinesla tělo svého milence domů.
O samhainu, kdy se mrtví vracejí, aby slavili spolu s živými a kdy Bohyně má za sebou půl roku vlády a předává ji Bohovi, lidé Británie chodí jako procesí z vesnice do vesnice, zpívají písně a dovádějí v kostýmech ze slámy. Lid od bažin cestoval v lodích s pochodněmi, jejichž světlo se ve vodě odráželo jako tekutý plamen. Na křesťanském ostrově zpívali mniši, aby odehnali zlé síly, které tu noc, kdy byly dveře mezi oběma světy otevřené, bloudily mezi nimi. Čas od času nějaký nešťastný mnich, hledající cestu z kostela do své cely, spatřil na vodě světýlko mizející v mlhách. Ti, kteří je zahlédli, nikdy o tom, co viděli, nemluvili. Pro lidi od bažin to však byla doba radovánek. O této noci, stejně jako o večeru beltanských ohňů, na avalonském ostrově vyplnili kamenný kruh. Paní jezera seděla na trůně z oloupaných větví přikrytém bílou koňskou kůží a hleděla na slavnostní hranici, kterou postavili na velké louce pod Posvátnou studnou. Brzy bude půlnoc a lidé tančili. Země se chvěla pod bosýma nohama dupajícíma za zvuku bubnů. Ana nesla okultní znaky bílé klisny a na prsou i na čele měla půlměsíc Bohyně. Jinak na sobě neměla nic, protože tuto noc byla pro ně kněžkou Velké matky.
Dosud nenastal čas hodování, ale mezi shromážděnými již kolovalo pivo vyrobené z vřesu. Neobsahovalo velké množství alkoholu, ale po požití většího množství byl člověk příjemně opojen. Ana však ze svého poháru z rohoviny zasazené do stříbra popíjela vodu. Stejně jako ozdoby na ní byl i pohár velmi starý. Možná byla opilá z toho bubnování. Měla chuť se smát. Když viděla svoji dceru, jak rozkvétá raným těhotenstvím, cítila se stará. Dnes večer si však připadala opět mladě. Pohlédla na vrchol Mohyly, kde proti temnému nebi svítily pohádkovým světlem pochodně. Říkalo se, že duchové, kteří neprošli koloběhem životů nebo se dosud znovu nenarodili, mohou nějakou dobu přebývat v pohádkové říši. A této noci se těla avalonských kněží a kněžek propůjčují duchům svých předků, aby zaujali jejich místo a mohli se účastnit hostiny společně s živými. Ti, kteří by se jindy duchů, stejně jako pohádkových bytostí stranili, je tuto noc přivítali mezi sebou.
1 Viviane pozorovala Mohylu. Sílajejího pohledu matku znepokojovala. Copak si myslí, že se k ní vrátí její milenec? Ana by jí to dokázala vymluvit. Věděla, že mrtví zůstávají rok a den v Letní zemi, kde si léčí duše. I příliš

veliký žal by je dokázal zastavit, proto nesmí být voláni zpět, dokud nepřijde jejich čas. Ve světě by však mohla prodlévat duše, která zde má nějaký nesplněný závazek. Je to velký žal či pocit viny, nebo něco nedokončeného, čeho se Viviane bojí?
Někdo přiložil na oheň další dřevo a Ana upírala pohled na vybuchující jiskry, které vzlétaly nahoru k chladnému nebi. Blížila se půlnoc a její obavy z nepoznaného vzrůstaly. Potom se ozval výkřik hlídače od studny, jenž přehlušil šumící dav tanečníků. Míhaly se pochodně lemující procesí, scházející od Mohyly. Bubeníci přestali bubnovat a rozhostilo se mrazivé ticho.
Bubnování znovu pomalu začalo, ozývalo se neodbytně jako tlukot srdce, tepajícího v těle země pod nimi. Lidé se stáhli blíž k sobě, chráníce jídlo, které si na oslavu přinesli. Procesí duchů se neodvratně přibližovalo. Obličeje

knězů byly nabílené a jejich těla pomalována starodávnými znaky, pocházejícími z doby předtím, než na tento ostrov přišli ze zámoří kněži z Atlantidy. Byly to velmi staré rituály. Ana mezi muži neviděla Taliesina, ačkoliv si jen těžko mohla být jistá. Nikdo předem nevěděl, na koho připadne osud Paroháče. Prudce dýchala vzrušením.
Předkové jednotným krokem obkroužili oheň. Lidé začali vykřikovat jména a bflé tváře neznámých začínaly nabývat podoby. Teď nějaká postarší žena vzkřikla a jeden z tanečníků opustil řadu a kulhavým krokem starce přistoupil k ní. Před ním pokleklo nějaké děvče, snad to bylajejich dcera. Hladila si břicho a prosila starce, aby jeho duše vstoupila do jejího lůna.
Předkové se jeden po druhém připojovali k oslavám. Viviane je se zoufalou nadějí v očích pozorovala. Nyní se s pláčem odvrátila. Ana zavrtěla hlavou. Možná do roka a do dne, pokud si to Viviane bude ještě přát, uvidí Vortimera a ukáže mu jejich dítě.
Bolestí zkřivila rty. Sama porodila první dítě, když byla mnohem mladší, přesto jí nepřipadalo správné, aby její dcera byla těhotná. U Tance obrů si připadala stará. Již několik měsíců nedostala měsíčky a byla připravena prohlásit se za stařenu. Pak se jí ale vrátily. Teď si říkala, že jí přestaly jenom proto, že měla starosti. Dosud je na vrcholu sil.
Poklekla před ní jedna z žen od bažin a nabízela jí z podnosu plátky hovězího, dosud horké od ohně. Ozval se jí žaludek, protože přišla na obřad po půstu, ale maso odmítla. Kolem ní lidé pokračovali v hodování. Někteří z předků spokojeně opustili těla, která je hostila, a kněži odešli, aby si omyli barvu z těla a vzali si něco k snědku. Ana cítila v těle podivné chvění a věděla, že se vrací hvězdné proudy. Brzy se otevřou cesty mezi minulostí a budoucností, dojde ke spojení světů.
Z váčku u pasu vyňala tři malé houby, které jí přinesla jedna z moudrých žen Heronova kmenu. Dosud byly svěží a čerstvé. Když je pečlivě žvýkala, chutnaly hořce. Zrovna prožívala první vlnu vytržení, když k ní s úklonou přistoupil Nectan.
„Je čas, studna čeká. Podívejme se, jaký osud skrývá."

Ana se zvedla a lehce zavrávorala. Usmála se, když viděla oči plné zvědavosti a obav, které na ni upíral dav kolem ní. Druid ji podpíral, až společně vystoupili na kopec. V Zrcadlovém jezírku se odrážely hvězdy, viděla obrácený obraz Lovce světů, který si osedlal nebe a projížděl se v jeho hloubkách. Na hladině bylo vidět odraz světla ohně. Velekněžka pokynula nosičům pochodní, aby ustoupili, a lidé se v tichosti shromáždili kolem jezírka.
Viviane postoupila dopředu, aby se podívala do vody, jako tomu bylo o každém samhainu od té doby, kdy měla při pohledu do jezírka své první vidění. Ana ji však vzala za paži.
„Hloupé děvče, když čekáš dítě, nic neuvidíš!"
Nebyla to tak docela pravda. Pro těhotnou, která byla pevně spjata s tělem, bylo těžké mít vidění. Energie procházející jejím tělem by také mohla dítě ohrozit. Ana odstrčila svoji dceru, vědoma si toho, že tohle není hlavní důvod, proč jí nechce umožnit, aby splnila svůj úkol.
Překvapeně se rozhlédla a přinutila oči, aby ještě chvíli vnímaly okolní svět normálně. Přišel čas, aby jim všem ukázala, proč je dosud avalonskou velekněžkou.
Na břehu jezírka umístili kus ovčí kožešiny. Nectan jí pomohl pokleknout a Ana se opatrně přidržela chladného kamene. Účinek hub teď dosahoval svého vrcholu. Dlouhodobá sebekázeň sevřela její svaly. Po obou stranách obličeje jí splývaly dlouhé vlasy, bránící jí ve vidění do stran. Hleděla do tmy a oči měla rozostřené. Zhluboka se nadechla, aby se zklidnila. Při druhém nádechu se celá zachvěla a třetí nádech uvolnil její vědomí.
Vlnky na hladině se přeměnily v kopce a údolí. Paprsky polí ležících úhorem ubíhaly ve světle do dálky. Dnes byly tyto stezky plné duchů pospíchajících k samhainským ohňům.
„Bílá klisno, prosím tě, promluv k nám." Nectanův hlas se ozýval ze světa, který opustila. „Řekni nám, co vidíš."
„Země leží v klidu a míru a všechny cesty jsou otevřené. Mrtví se vracejí domů."
„A co příští rok? Požehná našim polím déšť i slunce?"
Anin zrak pokrývala šedá mlha. Zakašlala, jako kdyby se dusila.
„Naplňte svoje sklady a opravte svoje domy, neboť se blíží vlhká zima a nížiny Británie se ocitnou pod vodou." Lidé něco nešťastně zamumlali, ale Anino vidění pokračovalo. „Na jaře vidím další bouře a řeky přetékající ze svých koryt na pole. Čeká vás těžký rok a skoupá úroda."

Chvíli bylo ticho. Ana se vznášela v prostoru mimo čas, pozorujíc duhové paprsky, tvořící se na hladině.
„Ale budeme mít mír?" Nectanův hlas ji přitáhl zpátky ke světu. „Bude Británie v bezpečí před svými nepřáteli?"
Najednou se zasmála. „V této zemi přece žijí lidé, ti budou mír stále ohrožovat."

Pak ji přerušil další hlas. Její dcera se zeptala: „Přijdou znovu Sašové?"
Světlo ji oslňovalo, viděla šedé moře a pevninu za ním, kde na níže položených polích ležely kalné povodňové vody. Ana pohybovala rty, ale byla natolik ovládnuta viděním, že neslyšela vlastní slova. Viděla utonulé muže i dobytek a úrodu ještě horší, než jakou předvídala pro Británii. Prošla další roční období, stejně vlhká, i když ne tak chladná. Po nějaké době začali lidé rozebírat svoje přístřešky ze dřeva a stavět válečné lodě. Viděla, jak se shromažďují velké armády, tři lodě s plochým dnem, na kterých uprchl Hengest, znásobené na stovky.
„Ne." Ana slyšela samu sebe, jak vidění popírá, ale uniknout mu nedokázala. „Nechci."
„Co vidíš?" zeptala se Viviane neodbytně.
„Prošlo pět zim a Sašové se shromažďují, čekají v záloze jako divoké husy nad mořem. A je jich obrovské množství -ještě nikdy jich nebylo tolik - a s křikem se vrhají na naše pobřeží."
Zavrávorala, toužíc odmítnout a popřít vidění, které se jí vnucovalo. Tomuhle neštěstí musí zabránit! Už toho vytrpěli dost udělá cokoliv, jen ať tohle se nestane."
„Ano, to stačí!" zarazil ji Nectan přísně. „Nech vidění být kéž je znovu pohltí tma!"
Vzlykla a hlas jí zněžněl. Volali ji jménem, chlácholili ji a utěšovali, vedouce ji od jezírka pryč. Konečně otevřela oči, roztřásla se a zhroutila se do Nectanovy náruče.
„Neměli jste jí pokládat tu poslední otázku," ozval se něčí hlas.
„A proč ne?" odpověděla Viviane. „Přesně takhle se zachovala ona ke mně.
Když ostatní pomáhali její matce dojít zpátky k ohni, zdržela se Viviane ještě chvíli u Zrcadlového jezírka. Jen těžká odolávala pokušení nahlédnout do něj sama, ale jezírko jen zřídkakdy odhalilo tajemství více než jednomu a hlavně měla strach o svoje dítě. Vortimerovo dítě. Do jakého světa se narodí?
Prosil ji, aby ho pohřbila na šaškem pobřeží, ale nedovolili jí ho tam zavézt. Vortimer stejně nevěřil, že jeho duch se mohl vznášet na rozlehlejším území Británie. Na Strážním kopci budejeho síla umocněna, říkala si, odtamtud bude moci vše pozorovat. Jestli se však mýlila, potom ho zradila i při jeho pohřbení.
Pět let. Jestli Ana viděla budoucnost správně, Vortimerovo velké vítězství jim mnoho let svobody nevybojovalo. Viviane však neměla na další boje sílu. Toužila zalézt někam do hnízdečka a donosit tam svoje dítě.
Když se vrátila k ohňovému kruhu, viděla, že její matka se pomalu probírá z vytržení a znovu sedí na svém trůně. Měla by si lehnout, pomyslela si Viviane trpce. Ana vypadá vyčerpaně, ale lidé od bažin kolem poletují jako včelky a její stav se každým okamžikem zlepšuje. Proč se potřebuje

znovu ujišťovat o svém postavení? uvažovala Viviane. Více než dvacet let je královnou v tomto úlu. Aspoň si mohu jít lehnout, kdy chci, napadlo ji potom. Nikdo si ani nevšimne, když zmizím!
Vydala se po cestičce vedoucí sadem. Najednou se zastavila. Někdo nebo něco ji sledovalo, bylo to přesně na rozhraní mezi tmou a světlem, které sem sahalo od ohne. Je to jen stín, říkala si, ale nijak se neměnil se světlem. Je to strom... znala však všechny stromy v sadu a na tomhle místě žádný nestojí. Srdce její rozbušilo. Soustředila svoje smysly, jak se to jako kněžka naučila, a cítila: oheň, tma, chtíč dravce a hrůza jeho kořisti.
Viviane lehce zasténala, a jako kdyby ji slyšel, i on sebou pohnul. Mezi větvemi se objevily rozvětvené parohy ověnčené rudým podzimním listím. Dole se světlo ohně odráželo od haleny ze sešívané kůže a zazářilo v měděných a kostěných ozdobách a na svalnatých nohách. Bytost vystoupila ze stínu stromů. Hlava s parohy se otočila a oči za stíny jamek rudě zaplály. Viviane zůstala nehybně stát, oči se jí rozšířily úžasem. Podle starého učení věděla, že nesmí utíkat. Někdo šijí všiml a ukázal. Ještě jednou všichni shromáždění ztichli. Se smrtícím půvabem předstoupil Paroháč před ně a v ruce držel kopí, které naposledy viděla ve výklenku v podzemí vedle grálu. Zastavil se před Viviane, ozdoby na jeho těle zacinkaly a ztichly.

„Snad se mne nebojíš?" hlas měl hrubý a chladný. Nepřipomínal jí nikoho, koho znala.
„Bojím," přiznala se a strach ji roztřásl. Špička kopí směřující k jejímu krku se pomalu zaměřila na její lůno.
„Nemusíš mít strach, ještě ne." Kopí se odvrátilo a Paroháč kráčel pomalu pryč, jako kdyby ztratil zájem.
Vivianiny svaly ochably hrůzou a zhroutila se k zemi. Paroháč procházel mezi lidmi, některých si nevšímal, jiných se zlehka dotkl svým kopím. Viděl, jak se před ním chvějí silní muži, ženy omdlévaly. Někteří ale zůstali vzpřímení, a když na ně promluvil, v očích jim odbojně zasvítilo. Pomalu předstoupil před trůn Paní.
„Slunce hřálo v dáte z výše, když rodila matka, zem požehnány tělo, duše i matčin bolestný sten."
„Paní léta," pokračoval, „období světla se chýlí ke konci. Svěř mi svoji vládu."
Oheň pomalu dohoříval, jeho stín, nepřirozeně zvětšený, dosahoval až k jejímu stolci.
Kněžka vydržela jeho pohled, aniž by dala najevo jakýkoli strach. Její tvář byla bílá a hrdá. „Po šest měsíců se vše, co žije, radovalo z mého světla díky mé síle nesla země plody a dobytek pasoucí se na jejích stráních tloustl."

„Hojný byl léta čas před prahem podzimu, ovoce i zlatý klas sklizeny na zimu."
I ona užívala rituálních veršů, ale mluvila jako kněžka, zatímco bytost, která se skrývala za maskou Paroháče, byla něčím víc. Její odpověď nebyla nelaskavá, ale byla nesmiřitelná.
„Jako podzim strhal listy stromům, plevy spadly na sklizená pole, tak i člověk po letním žáru sužován je zimním chladem větve stromů chystají se ku spánku, jeleni klopýtají lesními mýtinami a mně v žilách se rozezněla krev, nastal čas mé vlády."
„Tvoje úroda je sklizena, tvé děti vyrostly. Nastala doba, kdy bude vítězit tma a kdy světu bude vládnout zima."
„Nedám ti ji."
„Vezmu šiji sám."
Ana se postavila, a pokud nebyla přímo Bohyní, byla oblečena v lesku kněžky a vypadala stejně vysoká jako on.
„Temný lovce, udělám s tebou dohodu." Ozvalo se překvapené zamumlání. „Teď máme mír, ale viděla jsem, že nepřátelé Británie znovu zaútočí. Nabízím se ti v tuto posvátnou hodinu, kdy se naše síly rovnají, že spolu zplodíme dítě, které tuto zem ochrání před nepřáteli."
Chvíli na ni hleděl. Potom se smíchem zaklonil hlavu.
„Ženo, já jsem nevyhnutelný jako padající listí nebo selhávající dech. Se mnou nemůžeš vyjednávat. Vezmu si, co mi nabídneš, ale pokud jde o to, co z toho vzejde, vše je již psáno ve hvězdách a nedá se změnit." Kopí se zakomíhalo nad její hrudí.
Paroháč se pohnul a světlo ohně plně dopadlo na Anino tělo. Viviane s politováním viděla, jak kdysi plné prsy její matky jsou povadlé a kůže na břiše ochablá po několika porodech.
„Matko," v krku ji bolelo, ale musela ta slova říci, „proč to děláš? To není součást rituálu."
Ana se na ni krátce zahleděla a Viviane slyšela, jako kdyby to byla jen vzpomínka: „Nikdy neuvádím důvod, proč něco dělám." Potom výsměšně zkřivila rty a otočila se k Paroháči tváří.
„Jaro létu," řekla a přistoupila k němu o krok blíž, „léto podzimu -život a světlo, to vše ti dávám."
Kopí se zalesklo ve vzduchu ajeho špička uvízla v zemi. „Podzim zimě,"

odpověděl a lidé si oddechli, protože poznávali známá slova. „Zimu jaru - noc a odpočinek, to jsou dary, které přináším."
„Tvůj vzestup znamená můj pád" - a společně dořekli: „Všechno, co ztratíš, je moje. Každá touha, která se neustále vrací při Velkém tanci, kdy se stáváme jedním." Objal ji paží a políbil. Kdvž od sebe odstoupili, posunulo se jeho oblečení a pod ním bylo vidět, že je to skutečně muž.
Potom Paroháč pozvedl Paní ve svých pažích a unášel ji pryč. Noční vzduch se chvěl jeho hlubokým smíchem. V další chvíli bylo vidět pouze kopí, které se vítězně tyčilo před prázdným trůnem.
Nectan pohlédl na překvapené oči, které se na něho upíraly, odkašlal si a uchýlil se k rytmu obvyklého rituálu.

„Ty tam jsou klidné letní časy, oslabeny šípy sluneční, však vrátí se zas radost léta po sněhu, mrazu, po deštích točí se kolo ročních období, co vězněno, uvolní teď síla změn, by splnila každou touhu, naplnila každý sen."
Ale co si přála Ana? uvažovala Viviane a hleděla do stínů, kde zmizeli. Co bude teď?
Jak rok postupoval směrem k zimnímu slunovratu, strach, který se avalonské společnosti zmocnil o samhainu, začal ustupovat, protože počasí bylo v tu dobu nezvykle mírné a jasné. Lidé si šeptali, že oběť Paní byla přijata a neštěstí, která předpovídala, vykoupena, protože o zimním slunovratu byla Ana přesvědčená, že čeká dítě.
Mezi kněžími a kněžkami došlo k dohadům. Děti se často rodily těm, kteří poodešli od beltanských nebo svatojánských ohňů stranou, ale sam-hain nebyl navzdory vstřícnosti projevované duchům svátkem plodnosti. Někteří se smáli a tvrdili, že neexistuje žádný rituální důvod tomu zabránit, pouze to, že ulehnout v tu dobu s mužem na chladnou zem si žádá buď vytržení, nebo skutečnou vášeň.
Pouze Viviane si dělala starosti. Příliš živě si vybavovala, jaký těžký porod prodělala Ana před pěti lety s Igraine. Může vůbec přežít další? Viviane dokonce navrhla, že by její matka měla použít byliny známé kněžkám jako prostředek k potracení. Ale když ji Ana obvinila, že touží soustředit všechnu pozornost na svoje dítě, pohádaly se, jak již léta ne, a Viviane už pak nic neříkala.
Krátce před svátkem Brigy, kdy se měly začít objevovat první známky jara, uhodila bouře. Po tři dny vály silné větry, nebe bylo zatažené a jakoby

poseté útočící armádou. Když větry ustaly, země zůstala zbitá a bezbranná proti dešťům, které se spustily.
Deště pokračovaly po velkou část měsíců Brigy a Marse. Lilo jako z konve nebo celé dny mrholilo a slunce zůstávalo schované za mraky. Hladina jezera den za dnem stoupala, až přesáhla svoji běžnou úroveň a dosáhla výšky povodní, které zde bývaly v dávných časech.
Rákosové střechy byly zmáčené a voda stékala podél dveří dovnitř a tvořila na podlahách kaluže. Vzduch zůstával vlhký i uvnitř a kameny porostly mechem. Mraky visely nízko nad hladinou, takže se nedalo ani cestovat přes jezero. V řídkých chvílích, kdy se mlhy zvedly, objevil se z vrcholu Mohyly výhled do kraje cínové barvy sahající od ústí Sabriny až k moři. Nad vodou se pouze zvedaly posvátné ostrovy a pohoří Poldenů a k severu vzdálené Mendipské kopce.
Na ostrově Inis Witrin si kněži museli říkat, že Bůh se rozhodl seslat druhou potopu, aby vyplavila lidstvo světa. Dokonce i v Avalonu si lidé šeptali podobné věci. Uplynul čas, kdy se Paní mohla bez nebezpečí zbavit dítěte, a zatímco ostatní byli bledí a hubení, Paní z Avalonu rozkvetla, jako kdyby jí těhotenství způsobilo návrat mládí.
Tím vlhkým a smrtícím jarem trpěla nejvíce Viviane. Jako vždycky v období rovnodennosti se jejich zásoby tenčily a letos to bylo ještě horší, protože část zásob byla zničena vodou. Jedla svůj podíl, nepřestávajíc myslet na dítě, ale ačkoliv jí rostlo břicho, ruce a nohy měla jako hůlky a byla jí neustále zima.
Po beltanských ohních bude všechno lepší, říkalo se. Viviane s tím musela souhlasit, protože ten měsíc měla svoje dítě porodit. Ale dříve než jim počasí dopřálo slunce, přineslo nemoc se zvýšenou teplotou, zvracením a bolestí svalů. Postihla hlavně staré a slabé. U mnohých z nich přešla nemoc v zápal plic, který byl pro ně smrtelný.
Zemřel Nectan a druidové místo něho zvolili Taliesina. Opustila je také stará Elen, což nebylo nic nečekaného, ale všemi otřáslo, když ji následovala Julia. Onemocněla i malá Igraine, o kterou se mohla starat pouze její sestra. Sotva měla nejhorší za sebou, začala i Viviane na sobě cítit první příznaky onemocnění.
Seděla právě u ohně, který ji nedokázal zahřát, a přemýšlela, které byliny má použít, aby neohrozila svoje dítě, když se otevřely dveře a vstoupila její matka. Na plášti její třpytily kapky deště a vlasy měla zplihlé. Mezi tmavými vlasy se začaly objevovat i stříbrné nitky, které na Aně vypadaly jako ozdoba, ne známka stáří. Setřásla vodu z pláště a zavěsila jej na věšák. Otočila se ke své dceři. ,
„Jak jsi na tom, milé dítě?"
„Bolí mne hlava," odpověděla Viviane mrzutě, „a kdyby bylo co jíst, stejně bych to neudržela v žaludku."
Zdálo se jí, že její matka je dobře živená. Její povadlé prsy se znovu

zaoblily těhotenstvím a přestože její zakulatilo břicho, ještě nedosáhla stadia

Viviane, která si připadala jako kotel na nožičkách.
„Musíme se podívat, jak bychom ti mohli pomoci," začala Ana, ale Viviane zavrtěla hlavou.
„Když byla nemocná Igraine, neměla jsi čas. Proč by sis měla dělat starosti se mnou?"
Anin obličej zbrunátněl hněvem, ale odpověděla klidně: „Chtěla, aby ses o ni starala ty, a já jsem ošetřovala Julii. Bohyně ví, že jsme tohle hrozné jaro měli dost práce všichni."
„Nu, nemůžeme si stěžovat, že bychom bývali nebyli varováni. Jaké zadostiučinění musíš cítit, že jsi předpovídala pravdivou budoucnost." Viviane se zarazila, zděšena vlastní jízlivostí, ale celkové vyčerpání ji připravilo o všechno sebeovládání.
„Je to strašlivé," vyštěkla její matka, „a ty bys to měla vědět! Ale jsi nemocná a nevíš, co říkáš."
„Nebo už mne třeba omrzelo dávat si pozor," odpověděla Viviane. „Jdi pryč, matko, nebo budeme obě litovat svých slov."
Ana se na ni nevěřícně zahleděla, potom se posadila. „Viviane, co se to s námi stalo? Obě v sobě nosíme nový život, měly bychom se společně radovat, ne snažit se jedna od druhé odtrhnout."
Viviane se posadila, třela si záda a zloba z ní postupně vyprchala. Říkala si, že těhotné ženy se snadno rozčilí, ale uvědomovala si, že pouze její matka má schopnost ji dohnat k nepříčetnosti.
„Společně? Jsem tvoje dcera, ne tvoje sestra. Měla by ses těšit na to, že se staneš babičkou, a ne dávat život dalšímu svému dítěti. Obvinila jsi mne z žárlivosti, ale nebylo to naopak? Jakmile ses dozvěděla o mém stavu, co nejdříve sis také pořídila dítě!"
„Proto to nebylo." hájila se Ana.
„Nevěřím ti!"
„Jsem Paní z Avalonu a nikdo nepochybuje o mém slovu! Byla jsi neposlušné děvče, ze kterého se nikdy neměla stát kněžka." Aně potemněly oči a zdálo se, že se rozpíná, jak dává průchod své zlosti. „Jak si myslíš, že z tebe bude důstojná matka? Jen se na sebe podívej! Já ve svém věku jsem v lepším stavu. To si myslíš, že porodíš zdravé dítě?"
„Jak můžeš tohle říkat? To nesmíš!" vykřikla Viviane, když slyšela vyslovit vlastní obavy. „Copak mi přeješ tak krátce před porodem to nejhorší? Nebo jsi mi to přála již dřív? Nestačilo ti, že se o tebe všichni starali? Vysála jsi sílu z mého dítěte, abys mohla nosit vlastní?"
„Zešílela jsi snad? Jak bych mohla!"
„Jsi Paní z Avalonu. jak mohu vědět, jaká všechna kouzla znáš? Ale od chvíle, kdyjsi počala ty, udělalo se mi špatně a začala jsem stonat. Ty ses odevzdala Lovci. Jakou sílu dává on ženě, která nosí ve svém lůně jeho šéme?"
„Obviňuješ mne snad, že jsem zradila svoji přísahu?" Aně zbělala tvář vztekem.

„Ale jsem si jista, žes to udělala z těch nejvznešenějších důvodů. Obětovala bys kohokoliv nebo cokoliv jen pro vůli bohů! Ale to ti přísahám, matko, mne neobětuješ a mému dítěti neublížíš!"
Pro vztek zapomněla na všechny svoje bolesti. Ana jí něco odpovídala, ale dcera ji neslyšela. Viviane, třesouc se zlostí, popadla z věšáku vlastní plášť a zabouchla za sebou dveře.
Již jednou utekla, ale teď se Avalon stal skutečným ostrovem.
Viviane odjela první lodí, kterou našla, odrážejíc se holí. Díky těhotenství byla neohrabaná a těžko udržovala v pramici rovnováhu. Přesto vytrvale postupovala dál. V minulosti se často starala o lidi z Heronovy vesnice -jistě se teď postarají o ni.
Na bažinách ležela mlha a drobně mrholilo. Vál vlhký studený vítr. Na čele ji chladil pot, protože nebyla na takovou námahu zvyklá. Hlava ji brzy bolela víc než předtím. Hněv, který ji přiměl k útěku, postupně ochládal a měnil se zpočátku na netrpělivost, s jakou vyhlížela druhý břeh, a později ve strach. Již několik měsíců nepoužila žádné kouzlo. Poslechnou mlhy její volání?
Protože voda tu byla hluboká, aby se mohla tyčí odrážet ode dna, musela veslovat. Po chvíli pozvedla paže. Bylo tak těžké odpoutat se od vlastního já, které tak usilovně bránilo její dítě, bylo těžké oprostit se od hněvu, který cítila ke své matce, ale jakmile se to Viviane podařilo, stáhla vší silou ruce a zvolala kouzelné slovo.
Cítila, jak se svět kolem ní zapotácel, a upadla. Pramice pod ní se prudce kymácela, nabrala nějakou vodu, ale nepřevrátila se. Viviane cítila rozdíl - vzduch byl těžší a vítr sem přinášel vlhký bahnitý pach. Než sejí podařilo

postavit, projela jí břichem bolest, krátká, ale silná. Přidržela se křečovitě okraje lodě, narovnala se a čekala, až bolest přejde. Ale jakmile se posadila, cítila další. Od žaludku jí špatně nebylo a to ji překvapilo. Když jí břichem projela třetí křeč, s úžasem si uvědomila, že by to mohl být začátek porodu. Ale jak to? Vždyť by to bylo o měsíc dříve!
Děti se nerodí v jediném okamžiku a slyšela, že zvláště poprvé to trvá dlouho. V dálce již vidí schoulené stromy při každém stahu se zastavila a pak znovu pomalu postupovala ke břehu. Alespoň dosáhla břehu, nebude rodit uprostřed jezera. Ale stále ji sužovaly bolesti a začínala mít podezření, že bolest hlavy, kterou považovala za první příznaky nemoci, ve skutečnosti souvisí s předčasným porodem.
Vzpomněla si, jak rychle rodily ženy od bažin, kterým někdy u porodu pomáhala, vždyť je jako jedna z nich. Toužebně si přála, aby již byla v bezpečí jejich vesnice. Zdálo se jí, že prokletím ublížila mnohem víc sama sobě než své matce, taková bláhovost by ji mohla stát život, nebo život dítěte.
Již nikdy nedovolím, pomyslela si, a zhluboka se nadechla, protože stah byl dvojnásobný, aby mi hněv zatemnil mysl! Po noze jí stékala teplá tekutina. Uvědomila si, že porod už nějakou dobu probíhá.

Viviane se podařilo dostat se na mokřinu u pobřeží, i když suché místo tady nenašla nikde. Když došla ke stromům, uvědomila si, že dál už nedojde. Pod hustými větvemi starého stromu našla v křoví jakési hnízdečko, rozprostřela plaší a uchýlila se do svého přístřeší.
A tam někdy mezi polednem a západem slunce porodila Vortimerovo dítě. Byla to holčička, která vypadala až moc křehká, aby mohla žít. Byla malá, ale dokonale vyvinutá, s temnými vlasy jako Viviane, které jí lehce povívaly ve větru.
Viviane odtrhla kus svých šatů a převázala pupeční šňůru. Potom ji odřízla malým nožíkem kněžky, který nosila vždy s sebou. Měla dost síly, aby přiložila dítě k prsu. Držela je těsně u svého těla a přes sebe a dítě přehodila plášť. Víc dělat nemohla.
Viviane, chráněna starým stromem, upadla z naprostého vyčerpání do hlubokého spánku. Když se za úsvitu začaly objevovat stíny v bažinách, našel ji jeden lovec z Heronových lidí a odnesl ji domů.

Odtud viděla přes celé údolí až k Inis Witrinu. Byla si jista, že vybrala správné místo, které odpovídá ve světě lidí místu, kde ležel Vortimer na Strážním kopci v Avalonu. Bohyně řekla, že po Velkém obřadu se z Vor-timera stane král, ale království, které mu dala, bylo zjiného světa. Možná otec Eilanthu lépe ochrání ve svém světě, protože v tom jejím matka selhala.
Vivianina dceruška žila pouze tři měsíce. A ke konci svého života byla jen o trošku větší než Igraine, když se narodila.
Viviane dosud bolely nateklé prsy, mléko jí stékalo po těle jako slzy. Zkřížila ruce na prsou a bezmocně se schoulila. Nenamáhala se hledat byliny, které by jí tvorbu mléka zastavily. Čas k ní bude milosrdný, zatím tu bolest téměř vítala. Uvažovala, zda i pramen slz, které nepřestávala prolévat, někdy vyschne.
Na cestičce zaslechla kroky. Vzhlédla, čekajíc poustevníka, který na tomto kopci spravoval kapli. Nebyl to žádný Otec Fortunatus, ale ani to nebyl jeden z těch mnichů, kteří považují všechny ženy za nástrahu ďábla, a soudě podle svíček u hrobu, choval se k ní laskavě. Za ním viselo na obloze slunce. V první chvíli spatřila pouze vysokou postavu na pozadí světla. Něco na něm jí připomnělo Paroháče. Strnula úžasem. Potom se pohnul a ona poznala Taliesina.
Dlouze si oddechla.

„Mrzí mne, že jsem ji nikdy neviděl," řekl tiše. Podle vážného výrazu v jeho tváři Viviane poznala, že mluví pravdu. Ale nechtěla se vyptávat, proč mu na tom tak záleží.
„Říkají o ní, že to bylo podvržené dítě," řekla místo toho. „Když Eilantha začala stonat, jedna z žen v Heronově vesnici řekla, že to bylo proto, že nějaká víla vyměnila svoje nemocné dítě za moje, když jsem spala."
„Myslíš si, zeje to pravda?" zeptal sejí něžně.
„Víly mívají málokdy děti. Myslím si, že nemají dost dětí, ať již zdravých nebo nemocných, aby se to vyrovnalo počtu dětí, které umírají v zemi lidí. Ale je to

možné. Paní vil o mém dítěti věděla, řekla lovci, kteiý mne zachránil, kde mne má hledat. Byla jsem moc unavená, abych vyslovila i to nejmenší kouzlo na ochranu, a byly jsme samy."
Vlastní hlas jí zněl v uších dutě. Taliesin se na ni podíval překvapeně. Lidé od bažin se obávali mluvit před ní o dítěti, ale proč? Vždyť nedokáže myslet na nic jiného.
„Nemuč se takovými představami, Viviane. V takovémhle počasí zemřelo mnoho novorozeňat, která se narodila v teple a bezpečí domova."
„A co můj nový bratr, Ochránce Británie?" zeptala se hořce. „Připíjíte teď v Avalonu na jeho zdraví? Nebo je to další dcera, která nahradí Igraine?"
Taliesin se na ni pobaveně podíval, ale jeho výraz se nezměnil. „To dítě se ještě nenarodilo."
Viviane protáhla tvář a počítala měsíce zpět k samhainu. Jestli se její dítě narodilo předčasně, potom Ana přenáší. „Určitě bys měl být s ní, držet ji za ruku. Pro mne nemůžeš už udělat nic."
Podíval se na ni. „Býval bych za tebou přišel, dceruško moje, ale od Herona jsme slyšeli, že chceš být sama."
Pokrčila rameny, protože to byla pravda, i když bývaly chvíle, kdy ho potřebovala. A jestliže jsou druidové tak moudří, jak si o sobě myslí, měl by to vědět.
„Tvoje matka pro tebe poslala, Viviane."
„Co, zase?" rozesmála se. „Už jsem dospělá žena. Můžeš jí říct, že už nikdy nebudu tancovat, jak ona bude pískat."
Zavrtěl hlavou. „Vyjádřil jsem se špatně. Není to žádný příkaz, ale žádost, abych tě přivedl zpátky, Viviane." Tvář mu najednou pohasla, „rodí už celé dva dny!"
Dohřejí tak, bylo první, co Viviane napadlo, ale vzápětí pocítila o svoji matku strach. Její matka nesmí zemřít. Anaje Paní z Avalonu, nejmocnější ženou Británie. Jako samotná Mohyla, (ať již je milována, nebo nenáviděna, je něčím, o co se člověk může opřít, je základem, na kterém Viviane vystavěla vlastní totožnost.
Takhle mluvila část Viviane, o níž se domnívala, zeji už pohřbila v Eilan-thině hrobečku. Ale část jejího já, která se tak bolestivě naučila myslet jako kněžka, jí říkala, zeje to dobře možné. A bylo jasné, že i Taliesin má strach.

„Já jsem nedokázala udržet při životě ani vlastní dítě," řekla upjatě. „Co ode mne čekáš?"
„Jen chci, abys k ní přijela. Potřebuje tě. I já tě potřebuji, Viviane." Z jeho hlasu zaznívalo zoufalství. Zkoumavě se na něho podívala.
„To tys byl Paroháč, viď?" zeptala se tiše. „Nosí tvoje dítě." Najednou si vzpomněla, jak se dotkl kopím jejího břicha.
Skryl tvář v dlaních. „Nevzpomínám si. Nikdy bych s tím býval nesouhlasil, kdybych věděl."
„Nikdo si nemůže činit nárok, zeje otcem dítěte Paní," citovala tiše jeho slova. „Nebyla to tvoje chyba, Taliesine. Viděla jsem Boha a netušilajsem, že se převtělil do tebe. No tak, seber se a zavez mne domů."
„Ach, Viviane, jsem tak ráda, žes přijela!" vykřikla Rowan a spěchala z příbytku Paní, aby ji objala. Vypadala bezmocně. „Julia mne nestihla všechno naučit a já nevím, co mám dělat!"
Viviane zavrtěla hlavou a pohlédla na svoji přítelkyni. „Má drahá, já jsem se toho naučila ještě méně."
„Ale byla jsi tu s ní posledně a jsi její dcera." Rowan na ni upírala dychtivý pohled, jaký lidé někdy obraceli k Paní z Avalonu. Viviane z toho byla nervózní.
„Slyšela jsem o tvém dítěti. Moc mne to mrzí, Viviane," dodala Rowan poněkud opožděně.
Viviane cítila, jakjí blednou tváře. Strnule přikývla a prošla kolem dívky dovnitř.
V potemnělé místnosti bylo cítit krev a pot. Ale ještě ne smrt, pomyslela si Viviane, která pach smrti dobře znala. Zadržela dech a snažila se očima vyhledat v šeré místnosti svoji matku. Ležela na slámě. Vedle ní seděla Claudia, jediná z kněžek, která porodila více než jedno dítě.
„Nechodí?" zeptala se Viviane.
„Chodila první den a velkou část druhého," odpověděla Rowan šeptem, „ale teď už ne. Stahy její zpomalily a lůno se otvírá pomaleji."
„Viviane," matčin hlas byl slabý, ale dosud v něm bylo znát příkaz.
„Jsem tady." Viviane se podařilo mluvit klidně, přestože byla v šoku, když viděla matčinu poničenou tvář a znetvořené tělo. „Co ode mne chceš?"

Překvapilo ji, když se Ana místo odpovědi zasmála. Potom si Ana povzdechla. „Možná bychom si měly nejdříve odpustit."
Jak může její matka vědět, že si přísahala, že jí nikdy neodpustí? U postele stála nízká lavice. Viviane si uvědomila, jak je sama unavená, a posadila se. „Jsem hrdá žena, milá dcero. Myslím, žejsi to zdědila po mně. Všechny věci, které u sebe nemám ráda, jsem se snažila u tebe vykořenit. Ale nepodařilo se mi to." Trpce zkřivila rty. „Kdybych se bývala ovládla, ovládla by ses i ty. Nechtěla jsem tě odehnat."
Přepadl ji další stah, a tak na chvíli soustředila pohled dovnitř do svého těla. Když se Ana znovu uvolnila, předklonila se.

„Matko, chci se tě zeptat jediné: Použila jsi nějaké kouzlo, abys ze mne nebo z mého dítěte vysála sílu?"
Ana jí pohlédla do očí a Viviane překvapilo, že jsou plné slz. „Před Bohyní přísahám, že nic takového jsem neudělala."
Viviane přikývla. Anin porod musel začít ve chvíli, kdy Eilantha zemřela, ale jestli je tu nějaká spojitost, nevěří, zeji dokázala zařídit její matka svou vůlí. A tohle nebyla vhodná doba ani vhodné místo, svalovat vinu na Bohyni. Ještě by se znovu nepohodly.
„Pak ti odpouštím. Jestli jsem jako ty, možná i já budu jednoho dne potřebovat, aby mi bylo odpuštěno." Chtělo sejí plakat nebo křičet, ale nemohla si dovolit plýtvat energií. Říkala si, že její matka je příliš vyčerpaná, aby teď prožívala nějaké city.
Ana zkřivila bolestivě tvář, blížil se další stah. Když pominul, vypadala ještě unavenější.
„Přemýšlíš, co bys pro mne mohla udělat? Nemáš k tomu potřebné znalosti, myslím, že teď by mi nepomohla ani Julia."
„Před třemi dny jsem pozorovala svoji dcerušku, jak umírá, a nemohla jsem jí pomoci." řekla Viviane slabým hlasem. „Nenechám tě odejít bez boje, Paní z Avalonu!"
Nastalo ticho. „Jsem připravená na cokoliv," řekla Ana se slabým úsměvem. „Nikdy jsi to se mnou neměla lehké ajejen správné, když mne teď budeš řídit. Ale v sázce je víc než můj život. Jestli mi nic nepomůže, musíš mne rozříznout a dítě vyjmout."
„Slyšela jsem, že Římané takové věci dělají, ale tím se zabije matka!" vykřikla Viviane.
Ana pokrčila rameny. „Říká se, že velekněžka pozná, když přijde její chvíle, ale možná jsme tu schopnost ztratily. Rozum mi říká, že když se to dítě nenarodí, zemře ono i já. Ale dosud je živé, cítím, jak se ve mně hýbe. Ale jestli to bude trvat moc dlouho, zemře."
Viviane zoufale zavrtěla hlavou. „Tohohle jsem se bála, když jsem tě žádala, aby ses dítěte zbavila."
„Milé dítě, copak to nechápeš? Vědělajsem, co riskuji, stejně jako jsi to věděla ty u Tance obrů, když sis lehla na oltářní kámen. Kdybych nechápala to nebezpečí, nebyla by to pravá oběť."
Viviane sklonila hlavu a vzpomněla si, jak mluvíval Vortimer, než se vypravil do boje. Na okamžik zahlédla ve vší té bolesti nějaký význam. Potom jí pohled sklouzl k ženě, která ležela na zádech před ní. Ale vzpomínka na Vortimera jí vnukla nápad. Vzala Aninu tvář do svých dlaní a upřeně jí hleděla do očí.
„Dobrá, ale jestli zemřeš, neodejdeš bez boje, slyšíš?"
„Ano, Paní." Ana protáhla obličej, když se jí břicho bolestivě stáhlo.
Viviane vstala a šla ke dveřím. „Otevřete dveře i okna, aby zde byl čerstvý vzduch. A pokud jde o tebe," pohlédla na Taliesina, „přines svoji

harfu a řekni ostatním, ať popadnou svoje bubny. Viděla jsem, že hudba dodává mužům v boji sílu. Uvidíme, co zvládne tady."
Bojovaly při rytmu bubnů celé odpoledne. Chvíli před západem slunce se rodící žena prohnula v kříži a Viviane spatřila mezi jejíma nohama hlavičku dítěte. Claudia Aně pomáhala. Ta ještě jednou zatlačila, tvář zkroucenou bolestí. A znovu.
„Hlavička je moc velká!" vykřikla Rowan a v očích měla strach.
„Už nemohu," povzdechla si Ana a poraženecky si povzdechla.
„Ale můžeš!" pobízela ji Viviane. „Ve jménu Brigy, tohle dítě se musí narodit!"
Položila ruku na tvrdé břicho a cítila, jak její matka znovu napjala svaly. „Teď!"
Ana zadržela dech a Viviane nakreslila na břicho rodící ženy dávné znamení,

potom vší silou zatlačila. Rukama jí proudila síla a rodící žena se pod jejíma rukama zvedla. Cítila, že něco povolilo, a Ana vykřikla.
„Hlavička je venku!" zvolala Rowan.
„Podržte ji!" Anino břicho se znovu zkroutilo bolestí a Viviane opět stiskla. Koutkem oka zahlédla, jak se objevuje zbytek tělíčka dítěte, ale hlavní pozornost věnovala Aně, která se sténáním padla na záda.
„Je po všem! Zvládla jsi to!" Podívala se přes rameno. „Je to holčička!" Děťátko se rozkřičelo.
„Ne tedy Ochránce," zachraptěla Ana. „Ale sehraje svoji roli, tak jako tak," dodala unaveně. Rowan zděšeně vykřikla a Viviane se otočila. Děvče, držíc děťátko v rukou, s hrůzou hledělo na jasně rudou krev, která se vyvalila Aně z lůna.
Viviane zaklela, popadla kus látky a nacpala ji Aně mezi stehna. V okamžiku byla látka nasáklá krví. Dítě nepřestávalo křičet, ale krvácení nešlo zastavit. Žena na posteli nevydala ani sten.
Po chvíli se krvácení zmírnilo. Viviane se narovnala a hleděla do matčiny bílé tváře. Ana měla dosud otevřené oči, ale neviděly nic. Viviane zadržela dech a tiše vzlykla.
„Matko," zašeptala a nebyla si jista, jestli mluví s Bohyní, nebo se ženou, která před ní tak tiše ležela. „Proč? Zvítězily jsme!" Nedostalo sejí však žádné odpovědi. Za okamžik se nad svoji matku nahnula a zatlačila jí oči.
Dítě stále plakalo. Viviane k němu rychle přistoupila, ovázala pupeční šňůru a přeřízla ji. „Umyjte ji a zabalte," řekla Rowan. „Přikryjte ji," ukázala na mrtvé tělo a posadila se.
„Sladká Bohyně," povzdychla si Rowan, „jak ji budeme krmit?"
Viviane si uvědomila, že šaty má vpředu mokré a její prsy reagují na dětský křik. S povzdechem se rozepnula u krku a natáhla paže.
Dítě se dychtivě chytlo jejího prsu. Viviane sebou až trhla, když ústy objalo její bradavku a začalo sát. Ani ve třech měsících její vlastní dcera nesála tak silně. Dítě se zakuckalo, ztratilo prs a znovu se nadechovalo, že bude křičet. Viviane mu spěšně dala bradavku zpátky.
„No tak! To není tvoje chyba, malička," zašeptala a uvažovala, jakou

duši si dívenka zvolila pro svoje převtělení o samhainu. Novorozeně mělo pleť jako Igraine, ale bylo mnohem větší, bylo to dítě příliš velké, aby je porodila žena Aniny velikosti, i kdyby byla mladá.
Proč by mělo tohle nemluvně žít, když její vlastní zemřelo? Nechtěně stiskla ruce a dítě zakňouralo, ale její prs nepustilo. A to, domnívala se, byla jeho odpověď. Viviane musela použít svoje prsty, aby prs uvolnila. To dítě dychtí po životě a vždycky takové bude.
Přicházeli další lidé. Ani pořádně nevěděla, co jim říká a jaké udílí příkazy. Po chvíli zabalili Anino tělo a odnesli je pryč. Viviane však stále seděla a držela teď spícího novorozence v náručí. Nepohnula se, dokud nevstoupil Taliesin. Od rána, kdy se viděli naposledy, zestárl, napadlo ji s lítostí. Vypadal jako stařec. Ale nechala se jím vyvést z temné místnosti ven do jasného dne.
„Ale Viviane s tím musí souhlasit,"prohlásila Claudia. „Mohli jsme si zvolit za velekněžku Julii, ale ta je také mrtvá. Skutečně jsme nikdy neuvažovali o nějaké nástupnici. Aně nebylo ještě ani padesát!"
„Můžeme Viviane věřit? Utekla..." řekl jeden z mladších druidů.
„Vrátila se," odpověděl důrazným hlasem Taliesin. Uvažoval, proč by se měl přít, proč by se měl snažit tlačit svoji dceru, jestli to vůbec bylo jeho dítě, do role, která zabilajejí matku. V uších mu dosud zněl Anin poslední zoufalý výkřik.
„Viviane je z avalonského královského rodu a je to vyškolená kněžka," prohlásil Talenos. „Jistěže si vybereme ji. Je podobná Aně a je jí už téměř šestadvacet. Bude dobře sloužit Avalonu."
Drahá Bohyně, tak je to pravda, pomyslel si Taliesin a vzpomněl si, jak byla Ana krásná, když nosila ve svém těle Igraine, a jak jí Viviane se svou maličkou byla podobná. Pojmenovali ji Morgause. Viviane byla alespoň schopna za matčin život bojovat, zatímco on mohl jen sedět a čekat. A Viviane směla dát najevo svůj žal. On si na mrtvou ženu nesměl činit nároky jako na ženu milovanou či milenku, ale pouze jako na velekněžku. Ano, křičelo jeho srdce, proč jsi mne opustila tah brzy?
„Taliesine," ozvala se Rowan a on k ní vzhlédl a pokusil se o úsměv.
Ve všech tvářích se odráželo překvapení a smutek. Aniny dcery nebyly jediné, kdo plakal nad jejím odchodem. „Musíš říct Viviane, jak ji potřebujeme. Tebe jistě

poslechne."
Proč? Uvažoval. Aby i ona padla pod tím břemenem?
Viviane našel v sadu, jak chová dítě. Nepředpokládal, že potřebovala vidění, aby uhodla, co jí přišel říci.
„Budu se starat o tuhle maličkou," řekla unaveně, „ale za avalonskou velekněžku musíte zvolit někoho jiného."
„Myslíš si, že toho nejsi hodná? Když mne volili druidové, s takovouhle výmluvou jsem se nikam nedostal."
Podívala se na něho téměř se smíchem. „Taliesine, ty jsi ten nejvzneše-

nější člověk, kterého znám, a já jsem jen nezkušené děvče. Nejsem na takovou odpovědnost připravena, nehodím se pro ni, nechci ji. Stačí to jako důvod?" Dítě se přestalo krmit a usnulo nevinným spánkem. Viviane si přikryla hruď závojem.
„Ne. A ty to víš. Tvoje matka tě pro tohle cvičila, i když nikdy nečekala, že na tebe její moc přejde tak brzy. Tolik svoji matku připomínáš, Viviane."
„Ale já nejsem Ana, otče. Nezapomínej," dodala, „i kdyby tu nebyly žádné další důvody, nemůžeme provést obřad, podle kterého arcidruid posvěcuje velekněžku."
Taliesin se na ni zahleděl, něco takového si neuvědomoval. Ana mu nikdy neřekla, jestli je Viviane jeho, ale ať tak či onak,od jejích čtrnácti let je jejím otcem. V tuto chvíli si ale tak nepřipadal. Tolik mu připomínala svoji matku - proč by nemohla být svou matkou, teď, když ji tak potřebuje?
Ze rtů mu splynul nestřežený povzdech. Celý rozechvělý se postavil. Najednou pochopil, proč Viviane kdysi uprchlá.
„Otče, co se děje?"
Natáhl ruku před sebe, jako kdyby ji chtěl udeřit, ale prsty ji pohladil po jejích hebkých vlasech. A potom se dal do pohybu, dlouhými kroky odcházel mezi stromovím.
„Otče, copak musím ztratit i tebe?" zavolala za ním a dítě se vzbudilo a začalo plakat.
Ano, pomyslela si zuřivě, a musím ztratit samu sebe, než nás všechny zostu-dím. Ana by mi nedovolila, abych odevzdala svoje tělo Merlinovi, ale musím se na něj teď obrátit. Jiný způsob neexistuje.
Taliesin si nikdy pořádně nevzpomněl, co se stalo v hodinách, které uplynuly mezi touto chvílí a soumrakem. Musel se nějak dostat do své komnaty a popadnout svoji harfu, protože už se začalo stmívat, když se ocitl u úpatí Mohyly s pouzdrem z tulení kůže v náručí.
Hleděl na její zubatý vrchol, který se černě odrážel od oblohy prosvítající vycházejícím měsícem. Odevzdal svoji duši do péče bohů. Tolikrát vystoupal vzhůru, že ho nohy vedly k rcholu samy, aniž by na to musel myslet. Až dojde nahoru, jestli se mu to podaří, bude již na nebi svítit měsíc. A až se vrátí dolů, jestli se vi~átí, už nikdy nebude stejný. Prvně při svém zasvěcení nekráčel po cestě vedoucí po kopci, ale skrz něj, přes místo, které se vymyká lidskému chápání a které leží v samotném srdci všech skutečností. Tehdy mu pomáhal kouř z posvátných bylin. Tentokrát však odevzdal svoji duši hudbě. Kdyby mu sílajeho harfy nepomohla najít místo, které hledal, nikdy by se tam nedostal.
Taliesin si upravil popruhy na harfě, tak aby mu visela před tělem, a pravou rukou udeřil do strun. Zvolil hluboké tóny, které se používají při starých kouzlech. Prodloužené harmonie měly sílu otevřít cestu mezi

světy. Levou rukou zahrál sladké líbivé tóny. Znovu a znovu vyluzoval ze svého nástroje hudbu a pomalu postupoval vpřed, dokud nezahlédl odpovídající třpyt v trávě.
Pod nohama cítil cestu, ale když se podíval dolů, duchové trávy mu obtáčeli lýtka a sahali až k jeho kolenům. Harfa zahrála k jeho potěše řadu vítězných akordů a Taliesin zvolna stoupal vzhůru k Mohyle.
Posvátný ostrov se vznášel ve skutečnosti, která stála o jeden stupeň dále od světa lidí. Člověk, který tu žil, snadno zapomněl, že kromě Avalonu jsou i další světy, další stupně a podivnější kraje.
Kolem kopce kráčel Taliesin po posvátné cestě, která se stáčela dovnitř a zase ven. Když šel po této cestě poprvé, zavedla jej do křišťálové jeskyně ukryté v jeho srdci, ale teď cítil, že se cestička zvedá. Jeho srdce zaplavila naděje a prsty se za chůze pohybovaly po strunách rychleji.
O to více jej překvapilo, když narazil na překážku. Hudba se nejistě chvěla a kolem něho přibylo světla. Mihotala se tam překážka. Byla to stojící postava. Taliesin o krok ustoupil a stejně tak i strážce. Udělal krok dopředu a druhý jej následoval. Pohlédl mu do očí a viděl, že je to -a vlastně není - on sám.

Taliesin už se s něčím takovým setkal při svém prvním zasvěcení, tehdy poznal symboly zrcadla a plamene svíčky. Tohle však byla skutečnost. Nehnutě stál a snažil se zůstat klidný.
„Pročjsi sem přišel?"
„Hledám vědění, abych mohl sloužit."
„Proč? Neudělám tě lepšího, než jsou ostatní muži. Jak jde život za životem, každý muž a každá žena dosáhnou nakonec dokonalosti. Nedělej si iluzi, že když půjdeš dopředu, osvobodíš se od svých problémů. Jestliže na sebe vezmeš břímě vědění, tvoje cesta bude náročnější. Nechceš raději počkat na osvícení, které přijde s časem, tak jako ostatní1?"
Byl to jeho vlastní hlas? Tohle jistě byly věci, které znal. Ale teď viděl, že dříve je nechápal.
„Platí zákon, že jestliže někdo skutečně hledá cestu, nesmí mu být zabráněno vstoupit do tajemství. Nabízím se Merlinovi britskému, který skrze mne může zachránit tuto zemi."
„Víš, že jenom sám může otevřít bránu mezi tím, co je uvnitř a co je venku. Ale než nalezneš jeho, musíš se střetnout tváří v tvář se mnou."
Taliesin překvapeně vzhlédl, když se světlý blikající plamen nad jeho hlavou změnil v bytost. I v zrcadle bylo vidět hořící světlo. Hleděl dovnitř, zděšen tím, co viděl. Tvář před ním zářila nevídanou krásou a teď pochopil, co ztratí, jestliže bude trvat na cíli, který ho sem přivedl.
„Dovol mi projít."
„Požádal jsi o to třikrát a já ti nemohu odmítnout. Jsi připraven trpět za výjimečné právo přinést světu osvícení?"
„Jsem."
„Pak, nechť ti světlo Duclia ukáže cestu."

Taliesin postoupil kupředu. Záření se šířilo do všech stran, byl jím obklopen a po chvíli splynul s postavou v zrcadle. Pak byla překážka odstraněna.
Když však hledal cestu dál, nepřekvapilo ho, že se objevila další překážka. Tentokrát to byla hromada kamení a hlíny, která se třásla, jako kdyby se měla každou chvíli zřítit.
„Stůj!" zasyčel a uvolnilo se trochu hlíny. „Nermlžeš projít. Moje hlína zakryje tvůj oheň."
„Oheň hoří uvnitř srdce země nezničí moje světlo."
„Projdi tedy s plným světlem." Co vypadalo jako pevné, se ukázalo být stínem a rozpustilo se. Taliesin se zhluboka nadechl a šel dál.
Znovu obešel kopec a ještě jednou. Chladný vítr, kteiý zde vždycky vál, zesílil, až z něho byla vichřice, ve které se sotva udržel na nohou.
„Stůj! Vítr uhasí tvůj oheň!"
„Bez něho není žádného plamene, tvůj vítr můj plamen jen posílí!" A skutečně, při těch slovech rudá záře kolem něho zesílila. Potom vítr ustal a oheň pohasl. Šel dál. Zachvěl se chladem, neboť vzduch byl vlhký a studený. Teď slyšel kapání vody, se stejnou neodbytnou silou, až zaplavila velkou část světa. V zimě, kterou měli právě za sebou, se naučil deště bát. Vlhkost ve vzduchu se zvětšila a jeho plamen začal blikat.
„Stůj. "Hlas byl táhlý a nízký. „Voda uhasí tvůj oheň, tak jako Velké moře smrti spolkne život, který znáš."
Taliesin bojoval s dechem. Vzduch se přeměnil v mlhu, která jej obklopila. V další chvíli světlo zhaslo.
„Budiž," řekl chraplavým hlasem a odkašlal si. „Voda uhasí oheň a smrt rozloží tohle tělo na jeho části. Ale ve vodě se skrývá vzduch a tyto prvky společně dají vzniknout novému plameni." Věděl to, ale bylo těžké tomu uvěřit. Ve tmě bojoval s dechem a voda jej pohltila. Klesl do temného moře beze snů.
Něco takového Taliesin nečekal.
Zbytkem svého vědomí uvažoval, kam se poděla jeho harfa. Již necítil její tělo. Neuspěl. Ráno možná naleznou nahoře na Mohyle jeho opuštěné tělo a budou si říkat, jak je možné, že se utopil na suché půdě. Nu, ať už se podivují, říkal si bez jakéhokoli pocitu. Plul a postupně na tom místě, které je zbaveno všech projevů, zanechal vůli, paměí a svoji totožnost se rozplynout a našel mír.
Mohl tam zůstat až do konce světa, ale rušily ho hlasy.
„Dítě zemí a hvězdného nebe, povstaň."
„Proč chceš rušit někoho, kdo skoncoval se svétem a s jeho trápením? Nech ho odpočívat, spočívat v mém kotli. Patří mne."
Zdálo se mu, že takový rozhovor již někdy slyšel, ale tehdy to byl mužský hlas, který přinesl tmu.

315
„Přísalial na život jeho povinností je přinést posvátný olieň do světa."
I tohle už slyšel. Ale s kým to mluví?
„Taliesine, Merlin britský tě volá." Hlas zněl jako zvon.
„Taliesin je mrtev," odpověděl ženský hlas. „Spolkla jsem ho."
„Jeho tělo žije a ve světě ho hledají."
Naslouchal se vzrůstajícím zájmem, protože si najednou uvědomil, že už před dávnými časy mu říkali Taliesin.
„Je pryč," řekl. „Chtěli po něm víc, než dokázal dát. Vezměte tělo, které tu nechal, a využijte je, jak chcete." Rozhostilo se dlouhé ticho a potom se překvapivě ozval mužský hluboký smích.
„ ty se musíš vrátit, protože budu potřebovat tvoje vzpomínky. Dovol, aído tebe vstoupán, můj synu, ničeho se neboj."
Prázdno kolem něho se začalo plnit přítomností, obrovskou a zlatou. Taliesin se utopil ve tmě, ale nyní hořel ve světle. Tma jej obklopila, ale do jeho těla pomalu pronikalo záření. I když měl strach, poznával, že přijmout takové vlastnictví bylo tím, co sám nabízel, a tak v konečném aktu sebeobětování otevřel nitro, aby toho druhého nechal vstoupit.
Na chvíli zahlédl Merlina a potom oba dva splynuli v jednoho.
Cesta kolem něho zářila světlem a Merlin hleděl vzhůru a viděl v mihotavém světle první paprsky svítání, jako kdyby se díval skrz vodu.
Hledali ho od západu slunce, kdy se Taliesin neukázal u večeře. Žádná z lodí nechyběla, tak musí být dosud na ostrově, pokud někde nepluje na jezeře. Viviane střídavě plakala a střídavě ho proklínala, teď už chápala, jaké si musel dělat starosti, když utekla ona. Kdyby uměla na harfu víc než jen pár akordů, pokusila by se ho přivolat domů zpěvem. Ale Talie-sinova harfa byla také pryč. To jí dávalo naději, protože i kdyby se chtěl zabít, nedovolil by, aby byl zničen nástroj.
Když Viviane před svítáním Morgause nakojila, znovu vyšla ven. Hledači s pochodněmi procházeli sadem, jejich plameny se míhaly v řídnoucí tmě. Brzy, říkala si, vyjde slunce. Obrátila se k Mohyle, aby přezkoumala východní nebe, a zarazila se.
Kopec byl průhledný jako ze skla a z něho vycházelo světlo, které nebylo sluncem. Když na ně hleděla, zesílilo a stoupalo vzhůru, až zazářilo na vrcholu Mohyly. Kopec pomalu získal narůžovělou barvu, ale nebe za svítání bledlo a zář na vrcholu Mohyly se měnila tak, že mohla vše dobře vidět. Spatřila postavu a potom poznala, zeje to Taliesin. Ale zářil.
S voláním se rozeběhla k Mohyle. Nebyl čas, aby důstojně kráčela po točité cestě, kudy se ubírají procesí. Viviane se prodírala vzhůru do svahu, chytala se za drny a bosýma nohama klouzala po orosené trávě. Když doběhla až na vrchol, sotva popad ala dech. Nahoře se zastavila a zachytila se ojeden ze stojících kamenů.
Uprostřed knihu stál muž a zvednutýma rukama zdravil vycházející slunce. Hleděla na jeho záda a přemáhala se, aby nevykřikla. Tohle nebyl
316

muž, kterému říkala „otče". Oblečení i výška odpovídaly Taliesinovi, ale jeho pohyby a jeho aura byly jiné. Záře na východním nebi zesílila, objevily se růžové a zlaté pruhy. Potom odvrátila oslněný zrak. Nově narozené slunce osvětlovalo všechny pahorky světa.
Když na něj znovu pohlédla, otočil se k ní muž tváří. S úžasem na něj hleděla, protože ho nejprve viděla jen jako plamenný obrys. Potom si její zrak zvykl a viděla zcela jasně, kdo se z něj přetvořil.
„Kde je Taliesin?"
„Tady." I hlas měl hlubší. „Až si zvykne na moji přítomnost a já opět přivyknu tomu pobývat v lidském těle, zase mne ovládne. Ale v této osudové chvíli musím rozhodovat já."
„A k čemu je tato chvíle vhodná?" zeptala se.
„K zasvěcení Paní z Avalonu."
„Ne." Viviane zavrtěla hlavou a pustila se kamene. „Už jsem to odmítla."
„Když jsou bozi tak mocní, proč zemřela moje matka, muž, kterého jsem milovala, i moje dítě?"
„Zemřeli?" Pozvedl obočí. „Již nejsou ve svém těle, ale ty musíš vědět, zeje zase uvidíš, tak jako jsi je znala předtím. Copak si nevzpomínáš -Isarmo?"
Zachvěla se, když slyšela to jméno, kterým ji Ana nazvala, když se narodila Igraine. Když je slyšela, zahlédla, krátce a útržkovitě jako ve snu, všechny ty životy, se kterými byli spojeni, v každém z nich se snažili poponést světlo kousek dál.

„V tomhle životě ti byl Taliesin otcem, ale vždycky tomu tak nebylo. Ale na tom teď nezáleží. Nejde o jednotu těla, ale ducha, to je teď to nejdůležitější. A tak tě znovu žádám, dcero Avalonu, potvrdíš své utrpení, které jsi viděla, a přijmeš svůj osud?"
Viviane na něho hleděla a usilovně přemýšlela. Nabízí jí moc, která předčí moc králů. Její matka prožila celý svůj život v bezpečí tohoto ostrova a nikdy svoji moc pořádně nevyužila. Ale Viviane viděla nepřítele. Ve světě, kde vládne Řím, nemůže Avalon zůstat pouhou legendou uchovávající staré zvyky a učení, ale musí občas zasáhnout, aby spravoval záležitosti lidí. Teď se všechno mění. Legie jsou pryč a Sašové zničili všechny staré jistoty. Z tohoto chaosu se musí zrodit nový národ a proč by jej nemohl vést Avalon?
„Jestli s tím budu souhlasit," řekla pomalu, „potom mi musíš slíbit, že společně připravíme cestu pro Ochránce - Svatého krále, který udrží Sasy v míru a bude navždy vládnout z Avalonu!" Zdálo se jí, že tohle byla vždycky její role, s Vortimerem i předtím, když byla v předchozích životech velekněžkou z Avalonu a duch Ochránce přebýval v jiných mužích. „Tomuto cíli zasvěcuji svůj život a přísahám, že udělám, co bude nutné, aby k těmto věcem došlo."
Merlin přikývl a v jeho očích zahlédla starý smutek a radost, kterou

v sobě měl, bez ohledu na věk. „Král přijde," opakoval, „a bude navždy vládnout v Avalonu."
Viviane si dlouze vydechla a přistoupila k němu.
Chvíli ji s úsměvem pozoroval potom před ní poklekl a na každé noze zvlášť pocítila jeho rty.
„Požehnané budiž nohy, které tě sem přivedly - kéž zakoříníš v této posvátné zemi!" Položil jí ruce na ramena a zatlačil. Viviane měla pocit, jako kdyby chodidly dosahovala hluboko do Mohyly. Když se znovu nadechla, její síla se vrátila a ona se zachvěla jako strom ve větru.
„Požehnané buď tvoje lůno svatý grál a kotel života," hlas se mu chvěl, „ze kterého se znovu rodíme. Nechť přineseš další požehnání." Když se dotkl jejího břicha, cítila, jak ji jeho polibek pálí skrz látku šatů. Myslela na grál a viděla, jak svítí rudou barvou jako krev, která prýštila z matčina lůna, a potom se sama stala grálem a vytékal z ní život v bolesti a extázi.
Dosud se celá chvěla, když ji políbil na ňadra, tvrdá a pevná mlékem.
„Požehnány budiž tvoje prsy, které nakrmí všechny tvoje děti."
A jak síla stoupala vzhůru, ňadra ji pálila sladkou bolestí. Teď byla plná pro dítě, které nebylo její vlastní, a jí bylo jasné, že i když v budoucnosti bude mít další, bude vždycky svým způsobem krmit ty, které nebudou jejími dětmi tělem, ale duchem.
Merlin ji vzal za ruce a políbil jíjednu dlaň po druhé.
„Požehnány budiž tvé ruce, kterými bude Bohyně provádět svoji vůli."
Viviane si vzpomněla, jak ji Vortimer držel naposledy za ruku a jak jeho sevření polevilo, když zemřel. Tehdy pro něho byla Bohyní, ale toužila dát život, ne smrt. Žíznila po tom, aby se mohla dotýkat Igraininých jasných vlasů a Morgausiny hedvábné pleti. A přesto, jak napínala prsty a cítila jejich sílu, věděla, že ať se po nich bude chtít cokoliv - život nebo smrt - budou tu vůli plnit.
„Požehnány budiž rty, které budou slovy Avalonu promlouvat k světu." Velmi něžněji políbil. Nebyl to polibek milence, přesto ji naplnil žárem. Podlomila sejí kolena, třebaže byla pevně zakořeněna v zemi a nemohla spadnout.
„Má milovaná, tímto tě činím velekněžkou a Paní z Avalonu, aby se tvoje volba rovnala suverenitě králů." Vzal její hlavu do dlaní a políbil srpeček na jejím čele.
V hlavě se jí rozzářilo a začala mít vidění společně kroužili tisícem životů, tisícem světů. Byla Viviane a byla Anou. Byla Caillean, svolávající mlhy, aby ukryla Avalon byla Diernou, pohřbívající Carausia na posvátném kopci byla každou velekněžkou, Aktéra kdy stála na vrcholu této Mohyly. Ožívaly v ní vzpomínky a uvědomovala si, že od této chvíle už nikdy nebude úplně sama.
A potonťse do její hlavy vrátilo vědomí. Viviane si uvědomovala svoje tělo a zjistila, že opět může hýbat nohama. A přesto před sebou viděla dvojitým zrakem muže a kolem nich zářily stojící kameny i každé stéblo

trávy nádherným světlem. Věděla, že se sama, stejně jako Taliesin, změnila jednou provždy.
Slunce však bylo na východě již vysoko nad kopci. Odtud viděla Viviane jezero a všechny posvátné ostrovy i moře. Ale blíž před sebou viděla shromážděný lid

celého Avalonu, který na ni hleděl s úžasem v očích. Taliesin natáhl ruku a ona ji sevřela.
Potom Merlin britský a Paní z Avalonu sešli z Mohyly dolů, aby zahájili nový den.
KRÁLOVNA VÍL VYPRÁVÍ:
Teď vládne v Avalonu žena s dívčí tváří. Před okamžikem to byla její matka a za chvíli možná přijde dcera Igraine, která tolik připomíná moji dceru Siannu. Od smrti paní Caillean se zde vystřídalo mnoho kněíek a moje dcera přijala ozdoby Paní z Avalonu. Některé z nich dědily podle práva krve, některé protože byl znovu zrozen dávný duch.
Kněžka nebo královna, král nebo mág, znovu a znovu se tato posloupnost mění a nabývá nových tvarů. Domnívají se, že záleží na krvi, a sní o dynastiích, ale já pozoruji vývoj ducha, který je nesmrtelný. Vtom je ten rozdíl - život za životem, věk za věkem mění svoji podobu, jenom já zůstávám pořád stejná.
Stejně tak je to s ostrovem. Jak kněži nového kultu, který popírá všechny bohy, s výjimkou jednoho, který drží Británii pevně ve svých spárech, kněžky Avalonu se postupně vytrácejí z povědomí lidstva. Ale nikdy nebudou úplně odděleny, tak jako jsme to provedli my v pohádkové říši. Duch země proniká všemi směry a stejně tak duch, který stojí za jejich bohy.
Nastává nová éra, kdyAvalon budepro ně vzdálený tak, jako je dnes pohádková země. Děvče, které v současné době u Mohyly vládne, využije své síly, aby tento osud změnilo, a ta, co přijde po ní, se bude snažit o totéž. Ale nepodaří se jim to -i Ochránce, až přijde, bude vítězit jen krátkou dobu. Jak by to mohlo být jinak, když jejich životy jsou jen okamžiky v životě světa?
Přetrvají jejich sny, protože sen je nesmrtelný, stejně jako já. A přesto svět by se měl zcela změnit tak jako se jeho události odrážejí zde, jsou také místa, kde do světa lidí prosvítá malé světýlko z druhého světa. A to světýlko by nemělo lidstvo ztratit, dokud budou lidé hledat útočiště v této posvátné zemi zvané Avalon.
Marion Zimmer Bradley Paní z Avalonu
Z anglického originálu Lady of Avalon vydaného nakladatelstvím Viking Penguin v New Yorku roku 1997
přeložila Dana Vlčková. Obálku navrhl Miloslav Disman.
Redigovala Eva Hromádková. Vydala Euromedia Group k. s. - Knižní klub v Praze roku 2002
jako svou 1777. publikaci.
Odpovédný redaktor Jakub Sedláček.
Technický redaktor David Dvořák.
Počet stran 320. Sazba SF SOFT, Praha.
Tisk Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica. Vydání první.